De Europæiske Fællesskabers

Tidende

ISSN 0378-7001

C 51 E

45. årgang

26. februar 2002

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

Informationsnummer | Indhold | Side

I *Meddelelser*

. . . . . .

II *Forberedende retsakter*

Kommissionen

2002/C 51 E/01 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gødninger *(KOM(2001) 508 endelig udg. — 2001/0212(COD))* [1] 1

2002/C 51 E/02 Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af Interbus-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus *(KOM(2001) 540 endelig udg. — 2001/0242(AVC))* [1] 193

2002/C 51 E/03 Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1683/95 om ensartet udformning af visa *(KOM(2001) 577 endelig udg. — 2001/0232(CNS))* 219

2002/C 51 E/04 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civilluftfart *(KOM(2001) 575 endelig udg. — 2001/0234(COD))* [1] 221

2002/C 51 E/05 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport *(KOM(2001) 573 endelig udg. — 2001/0241(COD))* [1] 234

2002/C 51 E/06 Forslag til Rådets afgørelse til på vegne af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) at godkende en international fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald *(KOM(2001) 520 endelig udg. — 2001/0225(CNS))* 258

DA

[1] EØS-relevant tekst

Informationsnummer	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 51 E/07	Forslag til Rådets afgørelse til på vegne af Det Europæiske Fællesskab (EF) at tiltræde den internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald *(KOM(2001) 520 endelig udg. — 2001/0225(CNS))*	260
2002/C 51 E/08	Forslag til Rådets forordning om indgåelse af protokollen om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er fastsat i samarbejdsaftalen om havfiskeri mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien for perioden fra den 1. august 2001 til den 31. juli 2006 *(KOM(2001) 590 endelig udg. — 2001/0246(CNS))*	274
2002/C 51 E/09	Ændret forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et særprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 med henblik på integration og styrkelse af det europæiske forskningsrum *(KOM(2001) 594 endelig udg. — 2001/0122(CNS))* [1]	308
2002/C 51 E/10	Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Fællesskabets holdning på den ministerkonference, der er oprettet ved overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, vedrørende Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen *(KOM(2001) 517 endelig udg. — 2001/0218(CNS))*	314
2002/C 51 E/11	Forslag til Europa-Parlamentets og rådets forordning om forlængelse og ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1659/98 om decentraliseret samarbejde *(KOM(2001) 576 endelig udg. — 2001/0243(COD))*	316
2002/C 51 E/12	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 70/156/EØF og 80/1268/EØF for så vidt angår måling af N_1-køretøjers CO_2-emissioner og brændstofforbrug *(KOM(2001) 543 endelig udg. — 2001/0255(COD))* [1]	317
2002/C 51 E/13	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs bidrag til den globale fond til bekæmpelse af HIV/AIDS, tuberkulose og malaria *(KOM(2001) 612 endelig udg. — 2001/0251(COD))*	320
2002/C 51 E/14	Forslag til Rådets afgørelse om ændring af Rådets afgørelse 1999/325/EF om makrofinansiel bistand til Bosnien-Hercegovina *(KOM(2001) 610 endelig udg. — 2001/0250(CNS))*	321
2002/C 51 E/15	Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/68/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke-vejgående maskiner *(KOM(2001) 626 endelig udg. — 2000/0336(COD))* [1]	322
2002/C 51 E/16	Forslag til Rådets afgørelse om ændring af Rådets afgørelse 2001/549/EF af 16. juli 2001 om makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien *(KOM(2001) 618 endelig udg. — 2001/0258(CNS))*	324
2002/C 51 E/17	Forslag til Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse *(KOM(2001) 510 endelig udg. — 2001/0207(CNS))*	325

[1] EØS-relevant tekst

Informationsnummer	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 51 E/18	Forslag til Rådets forordning om bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget og om ændring af forordning (EF) nr. 1258/1999 *(KOM(2001) 617 endelig udg. — 2001/0256(CNS))*	335
2002/C 51 E/19	Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/25/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fritidsfartøjer *(KOM(2001) 636 endelig udg. — 2000/0262(COD))*	339
2002/C 51 E/20	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3528/86 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod luftforurening *(KOM(2001) 634 endelig udg. — 2001/0267(COD))* [1]	342
2002/C 51 E/21	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning og ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2158/92 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod brande *(KOM(2001) 634 endelig udg. — 2001/0268(COD))* [1]	343
2002/C 51 E/22	Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om statistiske undersøgelser, der skal foretages for at bestemme produktionskapaciteten i plantager med visse arter af frugttræer *(KOM(2001) 649 endelig udg. — 2000/0291(COD))*	344
2002/C 51 E/23	Forslag til Rådets afgørelse om indførelse af et rammeprogram på grundlag af afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union — Politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager *(KOM(2001) 646 endelig udg. — 2001/0262(CNS))*	345
2002/C 51 E/24	Ændret forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002 *(KOM(2001) 669 endelig udg. — 2001/0208(CNS))* [1]	349
2002/C 51 E/25	Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 4045/89 om medlemsstaternes kontrol med de foranstaltninger, der indgår i ordningen for finansiering gennem Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen *(KOM(2001) 663 endelig udg. — 2001/0264(CNS))*	366
2002/C 51 E/26	Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1868/94 om en kvoteordning for produktionen af kartoffelstivelse *(KOM(2001) 677 endelig udg. — 2001/0273(CNS))*	368
2002/C 51 E/27	Forslag til Rådets beslutning om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere den internationale konvention om erstatningsansvar for skader forvoldt i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer, 1996 (»HNS-konventionen«) *(KOM(2001) 674 endelig udg. — 2001/0272(CNS))* [1]	370
2002/C 51 E/28	Forslag til Rådets beslutning om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at undertegne og ratificere den internationale konvention om civilretligt ansvar for skader forvoldt af bunkerolieforurening fra 2001 (bunkeroliekonventionen) *(KOM(2001) 675 endelig udg. — 2001/0271(CNS))* [1]	371

[1] EØS-relevant tekst

Informationsnummer	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 51 E/29	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om edb-registrering af punktafgiftspligtige varers bevægelser og kontrollen hermed *(KOM(2001) 466 endelig udg. — 2001/0185(COD))*	372
2002/C 51 E/30	Forslag til Rådets forordning om videreførelse af finansieringen af de planer for forbedring af kvalitet og fremme af afsætningen af visse nødder og johannesbrød, der blev godkendt i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72, og om et særligt tilskud til hasselnødder *(KOM(2001) 667 endelig udg. — 2001/0275(CNS))*	380
2002/C 51 E/31	Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af præmier og garantitærskler for tobak i blade efter sortsgruppe og medlemsstat for høsten 2002, 2003 og 2004 og om ændring af forordning (EØF) nr. 2075/92 *(KOM(2001) 684 endelig udg. — 2001/0276(CNS))*	382
2002/C 51 E/32	Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om syvende ændring af Rådets direktiv 76/768/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kosmetiske midler *(KOM(2001) 697 endelig udg. — 2000/0077(COD))*	385
2002/C 51 E/33	Ændret forslag til Rådets forordning om fastlæggelse af en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at fremme gennemførelsen af et europæisk civilretligt område *(KOM(2001) 705 endelig udg. — 2001/0109(CNS))*	390

II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gødninger

(2002/C 51 E/01)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 508 endelig udg. — 2001/0212(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 17. september 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets direktiv 76/116/EØF af 18. december 1975 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om gødning ([1]), senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/97/EF ([2]), Rådets direktiv 80/876/EØF af 15. juli 1980 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold ([3]), ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/63/EF ([4]), Kommissionens direktiv 87/94/EØF af 8. december 1986 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende metoder til efterprøvning af karakteristika, grænseværdier og detonérbarhed for ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold ([5]), ændret ved Kommissionens direktiv 88/126/EØF ([6]), og Kommissionens direktiv 77/535/EØF af 22. juni 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om stikprøve- og analysemetoder for gødning ([7]), senest ændret ved direktiv 95/8/EF ([8]), er alle flere gange blevet ændret væsentligt. I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: »Enklere lovgivning for det indre marked: Et pilotprojekt (SLIM-projektet)« ([9]) og handlingsplanen for det indre marked ([10]), bør disse direktiver ophæves og afløses af en enkelt retsakt for at opnå større klarhed på området.

(2) Fællesskabets lovgivning om gødninger er indholdsmæssigt meget teknisk. En forordning er derfor den bedst egnede retsakt, fordi den direkte pålægger fabrikanterne og importørerne præcise krav, der skal anvendes samtidigt og på samme måde i hele Fællesskabet.

(3) Gødning skal i hver medlemsstat frembyde visse tekniske kendetegn fastsat ved bindende forskrifter. Disse forskrifter, der navnlig vedrører sammensætning og afgrænsning af typer af gødning, betegnelse af disse typer, identifikation og emballage, er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Ved deres forskelligartethed hæmmer de samhandelen inden for Fællesskabet. De bør derfor harmoniseres.

(4) Da målet med den foreslåede aktion, nemlig at sikre, at det indre marked for gødninger fungerer tilfredsstillende, ikke i tilstrækkeligt omfang kan opnås af medlemsstaterne, hvis der ikke findes fælles tekniske kriterier, men bedre kan opnås på fællesskabsplan på grund af aktionens omfang, kan Fællesskabet vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre end nødvendigt for at opnå disse mål.

(5) Det er nødvendigt på fællesskabsniveau at fastlægge betegnelse, afgrænsning og sammensætning for de vigtigste EF-gødninger.

(6) Der bør ligeledes fastsættes fællesskabsbestemmelser for disse gødninger med hensyn til deres identifikation, deres mærkning samt lukning af emballagen.

(7) Der bør indføres en procedure på fællesskabsplan, der skal følges i de tilfælde, hvor en medlemsstat anser det for nødvendigt at begrænse markedsføringen af EF-gødninger.

(8) Produktionen af gødninger kan i nogen grad være svingende som følge af fremstillingsteknik eller grundmaterialer. Prøveudtagnings- og analyseprocedurer kan også variere. Det er derfor nødvendigt at tillade tolerancer for det deklarerede indhold af næringsstoffer. I ikke-industrielle forbrugeres interesse er det vigtigt at holde disse tolerancer inden for snævre grænser.

([1]) EFT L 24 af 30.1.1976, s. 21.
([2]) EFT L 18 af 23.1.1999, s. 60.
([3]) EFT L 250 af 23.9.1980, s. 7.
([4]) EFT L 335 af 6.12.1997, s. 15.
([5]) EFT L 38 af 7.2.1987, s. 1.
([6]) EFT L 63 af 9.3.1988, s. 12.
([7]) EFT L 213 af 22.8.1977, s. 1.
([8]) EFT L 86 af 20.4.1995, s. 41.
([9]) KOM(96) 204 endelig udg.
([10]) CSE(97) 1 endelig.

(9) Officiel kontrol af, om EF-gødningerne opfylder kravene i denne forordning med hensyn til kvalitet og sammensætning, bør udføres af kompetente laboratorier.

(10) Ammoniumnitrat er den væsentligste bestanddel i en række forskellige produkter, hvoraf nogle anvendes som gødning og andre som sprængstof. Det har, under hensyn til de særlige egenskaber ved ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold og de heraf følgende krav vedrørende den offentlige sikkerhed, arbejdstagernes sundhed og deres beskyttelse, vist sig nødvendigt at fastsætte supplerende fællesskabsbestemmelser for disse former for EF-gødning.

(11) Visse af disse produkter kan være farlige og vil i visse tilfælde kunne bruges til andet end det, som de er beregnede til. Dette vil kunne udsætte personer og ejendom for fare. Medlemsstaterne bør derfor ikke forhindres i at træffe passende foranstaltninger med henblik på at undgå sådan brug.

(12) Af hensyn til den offentlige sikkerhed er det særligt vigtigt på fællesskabsplan at fastlægge de karakteristiske egenskaber, der adskiller EF-ammoniumnitratgødninger med højt nitrogenindhold fra de forskellige ammoniumnitratprodukter, som medgår ved fremstillingen af produkter, der anvendes som sprængstof.

(13) For at sikre, at EF-ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold er uskadelig, bør gødningen være i besiddelse af bestemte egenskaber. Medlemsstaterne bør kunne lade sådan gødning underkaste en detonérbarhedsprøve, før eller efter at gødningen markedsføres. Hvis en EF-gødning opfylder prøvekravene med hensyn til modstandsdygtighed mod detonation, bør den være underlagt mindre strenge nationale krav, især med hensyn til oplagring.

(14) Det er nødvendigt, at Fællesskabet fastsætter regler for metoderne med lukkede varmecyklusser, også selv om disse metoder ikke nødvendigvis simulerer alle de forhold, der kan opstå i forbindelse med transport og opbevaring.

(15) Gødninger kan blive forurenede med stoffer, der kan udgøre en potentiel risiko for menneskers eller dyrs sundhed og for miljøet. Spørgsmålet vedrørende utilsigtet indhold af cadmium i mineralske gødninger er det første vedrørende sådanne stoffer, som vil blive behandlet af Kommissionen. Hvor det er hensigtsmæssigt, vil andre forurenende stoffer senere blive behandlet på samme måde.

(16) Det er hensigtsmæssigt at fastlægge en procedure, der skal følges af enhver fabrikant eller dennes repræsentant, der ønsker en ny type gødning optaget i bilag I for at kunne benævne den »EF-GØDNING«. Denne procedure bør omfatte indsendelse af et teknisk dossier til en myndighed i medlemsstaten, der skal fungere som rapporterende myndighed for dossieret.

(17) Da de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne forordning, er generelle foranstaltninger, som omhandlet i artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen [1], skal de vedtages i henhold til den forskriftsprocedure, der er omhandlet i afgørelsens artikel 5.

(18) Medlemsstaterne bør fastsætte sanktioner for overtrædelse af bestemmelserne i denne forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Denne forordning finder anvendelse på produkter, som markedsføres som gødninger under betegnelsen »EF-gødning«.

Artikel 2

I denne forordning forstås ved:

a) *Gødning:* materiale, hvis hovedfunktion er at forsyne planter med næringsstoffer.

b) *Hovednæringsstoffer:* grundstofferne nitrogen, phosphor og kalium.

c) *Sekundærnæringsstoffer:* grundstofferne calcium, magnesium, natrium og svovl.

d) *Mikronæringsstoffer:* grundstofferne bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn og zink, som er vigtige for planternes vækst i små mængder sammenlignet med mængderne af hovednæringsstoffer og sekundærnæringsstoffer.

e) *Uorganisk gødning:* gødning, hvis deklarerede indhold af næringsstoffer foreligger som mineraler, der er fremstillet ved mekaniske og/eller kemiske industriprocesser. Calciumcyanamid, urea samt kondensations- og associationsprodukter heraf kan pr. konvention klassificeres som uorganiske gødninger.

f) *Chelateret mikronæringsstof:* et mikronæringsstof, der fastholdes af et af de organiske molekyler, der er anført i punkt E.3.1 i bilag I.

[1] EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

g) *Kompleksbundet mikronæringsstof:* et mikronæringsstof, der fastholdes af et af de organiske molekyler, der er anført i punkt E.3.2 i bilag I.

h) *Gødningstyper:* gødninger med fælles typebetegnelse som anført i bilag I.

i) *Enkeltgødning:* en nitrogen-, phosphat- eller kaliumgødning, som kun indeholder ét hovednæringsstof i en mængde, der kan deklareres.

j) *Sammensat gødning:* gødning, som er fremstillet ved kemisk eller mekanisk blanding eller en kombination heraf, og som indeholder mindst to hovednæringsstoffer i en mængde, der kan deklareres.

k) *Kompleks gødning:* en sammensat gødning, som er fremstillet ved kemisk reaktion, ved opløsning, eller i fast form ved granulering, og som indeholder mindst to hovednæringsstoffer i en mængde, der kan deklareres. I fast form indeholder hvert granula alle næringsstofferne i deres deklarerede sammensætning.

l) *Blandet gødning:* gødning fremstillet ved tørblanding af flere gødninger, uden nogen kemisk reaktion.

m) *Bladgødning:* gødning, der er bestemt til brug på bladene og sådan formuleret, at afgrøden kan optage næringsstofferne gennem bladene.

n) *Flydende gødning:* gødning i suspenderet eller opløst form.

o) *Opløst gødning:* flydende gødning, der ikke indeholder faste partikler.

p) *Suspenderet gødning:* tofasegødning, hvori faste partikler holdes suspenderet i en vandig fase.

q) *Deklaration:* angivelse af mængden af næringsstoffer eller deres oxider, herunder deres form og opløselighed, garanteret inden for bestemte tolerancer.

r) *Deklarationsindhold:* indhold af et næringsstof eller dettes oxid, som i henhold til fællesskabslovgivningen kan eller skal angives på en etiket eller et dokument der hører til en EF-gødning.

s) *Tolerance:* de tilladelige afvigelser mellem den for et næringsstof målte værdi og den deklarerede værdi.

t) *Harmoniseret europæisk standard:* CEN (Den Europæiske Standardiseringsorganisation) — standard, som Fællesskabet har anerkendt officielt, og hvortil der er offentliggjort en henvisning i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

u) *Emballage:* en beholder, der kan forsegles, og som bruges til at opbevare, beskytte, håndtere og distribuere gødninger, og som højst indeholder 1 000 kg.

v) *Løs gødning:* gødning, der ikke er emballeret som foreskrevet i denne forordning.

w) *Markedsføring:* udbud af gødning, mod betaling eller gratis, eller oplagring med henblik på udbud. Indførsel af en gødning til Fællesskabets toldområde anses for markedsføring i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.

x) *Fabrikant:* den fysiske eller juridiske person, herunder importører, der markedsfører en gødning.

KAPITEL II

MARKEDSFØRING

Artikel 3

En gødning, der tilhører en type, der er anført i bilag I, og som opfylder bestemmelserne i denne forordning, må betegnes »EF-gødning«.

Fabrikanten må ikke anvende betegnelsen »EF-gødning« på gødninger, der ikke opfylder bestemmelserne i denne forordning.

Artikel 4

Fabrikanten skal være etableret i Fællesskabet og skal være ansvarlig for, at »EF-gødningen« opfylder bestemmelserne i denne forordning.

Artikel 5

1. Med forbehold af bestemmelserne i artikel 15 eller anden fællesskabslovgivning kan medlemsstaterne ikke af grunde, der vedrører sammensætning, identifikation, mærkning og emballage samt øvrige bestemmelser i denne forordning, forbyde, begrænse eller hindre markedsføring af gødninger, der er mærket »EF-gødning«, og som opfylder bestemmelserne i denne forordning.

2. Der er fri bevægelighed inden for Fællesskabet for gødninger, der er mærket »EF-gødninger«, i henhold til denne forordning.

Artikel 6

1. Til opfyldelse af de i artikel 9 anførte krav kan medlemsstaterne foreskrive, at indholdet af nitrogen, phosphor og kalium i gødninger, der markedsføres på deres marked, skal anføres på følgende måde:

a) nitrogen udelukkende i form af grundstof (N)

b) phosphor og kalium udelukkende i form af grundstoffer (P, K)

c) phosphor og kalium udelukkende i form af oxider (P_2O_5, K_2O)

d) phosphor og kalium i form af både grundstoffer og oxider på samme tid.

Såfremt medlemsstaterne benytter sig af muligheden for at foreskrive, at angivelse af indholdet af phosphor og kalium skal ske i form af grundstoffer, skal alle angivelser i bilagene vedrørende oxider også læses som værende i form af grundstoffer, og numeriske værdier omregnes efter følgende faktorer:

a) phosphor (P) = phosphorpentoxid (P_2O_5) × 0,436

b) kalium (K) = kaliumoxid (K_2O) × 0,830.

2. Medlemsstaterne kan kræve, at indholdet af calcium, magnesium, natrium og svovl i sekundærgødninger og, hvis betingelserne i artikel 17 er opfyldt, i hovednæringsstofgødninger, der markedsføres på deres markeder, skal anføres:

a) enten i form af oxider (CaO, MgO, Na_2O, SO_3)

b) eller i form af grundstoffer (Ca, Mg, Na, S)

c) eller begge dele samtidig.

Til omregning af indhold af calciumoxid, magnesiumoxid, natriumoxid og svovltrioxid til indhold af calcium, magnesium, natrium og svovl anvendes følgende faktorer:

a) calcium (Ca) = calciumoxid (CaO) × 0,715

b) magnesium (Mg) = magnesiumoxid (MgO) × 0,603

c) natrium (Na) = natriumoxid (Na_2O) × 0,742

d) svovl (S) = svovltrioxid (SO_3) × 0,400.

For det beregnede indhold af oxid eller grundstof skal den værdi, der anvendes ved deklareringen, være den, der fremkommer ved afrunding til nærmeste decimal.

3. Medlemsstaterne kan ikke forhindre en fabrikant i at vælge at mærke en »EF-gødning« på begge de måder, der er omhandlet i henholdsvis stk. 1 og 2.

4. For de EF-gødninger, der er anført under punkt A, B, C og D i bilag I, skal indholdet af et eller flere af mikronæringsstofferne bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn eller zink deklareres, når følgende betingelser er opfyldt:

a) disse mikronæringsstoffer er tilsat i mængder, der mindst er lig med det mindsteindhold, som er anført i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I

b) EF-gødningen opfylder stadig kravene under punkt A, B, C og D i bilag I.

5. Når mikronæringsstofferne normalt forekommer i de råvarer, der tilfører hovednæringsstofferne (N, P, K) og sekundærnæringsstofferne (Ca, Mg, Na, S), er deklareringen fakultativ, på betingelse af, at disse mikronæringsstoffer er til stede i mængder, der mindst er lig med det mindsteindhold, som er anført i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

6. Deklareringen af indholdet af et mikronæringsstof finder sted på følgende måde:

a) for gødninger tilhørende de gødningstyper, der er anført i punkt E.1 i bilag I i overensstemmelse med de krav, der er anført i dette punkts 6. spalte

b) for de blandede gødninger, der er nævnt under litra a), og som mindst indeholder to forskellige mikronæringsstoffer samt opfylder kravene i punkt E.2.1. i bilag I, og for gødninger tilhørende de gødningstyper, der er anført i punkt A, B, C og D i bilag I, ved at angive:

   i) totalindholdet udtrykt i masseprocent af gødningen

   ii) det vandopløselige indhold udtrykt i masseprocent af gødningen, når dette opløselige indhold udgør mindst halvdelen af totalindholdet.

Når et mikronæringsstof er fuldstændig opløseligt i vand, deklareres kun det vandopløselige indhold.

Når et mikronæringsstof er kemisk forbundet til et organisk molekyle, deklareres det i gødningen forekommende indhold umiddelbart efter det vandopløselige indhold som en masseprocent af gødningen efterfulgt af et af udtrykkene »chelateret med« eller »kompleksbundet med« og det organiske molekyles navn som anført i punkt E.3 i bilag I. I stedet for det organiske molekyles navn kan dets forkortelse benyttes.

Artikel 7

1. Fabrikanterne forsyner EF-gødninger med de identifikationsmærkninger, der er anført i artikel 9.

2. Hvis gødningen er emballeret, skal identifikationsmærkningen findes på emballagen eller etiketten. Når det drejer sig om uemballeret gødning, skal disse angivelser findes i ledsagedokumenterne.

Artikel 8

Medlemsstaterne kan på deres område, uden at hæmme markedsføringen og under fabrikantens ansvar, kræve angivelse af de doser og anvendelsesbetingelser, der egner sig for de jordbunds- og dyrkningsforhold, under hvilke gødningen anvendes. Disse angivelser skal være klart adskilt fra de i artikel 9, 19, 21 og 23 fastsatte obligatoriske oplysninger.

Artikel 9

1. Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser tillades på de i artikel 7 nævnte emballager, etiketter og ledsagedokumenter kun følgende foreskrevne angivelser vedrørende gødninger:

a) *Obligatorisk identifikationsangivelse*

— udtrykket »EF-GØDNING« med versaler

— Den supplerende mærkning, som er omhandlet i artikel 19, 21 eller 23

— Næringsstofferne skal angives både ved benævnelse og ved kemiske symboler, f.eks. kvælstof (N), phosphor (P), phosphorpentoxid (P_2O_5), kalium (K), kaliumoxid (K_2O), calcium (Ca), calciumoxid (CaO), magnesium (Mg), magnesiumoxid (MgO), natrium (Na), natriumoxid (Na_2O), svovl (S), svovltrioxid (SO_3), bor (B), kobber (Cu), cobolt (Co), jern (Fe), mangan (Mn), molybdæn (Mo) og zink (Zn)

— Når gødningen indeholder mikronæringsstoffer, der helt eller delvis er kemisk bundet til et organisk molekyle, efterfølges navnet på mikronæringsstoffet af en af følgende oplysninger:

i) »chelateret med . . .« (navnet på chelatdanneren eller dens forkortelse som anført i punkt E.3.1 i bilag I)

ii) »kompleksbundet med . . .« (navnet på kompleksdanneren som anført i punkt E.3.2 i bilag I)

— mikronæringsstoffer i gødningen angives i alfabetisk rækkefølge efter deres kemiske symbol: B, Co, Cu, Fe, Mn, Mo og Zn

— Mængdeangivelse af flydende gødning efter masse. Mængdeangivelse af flydende gødning i volumen eller i masse pr. volumenenhed (kg pr. hektoliter eller g pr. liter) er fakultativ

— Netto- eller bruttomasse, og fakultativt volumen for flydende gødninger

— Hvis der angives bruttomasse/volumen, skal taramasse/volumen angives ved siden af

— Navn, firmanavn eller varemærke samt fabrikantens adresse

— For blandet gødning skal der efter typeangivelsen tilføjes »blanding«.

b) *Fakultativ identifikationsangivelse*

— Som anført i bilag I

— Særlige angivelser vedrørende anvendelse, oplagring og behandling af gødningen

— Firmamærke, fabrikationsmærke og handelsbetegnelse.

De i litra b) nævnte angivelser må ikke være i strid med de i litra a) nævnte og skal være klart adskilt fra disse.

2. Alle de i stk. 1 nævnte angivelser skal være klart adskilt fra de øvrige oplysninger på emballagen, etiketterne og ledsagedokumenterne.

3. Flydende gødninger må kun markedsføres, hvis de af fabrikanten er forsynet med passende supplerende angivelser. Disse angivelser skal navnlig omfatte lagringstemperatur og forebyggelse af ulykker under oplagring.

Artikel 10

1. Etiketterne eller de trykte angivelser på emballagen, som indeholder de i artikel 9 nævnte angivelser, skal anbringes på et iøjnefaldende sted. Påklæbede etiketter skal være fastgjort ved emballagens lukkeanordning. Hvis systemet består af en forsegling, skal denne være forsynet med fabrikantens navn eller varemærke.

2. De i stk. 1 nævnte angivelser må ikke kunne slettes og skal være let læselige.

3. I de i artikel 7, stk. 2, omhandlede tilfælde skal et eksemplar af de dokumenter, som indeholder identifikationsbetegnelserne, ledsage varen og være tilgængelig for kontrolorganerne.

Artikel 11

Medlemsstaterne kan kræve, at etiketten, angivelsen på emballagen og ledsagedokumenterne på deres område affattes på mindst det eller de nationale sprog.

Artikel 12

For så vidt angår emballerede EF-gødninger skal emballagen være lukket på en sådan måde eller ved hjælp af en sådan anordning, at lukket, lukkets segl eller selve emballagen beskadiges uopretteligt ved åbning af denne. Det er tilladt at anvende ventilsække.

Artikel 13

1. EF-gødningers deklarerede indhold af næringsstoffer skal ligge inden for tolerancerne i bilag II.

2. En fabrikant må ikke systematisk udnytte de tolerancer, der er fastsat i bilag II.

3. Tolerancer tillades ikke for så vidt angår de i bilag I anførte mindste- og størsteindhold.

Artikel 14

En gødningstype kan kun optages i bilag I, hvis:

a) den ved normal brug hverken har skadelige virkninger for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet

b) den tilfører næringsstoffer på effektiv måde

c) der forelægges relevante prøveudtagnings- og analysemetoder og — hvis det er påkrævet — testmetoder.

Artikel 15

1. Såfremt en medlemsstat har berettigede grunde til at antage, at en bestemt EF-gødning, selv om den opfylder kravene i denne forordning, udgør en sikkerheds- eller sundhedsfare for mennesker eller dyr eller en risiko for miljøet, kan den midlertidigt forbyde markedsføringen deraf på sit område eller kræve særlige betingelser opfyldt herfor. Den underretter omgående de øvrige medlemsstater og Kommissionen herom og begrunder sin afgørelse.

2. Kommissionen konsulterer inden seks uger efter modtagelsen af underretningen medlemsstaterne og hører hurtigst muligt det relevante tekniske eller videnskabelige udvalg i Kommissionen, hvis det er hensigtsmæssigt. Kommissionen underretter medlemsstaterne om det pågældende udvalgs konklusioner.

3. Efter høring af medlemsstaterne eller, hvis det er hensigtsmæssigt, af det relevante tekniske eller videnskabelige udvalg i Kommissionen, træffes der en afgørelse i sagen inden for en periode på 90 dage efter den i artikel 32, stk. 2, nævnte procedure.

4. Bestemmelserne i denne forordning forhindrer ikke, at der træffes foranstaltninger, der er berettiget af hensyn til den offentlige sikkerhed, med henblik på at forbyde, begrænse eller hindre markedsføring af EF-gødning.

AFSNIT II

BESTEMMELSER FOR BESTEMTE GØDNINGSTYPER

KAPITEL I

UORGANISKE HOVEDNÆRINGSSTOFGØDNINGER

Artikel 16

Dette kapitel finder anvendelse på uorganiske hovednæringsstofgødninger — faste såvel som flydende, enkeltgødninger såvel som sammensatte gødninger, herunder gødninger, der indeholder sekundærnæringsstoffer eller mikronæringsstoffer — med det mindsteindhold af næringsstoffer, der er fastsat i punkt A, B, C, E.2.2 eller E.2.3 i bilag I.

Artikel 17

1. En deklaration af calcium-, magnesium-, natrium- og svovlindholdet som indhold af sekundærgødning i de EF-gødninger, der er anført i punkt A, B og C i bilag I, kan foretages, hvis EF-gødningen stadig opfylder kravene i disse punkter, og hvis disse grundstoffer mindst er til stede i følgende minimumsmængder:

a) 2 % calciumoxid (CaO), svarende til 1,4 % Ca

b) 2 % magnesiumoxid (MgO), svarende til 1,2 % Mg

c) 3 % natriumoxid (Na_2O), svarende til 2,2 % Na

d) 5 % svovltrioxid (SO_3), svarende til 2 % S.

Typebetegnelsen suppleres i så fald med den angivelse, der er anført i artikel 19, stk. 2, nr. (ii).

2. Medmindre andet er fastsat i bilag I, skal calciumindholdet kun deklareres, hvis det er opløseligt i vand.

Artikel 18

Indholdet af calcium, magnesium, natrium og svovl i de i punkt A, B og C i bilag I omhandlede gødninger deklareres på en af følgende måder:

a) totalindholdet udtrykt i masseprocent af gødningen

b) totalindholdet og det vandopløselige indhold udtrykt i masseprocent af gødningen, når det vandopløselige indhold udgør mindst en fjerdedel af totalindholdet

c) når et grundstof er fuldstændigt vandopløseligt, deklareres kun det vandopløselige indhold i masseprocent.

Artikel 19

1. Ud over de obligatoriske identifikationsangivelser, der omhandles i artikel 9, stk. 1, litra a), skal de angivelser, der er fastsat i stk. 2, 3 og 4 i nærværende artikel, anføres.

2. Gødningens typebetegnelse anføres i overensstemmelse med bilag I med de kemiske symboler for de deklarerede sekundærnæringsstoffer, gødningen indeholder, anført i parentes efter de kemiske symboler for hovednæringsstofferne.

Indholdet af næringsstoffer skal angives således:

i) tal, der angiver indholdet af hovednæringsstof; de skal for sammensatte gødninger stå i rækkefølge svarende til typebetegnelsen

ii) tal i parentes, der angiver indholdet af deklarerede sekundærnæringsstoffer, efterfulgt af:

— ordene »med mikronæringsstoffer«, hvis der er et deklareret indhold af mikronæringsstoffer, eller

— ordet »med« ... efterfulgt af navnet eller navnene på de forekommende mikronæringsstoffer eller deres kemiske symbol.

Kun de tal, der angiver indholdet af hovednæringsstoffer og sekundærnæringsstoffer anføres efter typebetegnelsen.

3. Det deklarerede indhold af hovednæringsstoffer og sekundærnæringsstoffer skal angives i masseprocent i hele tal eller om nødvendigt med én decimal.

For sammensatte gødninger benyttes følgende rækkefølge for indholdet af hovednæringsstoffer: N, P_2O_5 og/eller P samt K_2O og/eller K og for indholdet af sekundærnæringsstoffer: CaO og/eller Ca, MgO og/eller Mg, Na_2O og/eller Na samt SO_3 og/eller S.

Indholdet af mikronæringsstoffer deklareres i masseprocent som foreskrevet i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

4. Former og opløseligheder for næringsstofferne skal ligeledes angives i masseprocent, medmindre bilag I udtrykkeligt foreskriver, at dette indhold skal angives på anden måde.

Tal anføres altid med én decimal, dog følges for mikronæringsstoffer forskrifterne i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

KAPITEL II

UORGANISKE SEKUNDÆRNÆRINGSTOFGØDNINGER

Artikel 20

Dette kapitel finder anvendelse på uorganiske sekundærnæringstofgødninger — faste såvel som flydende, herunder gødninger, der indeholder mikronæringsstoffer — med det mindsteindhold af næringsstoffer, der er fastsat i punkt D, E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

Artikel 21

1. Ud over de obligatoriske identifikationsangivelser, der omhandles i artikel 9, stk. 1, litra a), skal de angivelser, der er fastsat i stk. 2, 3 og 4 i nærværende artikel, anføres.

2. Gødningens typebetegnelse anføres i overensstemmelse med punkt D i bilag I.

Indholdet af næringsstoffer skal angives med tal, der angiver det deklarerede indhold af sekundærnæringsstoffet, efterfulgt af:

i) ordene »med mikronæringsstoffer«, hvis der er et deklareret indhold af mikronæringsstoffer, eller

ii) ordet »med« ... efterfulgt af navnet eller navnene på de forekommende mikronæringsstoffer eller deres kemiske symbol.

Kun de tal, der angiver indholdet af sekundærnæringsstoffer, anføres efter typebetegnelsen.

3. Det deklarerede indhold af sekundærnæringsstoffer skal angives i masseprocent i hele tal eller om nødvendigt med én decimal.

For blandingsgødninger anvendes følgende rækkefølge:

CaO og/eller Ca, MgO og/eller Mg, Na_2O og/eller Na, SO_3 og/eller S.

Indholdet af mikronæringsstoffer deklareres i masseprocent som foreskrevet i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

4. Former og opløseligheder for næringsstofferne skal ligeledes angives i masseprocent, medmindre bilag I udtrykkeligt foreskriver, at dette indhold skal angives på anden måde.

Tal anføres altid med én decimal, dog følges for mikronæringsstoffer forskrifterne i punkt E.2.2 og E.2.3 i bilag I.

KAPITEL III

UORGANISKE MIKRONÆRINGSSTOFGØDNINGER

Artikel 22

Dette kapitel finder anvendelse på uorganiske mikronæringsstofgødninger, faste såvel som flydende, med det mindsteindhold af næringsstoffer, der er fastsat i punkt E.1 og E.2.1 i bilag I.

Artikel 23

1. Ud over de obligatoriske identifikationsangivelser, der omhandles i artikel 9, stk. 1, litra a), skal de angivelser, der er fastsat i stk. 2-5 i nærværende artikel, anføres.

2. Gødningens typebetegnelse angives:

a) enten i overensstemmelse med punkt E.1 i bilag I, eller

b) med betegnelsen »Blanding af mikronæringsstoffer« efterfulgt af de forekommende mikronæringsstoffers navn eller kemiske symbol.

3. Det deklarerede indhold af mikronæringsstoffer skal angives i masseprocent i hele tal eller om nødvendigt med én decimal for gødninger, der kun indeholder et enkelt mikronæringsstof, jf. punkt E.1 i bilag I.

For gødninger, der indeholder flere mikronæringsstoffer, kan antallet af decimaler for et givet grundstof svare til det antal, der er anført i punkt E.2.1 i bilag I.

4. Former og opløseligheder for mikronæringsstofferne skal angives i masseprocent, medmindre bilag I udtrykkeligt foreskriver, at dette indhold skal angives på anden måde.

Antallet af decimaler i tal for indholdet af mikronæringsstoffer i blandinger af mikronæringsstoffer angives som foreskrevet i punkt E.2.1 i bilag I.

5. Etiketten og de ledsagende papirer skal, for så vidt angår de i punkt E.1 og E.2.1 i bilag I anførte produkter, under de obligatoriske eller fakultative deklarationer være forsynet med følgende angivelse:

»Må kun anvendes i tilfælde af konstateret behov. De behørige doser må ikke overskrides.«

Artikel 24

EF-gødninger, som er omfattet af bestemmelserne i dette kapitel, skal være emballeret.

KAPITEL IV

AMMONIUMNITRATGØDNING MED HØJT NITROGENINDHOLD

Artikel 25

I dette kapitel forstås ved ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold, rent eller sammensat, ammoniumnitratbaserede produkter, der er fremstillet til brug som gødninger og indeholder mere end 28 masseprocent nitrogen i forhold til ammoniumnitrat.

Denne type gødning kan indeholde uorganiske eller uvirksomme stoffer.

Stoffer, der indgår i fremstillingen af denne type gødning, må hverken forøge varmefølsomheden eller detonationsevnen.

Artikel 26

1. Fabrikanterne skal sikre, at rene ammoniumnitratgødninger med højt nitrogenindhold opfylder bestemmelserne i punkt 1 i bilag III.

2. Den kontrol, analyse og testning i forbindelse med offentlig prøvning af rene ammoniumnitratgødninger med højt nitrogenindhold, der er foreskrevet i dette kapitel, skal foregå i overensstemmelse med de metoder, der er beskrevet i punkt 3 i bilag III.

Artikel 27

1. Medlemsstaterne kan, uden at dette berører de i artikel 26 omhandlede foranstaltninger, kræve yderligere kontrol af EF-ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold. Denne kontrol kan enten udføres, inden gødningen bringes på markedet på deres område, eller efter markedsføringen eller på begge stadier.

Ved denne kontrol må kun prøven i punkt 2 i bilag III anvendes.

2. EF-gødning, der opfylder kravene i dette kapitel og, når en medlemsstat kræver det, den i punkt 3 (metode 1, punkt 3) og 4 i bilag III omhandlede detonerbarhedsprøve, er ikke omfattet af nationale bestemmelser, som gælder for mindre sikker gødning og oplagring heraf.

Artikel 28

Ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold må kun tilbydes den endelige bruger i emballeret stand.

AFSNIT III

KONTROL MED GØDNINGERS OVERENSSTEMMELSE MED DENNE FORORDNING

Artikel 29

1. Medlemsstaterne kan lade gødninger, som markedsføres med betegnelsen »EF-GØDNING«, underkaste officielle kontrolforanstaltninger for at kontrollere, at de er i overensstemmelse med denne forordning. Disse kontrolforanstaltninger må ikke pålægge fabrikanterne at gentage prøvninger, der er allerede er foretaget på laboratorier, der opfylder bestemmelserne i artikel 30, hvis disse prøvninger har vist, at den pågældende gødning er i overensstemmelse med bestemmelserne.

2. Medlemsstaterne sikrer, at prøveudtagning og analyse i forbindelse med den officielle kontrol af EF-gødninger, der hører til de gødningstyper, der er anført i bilag I, foretages efter de metoder, der er beskrevet i bilag IV.

3. Overholdelse af bestemmelserne i denne forordning med hensyn til overensstemmelse med gødningstype samt overholdelse af det deklarerede næringsstofindhold og/eller det deklarerede indhold udtrykt som former og opløselighed af sådanne næringsstoffer, kan ved den officielle kontrol kun fastslås ved anvendelse af prøveudtagningsmetoder og analysemetoder, som er fastsat i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag IV, og som tager hensyn til de tolerancer, der er angivet i bilag II.

4. Tilpasning af prøveudtagningsmetoder og analysemetoder til den tekniske udvikling foretages efter proceduren i artikel 32, stk. 2, og så vidt muligt under anvendelse af harmoniserede europæiske standarder.

Artikel 30

1. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om, hvilke laboratorier der på deres område har kompetence og godkendelse til at udføre kontrollen med, at EF-gødninger opfylder kravene i denne forordning.

2. Medlemsstaterne godtgør de i stk. 1 omhandlede anmeldte laboratoriers kompetence, enten gennem anerkendelse i overensstemmelse med de i bilag V nævnte standarder, eller ved at certificere, at de opfylder kravene i Rådets direktiv 87/18/EØF [1].

3. Kommissionen offentliggør en liste over anmeldte laboratorier i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

[1] EFT L 15 af 17.1.1987, s. 29.

4. Hvis en medlemsstat har en begrundet formodning om, at et anmeldt laboratorium ikke er i besiddelse af den kompetence, der omhandles i stk. 2, forlægger den sagen for det i artikel 32, stk. 1, nævnte udvalg. Artikel 15, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

KAPITEL I

TILPASNING AF BILAGENE

Artikel 31

1. Optagelsen af en ny type gødning i bilag I vedtages efter den i artikel 32, stk. 2, nævnte procedure. Denne procedure kræver indsendelse af et teknisk dossier til en myndighed i medlemsstaten, der forelægger dossieret for det i artikel 32, stk. 1, nævnte udvalg.

2. En fabrikant eller dennes repræsentant, der ønsker at få en ny type gødning optaget i bilag I, og derfor skal udarbejde et teknisk dossier, skal gøre dette under hensyntagen til de i bilag V nævnte tekniske dokumenter.

3. De ændringer, der er nødvendige for tilpasning af bilagene til den tekniske udvikling, vedtages efter den i artikel 32, stk. 2, nævnte procedure.

Artikel 32

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af medlemsstaternes repræsentanter, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes forskriftsproceduren i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med denne afgørelses artikel 7 og 8.

3. Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

KAPITEL II

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 33

1. Uanset bestemmelserne i artikel 5 kan Østrig, Finland og Sverige indtil den 31. december 2004 på deres område forbyde markedsføring af EF-gødning, der indeholder cadmium i koncentrationer, der overskrider de koncentrationer, der var fastsat nationalt på tiltrædelsesdatoen.

2. I samråd med medlemsstaterne og andre berørte parter revurderer Kommissionen senest den 30. juni 2002 behovet for at indføre bestemmelser på fællesskabsplan om cadmiumindholdet i gødning.

Artikel 34

1. Medlemsstaterne kan, uden at dette berører bestemmelserne i artikel 30, stk. 2, i en overgangsperiode indtil den 31. december 2006 fortsat anvende deres nationale bestemmelser for godkendelse af de laboratorier, der har kompetence til at udføre kontrollen med, at EF-gødninger opfylder kravene i denne forordning.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen hvilke laboratorier, der er godkendt, og giver nærmere oplysninger om deres godkendelsesordning.

KAPITEL III

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 35

Direktiv 76/116/EØF, 77/535/EØF, 80/876/EØF og 87/94/EØF ophæves.

Artikel 36

Medlemsstaterne fastsætter sanktionsbestemmelser for overtrædelse af denne forordning og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne anmelder disse bestemmelser til Kommissionen senest den 31. december 2003 og giver den omgående besked om enhver ændring af dem.

Artikel 37

Senest senest den 31. december 2006 gennemgår Kommissionen den måde, hvorpå deklarationerne foretages i henhold til artikel 6, med henblik på at foreslå ét enkelt sammenhængende system af deklarationer i hele Fællesskabet.

Artikel 38

Denne forordning træder i kraft på tresindstyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

BILAG I

LISTE OVER EF-GØDNINGSTYPER

A. UORGANISKE ENKELTGØDNINGER INDEHOLDENDE HOVEDNÆRINGSSTOFFER

A.1. **Nitrogengødninger**

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser til bestemmelse af indholdet af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1a)	Calciumnitrat (kalksalpeter)	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddel indeholder calciumnitrat og evt. ammoniumnitrat	15 % N Nitrogen bestemt som totalnitrogenindhold eller som nitrat- og ammoniumnitrogen. Største indhold af ammoniumnitrogen: 1,5 % N		Total nitrogen Yderligere valgfri oplysninger: Nitratnitrogen Ammoniumnitrogen
1b)	Calciummagnesiumnitrat	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder calciumnitrat og magnesiumnitrat	13 % N Nitrogen bestemt som nitratnitrogen. Mindsteindhold af magnesium i form af vandopløselige salte bestemt som magnesiumoxid: 5 % MgO		Nitratnitrogen Vandopløseligt magnesiumoxid
1c)	Magnesiumnitrat	Kemisk fremstillet produkt med magnesiumnitrat hexahydrat som hovedbestanddel	10 % N Nitrogen bestemt som nitratnitrogen 14 % MgO Magnesium bestemt som vandopløseligt magnesiumoxid	Når gødningen markedsføres i form af krystaller, kan betegnelsen »i krystallinsk form« tilføjes	Nitratnitrogen Vandopløseligt magnesiumoxid
2a)	Natriumnitrat	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddel indeholder natriumnitrat	15 % N Nitrogen bestemt som nitratnitrogen		Nitratnitrogen
2b)	Chilesalpeter	Produkt fremstillet på grundlag af caliche, indeholder som hovedbestanddel natriumnitrat	15 % N Nitrogen bestemt som nitratnitrogen		Nitratnitrogen
3a)	Calciumcyanamid	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder calciumcyanamid og calciumoxid samt eventuelt ringe mængder af ammoniumsalte og urea	18 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen. Mindst 75 % af det opgivne nitrogen skal være cyanamidnitrogen		Total nitrogen

1	2	3	4	5	6
3b)	Nitratholdigt calciumcyanamid	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder calciumcyanamid og calciumoxid samt desuden evt. ringe mængder af ammoniumsalte og urea. Desuden er produktet tilsat nitrat	18 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen. Mindst 75 % af det tilstedeværende ikke-nitratnitrogen skal være cyanamidnitrogen. Nitratnitrogen: — mindste indhold: 1 % N — største indhold: 3 % N		Total nitrogen Nitratnitrogen
4	Ammoniumsulfat eller svovlsur ammoniak	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddel indeholder ammoniumsulfat	20 % N Nitrogen bestemt som ammoniumnitrogen		Ammoniumnitrogen
5	Ammoniumnitrat eller kalkammonsalpeter	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddel indeholder ammoniumnitrat. Desuden tilsætningsstoffer som findelt kalksten, calciumsulfat, findelt dolomit, magnesiumsulfat og kieserit	20 % N Nitrogen bestemt som nitrat- og ammoniumnitrogen. Hver af de to nitrogenformer skal udgøre hver ca. halvdelen af totalnitrogenet Se om nødvendigt denne forordnings III.1 og III.2	En gødning må kun betegnes som kalkammonsalpeter, hvis den ud over ammoniumnitrat kun indeholder calciumcarbonat (f.eks. kalksten) og/eller magnesiumcarbonat og calciumcarbonat (f.eks. dolomit). Mindsteindholdet af disse carbonater skal udgøre 20 % og deres renhed skal være mindst 90 %	Total nitrogen Nitratnitrogen Ammoniumnitrogen
6	Ammoniumsulfat-salpeter	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder, ammoniumnitrat og ammoniumsulfat	25 % N Nitrogen bestemt som ammonium- og nitratnitrogen. Mindste indhold af nitratnitrogen: 5 %		Total nitrogen Ammoniumnitrogen Nitratnitrogen
7	Magnesiumsulfat-salpeter	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder ammoniumnitrat, ammoniumsulfat og magnesiumsulfat	19 % N Nitrogen bestemt som ammonium- og nitratnitrogen. Mindste indhold af nitratnitrogen: 6 % N 5 % MgO Magnesium i form af vandopløselige salte og udtrykt som magnesiumoxid		Total nitrogen Ammoniumnitrogen Nitratnitrogen Vandopløseligt magnesiumoxid
8	Ammoniumsulfat-salpeter med magnesium	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddele indeholder ammoniumnitrat og magnesiumsaltforbindelser (dolomit magnesiumcarbonat og/eller magnesiumsulfat)	19 % N Nitrogen bestemt som ammonium- og nitratnitrogen. Mindste indhold af nitratnitrogen: 6 % N 5 % MgO Magnesium bestemt som total magnesiumoxid		Total nitrogen Ammoniumnitrogen Nitratnitrogen Total magnesiumoxid og evt. vandopløseligt magnesiumoxid

1	2	3	4	5	6
9	Urea	Kemisk fremstillet produkt, der som hovedbestanddel indeholder carbarmid	44 % N Total ureanitrogen (inkl. biuret). Største indhold af biuret: 1,2 %		Total nitrogen bestemt som ureanitrogen
10	Crotonyliden-dieuea	Produkt fremstillet ved reaktion mellem urea og crotonaldehyd Monomer	28 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen Mindst 25 % crotonylidendiureanitrogen Højst 3 % ureanitrogen		Total nitrogen Ureanitrogen, hvis indholdet er mindst 1 vægtprocent Crotonylidendiureanitrogen
11	Isobutyliden-diurea	Produkt fremstillet ved reaktion mellem urea og isobutylaldehyd Monomer	28 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen Mindst 25 % isobutylidendiureanitrogen Højst 3 % ureanitrogen		Total nitrogen Ureanitrogen, hvis indholdet er mindst 1 vægtprocent Isobutylidendiureanitrogen
12	Ureaformaldehyd	Produkt fremstillet ved reaktion mellem urea og formaldehyd, overvejende bestående af molekyler af ureaformaldehyd Polymer	36 % N total nitrogen Nitrogen bestemt som total nitrogen Mindst $^{3}/_{5}$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal være opløseligt i varmt vand Mindst 31 % N som ureaformaldehyd Højst 5 % ureanitrogen		Total nitrogen Ureanitrogen, hvis indholdet er mindst 1 vægtprocent Nitrogen af ureaformaldehyd opløseligt i koldt vand Nitrogen af ureaformaldehyd udelukkende opløseligt i varmt vand
13	Nitrogengødning indeholdende crotonyliden-diurea	Kemisk fremstillet produkt, der indeholder crotonylidendiurea og en nitrogengødning [liste A-1, undtagen 3 a), 3 b) og 5]	18 % N bestemt som total nitrogen Mindst 3 % af nitrogenet i form af ammoniumnitrogen og/eller nitratnitrogen og/eller ureanitrogen Mindst $^{1}/_{3}$ af det deklarerede totalkvælstofindhold skal stamme fra crotonylidendiurea Største indhold af biuret: (ureakvælstof + crotonylidendiureakvælstof) × 0,026		Total nitrogen For så vidt som de findes i en mængde på mindst 1 %: Nitratnitrogen Ammoniumnitrogen Ureanitrogen Crotonylidendiureanitrogen

1	2	3	4	5	6
14	Nitrogengødning indeholdende isobutyliden-diurea	Kemisk fremstillet produkt, der indeholder isobutylidendiurea og en nitrogengødning [liste A-1, undtagen 3 a), 3 b) og 5]	18 % N bestemt som total nitrogen Mindst 3 % af nitrogenet i form af ammoniumnitrogen og/eller nitratnitrogen og/eller ureanitrogen Mindst $^1/_3$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra isobutylidendiurea Største indhold af biuret: (ureanitrogen + isobutylidendiurea-nitrogen) × 0,026		Total nitrogen For så vidt som de findes i en mængde på mindst 1 %: Nitratnitrogen Ammoniumnitrogen Ureanitrogen Isobutylidendiureanitrogen
15	Nitrogengødning indeholdende ureaformaldehyd	Kemisk fremstillet produkt, der indeholder ureaformaldehyd og en nitrogengødning [liste A-1, undtagen 3 a), 3 b) og 5]	18 % N bestemt som total nitrogen Mindst 3 % af nitrogenet i form af ammoniumnitrogen og/eller nitratnitrogen og/eller ureanitrogen Mindst $^1/_3$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra ureaformaldehyd Ureaformaldehydnitrogenet skal indeholde mindst $^3/_5$ nitrogen opløseligt i varmt vand Største indhold af biuret: (ureanitrogen + ureaformaldehyd) × 0,026		Total nitrogen For så vidt som de findes i en mængde på mindst 1 %: — nitratnitrogen — ammoniumnitrogen — ureanitrogen Ureaformaldehydnitrogen Ureaformaldehydnitrogen opløseligt i koldt vand Ureaformaldehydnitrogen udelukkende opløseligt i varmt vand
16	Ammoniumsulfat med nitrifikationshæmmer (dicyandiamid)	Kemisk fremstillet produkt indeholdende ammoniumsulfat og dicyandiamid	20 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen Mindst 18 % ammoniumnitrogen Mindste indhold af dicyandiamidnitrogen: 1,5 %		Total nitrogen Ammoniumnitrogen Dicyandiamidnitrogen Teknisk information [a]
17	Ammoniumsulfat-salpeter med nitrifikationshæmmer (dicyandiamid)	Kemisk fremstillet produkt indeholdende ammoniumsulfat, ammoniumnitrat og dicyandiamid	24 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen Mindste indhold af nitratnitrogen: 3 % Mindste indhold af dicyandiamidnitrogen: 1,5 %		Total nitrogen Nitratnitrogen Ammoniumnitrogen Dicyandiamidnitrogen Teknisk information [a]

1	2	3	4	5	6
18	Urea-ammoniumsulfat	Produkt fremstillet ved reaktion mellem urea og ammoniumsulfat	30 % N Nitrogen bestemt som ammonium- og ureanitrogen. Mindst 4 % ammoniumnitrogen Mindst 12 % svovl bestemt som svolvtrioxid Største indhold af biuret: 0,9 %		Total nitrogen Ammoniumnitrogen Urea-nitrogen Vandopløseligt svolvtrioxid

([a]) Teknisk information, så fyldestgørende som muligt, skal af den markedsføringsansvarlige påføres hver pakning, eller følgeseddel ved løsvarelevering. Informationen skal specielt indeholde oplysninger om brugsperiode og anvendelsesmængde i relation til den afgrøde, til hvilken gødningen skal anvendes.

A.2. **Phosphorgødninger**

Med hensyn til gødninger, som sælges i granuleret form, og hvis phosphorkomponenter indebærer et formalingskriterium (gødning nr. 1, 3, 4, 5, 6 og 7), vil kriteriet for formalingsgraden for grundbestanddele blive fastlagt efter en passende analysemetode.

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser til bestemmelse af indholdet af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Thomasphosphat	Produkt udvundet i stålværker ved bearbejdning af phosphorholdigt råjern. Indeholder som hovedbestanddel calcium-silicium phosphat	12 % P_2O_5 Phosphor bestemt som mineralsyreopløseligt P_2O_5, mindst 75 % af det angivne indhold opløseligt i 2 % citronsyre 10 % P_2O_5 Phosphor bestemt som phosphorpentoxid opløseligt i 2 % citronsyre Formalingsgrader: — mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde — mindst 96 % sigtegennemgang ved 0,630 mm maskevidde		Total phosphorpentoxid (mineralsyreopløseligt); 75 % (skal angives i vægtprocent) skal være opløseligt i 2 % citronsyre (ved markedsføring i Frankrig, Italien, Spanien, Portugal og Grækenland) Total phosphorpentoxid (mineralsyreopløseligt) og phosphorpentoxid opløseligt i 2 % citronsyre (ved markedsføring i Det Forenede Kongerige) Phosphorpentoxid opløseligt i 2 % citronsyre (ved markedsføring i Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxembourg, Nederlandene og Østrig)

1	2	3	4	5	6
2a)	Enkelt superphosphat	Produkt fremstillet ved oplukning af formalet råphosphat med svovlsyre. Indeholder som hovedbestanddel monocalciumphosphat og desuden calciumsulfat	16 % P_2O_5 Phosphor bestemt som P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat. Mindst 93 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være vandopløseligt Prøvemængde: 1 g		Phosphorpentoxid opløseligt i neutralt ammoniumcitrat Vandopløseligt phosphorpentoxid
2b)	Dobbelt superphosphat	Produkt fremstillet ved oplukning af formalet råphosphat med svovlsyre og phosphorsyre. Indeholder som hovedbestanddel monocalciumphosphat og desuden calciumsulfat	25 % P_2O_5 Phosphor bestemt som P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat. Mindst 93 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være vandopløseligt Prøvemængde: 1 g		Phosphorpentoxid opløseligt i neutralt ammoniumcitrat Vandopløseligt phosphorpentoxid
2c)	Tripel superphosphat	Produkt fremstillet ved oplukning af formalet råphosphat med phosphorsyre. Indeholder som hovedbestanddel monocalciumphosphat	38 % P_2O_5 Phosphor bestemt som P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat. Mindst 93 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være vandopløseligt Prøvemængde: 3 g		Phosphorpentoxid opløseligt i neutralt ammoniumcitrat Vandopløseligt phosphorpentoxid
3	Delvist oplukket råphosphat	Produkt fremstillet ved delvis oplukning af formalet råphosphat med svovlsyre eller phosphorsyre. Indeholder som hovedbestanddele monocalciumphosphat, tricalciumphosphat og calciumsulfat	20 % P_2O_5 Phosphor bestemt som mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 40 % af det angivne P_2O_5 skal være vandopløseligt Formalingsgrader: — mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde — mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,630 mm maskevidde		Total phosphorpentoxid (mineralsyreopløseligt) Vandopløseligt phosphorpentoxid
4	Dicalciumphosphat	Produkt udfældet i phosphorsyre, der er fremstillet af mineralske phosphater eller af knogler. Indeholder som hovedbestanddel dicalciumphosphat dihydrat	38 % P_2O_5 Phosphor bestemt som P_2O_5 opløseligt i basisk ammoniumcitrat (efter Petermann) Formalingsgrader: — mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde — mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,630 mm maskevidde		Phosphorpentoxid opløseligt i basisk ammoniumcitrat

1	2	3	4	5	6
5	Glødephosphat	Produkt fremstillet ved termisk oplukning af formalet råphosphat under indvirkning af alkaliforbindelser og kiselsyre. Indeholder som hovedbestanddele alkalicalciumphosphater og calciumsilicater	25 % P_2O_5 Phosphor bestemt som P_2O_5 opløseligt i basisk ammoniumcitrat (efter Petermann) Formalingsgrader: — mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde — mindst 96 % sigtegennemgang ved 0,630 mm maskevidde		Phosphorpentoxid opløseligt i basisk ammoniumcitrat
6	Aluminium-calciumphosphat	Produkt fremstillet i amorf form ved termisk oplukning og ved formaling. Indeholder som hovedbestanddele aluminium- og calciumphosphater	30 % P_2O_5 Phosphor bestemt som mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i basisk ammoniumcitrat (efter Joulie) Formalingsgrader: — mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde — mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,630 mm maskevidde		Total phosphorpentoxid (mineralsyreopløseligt) Phosphorpentoxid opløseligt i basisk ammoniumcitrat
7	Blødt råphosphat	Produkt fremstillet ved formaling af blødt råphosphat. Indeholder som hovedbestanddele tricalciumphosphat og calciumcarbonat	25 % P_2O_5 Phosphor bestemt som mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 55 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % myresyre. Formalingsgrader: — mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde — mindst 99 % sigtegennemgang ved 0,125 mm maskevidde		Total phosphorpentoxid (mineralsyreopløseligt) Phosphorpentoxid opløseligt i 2 % myresyre Sigtegennemgang i vægtprocent ved 0,063 mm maskevidde

A.3. **Kaliumgødninger**

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser til bestemmelse af indholdet af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Kainit eller kaliumråsalt	Produkt udvundet af rå kaliumsalte	10 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O 5 % MgO Magnesium bestemt som vandopløselige magnesiumsalte og udtrykt som MgO	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt kaliumoxid Vandopløseligt magnesiumoxid
2	Beriget kaliumråsalt	Produkt fremstillet ved blanding af kaliumråsalte og kaliumchlorid	18 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt kaliumoxid Valgfri angivelse af indholdet af vandopløseligt magnesiumoxid, når dette overstiger 5 % MgO
3	Kaliumchlorid	Produkt fremstillet ved behandling af kaliumråsalte. Indeholder som hovedbestanddel kaliumchlorid	37 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt kaliumoxid
4	Kaliumchlorid med magnesiumsalte	Produkt fremstillet ved behandling af kaliumråsalte under tilsætning af magnesiumsalte. Indeholder som hovedbestanddele kaliumchlorid og magnesiumsalte	37 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O 5 % MgO Magnesium bestemt som vandopløselige magnesiumsalte og udtrykt som MgO		Vandopløseligt kaliumoxid Vandopløseligt magnesiumoxid
5	Kaliumsulfat	Produkt fremstillet ved kemisk behandling af kaliumsalte. Indeholder som hovedbestanddel kaliumsulfat	47 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O Største chlorindhold: 3 % Cl		Vandopløseligt kaliumoxid Valgfri angivelse af chlorindhold

1	2	3	4	5	6
6	Kaliumsulfat med magnesium	Produkt fremstillet ved kemisk behandling af kaliumsalte, evt. under tilsætning af magnesiumsalte. Indeholder som hovedbestanddele kaliumsulfat og magnesiumsulfat	22 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O 8 % MgO Magnesium bestemt som vandopløselige magnesiumsalte og udtrykt som MgO Største chlorindhold: 3 % Cl	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt kaliumoxid Vandopløseligt magnesiumoxid Valgfri angivelse af chlorindhold
7	Kieserit med kaliumsulfat	Produkt fremstillet ved behandling af kieserit tilsat kaliumsulfat	8 % MgO Magnesium bestemt som vandopløseligt MgO 6 % K_2O Kalium bestemt som vandopløseligt K_2O I alt MgO + K_2O: 20 % Største chlorindhold: 3 % Cl	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt magnesiumoxid Vandopløseligt kaliumoxid Valgfri angivelse af chlorindhold

B. UORGANISKE SAMMENSATTE GØDNINGER INDEHOLDENDE HOVEDNÆRINGSSTOFFER

B.1. **NPK-gødninger**

B.1.1.	Typebetegnelse	NPK-gødninger
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej eller ved blanding uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 20 % ($N + P_2O_5 + K_2O$) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Det totale nitrogenindhold (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen (5) Cyanamid-nitrogen	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand (4) P_2O_5 kun mineral-syreopløseligt (5) P_2O_5 opløseligt i alkalisk ammoniumcitrat (efter Petermann) (6a) Mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % citronsyre (6b) P_2O_5 opløseligt i 2 % citronsyre (7) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i alkalisk ammoniumcitrat (efter Joulie) (8) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 55 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % myresyre	Vandopløseligt K_2O	(1) Det totale nitrogenindhold (2) Hvis indholdet af en nitrogenforbindelse (2) til (5) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal denne deklareres (3) Hvis over 28 %, se bilag III.2	1. En NPK-gødning, som hverken indeholder thomasphosphat, glødephosphat, aluminiumcalciumphosphat, delvist oplukket råphosphat eller blødt råphosphat, skal garanteres efter en af de under (1), (2) eller (3) angivne opløseligheder: — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindre end 2 %, angives udelukkende opløseligheden (2) — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindst 2 %, angives opløseligheden (3) med samtidig påbudt angivelse af det vandopløselige indhold af P_2O_5 [opløselighed (1)]. Indholdet af kun mineralsyreopløseligt P_2O_5 må ikke overstige 2 %. For denne gødningstype 1 udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighederne (2) og (3) 1 g 2. a) En NPK-gødning, som indeholder blødt råphosphat eller delvist oplukket råphosphat, må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat eller aluminiumcalciumphosphat. Dette sikres ved hver af opløselighederne (1), (3) og (4)	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Angivelsen »chlorfattig« er bundet til et størsteindhold på 2 % Cl (3) Det er tilladt at garantere et vist chlorindhold

1	2	3	4	5	6
				Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % udelukkende mineralsyreopløseligt P_2O_5 [opløselighed (4)] — indeholde mindst 5 % vand- og i neutralt ammoniumcitrat opløseligt P_2O_5 [opløselighed (3)] — indeholde mindst 2,5 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed 1)] Denne gødningstype bringes i handelen som »NPK-gødning med råphosphat« eller »NPK-gødning med delvist oplukket råphosphat«. For denne gødningstype 2a udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighed (3) 3 g	
Formalingsgrader af grundbestanddelene: Thomasphosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Aluminium-calciumphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Glødephosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Blødt råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde Delvist oplukket råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde				2. b) En NPK-gødning, som indeholder aluminiumcalciumphosphat må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat, delvis oplukket råphosphat eller råphosphat Garantien herfor er, at den pågældende gødning opfylder opløselighederne (1) og (7), når bortses fra vandopløselighed for så vidt angår (7) Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed (1)] — indeholde mindst 5 % P_2O_5 svarende til opløselighed (7) Denne gødningstype bringes i handelen under betegnelsen »NPK-gødning med aluminium-calciumphosphat.« 3. For NPK-gødninger, der kun indeholder én af følgende phosphorgødningstyper: thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, blødt råphosphat, skal typebetegnelsen efterfølges af en angivelse af phosphorbestanddelen	

1	2	3	4	5	6
				Deklarationen for P_2O_5's opløselighed fastsættes efter følgende opløseligheder: — for gødninger på basis af thomasphosphat: opløselighed (6a) (Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Grækenland), (6b) (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Østrig) — for gødninger på basis af glødephosphat: opløselighed (5) — for gødninger på basis af aluminium-calciumphosphat: opløselighed (7) — for gødninger på basis af blødt råphosphat: opløselighed (8).	

B.1. **NPK-gødninger**(*fortsat*)

B.1.2.	Typebetegnelse	NPK-gødning indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (alt efter tilfældet)
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej, indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd uden tilsætning af hovednæringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 20 % ($N + P_2O_5 + K_2O$) — For hvert enkelt næringsstof: — 5 % N. Mindst ¼ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra nitrogenforbindelserne (5) eller (6) eller (7). Mindst $^3/_5$ af det deklarerede indhold af nitrogenforbindelsen (7) skal være opløseligt i varmt vand — 5 % P_2O_5 — 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Urea-nitrogen	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand	Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Hvis indholdet af en nitrogenforbindelse (2) til (4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal denne deklareres	Denne NPK-gødning, som hverken indeholder thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, delvist oplukket råphosphat eller råphosphat, skal deklareres efter en af de under (1), (2) eller (3) angivne opløseligheder: — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindre end 2 %, angives udelukkende opløseligheden (2)	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Angivelsen »chlorfattig« er bundet til et størsteindhold på 2 % Cl

1	2	3	4	5	6
(5) Crotonylidendiurea-nitrogen (6) Isobutylidendiurea-nitrogen (7) Ureaformaldehydni-trogen (8) Ureaformaldehydni-trogen udelukkende opløseligt i varmt vand (9) Ureaformaldehydni-trogen opløseligt i koldt vand			(3) Den relevante af nitrogenforbindel-serne (5) til (7) Nitrogenforbin-delsen (7) skal deklareres som nitrogenforbindelse (8) og (9)	— udgør det vandopløselige P_2O_5 mindst 2 %, angives opløseligheden (3) med samtidig påbudt angivelse af det vandopløselige indhold af P_2O_5 [opløselighed (1)] Indholdet af kun mineralsyreopløseligt P_2O_5 må ikke overstige 2 % Prøvemængden til bestemmelse af opløselighe-derne (2) eller (3) udgør 1 g	(3) Det er tilladt at garantere et vist chlorindhold

B.2. **NP-gødninger**

B.2.1.	Typebetegnelse	NP-gødninger
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej eller ved blanding uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt 18 % (N + P_2O_5) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % P_2O_5

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen (5) Cyanamidnitrogen	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand (4) P_2O_5 kun mineral-syreopløseligt (5) P_2O_5 opløseligt i alkalisk ammoniumcitrat (efter Petermann) (6a) Mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % citronsyre		(1) Total nitrogen (2) Såfremt indholdet af en kvælstofforbindelse (2) til (5) udgør 1 vægtpro-cent eller mere skal denne deklareres	1. En NP-gødning, som hverken indeholder thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, delvist oplukket råphosphat eller blødt råphosphat, skal garanteres efter en af de under (1), (2) eller (3) angivne opløseligheder: — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindre end 2 %, angives udelukkende opløseligheden (2) — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindst 2 %, angives opløseligheden (3) med samtidig påbudt angivelse af det vandopløselige indhold af P_2O_5 [opløselighed (1)]	

1	2	3	4	5	6
	(6b) P_2O_5 opløseligt i 2 % citronsyre (7) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i basisk ammoniumcitrat (efter Joulie) (8) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 55 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % myresyre			Indholdet af kun mineralsyreopløseligt P_2O_5 må ikke overstige 2 % For denne gødningstype 1 udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighederne (2) og (3) 1 g 2. a) En NP-gødning, som indeholder blødt råphosphat eller delvist oplukket råphosphat, må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat eller aluminium-calciumphosphat Dette sikres ved hver af opløselighederne (1), (3) og (4) Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % udelukkende mineralsyreopløseligt P_2O_5 [opløselighed (4)] — indeholde mindst 5 % vand- og i neutralt ammoniumcitrat opløseligt P_2O_5 [opløselighed (3)] — indeholde mindst 2,5 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed 1)] Denne gødningstype bringes i handelen som »NP-gødning med råphosphat« eller »NP-gødning med delvist oplukket råphosphat« For denne gødningstype 2a udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighed (3) 3 g 2. b) En NP-gødning, som indeholder aluminium-calciumphosphat må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat, blødt råphosphat eller delvis oplukket råphosphat Garantien herfor er, at den pågældende gødning opfylder opløselighederne (1) og (7), når bortses fra vandopløselighed for så vidt angår (7) Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed 1)]. — indeholde mindst 5 % P_2O_5 svarende til opløselighed (7)	
Formalingsgrader af grundbestanddelene: Thomasphosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Aluminium-calciumphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Glødephosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Blødt råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde Delvist oplukket råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde					

1	2	3	4	5	6
				Denne gødningstype bringes i handelen under betegnelsen »NP-gødning med aluminium-calciumphosphat« 3. For NP-gødninger, der kun indeholder én af følgende phosphorgødningstyper: thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, blødt råphosphat, skal typebetegnelsen efterfølges af en angivelse af phosphorbestanddelen Deklarationen for P_2O_5's opløselighed fastsættes efter følgende opløseligheder: — for gødninger på basis af thomasphosphat: opløselighed (6a) (Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Grækenland), (6b) (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Østrig) — for gødninger på basis af glødephosphat: opløselighed (5) — for gødninger på basis af aluminium-calciumphosphat: opløselighed (7) — for gødninger på basis af blødt råphosphat: opløselighed (8)	

B.2. **NP-gødninger**(*fortsat*)

B.2.2.	Typebetegnelse	NP-gødning indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (alt efter tilfældet)
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej, indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt 18 % ($N + P_2O_5$) — For hvert enkelt næringsstof: — 5 % N Mindst $^1/_4$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra nitrogenforbindelserne (5) eller (6) eller (7). Mindst $^3/_5$ af det deklarerede indhold af nitrogenforbindelsen (7) skal være opløseligt i varmt vand — 5 % P_2O_5

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen (5) Crotonylidendiurea-nitrogen (6) Isobutylidendiurea-nitrogen (7) Ureaformaldehydni-trogen (8) Ureaformaldehydni-trogen udelukkende opløseligt i varmt vand (9) Ureaformaldehydni-trogen opløseligt i koldt vand	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand		(1) Total nitrogen (2) Hvis indholdet af en nitrogenforbin-delse (2) til (4) udgør 1 vægtpro-cent eller mere, skal denne dekla-reres (3) Den relevante af nitrogenforbindel-serne (5) til (7) Nitrogenforbin-delsen (7) skal deklareres som nitrogenforbindelse (8) og (9)	Denne NP-gødning, som hverken indeholder thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, delvist oplukket råphosphat eller råphosphat, skal deklareres efter en af de under (1), (2) eller (3) angivne opløseligheder: — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindre end 2 %, angives udelukkende opløseligheden (2) — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindst 2 %, angives opløseligheden (3) med samtidig påbudt angivelse af det vandopløselige indhold af P_2O_5 [opløselighed (1)] Indholdet af kun mineralsyreopløseligt P_2O_5 må ikke overstige 2 % Prøvemængden til bestemmelse af opløselighe-derne (2) eller (3) udgør 1 g	

B.3. **NK-gødninger**

B.3.1.	Typebetegnelse	NK-gødninger
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej eller ved blanding uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 8 % (N + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen (5) Cyanamidnitrogen		Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Såfremt indholdet af en kvælstofforbindelse (2) til (5) udgør 1 vægtprocent eller mere skal denne deklareres		(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Angivelsen »chlorfattig« er bundet til et størsteindhold på 2 % Cl (3) Det er tilladt at garantere et vist chlorindhold

B.3. **NK-gødninger**(*fortsat*)

B.3.2.	Typebetegnelse	NK-gødning indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (alt efter tilfældet)
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej, indeholdende crotonylidendiurea, eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd uden tilsætning af hovednæringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 18 % (N + K_2O) — For hvert enkelt næringsstof: — 5 % N Mindst ¼ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra nitrogenforbindelserne (5) eller (6) eller (7). Mindst $^3/_5$ af det deklarerede indhold af nitrogenforbindelsen (7) skal være opløseligt i varmt vand — 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen (5) Crotonylidendiureanitrogen		Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Såfremt indholdet af en kvælstofforbindelse (2) til (4) udgør 1 vægtprocent eller mere skal denne deklareres		(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Angivelsen »chlorfattig« er bundet til et størsteindhold på 2 % Cl (3) Det er tilladt at garantere et vist chlorindhold

1	2	3	4	5	6
(6) Isobutylidendiurea-nitrogen (7) Ureaformaldehydni-trogen (8) Ureaformaldehydni-trogen udelukkende opløseligt i varmt vand (9) Ureaformaldehydni-trogen opløseligt i koldt vand			(3) Den relevante af nitrogenforbindel-serne (5) til (7) Nitrogenforbin-delsen (7) skal deklareres som nitrogenforbindelse (8) og (9)		

B.4. **PK-gødninger**

Typebetegnelse	PK-gødninger
Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej eller ved blanding uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand (4) P_2O_5 kun mineral-syreopløseligt (5) P_2O_5 opløseligt i alkalisk ammoniumcitrat (efter Petermann) (6a) Mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i 2 % citronsyre (6b) P_2O_5 opløseligt i 2 % citronsyre	Vandopløseligt K_2O		1. En PK-gødning, som hverken indeholder thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, delvist oplukket råphosphat eller blødt råphosphat, skal garanteres efter en af de under (1), (2) eller (3) angivne opløseligheder: — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindre end 2 %, angives udelukkende opløseligheden (2) — udgør det vandopløselige P_2O_5 mindst 2 %, angives opløseligheden (3) med samtidig påbudt angivelse af det vandopløselige indhold af P_2O_5 [opløselighed (1)].	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Angivelsen »chlorfattig« er bundet til et størsteindhold på 2 % Cl. (3) Det er tilladt at garantere et vist chlorindhold

1	2	3	4	5	6
	(7) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 75 % af det angivne indhold af P_2O_5 skal være opløseligt i basisk ammoniumcitrat (efter Joulie) (8) mineralsyreopløseligt P_2O_5. Mindst 55 % af det angivne indhold skal være opløseligt i 2 % myresyre			Indholdet af kun mineralsyreopløseligt P_2O_5 må ikke overstige 2 %. For denne gødningstype 1 udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighederne (2) og (3) 1 g	
				2. a) En PK-gødning, som indeholder blødt råphosphat eller delvist oplukket råphosphat, må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat eller aluminium-calciumphosphat. Dette sikres ved hver af opløselighederne (1), (3) og (4) Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % udelukkende mineralsyreopløseligt P_2O_5 [opløselighed (4)] — indeholde mindst 5 % vand- og i neutralt ammoniumcitrat opløseligt P_2O_5 [opløselighed (3)] — indeholde mindst 2,5 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed 1)] Denne gødningstype bringes i handelen som »PK-gødning med råphosphat« eller »PK-gødning med delvist oplukket råphosphat« For denne gødningstype 2a udgør prøvemængden til bestemmelse af opløselighed (3) 3 g	
Formalingsgrader af grundbestanddelene: Thomasphosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Aluminium-calciumphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Glødephosphat: mindst 75 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde Blødt råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde Delvist oplukket råphosphat: mindst 90 % sigtegennemgang ved 0,160 mm maskevidde				2. b) En PK-gødning, der indeholder aluminium-calciumphosphat, må hverken indeholde thomasphosphat, glødephosphat eller delvis oplukket råphosphat. Garantien herfor er, at den pågældende gødning opfylder opløselighederne (1) og (7), når bortses fra vandopløselighed for så vidt angår (7) Denne gødningstype skal opfylde følgende krav: — indeholde mindst 2 % vandopløseligt P_2O_5 [opløselighed 1)]. — indeholde mindst 5 % P_2O_5 svarende til opløselighed (7). Denne gødningstype bringes i handelen under betegnelsen »PK-gødning med aluminium-calciumphosphat«.	

1	2	3	4	5	6
				3. For PK-gødninger, der kun indeholder én af følgende phosphorgødningstyper: thomasphosphat, glødephosphat, aluminium-calciumphosphat, blødt råphosphat, skal typebetegnelsen efterfølges af en angivelse af phosphorbestanddelen Deklarationen for P_2O_5's opløselighed fastsættes efter følgende opløseligheder: — for gødninger på basis af thomasphosphat: opløselighed (6a) (Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Grækenland), (6b) (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Østrig) — for gødninger på basis af glødephosphat: opløselighed (5) — for gødninger på basis af aluminium-calciumphosphat: opløselighed (7) — for gødninger på basis af blødt råphosphat: opløselighed (8)	

C. UORGANISKE FLYDENDE GØDNINGER

C.1. **Flydende enkeltgødninger**

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser til bestemmelse af indholdet af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger eller typebetegnelse	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Opløsning af nitrogengødning (nitrogen fertilizer solution)	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand. Stabil ved atmosfæretryk. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse	15 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen eller, hvis der kun er én form, som nitrat-, ammonium- eller ureanitrogen Største indhold af biuret: urea-N × 0,026		Total nitrogen og for de former, hvis mængde overstiger 1 %, ammoniumnitrogen, nitratnitrogen, og/eller ureanitrogen Dersom biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«
2	Ureaammoniumnitratopløsning	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand, indeholder ammoniumnitrat og urea	26 % N Nitrogen bestemt som totalnitrogen, hvoraf ca. halvdelen stammer fra urea Største indhold af biuret: 0,5 %		Total nitrogen Nitratnitrogen, ammoniumnitrogen og ureanitrogen Dersom biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«
3	Calciumnitrat-opløsning	Produkt fremstillet ved opløsning af calciumnitrat i vand	8 % N Nitrogen udtrykt som nitratnitrogen, hvoraf højst 1 % er ammoniumnitrogen Calcium bestemt som vandopløseligt CaO	Typebetegnelsen kan i givet fald efterfølges af en af følgende angivelser: — til bladgødskning — til fremstilling af næringsopløsninger — til spredning af flydende gødning	Total nitrogen Vandopløseligt calciumoxid til de anvendelser, der er angivet i spalte 5 Valgfrit: — nitratnitrogen — ammoniumnitrogen
4	Magnesiumnitrat-opløsning	Kemisk fremstillet produkt, opløst i vand og indeholdende magnesiumnitrat	6 % N Nitrogen bestemt som nitratnitrogen 9 % MgO Magnesium bestemt som vandopløseligt magnesiumoxid pH minimum: 4		Nitratnitrogen Vandopløseligt magnesiumoxid

1	2	3	4	5	6
5	Calciumnitrat-suspension	Produkt fremstillet ved suspension af calciumnitrat i vand	8 % N Nitrogen bestemt som total nitrogen eller som nitratnitrogen og ammoniumnitrogen Største indhold af ammoniumnitrogen: 1,0 % 14 % CaO Calcium bestemt som vandopløseligt CaO	Typebetegnelsen kan i givet fald efterfølges af en af følgende angivelser: — til bladgødskning — til fremstilling af næringsopløsninger — til spredning som flydende gødning	Total nitrogen Nitratnitrogen Vandopløseligt calciumoxid til de anvendelser, der er angivet i spalte 5
6	Nitrogengødningsopløsning med ureaformaldehyd	Kemisk fremstillet produkt eller fremstillet ved opløsning af ureaformaldehyd og en nitrogengødning fra liste A-1 i denne forordning, undtagen 3a), 3b), og 5, i vand	18 % N bestemt som total nitrogen Mindst $^1/_3$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra ureaformaldehyd. Største indhold af biuret: (ureanitrogen + ureaformaldehydnitrogen) × 0,026		Total nitrogen For så vidt som de findes i en mængde på mindst 1 %: — nitratnitrogen — ammoniumnitrogen — ureanitrogen Ureaformaldehydnitrogen
7	Nitrogengødnings-suspension med ureaformaldehyd	Kemisk fremstillet produkt eller fremstillet ved suspension af ureaformaldehyd og en nitrogengødning fra liste A-1 i denne forordning, undtagen 3a), 3b), og 5, i vand	18 % N bestemt som totalnitrogen Mindst $^1/_3$ af det deklarerede totale nitrogenindhold skal stamme fra ureaformaldehyd, hvoraf mindst $^3/_5$ skal være opløseligt i varmt vand Største indhold af biuret: (ureanitrogen + ureaformaldehydnitrogen) × 0,026		Total nitrogen For så vidt som de findes i en mængde på mindst 1 %: — nitratnitrogen — ammoniumnitrogen — ureanitrogen Ureaformaldehydnitrogen Ureaformaldehydnitrogen opløseligt i koldt vand Ureaformaldehydnitrogen udelukkende opløseligt i varmt vand

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**

C.2.1.	Typebetegnelse	Opløsning af NPK-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand. Stabil ved atmosfæretryk. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) og andre krav	— I alt: 15 % ($N + P_2O_5 + K_2O$) — for de enkelte næringsstoffer: 2 % N, 3 % P_2O_5, 3 % K_2O — Største indhold af biuret: urea-N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen	Vandopløseligt P_2O_5	Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Dersom en af kvælstofformerne (2)-(4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres (3) Dersom biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«	Vandopløseligt P_2O_5	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig« (3) Chlorindholdet kan anføres

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**(*fortsat*)

C.2.2.	Typebetegnelse	Suspension af NPK-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt i flydende form, hvis hovednæringsstoffer stammer fra stoffer, der både er opslæmmet og opløst i vand. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) og andre krav	— I alt: 20 % (N + P_2O_5 + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 4 % P_2O_5, 4 % K_2O — Største indhold af biuret: urea-N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand	Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Hvis en af nitrogenformerne 2-4 udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres	Gødningerne må hverken indeholde thomasphosphat, aluminium-calcium-phosphat, glødephosphat, delvis oplukket råphosphat eller råphosphat (1) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er mindre end 2 %, deklareres kun opløselighed 2	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig«

1	2	3	4	5	6
			(3) Hvis biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«	(2) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er 2 %, eller derover, deklareres opløselighed 3, idet indholdet af vandopløseligt P_2O_5 altid anføres	(3) Chlorindholdet kan anføres

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**(*fortsat*)

C.2.3.	Typebetegnelse	Opløsning af NP-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand. Stabil ved atmosfæretryk. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt 18 % (N + P_2O_5) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % P_2O_5 — max. biuret-indhold: urea N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen	Vandopløseligt P_2O_5		(1) Total nitrogen (2) Hvis en af nitrogenforbindelserne (2)-(4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres (3) Hvis biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«	Vandopløseligt P_2O_5	

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**(*fortsat*)

C.2.4.	Typebetegnelse	Suspension af NP-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt i flydende form, hvis hovednæringsstoffer stammer fra stoffer, der både er opslæmmet og opløst i vand. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt 18 % ($N + P_2O_5$) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % P_2O_5. — max. biuret-indhold: urea N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand		(1) Total nitrogen (2) Hvis en af nitrogenforbindelserne (2)-(4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres (3) Hvis biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«	(1) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er mindre end 2 %, deklareres kun opløselighed 2 (2) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er 2 % eller derover, deklareres opløselighed 3, idet indholdet af vandopløseligt P_2O_5 altid anføres Gødningerne må hverken indeholde thomasphosphat, aluminium-calcium-phosphat, glødephosphat, delvis oplukket råphosphat eller råphosphat	

C.2.5.	Typebetegnelse	Opløsning af NP-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand. Stabil ved atmosfæretryk. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 15 % ($N + K_2O$) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % K_2O — max. biuret-indhold: urea N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen		Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Hvis en af kvælstofformerne (2)-(4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres (3) Hvis biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«		(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig« (3) Chlorindholdet kan anføres

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**(*fortsat*)

C.2.6.	Typebetegnelse	Suspension af NK-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt i flydende form, hvis hovednæringsstoffer stammer fra stoffer, der både er opslæmmet og opløst i vand. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 18 % (N + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 3 % N, 5 % K_2O — max. biuret-indhold: urea N × 0,026

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Total nitrogen (2) Nitratnitrogen (3) Ammoniumnitrogen (4) Ureanitrogen		Vandopløseligt K_2O	(1) Total nitrogen (2) Hvis en af nitrogenforbindelserne (2)-(4) udgør 1 vægtprocent eller mere, skal den deklareres		(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig«

1	2	3	4	5	6
			(3) Hvis biuretindholdet er mindre end 0,2 %, kan der anføres »biuretfattig«		(3) Chlorindholdet kan anføres

C.2. **Flydende sammensatte gødninger**(*fortsat*)

C.2.7.	Typebetegnelse	Opløsning af PK-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt fremstillet ad kemisk vej og ved opløsning i vand. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	Vandopløseligt P_2O_5	Vandopløseligt K_2O		Vandopløseligt P_2O_5	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig« (3) Chlorindholdet kan anføres

C.2.8.	Typebetegnelse	Suspension af NPK-gødning
	Henvisning til fremstillingsmåde:	Produkt i flydende form, hvis hovednæringsstoffer stammer fra stoffer, der både er opslæmmet og opløst i vand. Uden tilsætning af organiske næringsstoffer af animalsk eller vegetabilsk oprindelse
	Mindsteindhold (i vægtprocent) af næringsstoffer	— I alt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — for de enkelte næringsstoffer: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Former og opløseligheder samt indhold af næringsstoffer, som skal deklareres i henhold til de i spalte 4, 5 og 6 givne specifikationer Formalingsgrader			Angivelse af gødningernes karakteristiske egenskaber Øvrige krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	(1) Vandopløseligt P_2O_5 (2) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 opløseligt i neutralt ammoniumcitrat og i vand	Vandopløseligt K_2O		(1) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er mindre end 2 %, deklareres kun opløselighed 2 (2) Hvis indholdet af vandopløseligt P_2O_5 er 2 %, eller derover, deklareres opløselighed 3, idet indholdet af vandopløseligt P_2O_5 altid anføres Gødningerne må hverken indeholde thomasphosphat, aluminium-calcium-phosphat, glødephosphat, delvis oplukket råphosphat eller råphosphat	(1) Vandopløseligt kaliumoxid (2) Kun gødning, der højst indeholder 2 % chlor, må betegnes som »chlorfattig« (3) Chlorindholdet kan anføres

D. UORGANISKE SEKUNDÆRGØDNINGER

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser til bestemmelse af indholdet af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger eller typebetegnelse	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Calciumsulfat	Natur- eller industriprodukt indeholdende calciumsulfat med varierende vandindhold	25 % CaO 35 % SO_3 Calcium og svovl bestemt som total CaO + SO_3 Formalingsgrad: — mindst 80 % sigtegennemgang ved 2 mm maskevidde — mindst 99 % sigtegennemgang ved 10 mm maskevidde	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Total svovltrioxid Valgfrit: total CaO
2	Calciumchlorid-opløsning	Calciumchloridopløsning af industriel oprindelse	12 % CaO Calcium bestemt som vandopløseligt CaO		Calciumoxid Valgfrit: til plantesprøjtning
3	Rent svovl	Mere eller mindre renset natur- eller industriprodukt	98 % S (245 %: SO_3) Svovl bestemt som total SO_3		Total svovltrioxid
4	Kieserit	Mineralsk produkt med magnesiumsulfat med ét molekyle vand som hovedbestanddel	24 % MgO 45 % SO_3 Magnesium og svovl bestemt som vandopløseligt magnesiumoxid og svovltrioxid	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt magnesiumoxid Valgfrit: vandopløseligt svolvtrioxid
5	Magnesiumsulfat	Produkt med magnesiumsulfat med syv molekyler vand som hovedbestanddel	15 % MgO 28 % SO_3 Magnesium og svovl bestemt som vandopløseligt magnesiumoxid og svovltrioxid	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt magnesiumoxid Valgfrit: vandopløseligt svolvtrioxid
5.1	Magnesiumsulfatopløsning	Produkt opnået ved opløsning i vand af magnesiumsulfat af industriel oprindelse	5 % MgO 10 % SO_3 Magnesium og svovl bestemt som vandopløseligt magnesiumoxid og svovltrioxid	De almindelige handelsnavne kan tilføjes valgfrit	Vandopløseligt magnesiumoxid Valgfrit: vandopløseligt svovltrioxid

1	2	3	4	5	6
5.2	Magnesiumhydroxid	Kemisk fremstillet produkt med magnesiumhydroxid som hovedbestanddel	60 % MgO Partikelstørrelse: mindst 99 % kan passere gennem en sigte med en maskevidde på 0,063 mm		Total magnesiumoxid
5.3	Opslemning af magnesiumhydroxid	Produkt fremstillet ved opslemning af type 5.2	24 % MgO		Total magnesiumoxid
6	Magnesiumchlorid-opløsning	Produkt fremstillet ved opløsning af magnesiumchlorid af industriel oprindelse	13 % MgO Magnesium bestemt som total magnesiumoxid Største calciumindhold: 3 % CaO		Magnesiumoxid

E. UORGANISKE MIKRONÆRINGSSTOFGØDNINGER

Forklarende bemærkning: Følgende anmærkninger gælder hele del E

Anmærkning 1: Som benævnelse for en chelatdanner kan dens forkortelse som anført i kapitel E benyttes.

Anmærkning 2: Hvis et produkt efter opløsning i vand ikke efterlader nogen fast rest, kan det betegnes »til opløsning«.

Anmærkning 3: Når et mikronæringsstof foreligger i chelateret form, anføres det pH-interval, hvori chelatet er stabilt.

E.1. **Gødninger indeholdende ét mikronæringsstof**

E.1.1. *Bor*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
1a	Borsyre	Produkt fremstillet ved indvirkning af en syre på et borat	14 % vandopløseligt B	De almindelige handelsnavne kan tilføjes	Vandopløseligt bor (B)
1b	Natriumborat	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et natriumborat	10 % vandopløseligt B	De almindelige handelsnavne kan tilføjes	Vandopløseligt bor (B)
1c	Calciumborat	Produkt fremstillet på grundlag af colemanit eller pandermit, der som hovedbestanddel indeholder calciumborater	7 % total B Partikelstørrelse: mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde	De almindelige handelsnavne kan tilføjes	Total bor (B)
1d	Borethanolamin	Produkt fremstillet ved reaktion af borsyre med ethanolamin	8 % vandopløseligt B		Vandopløseligt bor (B)
1e	Borholdig gødning i opløsning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 1a og/eller 1b og/eller 1d i vand	2 % vandopløseligt B	Betegnelsen skal omfatte navnet på de tilstedeværende bestanddele	Vandopløseligt bor (B)
1f	Borholdig gødning i suspension	Produkt fremstillet ved at suspendere typerne 1a og/eller 1b og/eller 1d i vand	2 % vandopløseligt B	Betegnelsen skal omfatte navnet på de tilstedeværende bestanddele	Vandopløseligt bor (B)

E.1.2. *Cobolt*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
2a	Cobaltsalt	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et uorganisk cobaltsalt	19 % vandopløseligt Co	Betegnelsen skal omfatte navnet på den tilknyttede uorganiske anion	Vandopløseligt cobalt (Co)
2b	Cobaltchelat	Vandopløseligt produkt fremstillet ved kemisk binding af cobalt til en chelatdanner	2 % vandopløseligt Co, mindst $^{8}/_{10}$ af det deklarerede indhold chelateret	Navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt cobalt (Co) Chelateret cobalt (Co)
2c	Opløsning af cobaltgødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 2a og/eller 2b i vand	2 % vandopløseligt Co	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på den eller de uorganiske anion(er) (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt cobalt (Co) Chelateret cobalt (Co), hvis tilstede

E.1.3. *Kobber*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
3a	Kobbersalt	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et uorganisk kobbersalt	20 % vandopløseligt Cu	Betegnelsen skal omfatte navnet på den tilknyttede uorganiske anion	Vandopløseligt kobber (Cu)
3b	Kobberoxid	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder kobberoxid	70 % total Cu Partikelstørrelse: mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde		Total kobber (Cu)
3c	Kobberhydroxid	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder kobberhydroxid	45 % total Cu Partikelstørrelse: mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde		Total kobber (Cu)
3d	Kobberchelat	Vandopløseligt produkt fremstillet ved kemisk binding af kobber til en chelatdanner	9 % vandopløseligt Cu, mindst $^{8}/_{10}$ af det deklarerede indhold chelateret	Navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt kobber (Cu) Chelateret kobber (Cu)

1	2	3	4	5	6
3e	Kobbergødning	Produkt fremstillet ved blanding af typerne 3a og/eller 3b og/eller 3c og/eller en enkelt type 3d, og i givet fald et fyldstof, som hverken er giftigt eller indeholder næringsstoffer	5 % total Cu	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på kobberkomponenterne (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Total kobber (Cu) Vandopløseligt kobber (Cu), hvis det udgør mindst ¼ af total kobber Chelateret kobber (Cu), hvis tilstede
3f	Opløsning af kobbergødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 3a og/eller en enkelt type 3d i vand	3 % vandopløseligt Cu	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på den eller de uorganiske anion(er) (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt kobber (Cu) Chelateret kobber (Cu), hvis tilstede
3g	Kobberoxychlorid	Produkt, fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder kobberoxychlorid [$Cu_2Cl(OH)_3$]	50 % total Cu Partikelstørrelse: mindst 98 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde		Total kobber (Cu)
3h	Kobberoxychloridsuspension	Produkt fremstillet ved at suspendere type 3 g i vand	17 % total Cu		Total kobber (Cu)

E.1.4. *Jern*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
4a	Jernsalt	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et uorganisk jernsalt	12 % vandopløseligt Fe	Betegnelsen skal omfatte navnet på den tilknyttede uorganiske anion	Vandopløseligt jern (Fe)
4b	Jernchelat	Vandopløseligt produkt fremstillet ved kemisk binding af jern til en chelatdanner	5 % vandopløseligt Fe, mindst $^{8}/_{10}$ af det deklarerede indhold chelateret, undtagen for EDDHA, EDDHMA og EDDCHA, hvor mindst $^{5}/_{10}$ af det deklarerede indhold skal være chelateret	Navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt jern (Fe) Chelateret jern (Fe)

1	2	3	4	5	6
4c	Opløsning af jerngødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 4a og/eller en enkelt type 4b i vand	2 % vandopløseligt Fe	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på den eller de uorganiske anion(er) (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt jern (Fe) Chelateret jern (Fe), hvis tilstede

E.1.5. *Mangan*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
5a	Mangansalt	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et uorganisk mangansalt (Mn II)	17 % vandopløseligt Mn	Typebetegnelsen skal omfatte navnet på den tilknyttede uorganiske anion	Vandopløseligt mangan (Mn)
5b	Manganchelat	Vandopløseligt produkt fremstillet ved kemisk binding af mangan til en chelatdanner	5 % vandopløseligt Mn, mindst $^{8}/_{10}$ af det deklarerede indhold chelateret	Navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt mangan (Mn) Chelateret mangan (Mn)
5c	Manganoxid	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder manganoxider	40 % total Mn Partikelstørrelse: mindst 80 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde		Total mangan (Mn)
5d	Mangangødning	Produkt fremstillet ved blanding af typerne 5a og 5c	17 % total Mn	Typebetegnelsen skal omfatte navnet på mangankomponenterne	Total mangan (Mn) Vandopløseligt mangan (Mn), såfremt det udgør mindst ¼ af total mangan (Mn)
5e	Opløsning af mangangødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 5a og/eller en enkelt type 5b i vand	3 % vandopløseligt Mn	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på den eller de uorganiske anion(er) (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt mangan (Mn) Chelateret mangan (Mn), hvis tilstede

E.1.6. *Molybdæn*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
6a	Natriummolybdat	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder natriummolybdat	35 % vandopløseligt Mo		Vandopløseligt molybdæn (Mo)
6b	Ammoniummolybdat	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder ammoniummolybdat	50 % vandopløseligt Mo		Vandopløseligt molybdæn (Mo)
6c	Molybdængødning	Produkt fremstillet ved blanding af typerne 6a og 6b	35 % vandopløseligt Mo	Typebetegnelsen skal omfatte navnet på molybdænkomponenterne	Vandopløseligt molybdæn (Mo)
6d	Opløsning af molybdængødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 6a og/eller en enkelt type 6b i vand	3 % vandopløseligt Mo	Typebetegnelsen skal omfatte navnet på molybdænkomponenterne	Vandopløseligt molybdæn (Mo)

E.1.7. *Zink*

Nr.	Typebetegnelse	Henvisning til fremstillingsmåde og hovedbestanddele	Mindsteindhold af næringsstoffer (i vægtprocent) Angivelser vedrørende vurderingen af næringsstoffer Øvrige krav	Yderligere oplysninger vedrørende typebetegnelsen	Næringsstoffer, hvis indhold skal deklareres Næringsstoffernes former og opløseligheder Øvrige kriterier
1	2	3	4	5	6
7a	Zinksalt	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder et uorganisk zinksalt	15 % vandopløseligt Zn	Betegnelsen skal omfatte navnet på den tilknyttede uorganiske anion	Vandopløseligt zink (Zn)
7b	Zinkchelat	Vandopløseligt produkt fremstillet ved kemisk binding af zink til en chelatdanner	5 % vandopløseligt Zn, mindst $^{8}/_{10}$ af det deklarerede indhold chelateret	Navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt zink (Zn) Chelateret zink (Zn)
7c	Zinkoxid	Produkt fremstillet ad kemisk vej, der som hovedbestanddel indeholder zinkoxid	70 % total Zn Partikelstørrelse: mindst 80 % sigtegennemgang ved 0,063 mm maskevidde		Total zink (Zn)

1	2	3	4	5	6
7d	Zinkgødning	Produkt fremstillet ved blanding af typerne 7a og 7c	30 % total Zn	Typebetegnelsen skal omfatte navnet på zinkkomponenterne	Total zink (Zn) Vandopløseligt zink (Zn), hvis det udgør mindst ¼ af total zink (Zn)
7e	Opløsning af zinkgødning	Produkt fremstillet ved opløsning af typerne 7a og/eller en enkelt type 6b i vand	3 % vandopløseligt Zn	Betegnelsen skal omfatte: (1) navnet eller navnene på den eller de uorganiske anion(er) (2) i givet fald navnet på chelatdanneren	Vandopløseligt zink (Zn) Chelateret zink (Zn), hvis tilstede

E.2. **Mindsteindhold af mikronæringsstoffer i vægtprocent af gødningen**

E.2.1. *Faste og flydende blandinger af mikronæringsstoffer*

	Når mikronæringsstoffet er til stede:	
	udelukkende i uorganisk form	som chelat eller kompleks
For et mikronæringsstof:		
Bor (B)	0,2	0,2
Cobalt (Co)	0,02	0,02
Kobber (Cu)	0,5	0,1
Jern (Fe)	2,0	0,3
Mangan (Mn)	0,5	0,1
Molybdæn (Mo)	0,02	—
Zink (Zn)	0,5	0,1

Samlet mindsteindhold af mikronæringsstoffer i en fast blanding: 5 vægtprocent af gødningen.

Samlet mindsteindhold af mikronæringsstoffer i en flydende blanding: 2 vægtprocent af gødningen.

E.2.2. *EF-gødninger indeholdende hovednæringsstoffer og/eller sekundærnæringsstoffer samt mikronæringsstoffer, til brug på jorden*

	Til ager- og grøn jord	Til havebrug
Bor (B)	0,01	0,01
Cobalt (Co)	0,002	—
Kobber (Cu)	0,01	0,002
Jern (Fe)	0,5	0,02
Mangan (Mn)	0,1	0,01
Molybdæn (Mo)	0,001	0,001
Zink (Zn)	0,01	0,002

E.2.3. *EF-gødninger indeholdende hovednæringsstoffer og/eller sekundærnæringsstoffer samt mikronæringsstoffer til sprøjtning på bladene*

Bor (B)	0,010
Cobalt (Co)	0,002
Kobber (Cu)	0,002
Jern (Fe)	0,020
Mangan (Mn)	0,010
Molybdæn (Mo)	0,001
Zink (Zn)	0,002

E.3. **Liste over tilladte organiske chelatdannere og kompleksdannere til mikronæringsstoffer**

Tilladte produkter

E.3.1. *Chelatdannere*

Syre eller salte af natrium, kalium og ammonium:

Ethylendiamintetræddikesyre:	EDTA	$C_{10}H_{16}O_8N_2$
Diethylentriaminpentæddikesyre:	DTPA	$C_{14}H_{23}O_{10}N_3$
Ethylendiamin-di-(O-hydroxyphenyleddikesyre):	EDDHA	$C_{18}H_{20}O_6N_2$
2-hydroxyethylendiamintrieddikesyre:	HEEDTA	$C_{10}H_{16}O_8N_2$
Ethyldiamin-di (O-hydroxy-p-methylphenyleddikesyre):	EDDHMA	$C_{20}H_{24}O_6N_2$
Ethylendiamin-di (5-carboxy-2-hydroxyphenyleddikesyre):	EDDCHA	$C_{20}H_{20}O_{10}N_2$

E.3.2. *Kompleksdannere*

Listen herover er endnu ikke udarbejdet

BILAG II

TOLERANCER

De tolerancer, der er angivet i dette bilag, er negative værdier i masseprocent

De tolerancer, der gælder for det deklarerede indhold af næringsstoffer i de forskellige typer EF-gødning, er følgende:

1. UORGANISKE ENKELTGØDNINGER INDEHOLDENDE HOVEDNÆRINGSSTOFFER
ABSOLUT VÆRDI I MASSEPROCENT UDTRYKT SOM N, P_2O_5, K_2O, MgO, Cl

1.1. **Nitrogengødninger**

calciumnitrat	0,4
Calcium-magnesiumnitrat	0,4
natriumnitrat	0,4
Chilesalpeter	0,4
calciumcyanamid	1,0
nitratholdigt calciumcyanamid	1,0
ammoniumsulfat	0,3
ammoniumnitrat eller kalkammonsalpeter:	
— til og med 32 %	0,8
— over 32 %	0,6
ammoniumsulfat-salpeter	0,8
magnesiumsulfat-salpeter	0,8
ammoniumsulfat-salpeter med magnesium urea	0,8
urea	0,4
calciumnitrat-suspension	0,4
opløsning af nitrogengødning med ureaformaldehyd	0,4
suspension af nitrogengødning med ureaformaldehyd	0,4
urea-ammoniumsulfat	0,5
opløsning af nitrogengødning	0,6
ammoniumnitrat-urea-opløsning	0,6

1.2. **Phosphorgødninger**

Thomasphosphat:		
— deklaration inden for en margin på 2 masseprocent		0,0
— deklaration udtrykt i et enkelt tal		1,0
Andre phosphorgødninger		
Opløselighed af P_2O_5 i:	*(gødningens nr. i bilag I)*	
— mineralsyre	(3, 6, 7)	0,8
— myresyre	(7)	0,8
— neutralt ammoniumcitrat	(2a, 2b, 2c)	0,8
— basisk ammoniumcitrat	(4, 5, 6)	0,8
— vand	(2a, 2b, 3)	0,9
	(2c)	1,3

1.3. **Kaliumgødninger**

kainit eller kaliumråsalt	1,5
beriget kaliumråsalt	1,0
kaliumchlorid:	
— til og med 55 %	1,0
— over 55 %	0,5
kaliumchlorid med magnesiumsalt	1,5
kaliumsulfat	0,5
kaliumsulfat med magnesiumsalt	1,5

1.4. **Andre bestanddele**

chlorid	0,2

2. UORGANISKE SAMMENSATTE GØDNINGER INDEHOLDENDE HOVEDNÆRINGSSTOFFER

2.1. **Hovednæringsstoffer**

N	1,1
P_2O_5	1,1
K_2O	1,1

2.2. **Totale negative afvigelser i forhold til de deklarerede værdier**

gødninger sammensat af to næringsstoffer	1,5
gødninger sammensat af tre næringsstoffer	1,9

3. SEKUNDÆRE NÆRINGSSTOFFER I GØDNINGER

Tolerancerne med hensyn til det deklarerede indhold af calcium, magnesium, natrium og svovl fastsættes til en $^1/_4$ af det deklarerede indhold af disse næringsstoffer med et maksimum på 0,9 % i absolut værdi for CaO, MgO, Na_2O og SO_3, dvs. 0,64 for Ca, 0,55 for Mg, 0,67 for Na og 0,36 for S.

4. MIKRONÆRINGSSTOFFER I GØDNINGER

De tilladte tolerancer i forhold til det deklarerede indhold af mikronæringsstoffer fastsættes til:

— 0,4 % målt i absolutte tal ved et indhold på over 2 %

— $^1/_5$ af den deklarerede værdi ved et indhold på 2 % eller derunder.

For så vidt angår det deklarerede indhold af de forskellige nitrogenforbindelser og phosphorpentoxids opløselighed, er tolerancerne $^1/_{10}$ af det totale indhold af det pågældende stof med et maksimum på 2 masseprocent, forudsat totalindholdet af det pågældende næringsstof ligger inden for de grænser, der er fastsat i bilag I, og de tolerancer, der er fastsat ovenfor.

BILAG III

TEKNISKE FORSKRIFTER FOR AMMONIUMNITRATGØDNING MED HØJT NITROGENINDHOLD

1. KARAKTERISTIKA OG GRÆNSER FOR REN AMMONIUMNITRATGØDNING MED HØJT NITROGENINDHOLD

1.1. Porøsitet (olieabsorption)

Absorptionen af olie i gødningen, som forinden skal have gennemgået to varmecykler ved en temperatur på 25-50 °C, og som skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i dette bilags del 2, afdeling 3, må ikke overstige 4 masseprocent.

1.2. Brændbare bestanddele

Indholdet af brændbart materiale målt som kulstof må ikke overstige 0,2 masseprocent i gødning med et nitrogenindhold på 31,5 masseprocent eller derover og må ikke overstige 0,4 procent i gødning med et nitrogenindhold på 28 masseprocent eller derover, men under 31,5 masseprocent.

1.3. pH

En opløsning indeholdende 10 g gødning i 100 ml vand skal have en pH-værdi på 4,5 eller derover.

1.4. Partikelstørrelse

Ikke mere end 5 masseprocent af gødningen må kunne gå igennem et sold med 1 mm maskevidde og ikke mere end 3 masseprocent igennem et 0,5 mm sold.

1.5. Chlor

Gødningens chlorindhold må højst udgøre 0,02 masseprocent.

1.6. Tunge metaller

Der bør ikke ske nogen bevidst tilsætning af tunge metaller, og forekomst af sådanne metaller på grund af fremstillingsprocessen må ikke overstige den af udvalget fastsatte grænse.

Kobberindholdet må ikke overstige 10 mg/kg.

Der er ikke fastsat grænseværdier for andre tungmetaller.

2. BESKRIVELSE AF DETONERBARHEDSPRØVEN FOR AMMONIUMNITRATGØDNING MED HØJT NITROGENINDHOLD

Prøven udføres på en repræsentativ gødningsprøve. Inden gennemførelsen af detonerbarhedsprøven underkastes hele prøvemassen fem varmecykler i overensstemmelse med bestemmelserne i del 3, afdeling 3 i dette bilag.

Gødningen underkastes en detonerbarhedsprøve i et vandret stålrør under følgende betingelser:

— sømløst stålrør

— rørlængde: min. 1 000 mm

— nominel udvendig diameter: min 114 mm

— nominel udvendig vægtykkelse: min 5 mm

— tændkæde: arten af sprængstoffet og forstærkningsladningens dimensioner skal vælges således, at der med hensyn til detonationsforplantningen opnås den størst mulige detonationsbelastning på gødningsprøven

— prøvetemperatur: 15-25 °C

— referencecylindre af bly til detonerbarhed: diameter 50 mm, højde 100 mm

placeret med 150 mm's mellemrum til vandret understøtning af røret. Prøven udføres to gange. For at prøven kan ses som afgørende, må en eller flere af de benyttede understøttende blycylindre være sammentrykket mindre end 5 % under hver prøve.

3. METODER TIL KONTROL AF, AT GRÆNSEVÆRDIERNE I BILAG III-1 OG III-2 OVERHOLDES

Metode 1

METODE TIL ANVENDELSE AF VARMECYKLUSSER

1. Formål og anvendelsesområde

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåderne for gennemførelse af varmecykler forud for bestemmelsen af olieabsorption i ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold og bestemmelsen af detonerbarhed for både ren og sammensat ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

De metoder med lukkede varmecyklusser, der beskrives i denne afdeling, anses for på tilfredsstillende vis at simulere de forhold, der skal tages hensyn til i forbindelse med anvendelsen af afsnit II, kapitel IV, men de simulerer ikke nødvendigvis alle de forhold, der kan opstå under transport og lagring.

2. Varmecykler omhandlet i bilag III-1

2.1. *Anvendelsesområde*

Denne fremgangsmåde angår gennemførelse af cyklisk varmepåvirkning før bestemmelse af gødningens olieabsorption.

2.2. *Princip og definition*

I en Erlenmeyer-kolbe opvarmes prøven fra normal temperatur til 50 °C og holdes ved denne temperatur i to timer (fase ved 50 °C). Den afkøles dernæst til 25 °C og holdes ved denne temperatur i to timer (fase ved 25 °C). En fase ved 50 °C efterfulgt af en fase ved 25 °C udgør tilsammen en varmecyklus. Efter at have gennemgået to varmecykler opbevares måleprøven ved en temperatur på 20 ± 3 °C, indtil olieabsorptionen bestemmes.

2.3. *Apparatur*

Sædvanligt laboratorieapparatur, herunder:

— termostaterede vandbade på henholdsvis 25 (± 1) °C og 50 (± 1) °C,

— Erlenmeyerkolber på 150 ml.

2.4. *Fremgangsmåde*

Hver måleprøve på 70 (± 5) g anbringes i en Erlenmeyerkolbe, som lukkes med en prop.

Alle kolberne flyttes hver anden time fra 50 °C-badet til 25 °C-badet og tilbage igen.

Vandet i hvert bad holdes ved konstant temperatur og holdes i bevægelse ved hurtig omrøring. Vandet skal nå op til prøvens niveau. Propperne beskyttes mod kondensation med en skumgummihætte.

3. Varmecykler til brug for bilag III-2

3.1. *Anvendelsesområde*

Denne fremgangsmåde angår gennemførelse af cyklisk varmepåvirkning før gennemførelse af detonerbarhedsprøven.

3.2. *Princip og definition*

I en vandtæt beholder opvarmes prøven fra normal temperatur til 50 °C og holdes ved denne temperatur i en time (fase ved 50 °C). Den afkøles dernæst til 25 °C og holdes ved denne temperatur i en time (fase ved 25 °C). En fase ved 50 °C efterfulgt af en fase ved 25 °C udgør tilsammen en varmecyklus. Efter at have gennemgået det krævede antal varmecyklusser opbevares måleprøven ved en temperatur på 20 ± 3 °C, indtil detonerbarhedsprøven er udført.

3.3. *Apparatur*

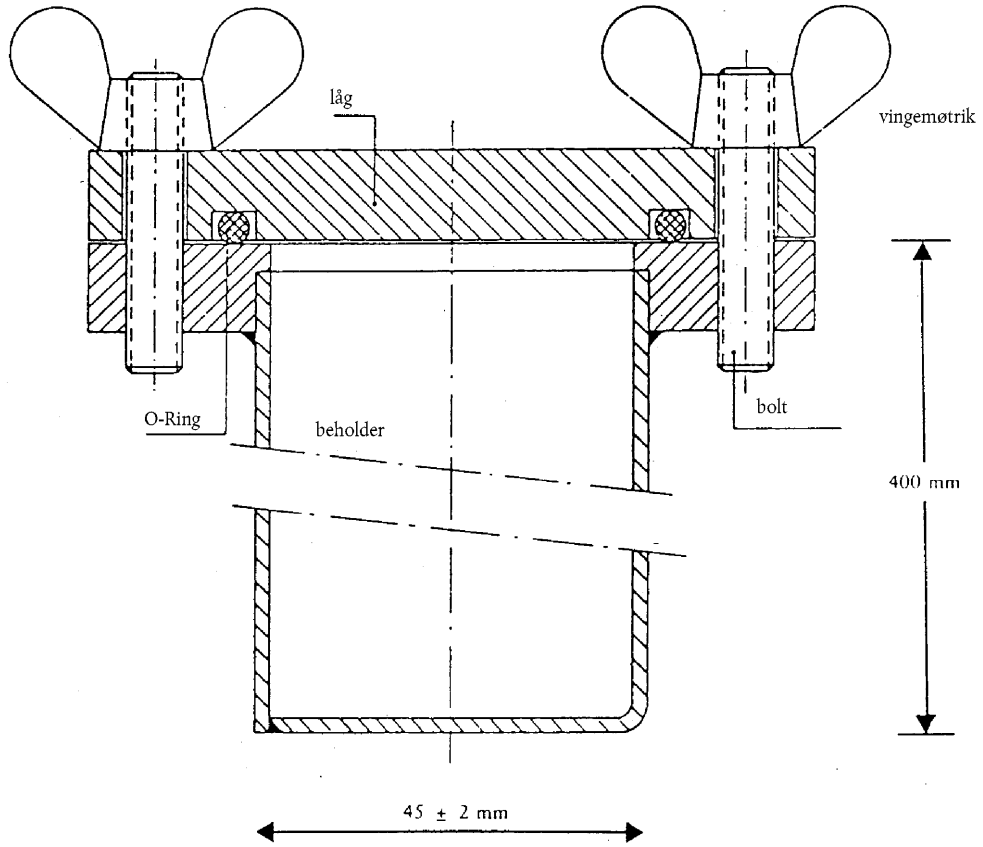
— Et vandbad, der kan termostateres i temperaturområdet 20 til 51 °C, med en opvarmnings- og afkølingshastighed på mindst 10 °C/h, eller to vandbade, hvoraf det ene er termostateret ved 20 °C og det andet ved 51 °C. Vandet i badet (badene) holdes under stadig omrøring, og vandbadet skal være stort nok til at sikre rigelig vandcirkulation.

— En fuldstændig vandtæt beholder af rustfrit stål med et termoelement midt i. Beholderens udvendige bredde er 45 (± 2) mm, og vægtykkelsen er 1,5 mm (se figur 1). Beholderens højde og længde kan vælges i overensstemmelse med vandbadets dimensioner, f.eks. længde 600 mm og højde 400 mm.

3.4. *Fremgangsmåde*

En tilstrækkelig mængde gødning til en enkelt detonationsprøve anbringes i beholderen, som dernæst lukkes med låget. Beholderen anbringes i vandbadet. Vandet opvarmes til 51 °C, og temperaturen midt i gødningen måles. En time efter at temperaturen i prøvens midte er nået op på 50 °C, afkøles vandet. En time efter at temperaturen i prøvens midte er nået ned på 25 °C, startes opvarmningen på ny, og den anden cyklus er begyndt. Hvis der arbejdes med to varmebade, overføres beholderen til det andet vandbad efter hver opvarmnings-/nedkølingsperiode.

Figur 1

Metode 2

BESTEMMELSE AF OLIEABSORPTIONEN

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for bestemmelse af olieabsorptionen i rene ammoniumnitratgødninger med højt nitrogenindhold.

Metoden kan anvendes til både prillede og granulerede gødninger, der ikke indeholder olieopløselige stoffer.

2. **Definition**

En gødnings olieabsorption: Den mængde olie, gødningen absorberer, bestemt under de specificerede betingelser og udtrykt i masseprocent.

3. **Princip**

Fuldstændig nedsænkning af prøven i gasolie i et givet tidsrum, efterfulgt af fjernelse af overskydende olie under specificerede betingelser. Måling af prøveportionens masseforøgelse.

4. **Reagens**

Gasolie

Viskositet max.: 5 mPa.s. ved 40 °C

Massefylde: 0,8 til 0,85 g/ml ved 20 °C

Svovlindhold: ≤ 1,0 % (m/m)

Aske: ≤ 0,1 % (m/m).

5. **Apparatur**

Sædvanligt laboratorieapparatur samt:

5.1. Vægt til vejning med 0,01 g nøjagtighed.

5.2. Bægerglas på 500 ml.

5.3. Tragt af plast, helst med cylinderformet overdel, diameter ca. 200 mm.

5.4. Sigte, der passer i tragten (5.3), med maskevidde 0,5 mm.

NB: Tragtens og sigtens størrelse er afpasset, så at kun få korn ligger oven på hinanden, og olien let kan løbe af.

5.5. Filtrerpapir, hurtig blød kvalitet, vægt 150 g/m^2.

5.6. Papirservietter (laboratoriekvalitet).

6. **Fremgangsmåde**

6.1. Der gennemføres to enkeltbestemmelser hurtigt efter hinanden på en og samme prøve.

6.2. Partikler på under 0,5 mm udskilles ved hjælp af prøvesigten (5.4). Til en enkelt bestemmelse afvejes ca. 50 g af prøven med 0,01 g nøjagtighed i bægerglasset (5.2). Der tilføres så meget gasolie (4), at partiklerne er fuldstændig dækket, og der omrøres forsigtigt for at sikre, at deres overflade er fuldstændigt fugtede. Prøven står tildækket under urglas en time ved 25 (± 2) °C.

6.3. Bægerglassets indhold filtreres gennem tragten (5.3), hvorpå sigten (5.4) er anbragt. Delmængden henstår på sigten i en time, således at størstedelen af den overskydende olie kan dryppe af.

6.4. På et glat underlag lægges to ark filtrerpapir (5.5) (ca. 500 × 500 mm) oven på hinanden. Ca. 4 cm fra kanten bøjes alle fire sider på begge ark op, så partiklerne ikke kan rulle ned. Midt på filtrerpapiret lægges to lag sugende papirservietter (5.6), hvorpå sigtens (5.4) indhold kvantitativt hældes op og fordeles jævnt med en blød flad pensel. Efter to minutter trækkes servietterne væk, så partiklerne ruller ned på filtrerpapiret nedenunder, hvor de fordeles jævnt med en pensel. Et nyt ark filtrerpapir, hvis kanter er bøjet om som beskrevet ovenfor, lægges oven på prøven, og med en cirkulær bevægelse rulles partiklerne rundt mellem filtrerpapirarkene under let tryk. For hver ottende cirkulære bevægelse afbrydes aftørringen, og filtrerpapirets modstående kanter løftes op to og to, så de partikler, der er rullet ud til kanten, atter kommer ind på midten. Der gås frem på følgende måde: Når der er foretaget fire cirkulære bevægelser med og fire mod uret, rulles partiklerne ind på midten som beskrevet ovenfor. Denne operation foretages i alt tre gange (24 cirkulære bevægelser, opløftning af kanten to gange). Derefter skubbes forsigtigt et nyt ark filtrerpapir ind mellem det nederste og det næstnederste ark, og ved at løfte kanterne på sidstnævnte ark op, rulles partiklerne over på det nye ark. Partiklerne dækkes med et nyt ark filtrerpapir, og den ovenfor beskrevne aftørringsoperation gentages. Umiddelbart herefter hældes partiklerne ned i en tareret skål, og ved tilbagevejning bestemmes måleprøvens masse og dens indhold af gasolie med en nøjagtighed på 0,01 g.

6.5. *Gentagelse af aftørringsoperationen og tilbagevejning*

Hvis måleprøven har absorberet mere end 2,00 g gasolie, hældes den over på nye ark filtrerpapir, og der gennemføres en ny aftørringsoperation ved at løfte hjørnerne som beskrevet ovenfor i afsnit 6.4 (2 × 8 cirkulære bevægelser, opløftning af kanten en gang). Derefter tilbagevejes måleprøven.

7. **Angivelse af resultatet**

7.1. *Beregningsmåde og -formel*

Olieabsorptionen for hver enkelt bestemmelse (6.1) i vægtprocent af den sigtede prøve er givet ved ligningen:

$$\text{olieabsorption} = \frac{m_2 - m_1}{m_1} \times 100$$

hvor

m_1 = massen i gram af den sigtede måleprøve (6.2), og

m_2 = massen i gram af måleprøven, henholdsvis 6.4 eller 6.5, som resultat af den sidste tilbagevejning.

To enkeltbestemmelser noteres, og som endeligt resultat angives deres aritmetiske gennemsnit.

Metode 3

BESTEMMELSE AF INHOLDET AF BRANDBARE BESTANDDELE

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for bestemmelse af brændbare bestanddele i ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

2. **Princip**

Først fjernes med en syre carbondioxid hidrørende fra uorganiske fyldstoffer. De organiske forbindelser oxideres med chromsvovlsyre. Det dannede carbondioxid absorberes i en bariumhydroxidopløsning. Bundfaldet opløses i saltsyre og måles ved tilbagetitrering med en natriumhydroxidopløsning.

3. **Reagenser**

3.1. Chrom(VI)-trioxid, CrO_3.

3.2. Svovlsyre, 60 % (v/v): 360 ml vand hældes ned i et 1 liters bægerglas, og der tilsættes forsigtigt 640 ml svovlsyre (massefylde ved 20 °C = 1,83 g/ml).

3.3. Sølvnitrat: 0,1 mol/l opløsning.

3.4. *Bariumhydroxidopløsning*

15 g bariumhydroxid [$Ba(OH)_2 \cdot 8H_2O$] afvejes og opløses fuldstændigt i varmt vand. Efter afkøling overføres opløsningen til en 1 liters målekolbe. Der fyldes op til mærket og blandes. Der filtreres gennem foldefilter.

3.5. Saltsyre, 0,1 mol/l standardopløsning.

3.6. Natriumhydroxid: 0,1 mol/l standardopløsning.

3.7. Bromphenolblåt: opløsning i vand af 0,4 g pr. liter.

3.8. Phenolphthalein: 2 g/l i 60 % (v/v) ethanol.

3.9. Natronasbest: partikelstørrelse på 1,0 til 1,5 mm.

3.10. Demineraliseret vand, frisk afkogt (fjernelse af kuldioxid).

4. **Apparatur**

4.1. Sædvanligt laboratorieudstyr, herunder specielt:

— filterdigel på 15 ml med plade af sintret glas; pladediameter: 20 mm; højde i alt: 50 mm; porøsitet 4 (porediameter 5 til 15 µm)

— 600 ml bægerglas.

4.2. Komprimeret nitrogen.

4.3. Apparat bestående af følgende dele, om muligt samlet med kugleslib (se figur 2).

4.3.1. absorptionsrør A, ca. 200 mm langt og med en diameter på 30 mm, fyldt med natronasbest (3.9), som holdes på plads med glasuldspropper

4.3.2. reaktionskolbe B på 500 ml, rundbundet og med siderør

4.3.3. punktopdelt fraktioneringsrør på ca. 150 mm (C')

4.3.4. svaler C, med dobbelt overflade, ca. 200 mm lang

4.3.5. Drechselflaske D, der skal tilbageholde eventuelt overdestilleret syre

4.3.6. isbad E til afkøling af Drechselflasken

4.3.7. to absorptionsflasker F_1 og F_2 med en diameter på 32 til 35 mm og med gasfordeler bestående af en 10 mm plade af sintret glas med lav porøsitet

4.3.8. vakuumpumpe samt vakuumregulator G bestående af et T-rør, der er indskudt i ledningen, og hvis siderør er forbundet med et kapillarrør ved hjælp af et stykke gummislange, hvorpå der er anbragt en skrueklemme.

Forsigtig: brugen af kogende chromsvovlsyre i et apparat med reduceret tryk er en farlig operation og kræver visse nødvendige foranstaltninger.

5. **Fremgangsmåde**

5.1. *Afvejet mængde*

Der afvejes ca. 10 g ammoniumnitrat med en nøjagtighed på 0,001 g.

5.2. *Fjernelse af carbonater*

Den afvejede prøve anbringes i reaktionskolben B, og der tilsættes 100 ml H_2SO_4 (3.2). Prøven opløses i ca. 10 min. ved stuetemperatur. Apparatet samles som vist på figuren: absorptionsrøret (A) forbindes i den ene ende til nitrogenkilden (4.2) via en gaslås (fælde) med en 5 til 6 mm kviksølvsøjle og i den anden ende til tilførselsrøret, som befinder sig i reaktionskolben. Det punktopdelte fraktioneringsrør (C') og svaleren (C) anbringes, og der åbnes for kølevandet til svaleren. Efter indstilling af nitrogenstrømmen, så der fremkommer en moderat gasstrøm gennem opløsningen, bringes denne til moderat kogning i 2 min. Derefter bør boblingen være ophørt. Hvis der stadig udvikles bobler, fortsættes kogningen i 30 minutter. Opløsningen afkøles dernæst i mindst 20 min. under en nitrogenstrøm.

Monteringen af apparatet færdiggøres som vist på figuren ved at forbinde svaleren med Drechselflasken (D) og denne med absorptionsflaskerne F_1 og F_2. Nitrogenstrømmen må ikke afbrydes under monteringen. Der hældes hurtigt 50 ml bariumhydroxidopløsning (3.4) i hver af absorptionsflaskerne (F_1 og F_2).

Der ledes en nitrogenstrøm gennem opløsningen i ca. 10 min. Opløsningen skal forblive klar i absorptionsflaskerne. Hvis ikke, gentages processen til fjernelse af carbonater.

5.3. *Oxidation og absorption*

Efter fjernelse af tilledningsrøret for nitrogen tilsættes hurtigt via siderøret til reaktionskolben (B) 20 g chromtrioxid (3.1) og 6 ml sølvnitratopløsning (3.3). Apparatet forbindes med vakuumpumpen, og nitrogenstrømmen indstilles på en sådan måde, at der fremkommer en konstant gasstrøm gennem de sintrede plader i de to absorptionsflasker F_1 og F_2.

Reaktionskolben (B) opvarmes til kogning, som fortsætter i halvanden time [1]. Det kan være nødvendigt at benytte vakuumregulatoren (G) til indstilling af nitrogenstrømmen, da det udfældede bariumcarbonat kan tilstoppe de sintrede plader. Procesdelen er tilfredsstillende gennemført, når bariumhydroxidopløsningen i absorptionsflasken F_2 ikke bliver uklar. Hvis den gør dette, gentag proceduren. Opvarmningen standses, og apparatet adskilles. Begge fordelere skylles indvendigt og udvendigt, idet skyllevandet opsamles i den tilsvarende absorptionsflaske. Efter tur anbringes de to fordelere i et 600 ml bægerglas, som senere skal benyttes til bestemmelsen.

Indholdet af absorptionsflaske F_2 og derefter indholdet af absorptionsflaske F_1 vakuumfiltreres hurtigt på glasfilterdigelen. Bundfaldet skylles ud med vand (3.10) og vaskes på filterdigelen med 50 ml af dette vand. Digelen anbringes i bægerglasset på 600 ml, og der tilsættes ca. 100 ml kogt vand (3.10). Der hældes 50 ml kogt vand i hver absorptionsflaske, og en nitrogenstrøm sendes gennem fordelerne i 5 min., hvorefter vandet overføres til bægerglasset. Denne procedure gentages for at sikre, at fordelerne renses omhyggeligt.

5.4. *Bestemmelse af carbonatindhold stammende fra organisk kulstof*

Der sættes fem dråber phenolphthaleïn (3.8) til bægerglasset, hvorved opløsningen bliver rød. Derefter tilsættes saltsyre (3.5) dråbe for dråbe indtil omslagspunktet. Opløsningen skylles godt ind i digelen, og det kontrolleres, at opløsningen ikke farves rød. Efter tilsætning af fem dråber bromphenolblåt (3.7) titreres der med saltsyre (3.5) til omslag til gult, hvorefter der tilsættes yderligere 10 ml saltsyre.

Opløsningen koges i højst 1 min. Det kontrolleres nøje, at der i væsken ikke er uopløst bundfald.

Efter afkøling tilbagetitreres der med natriumhydroxidopløsning (3.6).

6. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve, hvor der følges samme fremgangsmåde og anvendes samme mængder af alle reagenser.

7. **Angivelse af resultatet**

Indholdet af brandbare bestanddele (C) udtrykt i masseprocent kulstof af prøven er givet ved formlen:

$$C\ \% = 0{,}06 \times \frac{V_1 - V_2}{E}$$

hvor

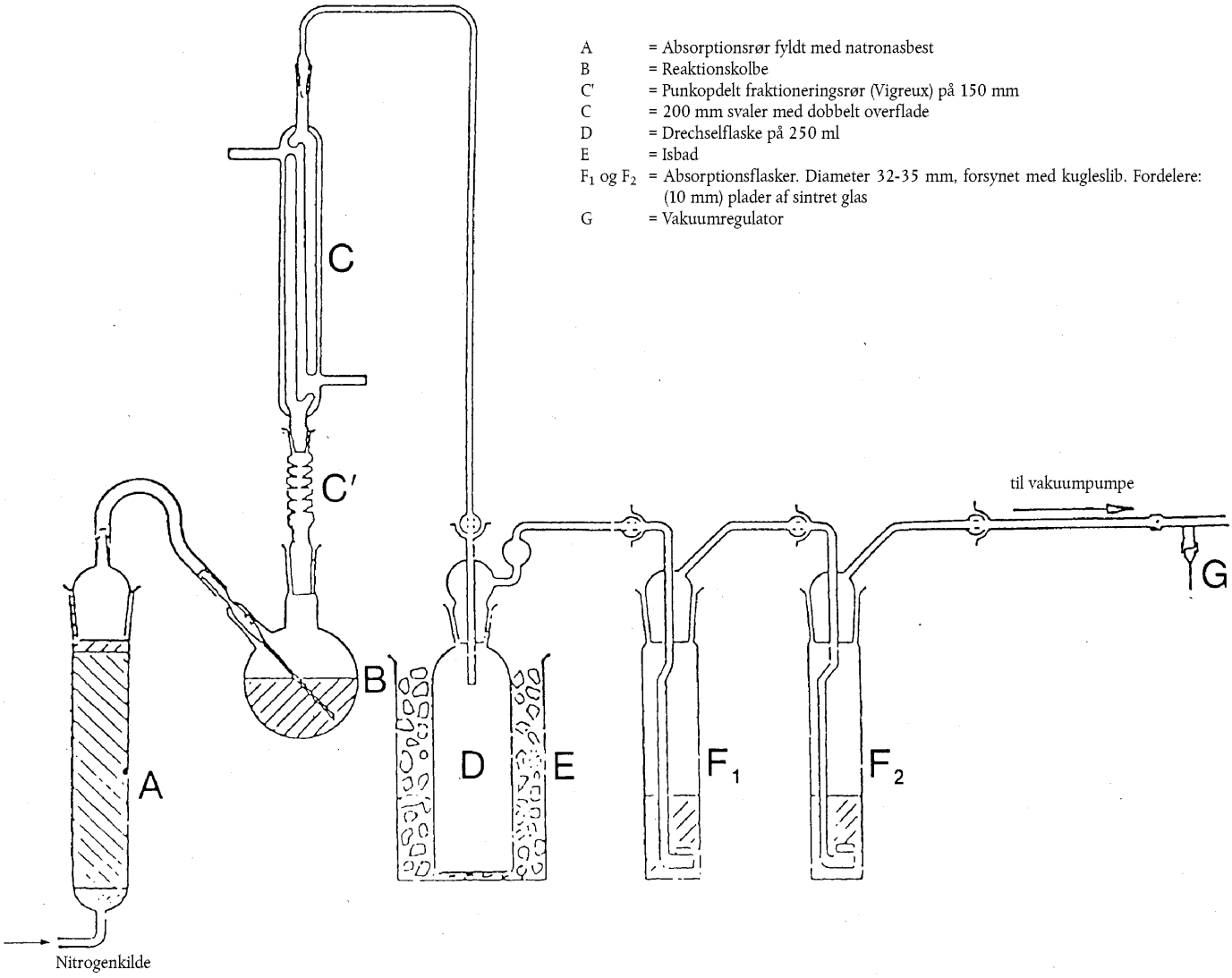
E = massen i g af prøvemængden,

V_1 = det samlede volumen i ml af 0,1 mol/l saltsyre, der er tilsat efter phenolphthaleinets omslag, og

V_2 = volumet i ml af 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, der er anvendt til tilbagetitreringen.

[1] For de fleste organiske stoffer er en reaktionstid på 1 ½ time tilstrækkeligt, når der er sølvnitrat til stede som katalysator.

Figur 2

Metode 4

BESTEMMELSE AF pH-VÆRDIEN

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for måling af pH-værdien i en opløsning af ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

2. **Princip**

Måling af pH i en ammoniumnitratopløsning ved hjælp af et pH-meter.

3. **Reagenser**

Carbondioxidfrit destilleret eller demineraliseret vand.

3.1. *Bufferopløsning, pH 6,88 ved 20 °C*

3,40 (± 0,01) g kaliumdihydrogenortophosphat (KH_2PO_4) opløses i ca. 400 ml vand. Dernæst opløses 3,55 (± 0,01) g dinatriumhydrogenortophosphat (Na_2HPO_4) i ca. 400 ml vand. De to opløsninger overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe, hvorefter der fyldes op til mærket og blandes. Denne opløsning opbevares i en lufttæt beholder.

3.2. *Bufferopløsning, pH 4,00 ved 20 °C*

10,21 (± 0,01) g kaliumhydrogenphthalat ($KHC_8O_4H_4$) opløses i vand og overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe, hvorefter der fyldes op til mærket og blandes.

Denne opløsning opbevares i en lufttæt beholder.

3.3. De i handelen værende pH-standardopløsninger kan benyttes.

4. **Apparatur**

pH-meter med glas- og kalomelelektrode eller tilsvarende og med en følsomhed på 0,05 pH-enheder.

5. **Fremgangsmåde**

5.1. *Kalibrering af pH-meteret*

pH-meteret (4) kalibreres ved 20 (± 1) °C ved hjælp af bufferopløsningerne (3.1), (3.2) eller (3.3). En svag nitrogenstrøm ledes hen over opløsningens overflade under hele målingen.

5.2. *Måling*

Der hældes 100 ml vand på 10 (± 0,01) g prøve i et 250 ml bægerglas. Uopløselige bestanddele fjernes ved filtrering, dekantering eller centrifugering af væsken. Den klare opløsnings pH-værdi måles ved 20 (± 1) °C på samme måde som ved kalibrering af pH-meteret.

6. **Angivelse af resultatet**

Resultatet angives i pH-enheder med 0,1 enheds nøjagtighed, og temperaturen anføres.

Metode 5

BESTEMMELSE AF PARTIKELSTØRRELSER

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for sigtning af ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

2. **Princip**

Måleprøven sigtes enten manuelt eller mekanisk over tre sigter. Når den på hver sigte tilbageholdte masse er bestemt, beregnes den procentdel materiale, der har passeret de krævede sigter.

3. **Apparatur**

3.1. Standardkontrolsigter med diameter 200 mm og med trådvæv med maskevidder på henholdsvis 2,0 mm, 1,0 mm og 0,5 mm, samt et låg og en opsamlingsskål hertil.

3.2. Vægt til vejning med 0,1 g nøjagtighed.

3.3. Mekanisk rysteapparat til sigterne (eventuelt), som kan bevæge måleprøven i både vertikal og horisontal retning.

4. **Fremgangsmåde**

4.1. Prøven deles repræsentativt i portioner på ca. 100 g.

4.2. En af disse portioner vejes med 0,1 g nøjagtighed.

4.3. Sigtesættet anbringes i følgende rækkefølge (nedefra): opsamlingsskål, 0,5 mm, 1 mm og 2 mm, og den vejede måleprøve anbringes på den øverste sigte. Låget sættes på sigtesættet.

4.4. Der rystes manuelt eller på rysteapparat i såvel vertikal som horisontal retning, idet der ved manuel rystning bankes let af og til. Der rystes i 10 min., eller indtil den mængde, der passerer gennem hver sigte i 1 min., er mindre end 0,1 g.

4.5. Sigterne fjernes en efter en, og det tilbageholdte materiale opsamles, eventuelt ved forsigtig børstning fra bagsiden med en blød børste.

4.6. Det på hver sigte tilbageholdte materiale og materialet i opsamlingsskålen vejes med 0,1 g nøjagtighed.

5. **Vurdering af resultatet**

5.1. De enkelte masser omregnes til procentdelen af summen af disse masser (ikke af den oprindelige mængde).

Procentdelen i opsamlingsskålen (dvs. < 0,5 mm) beregnes: A %.

Procentdelen tilbageholdt på 0,5 mm-sigten beregnes: B %.

Den procentdel, der er passeret 1,0 mm beregnes: (A + B) %.

Summen af de enkelte masser skal ligge inden for 2 % af den oprindeligt udtagne masse.

5.2. Der foretages mindst to særskilte analyser, og de enkelte resultater for A må højst afvige 1 % absolut fra hinanden, og for B højst 1,5 % absolut. Hvis dette ikke er tilfældet, gentages prøven.

6. **Angivelse af resultatet**

Angiv gennemsnittet af de to værdier, der er opnået for dels A og dels A + B.

Metode 6

BESTEMMELSE AF CHLORINDHOLDET (MÅLT SOM CHLORIDION)

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for bestemmelse af chlorindholdet (målt som chloridion) i ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

2. **Princip**

Chloridioner opløst i vand, bestemmes ved potentiometrisk titrering med sølvnitrat i surt medium.

3. **Reagenser**

Destilleret eller demineraliseret vand uden indhold af chlorid.

3.1. Acetone AR.

3.2. Koncentreret salpetersyre (massefylde 1,40 g/ml ved 20 °C).

3.3. Sølvnitrat: 0,1 mol/l standardopløsning Denne opløsning opbevares i en brun glasflaske.

3.4. Sølvnitrat, 0,004 mol/l standardopløsning; denne opløsning tilberedes umiddelbart forud for anvendelsen ved fortynding.

3.5. Kaliumchlorid: 0,1 mol/l standardreferenceopløsning. Der afvejes med en nøjagtighed på 0,1 mg 3,7276 g kaliumchlorid, som forinden er tørret i en time i en ovn ved 130 °C og afkølet til stuetemperatur i en ekssikkator. Denne mængde opløses i lidt vand, hvorefter opløsningen overføres kvantitativt til en 500 ml målekolbe; der fyldes op til mærket og blandes.

3.6. Kaliumchlorid, 0,004 mol/l standardreferenceopløsning; denne opløsning tilberedes umiddelbart forud for anvendelsen.

4. **Apparatur**

4.1. Potentiometer med sølvindikatorelektrode og calomel-referenceelektrode, med følsomhed 2 mV og måleområde – 500 til + 500 mV.

4.2. Bro indeholdende en mættet kaliumnitratopløsning, forbundet med calomelelektroden (4.1) og lukket i enderne med porøse propper.

4.3. Magnetomrører med teflonbelagt pind.

4.4. Mikroburette med fin spids, med streginddeling på 0,01 ml.

5. **Fremgangsmåde**

5.1. *Standardisering af sølvnitratopløsningen*

5 ml og 10 ml standardreference-kaliumchloridopløsning (3.6) anbringes i to lave bægerglas af passende størrelse (f.eks. 250 ml). Den nedenfor omhandlede titrering udføres på indholdet af hvert bægerglas.

5 ml salpetersyreopløsning (3.2) og 120 ml acetone (3.1) tilsættes tillige med så meget vand, at det samlede rumfang bliver ca. 150 ml. Magnetpinden (4.3) placeres i bægerglasset, hvorefter omrøreren sættes i bevægelse. Sølvelektroden (4.1) og den frie ende af broen (4.2) nedsænkes i opløsningen, elektroderne tilsluttes potentiometeret (4.1), og startpotentialet registreres, efter at apparatet er nulstillet.

Der titreres med anvendelse af mikroburetten (4.4), idet der først tilsættes henholdsvis 4 eller 9 ml af den sølvnitratopløsning, der svarer til den standardreference-kaliumchloridopløsning, der anvendes. Tilsætningen af opløsningen fortsættes i portioner på 0,1 ml for så vidt angår 0,004 mol/l opløsningerne og i portioner på 0,05 ml for så vidt angår 0,1 mol/l opløsningerne. Efter hver tilsætning afventes stabilisering af potentialet.

De tilsatte rumfang og de tilsvarende potentialværdier opføres i de første to kolonner i en tabel.

I tabellens tredje kolonne noteres de successive stigninger (Δ_1E) i potentialet E. I den fjerde kolonne noteres de positive eller negative forskelle (Δ_2E) mellem stigningerne i potentialet (Δ_1E). Titreringens slutpunkt er nået, når tilsætning af 0,1 eller 0,05 ml (V_1) sølvnitratopløsning giver den maksimale værdi af Δ_1E.

Til beregning af det nøjagtige volumen (V_{eq}) sølvnitratopløsning, der er tilsat indtil reaktionens slutpunkt, anvendes formlen

$$V_{eq} = V_0 + (V_1 \times \frac{b}{B})$$

hvor

V_0 er det samlede volumen sølvnitratopløsning, i ml, umiddelbart inden tilsætning af den portion, som giver den største stigning i Δ_1E

V_1 er volumenet (i milliliter) af den sidst tilsatte portion sølvnitratopløsning (0,1 eller 0,05 ml)

b er den sidste positive værdi af Δ_2E

B er summen af de numeriske værdier af den sidste positive værdi af Δ_2E og den første negative værdi af Δ_2E, se tabel 1.

5.2. *Blindprøve*

Der udføres en blindprøve, som der tages hensyn til ved beregningen af det endelige resultat.

Resultatet V_4 af blindprøven på reagenserne gives i milliliter ved formlen

$$V_4 = 2V_3 - V_2$$

hvor

V_2 er værdien i milliliter af det nøjagtige volumen (V_{eq}) sølvnitratopløsning, der er anvendt til titrering af 10 ml af den anvendte kaliumchloridstandardreferenceopløsning

V_3 er værdien i milliliter af det nøjagtige volumen (V_{eq}) sølvnitratopløsning, der er anvendt til titrering af 5 ml af den anvendte kaliumchloridstandardreferenceopløsning.

5.3. *Kontrolforsøg*

Blindprøven kan samtidig tjene som kontrol med, at apparaturet fungerer tilfredsstillende, og at analysen udføres korrekt.

5.4. *Måling*

Der udtages en prøve på en størrelse mellem 10 og 20 g, som afvejes med en nøjagtighed på 0,01 g. Den afvejede portion overføres kvantitativt til et 250 ml bægerglas. Der tilsættes 20 ml vand, 5 ml salpetersyreopløsning (3.2) og 120 ml acetone (3.1), hvorefter der fortyndes med vand op til et samlet volumen på ca. 150 ml.

Magnetpinden (4.3) placeres i bægerglasset, som anbringes på omrøreren, der derefter sættes i bevægelse. Sølvelektroden (4.1) og den frie ende af broen (4.2) nedsænkes i opløsningen, elektroderne tilsluttes potentiometeret (4.1), og startpotentialet noteres, efter at apparatet er nulstillet.

Der titreres med sølvnitratopløsningen, som tilsættes i portioner på 0,1 ml fra mikroburetten (4.4). Efter hver tilsætning afventes stabilisering af potentialet.

Titreringen fortsættes som specificeret under 5.1 begyndende fra det 4. afsnit: »De tilsatte rumfang og de tilsvarende potentialværdier opføres i de første to kolonner i en tabel . . .«.

6. **Angivelse af resultatet**

Resultatet af analysen udtrykkes som det procentvise chlorindhold i prøven, som den er modtaget til analyse. Det procentvise chlorindhold (Cl) beregnes ved hjælp af formlen:

$$Cl\ \% = \frac{0{,}3545 \times T \times (V_5 - V_4) \times 100}{m}$$

hvor

T er den anvendte sølvnitratopløsning, angivet i mol/l

V_4 er resultatet i milliliter af blindprøven (5.2)

V_5 er værdien i milliliter af V_{eq} fundet under bestemmelsen (5.4)

m er prøvemassen i gram.

Tabel 1

Eksempel

Volumen af sølvnitratopløsning V (ml)	Potentiale E (mV)	$\Delta_1 E$	$\Delta_2 E$
4,80	176		
4,90	211	35	+ 37
5,00	283	72	– 49
5,10	306	23	– 10
5,20	319	13	

$V_{eq} = 4{,}9 + 0{,}1 \times \frac{37}{37 + 49} = 4{,}943$

Metode 7

BESTEMMELSE AF KOBBER

1. **Formål og anvendelsesområde**

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for bestemmelse af kobber i ren ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

2. **Princip**

Prøven opløses i fortyndet saltsyre, og kobberindholdet bestemmes ved atomabsorptionsspektrofotometri.

3. **Reagenser**

3.1. Saltsyre (massefylde ved 20 °C = 1,18 g/ml)

3.2. Saltsyre, 6 mol/l opløsning

3.3. Saltsyre, 0,5 mol/l opløsning

3.4. Ammoniumnitrat

3.5. Hydrogenperoxid, 30 % (w/v)

3.6. Kobberopløsning (stamopløsning) ([1]): 1 g rent kobber afvejes med 0,001 g nøjagtighed og opløses i 25 ml 6 mol/l saltsyre (3.2), hvorefter der tilsættes 5 ml hydrogenperoxid (3.5) i portioner og fortyndes til 1 l med vand. 1 ml af denne opløsning indeholder 1 000 µg kobber (Cu).

3.6.1. Kobberopløsning (fortyndet): 10 ml stamopløsning (3.6) fortyndes til 100 ml med vand, hvorefter 10 ml af denne opløsning fortyndes til 100 ml med vand. 1 ml af den endelige opløsning indeholder 10 µg kobber (Cu).

Denne opløsning fremstilles umiddelbart før brugen.

4. **Apparatur**

Atomabsorptionsspektrofotometer med kobberlampe (324,8 nm).

5. **Fremgangsmåde**

5.1. *Fremstilling af analyseopløsninger*

Med 0,001 g nøjagtighed afvejes 25 g af prøven, som anbringes i et 400 ml bægerglas, hvorefter der forsigtigt tilsættes 20 ml saltsyre (3.1) (der kan indtræde en voldsom reaktion som følge af carbondioxidudvikling). Om nødvendigt tilsættes mere saltsyre. Når gasudviklingen er standset, inddampes der til tørhed på dampbad, medens der af og til omrøres med en glasstav. Der tilsættes 15 ml 6 mol/l saltsyreopløsning (3.2) og 120 ml vand. Der omrøres med glasstaven, som man lader stå i bægerglasset, og dette tildækkes med er urglas. Opløsningen koges svagt, indtil alt materialet er opløst, og der afkøles.

Opløsningen overføres kvantitativt til en 250 ml målekolbe, idet bægerglasset skylles med 5 ml 6 mol/l saltsyre (3.2) og to gange med 5 ml kogende vand. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyre (3.3) og blandes omhyggeligt.

Der filtreres gennem kobberfrit filtrerpapir ([2]), idet de første 50 ml bortkastes.

5.2. *Blindprøve*

Der fremstilles en blindprøve, hvor kun prøvematerialet er udeladt, og der tages hensyn hertil ved beregningen af de endelige resultater.

5.3. *Måling*

5.3.1. Fremstilling af analyse — og blindprøveopløsninger

Analyseprøveopløsningerne (5.1) og blindprøveopløsningen (5.2) fortyndes med 0,5 mol/l saltsyre (3.3) til en kobberkoncentration, der ligger inden for spektrofotometerets optimale måleområde. Der kræves normalt ingen fortynding.

5.3.2. Fremstilling af standardopløsningerne

Ved fortynding af standardopløsningen (3.6) med 0,5 mol/l saltsyre (3.3) fremstilles mindst fem standardopløsninger inden for spektrofotometrets optimale måleområde (0 til 5,0 mg/l Cu). Førend der fyldes op til mærket, sættes der til hver opløsning ammoniumnitrat (3.4) til en koncentration på 100 mg masse/volumen.

([1]) De i handelen værende standardkobberopløsninger kan benyttes.

([2]) Whatman 541 eller tilsvarende.

5.4. *Måling*

Spektrometeret (4) indstilles på bølgelængden 324,8 nm. Der anvendes en luft/acetylen-flamme. Tre gange indsprøjtes i rækkefølge standardopløsningen (5.3.2), analyseprøveopløsningen og blindprøveopløsningen (6.3.1), idet instrumentet skylles igennem med destilleret vand mellem hver indsprøjtning. Kalibreringskurven optegnes med absorbansgennemsnittet for hver standardopløsning som ordinat og den tilsvarende kobberkoncentration i µg/ml som abscisse.

Kobberkoncentrationen i de endelige analyse- og blindprøveopløsninger bestemmes ud fra kalibreringskurven.

6. **Angivelse af resultatet**

Prøvens kobberindhold beregnes under hensyntagen til måleprøvens masse, fortyndingerne under analysen og blindprøvens værdi. Resultatet angives som mg Cu/kg.

4. BESTEMMELSE AF DETONERBARHED

4.1. Formål og anvendelsesområde

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden for bestemmelse af detonerbarhed af ammoniumnitratgødning med højt nitrogenindhold.

4.2. Princip

Prøven indesluttes i et stålrør og udsættes for et detonationschok fra en eksplosiv tændkæde. Forplantningen bestemmes udfra graden af knusningen af blycylindre, på hvilke røret var anbragt under prøvegennemførelsen.

4.3. Materialer

4.3.1. *Plastisk sprængstof med et PETN-indhold på 83 til 86 %*

Massefylde: 1 500 til 1 600 kg/m^3

Detonationshastighed: 7 300 til 7 700 m/s

Masse: 500 g ± 1 g.

4.3.2. *Syv længder af fleksibel sprængsnor uden metalkappe*

Fyldmasse: 11 til 13 g/m

Længde af hver enkelt snor: 400 (± 2) mm.

4.3.3. *Presset legeme af sekundært sprængstof med central fordybning til detonator*

Sprængstof: hexogen/voks 95/5, tetryl, eller tilsvarende sekundært sprængstof med eller uden tilsætning af grafit

Massefylde: 1 500 til 1 600 kg/m^3

Diameter: 19 til 21 mm

Højde: 19 til 23 mm

Central fordybning til detonator: diameter 7 til 7,3 mm, dybde 12 mm.

4.3.4. *Sømløst stålrør efter ISO-standard 65-1981 — svær serie med nominelle dimensioner DN 100 (4")*

Ydre diameter: 113,1 mm til 115,0 mm

Vægtykkelse: 5,0 til 6,5 mm

Længde: 1 005 (± 2) mm.

4.3.5. *Bundplade*

Materiale: svejsbart stål

Dimension: 160 × 160 mm

Tykkelse: 5 til 6 mm.

4.3.6. *6 blycylindre*

Diameter: 50 (± 1) mm

Højde: 100 til 101 mm

Materiale: blødt bly, mindst 99,5 % bly.

4.3.7. *Stålblok*

Længde: mindst 1 000 mm

Bredde: mindst 150 mm

Højde: mindst 150 mm

Masse: mindst 300 kg, såfremt blokken ikke hviler på et fast underlag.

4.3.8. *Plast- eller kartonhylster til tændkæden*

Vægtykkelse: 1,5 til 2,5 mm

Diameter: 92 til 96 mm

Højde: 64 til 67 mm.

4.3.9. *Detonator (elektrisk eller ikke-elektrisk) af styrke 8 til 10.*

4.3.10. *Træskive*

Diameter: 92 til 96 mm. Diameteren tilpasses plastik- eller paprørets (4.3.8) indre diameter

Tykkelse: 20 mm.

4.3.11. *Træstift med samme dimensioner som detonatoren (4.3.9)*

4.3.12. *Små knappenåle (længde maksimalt 20 mm)*

4.4. **Fremgangsmåde**

4.4.1. *Fremstilling af tændkæden til indsættelse i stålrøret*

Der er to alternative metoder til initiering af sprængstoffet i tændkæden, afhængig af det til rådighed værende materiel.

4.4.1.1. 7-punkts-simultan-initiering

Den færdige tændkæde, klar til brug, er vist på figur 1.

4.4.1.1.1. En træskive (4.3.10) gennembores parallelt med skivens akse i centrum og i seks punkter fordelt symmetrisk på en koncentrisk cirkel (diameter 55 mm). Huldiameteren skal være 6 til 7 mm (jf. snit A-B i figur 1), alt efter diameteren af den anvendte sprængsnor (4.3.2).

4.4.1.1.2. Af en sprængsnor (4.3.2) afskæres syv stykker på hver 400 mm på en sådan måde, at man undgår ethvert spild af eksplosivstof fra enderne, opnået ved øjeblikkeligt at smøre lim på skærefladerne. De syv stykker på hver 400 mm trækkes gennem de syv huller i træskiven (4.3.10), således at de stikker nogle centimetre ud på den anden side af skiven. I en afstand af 5 til 6 mm fra enden indstikkes derefter en lille knappenål (4.3.12) på tværs i kappen på hver af sprængsnorene, og regnet herfra påføres sprængsnorene lim på ydersiden i en længde af ca. 2 cm. Ved at trække i den lange ende af hver af sprængsnorsstykkerne bringes knappenålen derefter i kontakt med træskiven.

4.4.1.1.3. Det plastiske sprængstof (4.3.1) formes til en cylinder på 92 til 96 mm i diameter alt efter diameteren af hylsteret (4.3.8), hvori man indfører det med hylsteret stående på et glat underlag. Derefter sættes træskiven ([1]) med de syv sprængsnore oven på hylsteret og trykkes fast mod sprængstoffet. Højden af hylsteret (64 til 67 mm) tilpasses derefter på en sådan måde, at den øverste kant flugter med træoverfladen. Endelig fastgøres hylsteret hele vejen rundt til træskiven, f.eks. med hæfteklammer eller små søm.

4.4.1.1.4. De frie ender af de syv stykker sprængsnor anbringes rundt om træstiften (4.3.11), således at enderne befinder sig i samme plan, vinkelret på denne. Ved hjælp af klæbebånd fastgøres de omkring stiften ([2]).

([1]) Skivens diameter skal i alle tilfælde svare til hylsterets indvendige diameter.

([2]) *NB:* Bemærk, at efter denne montage bevarer sprængsnoren i midten nødvendigvis en vis slaphed, når man trækker samtidig i de omgivende seks stykker.

4.4.1.2. Central initiering ved hjælp af et presset tændlegeme

Den færdige tændkæde, klar til brug, er vist på figur 2.

4.4.1.2.1. Fremstilling af det pressede tændlegeme

Under iagttagelse af de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger anbringes 10 g af et sekundært sprængstof (4.3.3) i en form med en indvendig diameter på 19 til 21 mm og presses sammen til korrekt form og massefylde.

(Forholdet mellem højde og diameter skal være ca. 1 : 1).

I centrum af formens bund findes en 12 mm høj stift med en diameter på 7,0 til 7,3 mm (afhængigt af diameteren af den anvendte detonator (3.9)), således at der i det pressede tændlegeme opstår et cylindrisk hulrum til placering af detonatoren.

4.4.1.2.2. Fremstilling af den færdige tændkæde

Sprængstoffet (4.3.1) anbringes i et hylster (4.3.8) stående på et glat underlag og presses derefter ned med et træstempel, hvorved sprængstoffet får cylinderform med en fordybning i midten. Det pressede tændlegeme anbringes i denne fordybning. Det cylinderformede nedpressede sprængstof indeholdende det pressede tændlegeme dækkes med en træskive (4.3.10), som i centrum er forsynet med et 7,0 til 7,3 mm stort hul til anbringelse af en detonator. Træskiven og hylsteret samles med tape over kors. Koaxialitet mellem hullet i skiven og fordybningen i det pressede tændlegeme sikres ved indførelse af træstiften.

4.4.2. *Forberedelse af stålrørene til sprængningsforsøg*

I rørets ene ende (4.3.4) bores der diametralt over for hinanden og vinkelret på rørvæggen i en afstand af 4 mm fra rørets kant to huller på 4 mm diameter.

Bundpladen (4.3.5) svejses på den modsatte ende af røret, således at den rette vinkel mellem bundplade og rørvæg fyldes ud med svejsemateriale langs hele rørets omkreds.

4.4.3. *Påfyldning og ladning af stålrøret (se fig. 1 og 2)*

4.4.3.1. Gødningsprøve, stålrør og tændkæde bringes på en temperatur på 20 (± 5) °C. Der skal anvendes 16 til 18 kg af prøven til to sprængningsforsøg.

4.4.3.2. Røret anbringes stående med den kvadratiske bundplade hvilende på et plant og fast underlag, helst beton. Røret fyldes op med prøvemasse til ca. $^1/_3$ af sin højde og løftes derefter 10 cm, hvorefter man lader det falde lodret ned på underlaget, fem gange efter hinanden, således at det prillede eller granulerede produkt rystes sammen, og røret bliver pakket så tæt som muligt. For at fremskynde sammenpakningen sættes røret i svingninger ved i alt ti slag med en hammer (hammerens masse 750 til 1 000 g) på siden af røret mellem faldene mod underlaget.

Denne operation gentages med endnu en del af prøvemassen. Endelig skal der til sidst tilføres en sådan mængde, at prøvemassen efter sammenpakningen efter henholdsvis hævning og fald af røret ti gange og efter i alt tyve hammerslag står ca. 70 mm under rørets øverste kant.

Ved indstilling af prøvemængdens højde i stålrøret er det absolut nødvendigt at sikre, at den senere indsatte tændkæde (4.4.1.1 eller 4.4.1.2) er i nær kontakt med prøven over hele overfladen.

4.4.3.3. Tændkæden anbringes i den øverste åbne ende af røret mod prøven, således at træskivens øverste kant ligger 6 mm under rørets kant. Der skal sikres den nødvendige nære kontakt mellem sprængstof og prøve ved at tilsætte eller fjerne små mængder af prøven. Som vist på figur 1 og 2 stikkes dernæst en sikringssplit ind i hullerne i rørets øverste kant, og splitternes ben bøjes fra hinanden, så de er i kontakt med røret.

4.4.4. *Anbringelse af stålrør og blycylindre (se fig. 3)*

4.4.4.1. Blycylindrenes (4.3.6) endeflader mærkes forinden med et tal fra 1 til 6. På en horisontalt liggende stålblok (4.3.7) afsættes på midterlinjen seks mærker med 150 mm mellemrum, idet afstanden fra første mærke til stålblokkens kant skal være mindst 75 mm. De seks blycylindre anbringes lodret på disse mærker, idet midten af hver cylinders endeflade placeres oven på mærket.

4.4.4.2. Stålrøret, klargjort som angivet under 4.4.3, anbringes vandret på blycylindrene, således at rørets akse er parallel med stålblokkens midterlinje, og rørets svejste ende befinder sig i en afstand af 50 mm fra blycylinder nr. 6. For at forhindre at røret ruller, kan der skubbes små trækiler ind mellem blycylinderens øverste endeflade og rørvæggen (én på hver side), eller der anbringes to korslagte trælister mellem rør og stålblok.

Anmærkning:

Det skal sikres, at røret er i kontakt med alle blycylindre; en let krumning af rørfladerne kan udlignes ved at dreje røret omkring længdeaksen; hvis én af cylindrene er for høj (100 mm), slås den forsigtigt med en hammer til den har den ønskede højde.

4.4.5. *Forberedelse af sprængningen*

4.4.5.1. Forsøgsopstillingen som beskrevet under punkt 4.4.4 skal anbringes i en bunker eller et tilsvarende indrettet hulrum under jorden (minegang eller tunnel). Man skal sikre, at temperaturen på 20 (± 5) °C er holdt for stålrøret før påtænding.

Anmærkning:

I mangel af sådanne sprængningspladser kan der eventuelt anvendes en betonbeklædt grube overdækket med træbjælker. Da der ved sprængningen fremkommer stålsplinter med høj kinetisk energi, skal der sørges for passende afstand til steder, hvor mennesker opholder sig, og til trafikerede veje.

4.4.5.2. Ved anvendelse af 7-punktinitieringen skal det sikres, at sprængsnorerne ligger så plant og udstrakt som muligt, som angivet i fodnoten under 4.4.1.1.4.

4.4.5.3. Afslutningsvis erstattes træstiften med detonatoren. Påtændingen må først finde sted efter evakuering af farezonen, og når operatørerne befinder sig i dækning.

4.4.5.4. Påtænd tændkæden.

4.4.6. *Efter at have ventet den tid, som er nødvendig, for at røgen efter sprængningen har spredt sig (denne består af gasformige, til dels giftige omdannelsesprodukter, f.eks. nitrøse gasser), samles de enkelte blycylindre op. Blycylindrenes højde måles ved hjælp af en skydelære.*

Den procentvise sammentrykning af den oprindelige højde på 100 mm registreres for hver af de mærkede blycylindre. Ved skrå sammentrykning af blycylindrene registreres den højeste og den laveste værdi, hvorefter man finder frem til middelværdien.

4.4.7. *Om nødvendigt kan der benyttes en sonde til kontinuerlig måling af detonationshastigheden. Sonden anbringes parallelt med rørets akse eller op ad dets væg.*

4.4.8. *Der skal udføres to sprængningsforsøg pr. prøve.*

4.5. **Prøverapport**

I prøverapporten skal anføres følgende parametre for hvert af de to sprængningsforsøg:

— de faktisk målte værdier for rørets yderdiameter og vægtykkelse

— rørets Brinell-hårdhed

— prøvens og rørets temperatur umiddelbart før sprængningen

— prøvens sammenpressede massefylde i røret (kg/m^3)

— højden af hver enkelt blycylinder efter forsøget, opstillet i nummerorden

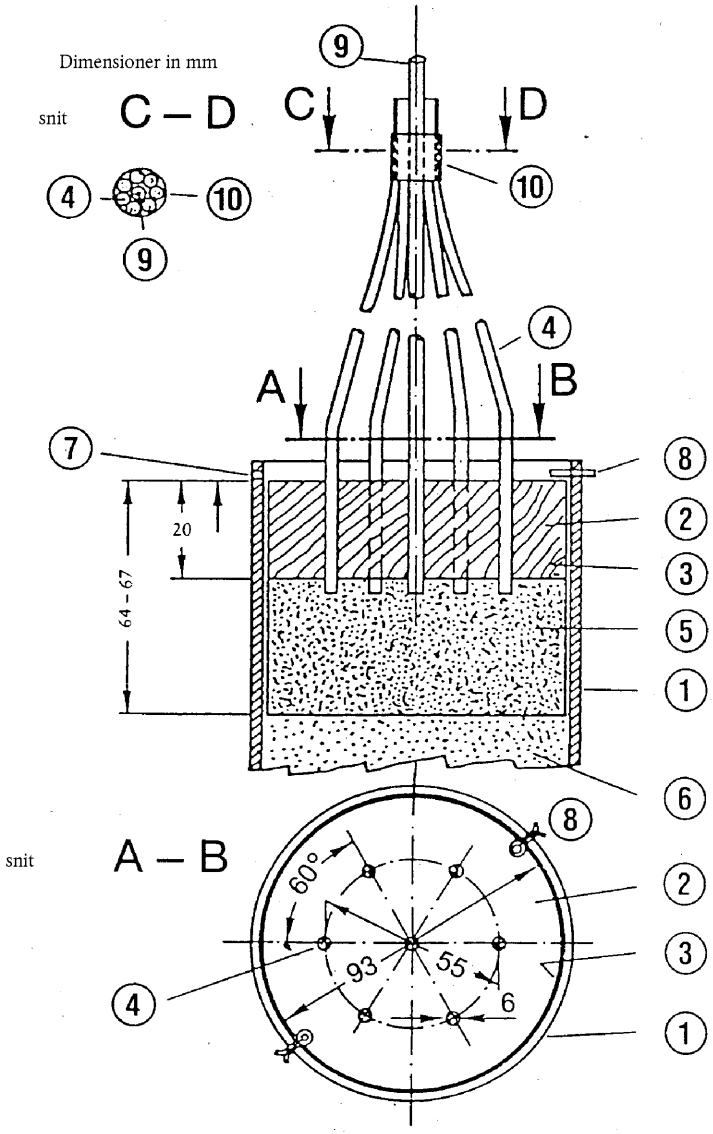
— hvilken initieringsmetode der er anvendt.

4.5.1. *Bedømmelse af prøveresultaterne*

Såfremt der for hvert af de to forsøg er mindst én blycylinder, der er sammentrykket mindre end 5 %, har gødningsprøven bestået detonerbarhedsprøven og opfylder dermed kravene i bilag III 2.

Figur 1

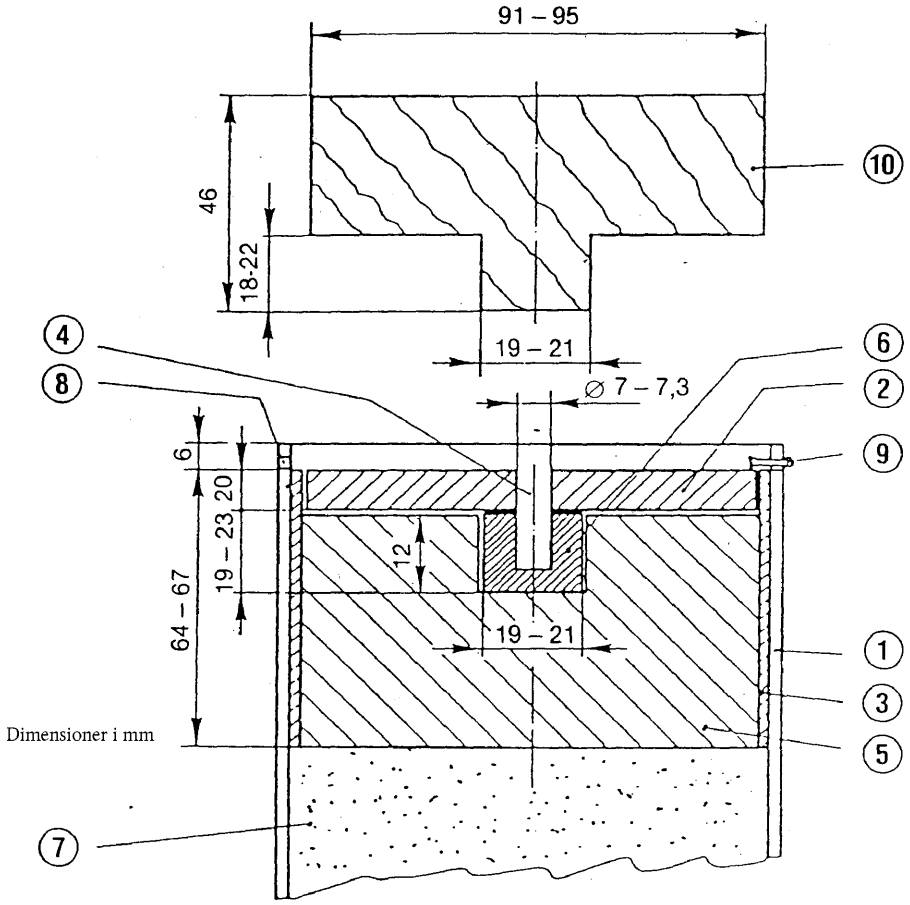
Tændkæde med 7-punkts-initiering

(1)	Stålrør	(6)	Prøve
(2)	Træskive forsynet med syv huller	(7)	Hul med diameter 4 mm til sikringssplit (8)
(3)	Plast- eller paphylster	(8)	Sikringssplit
(4)	Sprængsnore	(9)	Stift omgivet af (4)
(5)	Plastisk sprængstof	(10)	Tape til fastgørelse af (4) omkring (9)

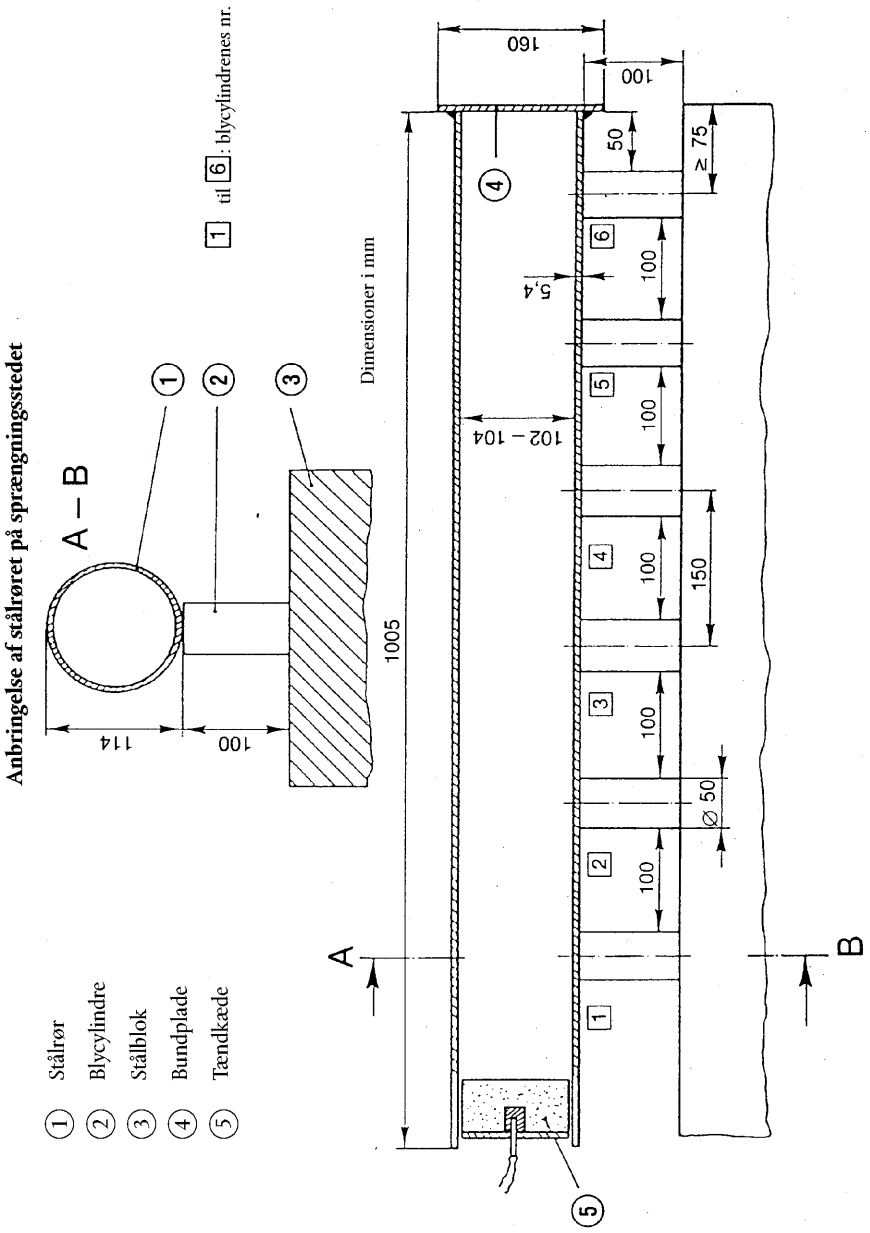
Figur 2

Tændkæde med central initiering

(1)	Stålrør	(6)	Presset tændlegeme
(2)	Træskive	(7)	Prøve
(3)	Plast- eller paphylster	(8)	Hul med diameter på ∅ 4 m til sikringssplit (9)
(4)	Træstift	(9)	Sikringssplit
(5)	Plastisk sprængstof	(10)	Stempel af træ til stampning af (5)

Figur 3

Anbringelse af stålrøret på sprængningsstedet
A – B
1 til 6: blycylindrenes nr.
Dimensioner i mm
1005
160
100
50
≥ 75
100
5,4
102 – 104
150
Ø 50
114
100
A
B
① Stålrør
② Blycylindre
③ Stålblok
④ Bundplade
⑤ Tændkæde

BILAG IV

METODER TIL STIKPRØVEUDTAGNING OG ANALYSE

A. METODE TIL UDTAGNING AF PRØVER VED KONTROL AF GØDNING

INDLEDNING

Korrekt prøveudtagning er vanskeligt at udføre og kræver stor omhu. Nødvendigheden af at opnå en tilstrækkelig repræsentativ prøve til den officielle kontrol kan derfor ikke pointeres stærkt nok.

Den nedenfor beskrevne metode til prøveudtagning skal nøje følges af sagkyndige med erfaring i traditionel prøveudtagning.

1. **FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE**

Prøver, som er bestemt til officiel kontrol af gødningers kvalitet og sammensætning, udtages i overensstemmelse med de nedenfor anførte metoder: De således fremkomne prøver skal betragtes som repræsentative for de pågældende partier.

2. **AUTORISEREDE PRØVEUDTAGERE**

Prøverne skal udtages af specialister, som af medlemsstaterne er autoriserede hertil.

3. **DEFINITIONER**

Parti: En gødningsmængde, som udgør en enhed, og som efter sine egenskaber må antages at være ensartet.

Enkeltprøve: En mængde, som er udtaget på et enkelt sted i partiet.

Samleprøve: Et samlet, forenet antal enkeltprøver, udtaget af samme parti.

Reduceret prøve: En repræsentativ del af en samleprøve, fremkommet ved reduktion af denne.

Slutprøve: En repræsentativ del af den reducerede prøve.

4. **APPARATUR**

4.1. **Det apparatur, som skal anvendes til prøveudtagning, skal være udført i materialer, som ikke ændrer egenskaberne hos de produkter, hvoraf der skal udtages prøver. Medlemsstaterne kan officielt godkende sådant apparatur**

4.2. **Anbefalet apparatur til udtagning af prøver fra gødninger i fast form**

4.2.1. *Manuel prøveudtagning*

4.2.1.1. Skovl med flad bund og lodrette sider.

4.2.1.2. Søger med lang spalte eller søger inddelt i kamre. Søgerens dimensioner skal være afpasset til de forhold, hvorunder partiet befinder sig (f.eks. beholderens dybde, sækkenes dimensioner osv.), og efter størrelsen af de partikler, som gødningen består af.

4.2.2. *Mekanisk prøveudtagning*

Godkendt mekanisk apparatur kan anvendes til udtagning af prøver af gødninger i bevægelse.

4.2.3. *Mekanisk prøvedeler*

Apparatur, som deler prøven i omtrent lige store dele, kan bruges til udtagning af enkeltprøver og fremstilling af reducerede prøver og slutprøver.

4.3. **Anbefalet apparatur til udtagning af prøver fra flydende gødninger**

4.3.1. *Manuel prøveudtagning*

Åbent rør, probe, flaske eller andet egnet udstyr, hvormed der tilfældigt kan udtages prøver af partiet.

4.3.2. *Mekanisk prøveudtagning*

Godkendt mekanisk apparatur kan anvendes til udtagning af prøver af flydende gødninger i bevægelse.

5. **KVANTITATIVE KRAV**

5.1. **Parti**

Størrelsen af partiet skal være således, at der kan udtages prøver af alle de dele, som partiet består af.

5.2. **Enkeltprøver**

5.2.1. *Ikke emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere med over 100 kg*

5.2.1.1. Partier på højst 2,5 tons

Mindste antal enkeltprøver: syv

5.2.1.2. Prøver på over 2,5 tons og op til 80 tons:

Mindste antal enkeltprøver $\sqrt{\text{20 times the number of tonnes making up the sampled portion (1)}}$

5.2.1.3. Partier større end 80 tons

Mindste antal enkeltprøver: 40

5.2.2. *Emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere (pakninger) med ikke over 100 kg hver*

5.2.2.1. Pakninger på over 1 kg

5.2.2.1.1. Partier på 1-4 pakninger:

Mindste antal enkeltprøver (2): alle pakninger.

5.2.2.1.2. Partier på 5-16 pakninger:

Mindste antal enkeltprøver (2): fire.

5.2.2.1.3. Partier på 17-400 pakninger:

Mindste antal enkeltprøver (2) $\sqrt{\text{number of packages making up the sampled portion (1)}}$

5.2.2.1.4. Partier på over 400 pakninger:

Mindste antal enkeltprøver (2): 20.

5.2.2.2. Pakninger på 1 kg og derunder:

Mindste antal enkeltprøver (2): fire.

5.3. **Samleprøve**

Der skal være en samleprøve for hvert parti. Den samlede mængde af enkeltprøver, der udgør samleprøven, må ikke være mindre end følgende mængder:

5.3.1. *Ikke emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere med over 100 kg: 4 kg.*

5.3.2. *Emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere (pakninger) med ikke over 100 kg hver*

5.3.2.1. Pakninger på over 1 kg: 4 kg

5.3.2.2. Pakninger på ikke over 1 kg: massen af indholdet af 4 originale pakninger.

5.3.3. *Ammoniumnitratgødninger, hvoraf der er udtaget prøver i overensstemmelse med bilag III.2: 75 kg*

(1) Når den fremkomne størrelse er et brøktal, afrundes til nærmeste højere hele tal.

(2) For pakninger, hvis indhold ikke overstiger 1 kg, udgør en enkeltprøve indholdet i en original pakning.

5.4. **Slutprøver**

Slutprøven udtages af samleprøven, om nødvendigt efter reduktion af denne. Der kræves analyse af mindst én slutprøve. Massen af slutprøven, der skal analyseres, må ikke være mindre end 500 g.

5.4.1. *Gødninger i fast form og flydende gødning*

5.4.2. *Prøveudtagning af ammoniumnitratgødning*

Slutprøven udtages af samleprøven, om nødvendigt efter reduktion af denne.

5.4.2.1. Mindste masse af slutprøven til prøvning efter bilag III 1: 1 kg

5.4.2.2. Mindste masse af slutprøven til prøvning efter bilag III.2: 25 kg

6. **FREMGANGSMÅDE VED UDTAGNING, KLARGØRING OG EMBALLERING AF PRØVERNE**

6.1. **Generelt**

Prøverne skal udtages og klargøres så hurtigt som muligt under hensyntagen til de forholdsregler, som er nødvendige for at sikre, at de forbliver repræsentative for gødningerne, de er udtaget af. Instrumenter og overflader, som prøverne kommer i berøring med, såvel som beholdere, der er beregnet til at rumme prøverne, skal være rene og tørre.

For flydende gødninger skal partiet om muligt omrøres før prøveudtagningen.

6.2. **Enkeltprøver**

Enkeltprøver skal udtages tilfældigt fra hele partiet. Deres størrelse skal være tilnærmelsesvis ens.

6.2.1. *Ikke emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere med over 100 kg*

Partiet opdeles imaginært i et antal omtrent lige store dele. Der udvælges tilfældigt et antal dele svarende til det krævede antal enkeltprøver, jf. 5.2, og der udtages mindst en prøve fra hver af disse dele. Hvor det ved udtagning af prøven i gødningsbunken eller af flydende gødning i beholdere med over 100 kg ikke er muligt at overholde kravene i punkt 5.1, skal prøveudtagningen udføres, mens partiet er i bevægelse (bliver læsset eller losset). I dette tilfælde skal prøverne udtages i tilfældigt valgte, imaginært opdelte dele, som defineret ovenfor, medens disse er i bevægelse.

6.2.2. *Emballerede gødninger i fast form eller flydende gødninger i beholdere (pakninger) med ikke over 100 kg hver*

Efter at det i 5.2 fastsatte antal pakninger til prøveudtagning er udvalgt, udtages en del af indholdet af hver pakning. Om nødvendigt skal prøverne udtages, efter at pakningerne er tømt hver for sig.

6.3. **Fremstilling af samleprøven**

Enkeltprøverne sammenblandes, så de udgør en enkelt samleprøve.

6.4. **Fremstilling af slutprøven**

Samleprøven blandes omhyggeligt [1].

Om nødvendigt reduceres samleprøven til mindst 2 kg (reduceret prøve) enten ved at bruge en mekanisk deler eller firedelingsmetoden.

Der udtages mindst tre slutprøver, der tilnærmelsesvis vejer det samme, og som opfylder de kvantitative krav i 5.4. Hver prøve anbringes i en egnet lufttæt beholder. Alle nødvendige forholdsregler tages for at undgå, at prøvens egenskaber ændres.

Slutprøver til prøvning efter bilag III, afdeling 1 og 2, skal opbevares ved en temperatur på mellem 0 og 25 °C.

[1] Eventuelle klumper findeles (om nødvendigt ved at udskille dem og derpå føre dem tilbage til samleprøven).

7. **EMBALLERING AF SLUTPRØVER**

Beholdere eller pakninger plomberes og forsynes med etikette (etiketten skal omfattes af plomberingen) på en sådan måde, at beholderne eller pakningerne ikke kan åbnes, og etiketten ikke fjernes, uden at plomben beskadiges.

8. **REGISTRERING AF PRØVEUDTAGNINGEN**

Hver prøveudtagning skal registreres, således at hvert parti, hvoraf prøver er udtaget, utvetydigt kan identificeres.

9. **PRØVERNES BESTEMMELSESSTED**

For hvert parti sendes mindst én slutprøve så hurtigt som muligt til et autoriseret analyselaboratorium eller til prøvningsinstituttet sammen med de for analysen eller prøvningen nødvendige oplysninger.

B. **ANALYSEMETODER FOR GØDNINGER**

ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER

Laboratorieudstyr

Det almindelige laboratorieudstyr er ikke angivet i metodebeskrivelserne, undtagen hvor det drejer sig om kolber eller pipetter med et givet rumfang. Som almindeligt gældende skal laboratorieudstyret være vel rengjort, især ved bestemmelser af meget små mængder stof.

Kontrolprøve

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden ved den anvendte fremgangsmåde ved at analysere veldefinerede kemiske forbindelser (f.eks. ammoniumsulfat, kaliumdihydrogenfosfat, osv.). Alligevel kan de analyserede gødninger bestå af kemiske forbindelser, der kan interferere på bestemmelserne, dersom fremgangsmåden ikke følges nøjagtigt. Et vist antal af bestemmelserne er rent konventionelle og afhængige af produkternes komplekse kemiske sammensætning. Det anbefales i den udstrækning, det er muligt for laboratoriet, at anvende referenceprøver af veldefineret sammensætning eller med veldefinerede specifikationer.

GENERELLE BESTEMMELSER VEDRØRENDE ANALYSEMETODER FOR GØDNINGER

1. **REAGENSER**

Medmindre andet er præciseret i analysemetoden, skal samtlige reagenser være analyseren (a.p.). Til analyse af mikronæringsstoffer bør reagensernes renhed kontrolleres ved en blindprøve. Alt efter det opnåede resultat vil det kunne være nødvendigt at foretage en supplerende rensning.

2. **VAND**

Hvis der i analysemetoderne henvises til opløsning, fortynding, skylning eller vaskning uden nærmere præcisering af opløsnings- eller fortyndingsmidlets art, implicerer dette, at der skal bruges vand. Normalt bør vandet være demineraliseret eller destilleret. I særlige tilfælde, som er angivet i analysemetoden, skal vandet underkastes specifikke rensningsprocesser.

3. **LABORATORIEUDSTYR**

Under hensyntagen til kontrollaboratoriets sædvanlige udstyr begrænser det i analysemetoderne beskrevne apparatur sig til specielle instrumenter og apparater, eller til instrumenter og apparater, som stiller særlige krav. Udstyret bør være fuldstændigt rent, især ved bestemmelsen af små mængder. Når der er tale om målekolber og måleglas, bør laboratoriet sikre sig, at disse er nøjagtige ved sammenligning med passende metrologiske standarder.

Metode 1

PRØVEFORBEREDELSE

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter fremgangsmåden ved forbehandling af analyseprøven.

2. PRINCIP

Tilberedningen af en slutprøve, modtaget i laboratoriet, består af den række operationer, sædvanligvis sigtning, findeling og blanding, udført på en sådan måde, at:

— på den ene side, den mindste af de vægtmængder, der er fastsat i analysemetoderne, er repræsentativ for slutprøven, og

— på den anden side, finheden af gødningen ikke under tilberedningen kan være blevet ændret på en sådan måde, at det mærkbart påvirker opløseligheden i de forskellige ekstraktionsreagenser.

3. APPARATUR

Prøvedeler (valgfri).

Sigter med maskevidder på 0,2 mm og 0,5 mm.

250 ml-flasker med lufttæt lukning.

Morter med porcelænspistil eller en mølle.

4. VALG AF BEHANDLINGSMÅDE

Indledende bemærkning

Hvis prøven egner sig til det, opbevares kun en repræsentativ del af slutprøven.

4.1. **Slutprøver, som ikke må findeles**

Kalksalpeter, calciummagnesiumsalpeter, natriumnitrat, chilesalpeter, calciumcyanamid, nitratholdigt calciumcyanamid, ammoniumsulfat, ammoniumnitrat med over 30 % N, urea, thomasphosphat, delvist oplukket råphosphat, dicalciumphosphat, glødephosphat, aluminiumcalciumphosphat, blødt råphosphat.

4.2. **Slutprøver, der skal opdeles og en del deraf derpå findeles**

Det drejer sig om produkter, på hvilke der skal foretages visse bestemmelser uden forudgående findeling (f.eks. af finhedsgrad) og andre bestemmelser efter findeling. Hertil hører alle sammensatte gødninger, indeholdende følgende phosphatforbindelser: thomasphosphat, aluminiumcalciumphosphat, glødephosphat, blødt råphosphat og delvist oplukket råphosphat. Denne opdeling af slutprøven i to så vidt muligt identiske fraktioner udføres med en prøvedeler eller efter fjerdedelsmetoden.

4.3. **Slutprøver, hvor alle bestemmelser skal udføres på et findelt produkt**

Findelingen kan begrænses til en repræsentativ del af slutprøven. Dette omfatter alle gødninger på listen, undtagen de under pkt. 4.1 og 4.2 nævnte.

5. FREMGANGSMÅDE

Den del af slutprøven, der omtales under punkterne 4.2 og 4.3 sigtes hurtigt på en sigte med 0,5 mm maskevidde. Sigteresten findeles let — således at der opnås et produkt, som indeholder så få fine bestanddele som muligt — og sigtes derefter. Yderligere skal findelingen gennemføres under sådanne betingelser, at der ikke sker nogen mærkbar opvarmning af materialet. Denne operation gentages, indtil der ikke er nogen sigterest tilbage. Desuden må der arbejdes så hurtigt som muligt for at undgå enhver optagelse eller afgivelse af materiale (vand, ammoniak). Alt findelt og sigtet materiale anbringes i en ren flaske, som lukkes lufttæt.

Forud for enhver afvejning til analyse skal hele prøven omhyggeligt blandes.

6. SPECIELLE TILFÆLDE

a) *Gødninger indeholdende to eller flere slags krystaller*

I dette tilfælde sker der ofte en sortering. Det er derfor absolut nødvendigt at findele og sigte prøven gennem en sigte med 0,200 mm maskevidde. Eksempel: blanding af ammoniumphosphat og kaliumnitrat. For disse produkters vedkommende anbefales det at findele hele slutprøven.

b) *Sigterester, som er vanskelige at findele, og som ikke indeholder plantenæringsstoffer*

Sigteresten vejes, og der tages hensyn til dens masse ved beregningen af slutresultatet.

c) *Produkter, som let dekomponeres ved opvarmning*

Findelingen skal udføres på en sådan måde, at enhver opvarmning undgås. Det må i dette tilfælde foretrækkes at foretage findelingen i en morter. For eksempel: sammensatte gødninger, indeholdende calciumcyanamid eller urea.

d) *Produkter, som er usædvanligt fugtige, eller som bliver pastaagtige ved findeling*

For at sikre ensartethed vælges en sigte med den mindste maskevidde, der kan bruges, når klumperne knuses med hånd eller pistil. Dette kan gælde blandinger, hvor nogle bestanddele indeholder krystalvand.

Metode 2

NITROGEN

Metode 2.1

BESTEMMELSE AF AMMONIUMNITROGEN

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af ammoniumnitrogen.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle nitrogenholdige gødninger — sammensatte gødninger indbefattet — hvor nitrogen udelukkende findes som ammoniumforbindelse eller ammonium — og nitratforbindelser.

Metoden kan ikke anvendes på gødninger, som indeholder urea, cyanamid eller andre organiske nitrogenforbindelser.

3. PRINCIP

Ammoniakken frigøres med et overskud af natriumhydroxid, destilleres og bindes i en kendt mængde svovlsyre-titrervæske. Syreoverskuddet tilbagetitreres med en natrium eller kaliumhydroxid-titrervæske.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang HCl (d_{20} = 1,18 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.2. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.3. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a)

4.4. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.5. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2)

4.6. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.7. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (see note 2).

4.8. **Natriumhydroxid, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.9. **Indikatoropløsninger:**

4.9.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.9.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.10. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.11. **Ammoniumsulfat til analyse**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat, bestående af en passende stor rundbundet kolbe forsynet med en effektiv dråbefanger, der er forbundet til et svalerør**

Note 1:

De forskellige apparattyper, som er godkendt til denne bestemmelse, er med alle konstruktionsdata gengivet på figurerne 1, 2, 3 og 4

5.2. **Pipetter på 10, 20, 25, 50, 100 og 200 ml**

5.3. **Målekolbe på 500 ml**

5.4. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. ANALYSEMETODE

7.1. **Fremstilling af opløsningen**

Prøvens opløselighed i vand ved stuetemperatur i forholdet 2 % (vægt/rumfang) undersøges. Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes — ifølge tabel 1 — en mængde på 5 eller 7 eller 10 g af den forbehandlede analyseprøve, som derpå overføres til en 500 ml målekolbe. Alt efter resultatet af opløselighedsforsøget fortsættes på følgende måde:

a) *Produkter, som er helt opløselige i vand*

Kolben tilsættes en vandmængde, der er tilstrækkelig til at opløse prøven, omrystes, og efter at prøven er helt opløst, fyldes op til mærket og blandes omhyggeligt.

b) *Produkter, som ikke opløses fuldstændigt i vand*

Kolben tilsættes 50 ml vand og derpå 20 ml saltsyre (4.1), hvorefter det omrystes og henstår, indtil en eventuel kuldioxidudvikling helt er ophørt. Derpå tilsættes yderligere 400 ml vand, og der omrystes en halv time i rotationsapparat. Kolben fyldes op til mærket med vand, indholdet blandes og filtreres på et tørt filter over i en tør beholder.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Alt efter den valgte variant tilsættes forlagskolben en nøjagtigt afmålt mængde svovlsyre-titrervæske, som angivet i tabel 1. Derpå tilsættes en passende mængde af den valgte indikatoropløsning (4.9.1 eller 4.9.2) og om nødvendigt vand for at opnå et rumfang på mindst 50 ml. Forlængerstykket forbundet til svaleren skal udmunde under væskeoverfladen i forlaget.

Af den klare opløsning udtages med pipette en alikvot del [1] (angivet i tabellen), som overføres til kogekolben. Der tilsættes vand til et samlet rumfang på ca. 350 ml samt lidt pimpsten for at hindre stødkogning.

[1] Den omtrentlige mængde af ammoniumnitrogen i den alikvote del, som er udtaget efter tabellen, vil være ca.:
— 0,05 g for variant a)
— 0,10 g for variant b)
— 0,20 g for variant c).

Destillationsapparatet samles. Under tilstrækkelige forholdsregler mod ethvert tab af ammoniak tilsættes kogekolben 10 ml koncentreret natriumhydroxidopløsning (4.8). Hvor der er anvendt 20 ml saltsyre 1 + 1 (4.1) til opløsning af prøven tilsættes 20 ml koncentreret natriumhydroxidopløsning (4.8). Kogekolben opvarmes langsomt for at undgå en for voldsom kogning. Når kogningen er begyndt, destilleres med en hastighed på ca. 100 ml destillat pr. 10-15 minutter, indtil det samlede destillat udgør ca. 250 ml. [1]. Når der ikke længere er risiko for tab af ammoniak, sænkes forlaget således at forlængerstykket på svaleren munder ud over væskeoverfladen.

Ved hjælp af en passende reagens kontrolleres det destillat, som kommer over, for at sikre at al ammoniak er destilleret. Svalerens endestykke vaskes med lidt vand, og syreoverskuddet titreres med den titreropløsning af natrium- eller kaliumhydroxid, der er foreskrevet for den valgte variant (se note 2).

Note 2:

Til tilbagetitreringen kan anvendes titreropløsninger med andre styrker på betingelse af, at de rumfang, der benyttes ved titreringen, ikke overstiger 40-45 ml.

7.3. **Blindprøve**

Der gennemføres en blindanalyse under samme betingelser; ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde af en frisk fremstillet opløsning af ammoniumsulfat (4.11), indeholdende det maksimale nitrogenindhold foreskrevet for den valgte variant.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som procent ammoniumnitrogen i gødningen, som denne er modtaget til analyse.

9. BILAG

Som anført i note 1 i 5.1 (apparatur) viser figurerne 1, 2, 3 og 4 de forskellige apparattyper, der er anvendt i dette dokument, med angivelse af konstruktionsdata.

Tabel 1

Bestemmelse af ammoniumnitrogen og ammonium- og nitratnitrogen i gødninger

Tabel over vægtmængde, fortynding og beregning for hver af varianterne a), b) og c)

Variant a)

Højst ca. 50 mg nitrogen til destillation

50 ml 0,1 mol/l svovlsyre som forlag

Tilbagetitrering med 0,1 mol/l NaOH eller KOH

Angivet indhold i gødningen (% N)	Vægtmængde (g)	Fortynding (ml)	Udtages til destillation (ml)	Angivelse af resultat [a] (% N = (50 — A) F)
0 — 5	10	500	50	(50 — A) × 0,14
5 — 10	10	500	25	(50 — A) × 0,28
10 — 15	7	500	25	(50 — A) × 0,40
15 — 20	5	500	25	(50 — A) × 0,56
20 — 40	7	500	10	(50 — A) × 1,00

[a] Til formlen til angivelse af resultatet:
50 eller 35 = ml svovlsyre-titrervæske som forlag
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid anvendt under tilbagetitreringen
F = faktor omfattende vægtmængden, fortyndingen, den udtagne alikvote mængde og den volumetriske ækvivalent.

[1] Svaleren skal indstilles på en sådan måde, at der sikres en fortsat strøm af kondensat. Destillationen bør gennemføres på 30-40 minutter.

Variant b)

Højst ca. 100 mg nitrogen til destillation
50 ml 0,2 mol/l svovlsyre som forlag
Tilbagetitrering med 0,2 mol/l NaOH eller KOH

Angivet indhold i gødningen (% N)	Vægtmængde (g)	Fortynding (ml)	Udtages til destillation (ml)	Angivelse af resultat [a] (% N = (50 — A) F)
0 — 5	10	500	100	(50 — A) × 0,14
5 — 10	10	500	50	(50 — A) × 0,28
10 — 15	7	500	50	(50 — A) × 0,40
15 — 20	5	500	50	(50 — A) × 0,56
20 — 40	7	500	20	(50 — A) × 1,00

[a] Til formlen til angivelse af resultatet:
50 eller 35 = ml svovlsyre-titrervæske som forlag
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid anvendt under tilbagetitreringen
F = faktor omfattende vægtmængden, fortyndingen, den udtagne alikvote mængde og den volumetriske ækvivalent.

Variant c)

Højst ca. 200 mg nitrogen til destillation

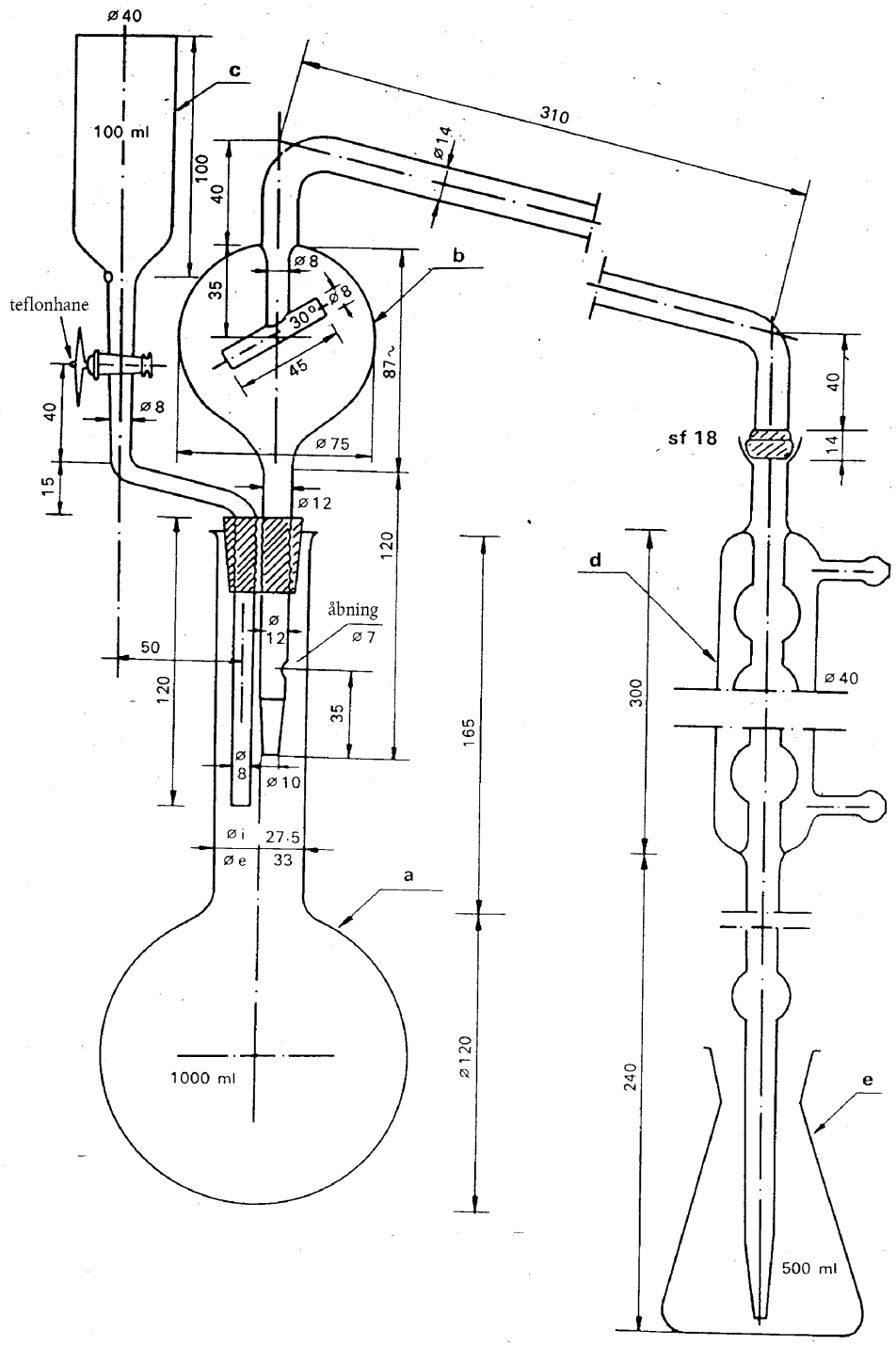
35 ml 0,5 mol/l svovlsyre som forlag

Tilbagetitrering med 0,5 mol/l NaOH eller KOH

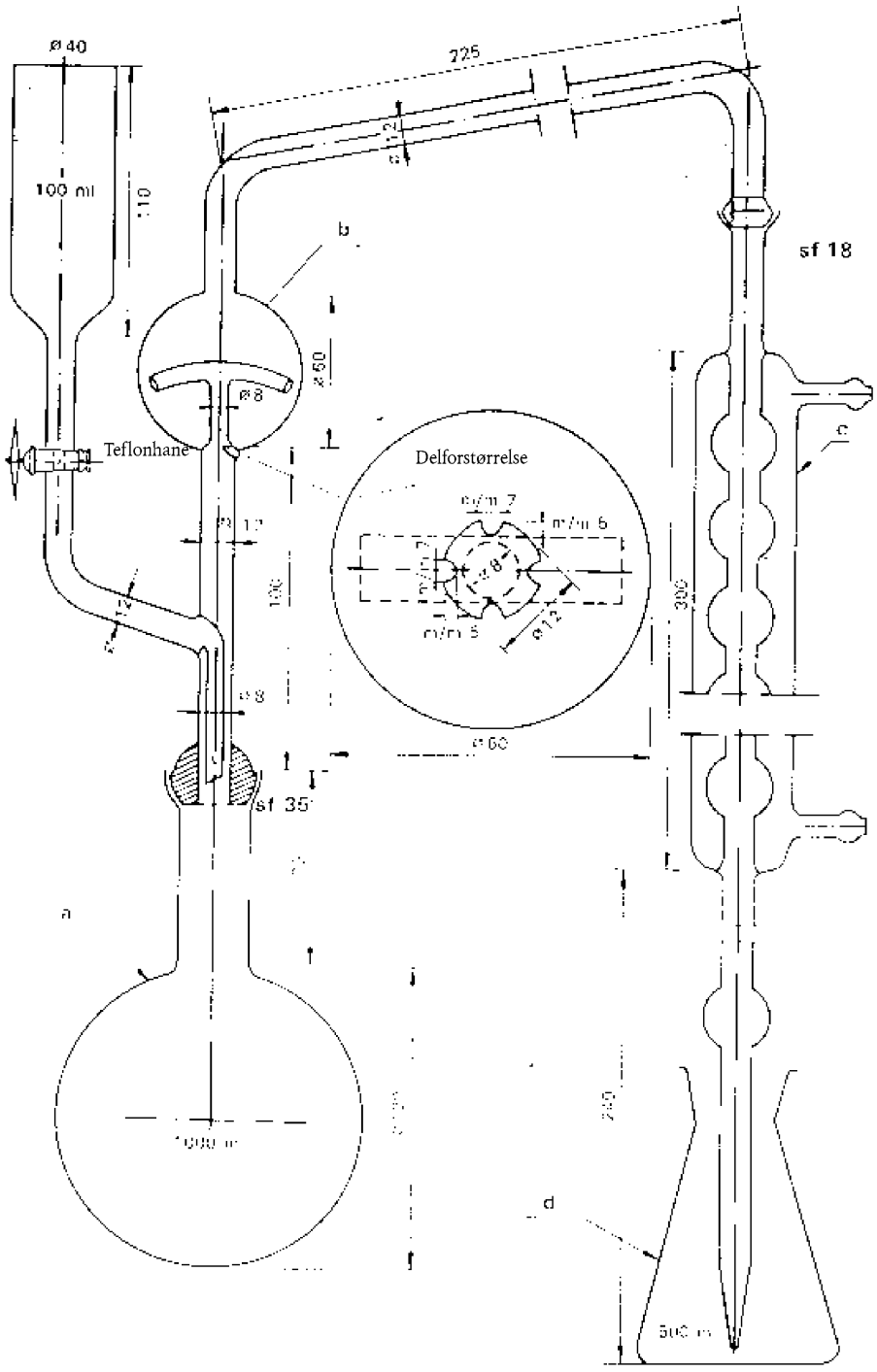
Angivet indhold i gødningen (% N)	Vægtmængde (g)	Fortynding (ml)	Udtages til destillation (ml)	Angivelse af resultat [a] (% N = (35 — A) F)
0 — 5	10	500	200	(35 — A) × 0,175
5 — 10	10	500	100	(35 — A) × 0,350
10 — 15	7	500	100	(35 — A) × 0,500
15 — 20	5	500	100	(35 — A) × 0,700
20 — 40	5	500	50	(35 — A) × 1,400

[a] Til formlen til angivelse af resultatet:
50 eller 35 = ml svovlsyre-titrervæske som forlag
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid anvendt under tilbagetitreringen
F = faktor omfattende vægtmængden, fortyndingen, den udtagne alikvote mængde og den volumetriske ækvivalent.

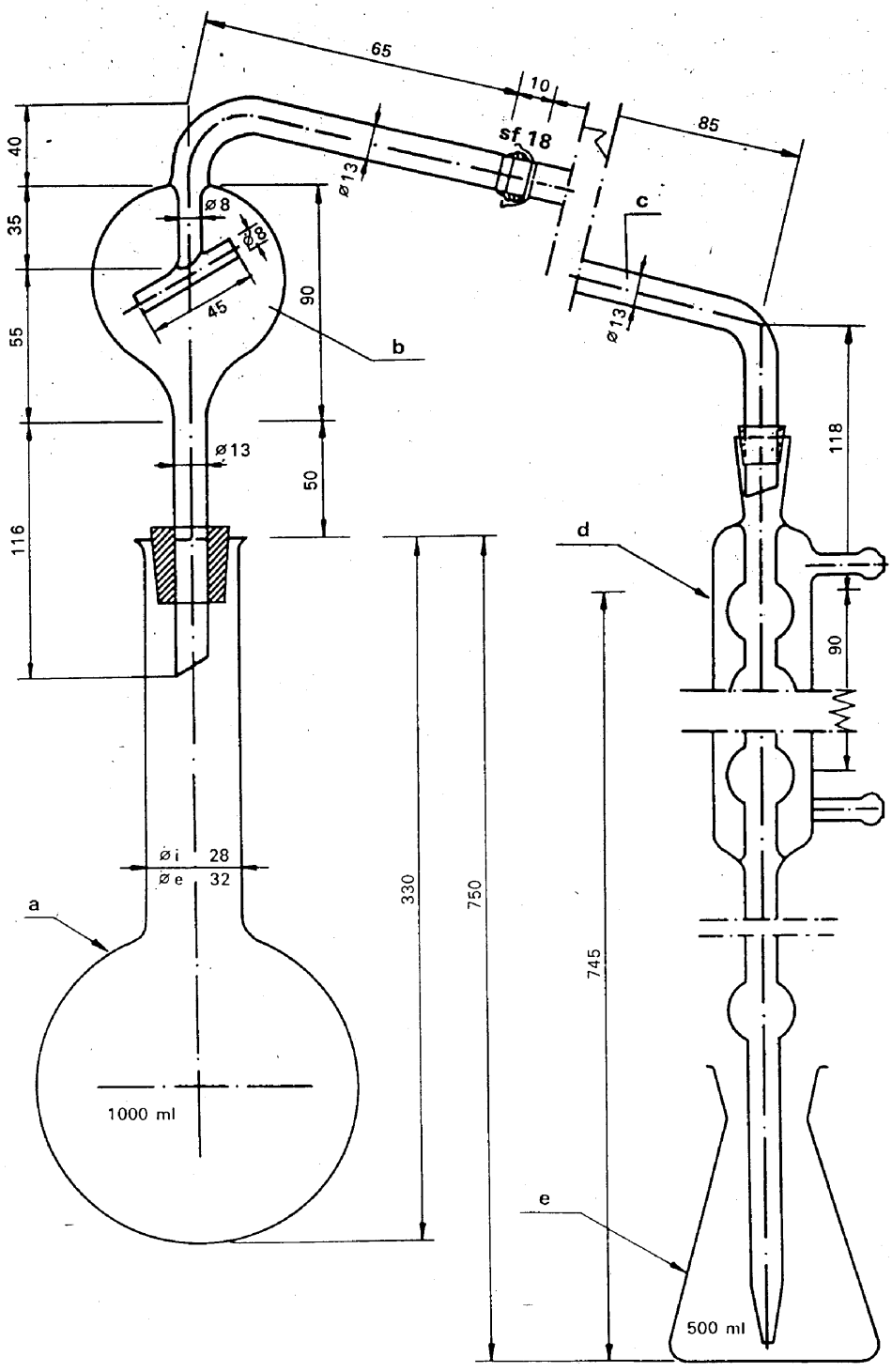
Figur 1

ø 40
100 ml
c
310
ø 14
100
40
ø 8
b
35
ø 8
30°
45
87~
teflonhane
40
ø 8
ø 75
15
ø 12
120
åbning
ø 12
ø 7
50
120
35
ø 8
ø 10
ø i 27.5
ø e 33
a
165
ø 120
1000 ml
sf 18
40
14
d
300
ø 40
240
e
500 ml

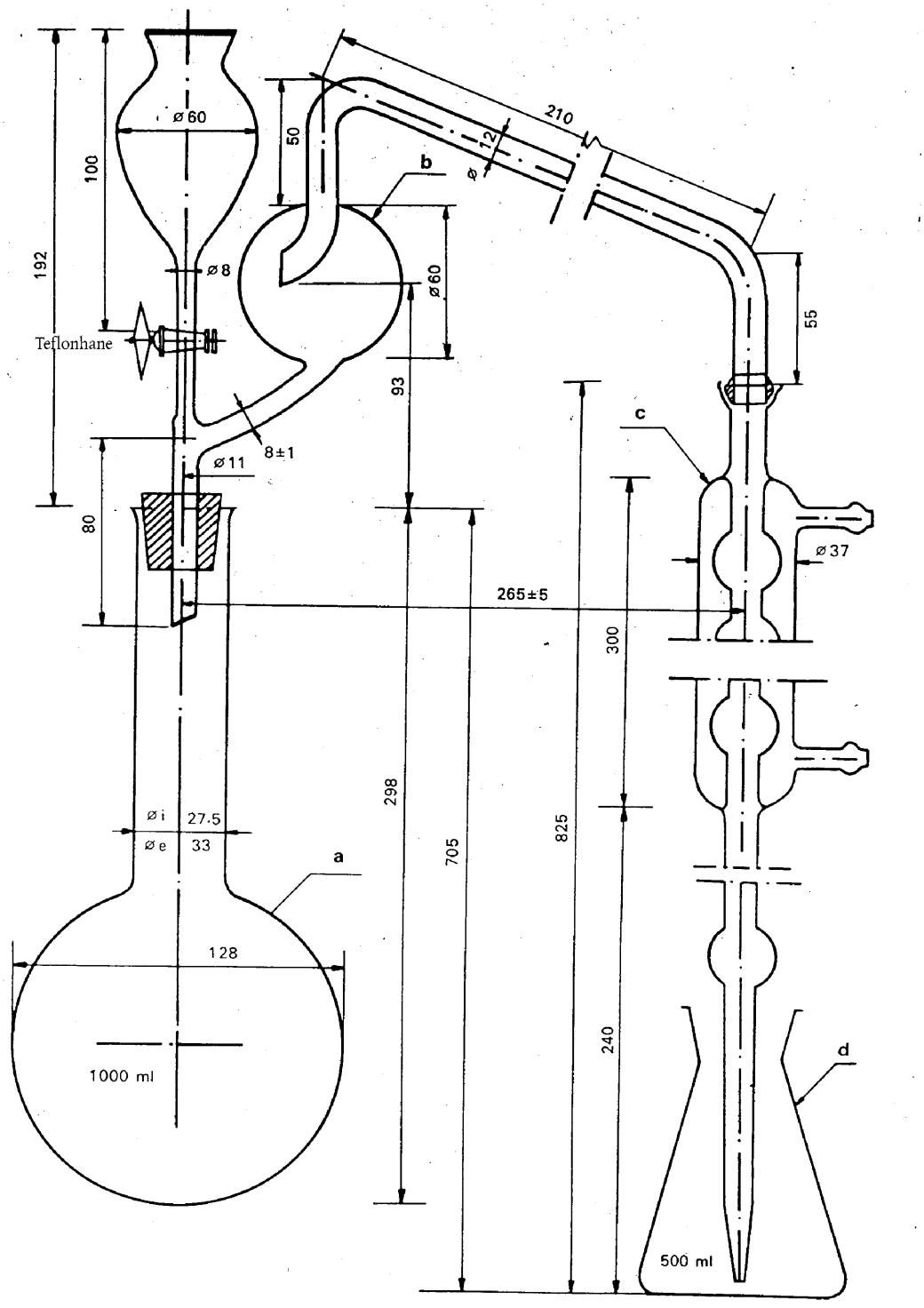
Figur 2

ø 40
225
100 ml
110
b
sf 18
ø 50
ø 8
Teflonhane
Delforstørrelse
c
ø 12
300
ø 8
ø 60
sf 35
a
d

Figur 3

65
10
85
sf 18
ø13
40
35
55
116
ø8
ø8
45
90
b
ø13
50
c
ø13
118
d
90
ø i 28
ø e 32
a
330
750
745
1000 ml
e
500 ml

Figur 4

ø60
100
192
ø8
Teflonhane
50
210
12
ø
b
ø60
93
55
c
8±1
ø11
80
ø37
265±5
300
298
705
825
ø i 27.5
ø e 33
a
128
1000 ml
240
d
500 ml

Tegnforklaring til figurerne 1, 2, 3 og 4

Figur 1

a) Rundbundet kolbe på 1 000 ml med lang hals.

b) Destillationsrør med dråbefanger, forbundet til svaleren med kugleslib (»18«). (Kugleslibet kan erstattes af et passende stykke gummislange).

c) Tragt med teflonhane til påfyldning af natriumhydroxid (hanen kan ligeledes erstattes med et stykke gummislange).

d) Kuglesvaler (6 kugler) med kugleslib (»18«) foroven og ved hjælp af et lille stykke gummislange forneden forlænget med en glasspids (når tilslutningen mellem destillationsrør og svaleren udgøres af et stykke gummislange, erstattes kugleslibet af en krave med passende diameter).

e) 500 ml kolbe til opsamling af destillatet.

Apparaturet er udført i glas, som ikke under de anvendte forhold afgiver basiske stoffer til destillatet.

Figur 2

a) Rundbundet kolbe på 1 000 ml med kort hals og kugleslib (»35«).

b) Destillationsrør med dråbefanger forsynet med kugleslib (»35«) på indgangssiden og kugleslib (»18«) på udgangssiden og via et siderør forbundet til en tragt med teflonhane til natriumhydroxidtilsætning.

c) Kuglesvaler (6 kugler) med kugleslib (»18«) foroven og ved hjælp af et lille stykke gummislange forneden forlænget med en glasspids.

d) 500 ml kolbe til opsamling af destillatet.

Apparaturet er udført i glas, som ikke under de anvendte forhold afgiver basiske stoffer til destillatet.

Figur 3

a) Rundbundet kolbe på 750 eller 1 000 ml med lang hals og krave.

b) Destillationsrør med dråbefanger og kugleslib (»18«) ved udgangen.

c) Vinkelbøjet rør med kugleslib (»18«) på indgangssiden og et »næb« på udgangssiden (forbindelsen til destillationsrøret kan ligeledes gennemføres ved hjælp af et forbindelsesstykke af gummi i stedet for kugleslibet).

d) Kuglesvaler (6 kugler) på udgangssiden forbundet til et forlængerstykke af glas ved hjælp af et mellemstykke af gummi.

e) 500 ml kolbe til opsamling af destillatet.

Apparaturet er udført i glas, som ikke under de anvendte forhold afgiver basiske stoffer til destillatet.

Figur 4

a) Rundbundet kolbe på 1 000 ml med lang hals og krave.

b) Destillationsrør med dråbefanger og kugleslib (»18«) på udgangssiden, og som ved hjælp af et siderør er forbundet til en tragt med teflonhane med henblik på tilførsel af natriumhydroxid (som erstatning for kugleslibet kan ligeledes benyttes et passende forbindelsesstykke af gummi; hanen kan erstattes med et forbindelsesstykke af gummi, forsynet med en klemhane af passende størrelse).

c) Kuglesvaler (6 kugler) med kugleslib (»18«) på indgangssiden og på udgangssiden forbundet til et forlængerstykke af glas ved hjælp af et forbindelsesstykke af gummi (når forbindelsen til destillationsrøret er gennemført ved hjælp af en gummislange, erstattes kugleslibet af en krave med passende diameter).

d) 500 ml kolbe til opsamling af destillatet.

Apparaturet er udført i glas, som ikke under de anvendte forhold afgiver basiske stoffer til destillatet.

Metode 2.2

BESTEMMELSE AF NITRAT- OG AMMONIUMNITROGEN

Metode 2.2.1

BESTEMMELSE AF NITRAT- OG AMMONIUMNITROGEN EFTER ULSCH

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af nitrat- og ammoniumnitrogen efter reduktion efter Ulsch.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle nitrogenholdige gødninger — sammensatte gødninger indbefattet — hvor nitrogen udelukkende findes som nitrater eller nitrat- og ammoniumforbindelser.

3. PRINCIP

Reduktion af nitrat og af eventuelt tilstedeværende nitrit til ammoniumforbindelser ved hjælp af metallisk jern i surt miljø. Ammoniakken frigøres ved tilsætning af overskud af natriumhydroxid, destilleres og bindes i en kendt mængde svovlsyre-titrervæske. Syreoverskuddet tilbagetitreres med natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand, fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang HCl (d_{20} = 1,18 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.2. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.3. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

4.4. **Svovlsyreopløsning, indeholdende ca. 30 % W/V H_2SO_4, ammoniakfri**

4.5. **Ferrum reductum (den foreskrevne jernmængde skal kunne reducere mindst 0,05 g nitratnitrogen)**

4.6. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.7. **Indikatoropløsninger**

4.7.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.7.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt.

Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.8. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.9. **Natriumnitrat til analyse**

5. APPARATUR

Se metode 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1 »Prøveforberedelse«.

7. ANALYSEMETODE

7.1. **Fremstilling af opløsningen**

Se metode 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«.

7.2. **Fremgangsmåde**

Som forlag afpipetteres 50 ml svovlsyre-titrervæske (4.2), som angivet for variant a) i tabellen til metode 2.1, og derefter tilsættes en passende mængde af den valgte indikatoropløsning (4.7.1 eller 4.7.2). Forlængerstykket på svaleren skal udmunde under væskeoverfladen i forlaget.

Af den klare opløsning udtages med pipette en alikvot del, (angivet for variant a) i tabellen til metode 2.1), som overføres til kogekolben. 350 ml vand og 20 ml 30 % svovlsyre (4.4) tilsættes kogekolben og efter omrystning tilsættes 5 g ferrum reductum (4.5). Kolbehalsen skylles med få ml vand og en lille, langstilket glastragt anbringes i kolbehalsen. Kogekolben anbringes på kogende vandbad 1 time, hvorefter tragtens stilk skylles med få ml vand.

Under tilstrækkelige forholdsregler mod ethvert tab af ammoniak tilsættes kogekolben 50 ml koncentreret natriumhydroxidopløsning (4.6). Hvor der er anvendt 20 ml saltsyre 1 + 1 (4.1) til opløsning af prøven, tilsættes 60 ml koncentreret natriumhydroxidopløsning (4.6). Destillationsapparatet samles. Derpå destilleres ammoniakken som beskrevet i metode 2.1.

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde indeholdende 0,045-0,050 g nitrogen af en frisk fremstillet opløsning af natriumnitrat (4.9).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som procent nitratnitrogen eller nitrat- og ammoniumnitrogen i gødningen, som denne er modtaget til analyse.

Metode 2.2.2

BESTEMMELSE AF NITRAT- OG AMMONIUMNITROGEN EFTER ARND

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af nitrat- og ammoniumnitrogen efter reduktion efter Arnd, tilpasset de tre varianter a), b) og c).

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Se metode nr. 2.2.1.

3. PRINCIP

Reduktion af nitrat og af eventuelt tilstedeværende nitrit til ammoniumforbindelser i en neutral vandig opløsning ved hjælp af en metallegering, bestående af 60 % kobber (Cu) og 40 % magnesium (Mg) (Arnds legering) under tilstedeværelse af magnesiumchlorid ($MgCl_2$).

Ammoniakken destilleres og bindes. Syreoverskuddet tilbagetitreres med natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang HCl (d = 1,18) + 1 rumfang vand**

4.2. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.3. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a)

4.4. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.5. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2, metode 2.1)

4.6. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.7. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (se note 2, metode 2.1)

4.8. **Natriumhydroxidopløsning: ca. 2 mol/l**

4.9. **Arnds legering til analyse: kornstørrelse under 1,0 mm**

4.10. **20 % magnesiumchloridopløsning**

200 g magnesiumchlorid ($MgCl_2 \cdot 6H_2O$) til analyse hældes i en fladbundet kolbe på 1 liter og opløses i ca. 600-700 ml vand. For at hindre skumdannelse tilsættes 15 g magnesiumsulfat ($MgSO_4 \cdot 7H_2O$).

Når alt er opløst tilsættes 2 g magnesiumoxid og nogle pimpstenskorn, hvorefter suspensionen koncentreres til 200 ml ved kogning (på denne måde uddrives eventuelle spor af ammoniak, som måtte være til stede i reagenserne). Efter afkøling fyldes op til 1 liter mærket og filtreres.

4.11. **Indikatoropløsninger**

4.11.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.11.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.11.3. *Indikatoropløsning af methylrødt*

3,0 g congorødt opløses i 1 liter varmt vand og filtreres om nødvendigt efter afkøling. Denne indikator kan anvendes valgfrit i stedet for de to ovenfor beskrevne ved neutralisationen af sure ekstrakter forud for destillationen, idet der anvendes 0,5 ml for hver 100 ml væske, der skal neutraliseres.

4.12. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.13. **Natriumnitrat til analyse**

5. APPARATUR

Se metode 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. ANALYSEMETODE

7.1. **Fremstilling af analyseopløsninger**

Se metode 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Alt efter den valgte variant tilsættes forlagskolben en nøjagtig afmålt mængde svovlsyre-titrervæske, som angivet i tabel 1 til metode 2.1. Derpå tilsættes en passende mængde af den valgte indikatoropløsning (4.11.1 eller 4.11.2) og til sidst tilstrækkeligt vand til at opnå et rumfang på mindst 50 ml. Forlængerstykket forbundet til svaleren skal udmunde under væskeoverfladen i forlaget.

Af den klare opløsning udtages med pipette en alikvot del (angivet i tabellen til metode 2.1), som overføres til kogekolben.

Der tilsættes vand til et samlet rumfang på ca. 350 ml (se note 1), 10 g Arnds legering (4.9), 50 ml magnesiumchloridopløsning (4.10) og lidt pimpsten (4.12). Destillationsapparatet samles hurtigt. Der opvarmes svagt i ca. 30 minutter, hvorefter varmetilførselen øges og ammoniakken destillerer over; destillationen skal vare ca. 1 time, hvorefter remanensen i kogekolben skal have antaget en sirupsagtig konsistens. Når destillationen er afsluttet, titreres syreoverskuddet i forlaget som beskrevet i metode 2.1.

Note 1:

Når gødningsopløsningen er sur (dvs., når der er anvendt 20 ml HCl (1 + 1) (4.1) til at opløse prøven) neutraliseres den alikvote mængde, der er udtaget til analyse, på følgende måde: i kogekolben, som indeholder den udtagne alikvote mængde, hældes ca. 250 ml vand samt den nødvendige mængde indikatoropløsning (4.11.1, 4.11.2 eller 4.11.3) og der omrystes omhyggeligt.

Opløsningen neutraliseres med 0,2 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.8) og gøres sur igen ved tilsætning af en dråbe HCl (1 + 1) (4.1). Derefter fortsættes som angivet under punkt 7.2 (tredje afsnit).

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analysen kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde — indeholdende 0,050-0,150 g nitratnitrogen alt efter den valgte variant — af en frisk fremstillet opløsning af natriumnitrat (4.13).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode nr. 2.2.1.

Metode 2.2.3

BESTEMMELSE AF NITRAT- OG AMMONIUMNITROGEN EFTER DEVARDA

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af nitrat- og ammoniumnitrogen efter reduktion efter Devarda (tilpasset de tre varianter a), b) og c)).

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Se metode nr. 2.2.1.

3. PRINCIP

Reduktion af nitrat og eventuelt tilstedeværende nitrit til ammoniumforbindelser i en stærk basisk opløsning ved hjælp af en metallegering, sammensat af 45 % aluminium (Al), 5 % zink (Zn) og 50 % kobber (Cu) (Devardas legering). Ammoniakken destilleres og bindes i et kendt rumfang svovlsyre-titrervæske. Syreoverskuddet tilbagetitreres med natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang HCl (d = 1,18) + 1 rumfang vand**

4.2. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.3. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a)

4.4. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.5. **Natrium- eller kaliumhydroxid titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2, metode 2.1)

4.6. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.7. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (se note 2, metode 2.1)

4.8. **Devardas legering til analyse**

Kornstørrelse: 90-100 % under 0,25 mm, 50-75 % under 0,075 mm.

Det tilrådes at anvende emballering i beholder med maksimalt 100 g.

4.9. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.10. **Indikatoropløsninger**

4.10.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.10.2. *Indikator af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt.

Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.11. **Ethanol, 95-96 %**

4.12. **Natriumnitrat til analyse**

5. APPARATUR

Se metode 2.1.

5.1. **Destillationsapparat bestående af en passende stor rundbundet kolbe, forbundet til en svaler ved hjælp af en destillationstragt med en effektiv dråbefanger. Yderligere er der over forlaget anbragt en vandventil for at hindre eventuelle tab af ammoniak**

Den apparattype, der er godkendt til denne bestemmelse, er vist i bilaget med alle konstruktionsdata (figur 5).

5.2. **Pipetter på 10, 20, 25, 50, 100 og 200 ml**

5.3. **Målekolbe på 500 ml**

5.4. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af analyseopløsninger**

Se metode 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Mængden af nitratnitrogen i den alikvote del af opløsningen må ikke være større end den maksimale mængde, der er angivet i tabel 1.

Alt efter den valgte variant tilsættes forlagskolben en nøjagtig afmålt mængde svovlsyre-titrervæske, som angivet i tabel 1. Derpå tilsættes en passende mængde af den valgte indikatoropløsning (4.10.1 eller 4.10.2) og til sidst tilstrækkeligt vand til at opnå et rumfang på 50 ml. Forlængerstykket forbundet til svaleren skal udmunde under væskeoverfladen i forlaget. Forlagskolben forsynes med et boblerør med destilleret vand.

Af den klare opløsning udtages med pipette en alikvot del (angivet i tabel 1 til metode 2.1), som overføres til kogekolben.

Kogekolben tilsættes vand til et samlet rumfang på 250-300 ml, 5 ml ethanol (4.11) og 4 g Devardalegering (4.8) (se note 2).

Under tilstrækkelige forholdsregler mod ethvert tab af ammoniak tilsættes kogekolben ca. 30 ml 30 % natriumhydroxidopløsning (4.9) og eventuelt yderligere en mængde tilstrækkeligt til at neutralisere den mængde saltsyre 1 + 1 (4.1), der er brugt til opløsning af prøven. Destillationsapparatet samles, og det sikres, at forbindelserne er tætte. Kogekolben rystes med forsigtighed, så indholdet blandes.

Derpå opvarmes svagt, således at hydrogenudviklingen aftager kendeligt efter ca. en halv times forløb og væsken begynder at koge. Destillationen fortsættes nu under kraftigere opvarmning, så mindst 200 ml væske destilleres i løbet af ca. 30 minutter. (Destillationen må højst vare 45 minutter).

Når destillationen er afsluttet, sænkes forlaget. Forlængerstykket og boblerøret skylles omhyggeligt og vandet fra boblerøret samt vaskevandet samles i forlaget. Derpå titreres syreoverskuddet som beskrevet i metode 2.1.

Note 2:

Ved tilstedeværelsen af calciumsalte, såsom calciumnitrat og kalkammonsalpeter, må der forud for destillationen (for hvert gram gødning i den udtagne del) tilsættes 0,700 g natriumphosphat ($Na_2HPO_4 \cdot 2H_2O$) for at hindre dannelse af $Ca(OH)_2$.

7.3. **Blindprøve**

Der gennemføres en blindanalyse under samme betingelser. Ved beregning af slutresultatet tages hensyn hertil.

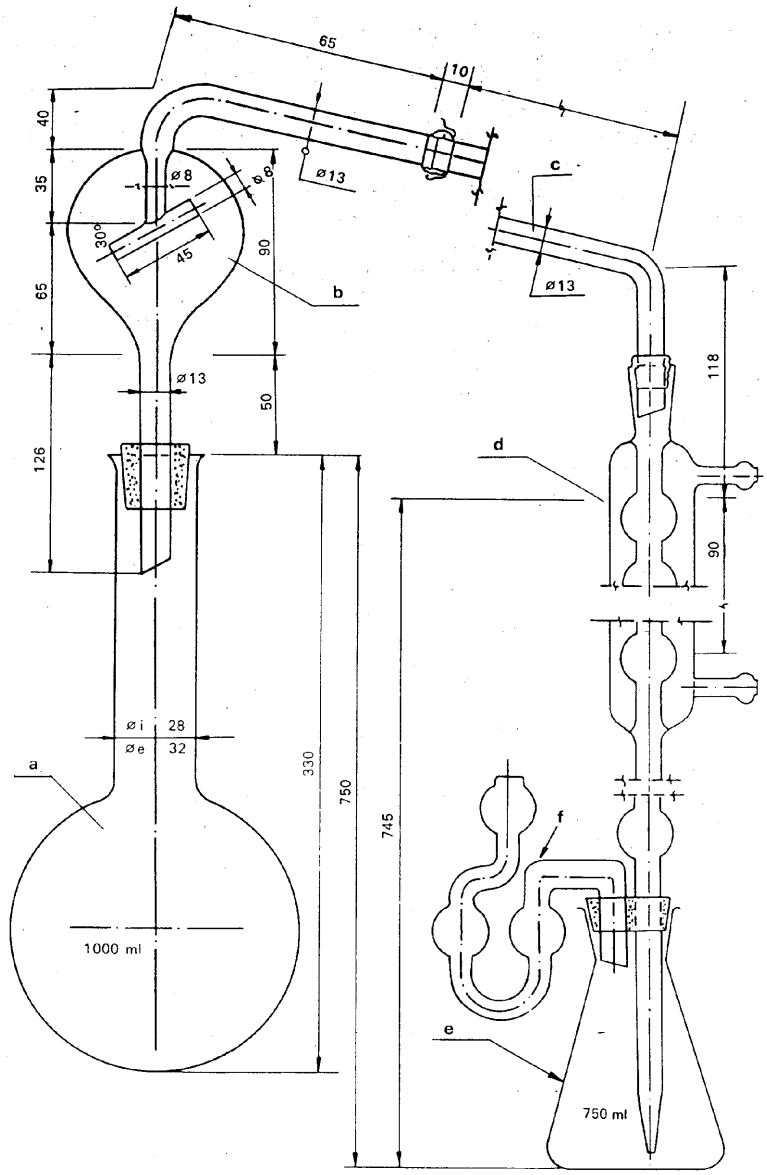
7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analysen kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analyserne en alikvot mængde — indeholdende 0,050-1,150 g nitratnitrogen alt efter den valgte variant — af en frisk fremstillet opløsning af natriumnitrat (4.12).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode nr. 2.2.1.

Figur 5

Tegnforklaring til figur 5

a) Rundbundet kolbe på 750 ml (1 000 ml) med lang hals og krave.

b) Destillationsrør med dråbefanger og kugleslib (»18«) ved udgangen.

c) Bøjet rør med kugleslib (»18«) ved indgangen og næb ved udgangen. (Kugleslibet og det bøjede rør kan erstattes af et passende stykke gummislange).

d) Kuglesvaler (6 kugler). Svaleren er forneden med et stykke gummislange forbundet til en glasspids, der er monteret i en dobbelt gennemboret prop. Denne prop er foruden forsynet med et boblerør.

e) 750 ml kolbe til opsamling af destillat.

f) Boblerør med vand, der hindrer tab af ammoniak.

Apparaturet er udført i glas, som ikke under de anvendte forhold afgiver basiske stoffer til destillatet.

Metode 2.3

BESTEMMELSE AF DET TOTALE NITROGENINDHOLD

Metode 2.3.1

BESTEMMELSE AF DET TOTALE NITROGENINDHOLD I NITRATFRI CALCIUMCYANAMID

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af det totale nitrogenindhold i nitratfri calciumcyanamid.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på nitratfri calciumcyanamid.

3. PRINCIP

Efter destruktion efter Kjeldahls metode frigøres det dannede ammoniumnitrogen med natriumhydroxid. Ammoniakken destilleres, opsamles og bestemmes i en svovlsyre titrervæske.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Fortyndet svovlsyre (d_{20} = 1,54 g/ml): 1 rumfang koncentreret svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.2. **Kaliumsulfat til analyse**

4.3. **Cuprioxid (CuO): 0,3-0,4 g pr. bestemmelse eller en ækvivalent mængde cuprisulfat ($CuSO_4$, $5H_2O$) på 0,95-1,25 g pr. bestemmelse**

4.4. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.5. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.6. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a) (se metode 2.1)

4.7. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.8. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2, metode 2.1)

4.9. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.10. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (se note 2, metode 2.1)

4.11. **Indikatoropløsninger:**

4.11.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.11.2. *Indikator af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % methanol, og der fyldes op med vand til 100 ml. Om nødvendigt filtreres. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.12. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.13. **Kaliumthiocyanat til analyse**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat, se metode nr. 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«**

5.2. **Kjeldahl-kolbe af passende størrelse og med lang hals**

5.3. **Pipetter på 50, 100 og 200 ml**

5.4. **Målekolbe på 250 ml**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af analyseopløsninger**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemængde på 1 g og overføres til Kjeldahl kolben. Der tilsættes 50 ml fortyndet svovlsyre (4.1), 10-15 g kaliumsulfat (4.2) og katalysator (4.3). Der opvarmes svagt for at fjerne vandet, koges moderat i to timer, hvorefter væsken afkøles og fortyndes med 100-150 ml vand. Der afkøles på ny, hvorefter suspensionen kvantitativt overføres til en 250 ml målekolbe, som fyldes op til mærket med vand; der omrystes og filtreres gennem et tørt filter over i en tør beholder.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Med pipette udtages, alt efter den valgte variant (se metode nr. 2.1) en alikvot mængde på 50, 100 eller 200 ml af den således fremstillede opløsning, hvorefter ammoniakken destilleres efter den fremgangsmåde, der er beskrevet under metode nr. 2.1, idet der til destillationskolben tilsættes en tilstrækkelig mængde natriumhydroxidopløsning (4.4) til at sikre et stort overskud.

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde af en normalitetsbestemt opløsning af kaliumthiocyanat (4.13), med et nitrogenindhold omtrent svarende til prøvens.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som nitrogenprocenten (N) i gødningen, således som denne er modtaget med henblik på analyse.

Variant a): % N = (50 — A) × 0,7

Variant b): % N = (50 — A) × 0,7

Variant c): % N = (35 — A) × 0,875

Metode 2.3.2

BESTEMMELSE AF DET TOTALE NITROGENINDHOLD I NITRATHOLDIG CALCIUMCYANAMID

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af det totale nitrogenindhold i nitratholdig calciumcyanamid.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på nitratholdig calciumcyanamid.

3. PRINCIP

En direkte destruktion efter Kjeldahls metode kan ikke anvendes på nitratholdig calciumcyanamid. Derfor reduceres nitrat til ammonium ved hjælp af ferrum reductum og stannochlorid forud for destruktionen med svovlsyre.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2. **Ferrum reductum til analyse**

4.3. **Kaliumsulfat til analyse, fint pulveriseret**

4.4. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.5. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a) (se metode 2.1)

4.6. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.7. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2, metode 2.1)

4.8. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.9. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (se note 2, metode 2.1)

4.10. **Indikatoropløsninger**

4.10.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.10.2. *Indikator af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.11. **Stannochloridopløsning**

120 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ til analyse opløses i 400 ml ren koncentreret saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml), og der fyldes op med vand til 1 liter. Opløsningen skal være helt klar og tilberedes umiddelbart før anvendelsen. Det er absolut nødvendigt at kontrollere stannochloridets reduktionsevne.

Anmærkning:

0,5 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ til analyse opløses i 2 ml ren koncentreret saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml), og der fyldes op med vand til 50 ml. Derpå tilsættes 5 g Seignettesalt til analyse (kaliumnatriumtartrat) og en tilstrækkelig mængde natriumcarbonat til analyse til at gøre opløsningen basisk i forhold til lakmuspapir.

Der titreres med en 0,1 mol/l jodopløsning med en stivelsesopløsning som indikator.

1 ml 0,1 mol/l jodopløsning svarer til 0,01128 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$.

Mindst 80 % af den samlede tinmængde, der er tilstede i den således fremstillede opløsning, må findes på divalent form. Til titreringen bør der derfor mindst anvendes 35 ml 0,1 mol/l jodopløsning.

4.12. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.13. **Ammoniumnitrat-standardopløsning**

2,500 g kaliumnitrat til analyse og 10,160 g ammoniumsulfat til analyse afvejes og overføres til en målekolbe på 250 ml. Det opløses i vand, og der fyldes op til 250 ml. 1 ml af denne opløsning indeholder 0,01 g nitrogen.

4.14. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

5. APPARATUR

Se metode nr. 2.3.1.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af opløsningen**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemængde på 1 g og overføres til Kjeldahl kolben. Der tilsættes 0,5 g ferrum reductum (4.2) og 50 ml stannochloridopløsning (4.11). Kolben omrystes og henstilles en halv time med omrystning efter 10 og 20 minutters forløb. Derefter tilsættes 10 g kaliumsulfat (4.3) og 30 ml svovlsyre (4.1). Opløsningen bringes i kog og holdes kogende i en time fra det tidspunkt, hvor der fremkommer hvide dampe. Derpå henstilles kolben til afkøling, og der fortyndes med 100-150 ml vand. Suspensionen overføres til en 250 ml målekolbe og afkøles; der fyldes op til mærket med vand, omrystes og filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. I stedet for denne overførsel af suspensionen for at kunne anvende en af varianterne a), b) eller c) i metode 2.1, kan ammoniumnitrogen i opløsningen lige så godt afdestilleres direkte efter tilsætning af et stort overskud af natriumhydroxidopløsning (4.12).

7.2. **Analyse af opløsningen**

Af den således fremstillede opløsning udtages med pipette en alikvot del på 50, 100 eller 200 ml ifølge variant a), b) eller c) i metode 2.1. Ammoniakken afdestilleres efter fremgangsmåden i metode nr. 2.1, idet det må sikres, at destillationskolben tilsættes et stort overskud af natriumhydroxidopløsning (4.12).

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved hjælp af en standardopløsning, indeholdende ammonium- og nitratnitrogenmængder, der er sammenlignelige med de mængder cyanamid- og nitratnitrogen, der findes i nitratholdig calciumcyanamid.

Der udtages til dette 20 ml standardopløsning (4.13), som overføres til Kjeldahl kolben.

Analysen udføres efter fremgangsmåden beskrevet under punkt 7.1 og 7.2.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som det totale nitrogenindhold (N) i procent af gødningen, som denne er modtaget til analyse.

Variant a): % N = (50 — A) × 0,7

Variant b): % N = (50 — A) × 0,7

Variant c): % N = (35 — A) × 0,875

Metode 2.3.3

BESTEMMELSE AF DET TOTALE NITROGENINDHOLD I UREA

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af det totale nitrogenindhold i urea.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på nitratfri ureagødninger.

3. PRINCIP

Ved kogning med svovlsyre omdannes urea kvantitativt til ammonium. Denne bestemmes derpå ved destillation i basisk væske, idet destillatet opsamles i en titreropløsning af svovlsyre i overskud. Syreoverskuddet bestemmes ved titrering ved hjælp af en basisk opløsning med kendt styrke.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Koncentreret svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.3. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.4. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l, carbonatfri**

} til variant a) (se metode 2.1)

4.5. **Svovlsyre: 0,2 mol/l**

4.6. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,2 mol/l, carbonatfri**

} til variant b) (se note 2, metode 2.1)

4.7. **Svovlsyre: 0,5 mol/l**

4.8. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,5 mol/l, carbonatfri**

} til variant c) (se note 2, metode 2.1)

4.9. **Indikatoropløsninger**

4.9.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.9.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % methanol, og der fyldes op med vand til 100 ml. Om nødvendigt filtreres. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.10. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.11. **Urea til analyse**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat, se metode nr. 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«**

5.2. **Målekolbe på 500 ml**

5.3. **Pipetter på 25, 50 og 100 ml**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af opløsningen**

2,5 g af den forbehandlede prøve afvejes med en nøjagtighed på 0,001 g, anbringes i en Kjeldahl-kolbe på 300 ml og fugtes med 20 ml vand. Under omrystning tilsættes 20 ml koncentreret svovlsyre (4.1) og nogle glaskugler for at regulere kogningen. I halsen på kolben indføres en glastragt med lang stilk for at undgå eventuelle udslyngninger, og der opvarmes, først svagt og derpå kraftigere, lige til der udvikles hvide dampe (30-40 minutter).

Efter afkøling fortyndes med 100-150 ml vand. Væsken hældes derpå over i en målekolbe på 500 ml, idet der ikke tages hensyn til eventuelle uopløste bestanddele, hvorefter der afkøles til stuetemperatur. Der fyldes op til mærket med vand, omrystes om nødvendigt og filtreres gennem et tørt filter over i en tør beholder.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Ved hjælp af en præcisionspipette udtages, alt efter den valgte variant (se metode 2.1) en alikvot mængde på 25, 50 eller 100 ml af den således fremkomne opløsning, hvorefter ammoniakken destilleres efter den i metode nr. 2.1 beskrevne fremgangsmåde, idet der til destillationskolben tilsættes en tilstrækkelig mængde NaOH opløsning (d_{20} = 1,33 g/ml) (4.2) til at sikre et kraftigt overskud.

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde af en frisk fremstillet opløsning af urea til analyse (4.11).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som nitrogenprocenten (N) i gødningen, således som denne er modtaget med henblik på analyse.

Variant a): % N = (50 — A) × 1,12

Variant b): % N = (50 — A) × 1,12

Variant c): % N = (35 — A) × 1,40

Metode 2.4

BESTEMMELSE AF CYANAMIDNITROGEN

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af cyanamidnitrogen.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på calciumcyanamid og på nitratholdig calciumcyanamid.

3. PRINCIP

Cyanamidnitrogen fældes som en sølvforbindelse og bestemmes i bundfaldet efter Kjeldahls metode.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand: fri for kuldioxid og nitrogenforbindelser af enhver art.

4.1. **Koncentreret eddikesyre**

4.2. **Ammoniakopløsning med 10 % ammoniakgas efter masse, (d_{20} = 0,96 g/ml)**

4.3. **Ammoniakalsk sølvopløsning efter Tollens**

500 ml af en 10 % vandig opløsning af sølvnitrat ($AgNO_3$) blandes med 500 ml af en 10 % vandig opløsning af ammoniak (4.2).

Blandingen må ikke unødigt udsættes for lysets påvirkning, ikke opvarmes unødvendigt og skal så vidt muligt opbevares lufttæt. Opløsningen er i almindelighed holdbar i årevis. Så længe opløsningen forbliver klar, er reagenset af god kvalitet.

4.4. **Koncentreret svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.5. **Kaliumsulfat til analyse**

4.6. **Cuprioxid (CuO): 0,3-0,4 g pr. bestemmelse eller en ækvivalent mængde cuprisulfat ($CuSO_4$, $5H_2O$) på 0,95-1,25 g pr. bestemmelse**

4.7. **Natriumhydroxidopløsning, indeholdende ca. 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml), ammoniakfri**

4.8. **Svovlsyre: 0,1 mol/l**

4.9. **Natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske: 0,1 mol/l**

4.10. **Indikatoropløsninger**

4.10.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.10.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % methanol, og der fyldes op med vand til 100 ml. Om nødvendigt filtreres. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.11. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.12. **Kaliumthiocyanat til analyse**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat, se metode nr. 2.1 »Bestemmelse af ammoniumnitrogen«**

5.2. **Målekolbe på 500 ml (f.eks. Stohmannflaske)**

5.3. **Kjeldahl-kolbe af passende størrelse (300-500 ml) og med lang hals**

5.4. **Pipette på 50 ml**

5.5. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Sikkerhedsforanstaltninger**

Ved enhver omgang med en ammoniakalsk sølvopløsning er det strengt påbudt at bære sikkerhedsbriller. Danner der sig en fin hinde på væskens overflade, kan der indtræffe en eksplosion efter en omrystning, og den største forsigtighed er absolut påkrævet.

7.2. **Fremstilling af analyseopløsninger**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemængde på 2,5 g, som anbringes i en lille glasmorter. Der udrives med vand tre gange, idet væsken efter hver udrivning dekanteres over i en 500 ml Stohmann-målekolbe. Morteren, pistillen og tragten vaskes ved hjælp af en sprøjteflaske på en sådan måde, at materialet efterhånden kommer over i Stohmann-målekolben. Der tilføres vand for at nå op på et rumfang på ca. 400 ml samt 15 ml eddikesyre (4.1). Der omrystes i et roterende rysteapparat (5.5) i to timer.

Derefter fyldes op med vand til 500 ml, blandes og filtreres.

Den påfølgende analyse bør finde sted hurtigst muligt.

7.3. **Analyse af opløsningen**

50 ml filtrat overføres til et 250 ml bægerglas.

Opløsningen gøres svagt basisk ved tilsætning af ammoniakopløsning (4.2), hvorefter der under omrøring tilsættes 30 ml varm ammoniakalsk sølvnitratopløsning (4.3) for at fælde den gule sølvcyanamidforbindelse.

Opløsningen henstår derpå til den følgende dag, hvorefter den filtreres, og bundfaldet udvaskes med koldt vand, indtil det er fuldstændig fri for ammoniak.

Filtret og det endnu fugtige bundfald anbringes i en Kjeldahl-kolbe, og der tilsættes 10-15 g kaliumsulfat (4.5), katalysator (4.6) i den foreskrevne dosis og endelig 50 ml vand og 25 ml koncentreret svovlsyre (4.4).

Kolben opvarmes svagt under forsigtig omrystning, indtil indholdet begynder at koge. Derpå forøges varmetilførslen, og kogningen fortsættes indtil kolbens indhold bliver farveløst eller svagt grønt.

Kogningen fortsættes i endnu en time, hvorefter kolben stilles til afkøling.

Væsken i reaktionskolben hældes nu over i destillationskolben, der tilsættes lidt pimpsten (4.11), fortyndes med vand for at opnå et samlet rumfang på ca. 350 ml, blandes og afkøles.

Ammoniakken destilleres efter metode 2.1 variant a), idet der til destillationskolben tilsættes en tilstrækkelig mængde natriumhydroxidopløsning (4.7) til at sikre et stort overskud.

7.4. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.5. **Kontrolforsøg**

Forud for analyserne kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde ved at analysere en alikvot mængde, svarende til 0,05 g nitrogen, af en titreropløsning af kaliumthiocyanat (4.12).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Resultatet udtrykkes som procent cyanamidnitrogen i gødninger, som denne er modtaget til analyse.

$$\% N = (50 — A) \times 0.56$$

Metode 2.5

BESTEMMELSE AF BIURET I UREA VED SPEKTROMETRI

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til fotometrisk bestemmelse af biuret i urea.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på urea.

3. PRINCIP

I basisk væske danner biuret i nærværelse af kaliumnatriumtartrat sammen med det divalente kobber et violet kobberkompleks. Opløsningens absorbans måles ved en bølgelængde på ca. 546 nm (nanometer).

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand, fri for kuldioxid og ammoniak. Denne vandkvalitet er særdeles vigtig ved denne bestemmelse.

4.1. **Methanol**

4.2. **Svovlsyreopløsning, ca. 0,1 mol/l**

4.3. **Natriumhydroxidopløsning, ca. 0,1 mol/l**

4.4. **Basisk kaliumnatriumtartratopløsning**

I en målekolbe på 1 liter opløses 40 g rent natriumhydroxid i 500 ml vand, som derpå afkøles. Der tilsættes 50 g kaliumnatriumtartrat ($NaKC_4H_4O_6 \cdot 4H_2O$) og fyldes op til målestregen. Blandingen skal henstå i 24 timer, før den tages i brug.

4.5. **Cuprisulfatopløsning**

I en målekolbe på 1 liter opløses 15 g cuprisulfat ($CuSO_4 \cdot 5H_2O$) i 500 ml vand. Derpå fyldes op til mærket.

4.6. **Frisk fremstillet standardopløsning af biuret**

I en målekolbe på 250 ml opløses 0,250 g rent biuret [1] i vand. Der fyldes op til 250 ml. 1 ml af denne opløsning indeholder 0,010 g biuret.

4.7. **Indikatoropløsning**

I en målekolbe på 100 ml opløses 0,1 g methylrødt i 50 ml 95 % ethanol, og der fyldes op med vand til 100 ml. Der filtreres, hvis der bliver noget uopløst materiale tilbage.

5. APPARATUR

5.1. **Spektrometer eller fotometer med filtre, med en tilstrækkelig følsomhed og nøjagtighed til at muliggøre reproducerbare målinger på mindst 0,5 % T [2]**

5.2. **Målekolber på 100, 250 og 1 000 ml**

5.3. **Justerede pipetter på 2, 5, 10, 20, 25 og 50 ml eller en justeret burette på 25 ml med inddeling på 0,05 ml**

5.4. **Et bægerglas på 250 ml**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Kalibreringskurve**

Med pipetter overføres alikvote mængder på 0, 2, 5, 10, 20, 25 og 50 ml af biuretstandardopløsningen (4.6) til en serie på 7 målekolber på 100 ml. Der fyldes op med destilleret vand til et rumfang på ca. 50 ml, tilsættes en dråbe indikatoropløsning (4.7) og neutraliseres om nødvendigt med 0,1 mol/l svovlsyre (4.2). Under omrøring tilsættes 20 ml basisk tartratopløsning (4.4) og derpå 20 ml cuprisulfatopløsning (4.5).

Anmærkning:

Disse opløsninger bør tilsættes ved hjælp af 2 buretter eller endnu bedre ved hjælp af 2 kalibrerede pipetter.

Der fyldes op til 100 ml med destilleret vand og blandes, hvorefter opløsningerne stilles i ro i 15 minutter ved 30 °C ± 2 °C.

---

[1] Biuret kan renses i forvejen ved udvaskning med en 10 % ammoniakopløsning, vand, acetone og påfølgende vakuumtørring.

[2] Se pkt. 9 »Tillæg«.

Med »0« biuretstandardopløsningen som reference, måles absorbansen af hver opløsning ved en bølgelængde på ca. 546 nm og i hver opløsning måles i fotometret ovenfor blindprøven ved en bølgelængde omkring 545 nm og i kuvetter med passende, ens lysvej.

En kalibreringskurve optegnes ved som abscisse at afsætte biuretmængderne i mg og som ordinat de tilsvarende absorbanser.

7.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 10 g af den forbehandlede prøve, som opløses i en 250 ml målekolbe med ca. 150 ml vand. Efter opløsningen fyldes op til mærket. Om nødvendigt filtreres.

Bemærkning 1

Hvis den afvejede prøve indeholder mere end 0,015 g ammoniumnitrogen, opløses den i et 250 ml bægerglas med 50 ml methanol (4.1). Rumfanget reduceres ved inddampning til 25 ml, hvorefter væsken hældes over i en 250 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket med vand. Om nødvendigt filtreres ned i en tør beholder gennem et tørt foldefilter.

Bemærkning 2

Fjernelse af opalescens: Når blandingen indeholder kolloider, kan den være vanskelig at filtrere. I så fald fremstilles analyseopløsningen på følgende måde: Den afvejede prøve opløses i 150 ml vand, tilsættes 2 ml 1 mol/l saltsyre og filtreres gennem to stykker tæt filtrerpapir over i en 250 ml målekolbe. Filtrene vaskes med vand, og der fyldes op til mærket. Derefter fortsættes efter den fremgangsmåde, der er beskrevet under 7.3.

7.3. **Måling**

Afhængig af det formodede indhold af biuret udtages med pipette 25 eller 50 ml af den under 7.2 nævnte opløsning og overføres til en 100 ml målekolbe. Om nødvendigt neutraliseres med 0,1 mol/l reagens (4.2 eller 4.3), idet methylrødt anvendes som indikator, og der tilsættes med samme nøjagtighed som under fremstillingen af kalibreringskurven 20 ml af den basiske kaliumnatriumtartratopløsning (4.4) og 20 ml cuprisulfatopløsning (4.5). Der fyldes op til mærket, omrystes omhyggeligt, hvorefter kolben lades i ro i 15 minutter ved 30 °C ± 2 °C.

Derpå gennemføres de fotometriske målinger, og den mængde biuret, der er til stede i urea'en, beregnes.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

$$\% \text{ biuret} = \frac{C \times 2{,}5}{V}$$

hvor

»C« er massen i milligram af biuret, aflæst på kalibreringskurven,

og »V« er rumfanget af den alikvote mænge.

9. TILLÆG

Hvis Jo er styrken af et bundt monokromatiske stråler før, og J er styrken af dette strålebundt efter, at samme strålebundt har passeret gennem et transparent legeme, får man:

— transmissionsfaktor: $T = \frac{J}{Jo}$

— uigennemsigtighed: $O = \frac{Jo}{J}$

— ekstinktion: $E = \log O$

— ekstinktion pr. enhed af de optiske lag: $k = \frac{E}{S}$

— Specifik ekstinktionskoefficient: $K = \frac{E}{C \times S}$

hvor

S = lagtykkelse i cm

C = koncentration i mg pr. liter

K = specifik faktor for hver substans efter Lambert-Beer

Metode 2.6

BESTEMMELSE AF FORSKELLIGE FORMER FOR NITROGEN I SAMME PRØVEMATERIALE

Metode 2.6.1

BESTEMMELSE AF FORSKELLIGE FORMER FOR NITROGEN I SAMME PRØVEMATERIALE I GØDNINGER, DER INDEHOLDER NITROGEN I FORM AF NITRAT-, AMMONIUM-, UREA- OG CYANAMIDNITROGEN

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af nitrogenindholdet i forskellige — samtidigt tilstedeværende nitrogenforbindelser.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på enhver i bilag 1 opført gødning, som indeholder nitrogen i forskellige forbindelser.

3. PRINCIP

3.1. **Det totale indhold af opløseligt og uopløseligt nitrogen**

Ifølge listen over gødningstyper (bilag I) indskrænker denne bestemmelse sig til produkter, som indeholder calciumcyanamid.

3.1.1. *Ved nitratfri gødninger mineraliseres den udtagne prøve direkte efter Kjeldahls metode.*

3.1.2. *Ved nitratholdige gødninger mineraliseres den udtagne prøve efter Kjeldahls metode efter reduktion med jernpulver og stannochlorid.*

I begge tilfælde bestemmes ammoniakken efter metode 2.1.

Anmærkning:

Viser analysen at indholdet af uopløseligt nitrogen er over 0,5 %, kan det deraf sluttes, at gødningen indeholder andre former for uopløseligt nitrogen, som ikke er opført på listen i bilag I.

3.2. **Opløselige nitrogenforbindelser**

Af samme prøveopløsning udtages forskellige alikvote mængder til følgende bestemmelser:

3.2.1. *Det totale opløselige nitrogenindhold:*

3.2.1.1. I nitratfri gødninger bestemmes direkte efter Kjeldahls metode.

3.2.1.2. I nitratholdige gødninger bestemmes i en alikvot del efter Kjeldahls metode efter reduktion efter Ulsch. Ammoniakken bestemmes i begge tilfælde som beskrevet i metode 2.1.

3.2.2. *Det totale opløselige nitrogenindhold med undtagelse af nitratnitrogen bestemmes efter Kjeldahls metode, efter at nitratforbindelserne er elimineret i surt miljø med ferrosulfat; ammoniakken bestemmes som beskrevet i metode 2.1.*

3.2.3. *Nitratnitrogen som differens:*

3.2.3.1. Når gødningen ikke indeholder calciumcyanamid som differens mellem 3.2.1.2 og 3.2.2 og/eller mellem det totale opløselige nitrogenindhold (3.2.1.2) og summen af ammonium- og ureanitrogen (3.2.4 + 3.2.5).

3.2.3.2. Når gødningen indeholder calciumcyanamid som differens mellem (3.2.1.2) og (3.2.2) eller mellem (3.2.1.2) og summen af (3.2.4 + 3.2.5 + 3.2.6).

3.2.4. *Ammoniumnitrogen:*

3.2.4.1. Når gødningen ved anvendelse af metode 1 udelukkende indeholder ammoniumnitrogen og ammonium- og nitratnitrogen

3.2.4.2. Når gødningen indeholder urea- og/eller cyanamidnitrogen ved kold destillation i svagt basisk miljø; ammoniakken opsamles i svovlsyre-titrervæske og bestemmes som beskrevet i metode 2.1.

3.2.5. *Ureanitrogen:*

3.2.5.1. Ved omdannelse ved hjælp af urease til ammoniak, som titreres med en saltsyreopløsning,

eller

3.2.5.2. Gravimetrisk med xanhydrol; biuret fældes samtidigt, men kan uden større fejl medregnes til ureanitrogen, idet det absolutte indhold normalt er ringe i sammensatte gødninger,

eller

3.2.5.3. Som differens ifølge nedenstående tabel:

Tilfælde	Nitrat nitrogen	Ammonium nitrogen	Cyanamid nitrogen	Differens
1	0	+	+	(3.2.1.1) — (3.2.4.2 + 3.2.6)
2	+	+	+	(3.2.2) — (3.2.4.2 + 3.2.6)
3	0	+	0	(3.2.1.1) — (3.2.4.2)
4	+	+	0	(3.2.2) — (3.2.4.2)

3.2.6. *Cyanamidnitrogen ved fældning som sølvforbindelse, hvori nitrogenet bestemmes efter Kjeldahls metode*

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand.

4.1. **Kaliumsulfat til analyse**

4.2. **Jern til analyse reduceret med brint (den foreskrevne jernmængde skal kunne reducere mindst 50 mg nitratnitrogen)**

4.3. **Kaliumthiocyanat til analyse**

4.4. **Kaliumnitrat til analyse**

4.5. **Ammoniumsulfat til analyse**

4.6. **Urea til analyse**

4.7. **Fortyndet svovlsyre 1 : 1 efter rumfang: 1 rumfang svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml) i 1 rumfang vand**

4.8. **Svovlsyre-titreropløsning: 0,2 mol/l**

4.9. **Koncentreret natriumhydroxidopløsning. Vandig opløsning på ca. 30 % (W/V) NaOH, ammoniakfri**

4.10. **Natrium- eller kaliumhydroxidopløsning: 0,2 mol/l, carbonatfri**

4.11. **Stannochloridopløsning**

120 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ til analyse opløses i 400 ml ren koncentreret saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml), og der fyldes op med vand til 1 liter. Opløsningen skal være fuldstændig klar og fremstilles umiddelbart før brug.

Anmærkning:

Det er absolut nødvendigt at kontrollere stannochloridets reduktionsevne: 0,5 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ opløses i 2 ml ren koncentreret saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml), og der fyldes op til 50 ml med vand. Derpå tilsættes 5 g rent Seignettesalt (kaliumnatriumtartrat) og en tilstrækkelig mængde rent natriumhydrogencarbonat til at opløsningen reagerer basisk med lakmuspapir.

Der titreres med en 0,1 mol/l jodopløsning med en stivelsesopløsning som indikator.

1 ml 0,1 mol/l jodopløsning svarer til 0,01128 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$.

Mindst 80 % af det tin, der er til stede i den således fremstillede opløsning, skal findes på divalent form. Til titreringen skal der derfor mindst anvendes 35 ml 0,1 mol/l jodopløsning.

4.12. **Svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.13. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.14. **Eddikesyre: 96-100 %**

4.15. **Svovlsyreopløsning indeholdende ca. 30 % H_2SO_4 (W/V)**

4.16. **Ferrosulfat: krystallinsk, $FeSO_4 \cdot 7H_2O$**

4.17. **Svovlsyre-titreropløsning: 0,1 mol/l**

4.18. **Octylalkohol**

4.19. **Mættet kaliumcarbonatopløsning**

4.20. **Natrium- eller kaliumhydroxidopløsning: 0,1 mol/l (carbonatfri)**

4.21. **Mættet bariumhydroxidopløsning**

4.22. **Natriumcarbonatopløsning, 10 % (W/V)**

4.23. **Saltsyre: 2 mol/l**

4.24. **Saltsyre-titreropløsning: 0,1 mol/l**

4.25. **Ureaseopløsning**

0,5 g aktiv urease suspenderes i 100 ml destilleret vand. Ved hjælp af 0,1 mol/l saltsyre (4.24) indstilles pH på 5,4 målt på pH-meter.

4.26. **Xanthydrol**

5 % opløsning i ethanol eller methanol (4.31) (der må ikke anvendes produkter, som giver en mængde uopløseligt materiale). Opløsningen kan holde sig i tre måneder i en godt tilproppet flaske, som beskyttes mod lysets indvirkning.

4.27. **Kobberoxid (CuO): 0,3-0,4 g pr. bestemmelse eller en ækvivalent mængde cuprisulfat $5H_2O$ på 0,95-1,25 g pr. bestemmelse**

4.28. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.29. **Indikatoropløsninger**

4.29.1. Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.29.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.30. **Indikatorpapir**

Lakmus, bromthymolblåt (eller andre papirindikatorer, følsomme i pH-området 6-8).

4.31. **Ethanol eller methanol: 95 % opløsning**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat**

Se metode 2.1.

5.2. **Apparatur til analytisk bestemmelse af ammoniumnitrogen efter fremgangsmåden i 7.2.5.3** (se figur 6)

Apparatet består af en beholder med specialformet slib, forsynet med en sidehals, der kan lukkes, samt et rør med dråbefanger og endeligt med et vinkelret bøjet rør til indførsel af luft. Rørene kan eventuelt forbindes til beholderen med en almindelig gummiprop med to huller. Det er vigtigt, at rørene til luftindførsel har den rette udformning, så luftboblerne kan fordeles fuldstændigt i opløsningerne i beholderen og i forlaget. Den bedste udformning af rørene er en paddehatteformet afslutning med yder diameter på 20 mm. På afslutningen findes 6 åbninger med diameter 1 mm.

5.3. **Apparatur til bestemmelse af ureanitrogen efter ureasemetoden (7.2.6.1)**

Dette består af en Erlenmeyer-kolbe på 300 ml, forsynet med en tragt med hane og en lille absorptionsbeholder (se figur 7).

5.4. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

5.5. **pH-meter**

5.6. **Regulerbart varmeskab**

5.7. **Glasapparatur:**

— Pipetter på 2, 5, 10, 20, 25, 50 og 100 ml

— Kjeldahl-kolber med lang hals på 300 og 500 ml

— Målekolber på 100, 250, 500 og 1 000 ml

— Filterdigler med porediameter på 5-15 µ

— Mortere.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Det totale indhold af opløseligt og uopløseligt nitrogen**

7.1.1. *Når gødningen ikke indeholder nitrat*

7.1.1.1. Destruktion

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemængde, som maksimalt indeholder 100 mg nitrogen. Prøven hældes i destillationskolben (5.1), og der tilsættes 10-15 g kaliumsulfat (4.1), katalysator (4.27) og lidt pimpsten (4.28). Derpå tilsættes 50 ml fortyndet svovlsyre (4.7) og der omrystes forsigtigt. Først foretages en moderat opvarmning og omrystes fra tid til anden, indtil der ikke længere finder nogen skumdannelse sted. Derefter opvarmes på en sådan måde, at der finder en regelmæssig kogning af væsken sted. Kogningen fortsættes en time efter, at opløsningen er blevet klar, idet der passes på, at det organiske materiale ikke sætter sig fast på kolbens vægge, hvorefter man lader den afkøle. Der tilsættes forsigtigt og under omrystning ca. 350 ml vand. Der omrystes på ny på en sådan måde, at det opløselige bliver opløst så fuldstændig som muligt. Derefter afkøles igen, og kolben forbindes til destillationsapparatet (5.1).

7.1.1.2. Destillation af ammoniakken

Med pipette overføres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) til destillationsapparatets forlag (5.1), og der tilsættes indikator (4.29.1 eller 4.29.2). Det påses, at svalerens endestykke befinder sig mindst 1 cm under væskeoverfladen i forlaget.

Idet der træffes de nødvendige forholdsregler for at undgå ethvert tab af ammoniak, tilsættes der forsigtigt til destillationskolben tilstrækkeligt med koncentreret natriumhydroxidopløsning (4.9) til at gøre væsken stærkt basisk (120 ml vil i reglen være tilstrækkeligt: en kontrol foretages ved tilsætning af et par dråber phenolphtalein. Efter afslutning af destillationen skal opløsningen i kolben stadig være tydeligt basisk). Varmetilførslen indstilles på en sådan måde, at der destilleres ca. 150 ml på en halv time. Med papirindikator (4.30) kontrolleres, at destillationen er fuldstændig. Er dette ikke tilfældet, destilleres endnu 50 ml, og kontrollen gentages, indtil det sidste destillat reagerer neutralt med papirindikatoren (4.30). Derpå sænkes forlaget, og der destilleres endnu nogle ml, hvorefter svalerens endestykke skylles. Syreoverskuddet titreres med 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske (4.10) til indikatoromslag.

7.1.1.3. Blindprøve

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.1.1.4. Angivelse af resultatet

$$\% N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) i forlaget (5.1),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram.

7.1.2. *Når gødningen indeholder nitrat*

7.1.2.1. Prøveudtagning

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemasse, der højst indeholder 40 mg nitratnitrogen.

7.1.2.2. Reduktion af nitrat

Den afvejede prøve blandes i en lille morter med 50 ml vand og føres sammen med den mindst mulige mængde destilleret vand over i en Kjeldahl-kolbe på 500 ml. Der tilsættes 5 g ferrum reductum (4.2) og 50 ml stannochloridopløsning (4.11). Kolben omrystes og henstilles derpå en halv time, hvor der omrystes efter 10 og 20 minutters forløb.

7.1.2.3. Destruktion efter Kjeldahl

Der tilsættes 30 ml svovlsyre (4.12), 5 g kaliumsulfat (4.1), den foreskrevne mængde katalysator (4.27) og lidt pimpsten (4.28). Kolben anbringes lidt på skrå og opvarmes svagt, hvorefter varmetilførslen langsomt forøges under hyppig omrystning af opløsningen for at bringe et eventuelt bundfald i suspension. Væsken bliver først sort og derpå klar under dannelse af en gulgrøn suspension af vandfrit jernsulfat. Opvarmningen fortsættes i en time, efter at opløsningen er blevet klar, og styres således, at opløsningen koger svagt, hvorefter man lader den afkøle. Der tilsættes med forsigtighed lidt efter lidt 100 ml vand. Kolben omrystes, og indholdet overføres til en 500 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand, blandes og filtreres på et tørt filter over i en tør beholder.

7.1.2.4. Analyse af opløsningen

Af opløsningen afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 100 mg nitrogen og overføres til destillationskolben (5.1). Ca. 350 ml vand og lidt pimpsten (4.28) tilsættes. Kolben forbindes med destillationsapparatet og bestemmelsen fortsættes som beskrevet under 7.1.1.2.

7.1.2.5. Blindprøve

Se 7.1.1.3.

7.1.2.6. Angivelse af resultatet

$$\% N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) i forlaget (5.1),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i g, til stede i den alikvote del (7.1.2.4).

7.2. **Opløselige nitrogenforbindelser**

7.2.1. *Fremstilling af analyseopløsningen*

Med en nøjagtighed på 1 mg afvejes en prøvemasse på 10 g, som hældes i en 500 ml målekolbe.

7.2.1.1. Gødninger, som ikke indeholder cyanamidnitrogen

Kolben tilsættes 50 ml vand og derefter 20 ml fortyndet saltsyre (4.13), omrystes og stilles i ro, indtil en eventuel kuldioxidudvikling er ophørt. Derpå tilsættes 400 ml vand og omrystes i en halv time i rotationsapparat (5.4). Der fyldes op til mærket med vand, blandes og filtreres gennem et tørt filter over i en tør beholder.

7.2.1.2. Gødninger, som indeholder cyanamidnitrogen

Kolben tilsættes 400 ml vand og nogle dråber methylrødt (4.29.2). Om nødvendigt gøres opløsningen sur med eddikesyre (4.14). Der tilsættes 15 ml eddikesyre (4.14). Derefter omrystes 2 timer i rotationsapparat (5.4). Om nødvendigt tilsættes eddikesyre (4.14), så opløsningen stadig er sur. Der fyldes op med vand, blandes, filtreres omgående gennem et tørt filter over i en tør beholder, hvorefter bestemmelsen af cyanamidnitrogen straks gennemføres.

I begge tilfælde bestemmes de forskellige opløselige nitrogenforbindelser samme dag, som opløsningen er fremstillet, idet cyanamidnitrogen og ureanitrogen, hvis disse er til stede, bestemmes først.

7.2.2. *Det totale opløselige nitrogenindhold*

7.2.2.1. Når gødningen ikke indeholder nitrat

Af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 100 mg nitrogen og overføres til en 300 ml Kjeldahl-kolbe. Der tilsættes 15 ml koncentreret svovlsyre (4.12), 0,4 g cuprioxid eller 1,25 g cuprisulfat (4.27) og lidt pimpsten (4.28). Der opvarmes først moderat for at sætte reaktionen i gang og derpå kraftigere indtil væsken bliver farveløs eller svagt grønlig, og der fremkommer tydelige hvide dampe. Efter afkøling hældes opløsningen over i destillationskolben, fortyndes til ca. 500 ml med vand og tilsættes lidt pimpsten (4.28). Derpå forbindes kolben med destillationsapparatet (5.1), og bestemmelsen fortsættes som beskrevet i 7.1.1.2.

7.2.2.2. Når gødningen indeholder nitrat

Af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 40 mg nitratnitrogen og overføres til en 500 ml Erlenmeyer-kolbe. På dette stadium af analysen er den samlede nitrogenmængde uden betydning. Der tilsættes 10 ml 30 % svovlsyre (4.15), 5 g ferrum reductum (4.2), og Erlenmeyerkolben dækkes omgående med et urglas. Der varmes svagt op, indtil reaktionen bliver livlig, men ikke voldsom. På dette tidspunkt afbrydes opvarmningen og kolben hensættes i mindst tre timer ved stuetemperatur. Med vand overføres væsken til en 250 ml målekolbe uden hensyntagen til uopløst jern. Der fyldes op til mærket med vand og blandes omhyggeligt. Derpå overføres med pipette en alikvot del, indeholdende maksimalt 100 mg nitrogen, til en 300 ml Kjeldahl-kolbe. Der tilsættes 15 ml koncentreret svovlsyre (4.12), 0,4 g cuprioxid eller 1,25 g cuprisulfat (4.27) og lidt pimpsten (4.28). Der opvarmes først moderat for at sætte reaktionen i gang og derpå kraftigere indtil væsken bliver farveløs eller svagt grønlig, og der viser sig tydelige hvide dampe. Efter afkøling hældes opløsningen over i destillationskolben, fortyndes til ca. 500 ml med vand og tilsættes lidt pimpsten (4.28). Derpå forbindes kolben med destillationsapparatet (5.1), og bestemmelsen fortsættes som beskrevet i 7.1.1.2.

7.2.2.3. Blindprøve

Se 7.1.1.3.

7.2.2.4. Angivelse af resultatet

$$\%\,N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) i forlaget (5.1),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram i den alikvote del (7.2.2.1 eller 7.2.2.2).

7.2.3. *Det totale indhold af opløseligt nitrogen med undtagelse af nitratnitrogen*

Til en 300 ml Kjeldahl-kolbe overføres med pipette en alikvot del af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2), højst indeholdende 50 mg af det nitrogen, der skal bestemmes. Der fortyndes med vand til 100 ml og tilsættes 5 g ferrosulfat (4.16), 20 ml koncentreret svovlsyre (4.1) og lidt pimpsten (4.28). Der opvarmes moderat til at begynde med, hvorefter varmetilførslen forøges, indtil der fremkommer hvide dampe. Reaktionen fortsættes i 15 minutter, hvorefter opvarmningen afbrydes. Cuprioxid (4.27) tilsættes som katalysator, hvorefter der fortsættes i endnu 10-15 minutter, hvor der udvikles hvide dampe. Efter afkøling overføres indholdet i Kjeldahl-kolben til apparatets destillationskolbe (5.1). Der fortyndes til ca. 500 ml med vand og tilsættes lidt pimpsten (4.28). Kolben forbindes til destillationsapparatet, og bestemmelsen fortsættes som beskrevet i 7.1.1.2.

7.2.3.1. Blindprøve

Se 7.1.1.3.

7.2.3.2. Angivelse af resultatet

$$\%\,N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) i forlaget (5.1),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til bestemmelsen.

7.2.4. *Nitratnitrogen bestemmes*

7.2.4.1. Når gødningen ikke indeholder calciumcyamid

Som differens mellem resultaterne opnået i 7.2.2.4 og 7.2.3.2 og/eller mellem resultatet opnået i 7.2.2.4 og summen af resultaterne opnået i (7.2.5.2 eller 7.2.5.5) og (7.2.6.3 eller 7.2.6.5 eller 7.2.6.6).

7.2.4.2. Når gødningen indeholder calciumcyamid

Som differens mellem resultaterne opnået i 7.2.2.4 og 7.2.3.2 såvel som mellem resultatet opnået i 7.2.2.4 og summen af resultaterne opnået i (7.2.5.5), (7.2.6.3 eller 7.2.6.5 eller 7.2.6.6) og (7.2.7).

7.2.5. *Ammoniumnitrogen*

7.2.5.1. Når gødningen udelukkende indeholder ammoniumnitrogen og ammonium- og nitratnitrogen

Af filtratet (7.2.1.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 100 mg ammoniumnitrogen, som overføres til destillationskolben (5.1). Der tilsættes vand for at opnå et samlet rumfang på ca. 350 ml samt lidt pimpsten (4.28) for at give en roligere kogning. Kolben forbindes til destillationsapparatet, tilsættes 20 ml natriumhydroxid (4.9), og der destilleres som beskrevet i 7.1.1.2.

7.2.5.2. Angivelse af resultatet

$$\%\,N\ (\text{ammonium}) = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.8) i forlaget (5.1),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til bestemmelsen.

7.2.5.3. Når gødningen indeholder urea- og/eller cyanamidnitrogen

Af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 20 mg ammoniumnitrogen, som overføres til en tør beholder fra apparatet (5.2). Destillationsapparatet samles. Der overføres med pipette til 300 ml Erlenmeyer-kolbe nøjagtigt 50 ml 0,1 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.17) og tilstrækkeligt med destilleret vand til, at væskeniveauet befinder sig ca. 5 cm over åbningen i tilførselsrøret. Gennem tuden på reaktionskolben tilsættes så meget destilleret vand, at rumfanget bringes op på ca. 50 ml, og der omrystes. For at undgå en generende skumdannelse i forbindelse med luftgennemstrømningen tilsættes nogle dråber octylalcohol (4.18). Indholdet gøres basisk med 50 ml mættet kaliumcarbonatopløsning (4.19), og straks begynder afgivelsen af den frigjorte ammoniak fra den kolde suspension. En kraftig luftstrøm er nødvendig (ca. 3 liter/minut). Før luften ledes gennem apparatet renses den ved at passere vaskeflasker med fortyndet svovlsyre og fortyndet natriumhydroxid. I stedet for trykluft kan benyttes vakuum (vandluftpumpe), såfremt forbindelsen mellem vakuumsystem og Erlenmeyer-kolben kan gøres tilstrækkelig tæt. Ammoniakken er normalt fuldstændig frigivet efter tre timer. Det tilrådes dog at overbevise sig herom ved at udskifte Erlenmeyer-kolben. Når proceduren er afsluttet, skilles Erlenmeyer-kolben fra apparatet, og den yderste ende af tilførselsrøret samt væggene i Erlenmeyer-kolben skylles med lidt destilleret vand, hvorefter syreoverskuddet titreres med 0,1 mol/l natriumhydroxid-titrervæske (4.20), indtil indikatoren (4.29.1) slår om til gråt.

7.2.5.4. Blindprøve

Se 7.1.1.3.

7.2.5.5. Angivelse af resultatet

$$\%\ \mathrm{N\ (ammonium)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

hvor

a = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, når der afpipetteres 50 ml 0,1 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.17) i apparatets 300 ml Erlenmeyer-kolbe (5.2),

A = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til analysen.

7.2.6. *Ureanitrogen*

7.2.6.1. Urease-metoden

Af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 250 mg ureanitrogen, som overføres til en 500 ml målekolbe. For at fælde phosphater tilsættes mættet bariumhydroxidopløsning (4.21), indtil der ikke sker yderligere udfældning. Derefter fjernes overskuddet af bariumioner (og eventuelle opløste calciumioner) med en 10 % natriumcarbonatopløsning (4.22).

Opløsningen stilles i ro, og det kontrolleres, om fældningen er fuldstændig. Derpå fyldes op til mærket, omrystes og filtreres gennem et foldefilter. Med pipette overføres 50 ml af filtratet til apparatets 300 ml Erlenmeyer-kolbe (5.3). Væsken gøres sur med 2 mol/l saltsyre (4.23) til pH 3,0 målt på pH-meter (5.5). Derpå ændres pH til 5,4 med 0,1 mol/l natriumhydroxid (4.20).

For at undgå tab af ammoniak under dekomponeringen med urease lukkes Erlenmeyer-kolben med en prop, forsynet med en tragt med hane og et lille boblerør, indeholdende nøjagtigt 2 ml 0,1 mol/l saltsyre-titrervæske (4.24). Gennem tragten tilsættes 20 ml ureaseopløsning (4.25), hvorefter væsken henstår i en time ved 20-25 °C. Derpå tilsættes med pipette 25 ml 0,1 mol/l saltsyretitrervæske (4.24) gennem tragten, som skylles efter med lidt vand. På samme måde overføres indholdet fra sikkerhedsbeholderen til opløsningen i Erlenmeyer-kolben. Syreoverskuddet tilbagetitreres med 0,1 mol/l natriumhydroxid-titrervæske (4.20), indtil pH 5,4 er målt på pH-meter.

7.2.6.2. Blindprøve

Se 7.1.1.3.

7.2.6.3. Angivelse af resultatet

$$\% \text{ N (urea)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

hvor

a = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindprøven, som gennemføres under nøjagtigt samme betingelser som analysen,

A = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen,

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til analysen.

Bemærkning

1. Efter fældning med bariumhydroxid- og natriumcarbonatopløsningerne fyldes op til mærket, filtreres og neutraliseres hurtigst muligt.

2. Kontrollen af titreringen kan ligeledes foretages med indikatoren (4.29.2), men omslagspunktet er i så fald vanskeligere at iagttage.

7.2.6.4. Gravimetrisk metode med xanthydrol

Af filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 20 mg ureanitrogen, som overføres til et 250 ml bægerglas. Der tilsættes 40 ml eddikesyre (4.14). Der omrøres med en glasstav i et minut. Derpå lades opløsningen i ro i fem minutter for at give et eventuelt bundfald tid til at lægge sig. Indholdet filtreres gennem et stykke filtrerpapir over i et 100 ml bægerglas, vaskes med få ml eddikesyre (4.14) og under stadig omrøring med en glasstang tilsættes filtratet dråbe for dråbe 10 ml xanthydrol (4.26). Opløsningen hensættes indtil udfældningen begynder. Der omrøres på ny 1-2 minutter. Glasset henstilles 1½ time. Indholdet filtreres derefter ved svagt vakuum gennem en forud tørret og vejet glasfilterdigel. Bundfaldet vaskes 3 gange med 5 ml ethanol (4.31) for at fjerne al eddikesyren. Filterdiglen anbringes 1 time i varmeskab ved 130 °C (må ikke overstige 145 °C), afkøles i ekssikkator og vejes. Derefter afkøles i ekssikkator og vejes.

7.2.6.5. Angivelse af resultatet

$$\% \text{ urea N} + \text{biuret} = \frac{6{,}67 \times m_1}{M_2}$$

hvor

m_1 = bundfaldets masse i gram

M_2 = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til bestemmelsen.

Der korrigeres med resultatet fra blindanalysen. Biuret kan normalt uden større fejl medregnes som ureanitrogen, idet det absolutte indhold heraf er ringe i sammensatte gødninger.

7.2.6.6. Bestemt som differens

Ureanitrogen kan ligeledes beregnes efter følgende tabel:

Tilfælde	Nitrat-N	Ammonium-N	Cyanamid-N	Urea-N
1	0	+	+	(7.2.2.4) — (7.2.5.5 + 7.2.7)
2	+	+	+	(7.2.3.2) — (7.2.5.5 + 7.2.7)
3	0	+	0	(7.2.2.4) — (7.2.5.5)
4	+	+	0	(7.2.3.2) — (7.2.5.5)

7.2.7. *Cyanamid-nitrogen*

Af filtratet (7.2.1.2) udtages en alikvot del indeholdende 10-30 mg cyanamid-nitrogen, som overføres til et 250 ml bægerglas. Analysen fortsættes efter metode 2.4.

8. EFTERPRØVNING AF RESULTATERNE

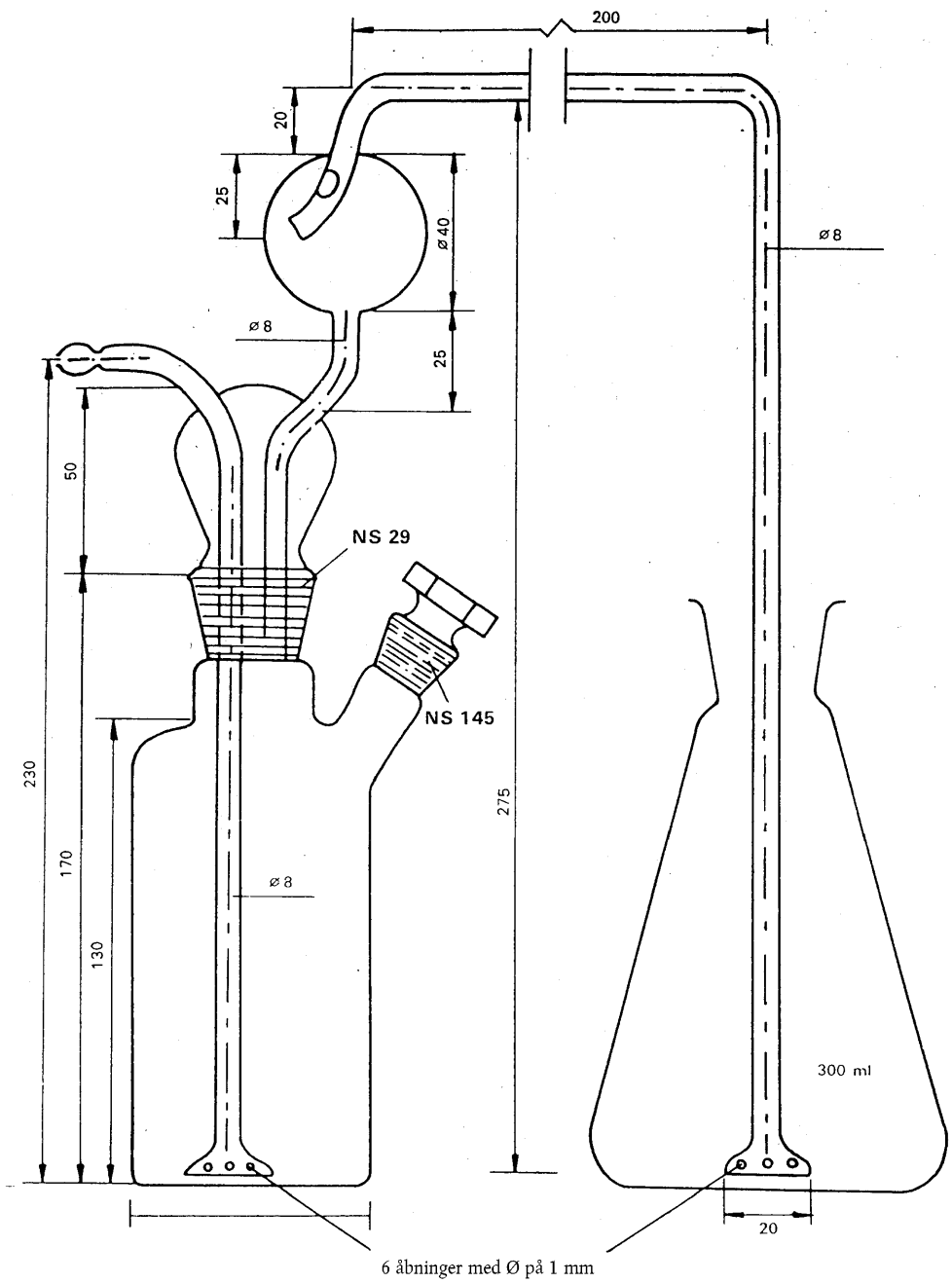
8.1. I visse tilfælde kan der være en forskel mellem det totale nitrogenindhold bestemt direkte på en afvejet prøve (7.1) og det totale indhold af opløseligt nitrogen (7.2.2). Denne forskel må dog ikke være over 0,5 %. I modsat fald indeholder gødningen uopløselige nitrogenforbindelser, som ikke er medtaget på listen i bilag I.

8.2. Forud for hver analyse kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden af den anvendte fremgangsmåde med en standardopløsning, som indeholder de forskellige nitrogenforbindelser i lignende indbyrdes forhold som i prøven. Denne standardopløsning fremstilles på grundlag af titrervæske af kaliumthiocyanat (4.3), kaliumnitrat (4.4), ammoniumsulfat (4.5) og urea (4.6).

Figur 6

Apparat til bestemmelse af ammoniumnitrogen

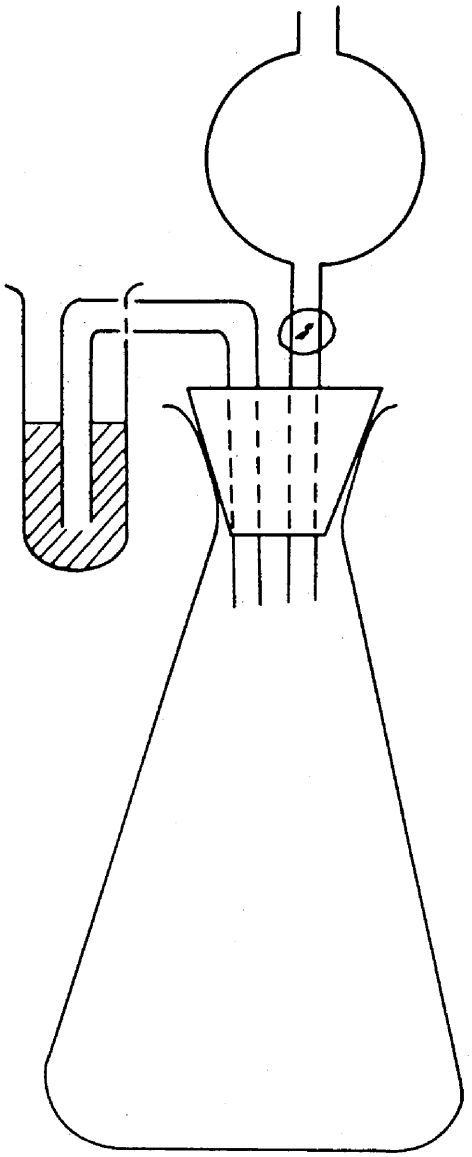
(7.2.5.3)

Figur 7

Apparat til bestemmelse af ureanitrogen

(7.2.6.1)

Metode 2.6.2

BESTEMMELSE AF FORSKELLIGE FORMER FOR NITROGEN I GØDNINGER, DER KUN INDEHOLDER NITROGEN I FORM AF NITRAT-, AMMONIUM- OG UREANITROGEN

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en forenklet metode til bestemmelse af forskellige nitrogenforbindelser i gødninger, der kun indeholder nitrat-, ammonium- og ureanitrogen.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på enhver i bilag I opført gødning, som udelukkende indeholder nitrogen som nitrat, ammonium eller urea.

3. PRINCIP

Af samme prøveopløsning udtages forskellige alikvote mængder til bestemmelse af:

3.1. **Det totale opløselige nitrogenindhold:**

3.1.1. *I nitratfri gødninger, ved anvendelse af Kjeldahls metode direkte på opløsningen.*

3.1.2. *I nitratholdige gødninger, ved anvendelse af Kjeldahls metode på en alikvot del af opløsningen efter reduktion efter Ulsch; ammoniakken bestemmes i begge tilfælde som beskrevet i metode 2.1.*

3.2. **Det totale nitrogenindhold med undtagelse af nitratnitrogen ved anvendelse af Kjeldahls metode efter at nitratforbindelserne er elimineret i surt miljø med ferrosulfat; ammoniakken bestemmes som beskrevet i metode 2.1**

3.3. **Nitratnitrogen, som differens mellem 3.1.2 og 3.2 og/eller mellem det totale nitrogenindhold (3.1.2) og summen af ammonium- og ureanitrogen (3.4 + 3.5)**

3.4. **Ammoniumnitrogen, ved kold destillation i svagt basisk miljø; ammoniakken opsamles i svovlsyre-titrervæske og bestemmes som beskrevet i metode 2.1**

3.5. **Ureanitrogen, enten:**

3.5.1. *Ved omdannelse ved hjælp af urease til ammoniak, som bestemmes ved titrering med en saltsyreopløsning,*

3.5.2. *Gravimetrisk med xanthydrol. Biuret fældes samtidigt, men kan uden større fejl medregnes til ureanitrogen, idet det absolutte indhold normalt er ringe i sammensatte gødninger, eller*

3.5.3. *Som differens ifølge nedenstående tabel:*

Tilfælde	Nitrat nitrogen	Ammonium nitrogen	Differens
1	0	+	(3.1.1) — (3.4)
2	+	+	(3.2) — (3.4)

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **Kaliumsulfat til analyse**

4.2. **Jern: til analyse, reduceret med hydrogen (den foreskrevne jernmængde skal kunne reducere mindst 50 mg nitratnitrogen)**

4.3. **Kaliumnitrat til analyse**

4.4. **Ammoniumsulfat til analyse**

4.5. **Urea til analyse**

4.6. **Svovlsyreopløsning: 0,2 mol/l**

4.7. **Koncentreret natriumhydroxidopløsning: Vandig opløsning på ca. 30 % (W/V) NaOH, ammoniakfri**

4.8. **Natrium- eller kaliumhydroxidopløsning: 0,2 mol/l, carbonatfri**

4.9. **Svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.10. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.11. **Eddikesyre: 96-100 %**

4.12. **Svovlsyre: Opløsning indeholdende ca. 30 % (W/V) H_2SO_4, ammoniakfri**

4.13. **Ferrosulfat: krystallinsk, $FeSO_4 \cdot 7H_2O$**

4.14. **Titreret svovlsyreopløsning: 0,1 mol/l**

4.15. **Octylalkohol**

4.16. **Mættet kaliumcarbonatopløsning**

4.17. **Natrium- eller kaliumhydroxid: 0,1 mol/l**

4.18. **Mættet bariumhydroxidopløsning**

4.19. **Natriumcarbonatopløsning, 10 % (W/V)**

4.20. **Saltsyre: 2 mol/l**

4.21. **Saltsyreopløsning: 0,1 mol/l**

4.22. **Ureaseopløsning**

0,5 g aktiv urease suspenderes i 100 ml destilleret vand. Ved hjælp af 0,1 mol/l saltsyre (4.21) indstilles pH på 5,4 målt på pH-meter (5.5).

4.23. **Xanthydrol**

5 % opløsning i ethanol eller methanol (4.28) (der må ikke anvendes produkter, som giver en stor uopløselig del). Opløsningen kan holde sig i tre måneder i en godt tillukket flaske beskyttet mod lyset.

4.24. **Katalysator**

Cuprioxid (CuO): 0,30-0,4 g pr. bestemmelse eller en ækvivalent mængde cuprisulfat ($CuSO_4$, $5H_2O$) på 0,95-1,25 g pr. bestemmelse.

4.25. **Pimpsten, granuleret, vasket i saltsyre og udglødet**

4.26. **Indikatoropløsninger**

4.26.1. *Indikatorblanding*

Opløsning A: 1 g methylrødt opløses i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidopløsning, og der fyldes op med vand til 1 liter.

Opløsning B: 1 g methylenblåt opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

1 rumfang af opløsning A blandes med 2 rumfang af opløsning B.

Denne indikator er violet i sur opløsning, grå i neutral opløsning og grøn i basisk opløsning. Der anvendes 0,5 ml (10 dråber) af denne opløsning som indikator.

4.26.2. *Indikatoropløsning af methylrødt*

0,1 g methylrødt opløses i 50 ml 95 % ethanol, tilsættes vand op til 100 ml og filtreres om nødvendigt. Denne indikator (4-5 dråber) kan benyttes i stedet for den foregående.

4.27. **Indikatorpapir**

Lakmus, bromthymolblåt (eller andet indikatorpapir følsomt i pH-området 6-8).

4.28. **Ethanol eller methanol: 95 % (W/V)**

5. APPARATUR

5.1. **Destillationsapparat**

Se metode 2.1.

5.2. **Apparatur til bestemmelse af ammoniumnitrogen (7.5.1)**

Se metode 2.6.1 og figur 6.

5.3. **Apparatur til bestemmelse af ureanitrogen efter ureasemetoden (7.6.1)**

Se metode 2.6.1 og figur 7.

5.4. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

5.5. **pH-meter**

5.6. **Glasapparatur:**

— Præcisionspipetter på 2, 5, 10, 20, 25, 50 og 100 ml.

— Kjeldahl-kolber med lang hals på 300 og 500 ml.

— Målekolber på 100, 250, 500 og 1 000 ml.

— Filterdigler med porediameter på 5-15 μm

— Morter.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Med en nøjagtighed på 1 mg afvejes 10 g prøve, som overføres til en 500 ml målekolbe. Kolben tilsættes 50 ml vand og derefter 20 ml fortyndet saltsyre (4.10), omrystes og stilles i ro, indtil en eventuel kuldioxidudvikling er ophørt. Der tilsættes 400 ml vand, omrystes i en halv time, der fyldes op til mærket med vand, blandes og filtreres gennem et tørt filter over i en tør beholder.

7.2. **Det totale nitrogenindhold**

7.2.1. *Når gødningen ikke indeholder nitrat*

Af filtratet (7.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 100 mg nitrogen og overføres til en 300 ml Kjeldahl-kolbe. Der tilsættes 15 ml koncentreret svovlsyre (4.9), 0,4 g cuprioxid eller 1,25 g cuprisulfat (4.24) og nogle glaskugler for at stabilisere kogningen. Der opvarmes moderat for at sætte reaktionen i gang og derpå kraftigere, indtil væsken bliver farveløs eller svagt grønlig og der fremkommer tydelige hvide dampe. Efter afkøling overføres opløsningen kvantitativt til destillationskolben, fortyndes med vand til 500 ml og tilsættes lidt pimpsten (4.25). Kolben forbindes med destillationsapparatet (5.1) og bestemmelsen fortsættes som beskrevet i 7.1.1.2, metode 2.6.1.

7.2.2. *Når gødningen indeholder nitrat*

Af filtratet (7.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 40 mg nitratnitrogen og overføres til en 500 ml Erlenmeyer-kolbe. På dette stadium af analysen er den totale nitrogenmængde uden betydning. Der tilsættes 10 ml 30 % svovlsyre (4.12), 5 g ferrum reductum (4.2) og Erlenmeyer-kolben dækkes omgående med et urglas. Der opvarmes svagt, indtil reaktionen bliver livlig, men ikke voldsom. På dette tidspunkt standses opvarmningen og kolben henstilles i mindst tre timer ved stuetemperatur. Væsken overføres kvantitativt til en 250 ml målekolbe og uden hensyntagen til uopløst jern. Derpå fyldes op til mærket med vand. Der blandes omhyggeligt. Med pipette overføres en alikvot del indeholdende højst 100 mg nitrogen til en 300 ml Kjeldahl-kolbe. Der tilsættes 15 ml koncentreret svovlsyre (4.9), 0,4 g cuprioxid eller 1,25 g cuprisulfat (4.24) og nogle glaskugler for at stabilisere kogningen. Der opvarmes moderat for at sætte reaktionen i gang og derpå kraftigere, indtil væsken bliver farveløs eller svagt grønlig og der fremkommer tydelige hvide dampe. Efter afkøling overføres opløsningen kvantitativt til destillationskolben, fortyndes med vand til ca. 500 ml og tilsættes lidt pimpsten (4.25). Kolben forbindes med destillationsapparatet (5.1) og bestemmelsen fortsætter som beskrevet i 7.1.1.2, metode 2.6.1.

7.2.3. *Blindprøve*

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.2.4. *Angivelse af resultatet*

$$\% \text{ N (total)} = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske (4.8) forbrugt til blindprøven, når der anvendes 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.6),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen (4.8),

M = prøvens masse i gram i den alikvote del (7.2.1 eller 7.2.2.).

7.3. **Det totale nitrogenindhold med undtagelse af nitratnitrogen**

7.3.1. *Analyse*

Til en 300 ml Kjeldahl-kolbe overføres med pipette en alikvot del af filtratet (7.1) højst indeholdende 50 mg nitrogen, der skal bestemmes. Der fortyndes med vand til 100 ml og tilsættes 5 g ferrosulfat (4.13) 20 ml koncentreret svovlsyre (4.9) og nogle glaskugler for at stabilisere kogningen. Der opvarmes moderat til at begynde med, hvorefter varmetilførslen øges, indtil der fremkommer hvide dampe. Reaktionen fortsættes i 15 minutter. Opvarmningen afbrydes for at tilsætte 0,4 g cuprioxid eller 1,25 g cuprisulfat (4.24) og fortsættes derpå i endnu 10-15 minutter, hvor der udvikles hvide dampe. Efter afkøling overføres indholdet i Kjeldahl-kolben kvantitativt til destillationsapparatets kogekolbe (5.1). Der fortyndes med vand til ca. 500 ml og tilsættes lidt pimpsten (4.25). Kolben forbindes med destillationsapparatet og bestemmelsen fortsætter som beskrevet i 7.1.1.2, metode 2.6.1.

7.3.2. *Blindprøve*

Se 7.2.3.

7.3.3. *Angivelse af resultatet*

$$\text{Total} - \% \text{ N} = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

hvor

a = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til blindanalysen, når der afpipetteres 50 ml 0,2 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.6) i forlaget (4.8),

A = ml 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen (4.8),

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til bestemmelsen.

7.4. **Nitratnitrogen**

findes som differens mellem resultaterne:

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.3)

eller

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.5)

eller

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.6)

7.5. **Ammoniumnitrogen**

7.5.1. *Analyse*

Af filtratet (7.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 20 mg ammoniumnitrogen og overføres til den tørre beholder fra apparatet (5.2). Apparatet samles. Nøjagtigt 50 ml 0,1 mol/l svovlsyre-titrervæske (4.14) overføres med pipette til 300 ml Erlenmeyer-kolben, og der tilsættes tilstrækkeligt destilleret vand til at væskeoverfladen befinder sig ca. 5 cm over tilførselsrørets åbning. Gennem siderøret på reaktionsbeholderen tilsættes så meget destilleret vand, at rumfanget bringes op på ca. 50 ml. Der omrystes. For at undgå generende skumdannelse i forbindelse med luftgennemstrømningen tilsættes nogle dråber octylalcohol (4.15). Indholdet gøres basisk med 50 ml mættet kaliumcarbonatopløsning (4.16) og straks begynder afgivelsen af den frigjorte ammoniak fra den kolde suspension. En kraftig luftstrøm er nødvendig (ca. 3 liter pr. minut). Før luften ledes gennem apparatet renses den ved at passere vaskeflasker med fortyndet svovlsyre og fortyndet natriumhydroxid. I stedet for trykluft kan der benyttes vakuum, såfremt forbindelsen til apparatet er tæt.

Ammoniakken er normalt fuldstændig frigivet efter 3 timer.

Det er dog nyttigt at overbevise sig herom ved at udskifte Erlenmeyer-kolben. Når proceduren er afsluttet, fjernes Erlenmeyer-kolben fra apparatet, det yderste af tilførselsrøret samt Erlenmeyer-kolbens væg skylles med lidt destilleret vand og syreoverskuddet titreres med 0,1 mol/l natriumhydroxidtitrerevæske (4.17).

7.5.2. *Blindprøve*

Se 7.2.3.

7.5.3. *Angivelse af resultatet*

$$\%\ \mathrm{N}\ (\text{ammonium}) = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

hvor

a = ml 0,1 mol/l titreret natrium- eller kaliumhydroxidopløsning (4.17) forbrugt til blindanalysen, når der afpipetteres 50 ml 0,1 mol/l titreret svovlsyreopløsning (4.14) til apparatets 300 ml Erlenmeyer-kolbe (5.2),

A = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen (4.17),

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til analysen.

7.6. **Ureanitrogen**

7.6.1. *Urease-metoden*

Af filtratet (7.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 250 mg ureanitrogen, som overføres til en 500 ml målekolbe. For at fælde phosphater tilsættes en passende mængde mættet bariumhydroxidopløsning (4.18), indtil der ved yderligere tilsætning ikke dannes mere bundfald. Derefter fjernes overskuddet af bariumioner (og eventuelle opløste calciumioner) med 10 % natriumcarbonatopløsning (4.19). Kolben stilles i ro og det kontrolleres om fældningen er fuldstændig. Der fyldes op til mærket, blandes og filtreres gennem et foldefilter. Med pipette overføres 50 ml af filtratet til apparatets 300 ml Erlenmeyer-kolbe (5.3). Væsken gøres sur med 2 mol/l saltsyre (4.20) til pH 3,0 målt på pH-meter. Derpå ændres pH til 5,4 med 0,1 mol/l natriumhydroxid (4.17). For at undgå tab af ammoniak under hydrolysen med urease lukkes Erlenmeyer-kolben med en prop forsynet med en tragt med hane og en lille sikkerhedsbeholder indeholdende nøjagtigt 2 ml 0,1 mol/l saltsyre-titrervæske (4.21). Gennem tragten med hane tilsættes 20 ml ureaseopløsning (4.22), hvorefter kolben henstilles en time ved 20-25 °C. Opløsningen tilsættes med pipette 25 ml 0,1 mol/l saltsyre-titrervæske (4.2) gennem tragten, som skylles med lidt vand. Indholdet fra sikkerhedsbeholderen overføres kvantitativt til Erlenmeyer-kolben. Syreoverskuddet tilbagetitreres med 0,1 mol/l natriumhydroxid-titrervæske (4.17), indtil pH er 5,4 målt på pH-meter.

Bemærkninger

1. Efter fældning med bariumhydroxid- og natriumcarbonatopløsningerne fyldes op til mærket, filtreres og neutraliseres hurtigst muligt.

2. Kontrollen af titreringen kan ligeledes udføres med indikator (4.26), men omslagspunktet er i så fald vanskeligere at iagttage.

7.6.2. *Blindprøve*

Se 7.2.3.

7.6.3. *Angivelse af resultatet*

$$\% \text{ N (urea)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

hvor

a = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske (4.17) forbrugt ved blindanalysen, som gennemføres under nøjagtigt samme betingelser som analysen,

A = ml 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxid-titrervæske forbrugt til analysen (4.17),

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til analysen.

7.6.4. *Gravimetrisk metode med xanthydrol*

Af filtratet (7.1) afpipetteres en alikvot del indeholdende højst 20 mg urea, som overføres til et 100 ml bægerglas. 40 ml eddikesyre (4.11) tilsættes. Der omrøres med en glasstav i et minut. Derpå henstilles opløsningen i fem minutter for at give et eventuelt bundfald tid til at sætte sig. Efter filtrering og udvaskning med nogle dråber eddikesyre (4.11) tilsættes filtratet, dråbe for dråbe, 10 ml xanthydrol (4.23) under stadig omrøring med glaspinden. Opløsningen hensættes, indtil udfældningen begynder. Der omrøres på ny 1-2 minutter. Glasset henstilles 1½ time. Indholdet filtreres ved svagt vakuum gennem en forud tørret og vejet glasfilterdigel; bundfaldet vaskes 3 gange med 5 ml ethanol (4.28) uden forsøg på at fjerne eddikesyren. Filterdiglen anbringes en time i varmeskab ved 130 °C (må ikke overstige 145 °C), afkøles i ekssikkator og vejes.

7.6.5. *Angivelse af resultatet*

$$\% \text{ N urea} = \frac{6{,}67 \times m}{M}$$

hvor

m = bundfaldets masse i gram

M = prøvens masse i gram i den alikvote del, udtaget til bestemmelsen.

Der korrigeres med resultatet af blindanalysen. Biuret kan normalt uden større fejl medregnes som ureanitrogen, idet det absolutte indhold heraf er ringe i sammensatte gødninger.

7.6.6. *Bestemt som differens*

Ureanitrogen kan ligeledes beregnes efter følgende tabel:

Tilfælde	Nitrat-N	Ammonium-N	Urea-N
1	0	+	(7.2.4) — (7.5.3)
2	+	+	(7.3.3) — (7.5.3)

8. EFTERPRØVNING AF RESULTATERNE

Forud for hver analyse kontrolleres apparaturets virkemåde og nøjagtigheden ved den anvendte fremgangsmåde på en standardopløsning, som indeholder de forskellige nitrogenforbindelser i lignende indbyrdes forhold som i prøven. Denne standardopløsning fremstilles på grundlag af standardopløsninger af kaliumnitrat (4.3), ammoniumsulfat (4.4) og urea (4.5).

Metode 3

PHOSPHOR

Metode 3.1

EKSTRAKTION

Metode 3.1.1

EKSTRAKTION AF PHOSPHOR OPLØSELIGT I MINERALSKE SYRER

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til ekstraktion af phosphor opløseligt i mineralske syrer.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på de phosphatgødninger, der er anført i bilag I.

3. PRINCIP

Ekstraktion af phosphor i gødningen med en blanding af salpetersyre og svovlsyre.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **Svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2. **Salpetersyre (d_{20} = 1,40 g/ml)**

5. APPARATUR

Almindeligt laboratorieudstyr.

5.1. **Kjeldahl-kolbe med et rumfang på mindst 500 ml eller en kolbe på 250 ml, forsynet med et glasrør, der virker som tilbageløbssvaler**

5.2. **Målekolbe på 500 ml**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en prøvemængde på 2,5 g, som overføres til en tør Kjeldahl kolbe.

7.2. **Ekstraktion**

Der tilsættes 15 ml vand og omrystes for at bringe stoffet i suspension. Der tilsættes 20 ml salpetersyre (4.2) og meget forsigtigt 30 ml svovlsyre (4.1).

Når en eventuel kraftig indledende reaktion er ophørt, bringes kolbens indhold langsomt i kog og holdes kogende i 30 minutter, hvorefter der afkøles. Herpå tilsættes meget forsigtigt og under omrystning ca. 150 ml vand. Derpå koges opløsningen igen i 15 minutter.

Væsken afkøles fuldstændigt og hældes over i en 500 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket, blandes og filtreres på et tørt, phosphorfrit foldefilter. Den første portion af filtratet kasseres.

7.3. **Måling**

Bestemmelsen af det ekstraherede phosphor gennemføres på en alikvot del af den således fremstillede opløsning efter metode nr. 3.2.

Metode 3.1.2

EKSTRAKTION AF PHOSPHOR OPLØSELIGT I 2 % MYRESYRE (20 g/LITER)

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til ekstraktion af phosphor opløseligt i 2 % myresyre (20 g/liter).

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på bløde råphosphater.

3. PRINCIP

For at adskille de hårde råphosphater fra de bløde råphosphater foretages en ekstraktion af det phosphor, der er opløseligt i myresyre, under fastlagte betingelser.

4. REAGENSER

4.1. **Myresyreopløsning, 2 % (20 g/liter)**

Anmærkning

82 ml myresyre (koncentration 98-100 %, d_{20} = 1,22 g/ml) fortyndes til 5 liter med destilleret vand.

5. APPARATUR

Almindeligt laboratorieudstyr.

5.1. **Målekolbe på 500 ml (f.eks. Stohmannflaske)**

5.2. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 5 g af den forbehandlede prøve, og dette overføres til en tør Stohmann-målekolbe på 500 ml (5.1) med vid hals.

7.2. **Ekstraktion**

Under roterende bevægelse af kolben tilsættes myresyre (4.1) med en temperatur på 20 ± 1 °C til ca. 1 cm under målestregen, hvorefter der fyldes op til mærket. Derefter lukkes kolben med en gummiprop og omrystes i 30 minutter i rotationsapparatet (5.2) ved en temperatur på 20 ± 2 °C.

Der filtreres på et tørt phosphorfrit foldefilter over i en tør glasbeholder. Den første portion af filtratet kasseres.

7.3. **Måling**

Phosphor bestemmes i en alikvot del af det helt klare filtrat efter metode 3.2.

Metode 3.1.3

EKSTRAKTION AF PHOSPHOR OPLØSELIGT I 2 % CITRONSYRE (20 g/liter)

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til ekstraktion af phosphor opløseligt i 2 % citronsyre (20 g/liter).

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på thomasphosphat (bilag I A).

3. PRINCIP

Ekstraktion af phosphor i gødningen med en 2 % citronsyreopløsning (20 g/liter) under fastlagte betingelser.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **2 % citronsyreopløsning (20 g/liter), fremstillet af rent, krystallinsk, ikke forvitret citronsyre ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$)**

Anmærkning

Koncentrationen af denne citronsyreopløsning kontrolleres ved at titrere 10 ml af den med 0,1 mol/l natriumhydroxid-titrervæske og anvende phenolphtalein som indikator.

Hvis opløsningen er nøjagtig, skal resultatet blive 28,55 ml.

5. APPARATUR

5.1. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Analysen udføres på produktet, som dette er modtaget, efter at have blandet den oprindelige prøve for at sikre, at den er homogen. Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 5 g prøve, som overføres til en tør kolbe med tilstrækkelig vid hals og et rumfang på mindst 600 ml, som tillader en god omrystning.

7.2. **Ekstraktion**

Der tilsættes 500 ± 1 ml af citronsyreopløsningen med en temperatur på 20 ± 1 °C. Under tilsætningen af de første ml reagens omrystes kraftigt med hånden for at undgå at der dannes klumper samt hindre adsorption til kolbevæggen. Kolben lukkes med en gummiprop og omrystes i rotationsapparat (5.1) i nøjagtigt 30 minutter ved en temperatur på 20 ± 2 °C.

Der filtreres omgående på et tørt, phosphorfrit foldefilter over i en tør beholder. De første 20 ml af filtratet kasseres. Filtreringen fortsættes, indtil der er opnået en filtratmængde, som er tilstrækkelig til den egentlige phosphorbestemmelse.

7.3. **Måling**

Bestemmelsen af det ekstraherede phosphor gennemføres på en alikvot del af den således fremstillede opløsning efter metode 3.2.

Metode 3.1.4

EKSTRAKTION AF PHOSPHOR OPLØSELIGT I NEUTRALT AMMONIUMCITRAT

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til ekstraktion af phosphor opløseligt i neutralt ammoniumcitrat.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle gødninger, hvis opløselighed i neutralt ammoniumcitrat er angivet (se bilag I).

3. PRINCIP

Ekstraktion af phosphor ved en temperatur på 65 °C med en neutral opløsning af ammoniumcitrat (pH = 7,0) under fastlagte betingelser.

4. REAGENS

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **Neutral ammoniumcitratopløsning (pH = 7,0)**

Denne opløsning skal pr. liter indeholde 185 g ren, krystallinsk citronsyre og skal have en massefylde på 1,09 ved 20 °C og pH 7,0.

Reagenset fremstilles på følgende måde:

370 g ren krystallinsk citronsyre ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$) opløses i ca. 1,5 liter vand og gøres næsten neutral ved tilsætning af 345 ml ammoniakopløsning (28-29 % NH_3). Hvis koncentrationen af NH_3 er lavere end 28 %, tilsættes en tilsvarende større mængde ammoniakopløsning, og citronsyren opløses i en tilsvarende mindre mængde vand.

Opløsningen afkøles og indstilles nøjagtigt på neutralpunktet: pH-metrets elektroder holdes neddyppet i opløsningen; dråbevis og under fortsat omrøring (mekanisk omrøring) tilsættes ammoniakopløsning med 28-29 % NH_3, indtil pH er nøjagtig 7,0 ved en temperatur på 20 °C. På dette tidspunkt fyldes op til et rumfang på 2 liter, og pH-værdien kontrolleres på ny. Reagenset opbevares i en lukket beholder, og pH kontrolleres med mellemrum.

5. APPARATUR

5.1. **Bægerglas på 2 liter**

5.2. **pH-meter**

5.3. **Erlenmeyer-kolbe på 200 eller 250 ml**

5.4. **Målekolber på 500 ml og på 2 000 ml**

5.5. **Termostatreguleret vandbad på 65 °C, forsynet med en egnet omryster (se figur 8)**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

1 eller 3 gram af den gødning, der skal analyseres (se forordningens bilag I A og B), overføres til en Erlenmeyer-kolbe på 200 eller 250 ml indeholdende 100 ml ammoniumcitratopløsning, som forud er opvarmet til 65 °C.

7.2. **Analyse af opløsningen**

Erlenmeyer-kolben lukkes lufttæt og omrystes for at bringe gødningen i suspension uden at den klumper. Proppen løsnes et øjeblik for at udligne trykforskellen, hvorefter Erlenmeyer-kolben på ny tillukkes, anbringes i et vandbad, som er indstillet til at holde kolbens indhold på nøjagtigt 65 °C, og fastgøres til rysteapparatet (se figur 8). Under omrystningen skal væskeniveauet i kolben hele tiden ligge under niveauet i vandbadet ([1]). Den mekaniske omrystning reguleres på en sådan måde, at der sikres en vedvarende suspension.

Efter nøjagtig en times omrystning tages Erlenmeyer-kolben op af vandbadet.

([1]) I mangel af et mekanisk rysteapparat kan kolben omrystes med hånden for hver 5 minutter.

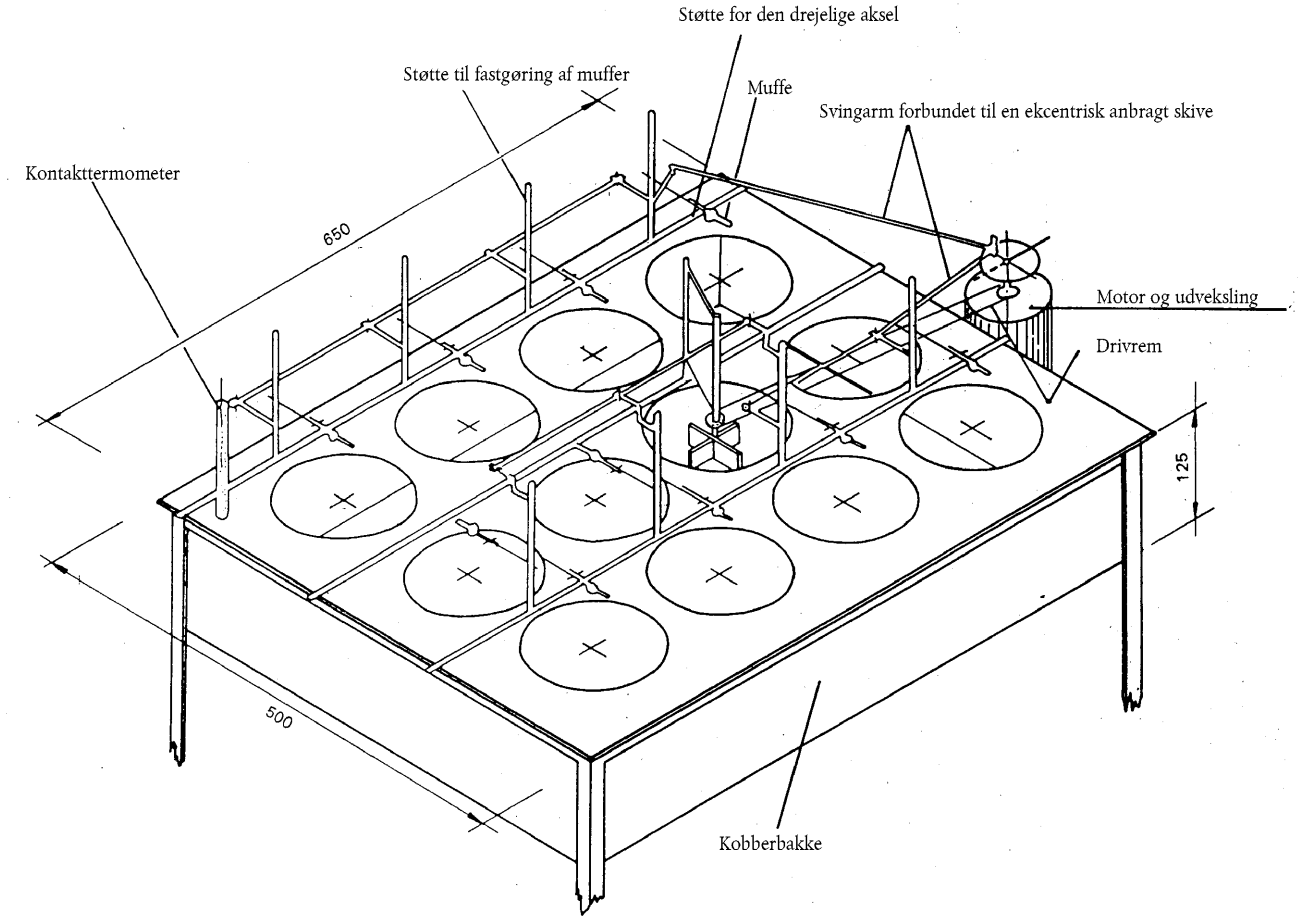
Den afkøles omgående under rindende vand til stuetemperatur, hvorefter indholdet ved hjælp af en vandstråle straks overføres til en 500 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand. Der blandes omhyggeligt. Der filtreres omgående på et tørt foldefilter (phosphorfrit, mellemhastighed) over i en tør beholder. Den første del af filtratet (ca. 50 ml) kasseres.

Derefter opsamles ca. 100 ml af det klare filtrat.

7.3. **Måling**

I det således fremstillede ekstrakt bestemmes phosphorindholdet efter metode 3.2.

Figur 8

Metode 3.1.5

EKSTRAKTION MED BASISK AMMONIUMCITRAT

Metode 3.1.5.1

Ekstraktion af opløseligt phosphor efter Petermann ved 65 °C

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til varm ekstraktion af phosphor, opløseligt i basisk ammoniumcitrat.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på dicalciumphosphat, fældet som dihydrat ($CaHPO_4 \cdot 2H_2O$).

3. PRINCIP

Ekstraktion af phosphor ved en temperatur på 65 °C med en basisk opløsning af ammoniumcitrat (Petermann) under fastlagte betingelser.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand med samme egenskaber som destilleret vand.

4.1. **Petermanns-opløsning**

4.2. **Karakteristik**

Citronsyre ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$): 173 g pr. liter.

Ammoniak: 42 g ammoniaknitrogen pr. liter.

pH skal være mellem 9,4 og 9,7.

Fremstilling ud fra diammoniumcitrat

I en 5 liter målekolbe opløses 931 g diammoniumcitrat (molekylemasse 226,19) i ca. 3 500 ml vand. Under omrystning og afkøling i rindende vand tilsættes ammoniak i små portioner. Eksempelvis skal der ved d_{20} = 906 g/ml, svarende til 20,81 % ammoniaknitrogen efter masse, anvendes 502 ml ammoniakopløsning. Temperaturen holdes på 20 °C, og der tilsættes destilleret vand op til 5 liter. Derefter blandes.

Fremstilling ud fra citronsyre og ammoniak

I en beholder på ca. 5 liter opløses 865 g ren citronsyre monohydrat i ca. 2 500 ml destilleret vand. Beholderen anbringes i koldt vand og tilsættes i små portioner og under fortsat omrystning ammoniak gennem en tragt, hvor det nederste af stilken stikker ned i citronsyreopløsningen. Eksempelvis skal der ved d_{20} = 906 g/ml, svarende til 20,81 % ammoniaknitrogen efter masse, tilsættes 1 114 ml ammoniakopløsning. Temperaturen holdes på 20 °C, og opløsningen overføres til en 5 000 ml målekolbe. Der tilsættes destilleret vand til mærket og blandes.

Kontrol på indholdet af ammoniaknitrogen

Af opløsningen udtages 25 ml, som overføres til en 250 ml målekolbe, tilsættes destilleret vand til mærket og blandes. Af denne opløsning udtages 25 ml, hvori indholdet af ammoniak bestemmes efter metode 2.1. Hvis opløsningen er korrekt, skal der anvendes 15 ml 0,5 H_2SO_4.

Hvis indholdet af ammoniaknitrogen er større end 42 g/l, kan NH_3 fjernes med en luftstrøm af en inert gas eller ved svag opvarmning, således at pH bliver 9,7. En ny kontrolanalyse udføres.

Hvis indholdet af ammoniaknitrogen er mindre end 42 g/l, skal der tilsættes en masse — M — af ammoniakvand:

$$M = (42 - n \times 2{,}8) \times \frac{500}{20{,}81} \text{ g}$$

$$\text{eller et volumen } V = \frac{M}{0{,}906} \text{ ved } 20\ ^\circ\text{C}.$$

Hvis V er mindre end 25 ml, tilsættes 5 liter målekolben direkte massen V gange 0,173 g pulveriseret citronsyre.

Hvis V er større end 25 ml, fremstilles en ny liter reagens på følgende måde:

173 g citronsyre afvejes og opløses i 500 ml vand. Under de ovenfor angivne forsigtighedsregler tilsættes 225 + V gange 1,206 ml af den ammoniakopløsning, der er brugt til fremstillingen af de 5 liter reagens. Der fyldes op til mærket med vand. Derefter blandes.

Denne liter opløsning blandes med de tidligere fremstillede 4 975 ml.

5. APPARATUR

5.1. **Vandbad, der kan indstilles på temperaturen 65 ± 1 °C**

5.2. **Målekolbe på 500 ml (f.eks. Stohmannflaske)**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 1 g af den forbehandlede prøve og overføres til en 500 ml målekolbe (5.2).

7.2. **Ekstraktion**

200 ml basisk ammoniumcitratopløsning (4.1) tilsættes. Kolben tilproppes og rystes kraftigt med hånden for at undgå at der dannes klumper samt hindre adsorption til kolbevæggen.

Kolben anbringes i vandbad indstillet på 65 °C og omrystes hvert femte minut i den første halve time. Efter hver omrystning lettes proppen for at udligne trykket. Vandoverfladen i vandbadet skal befinde sig over væskeoverfladen i kolben. Kolben skal derefter stå yderligere 1 time i vandbadet ved 65 °C under omrystning hvert tiende minut. Kolben fjernes fra vandbadet, afkøles til stuetemperatur (omkring 20 °C), tilsættes destilleret vand op til 500 ml og omrystes. Blandingen filtreres gennem et phosphorfrit foldefilter. Det første filtrat kasseres.

7.3. **Måling**

Bestemmelse af det ekstraherede phosphor gennemføres på en alikvot del af den således fremkomne opløsning efter metode 3.2.

Metode 3.1.5.2

Ekstraktion af opløseligt phosphor efter Petermann ved stuetemperatur

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til kold ekstraktion af phosphor, opløseligt i basisk ammoniumcitrat.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan udelukkende anvendes på glødephosphater.

3. PRINCIP

Ekstraktion af phosphor ved en stuetemperatur på 20 °C med en basisk ammoniumcitratopløsning (Petermann) under fastlagte betingelser.

4. REAGENS

Se metode 3.1.5.1.

5. APPARATUR

5.1. **Almindeligt laboratorieudstyr samt en målekolbe på 250 ml (f.eks. Stohmannflaske)**

5.2. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 2,5 g af den forbehandlede prøve og overføres til målekolbe på 250 ml (5.1).

7.2. **Ekstraktion**

Der tilsættes lidt af Petermanns-opløsning ved 20 °C, omrystes kraftigt for at undgå at der dannes klumper samt hindre adsorption til kolbevæggen. Der fyldes op til mærket med Petermanns-opløsning, og kolben lukkes med en gummiprop.

Der omrystes i et roterende rysteapparat (5.2) i to timer. Der filtreres omgående på et tørt, phosphorfrit foldefilter over i en tør beholder. Den første del af filtratet kasseres.

7.3. **Måling**

Bestemmelsen af det ekstraherede phosphor gennemføres på en alikvot del af den således fremstillede opløsning efter metode 3.2.

Metode 3.1.5.3

Ekstraktion af opløseligt phosphor i Joulies basiske ammoniumcitratopløsning

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til ekstraktion af phosphor, opløseligt i Joulies basiske ammoniumcitrat.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle phosphatgødninger — sammensatte gødninger indbefattet — hvor phosphor findes som aluminium-calciumphosphat.

3. PRINCIP

Ekstraktion ved en stuetemperatur på 20 °C under veldefineret omrystning og eventuelt ved tilstedeværelse af oxin med en basisk ammoniumcitratopløsning med nærmere angiven sammensætning.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand.

4.1. **Basisk ammoniumcitratopløsning efter Joulie**

Denne opløsning indeholder 400 g citronsyre og 153 g NH_3 pr. liter. Dens indhold af fri ammoniak ligger i nærheden af 55 g pr. liter. Den kan tilberedes ved anvendelse af en af nedennævnte fremgangsmåder:

4.1.1. I en målekolbe på 1 liter opløses 400 g ren citronsyre ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$) i ca. 600 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/ml, eller 200 g NH_3 pr. liter). Citronsyren tilsættes i portioner på 50-80 g ad gangen under samtidig afkøling, så maksimumstemperaturen ikke overstiger 50 °C. Der fyldes op med ammoniak til et rumfang på 1 000 ml.

4.1.2. I en målekolbe på 1 000 ml opløses 432 g rent ammoniumcitrat ($C_6H_{14}N_2O_7$). Der tilsættes 440 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/ml). Der fyldes op med vand til et rumfang på 1 000 ml.

Anmærkning

Kontrol af indholdet af total ammoniak.

Der udtages 10 ml af citratopløsningen og anbringes i en kolbe på 250 ml. Der fyldes op til mærket med destilleret vand. Af denne opløsning udtages 25 ml, hvori indholdet af ammoniaknitrogen bestemmes efter metode 2.1.

$$1 \text{ ml } H_2SO_4 \text{ 0,5 mol/l} = 0{,}008516 \text{ g } NH_3$$

Under disse omstændigheder anses reagenset for at være korrekt, såfremt det antal ml, der findes ved titreringen, ligger mellem 17,7 og 18 ml.

Hvis ikke, skal der tilsættes 4,25 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/l) for hver 0,1 ml under de ovennævnte 18 ml.

4.2. **8-hydroxyquinolin (oxin), pulveriseret**

5. APPARATUR

5.1. **Almindeligt laboratorieudstyr og en lille glas- eller porcelænsmorter med tilhørende pistil**

5.2. **Målekolber på 500 ml**

5.3. **Målekolbe på 1 000 ml**

5.4. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,0005 g afvejes 1 g af den forbehandlede gødning og overføres til en lille morter, fugtes med en halv snes dråber citratopløsning (4.1) og findeles meget omhyggeligt med pistillen.

7.2. **Ekstraktion**

Der tilsættes 20 ml citratopløsning (4.1), og den pastaagtige masse udrøres i denne væske, hvorefter blandingen henstår i ca. 1 minut.

Væsken overføres til 500 ml målekolben, idet det, der ikke er udrevet tilstrækkelig godt lades tilbage i morteren. Denne rest tilsættes 20 ml citratopløsning (4.1), der udrives som ovenfor og væsken overføres til målekolben. 4 gange gentages denne procedure, således at hele prøven er blevet overført til målekolben efter femte udsivning. Den samlede mængde citratopløsning, der medgår til disse operationer, bør være på ca. 100 ml.

Morteren og pistillen skylles over målekolben med 40 ml destilleret vand.

Den tilproppede kolbe omrystes i rotationsapparat (5.4) i 3 timer.

Efter at kolben derefter har stået i ro i 15-16 timer, genoptages omrystningen under de samme betingelser og fortsættes i 3 timer. Temperaturen holdes under hele operationen på 20 ± 2 °C.

Der fyldes op til mærket med destilleret vand og filtreres på et tørt filter. De første portioner af filtratet kasseres, hvorefter det klare filtrat opsamles i en tør kolbe.

7.3. **Måling**

Bestemmelsen af det ekstraherede phosphor sker på en alikvot del af den således fremstillede opløsning efter metode 3.2.

8. TILLÆG

Oxintilsætning gør det muligt at benytte denne metode til gødninger, der indeholder magnesium. Tilsætningen anbefales, såfremt forholdet mellem indholdet af magnesium og phosphor overstiger 0,03 ($Mg/P_2O_5 > 0,03$). I så fald tilsættes 3 g oxin til den fugtede prøve. Tilsætning af oxin, når der ikke er magnesium til stede, vil desuden med sandsynlighed ikke påvirke bestemmelsen. Hvis det vides, at magnesium ikke er tilstede, er det imidlertid muligt at undlade oxintilsætningen.

Metode 3.1.6

EKSTRAKTION AF VANDOPLØSELIGT PHOSPHOR

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af vandopløseligt phosphor.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle gødninger — sammensatte gødninger indbefattet — hvor der er foreskrevet en bestemmelse af det vandopløselige phosphor.

3. PRINCIP

Ekstraktion med vand ved omrystning under fastlagte betingelser.

4. REAGENS

Destilleret eller demineraliseret vand

5. APPARATUR

5.1. **Målekolbe på 500 ml (f.eks. Stohmannflaske)**

5.2. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning af prøven**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes 5 g af den forbehandlede prøve og overføres til målekolbe på 500 ml (5.1).

7.2. **Ekstraktion**

Til kolben tilsættes 450 ml vand med en temperatur på 20-25 °C.

Der omrystes i rotationsapparatet (5.2) i 30 minutter.

Derefter fyldes op til mærket med vand, blandes omhyggeligt ved omrystning og filtreres gennem et tørt, phosphorfrit foldefilter over i en tør beholder.

7.3. **Måling**

Bestemmelsen af phosphor gennemføres på en alikvot del af den således fremstillede opløsning efter metode nr. 3.2.

Metode 3.2

BESTEMMELSE AF EKSTRAHERET PHOSPHOR

(gravimetrisk metode med quinolinphosphormolybdat)

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til bestemmelse af det ekstraherede phosphor fra gødninger.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle de gødningsekstrakter [1] hvori forskellige phosphorforbindelser skal bestemmes.

3. PRINCIP

Efter en eventuel hydrolyse fældes phosphoret i surt miljø som quinolinphosphormolybdat.

Efter filtrering og udvaskning tørres bundfaldet ved 250 °C og vejes.

Under de angivne forsøgsbetingelser vil forbindelser, der kan forekomme i opløsningen (uorganiske eller organiske syrer, ammoniumioner, opløste silikater, osv.) ikke genere, såfremt der til fældningen anvendes et reagens fremstillet af natrium- eller ammoniummolybdat.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **Koncentreret saltsyre (d_{20} = 1,40 g/ml)**

4.2. **Reagensfremstilling**

4.2.1. *Fremstilling af fældningsreagens ud fra natriummolybdat*

Opløsning A: 70 g natriummolybdat (dihydrat) opløses i 100 ml destilleret vand.

Opløsning B: 60 g ren citronsyre (monohydrat) opløses i 100 ml destilleret vand, og der tilsættes 85 ml koncentreret saltsyre (4.1).

Opløsning C: Opløsning C fremstilles ved under omrøring at tilsætte opløsning A til opløsning B.

[1] Phosphor opløseligt i minerale syrer, vandopløseligt phosphor, phosphor opløseligt i ammoniumcitratopløsninger, phosphor opløseligt i 2 % citronsyre og phosphor opløseligt i 2 % myresyre.

Opløsning D: Til 50 ml destilleret vand tilsættes 35 ml koncentreret salpetersyre (4.1) og derpå 5 ml frisk destilleret quinolin. Opløsning D tilsættes til opløsning C, blandes omhyggeligt og henstår derpå en nat i mørke. Herefter fyldes op med 500 ml med destilleret vand, blandes på ny og filtreres på filtrertragt (5.6).

4.2.2. *Fremstilling af fældningsreagens ud fra ammoniummolybdat*

Opløsning A: 100 g ammoniummolybdat til analyse opløses i 300 ml destilleret vand under svag opvarmning og regelmæssig omrystning.

Opløsning B: 120 g ren citronsyre (monohydrat) opløses i 200 ml destilleret vand og tilsættes 170 ml koncentreret salpetersyre (4.1).

Opløsning C: 10 ml frisk destilleret quinolin tilsættes til 70 ml koncentreret salpetersyre (4.1).

Opløsning D: Opløsning A hældes langsomt og under grundig omrøring over i opløsning B. Efter omhyggelig blanding tilsættes opløsning C til denne blanding, og der fyldes op til en liter, hvorefter blandingen henstår i mørke i to døgn og til slut filtreres på filtertragt (5.6).

Reagenserne 4.2.1 og 4.2.2 kan anvendes med lige stor berettigelse, begge skal opbevares i mørke i hermetisk tillukkede flasker af polyethylen.

5. APPARATUR

5.1. **Almindeligt laboratorieudstyr samt 500 ml Erlenmeyer-kolbe med vid hals**

5.2. **Kalibrerede pipetter på 10, 25 og 50 ml**

5.3. **Glasfilterdigel med en porestørrelse på 5-20 µ**

5.4. **Kolbe til vakuumfiltrering**

5.5. **Varmeskab, der kan indstilles på 250 ± 10 °C**

5.6. **Glasfilterdigel med en porestørrelse på 5-20 µ**

6. FREMGANGSMÅDE

6.1. **Prøveudtagning fra opløsningen**

Med pipette udtages en alikvot del af gødningsekstraktet (se tabel 2), indeholdende ca. 0,010 g P_2O_5 (0,004 g P), som overføres til en 500 ml Erlenmeyer-kolbe. Der tilsættes 15 ml koncentreret salpetersyre [1] (4.1) og fortyndes med vand til ca. 100 ml.

Tabel 2

Bestemmelse af alikvote mængder, der udtages til fældning af quinolinphosphormolybdat

% P_2O_5 + i gødningen	% P i gødningen	Prøve til analyse (g)	Fortynding (til ml)	Prøve (ml)	Fortynding (til ml)	Prøve til bundfældning (ml)	Faktor for omregning af quinolin-phosphor-molybdat til % P_2O_5	Faktor for omregning af quinolin-phosphor-molybdat til % P
5 — 10	2,2 — 4,4	1	500	—	—	50	32,074	13,984
		5	500	—	—	10	32,074	13,984
10 — 25	4,4 — 11,0	1	500	—	—	25	64,148	27,968
		5	500	50	500	50	64,148	27,968
+ 25	+ 11	1	500	—	—	10	160,370	69,921
		5	500	50	500	25	128,296	55,937

[1] 21 ml, når den opløsning, der skal bundfældes, indeholder mere end 15 ml citratopløsning (neutral citratopløsning eller basisk citratopløsning efter Petermann eller Joulie).

6.2. **Hydrolyse**

Når metaphosphater, pyrophosphater eller polyphosphat findes i opløsningen hydrolyseres på følgende måde:

Indholdet i Erlenmeyer-kolben bringes til at koge svagt og holdes svagt kogende, indtil hydrolysen er tilendebragt (i almindelighed 1 time). Der kan eksempelvis anbringes en svaler i kolbehalsen for at hindre tab ved væskesprøjt eller en for kraftig fordampning, hvilket kan mindske rumfanget til under det halve af begyndelsesrumfanget. Efter endt hydrolyse erstattes det fordampede vand med destilleret vand.

6.3. **Vejning af diglen**

Filterdiglen (5.3) tørres i 15 minutter i varmeskabet, som er indstillet på 250 ± 10 °C. Den vejes efter afkøling i en ekssikkator.

6.4. **Fældning**

Den sure opløsning i Erlenmeyer-kolben opvarmes til kogepunktet, hvorefter fældningen af quinolinphosphormolybdat sker ved dråbe for dråbe og under vedvarende omrøring at tilsætte 40 ml af fældningsreagenset (reagens 4.2.1 eller 4.2.2) [1]. Erlenmeyer-kolben anbringes i et kogende vandbad i 15 minutter og omrystes med mellemrum. Filtreringen kan ske umiddelbart herefter eller efter en afkøling.

6.5. **Filtrering og udvaskning**

Der dekanteres og filtreres under vakuum. Bundfaldet i Erlenmeyer-kolben vaskes med 30 ml vand. Opløsningen dekanteres og filtreres. Denne operation gentages fem gange. Resten af bundfaldet overføres til diglen ved hjælp af en sprøjteflaske. Det udvaskes fire gange med 20 ml vand, idet vaskevandet suges helt fra, før en ny portion tilsættes. Bundfaldet tørres grundigt.

6.6. **Tørring og vejning**

Diglen aftørres udvendigt med filtrerpapir og anbringes derefter i varmeskabet ved en temperatur på 250 °C (5.5), indtil massen er blevet konstant (i almindelighed 15 minutter); derpå afkøles den i ekssikkator til stuetemperatur og vejes hurtigt.

6.7. **Blindprøve**

For hver serie af bestemmelser gennemføres en blindprøve, idet der udelukkende anvendes reagenser og opløsningsmidler i de mængder, der er benyttet til ekstraktionen (citratopløsning, osv.) og tages hensyn til denne blindprøve ved beregningen af slutresultatet.

6.8. **Kontrol**

Bestemmelsen gennemføres på en alikvot mængde af en vandig opløsning af kaliumdihydrogenphosphat indeholdende 0,01 g P_2O_5.

7. ANGIVELSE AF RESULTATET

Benyttes de i tabellen angivne størrelser for afvejet mængde og for fortyndinger, anvendes følgende formel:

$$\% \text{ P i gødningen} = (A - a) \times F'$$

eller

$$\% \ P_2O_5 \text{ i gødningen} = (A - a) \times F$$

hvor

A = massen af quinolinphosphormolybdat i gram,

a = massen af quinolinphosphormolybdat i blindprøven i gram,

F og F' = faktorer i de to sidste kolonner i tabel 2.

[1] Når der til fældning er udtaget mere end 15 ml citratopløsning (neutral citratopløsning, Petermanns eller Joulie's basiske citratopløsning) og derfor tilsat 21 ml koncentreret salpetersyre, anvendes 80 ml fældningsreagens.

Benyttes andre end de i tabellen angivne størrelser for afvejet mængde og for fortyndingen, anvendes følgende formel:

$$\% \text{ P i gødningen} = \frac{(A - a) \times f' \times D \times 100}{M}$$

eller

$$\% \ P_2O_5 \text{ i gødningen} = \frac{(A - a) \times f \times D \times 100}{M}$$

hvor

f og f'= omregningsfaktorer for omregning af quinoliphosphormolybdat til P_2O_5 = 0,032074, (f) eller til P = 0,013984 (f'),

D = fortyndingsfaktor,

M = den analyserede prøves masse, i gram.

Metode 4

KALIUM

Metode 4.1

BESTEMMELSE AF VANDOPLØSELIGT KALIUM

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af indholdet af vandopløseligt kalium.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Alle kaliumgødninger anført i bilag I.

3. PRINCIP

Kalium bestemmes i en vandig opløsning af prøven. Stoffer, der kan interferere på bestemmelsen fjernes eller maskeres, og kalium fældes i svagt basisk miljø som kaliumtetraphenylborat.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand

4.1. **Formaldehyd**

Klar opløsning med 25-35 % formaldehyd.

4.2. **Kaliumchlorid til analyse**

4.3. **Natriumhydroxidopløsning: ca. 10 mol/l**

Der må kun anvendes kaliumfrit natriumhydroxid til analyse.

4.4. **Indikatoropløsning**

0,5 g phenolphtalein opløses i 90 % ethanol, og der fyldes op til et rumfang på 100 ml.

4.5. **EDTA-opløsning**

4 g dinatriumethylendiamintetraacetat-dihydrat opløses i vand i en 100 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket og blandes.

Dette reagens opbevares i en plastikbeholder.

4.6. **STPB-opløsning**

I 480 ml vand opløses 32,5 natriumtetraphenylborat, og der tilsættes 2 ml natriumhydroxidopløsning (4.3) og 20 ml magnesiumchloridopløsning (100 g $MgCl_2 \cdot 6H_2O$ pr. liter).

Der omrystes i 15 minutter og filtreres gennem et tæt, askefrit filter.

Dette reagens opbevares i en plastikbeholder.

4.7. **Vaskevæske**

20 ml af TPB Na-opløsningen (4.6) fortyndes med vand til 1 000 ml.

4.8. **Bromvand**

Mættet opløsning af brom i vand.

5. APPARATUR

5.1. **Målekolber på 1 000 ml**

5.2. **Et bægerglas på 250 ml**

5.3. **Glasfilterdigler med en porestørrelse på 5-20 µ**.

5.4. **Varmeskab, der kan indstilles på 120 ± 10 °C**

5.5. **Ekssikkator**.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

Ved kaliumsalte skal prøvens partikelstørrelse være så fin, at den til analyse udtagne mængde kan blive repræsentativ. For disse produkter skal metode 1 (6) (a) anvendes.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøve**

Med en nøjagtighed på 0,001 g afvejes en mængde på 10 g af den forbehandlede prøve (5 g for kaliumsalte indeholdende mere end 50 % kaliumoxid). Den afvejede mængde overføres med ca. 400 ml vand til et bægerglas på 600 ml.

Væsken bringes i kog og koges i 30 minutter, hvorefter der afkøles, hældes over i en målekolbe på 1 000 ml, fyldes op til mærket, blandes og filtreres over i en tør beholder. De første 50 ml af filtratet kasseres (se 7.6, note vedrørende fremgangsmåden).

7.2. **Behandling af den til fældning udtagne alikvote del**

Med pipette udtages en alikvot del af filtratet, indeholdende 25-50 mg kalium (se tabellen), som overføres til et bægerglas på 250 ml. Der fyldes eventuelt op med vand til 50 ml.

For at undgå eventuel interferens tilsættes 10 ml EDTA-opløsning (4.5), nogle dråber phenolphtaleinopløsning (4.4) og under omrystning, dråbe for dråbe natriumhydroxidopløsning (4.3) til rød farve og yderligere nogle dråber natriumhydroxid i overskud (i almindelighed er 1 ml natriumhydroxid tilstrækkeligt til at neutralisere og give overskud).

For at eliminere størsteparten af ammoniak (se 7.6 (b), noten vedrørende fremgangsmåden) koges forsigtigt i 15 minutter.

Om nødvendigt tilsættes vand indtil et rumfang på 60 ml.

Opløsningen bringes i kog, hvorefter bægerglasset fjernes fra ilden, og der tilsættes 10 ml formaldehydopløsning (4.1). Der tilsættes nogle dråber phenolphtalein og om nødvendigt endnu nogle dråber natriumhydroxid, indtil tydelig rød farve. Bægerglasset dækkes med et urglas og anbringes i 15 minutter i kogende vandbad.

7.3. **Vejning af diglen**

Filtrerdiglen (se 5 »Apparatur«) tørres i varmeskabet (5.4) ved en temperatur på 120 °C, indtil den har opnået en konstant masse (ca. 15 minutter).

Derpå afkøles den i en ekssikkator og vejes.

7.4. **Fældning**

Bægerglasset tages op af vandbadet, og under samtidig omrystning tilsættes dråbe for dråbe 10 ml TPBNa-opløsning (4.6). (Denne tilsætning udføres på ca. 2 minutter). Der ventes mindst 10 minutter, før der filtreres.

7.5. **Filtrering og udvaskning**

Der filtreres i den vejede filterdigel tilsluttet vakuumsugekolbe, hvorefter bægerglasset skylles med vaskevæsken (4.7); bundfaldet vaskes tre gange med vaskevæske (ca. 60 ml i alt) og to gange med 5-10 ml vand.

Bundfaldet tørres grundigt.

7.6. **Tørring og vejning**

Diglen aftørres udvendigt med filtrerpapir og anbringes med indhold 1½ time i varmeskabet indstillet på 120 °C. Derpå afkøles den i en ekssikkator til stuetemperatur og vejes hurtigt.

Anmærkning vedrørende fremgangsmåden

a) Hvis filtratet er mørkfarvet, udtages med pipette en alikvot del, indeholdende maksimalt 100 mg K_2O, som overføres til en målekolbe på 100 ml, tilsættes bromvand og bringes i kog for at fjerne bromoverskuddet. Efter afkøling fyldes op til mærket og filtreres, hvorefter kaliumindholdet bestemmes i en alikvot filtratmængde.

b) Hvis opløsningen indeholder lidt eller intet ammoniumnitrogen, kan kogningen i de 15 minutter udelades.

7.7. **Alikvote udtagningsmængder og faktorer**

Tabel 3

For metode 4

% K_2O i gødningen	% K i gødningen	Afvejet mængde (g)	Udtaget af ekstraktionsopløsningen til fortynding (ml)	Fortynding (til ml)	Alikvot del udtaget til fældning (ml)	Omregningsfaktor (F) $\frac{\%\ K_2O}{g\ TPBK}$	Omregningsfaktor (F') $\frac{\%\ K}{g\ TPBK}$
5 — 10	4,2 — 8,3	10	—	—	50	26,280	21,812
10 — 20	8,3 — 16,6	10	—	—	25	52,560	43,624
20 — 50	16,6 — 41,5	10	enten —		10	131,400	109,060
			eller 50	250	50	131,400	109,060
over 50	over 41,5	5	enten —	—	10	262,800	218,120
			eller 50	250	50	262,800	218,120

7.8. **Blindprøve**

For hver serie bestemmelser gennemføres en blindanalyse udelukkende på de anvendte reagenser i de under analysen anvendte mængder. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.9. **Kontrolforsøg**

Til kontrol af analyseteknikken gennemføres en bestemmelse på en alikvot mængde af en vandig opløsning af kaliumchlorid; den alikvote mængde skal højst indeholde 40 mg K_2O.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Med de i tabellen angivne afvejede mængder og fortyndinger anvendes følgende formel:

$$\%\ K_2O \text{ i gødningen} = (A - a) \times F$$

eller

$$\% \text{ K i gødningen} = (A - a) \times F'$$

hvor

A = massen af prøvens bundfald, i gram,

a = massen af blindprøvens bundfald, i gram,

F og F' = faktorer (se tabel 3).

Med afvejede mængder og fortyndinger, der afviger fra de i tabellen angivne, anvendes følgende formel:

$$K_2O \text{ i gødningen} = \frac{(A - a) \times f \times D \times 100}{M}$$

eller

$$K \text{ i gødningen} = \frac{(A - a) \times f' \times D \times 100}{M}$$

hvor

f = omregningsfaktor, TBPK til K_2O = 0,1314,

f' = omregningsfaktor, TBPK til K = 0,109,

D = fortyndingsfaktor,

M = den analyserede prøves masse, i gram.

Metode 5

Intet

Metode 6

CHLOR

Metode 6.1

BESTEMMELSE AF CHLORIDER NÅR DER IKKE ER ORGANISK STOF TIL STEDE

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til chloridbestemmelse, når der ikke er organisk stof til stede.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode kan anvendes på alle de gødninger, der er fri for organiske stoffer.

3. PRINCIP

Chlorid i vandig opløsning fældes i surt miljø med overskud af en titreropløsning af sølvnitrat. Overskuddet titreres med en ammoniumthiocyanatopløsning ved tilstedeværelse af ferriammoniumsulfat (Volhards metode).

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand, chloridfrit.

4.1. **Nitrobenzen til analyse eller ethylether**

4.2. **Salpetersyre: 10 mol/l**

4.3. **Indikatoropløsning**

40 g ferriammoniumsulfat $Fe_2(SO_4)_3 \cdot (NH_4)_2SO_4 \cdot 24H_2O$ opløses i vand, og der fyldes op til 1 liter.

4.4. **Sølvnitrat: 0,1 mol/l standardopløsning**

Fremstilling

Da dette salt er hygroskopisk og ikke kan tørres uden risiko for spaltning, tilrådes det at afveje ca. 9 g, som opløses i vand og fylde op til 1 liter. Ved titrering med 0,1 mol/l $AgNO_3$-opløsning indstilles opløsningen på 0,1 mol/l.

5. APPARATUR

5.1. **Rotationsapparat med 35-40 rotationer pr. minut**

5.2. **Buretter**

5.3. **Målekolbe på 500 ml**

5.4. **En konisk kolbe (Erlenmeyer) på 250 ml**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Afvejning og fremstilling af prøven**

5 g af prøven afvejes med en nøjagtighed på 0,001 g og overføres til en 500 ml målekolbe, hvorefter der tilsættes 450 ml vand. Der omrystes en halv time i rotationsapparat (5.1), fyldes op til 500 ml med destilleret vand, blandes og filtreres over i et bægerglas.

7.2. **Måling**

Der udtages en alikvot del af filtratet indeholdende højst 0,150 g chlor. f.eks. 25 ml (0,25 g), 50 ml (0,5 g) eller 100 ml (1 g). Hvis der udtages en mængde på under 50 ml, skal der fyldes op med destilleret vand til et rumfang på 50 ml.

Der tilsættes 5 ml 10 mol/l salpetersyre (4.2), 20 ml indikatoropløsning (4.3) og 2 dråber ammoniumthiocyanat-titrervæske (sidstnævnte reagens afmåles fra burette, som af denne grund er stillet på nulstregen).

Derefter tilsættes med burette sølvnitratopløsning (4.4) i overskud på 2-5 ml. Der tilsættes endvidere 5 ml nitrobenzen eller 5 ml ethylether (4.1) og omrystes grundigt for at få bundfaldet til at klumpe sammen. Overskuddet af sølvnitrat titreres med 0,1 mol/l ammoniumthiocyanat (4.5), indtil der fremkommer en gulbrun farve, som ikke forsvinder ved en let omrystning.

Anmærkning

Nitrobenzen eller ethylether (men især nitrobenzen) beskytter sølvchloridet mod at reagere med thiocyanationerne. På denne måde opnås et meget klart omslag.

7.3. **Blindprøve**

Der foretages en blindprøve (prøvemængden udelades) under samme betingelser. Ved beregningen af slutresultatet tages hensyn hertil.

7.4. **Kontrolforsøg**

Forud for bestemmelserne kontrolleres nøjagtigheden af den anvendte teknik ved hjælp af en sådan mængde af en friskfremstillet kaliumchloridopløsning, at den indeholder en kendt mængde chlorid i størrelsesordenen 100 mg.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Analyseresultatet udtrykkes som procent chlorid i prøven, som denne er modtaget til analyse.

Beregning: procent chlorid (Cl) beregnes efter formlen:

$$\% \text{ chlorid} = 0{,}003546 \times \frac{(V_z - V_{cz}) - (V_a - V_{ca}) \times 100}{M}$$

hvor

V_z = ml 0,1 mol/l sølvnitrat,

V_{cz} = ml 0,1 mol/l sølvnitrat forbrugt til blindprøven

V_a = ml 0,1 mol/l ammoniumthiocyanat

V_{ca} = ml 0,1 mol/l ammoniumthiocyanat forbrugt til blindprøven

M = den alikvote dels masse, i gram (7.2).

Metode 7

FINHEDSGRAD

Metode 7.1

BESTEMMELSE AF FINHEDSGRADEN

(ved tør sigtning)

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af finhedsgraden ved tør sigtning.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på alle de EF-gødninger, hvor der foreskrives, at finhedsgraden skal angives ved sigter med maskeåbning 0,630 mm og 0,160 mm.

3. PRINCIP

Ved mekanisk sigtning bestemmes de mængder af produktet, som har en kornstørrelse på over 0,63 mm, og de mængder, som ligger mellem 0,16 og 0,63 mm, hvorefter finhedsgraden beregnes i procent.

4. APPARATUR

4.1. **Mekanisk sigteapparat**

4.2. **Sigter af standardserie med maskeåbning på henholdsvis 0,16 og 0,63 mm (diameter 20 cm og højde 5 cm)**

5. FREMGANGSMÅDE

50 g af materialet afvejes med en nøjagtighed på 0,05 g. De to sigter og sigtebunden anbringes i sigteapparatet (4.1) med sigten med størst maskeåbning øverst. Den afvejede prøve anbringes på den øverste sigte. Der sigtes i 10 minutter, og fraktionen i sigtebunden fjernes. Derpå sættes apparatet i gang igen, og efter 1 minut kontrolleres det, at den mængde, der er opsamlet i sigtebunden i dette tidsrum, ikke overstiger 250 mg. I modsat fald gentages operationen (et minut hver gang), indtil den opsamlede mængde er på under 250 mg. Det tilbageblevne materiale på de 2 sigter vejes hver for sig.

6. ANGIVELSE AF RESULTATET

Finhedsgraden i % angivet ved sigte 0,630 mm = $(50 - M_1) \times 2$

Finhedsgraden i % angivet ved sigte 0,16 mm = $(50 - (M_1 + M_2)) \times 2$

hvor

M_1 = massen af sigterest på sigte 0,630 mm, i gram,

M_2 = massen af sigterest på sigte 0,16 mm, i gram,

Ikke indbefattet sigterest på sigte 0,63 mm.

Resultaterne afrundes til nærmeste, hele, større tal.

Metode 7.2

BESTEMMELSE AF FINHEDSGRADEN AF BLØDE RÅPHOSPHATER

1. FORMÅL

Denne forskrift fastsætter en metode til bestemmelse af finhedsgraden af bløde råphosphater.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Bløde råphosphater.

3. PRINCIP

Idet der her er tale om den mindste finhedsgrad, der kan bestemmes ved sigtning, er en sigtning af tørt materiale vanskelig at gennemføre, fordi de fineste partikler er tilbøjelige til at klumpe sammen. Derfor gennemføres konventionelt en vådsigtning.

4. REAGENSER

Natriumhexametaphosphatopløsning: 1 %.

5. APPARATUR

5.1. **Sigter af standardserie med maskeåbning på henholdsvis 0,063 og 0,125 mm (diameter 20 cm og højde 5 cm) og med tilhørende bund**

5.2. **Glastragt med 20 cm diameter, anbragt i stativ**

5.3. **250 ml bægerglas**

5.4. **Varmeskab**

6. ANALYSEMETODE

6.1. **Prøveudtagning**

50 g af materialet afvejes med en nøjagtighed på 0,05 g. Sigterne vaskes på begge sider med vand og sigten med 0,125 mm maskeåbning anbringes på sigte 0,063 mm.

6.2. **Fremgangsmåde**

Den afvejede prøve anbringes på den øverste sigte. Der sigtes under en svag stråle koldt vand (almindeligt ledningsvand kan benyttes), indtil det gennemstrømmende vand er næsten klart. Det påses, at vandstrømmen er således, at den nederste sigte ikke fyldes med vand.

Når sigteresten på den øverste sigte synes næsten konstant, tages denne sigte op og anbringes på sigtebunden.

Vådsigtningen fortsættes med den nederste sigte i nogle minutter, indtil vandet løber nogenlunde klart igennem.

Sigte 0,125 mm anbringes igen på sigte 0,063 mm, og eventuelle rester i bunden hældes i den øverste sigte, hvorefter sigtningen gentages under en svag vandstråle, indtil denne er blevet nogenlunde klar.

Ved hjælp af tragten overføres sigteresterne til hver sit bægerglas og bringes i suspension ved at fylde glassene med vand. Efter henstand i ca. 1 minut dekanteres så meget vand som muligt.

Derpå anbringes bægerglassene i to timer i varmeskab ved en temperatur på 150 °C.

Efter afkøling fjernes resterne med en pensel og vejes.

7. ANGIVELSE AF RESULTATET

Resultaterne afrundes til nærmeste, hele, større tal.

$$\text{Finhedsgraden i \% angivet ved sigte } 0{,}125 \text{ mm} = (50 - M_1) \times 2$$

$$\text{Finhedsgraden i \% angivet ved sigte } 0{,}063 \text{ mm} = (50 - (M_1 + M_2)) \times 2$$

hvor

M_1 = massen af sigterest på sigte 0,125 mm, i gram

M_2 = massen af sigterest på sigte 0,063 mm, i gram.

8. BEMÆRKNINGER

Konstateres der klumper på en af sigterne ved afslutningen af vådsigtningen, skal analysen gentages på følgende måde:

50 g prøvemateriale overføres langsomt og under omrystning til en kolbe på ca. 1 liter, som indeholder 500 ml natriumhexametaphosphatopløsning. Kolben lukkes lufttæt og rystes kraftigt med hånden for at slå klumperne i stykker. Hele suspensionen overføres til den øverste sigte, og kolben vaskes. Derefter fortsættes analysen som angivet under punkt 6.2.

Metode 8

SEKUNDÆRE NÆRINGSSTOFFER

Metode 8.1

EKSTRAKTION AF TOTAL CALCIUM, TOTAL MAGNESIUM, TOTAL NATRIUM OG TOTAL SVOVL I FORM AF SULFAT

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til ekstraktion af total calcium, total magnesium, total natrium samt total svovl, som er til stede i form af sulfater, således at hvert af disse grundstoffer så vidt muligt kan bestemmes efter kun en enkelt ekstraktion.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder alle EF-gødninger, hvori der i medfør af denne forordning deklareres et totalindhold af calcium, magnesium og natrium samt et indhold af total svovl i form af sulfat.

3. PRINCIP

Opløsning i kogende fortyndet saltsyre.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) og 1 rumfang vand.

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

Ekstraktionerne af calcium, magnesium, natrium og svovl (sulfat) foretages med en prøve på 5 g, afvejet med en nøjagtighed på 1 mg.

Når prøven indeholder mere end 15 % svovl (S), svarende til 37,5 % SO_3, og mere end 18,8 % calcium (Ca), svarende til 26,3 % CaO, foretages ekstraktionen af calcium og svovl dog med en prøve på 1 g, afvejet med en nøjagtighed på 1 mg. Den udtagne prøve anbringes i et bægerglas på 600 ml.

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Der tilsættes ca. 400 ml vand og 50 ml fortyndet saltsyre (4.1) i små portioner og forsigtigt, såfremt produktet indeholder en større mængde carbonater. Væsken bringes i kog og holdes kogende i 30 minutter. Derefter lader man den afkøle, idet kolben rystes med mellemrum. Derefter overføres den kvantitativt til en 500 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange. Der filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. De første portioner kasseres, og filtratet skal være helt klart. Beholderen tilproppes, såfremt det ikke straks anvendes.

Metode 8.2

EKSTRAKTION AF TOTALT SVOVL TIL STEDE I FORSKELLIGE FORMER

1. FORMÅL

I dette dokument fastlægges en metode til ekstraktion af totalt svovl, indeholdt i gødninger som elementært svovl og/eller i forskellige forbindelser.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder udelukkende de EF-gødninger, hvori der i medfør af denne forordning deklareres et indhold af totalt svovl, når dette grundstof er til stede i forskellige former (elementært, thiosulfat, sulfit, sulfat).

3. PRINCIP

Omdannelse i basisk miljø af elementært svovl til polysulfider og thiosulfat, efterfulgt af oxydation af disse og eventuelt tilstedeværende sulfitter med hydrogenperoxid. De forskellige svovlformer omdannes således til sulfat, som bestemmes ved udfældning af bariumsulfat (metode 8.9).

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre (d = 1,18) og 1 rumfang vand.

4.2. **Opløsning af natriumhydroxid, 30 % NaOH minimum (d = 1,33)**.

4.3. **30 % (m/m) hydrogenperoxidopløsning**

4.4. **Bariumchlorid $BaCl_2$, $2H_2O$, vandig opløsning 122 g/l**

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

En gødningsmængde indeholdende mellem 80 og 350 mg svovl (S), eller mellem 200 og 875 mg SO_3, afvejes med en nøjagtighed på 1 mg.

I almindelighed (hvor S < 15 %) afvejes 2,500 g. Den udtagne prøve anbringes i et bægerglas på 400 ml.

7.2. **Oxydation**

Der tilsættes 20 ml natriumhydroxidopløsning (4.2) og 20 ml vand. Der afdækkes med et urglas. Indholdet koges 5 minutter på varmepladen (5.1). Prøven fjernes fra varmepladen. Med en stråle kogende vand nedvaskes det svovl, som hænger ved bægerglassets vægge, og indholdet koges i 20 minutter, hvorefter man lader det afkøle.

Der tilsættes hydrogenperoxid (4.3) i portioner på 2 ml ad gangen, indtil der ikke længere er nogen synlig reaktion. 6 til 8 ml hydrogenperoxid vil være nødvendig. Man lader oxydationen fortsætte i kold tilstand i 1 time. Derefter koges i en halv time, og glasset stilles til afkøling.

7.3. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Der tilsættes ca. 50 ml vand og 50 ml saltsyreopløsning (4.1).

— *Hvis svovlindholdet (S) er under 5 %*:

Der filtreres i et bægerglas på 600 ml. Remanensen på filteret vaskes flere gange med koldt vand. Når vaskningen er til ende, verificeres det ved hjælp af en bariumchloridopløsning (4.4), at der ikke er sulfat til stede i de sidste dråber af filtratet. Filtratet skal være fuldstændigt gennemsigtigt. Sulfatbestemmelsen foretages på den samlede opløsning efter metode 8.9.

— *Hvis svovlindholdet (S) er mindst 5 %*:

Bægerets indhold overføres kvantitativt til en 250 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange. Derefter filtreres på et tørt filter i et tørt bægerglas. Filtratet skal være fuldstændigt gennemsigtigt. Opløsningen tilproppes, hvis den ikke skal anvendes straks. Sulfatbestemmelsen foretages på en alikvot af denne opløsning ved udfældning i form af bariumsulfat efter metode 8.9.

Metode 8.3

EKSTRAKTION AF VANDOPLØSELIGT NATRIUM, CALCIUM, MAGNESIUM OG SVOVL

(i form af sulfat)

1. FORMÅL

I dette dokument fastlægges en metode til ekstraktion af den vandopløselige fraktion af natrium, calcium, magnesium og svovl i form af sulfat i gødninger, således at gødningens indhold af hvert af disse grundstoffer kan bestemmes efter kun en enkelt ekstraktion.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder udelukkende de gødninger, hvori der i medfør af bilag I deklareres et indhold af vandopløseligt natrium, calcium, magnesium og svovl som sulfat.

3. PRINCIP

Grundstofferne opløses i kogende vand.

4. REAGENSER

Destilleret eller demineraliseret vand af tilsvarende kvalitet.

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

a) For gødninger, som ikke indeholder svovl, eller som samtidigt indeholder højst 3 % svovl (S) (= 7,5 % SO_3) og højst 4 % calcium (Ca) (= 5,6 % CaO), afvejes 5 g gødning med en nøjagtighed på 1 mg.

b) For gødninger indeholdende mere end 3 % svovl (S) og mere end 4 % calcium (Ca) afvejes 1 g gødning med en nøjagtighed på 1 mg.

Den udtagne prøve anbringes i et bægerglas på 600 ml.

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Der tilsættes ca. 400 ml vand. Kolbens indhold bringes i kog og holdes kogende i 30 minutter, hvorefter man lader det afkøle, idet kolben rystes med mellemrum. Indholdet overføres kvantitativt til en 500 ml målekolbe, hvorefter der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange.

Der filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. De første portioner af filtratet kasseres. Filtratet skal være helt klart.

Opløsningen tilproppes, hvis den ikke skal anvendes straks.

Metode 8.4

EKSTRAKTION AF VANDOPLØSELIGT SVOVL, NÅR SVOVLET ER TIL STEDE I FORSKELLIGE FORBINDELSER

1. FORMÅL

I dette dokument fastlægges en metode til ekstraktion af vandopløseligt svovl, når dette er til stede i gødningen i forskellige forbindelser.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder udelukkede de gødninger, hvori der i medfør af bilag I deklareres et indhold af vandopløseligt svovltrioxid.

3. PRINCIP

Svovlet opløses i koldt vand og omdannes derefter til sulfat ved oxydation med hydrogenperoxid i alkalisk miljø.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) og 1 rumfang vand.

4.2. **Opløsning af natriumhydroxid, indeholdende mindst 30 % NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml)**

4.3. **30 % (m/m) hydrogenperoxidopløsning**

5. APPARATUR

5.1. **500 ml Stohmann-målekolbe**

5.2. **Rotationsapparat, indstillet til 30/40 omdrejninger pr. minut**

5.3. **Elektrisk varmeplade med temperaturregulering**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

a) For gødninger, som samtidigt indeholder højst 3 % svovl (S) (= 7,5 % SO_3) og højst 4 % calcium (Ca) (= 5,6 % CaO) afvejes 5 g gødning med en nøjagtighed på 1 mg.

b) For gødninger indeholdende mere end 3 % svovl (S) og mere end 4 % calcium (Ca) afvejes 1 g gødning med en nøjagtighed på 1 mg.

Den udtagne prøve anbringes i en 500 ml kolbe (5.1).

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Der tilsættes ca. 400 ml vand, tilproppes og omrystes i apparatet (5.2) i 30 minutter. Derefter fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange. Der filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. Opløsningen tilproppes, hvis den ikke skal anvendes straks.

7.3. **Oxydation af den prøveportion, der skal analyseres**

Af ekstraktionsopløsningen udtages en alikvot på ikke over 50 ml, indeholdende mellem 20 og 100 mg svovl (S). Den anbringes i et bægerglas med passende kapacitet.

Om nødvendigt fyldes op med vand til et samlet rumfang på 50 ml. Der tilsættes 3 ml natriumhydroxidopløsning (4.2) og 2 ml hydrogenperoxidopløsning (4.3). Bægerglasset dækkes med et urglas, og indholdet koges forsigtigt i 1 time på varmepladen (5.3). Derefter tilsættes 1 ml hydrogenperoxidopløsning ad gangen, så længe reaktionen vedvarer (maksimalt 5 ml).

Derefter lader man indholdet afkøle, og urglasset fjernes og vaskes ned i bægerglasset. Væsken gøres sur ved tilsætning af ca. 20 ml fortyndet saltsyre (4.1), og rumfanget bringes op på ca. 300 ml ved tilsætning af vand.

Sulfatbestemmelsen foretages på hele den oxiderede opløsning efter metode 8.9.

Metode 8.5

EKSTRAKTION OG BESTEMMELSE AF ELEMENTÆRT SVOVL

ADVARSEL

Ved denne metode anvendes carbondisulfid (CS_2). Dette kræver særlige sikkerhedsforanstaltninger, specielt:

— opbevaring af CS_2

— beskyttelsesudstyr til personalet

— arbejdshygiejne

— beskyttelse mod brand og eksplosion

— fjernelse af reagenset.

Anvendelse af metoden kræver et højt kvalificeret personale samt egnet laboratorieudstyr.

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til ekstraktion og bestemmelse af elementært svovl indeholdt i gødninger.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder EF-gødninger, hvori der i medfør af bilag I deklareres et indhold af totalt svovl i form af elementært svovl.

3. PRINCIP

Efter fjernelse af opløselige bestanddele ekstraheres det elementære svovl med carbondisulfid, efterfulgt af gravimetri af det ekstraherede svovl.

4. REAGENS

Carbondisulfid (svovlkulstof).

5. APPARATUR

5.1. **100 ml ekstraktionskolbe med slebet hals**

5.2. **Soxhlet-apparat med tilhørende filtreringshylstre**

5.3. **Roterende vakuumfordamper**

5.4. **Elektrisk varmeskab med ventilation indstillet til 90 ± 2 °C**

5.5. **Petriskåle af porcelæn med en diameter på 5-7 cm og en kanthøjde på ikke over 5 cm**

5.6. **Elektrisk varmeplade med temperaturregulering**

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

5-10 g prøve afvejes med en nøjagtighed på 1 mg og anbringes i et soxhlet-hylster (5.2).

7.2. **Ekstraktion af svovlet**

Indholdet af hylsteret vaskes grundigt med varmt vand for at fjerne alle opløselige bestanddele og tørres i tørreskab (5.4) ved 90 °C i mindst 1 time, hvorefter hylsteret anbringes i soxhlet-apparatet (5.2).

I kolben til apparatet (5.1) anbringes nogle glasperler, hvorefter kolben aftareres (P_0) og tilføres 50 ml carbondisulfid (4.1).

Efter at være forbundet med apparatet ekstraheres det elementære svovl i 6 timer. Derefter afbrydes varmetilførslen, og efter afkøling fjernes kolben fra apparatet og forbindes til den roterende fordamper (5.3). Fordampningen afbrydes, når kolbens indhold er blevet til en svampet masse.

Kolben tørres ved 90 °C i tørreskab (5.4) i mindst 1 time, indtil vægten er konstant (P_1).

7.3. **Bestemmelse af renheden af det ekstraherede svovl**

Visse stoffer kan være ekstraheret med carbondisulfid samtidig med det elementære svovl. For at fastslå andelen heraf gås frem på følgende måde:

Efter at have blandet indholdet af kolben bedst muligt udtages 2-3 g af stoffet, som afvejes med en nøjagtighed på 1 mg (n). Stoffet anbringes i petriskålen (5.5), og skål plus indhold vejes (P_2). Derefter anbringes petriskålen på varmepladen (5.6), der indstilles således, at temperaturen 220 °C ikke overskrides for ikke at fremkalde en forbrænding af svovlet. Sublimeringen fortsætter i 3-4 timer, indtil massen er konstant (P_3).

Anmærkning

NB: For visse gødninger er det måske ikke af interesse at kende svovlets renhedsgrad. I så fald springes 7.2 over.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Procentindholdet af elementært svovl (S) i gødningen er lig med:

$$\text{So urenhedsprocent af gødning} = \frac{P_1 - P_0}{m} \times 100$$

$$\text{Renheden af det udtrukne svovl (\%)} = \frac{P_2 - P_1}{n} \times 100$$

$$\text{Procent rent So i gødningen} = \frac{(P_1 - P_0)(P_2 - P_3)}{m \times n} \times 100$$

hvor

m = gødningsprøvens masse i gram

P_0 = massen i g af soxhletkolben

P_1 = massen af soxhletkolben plus urent svovl efter tørring

n = massen af urent svovl anvendt til rensningen, i g

P_2 = massen af petriskålen

P_3 = massen af petriskålen efter sublimering af svovlet.

Metode 8.6

MANGANOMETRISK BESTEMMELSE AF EKSTRAHERET CALCIUM EFTER UDFÆLDNING SOM OXALAT

1. FORMÅL

I dette dokument fastlægges en metode til bestemmelse af calcium i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder alle EF-gødninger, hvori der i medfør af bilag I deklareres et totalindhold af calcium og/eller indhold af vandopløseligt calcium.

3. PRINCIP

Fældning af calciumindholdet i en portion af ekstraktionsopløsningen som oxalat. Efter separation og opløsning heraf, titrering af oxalsyren med kaliumpermanganat.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) og 1 rumfang vand.

4.2. **Svovlsyre, fortyndet 1 : 10**

1 rumfang svovlsyre (d_{20} = 1,84 g/ml) i 10 rumfang vand.

4.3. **Fortyndet ammoniakopløsning 1 : 1**

1 rumfang ammoniakvand (d_{20} = 0,88 g/ml) og 1 rumfang vand.

4.4. **Mættet opløsning af ammoniumoxalat [$(NH_4)_2\ C_2O_4\ H_2O$] ved stuetemperatur (af størrelsesordenen 40 g/l)**

4.5. **30 % (m/v) opløsning af citronsyre**

4.6. **Ammoniumchloridopløsning, 5 % (m/v)**

4.7. **0,1 % (m/v) opløsning af bromothymolblåt i ethanol (95 %)**

4.8. **0,04 % (m/v) opløsning af bromcresolgrønt i ethanol (95 %)**

4.9. **Titreret 0,02 mol/l opløsning af kaliumpermanganat**

5. APPARATUR

5.1. **Glasfilterdigel med en porøsitet på 5-20 µ**

5.2. **Vandbad**

6. FORBEREDELSE AF EN PRØVEMÆNGDE TIL ANALYSE

Med en præcisionspipette udtages en portion ekstraktionsopløsning opnået ved anvendelse af en af metoderne 8.1 eller 8.3 og indeholdende mellem 15 og 50 mg Ca (= 21 og 70 mg CaO). Rumfanget af denne portion betegnes v_2. Den hældes i et bægerglas på 400 ml. Der neutraliseres (omslag fra gult til blåt med indikatoren 4.7) om nødvendigt med nogle dråber ammoniakvand (4.3).

Der tilsættes 1 ml citronsyreopløsning (4.5) og 5 ml ammoniumchloridopløsning (4.6).

7. FÆLDNING AF CALCIUMOXALAT

Der tilsættes ca. 100 ml vand, hvorefter væsken bringes i kog. Herefter tilsættes 8-10 dråber indikatoropløsning (4.8) og dråbe for dråbe 50 ml varm ammoniumoxalatopløsning (4.4). Dannes der bundfald, opløses dette ved at tilsætte nogle dråber saltsyre (4.1). Der neutraliseres meget langsomt med ammoniakopløsningen (4.3) under fortsat omrøring til pH 4,4-4,6 (indikatoromslag fra grønt til blåt med 4.8). Bægerglasset anbringes nu på kogende vandbad (5.2) i ca. 30 minutter.

Derefter fjernes bægerglasset fra vandbadet og stilles til afkøling i 1 time, hvorefter der filtreres på diglen (5.1).

8. TITRERING AF FÆLDET OXALAT

Bægerglasset og diglen vaskes grundigt for at fjerne overskud af ammoniumoxalat (verificeres ved, at der ikke længere er chlor i vaskevandet). Filterdiglen anbringes i bægerglasset på 400 ml, og bundfaldet opløses med 50 ml varm svovlsyre (4.2). Der fyldes op med vand til et samlet rumfang på ca. 100 ml. Temperaturen bringes op på 70-80 °C, og der titreres dråbevis med permanganatopløsning (4.9), indtil den rosa farve varer 1 minut. Dette rumfang betegnes n.

9. ANGIVELSE AF RESULTATET

Gødningens indhold af calcium (Ca) er lig med

$$Ca\ (\%) = n \times 0{,}2004 \times \frac{t}{0{,}02} \times \frac{v_1}{v_2 \times m}$$

hvor

n = antal ml permanganat

m = massen af prøven i gram

v_2 = rumfanget af prøveportionen i ml

v_1 = rumfanget af ekstraktionsopløsningen i ml

t = koncentrationen af permanganatopløsningen i mol pr. liter.

$$CaO\ (\%) = Ca\ (\%) \times 1{,}400$$

Metode 8.7

BESTEMMELSE AF MAGNESIUM VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til bestemmelse af magnesium i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder ekstrakter af EF-gødninger fremstillet efter metoderne 8.1 og 8.3 for hvilke der deklareres et indhold af totalt magnesium eller vandopløseligt magnesium, med undtagelse af følgende gødninger opført i bilag I D vedrørende sekundære næringsstoffer:

— type 4 (kieserit),

— type 5 (magnesiumsulfat) og type 5.1 (magnesiumsulfatopløsning)

og med undtagelse af følgende gødning, der er anført under kaliumgødninger i bilag I, punkt A.3.:

— type 7 (kieserit med kaliumsulfat)

for hvilke metode 8.8 anvendes.

Denne metode kan anvendes på alle gødningsekstrakter, som indeholder grundstoffer, der kan interferere med den kompleksometriske metode til bestemmelse af magnesium.

3. PRINCIP

Efter passende fortynding af ekstraktet bestemmes magnesiumindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyre, 1 mol/l opløsning**

4.2. **Saltsyre, 0,5 mol/l opløsning**

4.3. **Magnesiumstandardopløsning: 1,00 mg/ml**

4.3.1. *1,013 g magnesiumsulfat ($MgSO_4$, $7H_2O$) opløses i 0,5 mol/l saltsyre (4.2).*

4.3.2. *Der afvejes 1,658 g magnesiumoxid (MgO), som forinden er glødet for at fjerne ethvert spor af recarbonering. Dette anbringes i et bægerglas og tilsættes 100 ml vand og 120 ml 1 mol/l saltsyre (4.1). Når stoffet er opløst, omhældes opløsningen kvantitativt til en målekolbe på 1 000 ml. Der fyldes op til mærket og blandes.*

eller

4.3.3. *Standardopløsning, som fås i handelen*

Ansvaret for kontrollen af disse standardopløsninger påhviler laboratoriet.

4.4. **Strontiumchloridopløsning**

75 g strontiumchlorid ($SrCl_2$ $6H_2O$) opløses i fortyndet saltsyre (4.2) og fortyndes til 500 ml med samme syre.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer med magnesiumlampe, indstillet til 285,2 nm.

Flamme af acetylen/luft.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 8.1 og 8.3.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Hvis gødningen har et deklareret magnesiumindhold (Mg) på mere end 6 % (= 10 % MgO), overføres med pipette 25 ml (V_1) af ekstraktionsopløsningen (6) til en 100 ml målekolbe, som fyldes op til mærket med vand og omrystes. Fortyndingsfaktoren $D_1 = 100/V_1$**

7.2. **Med pipette overføres 10 ml af ekstraktionsopløsningen (6) eller af den fortyndede ekstraktionsopløsning (7.1) til en 200 ml målekolbe, hvorefter der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyre (4.2) og blandes. Fortyndingsfaktor: 200/10**

7.3. **Denne opløsning (7.2) fortyndes med 0,5 mol/l saltsyre (4.2) til en koncentration, som ligger inden for spektrometrets optimale arbejdsområde (5.1). V_2 er rumfanget af udtagningen i 100 ml. Fortyndingsfaktoren $D_2 = 100/V_2$**

Den endelige opløsning skal indeholde 10 % v/v strontiumchloridopløsning (4.4).

7.4. **Fremstilling af blindprøve**

Der fremstilles en blindprøve ved at gennemføre hele processen efter ekstraktionen (ekstraktionsmetode 8.1 eller 8.3) og kun udelade gødningsprøven.

7.5. **Fremstilling af standardopløsninger**

Ved fortynding af standardopløsningen (4.3) med 0,5 mol/l saltsyre fremstilles mindst 5 referenceopløsninger med stigende magnesiumkoncentration svarende til apparatets optimale måleområde (5.1).

Disse opløsninger skal indeholde 10 % v/v strontiumchloridopløsning (4.4).

7.6. **Måling**

Spektrometeret (5.1) indstilles på bølgelængden 285,2 nm.

Derefter indsuges i rækkefølge standardopløsningerne (7.5), prøveopløsningen (7.3) og blindprøven (7.4), idet instrumentet efter hver måling skylles med den opløsning, som derefter skal måles. Denne operation gentages tre gange. Kalibreringskurven tegnes ved at afsætte spektrometerværdierne for hver referenceopløsning (7.5) som ordinat og tilsvarende magnesiumkoncentrationer i µg/ml som abscisse. Ud fra kalibreringskurven bestemmes magnesiumkoncentrationen i prøveopløsningen (7.3), X_s, og i blindprøven (7.4), X_b.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Mængden af magnesium (Mg) eller magnesiumoxid (MgO) i prøven beregnes på grundlag af referenceopløsningerne og under hensyntagen til blindprøven.

Magnesiumindholdet (Mg) i procent af prøven er lig med:

$$Mg\ (\%) = \frac{(X_s - X_b)D_1(200/10)D_2 500.100}{1000.1000M}$$

hvor

X_s = koncentrationen i analyseopløsningen aflæst på kalibreringskurven i µg/ml.

X_b = koncentrationen i blindprøven aflæst på kalibreringskurven i µg/ml.

D_1 = fortyndingsfaktoren, når fortyndingen (7.1) gennemføres.

— Den er lig med 4 ved udtagning af 25 ml.

— Den er lig med 1, når fortyndingen ikke gennemføres.

D_2 = fortyndingsfaktoren under 7.3.

M = prøvens masse i gram ved ekstraktionen.

— MgO (%) = Mg (%)/0,6

Metode 8.8

BESTEMMELSE AF MAGNESIUM VED KOMPLEKSOMETRI

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til bestemmelse af magnesium i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på følgende EF-gødninger, hvis totale og/eller vandopløselige magnesiumindhold skal bestemmes:

— gødninger i bilag: simple nitrogengødninger type 1b + 1c (calciummagnesiumnitrat), type 7 (magnesiumsulfonitrat), type 8 (nitrogengødning med magnesium) og simple kaligødninger, type 2 (råsalt af beriget kalium), type 4 (kaliumchlorid indeholdende magnesium), type 6 (kaliumsulfat indeholdende magnesiumsalt),

— gødninger anført i bilag I D om sekundære næringsstoffer.

3. PRINCIP

Magnesium bringes i opløsning ved anvendelse af en af metoderne 8.1 og/eller 8.3. Ca + Mg titreres først med EDTA og Eriochromsort T. Dernæst titreres Ca med EDTA og calcein eller calconcarbonsyre. Magnesium bestemmes som differens.

4. REAGENSER

4.1. **Magnesiumstandardopløsning, 0,05 mol/l**

4.1.1. *1,232 g magnesiumsulfat ($MgSO_4\ 7H_2O$) opløses i 0,5 mol/l saltsyre (4.11), og der fyldes op til 100 ml med samme syre*

eller

4.1.2. *Der afvejes 2,016 g magnesiumoxid, som forud er blevet udglødet for at fjerne ethvert spor af recarbonering. Det anbringes i et bægerglas sammen med 100 ml vand.*

Under omrystning tilsættes ca. 120 ml 1 mol/l saltsyre (4.12).

Når stoffet er opløst, overføres opløsningen kvantitativt til en målekolbe på 1 000 ml. Der fyldes op til mærket og blandes.

1 ml af denne opløsning skal indeholde 1,216 mg Mg (= 2,016 mg MgO).

Det påhviler laboratoriet at kontrollere styrken af denne standardopløsning.

4.2. **0,05 molær EDTA-opløsning**

Der afvejes 18,61 g dinatriumethylendiaminetraacetat, dihydrat ($C_{10}H_{14}N_2Na_2O_8$, $2H_2O$), som anbringes i et 1 000 ml bægerglas og opløses i 600-800 ml vand. Opløsningen hældes over i en målekolbe på 1 000 ml. Der fyldes op til mærket og blandes. Denne opløsning kontrolleres ved hjælp af opløsning (4.1), idet der udtages 20 ml af sidstnævnte opløsning og titreres i overensstemmelse med analyseteknikken beskrevet under (7.2).

1 ml af EDTA-opløsningen skal svare til 1,216 mg Mg (= 2,016 mg MgO) og til 2,004 mg Ca (= 2,804 mg CaO). (Se bemærkningerne under 10.1 og 10.6).

4.3. **0,05 molær calciumstandardopløsning**

5,004 g tørt calciumcarbonat til analyse afvejes. Det anbringes i et bægerglas sammen med 100 ml vand. Under omrystning tilsættes lidt efter lidt 120 ml ca. 1 mol/l saltsyre (4.12).

Opløsningen koges for at fjerne kuldioxid, afkøles derpå og hældes over i en målekolbe på 1 l, som fyldes op til mærket med vand og blandes. Ved at følge proceduren (7.3) kontrolleres det, at denne opløsning korresponderer med EDTA-opløsningen (4.2). 1 ml opløsning skal indeholde 2,004 mg Ca (= 2,804 mg CaO) og modsvarer 1 ml 0,05 molær EDTA-opløsning (4.2).

4.4. **Calceinindikator**

I en morter blandes 1 g calcein omhyggeligt med 100 g natriumchlorid. Der anvendes 0,010 g af denne blanding. Indikatoren slår om fra grønt til orange. Der skal titreres, til der er opnået en orange farve uden grønt skær.

4.5. **Calconcarbonsyreindikator**

Der opløses 0,40 g calconcarbonsyre i 100 ml methanol. Denne opløsning må kun opbevares i ca. 4 uger. Der benyttes 3 dråber af denne opløsning. Indikatoren slår om fra rødt til blåt. Der skal titreres til ren blå farve uden rødt skær.

4.6. **Eriochromsort T indikator**

Der opløses 0,30 g Eriochromsort T i en blanding af 25 ml propanol-l og 15 ml triethanolamin. Denne opløsning må kun opbevares i ca. 4 uger. Der benyttes 3 dråber af denne opløsning. Denne indikator slår om fra rødt til blåt, og der skal titreres til ren blå farve uden rødt skær. Den slår kun om ved tilstedeværelse af magnesium. Om nødvendigt tilsættes 1 ml standardopløsning (4.1).

Ved samtidig tilstedeværelse af calcium og magnesium kompleksbinder EDTA calcium før magnesium. I dette tilfælde titreres de to grundstoffer sammen.

4.7. **Kaliumcyanidopløsning**

2 % KCN i vand. (Bør ikke opsuges med munden, se bemærkning i 10.7).

4.8. **Kaliumhydroxyd — og kaliumcyanidopløsning**

280 g KOH og 66 g KCN opløses i vand, og der fyldes op til 1 l og blandes.

4.9. **Stødpudeopløsning, pH 10,5**

I en 500 ml målekolbe opløses 33 g ammoniumchlorid i 200 ml vand, og der tilsættes 250 ml ammoniakvand (d_{20} = 0,91 g/ml), fyldes op til mærket med vand og blandes. pH i denne opløsning kontrolleres regelmæssigt.

4.10. **Fortyndet saltsyre: 1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) + 1 rumfang vand**

4.11. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

4.12. **Saltsyreopløsning, ca. 1 mol/l**

4.13. **Natriumhydroxidopløsning, ca. 5 mol/l**

5. APPARATUR

5.1. **Magnetomrører eller mekanisk omrører**

5.2. **pH-meter**

6. KONTROLFORSØG

Der gennemføres en bestemmelse på alikvote mængder af opløsningerne 4.1 og 4.3, således at der fås samme Ca/Mg-forhold som i analyseopløsningen. Hertil udtages (a) ml af Mg-standardopløsningen (4.3) og (b-a) ml af standardopløsningen (4.1). (a) og (b) er det antal ml EDTA-opløsning, der er medgået til de to titreringer af analyseopløsningen. Denne fremgangsmåde er kun korrekt, såfremt EDTA- og Ca- og Mg-opløsningerne er nøjagtigt ækvivalente. I modsat fald er det nødvendigt at foretage korrektioner.

7. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

Se metode 8.1 og 8.3.

8. MÅLING

8.1. **Udtagelse af alikvote mængder**

Den alikvote mængde skal så vidt muligt indeholde mellem 9 og 18 mg Mg (= 15 til 30 mg MgO).

8.2. **Titrering ved tilstedeværelse af Eriochromsort T**

Med pipette udtages en alikvot mængde (8.1) af opløsningen til analyse, som overføres til et 400 ml bægerglas. Overskuddet af syre neutraliseres med 5 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.12) og ved brug af pH-meter. Der fortyndes med vand indtil ca. 100 ml. Derpå tilsættes 5 ml stødpudeopløsning (4.9). pH aflæst på pH-meter bør være 10,5 ± 0,1. Der tilsættes 2 ml kaliumcyanidopløsning (4.7) og 3 dråber Eriochromsortindikator (4.6). Der titreres med EDTA-opløsning (4.2) under rolig omrøring med omrører (5.1). (Se punkt 10.2, 10.3 og 10.4). »b« er antallet af ml af 0,05 mol/l EDTA-opløsning.

8.3. **Titrering ved tilstedeværelse af calcein eller calconcarbonsyre**

Med pipette udtages af analyseopløsningen en alikvot del af samme størrelse som den, der blev udtaget til titreringen ovenfor. Prøven anbringes i et 400 ml bægerglas. Overskuddet af syre neutraliseres med 5 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.13) og ved brug af pH-meter. Derpå fortyndes med vand indtil ca. 100 ml. Der tilsættes 10 ml KOH-KCN-opløsning (4.8) og lidt indikator (4.4) eller (4.5). Der titreres med EDTA-opløsning (4.2) under rolig omrøring med omrører (5.1). (Se punkt 10.2, 10.3, 10.4). »a« er antallet af ml af 0,05 mol/l EDTA-opløsning.

9. ANGIVELSE AF RESULTATER

For de EF-gødninger, som falder inden for metodens anvendelsesområde (5 g gødning i 500 ml ekstrakt), er gødningens indhold lig med:

$$\text{MgO \% i gødningen} = \frac{(b - a) \times T}{M}$$

$$\text{Mg \% i gødningen} = \frac{(b - a) \times T'}{M}$$

hvor

a = antallet af ml 0,05 mol/l EDTA-opløsning medgået til titreringen ved tilstedeværelse af calcein eller calconcarbonsyre

b = antallet af ml 0,05 mol/l EDTA-opløsning medgået til titreringen ved tilstedeværelse af Eriochromsort T

M = prøvemassen udtrykt i g, som er til stede i den udtagne alikvote prøvemængde

T = 0,2016 × mol/l af EDTA-opløsningen/0,05 (se 4.2)

T' = 0,1216 × mol/l af EDTA-opløsningen/0,05 (se 4.2).

10. BEMÆRKNINGER

10.1. Det stoekiometriske forhold mellem EDTA og metal i kompleksometriske analyser er altid 1 : 1, uanset metallets valens — selv om EDTA er tetravalent. EDTA-titreringsopløsningen og standardopløsningerne bliver derfor molære og ikke normale.

10.2. De kompleksometriske indikatorer er ofte følsomme for luftens påvirkning. Opløsningen kan afbleges under titreringen. I så fald tilsættes en eller to dråber indikator. Dette gælder især for Eriochromsort, men også for calconcarbonsyre.

10.3. Metal-indikatorkomplekserne er til tider ret stabile, og omslaget kan trække ud. De sidste dråber EDTA skal derfor tilsættes langsomt, og man må sikre sig, at man ikke allerede har passeret omslaget, ved at tilføje en dråbe 0,05 mol/l Mg (4.1) eller Ca-opløsning (4.3). Dette gælder især for eriochrommagnesiumkompleksets vedkommende.

10.4. Iagttagelsen af indikatoromslaget må ikke foregå fra oven og nedefter, men skal ske vandret på tværs af opløsningen, og bægeret skal være anbragt på et hvidt underlag i belysningsmæssigt fordelagtig position. Omslaget kan ligeledes let iagttages ved at anbringe bægerglasset på en mat glasplade, svagt belyst nedefra (25 W lampe).

10.5. Udførelsen af denne analyse kræver en vis erfaring. Man kan bl.a. øve sig ved at iagttage omslagene med standardopløsningerne 4.1 og 4.3. Det tilrådes at lade bestemmelserne foretage af samme person i laboratoriet.

10.6. Anvendelse af en garanteret EDTA-opløsning (f.eks. Titrisol, Normex) kan forenkle kontrollen af, at standardopløsningerne 4.1, 4.2 og 4.3 er ækvivalente.

10.7. Opløsningerne indeholdende KCN må ikke hældes i kloakken, uden at cyanidet først er omdannet til en ugiftig forbindelse, f.eks. ved oxidation med natriumhypochlorit efter alkalinisering.

Metode 8.9

BESTEMMELSE AF SULFATER

1. FORMÅL

I dette dokument fastlægges en metode til bestemmelse af svovl, som er til stede i form af sulfater i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder for bestemmelsen af sulfater, som er til stede i ekstraktioner, foretaget efter metoderne 8.1, 8.2, 8.3 og 8.4.

3. PRINCIP

Gravimetrisk bestemmelse af sulfat fældet som bariumsulfat.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) og 1 rumfang vand.

4.2. **Bariumchlorid, $BaCl_2 2H_2O$, vandig opløsning på 122 g/l**

4.3. **Sølvnitrat, vandig opløsning på 5 g/l**

5. APPARATUR

5.1. **Porcelænsdigler til glødning**

5.2. **Vandbad**

5.3. **Tørreskab, indstillet til 105 °C ± 1 °C**

5.4. **Elektrisk ovn, indstillet til 800 °C ± 50 °C**

6. FREMGANGSMÅDE

6.1. **Prøveudtagning fra opløsningen:**

Med en pipette udtages en portion af ekstraktionsopløsningen indeholdende 20-100 mg S svarende til 50-250 mg SO_3.

Denne portion anbringes i et bægerglas af passende størrelse, og der tilsættes 20 ml fortyndet saltsyre (4.1). Derefter bringes rumfanget op på ca. 300 ml med vand.

6.2. **Fældning**

Opløsningen bringes i kog. Der tilsættes dråbevis ca. 20 ml bariumchloridopløsning (4.2) under kraftig omrystning af opløsningen i bægerglasset, hvorefter man lader væsken koge i nogle minutter.

Bægerglasset dækkes med et urglas og anbringes på kogende vandbad (5.2) i 1 time. Derefter henstår den varme væske (± 60 °C), indtil bundfaldet har sat. Den klare opløsning dekanteres på et askefrit filter under langsom filtrering. Bundfaldet vaskes flere gange med en passende mængde varmt vand. Vaskningen af bundfaldet på filtret fortsættes, indtil alle chlorider er forsvundet. Dette verificeres med sølvnitratopløsningen (4.3).

6.3. **Forbrænding og vejning af bundfaldet**

Filtret med bundfaldet anbringes i en porcelænskapsel (5.1), som forud er aftareret med en nøjagtighed på 0,1 mg. Der tørres i tørreskab (5.3) og kalcineres en halv time ved ca. 800 °C (5.4). Derefter afkøles i ekssikkator og vejes med en nøjagtighed på 0,1 mg.

7. ANGIVELSE AF RESULTATER

1 mg bariumsulfat svarer til 0,137 mg S eller til 0,343 mg SO_3.

Gødningens indhold af svovl i procent er lig med:

$$S\ (\%) = w \times 0{,}0137 \times \frac{v_1}{v_2 \times m}$$

$$SO_3\ (\%) = S\ (\%) \times 2{,}5$$

hvor

w = massen af udfældet bariumsulfat i mg

v_1 = rumfanget af ekstraktionsopløsningen i ml

v_2 = rumfanget af prøveportionen i ml

m = massen af prøven i gram.

Metode 8.10

BESTEMMELSE AF NATRIUMEKSTRAKT

1. FORMÅL

I dette dokument fastsættes en metode til bestemmelse af natrium i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode gælder for EF-gødninger, hvori der i medfør af bilag I deklareres et indhold af natrium.

3. PRINCIP

Efter passende fortynding af det ekstrakt, som er fremkommet ved anvendelse af metoderne 8.1 og/eller 8.3, bestemmes natriumindholdet i opløsningen ved flammeemissionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyre**

1 rumfang saltsyre til analyse (d_{20} = 1,18 g/ml) og 1 rumfang vand.

4.2. **Aluminiumnitrat, $Al(NO_3)_3$, $9H_2O$**

4.3. **Cæsiumchlorid, CsCl**

4.4. **Vandfrit natriumchlorid, NaCl**

4.5. **Opløsning af cæsiumchlorid og aluminiumnitrat**

I en 1 000 ml målekolbe opløses 50 g cæsiumchlorid (4.3) og 250 g aluminiumnitrat (4.2) i vand, hvorefter der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange.

4.6. **Natriumstandardopløsning med et indhold af Na på 1 mg/ml**

I en 1 000 ml målekolbe opløses 2,542 g natriumchlorid (4.4) i vand. Der tilsættes 10 ml saltsyre (4.1), hvorefter der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange.

5. APPARATUR

Flammespektrometer til måling ved 589,3 nm.

6. KALIBRERINGSOPLØSNINGER

6.1. **10 ml af standardopløsningen (4.6) anbringes i en 250 ml målekolbe, hvorefter der fyldes op til mærket med vand og blandes ved at vende kolben på hovedet flere gange. Opløsningens koncentration: 40 µg natrium pr. ml**

6.2. **I en 100 ml målekolbe anbringes henholdsvis 0, 5, 10, 15, 20 og 25 ml af mellemopløsningen (6.1). Derpå tilsættes 10 ml af opløsningen (4.9). Der fyldes op til mærket og blandes. Opløsningernes koncentration: 0, 2, 4, 6, 8, 10 µg natrium pr. ml**

7. FORBEREDELSE AF MÅLEOPLØSNINGERNE

Alt efter det forventede natriumindhold i ekstraktionsopløsningen fra metoderne 8.1 og/eller 8.3 (5 g gødning i 500 ml) foretages fortyndinger efter følgende tabel:

Na_2O (%)	Na (%)	Mellemopløsning		Færdig opløsning		Fortyndingsgrad
		Udtagning (ml) (v_2)	Fortynding til ml (v_3)	Udtagning (ml) (v_4)	Fortynding til ml	
3—5	2,2 — 3,7	10	50	10	100	50
5—10	3,7 — 7,4	10	100	10	100	100
10—20	7,4 — 15	10	100	5	100	200
20—38	15 — 28	5	100	5	100	400

Mellemfortyndingen foretages med vand. Til den færdige opløsning tilsættes i målekolben på 100 ml 10 ml af opløsningen (4.5).

For en prøvemængde på 1 g multipliceres udtagningen af den færdige opløsning (v_4) med 5.

8. MÅLING

Spektrometret (5.1) gøres klart til målinger ved 589,3 nm. Apparatet kalibreres ved at måle udslaget fra kalibreringsopløsningerne (6.2). Derefter indstilles apparatets følsomhed på en sådan måde, at den stærkeste kalibreringsopløsning giver fuldt udslag. Derefter måles udslaget fra analyseprøven (7). Denne operation gentages tre gange.

9. BEREGNING AF RESULTATERNE

Kalibreringskurven afbildes med de gennemsnitlige målte udslag for hver af kalibreringsopløsningerne som ordinat og de tilsvarende koncentrationer udtrykt i µg pr. ml som abscisse. Ud fra denne kurve bestemmes natriumkoncentrationen i prøveopløsningen. Mængden af natrium beregnes ud fra opløsningerne under hensyntagen til foretagne fortyndinger. Resultaterne udtrykkes i procent af prøven.

Det procentvise indhold af natrium (Na) i gødningen er lig med:

$$\text{Na}\ (\%) = x \cdot \frac{v_3}{v_4} \frac{v_1}{v_2} \frac{10^{-2}}{m}$$

$$Na_2O\ (\%) = \text{Na}\ (\%) \times 1{,}348$$

hvor

x = koncentrationen af den opløsning, der indføres i spektrometeret i µg/ml

v_1 = rumfanget af ekstraktionsopløsningen i ml

v_2 = rumfanget af prøveportionen til mellemfortyndingen i ml

v_3 = rumfanget af mellemfortyndingen i ml

v_4 = rumfanget af prøveportionen til den endelige fortynding (i 100 ml)

m = massen af prøven i gram.

Metode 9

MIKRONÆRINGSSTOFFER I EN KONCENTRATION PÅ 10 % ELLER MINDRE

Metode 9.1

EKSTRAKTION AF TOTALINDHOLDET AF MIKRONÆRINGSSTOFFER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til ekstraktion af totalindholdet af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn og zink. Det tilstræbes at foretage færrest mulige ekstraktioner og i videst mulig udstrækning anvende samme ekstrakt til bestemmelse af totalindholdet af hvert enkelt af ovennævnte mikronæringsstoffer.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes til EF-gødninger, der er omfattet af bilag I E, og som indeholder et eller flere af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn eller zink. Metoden anvendes til bestemmelse af ethvert mikronæringsstof, der er deklareret med mindre end eller lig med 10 %.

3. PRINCIP

Opløsning i kogende, fortyndet saltsyre.

Anmærkning

Ekstraktionen er empirisk og er ikke nødvendigvis kvantitativ, afhængigt af produktet og de øvrige bestanddele af gødningen. Navnlig kan den ekstraherede mængde for visse manganoxiders vedkommende være betydeligt lavere end den samlede mængde mangan, som er indeholdt i produktet. Det påhviler gødningsfabrikanterne at sikre, at det deklarerede indhold reelt svarer til den mængde, som ekstraheres under de i metoden anvendte betingelser.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.2. **Koncentreret ammoniumhydroxidopløsning (NH_4OH, d_{20} = 0,9 g/ml)**

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

Anmærkning

Hvis ekstraktet skal benyttes til bestemmelse af bor, må der ikke anvendes borosilikatglas. Eftersom metoden indebærer kogning, er teflon eller kvarts at foretrække. Anvendes der opvaskemidler indeholdende borater til afvaskning af laboratorieudstyr, skal dette skylles omhyggeligt.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

Alt efter det deklarerede indhold af det pågældende næringsstof i produktet udtages en gødningsprøve på mellem 2 og 10 g. Følgende tabel skal anvendes til fremstilling af en endelig opløsning, som efter passende fortynding ligger inden for måleintervallet for hver metode. Prøven afvejes med en nøjagtighed på 1 mg.

Deklareret indhold af mikronæringsstof i gødningen (%)	< 0,01	0,01 — < 5	≥ 5 — 10
Prøvens masse (g)	10	5	2
Næringsstoffets masse i prøven (mg)	1	0,5 — 250	100 — 200
Ekstraktrumfang V (ml)	250	500	500
Næringsstoffets koncentration i ekstraktet (mg/l)	4	1 — 500	200 — 400

Prøven anbringes i et 250 ml bægerglas.

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Hvis prøven er i fast form, fugtes den med en smule vand, hvorefter der forsigtigt og i små portioner først tilsættes et rumfang fortyndet saltsyre (4.1) svarende til 10 ml pr. g gødning og derefter ca. 50 ml vand. Bægerglasset dækkes med et urglas, og der blandes. Væsken bringes i kog og koges i 30 minutter. Derefter lader man den afkøle, idet kolben rystes med mellemrum. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 250 eller 500 ml målekolbe (se tabel). Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Der filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. Den første portion kasseres. Filtratet skal være helt klart.

Det anbefales at foretage bestemmelsen hurtigst muligt på alikvoter af det klare filtrat. I modsat fald tilproppes beholderen.

Bemærkning

Ekstrakter til bestemmelse af borindhold: pH justeres til mellem 4 og 6 ved tilsætning af koncentreret ammoniumhydroxidopløsning (4.2).

8. MÅLING

Bestemmelsen af mikronæringsstofferne foretages på alikvoter, som er tilpasset til de specifikke metoder for hvert enkelt mikronæringsstof.

Om nødvendigt fjernes organiske, chelaterende eller kompleksbindende stoffer på en alikvot efter metode 9.3. Normalt er dette unødvendigt for bestemmelser ved atomabsorptionsspektrometri.

Metode 9.2

EKSTRAKTION AF VANDOPLØSELIGE MIKRONÆRINGSSTOFFER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til ekstraktion af vandopløselige former af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn og zink. Det tilstræbes at foretage færrest mulige ekstraktioner og i videst mulig udstrækning anvende samme ekstrakt til bestemmelse af indholdet af hvert enkelt af ovennævnte mikronæringsstoffer.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes til EF-gødninger, der er omfattet af bilag I, og som indeholder et eller flere af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn eller zink. Metoden anvendes til bestemmelse af ethvert mikronæringsstof, der er deklareret med mindre end eller lig med 10 %.

3. PRINCIP

Mikronæringsstofferne ekstraheres ved omrystning af gødningen i vand ved en temperatur på 20 ± 2 °C.

Anmærkning

Ekstraktionen er empirisk og vil ikke nødvendigvis være kvantitativ.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

5. APPARATUR

5.1. **Rysteapparat indstillet til 35-40 omdrejninger pr. minut**

5.2. **pH-meter**

Anmærkning

Hvis ekstraktet skal benyttes til bestemmelse af bor, må der ikke anvendes borosilikatglas. Eftersom metoden indebærer kogning, er teflon eller kvarts at foretrække. Anvendes der opvaskemidler indeholdende borater til afvaskning af laboratorieudstyr, skal dette skylles omhyggeligt.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

Alt efter det deklarerede indhold af det pågældende næringsstof i produktet udtages en gødningsprøve på mellem 2 og 10 g. Følgende tabel skal anvendes til fremstilling af en endelig opløsning, som efter passende fortynding ligger inden for måleintervallet for hver metode. Prøven afvejes med en nøjagtighed på 1 mg.

Deklareret indhold af mikronæringsstof i gødningen (%)	< 0,01	0,01 — < 5	≥ 5 — 10
Prøvens masse (g)	10	5	2
Næringsstoffets masse i prøven (mg)	1	0,5 — 250	100 — 200
Ekstraktrumfang V (ml)	250	500	500
Næringsstoffets koncentration i ekstraktet (mg/l)	4	1 — 500	200 — 400

Prøven anbringes i en 250 eller 500 ml målekolbe (jf. tabellen).

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Der tilsættes ca. 200 ml vand, hvis det er en 250 ml målekolbe, eller 400 ml vand, hvis det er en 500 ml målekolbe.

Kolben tilproppes omhyggeligt, og rystes kraftigt i hånden, så prøven bliver dispergeret. Derefter anbringes kolben på rysteapparatet (5.1) i 30 minutter.

Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

7.3. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Der filtreres omgående i en ren og tør flaske, som straks tilproppes. Bestemmelsen foretages hurtigst muligt efter filtreringen.

Anmærkning

Hvis filtratet gradvis bliver uklart, foretages en ny ekstraktion som under 7.1. og 7.2. Målekolbens rumfang er Ve. En portion af ekstraktet filtreres over i en målekolbe med rumfanget W, hvori der på forhånd er afpipetteret 5 ml saltsyreopløsning (4.1). Filtreringen afbrydes i det øjeblik, målestregen er nået. Der blandes omhyggeligt.

Ved denne fremgangsmåde er volumen af ekstraktet:

$$V = Ve \times W / (W — 5)$$

Fortyndingerne i angivelsen af resultater afhænger af denne værdi af V.

8. MÅLING

Bestemmelsen af næringsstofferne foretages på alikvoter, som er tilpasset til de specifikke metoder for hvert enkelt næringsstof.

Om nødvendigt fjernes organiske, chelaterende eller kompleksbindende stoffer på en alikvot efter metode 9.3. Normalt er dette unødvendigt for bestemmelser ved atomabsorptionsspektrometri.

Metode 9.3

FJERNELSE AF ORGANISKE FORBINDELSER I GØDNINGSEKSTRAKTER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til fjernelse af organiske forbindelser i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af næringsstof. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

Anmærkning

Sædvanligvis har tilstedeværelsen af organisk materiale i små mængder ingen indflydelse på bestemmelserne ved atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

De organiske forbindelser i en alikvot af ekstraktet oxideres med hydrogenperoxid.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 0,5 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 20 rumfang vand.

4.2. **Hydrogenperoxidopløsning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri for mikronæringsstoffer**

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

6. FREMGANGSMÅDE

Der udtages 25 ml af ekstraktionsopløsningen, fremkommet efter metode 9.1 eller 9.2, som overføres til et 100 ml bægerglas. Er der tale om ekstraktion 9.2, tilsættes 5 ml fortyndet saltsyreopløsning (4.1). Derpå tilsættes ca. 5 ml hydrogenperoxidopløsning (4.2). Der afdækkes med et urglas. Man lader oxidationen foregå ved stuetemperatur i ca. 1 time og bringer derefter langsomt væsken i kog og holder den kogende i en halv time. Om nødvendigt tilsættes på ny 5 ml hydrogenperoxid til den afkølede opløsning, og nedbrydningen af organiske forbindelser fortsættes, og overskud af hydrogenperoxid fjernes ved kogning. Opløsningen afkøles og overføres kvantitativt til en 50 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket med vand. Om nødvendigt filtreres.

Der tages hensyn til denne fortynding ved udtagningen af alikvote mængder og beregning af produktets procentvise indhold af mikronæringsstoffer.

Metode 9.4

BESTEMMELSE AF MIKRONÆRINGSSTOFFER I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONS-SPEKTROMETRI

(Generel fremgangsmåde)

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en generelt anvendelig procedure til bestemmelse af visse mikronæringsstoffer i gødningsekstrakter ved atomabsorptionsspektrometri.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af næringsstof. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

Tilpasningen af denne procedure til de forskellige mikronæringsstoffer fremgår af metoderne for hvert enkelt næringsstof.

Anmærkning

Normalt vil tilstedeværelsen af små mængder af organisk stof i opløsningen ikke påvirke bestemmelser foretaget med atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

Efter en eventuel nødvendig behandling af ekstraktet for at mindske eller fjerne generende kemiske stoffer fortyndes ekstraktet således, at dets koncentration ligger inden for spektrometrets optimale arbejdsområde ved en bølgelængde, der er givet ved det næringsstof, som skal bestemmes.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.2. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 0,5 mol/l**

1 rumfang saltsyre, (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 20 rumfang vand.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Dette reagens anvendes ved bestemmelse af cobolt, jern, mangan og zink. Det kan fremstilles ud fra:

a) Lanthanoxid opløst i saltsyre (4.1). I en 1 liter målekolbe anbringes 11,73 g lanthanoxid (La_2O_3) i 150 ml vand, hvorefter der tilsættes 120 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Efter at stoffet er opløst, fyldes op til mærket med vand og blandes. Denne opløsning er ca. 0,5 mol/l med hensyn til saltsyre.

b) Lanthanchlorid, -nitrat, eller -sulfat. I en 1 liter målekolbe opløses 26,7 g lanthanchlorid, heptahydrat ($LaCl_3$ $7H_2O$) eller 31,2 g lanthannitrat, hexahydrat [$La(NO_3)_3$ $6H_2O$] eller 26,2 g lanthansulfat, nonahydrat [$La_2(SO_4)_3$ $9H_2O$] i 150 ml vand, hvorefter der tilsættes 85 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Der fyldes op til mærket med vand og blandes omhyggeligt. Denne opløsning er ca. 0,5 mol/l med hensyn til saltsyre.

4.4. **Standardopløsninger**

Med hensyn til fremstilling heraf henvises til metoderne for hvert enkelt mikronæringsstof.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer udstyret med emissionskilder, som er karakteristiske for de mikronæringsstoffer, der skal bestemmes.

Ved anvendelsen af spektrometret skal producentens brugervejledning nøje følges. Apparatet skal være udstyret, så det er muligt om nødvendigt at foretage baggrundskorrektion. Dette gælder specielt ved bestemmelse af zink og cobolt. Der anvendes acetylen/luft-flamme.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Forberedelse af analyseopløsningen**

En alikvot af det ekstrakt, der er fremstillet efter metode 9.1, 9.2 eller 9.3, fortyndes med vand og/eller saltsyre (4.1) eller (4.2), således at der i den endelige måleopløsning opnås en koncentration af det næringsstof, der skal bestemmes, som ligger i det anvendte kalibreringsområde (7.2) og en saltsyrekoncentration på mellem 0,5 mol/l og 2,5 mol/l. Fremgangsmåden kan nødvendiggøre en eller flere successive fortyndinger.

Der udtages en alikvot, hvis volumen kaldes (a), af den sidste fortyndingsopløsning af ekstraktet, som overføres til en 100 ml målekolbe. Til bestemmelse af cobolt, jern, mangan og zink tilføjes 10 ml lanthanopløsning (4.3). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Denne opløsning er den endelige måleopløsning. Fortyndingsfaktoren betegnes D.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Der fremstilles en blindprøve ved at gennemføre hele proceduren inklusive ekstraktionen og kun udelade gødningsprøven.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Ud fra næringsstofstandardopløsningen, fremstillet efter den metode, der er beskrevet for hvert enkelt mikronæringsstof, fremstilles i 100 ml målekolber en standardserie på mindst 5 opløsninger med stigende koncentration liggende i apparatets optimale arbejdsområde. Koncentrationen af saltsyre tilpasses bedst muligt til koncentrationen i den endelige måleopløsning (6.2). Ved bestemmelse af cobolt, jern, mangan og zink tilsættes 10 ml af samme lanthanopløsning (4.3) som anvendt under 6.2. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

7.3. **Måling**

Spektrometret (5) gøres klar til måling og indstilling på den bølgelængde, der er angivet for det pågældende næringsstof.

Der foretages indsugning tre gange af henholdsvis standardopløsningerne (7.2), analyseopløsningen (6.2) og blindprøven (7.1), idet alle resultater noteres. Instrumentet gennemskylles med destilleret vand mellem hver indsugning.

Kalibreringskurven tegnes ved som ordinat at afsætte gennemsnitsværdien af spektrometrets visning for hver standardopløsning (7.2) og som abscisse de tilsvarende næringsstofkoncentrationer udtrykt i µg/ml.

Ud fra denne kurve bestemmes koncentrationerne af mikronæringsstof i analyseopløsningen (6.2) og i blindprøven (7.1). Disse koncentrationer betegnes hhv. (x_s) og (x_b) og udtrykkes i µg/ml.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Det procentvise indhold af mikronæringsstof (E) i gødningen er lig med:

$$E\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$E\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

E er mængden af det bestemte mikronæringsstof udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget opnået ved metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram.

Beregning af fortyndingsfaktoren D:

hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 9.5

BESTEMMELSE AF BOR I GØDNINGSEKSTRAKTER VED AZOMETHIN-H-SPEKTROMETRIMETODEN

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af bor i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødninger omfattet af bilag I til denne forordning, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af næringsstof (bor). Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Borationer danner med en opløsning af azomethin-H et gult kompleks, hvis koncentration bestemmes ved molekylærabsorptionsspektrometri ved 410 nm. Interferende ioner maskeres med EDTA.

4. REAGENSER

4.1. **EDTA-bufferopløsning**

Til en 500 ml målekolbe indeholdende 300 ml vand overføres:

— 75 g ammoniumacetat (NH_4OOCCH_3)

— 10 g dinatriumsalt af ethylendiamintetræddikesyre (Na_2EDTA)

— 40 ml eddikesyre (CH_3COOH, d_{20} = 1,05 g/ml).

Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Opløsningens pH, kontrolleret med glaselektrode, skal være 4,8 ± 0,1.

4.2. **Azomethin-H-opløsning**

Til en 200 ml målekolbe overføres:

— 10 ml bufferopløsning (4.1)

— 400 mg azomethin-H ($C_{17}H_{12}NnaO_8S_2$)

— 2 g ascorbinsyre ($C_6H_8O_6$).

Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Der bør ikke tilberedes store mængder af dette reagens, som kun er holdbart i nogle få dage.

4.3. **Borstandardopløsninger**

4.3.1. *Borstamopløsning (100 µg/ml)*

I en 1 000 ml målekolbe opløses med vand 0,5719 g borsyre (H_2BO_3). Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Opløsningen overføres til en plastflaske og opbevares i køleskab.

4.3.2. *Borarbejdsopløsning (10 µg/ml)*

Til en 500 ml målekolbe overføres 50 ml af stamopløsningen (4.3.1). Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

5. APPARATUR

Spektrometer udstyret til molekylærabsorption med 10 mm kuvetter og indstillet på en bølgelængde på 410 nm.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Fremstilling af boropløsningen**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

En alikvot af ekstraktet (6.1) fortyndes med vand, så der opnås en borkoncentration, der ligger inden for området specificeret i afsnit 7.2. To på hinanden følgende fortyndinger kan være nødvendige. Fortyndingsfaktoren betegnes D.

6.3. **Fremstilling af korrektionsopløsning**

Hvis analyseopløsningen (6.2) er farvet, fremstilles en tilsvarende korrektionsopløsning ved at overføre 5 ml analyseopløsning (6.2), 5 ml EDTA-bufferopløsning (4.1) og 5 ml vand til en plastflaske. Der blandes.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøveopløsningen**

Der fremstilles en blindprøve ved at gennemføre hele proceduren inklusive ekstraktionen og kun udelade gødningsprøven.

7.2. **Fremstilling af standardopløsningerne**

Til en række målekolber på 100 ml overføres henholdsvis 0, 5, 10, 15, 20 og 25 ml borarbejdsopløsning (4.3.3). Der fyldes op til mærket med vand og blandes grundigt. Disse opløsninger indeholder fra 0 til 2,5 µg bor (B)/ml.

7.3. **Farveudvikling**

Til en række plastflasker overføres 5 ml af hver af kalibreringsopløsningerne (7.2), af analyseopløsningen (6.2) og af blindprøven (7.1). Der tilsættes 5 ml EDTA-bufferopløsning (4.1) og 5 ml azomethin-H-opløsning (4.2).

Der blandes, og farven udvikles i mørke i 2 en halv til 3 timer.

7.4. **Måling**

Ved bølgelængden 410 nm og med vand som reference måles og noteres absorbanserne af opløsningerne (7.3), samt i givet fald af korrektionsopløsningen (6.3). Kuvetterne skylles med vand forud for målingen af den følgende opløsning.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Kalibreringskurven tegnes med koncentrationen af standardopløsningerne (7.2) som abscisse og de tilsvarende absorbansværdier (7.4), aflæst på spektrometret, som ordinat.

Ud fra kalibreringskurven bestemmes borkoncentrationen (B) i blindprøven (7.1), borkoncentrationen i analyseopløsningen (6.2) og i givet fald, hvis analyseopløsningen er farvet, den korrigerende koncentration til analyseopløsningen. For at beregne den korrigerede koncentration trækkes absorbansværdien af korrektionsopløsningen (6.3) fra absorbansværdien for analyseopløsningen (6.2). Koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) eller den korrigerede koncentration i analyseopløsningen noteres (x_s). Koncentrationen i blindprøven noteres (x_b).

Det procentvise indhold af bor (B) i gødningen er:

$$B\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$B\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

B er det procentvise indhold af bor (B) i gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) uden eller med korrektion i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), er de successive alikvoter og (v1), (v2) de rumfang, der svarer til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2)$$

Metode 9.6

BESTEMMELSE AF COBOLT I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af cobolt i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter til gødninger omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af cobolt. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstrakterne bestemmes coboltindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.2.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 9.4, punkt 4.3.

4.4. **Coboltstandardopløsninger**

4.4.1. *Coboltstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I et 250 ml bægerglas opløses nøjagtigt 1 g metallisk cobolt, afvejet med en nøjagtighed på 0,1 mg, i 25 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Der opvarmes på varmeplade indtil fuldstændig opløsning. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.4.2. *Coboltarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

Til en 100 ml målekolbe overføres 10 ml stamopløsning (4.4.1). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: se metode 9.4, punkt 5. Apparatet skal være udstyret med en coboltlampe og indstilles på bølgelængden 240,7 nm. Målingen skal gennemføres med baggrundskorrektion.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af cobolt i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 9.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning (4.3).

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 9.4, punkt 7.1. Blindprøven skal indeholde 10 % (v/v) af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 9.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 5 µg/ml cobolt (Co)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 ml coboltarbejdsopløsning (4.4.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes til hver kolbe 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 µg cobolt (Co)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 9.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 240,7 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 9.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af cobolt (Co) i gødningen er lig med:

$$Co\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Co\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Co er mængden af cobolt (Co) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 9.7

BESTEMMELSE AF KOBBER I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af kobber i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af kobber. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstrakterne bestemmes kobberindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.2.

4.3. **Hydrogenperoxidopløsning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri for mikronæringsstoffer**

4.4. **Kobberstandardopløsninger**

4.4.1. *Kobberstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I et 250 ml bægerglas afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, 1 g kobber i pulverform. Der tilsættes 25 ml 6 mol/l saltsyre (4.1) og 5 ml hydrogenperoxidopløsning (4.3), og der varmes på en varmeplade, til alt kobber er opløst. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.4.2. *Kobberarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

Til en 200 ml målekolbe overføres 20 ml stamopløsning (4.4.1). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: Se metode 9.4, punkt 5. Apparatet skal være udstyret med en kobberlampe og indstilles på bølgelængden 324,8 nm.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af kobber i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 9.4, punkt 6.2.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 9.4, punkt 7.1.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 9.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 5 µg kobber (Cu)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 ml kobberarbejdsopløsning (4.4.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt til koncentrationen i analyseopløsningen (6.2). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 µg kobber (Cu)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 9.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 324,8 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 9.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af kobber (Cu) i gødningen er lig med:

$$Cu\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Cu\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Cu er mængden af kobber (Cu) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 9.8

BESTEMMELSE AF JERN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af jern i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter til gødninger omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af jern. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstrakterne bestemmes jernindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.2.

4.3. **Hydrogenperoxidopløsning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri for mikronæringsstoffer**

4.4. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 9.4, punkt 4.3.

4.5. **Jernstandardopløsninger**

4.5.1. *Jernstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I et 500 ml bægerglas afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, 1 g jerntråd. Der tilsættes ca. 200 ml 6 mol/l saltsyre (4.1) og 15 ml hydrogenperoxidopløsning (4.3), og der varmes på en varmeplade, til alt jern er opløst. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.5.2. *Jernarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

Til en 200 ml målekolbe overføres 20 ml af stamopløsningen (4.5.1). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: se metode 9.4, punkt 5. Apparatet skal være forsynet med en jernlampe og indstilles på bølgelængden 248,3 nm.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af jern i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 9.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 9.4, punkt 7.1. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 9.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 10 µg jern (Fe)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 2, 4, 6, 8 og 10 ml jernarbejdsopløsning (4.5.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 2, 4, 6, 8 og 10 µg jern (Fe)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 9.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 248,3 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 9.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af jern (Fe) i gødningen er lig med:

$$Fe\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Fe\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Fe er mængden af jern (Fe) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 9.9

BESTEMMELSE AF MANGAN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af mangan i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter til gødninger omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af mangan. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstrakterne bestemmes manganindholdet ved atomabsorptions-spektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.2.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 9.4, punkt 4.3.

4.4. **Manganstandardopløsninger**

4.4.1. *Manganstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I et 250 ml bægerglas afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, nøjagtigt 1 g manganpulver, og der tilsættes 25 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Der opvarmes på en varmeplade, indtil alt mangan er opløst. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.4.2. *Manganarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

Til en 200 ml målekolbe overføres 20 ml af stamopløsningen (4.4.1), og der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: se metode 9.4, punkt 5. Apparatet skal være udstyret med en manganlampe og indstilles på bølgelængden 279,6 nm.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af mangan i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 9.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning (4.3).

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 9.4, punkt 7.1. Blindprøven skal indeholde 10 % (v/v) af den under 6.2 anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 9.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 5 µg/ml mangan (Mn)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 ml manganarbejdsopløsning (4.4.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt til koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes til hver kolbe 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 µg mangan (Mn)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 9.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 279,6 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 9.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af mangan (Mn) i gødningen er lig med:

$$Mn\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Mn\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Mn er mængden af mangan (Mn) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 9.10

BESTEMMELSE AF MOLYBDÆN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED SPEKTROMETRI AF ET KOMPLEKS MED AMMONIUMTHIOCYANAT

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af molybdæn i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af molybdæn. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Molybdæn(V) danner i surt miljø sammen med SCN-ioner et $[MoO(SCN)_5]$-kompleks.

Molybdænkomplekset udtrækkes med n-butylacetat. Interfererende ioner som jern fjernes i vandfasen. Den gul-orange farve bestemmes ved molekylærabsorptionsspektrometri ved 470 nm.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Kobberopløsning, 70 mg/l i 1,5 mol/l saltsyre**

I en 1 000 ml målekolbe opløses 275 mg kobbersulfat ($CuSO_4$ $5H_2O$) afvejet med en nøjagtighed på 0,1 mg, i 250 ml 6 mol/l saltsyreopløsning (4.1). Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.3. **Ascorbinsyreopløsning 50 g/l**

I en 1 000 ml målekolbe opløses med vand 50 g ascorbinsyre ($C_6H_8O_6$). Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Opløsningen opbevares i køleskab.

4.4. **n-butylacetat**

4.5. **Ammoniumthiocyanatopløsning, 0,2 mol/l**

I en 1 000 ml målekolbe opløses med vand 15,224 g NH_4SCN. Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Opløsningen opbevares i en farvet flaske.

4.6. **Stannochloridopløsning, 50 g/l i 2 mol/l saltsyre**

Opløsningen skal være helt klar og tilberedes umiddelbart før brug. Der anvendes meget rent stannochlorid, idet opløsningen ellers ikke bliver klar.

Til fremstilling af 100 ml opløsning opløses 5 g stannochlorid ($SnCl_2 2H_2O$) i 35 ml 6 mol/l saltsyre (4.1) i en 100 ml målekolbe. Derefter tilsættes 10 ml kobberopløsning (4.2). Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.7. **Molybdænstandardopløsninger**

4.7.1. *Molybdænstamopløsning (500 µg/ml)*

I en 1 000 ml målekolbe opløses 0,920 g ammoniummolybdat $[(NH_4)_6Mo_7O_{24}$ $4H_2O]$, afvejet med en nøjagtighed på 0,1 mg, i 6 mol/l saltsyre (4.1). Der fyldes op til mærket med samme saltsyre og blandes.

4.7.2. *Molybdænmellemopløsning (25 µg/ml)*

Til en 500 ml målekolbe overføres 25 ml af stamopløsningen (4.7.1). Der fyldes op til mærket med 6 mol/l saltsyre (4.1) og blandes.

4.7.3. *Molybdænarbejdsopløsning (2,5 µg/ml)*

Til en 100 ml målekolbe overføres 10 ml mellemopløsning (4.7.2), og der fyldes op til mærket med 6 mol/l saltsyre (4.1) og blandes.

5. APPARATUR

5.1. **Spektrometer til molekylærabsorption, indstillet til 470 nm, og udstyret med 20 mm kuvetter**

5.2. **Skilletragt på 200 eller 250 ml**

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af molybdæn i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

En alikvot af ekstraktet (6.1) fortyndes med 6 mol/l saltsyreopløsning (4.1), så der opnås en passende koncentration af molybdæn (Mo). Fortyndingsfaktoren betegnes D.

Af denne sidste opløsning udtages en alikvot (a) indeholdende 1 til 12 µg molybdæn (Mo), som overføres til skilletragten (5.2). Der fyldes op til 50 ml med 6 mol/l saltsyreopløsning (4.1).

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøveopløsningen**

Der fremstilles en blindprøve ved at gennemføre hele proceduren inklusive ekstraktionen og kun udelade gødningsprøven.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Der fremstilles mindst 6 standardopløsninger med stigende koncentration, der svarer til spektrometrets optimale måleområde.

For intervallet 0-12,5 µg molybdæn placeres henholdsvis 0, 1, 2, 3, 4 og 5 ml af arbejdsopløsningen (4.7.3) i skilletragtene (5.2). Der fyldes op til 50 ml med 6 mol/l saltsyre (4.1). Tragtene indeholder henholdsvis 0, 2,5, 5,0, 7,5, 10 og 12,5 µg molybdæn (Mo).

7.3. **Dannelse og adskillelse af komplekset**

Til hver skilletragt (6.2), (7.1) og (7.2), overføres efterhånden i rækkefølge:

— 10 ml kobberopløsning (4.2)

— 20 ml ascorbinsyreopløsning (4.3)

Der blandes grundigt og ventes 2 til 3 minutter. Derefter tilsættes:

— 10 ml n-butylacetat (4.4) med præcisionspipette, og

— 20 ml thiocyanatopløsning (4.5).

Der omrystes i 1 minut for at trække komplekset over i den organiske fase. Efter adskillelse af de to faser fjernes vandfasen fuldstændigt og bortkastes. Derefter vaskes den organiske fase med:

— 10 ml stannochloridopløsning (4.6).

Der omrystes i 1 minut. Efter adskillelse af de to faser fjernes vandfasen fuldstændigt. Den organiske fase opsamles i et reagensglas for at samle vanddråberne i suspension.

7.4. **Måling**

Ved bølgelængden 470 nm og under anvendelse af standardopløsningen på 0 µg molybdæn (Mo)/ml (7.2) som reference måles og noteres absorbanserne af opløsningerne fremstillet under (7.3).

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Kalibreringskurven tegnes ved som abscisse at afsætte de pågældende masser i µg molybdæn (Mo) i standardopløsningerne (7.2) og som ordinat de tilsvarende absorbansværdier (7.4), aflæst på spektrometret.

Ud fra denne kurve bestemmes masserne af molybdæn (Mo) i analyseopløsningen (6.2) og i blindprøven (7.1). Disse masser betegnes henholdsvis (x_s) og (x_b).

Det procentvise indhold af molybdæn (Mo) i gødningen er lig med:

$$Mo\ \% = [(x_s — x_b) \times V/a \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Mn\ \% = [(x_s — x_b) \times V/a \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Mo er mængden af molybdæn (Mo) udtrykt i procent af gødningen

a er rumfanget af den alikvot, der er udtaget af den sidste fortyndingsopløsning (6.2), i ml

x_s er massen af molybdæn (Mo) i analyseopløsningen (6.2), i µg

x_b er massen af molybdæn (Mo) i blindprøven (7.1) svarende til samme rumfang (a) som den alikvote analyseopløsning (6.2), i µg

V er rumfanget af ekstraktopløsningen fremstillet ved metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2) er alikvoter, og (v1), (v2) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2)$$

Metode 9.11

BESTEMMELSE AF ZINK I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af zink i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af zink. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 9.1 eller 9.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstraktet bestemmes zinkindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 9.4, punkt 4.2.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 9.4, punkt 4.3.

4.4. **Zinkstandardopløsninger**

4.4.1. *Zinkstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I en 1 000 ml målekolbe afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, nøjagtigt 1 g zinkstøv eller zinkskæl, og der tilsættes 25 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Når alt zink er opløst, fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.4.2. *Zinkarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

I en 200 ml målekolbe fortyndes 20 ml af stamopløsningen (4.4.1) i 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: se metode 9.4, punkt 5. Apparatet skal være forsynet med en zinklampe og indstilles på bølgelængden 213,8 nm. Målingen skal gennemføres med baggrundskorrektion.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af zink i gødningsprøven**

Se metoderne 9.1 og/eller 9.2 samt evt. 9.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 9.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning (4.3).

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 9.4, punkt 7.1. Blindprøven skal indeholde 10 % (v/v) af den under 6.2 anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 9.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 5 µg zink (Zn)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 ml zinkarbejdsopløsning (4.4.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt til koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes til hver kolbe 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 µg zink (Zn)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 9.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 213,8 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 9.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af zink (Zn) i gødningen er lig med:

$$Zn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 9.3 har været anvendt:

$$Zn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Zn er mængden af zink (Zn) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 9.1 eller 9.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 9.1 eller 9.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 10

MIKRONÆRINGSSTOFFER — INDHOLD STØRRE END 10 %

Metode 10.1

EKSTRAKTION AF TOTALINDHOLDET AF MIKRONÆRINGSSTOFFER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til ekstraktion af totalindholdet af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn og zink. Det tilstræbes at foretage færrest mulige ekstraktioner og i videst mulig udstrækning anvende samme ekstrakt til bestemmelse af totalindholdet af hvert enkelt af ovennævnte mikronæringsstoffer.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes til EF-gødninger, der er omfattet af forordningens bilag I E, og som indeholder et eller flere af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn eller zink. Metoden anvendes til bestemmelse af ethvert mikronæringsstof, der er deklareret med et indhold på mere end 10 %.

3. PRINCIP

Opløsning i kogende, fortyndet saltsyre.

Anmærkning

Ekstraktionen er empirisk og er ikke nødvendigvis kvantitativ, afhængigt af produktet og de øvrige bestanddele af gødningen. Navnlig kan den ekstraherede mængde for visse manganoxiders vedkommende være betydeligt lavere end den samlede mængde mangan, som er indeholdt i produktet. Det påhviler gødningsfabrikanterne at sikre, at det deklarerede indhold reelt svarer til den mængde, som ekstraheres under de i metoden anvendte betingelser.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.2. **Koncentreret ammoniumhydroxidopløsning (NH_4OH, d_{20} = 0,9 g/ml)**

5. APPARATUR

5.1. **Elektrisk varmeplade med temperaturregulering**

5.2. **pH-meter**

Anmærkning

Hvis ekstraktet skal benyttes til bestemmelse af bor, må der ikke anvendes borosilikatglas. Eftersom metoden indebærer kogning, er teflon eller kvarts at foretrække. Anvendes der opvaskemidler indeholdende borater til afvaskning af laboratorieudstyr, skal dette skylles omhyggeligt.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

Alt efter det deklarerede indhold af det pågældende næringsstof i produktet udtages en gødningsprøve på mellem 1 og 2 g. Følgende tabel skal anvendes til fremstilling af en endelig opløsning, som efter passende fortynding ligger inden for måleintervallet for hver metode. Prøven afvejes med en nøjagtighed på 1 mg.

Deklareret indhold af mikronæringsstof i gødningen (%)	> 10 < 25	≥ 25
Prøvens masse (g)	2	1
Næringsstoffets masse i prøven (mg)	> 200 < 500	≥ 250
Ekstraktrumfang V (ml)	500	500
Næringsstoffets koncentration i ekstraktet (mg/l)	> 400 < 1 000	≥ 500

Prøven anbringes i et 250 ml bægerglas.

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Hvis prøven er i fast form, fugtes den med en smule vand, hvorefter der forsigtigt og i små portioner først tilsættes et rumfang fortyndet saltsyre (4.1) svarende til 10 ml pr. g gødning og derefter ca. 50 ml vand. Bægerglasset dækkes med et urglas, og der blandes. Væsken bringes i kog og koges i 30 minutter. Derefter lader man den afkøle, idet kolben rystes med mellemrum. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 500 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Der filtreres på et tørt filter over i en tør beholder. Den første portion kasseres. Filtratet skal være helt klart.

Det anbefales at foretage bestemmelsen hurtigst muligt på alikvoter af det klare filtrat. I modsat fald tilproppes beholderen.

Anmærkning

Ekstrakter til bestemmelse af borindhold: pH justeres til mellem 4 og 6 ved tilsætning af koncentreret ammoniumhydroxidopløsning (4.2).

8. MÅLING

Bestemmelsen af mikronæringsstofferne foretages på alikvoter, som er tilpasset til de specifikke metoder for hvert enkelt mikronæringsstof.

Dersom mikroanalysestofferne er chelaterede eller komplekserede, skal metode 10.3 anvendes, inden næringsstofferne bestemmes efter metoderne 10.5, 10.6. 10.7, 10.9 eller 10.10.

Normalt er dette unødvendigt for bestemmelser ved atomabsorptionsspektrometri (metode 10.8 og 10.11).

Metode 10.2

EKSTRAKTION AF VANDOPLØSELIGE MIKRONÆRINGSSTOFFER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til ekstraktion af vandopløselige former af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn og zink. Det tilstræbes at foretage færrest mulige ekstraktioner og i videst mulig udstrækning anvende samme ekstrakt til bestemmelse af indholdet af hvert enkelt af ovennævnte mikronæringsstoffer.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes til EF-gødninger, der er omfattet af forordningens bilag I E, og som indeholder et eller flere af følgende mikronæringsstoffer: bor, cobolt, kobber, jern, mangan, molybdæn eller zink. Metoden anvendes til bestemmelse af ethvert mikronæringsstof, der er deklareret med et indhold på mere end 10 %.

3. PRINCIP

Mikronæringsstofferne ekstraheres ved omrystning af gødningen i vand ved en temperatur på 20 ± 2 °C.

Anmærkning

Ekstraktionen er empirisk og vil ikke nødvendigvis være kvantitativ.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

5. APPARATUR

5.1. **Rysteapparat indstillet til 35-40 omdrejninger pr. minut**

Anmærkning

Hvis ekstraktet skal benyttes til bestemmelse af bor, må der ikke anvendes borosilikatglas. Eftersom metoden indebærer kogning, er teflon eller kvarts at foretrække. Anvendes der opvaskemidler indeholdende borater til afvaskning af laboratorieudstyr, skal dette skylles omhyggeligt.

6. FORBEHANDLING AF PRØVEN

Se metode 1.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøveudtagning**

Alt efter det deklarerede indhold i produktet udtages en gødningsprøve på mellem 1 og 2 g. Følgende tabel skal anvendes til fremstilling af en endelig opløsning, som efter passende fortynding ligger inden for måleintervallet for hver metode. Prøven afvejes med en nøjagtighed på 1 mg.

Deklareret indhold af mikronæringsstof i gødningen (%)	> 10 < 25	≥ 25
Prøvens masse (g)	2	1
Næringsstoffets masse i prøven (mg)	> 200 < 500	≥ 250
Ekstraktrumfang V (ml)	500	500
Næringsstoffets koncentration i ekstraktet (mg/l)	> 400 < 1 000	≥ 500

Prøven anbringes i et 500 ml bægerglas.

7.2. **Fremstilling af opløsningen**

Der tilsættes ca. 400 ml vand.

Kolben tilproppes omhyggeligt og rystes kraftigt i hånden, så prøven bliver dispergeret. Derefter anbringes kolben på rysteapparat i 30 minutter.

Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

7.3. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Der filtreres omgående i en ren og tør flaske, som straks tilproppes. Bestemmelsen foretages hurtigst muligt efter filtreringen.

Anmærkning

Hvis filtratet gradvis bliver uklart, foretages en ny ekstraktion som under 7.1. og 7.2. Målekolbens rumfang er Ve. En portion af ekstraktet filtreres over i en målekolbe med rumfanget W, hvori der på forhånd er afpipetteret 5 ml saltsyreopløsning (4.1). Filtreringen afbrydes i det øjeblik, målestregen er nået, og der blandes omhyggeligt.

Ved denne fremgangsmåde er volumen af ekstraktet:

$$V = Ve \times W / (W — 5)$$

Fortyndingerne i angivelsen af resultater afhænger af denne værdi af V.

8. MÅLING

Bestemmelsen af næringsstofferne foretages på alikvoter, som er tilpasset til de specifikke metoder for hvert enkelt næringsstof.

Dersom mikroanalysestofferne er chelaterede eller komplekserede, skal metode 10.3 anvendes, inden næringsstofferne bestemmes efter metoderne 10.5, 10.6. 10.7, 10.9 eller 10.10.

Normalt er dette unødvendigt for bestemmelser ved atomabsorptionsspektrometri (metode 10.8 og 10.11).

Metode 10.3

FJERNELSE AF ORGANISKE FORBINDELSER I GØDNINGSEKSTRAKTER

1. FORMÅL

I denne metode fastsættes proceduren til fjernelse af organiske forbindelser i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af næringsstof. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 10.1 eller 10.2.

Anmærkning

Sædvanligvis har tilstedeværelsen af organisk materiale i små mængder ingen indflydelse på bestemmelserne ved atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

De organiske forbindelser i en alikvot af ekstraktet oxideres med hydrogenperoxid.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 0,5 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 20 rumfang vand.

4.2. **Hydrogenperoxidopløsning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri for mikronæringsstoffer**

5. APPARATUR

Elektrisk varmeplade med temperaturregulering.

6. FREMGANGSMÅDE

Der udtages 25 ml af ekstraktionsopløsningen, fremkommet efter metode 10.1 eller 10.2, som overføres til et 100 ml bægerglas. Er der tale om ekstraktion 10.2, tilsættes 5 ml fortyndet saltsyreopløsning (4.1). Derpå tilsættes ca. 5 ml hydrogenperoxidopløsning (4.2). Der afdækkes med et urglas. Man lader oxidationen foregå ved stuetemperatur i ca. 1 time og bringer derefter langsomt væsken i kog og holder den kogende i en halv time. Om nødvendigt tilsættes på ny 5 ml hydrogenperoxid til den afkølede opløsning, og nedbrydningen af organiske forbindelser fortsættes, og overskud af hydrogenperoxid fjernes ved kogning. Opløsningen afkøles og overføres kvantitativt til en 50 ml målekolbe, og der fyldes op til mærket med vand. Om nødvendigt filtreres.

Der tages hensyn til denne fortynding ved udtagningen af alikvote mængder og beregning af produktets procentvise indhold af mikronæringsstoffer.

Metode 10.4

BESTEMMELSE AF MIKRONÆRINGSSTOFFER I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

(Generel fremgangsmåde)

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en generelt anvendelig procedure til bestemmelse af mikronæringsstofferne jern og zink i gødningsekstrakter ved atomabsorptionsspektrometri.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstofferne jern eller zink i ekstrakter af gødning omfattet af denne forordnings bilag 1 E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold.

Tilpasningen af denne procedure til de forskellige mikronæringsstoffer fremgår af metoderne for hvert enkelt næringsstof.

Anmærkning

Normalt vil tilstedeværelsen af små mængder af organisk stof i opløsningen ikke påvirke bestemmelser foretaget med atomabsoptionsspektrometri.

3. PRINCIP

Efter en eventuel nødvendig behandling af ekstraktet for at mindske eller fjerne generende kemiske stoffer fortyndes ekstraktet således, at dets koncentration ligger inden for spektrometrets optimale arbejdsområde ved en bølgelængde, der er givet ved det næringsstof, som skal bestemmes.

4. REAGENSER

4.1. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.2. **Fortyndet saltsyreopløsning (HCl), ca. 0,5 mol/l**

1 rumfang saltsyre, (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 20 rumfang vand.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Dette reagens anvendes ved bestemmelse af jern og zink. Det kan fremstilles ud fra:

a) Lanthanoxid opløst i saltsyre (4.1). I en 1 liter målekolbe anbringes 11,73 g lanthanoxid (La_2O_3) i 150 ml vand, hvorefter der tilsættes 120 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Efter at stoffet er opløst, fyldes op til mærket med vand og blandes. Denne opløsning er ca. 0,5 mol/l med hensyn til saltsyre, eller

b) Lanthanchlorid, -nitrat, eller -sulfat. I en 1 liter målekolbe opløses 26,7 g lanthanchlorid, heptahydrat ($LaCl_3$ $7H_2O$) eller 31,2 g lanthannitrat, hexahydrat [$La(NO_3)_3$ $6H_2O$] eller 26,2 g lanthansulfat, nonahydrat [$La_2(SO_4)_3$ $9H_2O$] i 150 ml vand, hvorefter der tilsættes 85 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Der fyldes op til mærket med vand og blandes omhyggeligt. Denne opløsning er ca. 0,5 mol/l med hensyn til saltsyre.

4.4. **Standardopløsninger**

Med hensyn til fremstilling heraf henvises til metoderne for hvert enkelt mikronæringsstof.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer udstyret med emissionskilder, som er karakteristiske for de mikronæringsstoffer, der skal bestemmes.

Ved anvendelsen af spektrometret skal producentens brugervejledning nøje følges. Apparatet skal være udstyret, så det er muligt om nødvendigt at foretage baggrundskorrektion (f.eks. ved bestemmelse af zink). Der anvendes acetylen/luft-flamme.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Fremstilling af ekstraktopløsninger af de mikronæringsstoffer, der skal bestemmes.**

Se metoderne 10.1 og/eller 10.2 samt evt. 10.3.

6.2. **Forberedelse af analyseopløsningen**

En alikvot af det ekstrakt, der er fremstillet efter metode 10.1, 10.2 eller 10.3, fortyndes med vand og/eller saltsyre (4.1) eller (4.2), således at der i den endelige måleopløsning opnås en koncentration af det næringsstof, der skal bestemmes, som ligger i det anvendte kalibreringsområde (7.2) og en saltsyrekoncentration på mellem 0,5 mol/l og 2,5 mol/l. Fremgangsmåden kan nødvendiggøre en eller flere successive fortyndinger.

Den endelige måleopløsning fremstilles ved, at der udtages en alikvot, hvis volumen kaldes (a), af den sidste fortyndingsopløsning, som overføres til en 100 ml målekolbe. Til bestemmelse af jern eller zink tilføjes 10 ml lanthanopløsning (4.3). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Fortyndingsfaktoren betegnes D.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Der fremstilles en blindprøve ved at gennemføre hele proceduren inklusive ekstraktionen og kun udelade gødningsprøven.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Ud fra næringsstofstandardopløsningen, fremstillet efter den metode, der er beskrevet for hvert enkelt mikronæringsstof, fremstilles i 100 ml målekolber en standardserie på mindst 5 opløsninger med stigende koncentration liggende i apparatets optimale arbejdsområde. Koncentrationen af saltsyre tilpasses bedst muligt til koncentrationen i den endelige måleopløsning (6.2). Ved bestemmelse af jern eller zink tilsættes 10 ml af samme lanthanopløsning (4.3) som anvendt under 6.2. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

7.3. **Måling**

Spektrometret (5) gøres klar til måling og indstilling på den bølgelængde, der er angivet for det pågældende næringsstof.

Der foretages indsugning tre gange af henholdsvis standardopløsningerne (7.2), analyseopløsningen (6.2) og blindprøven (7.1), idet alle resultater noteres. Instrumentet gennemskylles med destilleret vand mellem hver indsugning.

Kalibreringskurven tegnes ved som ordinat at afsætte gennemsnitsværdien af spektrometrets visning for hver standardopløsning (7.2) og som abscisse de tilsvarende næringsstofkoncentrationer udtrykt i µg/ml.

Ud fra denne kurve bestemmes koncentrationerne af mikronæringsstof i analyseopløsningen (6.2) og i blindprøven (7.1). Disse koncentrationer betegnes hhv. (x_s) og (x_b) og udtrykkes i µg/ml.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Det procentvise indhold af mikronæringsstof (E) i gødningen er lig med:

$$E\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 10.3 har været anvendt:

$$E\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

E er mængden af det bestemte mikronæringsstof udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget opnået ved metode 10.1 eller 10.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 10.1 eller 10.2, i gram.

Beregning af fortyndingsfaktoren D:

hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a).$$

Metode 10.5

BESTEMMELSE AF BOR I GØDNINGSEKSTRAKTER VED SYRETITRERING

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af bor i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne procedure anvendes ved bestemmelse af mikronæringsstoffer i ekstrakter af gødning omfattet af forordningens bilag I E, og for hvilke der er foreskrevet deklaration af total og/eller vandopløseligt indhold af bor. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 10.1 eller 10.2.

3. PRINCIP

Borat-ioner sammen med mannitol danner et mannitol-borkompleks efter reaktionen:

$$C_6H_8(OH)_6 + H_3BO_3 \; C_6H_{15}O_8B + H_2O$$

Komplekset titreres med natriumhydroxidopløsning til pH 6,3.

4. REAGENSER

4.1. **Indikatoropløsning af methylrødt**

I en 100 ml målekolbe opløses 0,1 g methylrødt ($C_{15}H_{15}N_3O_2$) i 50 ml 95 % ethanol. Der fyldes op til 100 ml med vand. Der blandes omhyggeligt.

4.2. **Fortyndet saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

1 rumfang saltsyre HCl (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 20 rumfang vand.

4.3. **Natriumhydroxidopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Må ikke indeholde kuldioxid. I en 1 liter målekolbe indeholdende ca. 800 ml kogt vand opløses 20 g natriumhydroxid (NaOH) i tabletform. Når opløsningen er afkølet, fyldes op til 1 000 ml med kogt vand, og der blandes.

4.4. **Standard natriumhydroxidopløsning, ca. 0,025 mol/l**

Må ikke indeholde kuldioxid. Natriumhydroxidopløsningen 0,5 mol/l (4.3) fortyndes 20 gange med kogt vand, og der blandes. Titrerværdien udtrykt i bor (B) vil blive bestemt (se punkt 9).

4.5. **Borstandardopløsning (100 µg/ml B)**

I en 1 000 ml målekolbe opløses med vand 0,5719 g borsyre (H_3BO_3), afvejet med en nøjagtighed på 0,1 mg. Der fyldes op til mærket med vand og blandes. Opløsningen overføres til en plastflaske og opbevares i køleskab.

4.6. **D-manitol ($C_6H_{14}O_6$), pulver**

4.7. **Natriumchlorid (NaCl)**

5. APPARATUR

5.1. **pH-meter med glaselektrode**

5.2. **Magnetomrører**

5.3. **400 ml bægerglas med teflonstav**

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Fremstilling af boropløsningen**

Se metoderne 10.1 og/eller 10.2 samt eventuelt 10.3.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Prøve**

I et 400 ml bægerglas (5.3) anbringes en alikvot (a) af analyseopløsningen (6.1) indeholdende 2-4 mg B. Der tilføjes 150 ml vand,

samt nogle dråber methylrødt indikatoropløsning (4.1).

Ved ekstraktion efter metode 10.2 justeres til surt miljø ved at tilsætte 0,5 mol/l saltsyre (4.2), indtil farveindikatoren slår om, plus 0,5 ml 0,5 mol/l saltsyre (4.2) i overskud.

Efter tilsætning af 3 g natriumchlorid (4.7) bringes opløsningen i kog for at fjerne kuldioxid, hvorefter man lader den afkøle. Bægerglasset anbringes på magnetomrøreren (5.2), og elektroderne på det forud kalibrerede pH-meter (5.1) nedsænkes heri.

Opløsningens pH indstilles til nøjagtigt pH 6,30, først med 0,5 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.3) og derefter med 0,025 mol/l opløsningen (4.4).

Der tilsættes 20 g D-mannitol (4.6). Dette opløses fuldstændigt, og der blandes. Derefter titreres med 0,025 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.4), indtil pH 6,3 (stabilitet i mindst 1 minut). Det forbrugte rumfang betegnes x_1.

8. BLINDPRØVE

Der gennemføres en blindprøve, i hvilken alle procedurens trin udføres, idet kun gødningsprøven udelades. Det forbrugte rumfang betegnes x_0.

9. BORINDHOLD (B) I NATRIUMHYDROXIDOPLØSNINGEN (4.4)

Med en pipette udtages 20 ml (2,0 mg B) af standardopløsningen (4.5) og overføres til et 400 ml bægerglas, hvorefter der tilsættes nogle dråber methylrødt (4.1). Der tilsættes 3 g natriumchlorid (4.7) og saltsyreopløsning (4.2) indtil indikatoropløsningen (4.1.) slår om.

Der fyldes op med vand til ca. 150 ml, og væsken bringes forsigtigt i kog for at fjerne kuldioxid, hvorefter man lader den afkøle. Bægerglasset anbringes på magnetomrøreren (5.2), og elektroderne på det forud kalibrerede pH-meter (5.1) nedsænkes heri. Opløsningens pH indstilles til nøjagtigt pH 6,30, først med 0,5 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.3) og derefter med 0,025 mol/l opløsningen (4.4).

Der tilsættes 20 g D-mannitol (4.6). Dette opløses fuldstændigt, og der blandes. Derefter titreres med 0,025 mol/l natriumhydroxidopløsning (4.4), indtil pH 6,3 (stabilitet i mindst 1 minut). Det forbrugte rumfang betegnes V_1.

Der gennemføres en blindprøve på samme måde, idet prøveopløsningen erstattes af 20 ml vand. Det forbrugte rumfang til titrering betegnes V_0.

Ækvivalentindholdet af bor (F) i mg/ml af opløsningen, titreret med standard-NaOH, er følgende:

$$F \text{ (i mg/ml)} = 2 / (V_1 - V_0)$$

1 ml 0,025 mol/l natriumhydroxidopløsning svarer til 0,27025 mg B.

10. ANGIVELSE AF RESULTATET

Det procentvise indhold af bor (B) i gødningen er:

$$B(\%) = \frac{(X_1 - X_0) \times F \times V}{10 \times a \times M}$$

hvor

B (%) er det procentvise borindhold i gødningen

X_1 er rumfanget i ml af det 0,025 mol/l standardnatriumhydroxid (4.4), der skal bruges i prøveopløsningen

X_0 er rumfanget i ml af det 0,025 mol/l standardnatriumhydroxid (4.4), der skal bruges i blindprøveopløsningen

F er ækvivalentværdien af bor (B) i mg/ml af opløsningen af 0,025 mol/l natriumhydroxid (4.4)

V er rumfanget af det ekstrakt, der er fremstillet efter metode 10.1 eller 10.2, i ml

a er rumfanget i ml af den alikvote prøvemængde (7.1) af ekstraktopløsningen (6.1)

M er massen i gram af den anvendte gødningsmængde efter metode 10.1 eller 10.2.

Metode 10.6

BESTEMMELSE AF COBOLT I GØDNINGSEKSTRAKTER VED GRAVIMETRISK METODE MED 1-NITROSO-2-NAPHTHOL

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af cobolt i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på gødninger, for hvilke der i medfør af forordningens bilag I E deklareres et coboltindhold, og hvor ekstrakterne er fremstillet ved metoderne 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Cobolt (III) danner med 1-nitroso-2-naphthol er rødt bundfald $Co(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$. Efter at den cobolt, der er til stede i ekstraktet, er bragt på formen cobolt (III), fældes cobolten i eddikesurt miljø med en opløsning af 1-nitroso-2-naphthol. Efter filtrering vaskes bundfaldet og tørres, indtil massen er konstant, hvorefter det vejes som Co $(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$.

4. REAGENSER

4.1. **Hydrogenperoxidopløsning (H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml) (30 %)**

4.2. **Natriumhydroxidopløsning, ca. 2 mol/l**

8 g natriumhydroxid i tabletform opløses i 100 ml vand.

4.3. **Fortyndet saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

1 rumfang saltsyre, (d_{20} = 1,18 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.4. **Eddikesyre (99,7 % CH_3CO_2H) (d_{20} = 1,05 g/ml)**

4.5. **Eddikesyreopløsning 1 : 2, ca. 6 mol/l**

1 rumfang eddikesyre blandes med 2 rumfang vand.

4.6. **Opløsning af 1-nitroso-2-naphthol i 100 ml eddikesyre (4.4). Der tilsættes ca. 100 ml lunkent vand. Der blandes omhyggeligt. Der filtreres straks. Opløsningen skal anvendes, straks den er fremstillet**

5. APPARATUR

5.1. **Filterdigel P16/ISO 4793, porøsitet 4, som kan rumme 30 eller 50 ml**

5.2. **Tørreskab, regulerbart ved 130 ± 2 °C**

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Fremstilling af coboltopløsningen**

Se metode 10.1 eller 10.2.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

I et højt 400 ml bægerglas anbringes en alikvot af ekstraktet indeholdende højst 20 mg cobolt. Hvis ekstraktet er fremstillet efter metode 10.2, gøres det surt med 5 dråber saltsyre (4.3). Der tilsættes ca. 10 ml hydrogenperoxidopløsning (4.1). Man lader iltningsmidlet virke i kold tilstand i 15 minutter og bringer rumfanget op på ca. 100 ml med vand. Bægerglasset dækkes med et urglas. Derefter bringes væsken i kog og holdes kogende i ca. 10 minutter. Der afkøles, og væsken gøres basisk ved dråbe for dråbe at tilsætte natriumhydroxidopløsning (4.2), indtil det sorte cobolthydroxid begynder at udfældes.

7. FREMGANGSMÅDE

Der tilsættes 10 ml eddikesyre (4.4), og opløsningens rumfang bringes op på ca. 200 ml med vand. Der opvarmes til kogning, og der tilsættes med burette dråbe for dråbe 20 ml af opløsningen af 1-nitroso-2-naphthol (4.6) under stadig omrøring. Der sluttes med en kraftig omrøring for at få bundfaldet til at koagulere.

Der filtreres over en filterdigel (5.1), som på forhånd er tareret, idet man passer på at undgå tilstopning af digelen ved at sørge for, at der hele tiden er væske over bundfaldet under filtreringen.

Bægerglasset vaskes med fortyndet eddikesyre (4.5) for at få alt bundfaldet med. Så vaskes bundfaldet på filteret med fortyndet eddikesyre (4.5) og derefter tre gange med varmt vand.

Der tørres i et varmeskab (5.2) ved 130 ± 2 °C, indtil massen er konstant.

8. ANGIVELSE AF RESULTATER

1 mg udfældet Co $(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$ svarer til 0,096381 mg Co.

Det procentvise indhold af cobolt (Co) i gødningen er lig med:

$$\text{Co}\,(\%) = X \times 0{,}0096381 \times \frac{V \times D}{a \times M}$$

hvor

X er bundfaldets masse i mg

V er rumfanget af ekstraktionsopløsningen i ml ifølge metode 10.1 eller 10.2

a er det alikvote rumfang i ml udtaget af den sidste fortynding

D er fortyndingsfaktoren for denne alikvot

M er massen i gram af den anvendte gødningsmængde.

Metode 10.7

BESTEMMELSE AF KOBBER I GØDNINGSEKSTRAKTER VED TITRIMETRISK METODE

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af kobber i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på gødninger, for hvilke der i medfør af forordningens bilag I E deklareres et kobberindhold, og hvor ekstrakterne er fremstillet efter metode 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Cupri-ionerne reduceres i surt miljø med kaliumiodid:

$$2Cu^{++} + 4I^{-} \rightarrow 2CuI + I_2$$

Det frigjorte jod titreres med standardnatriumthiosulfatopløsning med kendt styrke og med stivelse som indikator:

$$I_2 + 2Na_2S_2O_3 \rightarrow 2NaI + Na_2S_4O_6$$

4. REAGENSER

4.1. **Salpetersyre (HNO_3, d_{20} = 1,40 g/ml)**

4.2. **Urea [$(NH_2)_2$ C = 0]**

4.3. **Ammoniumbifluorid (NH_4HF_2), 10 % (w/v) vandig opløsning**

Opløsningen opbevares i en plastbeholder.

4.4. **Ammoniumhydroxidopløsning (1 + 1)**

1 rumfang ammoniak (NH_4OH, d_{20} = 0,9 g/ml) blandes med 1 rumfang vand.

4.5. **Natriumthiosulfatstandardopløsning**

I en 1 liter målekolbe opløses 7,812 g natriumthiosulfat, pentahydrat ($Na_2S_2O_3 5H_2O$) i vand. Denne opløsning titreres på en sådan måde, at 1 ml = 2 mg Cu. For at stabilisere opløsningen tilsættes nogle dråber chloroform. Opløsningen opbevares i mørke i en glasbeholder.

4.6. **Kaliumiodid (KI)**

4.7. **Opløsning af kaliumthiocyanat (KSCN), 25 %, w/v**

Denne opløsning opbevares i en plastflaske.

4.8. **Stivelsesopløsning (ca. 0,5 %)**

2,5 g stivelse anbringes i et 600 ml bægerglas, og der tilsættes ca. 500 ml vand. Der koges under omrøring, hvorefter man afkøler til stuetemperatur. Opløsningen er ikke holdbar i længere tid. Holdbarheden kan forlænges ved at tilsætte ca. 10 mg kviksølviodid.

5. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

Fremstilling af kobberopløsningen

Se metoderne 10.1 og 10.2.

6. FREMGANGSMÅDE

6.1. **Fremstilling af analyseopløsningen**

I en 500 ml Erlenmeyer-kolbe anbringes en alikvot af analyseopløsningen, som ikke indeholder under 20-40 mg Cu.

Eventuelt overskydende ilt fjernes ved en kortvarig kogning. Rumfanget bringes op til ca. 100 ml med vand. Der tilsættes 5 ml salpetersyre (4.1) og koges i et halvt minut.

Erlenmeyer-kolben fjernes fra varmepladen, og der tilsættes ca. 3 g urea (4.2), hvorefter der koges i endnu et halvt minut.

Kolben fjernes på ny fra varmepladen, og der tilsættes 200 ml koldt vand. I givet fald afkøles kolbens indhold til stuetemperatur.

Derefter tilsættes lidt efter lidt ammoniumhydroxidopløsning (4.4), indtil der opnås en blå farve. Tilsæt yderligere 1 ml.

Så tilsættes 50 ml ammoniumbifluoridopløsning (4.3), og der omrystes.

Endelig tilsættes 10 g kaliumiodid (4.6), som bringes i opløsning.

6.2. **Titrering af opløsningen**

Titrering af opløsningen Erlenmeyer-kolben anbringes på en magnetomrører, staven anbringes i kolben, og der indstilles på den ønskede hastighed.

Med en burette tilføres natriumthiosulfatstandardopløsningen (4.4), indtil intensiteten af opløsningens brune farve af frigjort jod mindskes.

Derefter tilsættes 10 ml stivelsesopløsning (4.8).

Man fortsætter med at titrere med natriumthiosulfatopløsning (4.5), indtil purpurfarven er næsten forsvundet.

Så tilsættes 20 ml kaliumthiocyanatopløsning (4.7), og titreringen fortsættes, indtil den blåviolette farve er fuldstændigt forsvundet.

Mængden af forbrugt thiosulfatopløsning noteres.

7. ANGIVELSE AF RESULTATET

1 ml natriumthiosulfatopløsning (4.5) svarer til 2 mg Cu.

Det procentvise indhold af kobber (Cu) i gødningen er lig med:

$$\text{Cu (\%)} = X\frac{V}{a \times M \times 5}$$

hvor

X er rumfanget i ml af forbrugt natriumthiosulfatopløsning

V er rumfanget i ml af ekstraktionsopløsningen ifølge metode 10.1 eller 10.2

a er rumfanget i ml af den alikvote mængde

M er massen af den prøve, der er behandlet efter metode 10.1 eller 10.2, i gram.

Metode 10.8

BESTEMMELSE AF JERN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af jern i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes ved bestemmelse af jern i ekstrakter af gødninger omfattet af denne forordnings bilag I E, og for hvilke der er deklareret et indhold af total og/eller vandopløseligt jern. Ekstrakterne fremstilles efter metoderne 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstrakterne bestemmes jernindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 10.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 10.4, punkt 4.2.

4.3. **Hydrogenperoxidopløsning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri for mikronæringsstoffer**

4.4. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 10.4, punkt 4.3.

4.5. **Jernstandardopløsninger**

4.5.1. *Jernstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I et 500 ml bægerglas afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, 1 g ren jerntråd. Der tilsættes ca. 200 ml 6 mol/l saltsyre (4.1) og 15 ml hydrogenperoxidopløsning (4.3), og der varmes på en varmeplade, til alt jern er opløst. Efter afkøling overføres kvantitativt til en 1 000 ml målekolbe. Der fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.5.2. *Jernarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

Til en 200 ml målekolbe overføres 20 ml af stamopløsningen (4.5.1). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer: se metode 10.4, punkt 5. Apparatet skal være forsynet med en emissionskilde, der er karakteristisk for jern (248,3 nm).

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af jern i gødningsprøven**

Se metoderne 10.1 og/eller 10.2 samt evt. 10.3.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 10.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning.

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøve**

Se metode 10.4, punkt 7.1. Blindprøven skal indeholde 10 % (v/v) af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsninger**

Se metode 10.4, punkt 7.2.

For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 10 µg jern (Fe)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 2, 4, 6, 8 og 10 ml jernarbejdsopløsning (4.5.2). Om nødvendigt tilpasses saltsyrekoncentrationen mest muligt koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes. Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 2, 4, 6, 8 og 10 µg jern (Fe)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 10.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 248,3 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 10.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af jern (Fe) i gødningen er lig med:

$$Fe\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 10.3 har været anvendt:

$$Fe\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Fe er mængden af jern (Fe) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen i blindprøven (7.1) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 10.1 eller 10.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 10.1 eller 10.2, i gram

Beregning af fortyndingsfaktoren D: hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v_1/a_1) \times (v_2/a_2) \times (v_3/a_3) \times \ldots \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metode 10.9

BESTEMMELSE AF MANGAN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED TITRERING

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af mangan i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på gødninger, for hvilke der i medfør af bilag I E deklareres et manganindhold, og hvor ekstrakterne er fremstillet ved metoderne 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Er der chloridioner til stede i ekstraktet, fjernes disse ved kogning af ekstraktet tilsat svovlsyre. Manganet oxideres med natriumbismutat i salpetersurt miljø. Det dannede permanganat reduceres med overskud af ferrosulfat. Dette overskud titreres med en opløsning af kaliumpermanganat.

4. REAGENSER

4.1. **Koncentreret svovlsyre (H_2SO_4, d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2. **Svovlsyre, ca. 9 mol/l**

1 rumfang koncentreret saltsyre (4.1) blandes forsigtigt med 1 rumfang vand.

4.3. **Salpetersyre: 6 mol/l**

3 rumfang saltsyre (HNO_3, d_{20} = 1,40 g/ml) blandes med 4 rumfang vand.

4.4. **Salpetersyre: 0,3 mol/l**

1 rumfang 6 mol/l salpetersyre blandes med 19 rumfang vand.

4.5. **85 % natriumbismutat ($NaBiO_3$)**

4.6. **Kiselgur**

4.7. **Ortophosphorsyre, 15 mol/l (H_3PO_4, d_{20} = 1,71 g/ml)**

4.8. **Ferrosulfatopløsning: 0,15 mol/l**

I en 1 liter målekolbe opløses 41,6 g ferrosulfatheptahydrat ($FeSO_4$, $7H_2O$).

Der tilsættes 25 ml koncentreret svovlsyre (4.1) og 25 ml phosphorsyre (4.7). Der fyldes op til 1 000 ml og blandes.

4.9. **Kaliumpermanganatopløsning: 0,020 mol/l**

Med en nøjagtighed på 0,1 mg afvejes 3,160 g kaliumpermanganat ($KMnO_4$) i en 1 000 ml målekolbe og opløses i vand. Der fyldes op til mærket og blandes.

4.10. **Sølvnitratopløsning: 0,1 mol/l**

1,7 g sølvnitrat ($AgNO_3$) opløses i vand, og der fyldes op til 100 ml.

5. APPARATUR

5.1. **Filterdigel P16/ISO 4793, porøsitet 4, rumfang 50 ml, monteret på en filtreringsflaske på 500 ml**

5.2. **Magnetomrører**

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af mangan i gødningsprøven**

Se metoderne 10.1 og 10.2. Vides det ikke, om der er chloridioner til stede, prøves opløsningen med en dråbe sølvnitratopløsning (4.10).

6.2. **Ved fravær af chloridioner anbringes en alikvot af ekstraktet indeholdende 10-20 mg mangan i et 400 ml bægerglas. Enten ved fordampning eller ved tilsætning af vand bringes rumfanget til at ligge på ca. 25 ml. Derefter tilsættes 2 ml koncentreret svovlsyre (4.1)**

6.3. **Ved tilstedeværelse af chloridioner er det nødvendigt at fjerne disse på følgende måde**:

I et højt 400 ml bægerglas anbringes en alikvot af ekstraktet indeholdende 10-20 mg mangan. Der tilsættes 5 ml 9 mol/l svovlsyre (4.2), og væsken bringes i kog på en varmeplade i et stinkskab og holdes i kog, indtil der frigøres hvid røg i rigelig mængde. Kogningen fortsættes, indtil rumfanget er nået ned på ca. 2 ml (et tyndt lag af sirupsagtig væske på bunden af bægerglasset). Bægerglasset afkøles til stuetemperatur.

Derefter tilsættes forsigtigt 25 ml vand, og fravær af chlorid konstateres på ny med en dråbe sølvnitratopløsning (4.10). Er der stadigvæk chlorid tilbage, gentages operationen efter tilsætning af 5 ml 9 mol/l svovlsyre (4.2).

7. FREMGANGSMÅDE

I et 400 ml bægerglas indeholdende den opløsning, der skal bestemmes, tilsættes 25 ml 6 mol/l salpetersyre (4.3) og 2,5 g natriumbismutat (4.5). Der omrøres grundigt på magnetomrører (5.2) i 3 minutter.

Derefter tilsættes 0,3 mol/l salpetersyre (4.4), og der omrøres på ny. Der filtreres under vakuum på en digel (5.1), hvor bunden er dækket med kiselgur (4.6). Digelen vaskes flere gange med 0,3 mol/l salpetersyre (4.4), indtil der opnås et farveløst filtrat.

Filtratet og vaskevandet overføres til et 500 ml bægerglas. Der blandes og tilsættes 25 ml 0,15 mol/l ferrosulfatopløsning (4.8). Hvis filtratet farves gult efter tilsætning af ferrosulfat, tilsættes 3 ml 15 mol/l ortophosphorsyre (4.7).

Med en burette titreres overskuddet af ferrosulfat med 0,02 mol/l kaliumpermanganatopløsning (4.9), indtil der opnås en stabil rosa farve i 1 minut. Der gennemføres en blindprøve under samme betingelser, idet man blot udelader analyseprøven.

Anmærkning

Den oxiderede opløsning må ikke komme i berøring med gummi.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

1 ml 0,02 mol/l kaliumpermanganatopløsning svarer til 1,099 mg mangan (Mn).

Det procentvise indhold af mangan (Mn) i gødningen er:

$$\text{Mn (\%) hvor} = (x_b - x_s) \times 0{,}1099 \times \frac{V}{a \times M}$$

hvor

x_b er rumfanget i ml af forbrugt permanganat ved blindprøven

x_s er rumfanget i ml af forbrugt permanganat ved analysen

V er rumfanget i ml af ekstraktionsopløsningen ifølge metode 10.1 eller 10.2

a er rumfanget i ml af den alikvote mængde udtaget af ekstraktet

M er massen i gram af den anvendte gødningsmængde.

Metode 10.10

BESTEMMELSE AF MOLYBDÆN I GØDNINGSEKSTRAKTER VED GRAVIMETRISK METODE MED 8-HYDROXYQUINOLIN

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af molybdæn i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på gødninger, for hvilke der i medfør af forordningens bilag I E deklareres et molybdænindhold, og hvor ekstrakterne er fremstillet ved metoderne 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Molybdænbestemmelsen udføres ved fældning af molybdænyloxinat under specificerede betingelser.

4. REAGENSER

4.1. **Svovlsyreopløsning, ca. 1 mol/l**

I en 1 liter målekolbe indeholdende 800 ml vand tilsættes 55 ml svovlsyre (H_2SO_4, d_{20} = 1,84 g/ml). Derefter blandes. Der blandes og efter afkøling fyldes op til 1 liter med vand og blandes.

4.2. **Fortyndet ammoniakopløsning (1 : 3)**

1 rumfang koncentreret ammoniakopløsning (NH_4OH, d_{20} = 0,9 g/ml) blandes med 3 rumfang vand.

4.3. **Fortyndet eddikesyreopløsning (1 : 3)**

1 rumfang koncentreret eddikesyre (99,7 % CH_3COOH, d_{20} = 1,049 g/ml) blandes med 3 rumfang vand.

4.4. **Opløsning af ethylendiamintetraeddikesyre (EDTA)**

I en 100 ml målekolbe opløses i vand 5 g Na_2 EDTA, hvorefter der fyldes op til mærket og blandes.

4.5. **Bufferopløsning**

I en 100 ml målekolbe opløses i vand 15 ml koncentreret eddikesyre og 30 g ammoniumacetat, hvorefter der fyldes op til 100 ml.

4.6. **7-hydroxyquinolinopløsning (oxin)**

I en 100 ml målekolbe opløses 3 g 8-hydroxyquinolin i 5 ml koncentreret eddikesyre, hvorefter der tilsættes 80 ml vand. Så tilsættes dråbe for dråbe ammoniakopløsning (4.2), indtil opløsningen bliver uklar, og derefter eddikesyre (4.3), indtil opløsningen igen bliver klar.

Derefter fyldes op til 100 ml med vand.

5. APPARATUR

5.1. **Filterdigel P16/ISO 4793, porøsitet 4, som kan rumme 30 ml**

5.2. **pH-meter med glaselektrode**

5.3. **Tørreskab, regulerbart ved 130 ± 135 °C**

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Fremstilling af molybdænopløsningen. Se metode 10.1 og 10.2**

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af analyseopløsningen**

I et 250 ml bægerglas anbringes en alikvot mængde indeholdende 25-100 mg Mo, hvorefter rumfanget bringes op på 50 ml med vand.

Denne opløsning indstilles til pH = 5 ved dråbe for dråbe at tilsætte svovlsyreopløsning (4.1). Der tilsættes 15 ml EDTA-opløsning (4.4) og derefter 5 ml bufferopløsning (4.5). Derefter bringes rumfanget op på ca. 80 ml med vand.

7.2. **Fremstilling og vaskning af bundfaldet**

Fremstilling af bundfald

Opløsningen opvarmes svagt. Under konstant omrøring tilføres oxinopløsningen (4.6). Udfældningen fortsættes, indtil der ikke længere konstateres dannelse af bundfald. Derefter tilsættes et overskud af reagens, indtil væsken over bundfaldet bliver svagt gulfarvet. 20 ml er normalt tilstrækkeligt. Bundfaldet opvarmes svagt i yderligere 2-3 minutter.

Filtrering og vaskning

Der filtreres på en filterdigel (5.1). Derefter skylles flere gange med varmt vand i mængder på 20 ml. Vaskevandet skal gradvis blive ufarvet, hvilket viser, at der ikke længere er oxin til stede.

7.3. **Vejning af bundfaldet**

Bundfaldet tørres ved 130-135 °C til massen er konstant (i mindst én time).

Derefter afkøles i ekssikkator og vejes.

8. ANGIVELSE AF RESULTATER

1 mg molybdænyloxinat, $MoO_2(C_9H_6ON)_2$, svarer til 0,2305 mg Mo.

Det procentvise indhold af molybdæn (Mo) i gødningen er:

$$\text{Mo}\ (\%) = \text{X} \times 0{,}02305 \times \frac{\text{V} \times \text{D}}{\text{a} \times \text{M}}$$

hvor

X er massen i gram af det udfældede molybdænyloxinat

V er rumfanget af ekstraktionsopløsning i ml ifølge metoderne 10.1 og 10.2

a er det alikvote rumfang i ml udtaget af den sidste fortynding

D er fortyndingsfaktoren for denne alikvot

M er massen i gram af den anvendte gødningsmængde.

Metode 10.11

BESTEMMELSE AF ZINK I GØDNINGSEKSTRAKTER VED ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. FORMÅL

I denne metode beskrives en procedure til bestemmelse af zink i gødningsekstrakter.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

Denne metode anvendes på gødninger, for hvilke der i medfør af forordningens bilag I E deklareres et zinkindhold, og hvor ekstrakterne er fremstillet ved metoderne 10.1 og/eller 10.2.

3. PRINCIP

Efter passende behandling og fortynding af ekstraktet bestemmes zinkindholdet ved atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENSER

4.1. **Saltsyreopløsning, ca. 6 mol/l**

Se metode 10.4, punkt 4.1.

4.2. **Saltsyreopløsning, ca. 0,5 mol/l**

Se metode 10.4, punkt 4.2.

4.3. **Lanthanopløsning, 10 g La/liter**

Se metode 10.4, punkt 4.3.

4.4. **Zinkstandardopløsninger**

4.4.1. *Zinkstamopløsning (1 000 µg/ml)*

I en 1 000 ml målekolbe afvejes, med en nøjagtighed på 0,1 mg, nøjagtigt 1 g zinkstøv eller zinkskæl, og der tilsættes 25 ml 6 mol/l saltsyre (4.1). Når alt zink er opløst, fyldes op til mærket med vand og blandes.

4.4.2. *Zinkarbejdsopløsning (100 µg/ml)*

I en 200 ml målekolbe fortyndes 20 ml af stamopløsningen (4.4.1) i 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2). Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning og blandes.

5. APPARATUR

Atomabsorptionsspektrometer

Se metode 10.4 punkt 5. Apparatet skal være forsynet med en zinklampe og indstilles på bølgelængden 213,8 nm. Målingen skal gennemføres med baggrundskorrektion.

6. FREMSTILLING AF ANALYSEOPLØSNINGEN

6.1. **Opløsning af zink i gødningsprøven**

Se metoderne 10.1 og/eller 10.2.

6.2. **Fremstilling af analyseopløsningen**

Se metode 10.4, punkt 6.2. Analyseopløsningen skal indeholde 10 % (v/v) lanthanopløsning (4.3).

7. FREMGANGSMÅDE

7.1. **Fremstilling af blindprøveopløsningen**

Se metode 10.4, punkt 7.1. Blindprøven skal indeholde 10 % (v/v) af den under 6.2 anvendte lanthanopløsning.

7.2. **Fremstilling af standardopløsningerne**

Se metode 10.4, punkt 7.2. For at opnå det optimale måleområde mellem 0 og 5 µg zink (Zn)/ml overføres til en række 100 ml målekolber henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 ml zinkarbejdsopløsning (4.4.2). I givet fald justeres saltsyrekoncentrationen, så den ligger så nært som muligt op ad koncentrationen i analyseopløsningen. Der tilsættes til hver målekolbe 10 ml af den under (6.2) anvendte lanthanopløsning. Der fyldes op til mærket med 0,5 mol/l saltsyreopløsning (4.2) og blandes.

Disse opløsninger indeholder henholdsvis 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 og 5 µg zink (Zn)/ml.

7.3. **Måling**

Se metode 10.4, punkt 7.3. Spektrometret (5) indstilles til at måle ved bølgelængden 213,8 nm.

8. ANGIVELSE AF RESULTATET

Se metode 10.4, punkt 8.

Det procentvise indhold af zink i gødningen er lig med:

$$Zn\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Hvis metode 10.3 har været anvendt:

$$Zn\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

hvor

Zn er mængden af zink (Zn) udtrykt i procent af gødningen

x_s er koncentrationen af zink i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

x_b er koncentrationen af zink i analyseopløsningen (6.2) i µg/ml

V er ekstraktrumfanget fremstillet efter metode 10.1 eller 10.2, i ml

D er faktoren svarende til den under 6.2 gennemførte fortynding

M er massen af den prøve, der er afvejet efter metode 10.1 eller 10.2, i gram.

Beregning af fortyndingsfaktoren D

hvis (a1), (a2), (a3) . . . (ai) og (a) er successive alikvoter, og (v1), (v2), (v3) . . . (vi) og (100) er rumfanget i ml svarende til deres respektive fortyndinger, vil fortyndingsfaktoren D være lig med:

$$D = (v_1/a_1) \times (v_2/a_2) \times (v_3/a_3) \times \ldots \times (vi/ai) \times (100/a)$$

BILAG V

A. **LISTE OVER DOKUMENTER, SOM EN FABRIKANT ELLER DENNES REPRÆSENTANT SKAL KONSULTERE FOR AT UDARBEJDE ET TEKNISK DOSSIER FOR EN NYE GØDNINGSTYPE, DER ØNSKES OPTAGET I BILAG I TIL DENNE FORORDNING**

1. Vejledning i udarbejdelse af det tekniske dossier til ansøgning om at betegne gødninger »EF-GØDNING«.

   De Europæiske Fællesskabers Tidende C 138 af 20.5.1994, s. 4.

2. Kommissionens direktiv 91/155/EØF af 5. marts 1991 om fastsættelse i henhold til artikel 10 i Rådets direktiv 88/379/EØF af de nærmere bestemmelser for en særlig informationsordning vedrørende farlige præparater.

   De Europæiske Fællesskabers Tidende L 76 af 22.3.1991, s. 35.

3. Kommissionens direktiv 93/112/EF af 10. december 1993 om ændring af Kommissionens direktiv 91/155/EØF om fastsættelse af de nærmere bestemmelser for en særlig informationsordning vedrørende farlige præparater, i henhold til artikel 10 i direktiv 88/379/EØF.

   De Europæiske Fællesskabers Tidende L 314 af 16.12.1993, s. 38.

B. **NORMER FOR OFFICIEL AKKREDITERING AF DE LABORATORIER, DER ER KOMPETENTE OG GODKENDTE TIL AT LEVERE DE TJENESTER, DER ER NØDVENDIGE FOR AT KONTROLLERE EF-GØDNINGERS OVERENSSTEMMELSE MED DENNE FORORDNING OG DENS BILAG**

1. Norm gældende for laboratorierne:

   EN ISO/IEC 17025, generelle krav prøvnings- og kalibreringslaboratorier.

2. Norm gældende for de akkrediterende organer:

   EN 45003, Akkrediteringssystem for kalibrerings- og prøvningslaboratorier, generelle krav til drift og anerkendelse

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af Interbus-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus

(2002/C 51 E/02)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 540 endelig udg. — 2001/0242(AVC)

(Forelagt af Kommissionen den 1. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 71, stk. 1, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, og stk. 3, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I overensstemmelse med bemyndigelsen fra Rådet af 7. december 1995 har Kommissionen forhandlet med Bosnien-Herzegovina, Bulgarien, Estland, Kroatien, Letland, Litauen, Moldova, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyrkiet og Ungarn om en europæisk aftale om lejlighedsvis international personbefordring med bus.

(2) I overensstemmelse med Rådets afgørelse af 18. juni 2001 blev Interbus-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus undertegnet på Fællesskabets vegne den 22. juni 2001.

(3) Den 30. juni 2001 var Interbus-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus blevet undertegnet af Det Europæiske Fællesskab og følgende tretten lande: Bosnien-Herzegovina, Bulgarien, Kroatien, Letland, Litauen, Moldova, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyrkiet og Ungarn.

(4) Indgåelsen af Interbus-aftalen bidrager til udviklingen af transportforbindelserne mellem aftaleparterne; for at aftalen kan træde i kraft efter undertegnelsen, er det nødvendigt, at fire aftaleparter, herunder Fællesskabet, har godkendt eller ratificeret den.

(5) Interbus-aftalen bør derfor godkendes —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Indgåelsen af Interbus-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus godkendes på Fællesskabets vegne.

Aftalens tekst er knyttet som bilag til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den person, der er beføjet til på Fællesskabets vegne at deponerer godkendelsesinstrumentet som omhandlet i artikel 27 i aftalen for at give udtryk for Fællesskabets samtykke til at være bundet heraf.

Artikel 3

Denne afgørelse offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Aftale

om lejlighedsvis international personbefordring med bus (Interbus-aftalen)

AFTALEPARTERNE HAR —

under henvisning til ønsket om at fremme udviklingen af international transport i Europa og navnlig at lette tilrettelæggelsen og driften heraf,

under henvisning til ønsket om at lette turisme og kulturel udveksling mellem aftaleparterne, og

UD FRA FØLGENDE BETRAGTNINGER:

Agreement on the international Carriage of Passengers by Road by means of Occasional Coach and Bus Services (ASOR-aftalen om lejlighedsvis international personbefordring ad landevej med omnibusser) som blev undertegnet i Dublin den 26. maj 1982 giver ikke mulighed for, at nye parter kan tiltræde;

den erfaring og liberalisering der er opnået ved denne aftale bør bevares;

det er ønskeligt at skabe mulighed for harmoniseret liberalisering af bestemte former for international lejlighedsvis kørsel med bus og transitoperationer i forbindelse hermed;

det er ønskeligt at skabe mulighed for bestemte harmoniserede procedurebestemmelser for ikke-liberaliseret international lejlighedsvis kørsel, der således stadig kræver godkendelse;

det er nødvendigt at fastsætte et højt harmoniseringsniveau, for de tekniske specifikationer, der gælder for busser, der udfører international lejlighedsvis kørsel mellem aftaleparterne for at forbedre færdselssikkerheden og for at beskytte miljøet;

det er nødvendigt, at aftaleparterne anvender ensartede foranstaltninger for det arbejde, der udføres af det kørende personale i international vejtransport;

det er ønskeligt at fastsætte bestemmelser om harmonisering af betingelserne for adgang til erhvervet omfattende personbefordring ad vej;

princippet om ligebehandling af transportvirksomheder, hvad angår nationalitet eller etableringssted, og hvad angår bussens oprindelsessted eller destination betragtes som en grundlæggende betingelse for levering af internationale transportydelser;

det er nødvendigt at fastsætte bestemmelser om ensartede modeller for transportdokumenter, f.eks. kontroldokumentet for liberaliseret lejlighedsvis kørsel og ligeledes for godkendelses- og ansøgningsformularen for ikke-liberaliseret kørsel for at lette og forenkle inspektionsprocedurer;

det er nødvendigt at fastsætte bestemmelser om bestemte harmoniserede foranstaltninger vedrørende håndhævelse af aftalen, navnlig hvad angår kontrolprocedurer, sanktioner og gensidig bistand;

det er hensigtsmæssigt at fastsætte bestemte procedurer for administration af aftalen for at sikre korrekt håndhævelse og for at muliggøre teknisk tilpasning af bilagene;

fremtidige medlemmer af den europæiske transportministerkonference og bestemte andre europæiske lande bør kunne tiltræde aftalen —

BESLUTTET at fastsætte ensartede bestemmelser om international lejlighedsvis personbefordring med bus, og

INDGÅET FØLGENDE AFTALE:

AFSNIT I

ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Denne aftale gælder for:

a) international lejlighedsvis befordring ad vej af personer, uafhængig af nationalitet:

— mellem to aftaleparters territorier, eller med udgangspunkt og afslutning på samme aftaleparts territorium og, hvis dette er nødvendigt under en sådan kørsel, i transit gennem en anden aftaleparts territorium eller gennem en ikke-aftaleparts territorium

— erhvervsmæssig transport, som udføres af en transportvirksomhed, der er etableret på en aftaleparts territorium i henhold til dens love, og som har tilladelse til at foretage transport med bus som international lejlighedsvis kørsel

— som bruger busser, der er registreret i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret.

b) omkørsel med de busser, der anvendes til disse kørsler.

2. Ingen af bestemmelserne i denne aftale må fortolkes således, at de giver mulighed for at transportvirksomheder, der er etableret i en anden aftalepart kan foretage national lejlighedsvis kørsel på en anden aftaleparts territorium.

3. Busser, der er beregnet til passagerbefordring, og som anvendes til at transportere gods med kommercielt formål, er udelukket fra denne aftales anvendelsesområde.

4. Nærværende aftale vedrører ikke lejlighedsvis kørsel for egen regning.

Artikel 2

Ligebehandling

Aftaleparterne sikrer, at princippet om ligebehandling finder anvendelse, hvad angår nationalitet, transportvirksomhedens etableringssted samt bussens afgangs- eller bestemmelsessted, navnlig hvad angår bestemmelser vedrørende skatter, som fastsat i afsnit VI samt kontrol og sanktioner, som fastsat i afsnit IX.

Artikel 3

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

1. »Busser«: køretøjer, som i kraft af deres konstruktion og udstyr er egnet til at befordre mere end ni personer, føreren medregnet, og som er bestemt til sådant brug.

2. »International lejlighedsvis kørsel«: er kørsel mellem mindst to aftaleparters territorium, og som ikke svarer til definitionen for rutekørsel eller speciel rutekørsel eller definitionen for pendulkørsel. En sådan kørsel mister ikke sin karakter af lejlighedsvis kørsel, fordi den foretages med en vis regelmæssighed.

3. »Rutekørsel«: personbefordring efter faste tidsintervaller og langs specificerede ruter, hvor på- og afstigning kan ske ved forud fastsatte stoppesteder. Rutekørsel kan være forpligtet til at respektere tidligere fastsatte køreplaner og tariffer.

4. »Speciel rutekørsel«: kørsel som, uafhængigt af hvem der har organiseret den, befordrer bestemte kategorier af passagerer, hvorved andre passagerer udelukkes, hvis en sådan kørsel foretages under de i punkt 3 fastsatte betingelser. Speciel rutekørsel omfatter:

— befordring af arbejdstagere mellem bopæl og arbejde

— befordring af skoleelever og studerende til og fra uddannelsesinstitutionen.

Det forhold, at speciel rutekørsel kan variere i henhold til brugernes behov ændrer ikke dens karakter af rutekørsel.

5. a) »Pendulkørsel«: befordring, der ved gentagne ud- og tilbageture bringer en gruppe passagerer, der er organiseret på forhånd, fra samme afgangssted til samme bestemmelsessted. Hver enkelt gruppe, der består af passagerer, der har tilbagelagt udturen, bringes ved en senere tur tilbage til afgangsstedet af samme transportvirksomhed.

Ved afgangs- og bestemmelsessted forstås henholdsvis det sted, hvor turen påbegyndes, og det sted, hvor turen afsluttes samt i hvert tilfælde steder, der er beliggende inden for en radius på 50 km herfra.

b) Ved pendulkørsel må ingen passagerer tages op eller sættes af under turen.

c) Den første returkørsel og den sidste udkørsel i en serie pendulkørsler foretages som tomkørsel.

d) Klassificering af en transportoperation som pendulkørsel påvirkes ikke af følgende, hvis den sker med aftalepartens eller aftaleparternes kompetente myndigheders godkendelse:

— passagerer foretager returkørslen med en anden gruppe eller en anden transportvirksomhed, uanset bestemmelserne i punkt 1

— passagerer tages op eller sættes af på turen, uanset bestemmelserne i punkt 2

— den første udkørsel og den sidste returkørsel i en række pendulkørsler kan foretages som tomkørsel, uanset bestemmelserne i punkt 3.

6. »Aftaleparter«: de underskrivere, der har accepteret, at de er bundet af denne aftale, og for hvem denne aftale gælder.

Nærværende aftaler gælder de territorier, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab gælder, og under de betingelser, der er fastsat i denne traktat, samt for Bosnien-Herzegovina, Bulgarien, Kroatien, Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Moldavien, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien og Tyrkiet for så vidt som de har indgået denne aftale.

7. »Kompetente myndigheder«: de myndigheder, som af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og af de andre aftaleparter er blevet pålagt at udføre de opgaver, der er fastsat i afsnit V, VI, VII, VIII og IX i denne aftale.

8. »Transit«: den del af en transportoperation, der foregår gennem en aftaleparts territorium, uden at passagerer tages op eller sættes af.

AFSNIT II

BETINGELSER DER GÆLDER FOR TRANSPORTVIRKSOMHEDER, DER UDFØRER PERSONBEFORDRING AD VEJ

Artikel 4

1. De aftaleparter, som endnu ikke har gjort dette skal anvende bestemmelser, der svarer til bestemmelserne i det EF-direktiv, der er nævnt i bilag 1.

2. Vedrørende betingelsen om passende økonomisk evne i artikel 3, stk. 3, i nævnte direktiv, kan aftaleparterne anvende et minimumsbeløb, hvad angår kapital og reserver, der ligger under det fastsatte beløb i punkt C indtil den 1. januar 2003 eller endda til den 1. januar 2005, sidstnævnte dato dog på betingelse af, at en tilsvarende erklæring fremsættes ved ratificering af aftalen med forbehold af betingelserne i den europæiske aftale om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater og bestemte aftaleparter til nærværende aftale.

AFSNIT III

TEKNISKE SPECIFIKATIONER FOR KØRETØJER

Artikel 5

Busser som udfører international lejlighedsvis kørsel omfattet af denne aftale skal overholde de tekniske normer, der er fastlagt i bilag 2.

AFSNIT IV

MARKEDSADGANG

Artikel 6

Liberaliseret lejlighedsvis kørsel

En transportvirksomhed kan foretage følgende former for lejlighedsvis kørsel uden særlig tilladelse på andre aftaleparters territorium end det, hvor virksomheden selv er etableret:

1. Kørsel med lukkede døre (rundture uden optagning af nye passagerer undervejs). Kørsel der udføres med et og samme køretøj, som på hele strækningen befordrer den samme gruppe passagerer og bringer dem tilbage til afgangsstedet. Afgangsstedet er beliggende på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret.

2. Kørsel, hvor udturen foretages med passagerer, og hjemturen som tomkørsel. Afgangsstedet er beliggende i den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

3. Kørsel, hvor udturen foretages som tomkørsel, og alle passagerer optages på samme sted, forudsat en af følgende betingelser er opfyldt:

   a) passagererne udgør grupper på en ikke-aftaleparts territorium eller en anden aftalepart end den, hvor transportvirksomheden er etableret eller hvor passagererne optages; gruppen er blevet dannet i henhold til en kørselskontrakt før gruppen ankom til sidstnævnte aftaleparts territorium. Passagererne transporteres på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret

   b) passagererne er tidligere, af samme transportvirksomhed, under de i punkt 2 nævnte forhold, blevet transporteret ind på den aftaleparts territorium, hvor de igen optages og transporteres ind på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret

   c) passagererne har modtaget invitation om at rejse ind på territoriet af en anden aftalepart, idet transportomkostningerne oppebæres af den person, der har udstedt invitationen. Sådanne passagerer skal udgøre en homogen gruppe, som ikke er blevet dannet udelukkende med henblik på at foretage denne bestemte rejse, og som transporteres ind på den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

Følgende undtages også fra tilladelse:

4. Transitoperationer gennem aftaleparters territorium, der er forbundet med lejlighedsvis kørsel, der er undtaget.

5. Tomkørsel med busser, der anvendes udelukkende til at erstatte en bus, der er beskadiget eller brudt sammen under international kørsel, som er omfattet af denne aftale.

For kørsel, der leveres af transportvirksomheder, der er etableret i Det Europæiske Fællesskab, kan afgangsstedet og/eller destinationen for kørslen være beliggende i enhver af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, uafhængigt af den medlemsstat, hvori bussen er registreret eller den medlemsstat, hvori transportvirksomheden er etableret.

Artikel 7

Ikke-liberaliseret lejlighedsvis kørsel

1. Anden lejlighedsvis kørsel end den i artikel 6 nævnte kræver tilladelse i henhold til artikel 15.

2. For kørsel, der leveres af transportvirksomheder, der er etableret i Det Europæiske Fællesskab, kan afgangsstedet og/eller destinationen for kørslen være beliggende i enhver af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, uafhængigt af den medlemsstat, hvori bussen er registreret, eller den medlemsstat, hvori transportvirksomheden er etableret.

AFSNIT V

BESTEMMELSER PÅ DET SOCIALE OMRÅDE

Artikel 8

Hvis parterne til denne aftale ikke allerede har gjort dette, skal de tiltræde den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international vejtransport (AETR) af 1. juli 1970 som senere ændret, eller de skal anvende Fællesskabets forordning nr. 3820/85 og 3821/85, således som de er i kraft, når denne aftale træder i kraft.

AFSNIT VI

BESTEMMELSER OM TOLD OG SKAT

Artikel 9

1. Busser, der er beskæftiget med transportoperationer i henhold til denne aftale, er undtaget fra alle køretøjsskatter og afgifter, der er pålagt cirkulation og besiddelse af køretøjer samt fra alle særlige skatter og afgifter, der er pålagt transportoperationer på andre aftaleparters territorium.

Busser er ikke undtaget fra betaling af skatter og afgifter på motorbrændstof, moms på transporttjenesteydelser, vejafgifter og brugsafgifter på anvendelsen af infrastruktur.

2. Aftaleparterne sikrer, at vejafgifter og enhver anden form for brugerafgifter ikke pålægges samtidig for samme vejstrækning. Aftaleparterne kan dog også kræve vejafgifter på net, hvor brugsafgifter kræves, for anvendelse af broer, tunneler og bjergpas.

3. Brændstof til busser, som er i de brændstoftanke producenten har installeret til dette formål og under ingen omstændigheder over 600 l samt smøremidler i busser, som udelukkende er beregnet til driften er undtaget fra importafgifter og alle andre skatter og afgifter, som pålægges i andre aftaleparter.

4. Det fælles udvalg, som nedsættes i henhold til artikel 23, udarbejder en fortegnelse over skatter, som i de enkelte aftaleparters område pålægges personbefordring med bus. Denne fortegnelse angiver skatter, der falder ind under bestemmelserne i punkt 1, første sætning, i denne artikel, og som kun kan pålægges i køretøjets registreringsstat. Denne fortegnelse angiver også skatter der falder ind under bestemmelserne i punkt 1, anden sætning, i denne artikel, som kan pålægges af en anden aftalepart end køretøjets registreringsstat. Aftaleparter, som erstatter en skat, der er opført på fortegnelsen med en anden skat af samme art eller af en anden art, skal underrette det fælles udvalg, så man kan foretage de nødvendige ændringer.

5. Reservedele og værktøj, der indføres med henblik på reparation af en bus, der er blevet beskadiget under en international vejtransportoperation, undtages fra told og fra alle skatter og afgifter der er gældende i den anden aftalepart på indførselstidspunktet i henhold til betingelserne i dens bestemmelser om foreløbig tilladelse af sådanne varer. De reservedele, som udskiftes, skal genudføres eller destrueres under den anden aftaleparts kompetente toldmyndigheds kontrol.

AFSNIT VII

KONTROLDOKUMENTER TIL LEJLIGHEDSVIS KØRSEL, DER ER UNDTAGET FRA TILLADELSE

Artikel 10

Levering af de i artikel 6 nævnte tjenesteydelser udføres ved anvendelse af et kontroldokument, der udstedes af den kompetente myndighed i eller en behørigt autoriseret repræsentant for den aftalepart, på hvis område transportvirksomheden er etableret.

Artikel 11

1. Kontroldokumentet består af afrivelige kørselsblade i to eksemplarer, som er samlet i hæfter på hver 25 kørselsblade. Kontroldokumentet skal svare til modellen i bilag 3 til nærværende aftale.

2. Hvert enkelt hæfte og kørselsbladene heri er nummereret. Kørselsbladene er desuden nummereret fra 1 til 25.

3. Teksten på hæftets omslag og på kørselsbladene trykkes i det eller de officielle sprog i den aftalepart, hvori transportvirksomheden er etableret.

Artikel 12

1. Det i artikel 11 nævnte hæfte udstedes i transportvirksomhedens navn; det kan ikke overdrages.

2. Kørselsbladets original medføres i bussen under hele den tur, for hvilken den er udfyldt.

3. Transportvirksomheden er ansvarlig for, at kørselsbladene føres korrekt.

Artikel 13

1. Kørselsbladet udfyldes i to eksemplarer af transportvirksomheden inden hver turs påbegyndelse.

2. Hvad angår passagerernes navne kan transportvirksomheden anvende en tidligere udfyldt liste på et særskilt ark, som tilføjes kørselsbladet. Transportvirksomhedens stempel eller, i påkommende tilfælde, transportvirksomhedens underskrift eller buschaufførens underskrift påføres både listen og kørselsbladet.

3. For kørsel omfattende udturen som tomkørsel, som nævnt i artikel 6, stk. 3, i nærværende aftale, kan passagerlisten, som nævnt i stk. 2, udfyldes, når passagererne optages.

Artikel 14

To eller flere aftaleparters kompetente myndigheder kan i fællesskab beslutte, at det ikke er nødvendigt at udfylde passagerlisten. Antallet af passagerer skal i så tilfælde fremgå af kontroldokumentet.

Det fælles udvalg i henhold til artikel 23 skal underrettes om disse aftaler.

AFSNIT VIII

TILLADELSE TIL IKKE-LIBERALISERET LEJLIGHEDSVIS KØRSEL

Artikel 15

1. Tilladelse for hver enkelt lejlighedsvis kørsel, som ikke er liberaliseret i henhold til bestemmelserne i artikel 6, udstedes efter fælles aftale af den aftaleparts kompetente myndighed, på hvis område passagerer tages op eller sættes af samt af de kompetente myndigheder i aftaleparter, hvis område gennemkøres i transit. Hvis afgangsstedet eller destinationsstedet er beliggende i en af Det Europæiske Fællesskab medlemsstater, kræves der ikke tilladelse for transit gennem de andre medlemsstater.

2. Tilladelsen skal svare til modellen i bilag 5.

Artikel 16

Ansøgning om tilladelse

1. Ansøgning om tilladelse indgives af transportvirksomheden til den aftaleparts kompetente myndigheder, på hvis territorium afgangsstedet er beliggende.

Ansøgningen skal svare til modellen i bilag 4.

2. Transportvirksomheden udfylder ansøgningsformularen og vedlægger bevis for, at ansøgeren opfylder betingelserne for at udøve international personbefordring med bus i henhold til artikel 1, stk. 1, litra a), andet led.

3. De kompetente myndigheder i den aftalepart, på hvis territorium afgangsstedet befinder sig, undersøger ansøgning om tilladelse for den pågældende kørsel og, hvis denne godkendes, fremsender den til de kompetente myndigheder i destinationsstaten samt til de kompetente myndigheder i transitstaterne.

4. Som en undtagelse fra artikel 15, stk. 1, kan aftaleparter, hvis territorium gennemkøres i transit, beslutte, at deres tilladelse ikke længere er nødvendig for den pågældende kørsel. Det fælles udvalg i henhold til artikel 23 skal underrettes om denne beslutning.

5. De kompetente myndigheder i den eller de aftaleparter, hvis godkendelse ønskes, skal udstede tilladelsen inden en måned uden forskelsbehandling, hvad angår transportvirksomhedens nationalitet eller etableringssted. Hvis disse myndigheder ikke kan tilslutte sig tilladelsesbetingelserne, informerer de den eller de pågældende kompetente aftaleparters myndigheder om grundene hertil.

Artikel 17

To eller flere aftaleparters kompetente myndigheder kan i fællesskab beslutte at forenkle godkendelsesproceduren, modellen til ansøgning om tilladelse og modellen til tilladelse til lejlighedsvis kørsel mellem disse aftaleparter. Det fælles udvalg i henhold til artikel 23 skal underrettes om disse aftaler.

AFSNIT IX

KONTROL, SANKTIONER OG GENSIDIG BISTAND

Artikel 18

De i artikel 10 nævnte kontroldokumenter og de i artikel 15 nævnte tilladelser medføres på bussen og skal forevises på enhver godkendt kontrollørs anmodning.

Artikel 19

Aftaleparternes kompetente myndigheder sikrer, at transportvirksomhederne overholder bestemmelserne i denne aftale.

Artikel 20

En attesteret genpart af tilladelse til at køre lejlighedsvis kørsel med bus, som nævnt i artikel 1, stk. 1, litra a), andet led, medføres i køretøjet og skal forelægges på anmodning fra enhver godkendt kontrollør.

Det fælles udvalg i henhold til artikel 23 underrettes om modellen til dette dokument, som udstedes af aftaleparternes kompetente myndigheder.

Artikel 21

Aftaleparternes kompetente myndigheder fastlægger et sanktionssystem for overtrædelse af nærværende aftale. Disse sanktioner skal være effektive, stå i forhold til forseelsen og være afskrækkende.

Artikel 22

1. Når en transportvirksomhed har begået alvorlige eller gentagne overtrædelser af bestemmelser om vejtransport, navnlig vedrørende køre- og hviletid og færdselssikkerhed, i en medlemsstat, hvor virksomheden ikke er hjemmehørende, som kan føre til inddragelse af tilladelse til at drive passagerbefordring ad vej, skal den pågældende aftaleparts kompetente myndigheder give de kompetente myndigheder i den aftalepart, på hvis område transportvirksomheden er hjemmehørende, alle de oplysninger, de er i besiddelse af, om overtrædelserne og de sanktioner, de har pålagt virksomheden.

2. De kompetente myndigheder i den aftalepart, på hvis territorium de alvorlige eller gentagne overtrædelser af bestemmelserne vedrørende vejtransport, navnlig om køre- og hviletid og færdselssikkerhed, er forekommet, kan midlertidigt nægte den pågældende transportvirksomhed adgang til sit territorium.

Hvad angår Det Europæiske Fællesskab kan den kompetente myndighed i en medlemsstat kun midlertidigt nægte adgang til sit territorium.

De kompetente myndigheder i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er hjemmehørende, og det fælles udvalg i henhold til artikel 23 skal underrettes om sådanne foranstaltninger.

3. Hvis en transportvirksomhed har begået alvorlige eller gentagne overtrædelser af bestemmelserne vedrørende vejtransport, navnlig vedrørende køre- og hviletid og færdselssikkerhed, skal de kompetente myndigheder i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er hjemmehørende, inddrage tilladelse til at drive passagerbefordring ad vej. Det fælles udvalg i henhold til artikel 23 skal underrettes om sådanne foranstaltninger.

4. Aftaleparterne garanterer transportvirksomhedens ret til at appellere de pålagte sanktioner.

AFSNIT X

DET FÆLLES UDVALG

Artikel 23

1. Der nedsættes et fælles udvalg for at lette administrationen af denne aftale. Det fælles udvalg består af repræsentanter for aftaleparterne.

2. Det fælles udvalg mødes første gang inden for seks måneder efter ikrafttrædelse af denne aftale.

3. Det fælles udvalg fastsætter sin egen forretningsorden.

4. Det fælles udvalg mødes på anmodning af mindst en aftalepart.

5. Det fælles udvalg kan kun vedtage beslutninger når to tredjedele af aftaleparterne, inklusive Det Europæiske Fællesskab, er repræsenteret på det fælles udvalgs møder.

6. Det fælles udvalgs beslutninger træffes med enstemmighed af de repræsenterede aftaleparter. Hvis enstemmighed ikke kan opnås, skal de pågældende kompetente myndigheder på anmodning af en eller flere aftaleparter afholde et samrådsmøde inden for seks uger.

Artikel 24

1. Det fælles udvalg sikrer korrekt gennemførelse af denne aftale. Udvalget underrettes om enhver foranstaltning, der vedtages eller skal vedtages med henblik på at gennemføre bestemmelserne i denne aftale.

2. Det fælles udvalg skal navnlig:

a) på grundlag af oplysninger fra aftaleparterne udarbejde en liste over aftaleparternes kompetente myndigheder, som har ansvaret for opgaverne i afsnit V, VI, VII, VIII og IX i denne aftale

b) ændre eller tilpasse kontroldokumenterne og andre dokumentmodeller i denne aftales bilag

c) ændre eller tilpasse bilagene om de tekniske normer, der gælder for busser, samt bilag 1 vedrørende betingelserne for transportvirksomheder, der foretager personbefordring ad vej i artikel 4 med henblik på at indføje foranstaltninger, som i fremtiden vedtages i Det Europæiske Fællesskab

d) udarbejder en fortegnelse over alle toldafgifter, skatter og afgifter som nævnt i artikel 9, stk. 4 og 5

e) ændre eller tilpasse kravene om bestemmelserne på det sociale område i artikel 8 med henblik på at indføje foranstaltninger, som i fremtiden vedtages i Det Europæiske Fællesskab

f) løse eventuelle tvister, som opstår vedrørende gennemførelse og fortolkning af denne aftale

g) anbefale yderligere skridt frem mod liberalisering af de former for lejlighedsvis kørsel, som stadig kræver tilladelse.

3. Aftaleparterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at håndhæve beslutninger, der er vedtaget af det fælles udvalg i overensstemmelse med deres egne interne procedurer.

4. Hvis man ikke kan nå til enighed om at afgøre tvister i henhold til stk. 2, litra f), i denne artikel, kan de pågældende aftaleparter forelægge sagen for et voldgiftspanel. Hver af de pågældende aftaleparter udpeger en voldgiftsmand. Det fælles udvalg udpeger også selv en voldgiftsmand.

Voldgiftspanelets beslutninger træffes med flertal.

De aftaleparter, som tvisten vedrører, træffer de påkrævede skridt til at gennemføre voldgiftspanelets beslutninger.

AFSNIT XI

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 25

Bilaterale aftaler

1. Bestemmelserne i denne aftale erstatter de relevante bestemmelser i aftaler, der er indgået mellem aftaleparterne. Med hensyn til Det Europæiske Fællesskab gælder denne bestemmelse for aftaler mellem enhver af medlemsstaterne og en aftalepart.

2. Aftaleparterne, dog ikke Det Europæiske Fællesskab, kan blive enige om ikke at anvende artikel 5 og bilag 2 i nærværende aftale og i stedet anvende andre tekniske normer for busser, der udfører lejlighedsvis kørsel mellem disse aftaleparter, inklusive transit gennem deres territorier.

3. Med forbehold af artikel 6, bilag 2, erstatter bestemmelserne i denne aftale de relevante bestemmelser i aftaler, der er indgået mellem medlemsstaterne i Det Europæiske Fællesskab og andre aftaleparter.

Bestemmelser om undtagelse fra tilladelse i eksisterende bilaterale aftaler mellem Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og andre aftaleparter om lejlighedsvis kørsel i artikel 7 kan dog opretholdes og fornys. De pågældende aftaleparter underretter i så tilfælde øjeblikkeligt det fælles udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 23.

Artikel 26

Undertegnelse

Denne aftale kan undertegnes i Bruxelles fra den 14. april 2000 til den 30. juni 2001 og hos Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union, som er depositar for nærværende aftale.

Artikel 27

Ratificering eller godkendelse og depositar for aftalen

Aftalen godkendes eller ratificeres af de undertegnende parter i henhold til deres egne procedurer. Godkendelses- eller ratificeringsinstrumenterne deponeres af aftaleparterne hos Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union, som underretter alle andre undertegnere.

Artikel 28

Ikrafttrædelse

1. Denne aftale træder i kraft for de aftaleparter, der har godkendt eller ratificeret den, når fire aftaleparter, inklusive Det Europæiske Fællesskab, har godkendt eller ratificeret den, på den første dag i den tredje måned efter den dato, hvorpå det fjerde godkendelses- eller ratificeringsinstrument er blevet deponeret eller endog på den første dag i den sjette måned, dog på betingelse af, at der er blevet foretaget en tilsvarende erklæring på det tidspunkt, hvor aftalen blev ratificeret.

2. For den enkelte aftalepart, der godkender eller ratificerer aftalen efter den i stk. 1 nævnte ikrafttrædelse, træder denne aftale i kraft på den første dag i den tredje måned efter den dato, hvorpå aftaleparten har deponeret sit godkendelses- eller ratificeringsinstrument.

Artikel 29

Aftalens varighed — vurdering af aftalens funktion

1. Denne aftale gælder fem år, at regne fra ikrafttrædelsesdatoen.

2. Aftalen forlænges automatisk for fem år ad gangen for de aftaleparter, som ikke udtrykkeligt giver udtryk for, at de ikke ønsker forlængelse. I så tilfælde underretter de pågældende aftaleparter depositaren herom i henhold til artikel 31.

3. Det fælles udvalg skal før afslutningen af hver enkelt femårsperiode vurdere, hvorledes aftalen fungerer.

Artikel 30

Tiltrædelse

1. Aftalen skal efter ikrafttrædelse være åben for tiltrædelse af lande, som er ordinære medlemmer af den Europæiske Transportministerkonference (ECMT — European Conference of Ministers of Transport). Hvis denne aftale tiltrædes af lande, der er parter i Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Område, gælder denne aftale ikke for de øvrige parter i Aftalen om Det europæiske Økonomiske Område.

2. Denne aftale kan også tiltrædes af Republikken San Marion, Fyrstendømmet Andorra og Fyrstendømmet Monaco.

3. Når en ny stat tiltræder denne aftale efter den i artikel 28 nævnte ikrafttrædelse, træder aftalen i kraft for denne part på den første dag efter den tredje måned efter deponering af denne stats tiltrædelsesinstrument.

4. En stat, der tiltræder aftalen efter ikrafttrædelsen i henhold til artikel 28 kan få op til tre år til vedtagelse af bestemmelser, der svarer til de i bilag 1 nævnte direktiver. Det fælles udvalg underrettes om sådanne foranstaltninger.

Artikel 31

Opsigelse

En aftalepart kan opsige denne aftale med et års varsel ved samtidig meddelelse til de andre aftaleparter gennem aftalens depositar. Det fælles udvalg underrettes også om grundene til opsigelsen. Aftalen kan dog ikke opsiges de første fire år efter ikrafttrædelse i henhold til artikel 28.

Hvis aftalen opsiges af en eller flere aftaleparter, og antallet af aftaleparter falder under det godkendte antal for den oprindelige ikrafttrædelse i henhold til artikel 28 forbliver aftalen dog i kraft, medmindre det fælles udvalg — der består af de tilbageblevne aftaleparter — træffer anden beslutning.

Artikel 32

Ophør

En aftalepart, der har tiltrådt Den Europæiske Union betragtes fra og med tiltrædelsesdatoen ikke længere som en aftalepart.

Artikel 33

Bilag

Bilagene til denne aftale udgør en integrerende del af aftalen.

Artikel 34

Sprog

Denne aftale, som udfærdiges på engelsk, fransk og tysk, idet disse tekster er autentiske, deponeres i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Unions arkiver, som sender en bekræftet genpart til hver af aftaleparterne.

Den enkelte aftalepart sikrer en korrekt oversættelse af denne aftale på dets officielle sprog. En genpart af denne oversættelse deponeres i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

En genpart af alle oversættelser af aftalen og bilagene sendes af depositaren til alle aftaleparter.

Til bevis herfor har undertegnede befuldmægtigede undertegnet denne aftale.

BILAG 1

BETINGELSER, DER GÆLDER FOR TRANSPORTVIRKSOMHEDER, SOM UDFØRER PERSONBEFORDRING SOM NÆVNT I ARTIKEL 4

Der henvises til følgende EF-direktiv i artikel 4: Rådets direktiv 96/26/EF af 29. april 1996 om adgang til erhvervet godstransport ad landevej og erhvervet personbefordring ad landevej samt om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed inden for indenlandsk og international eksport (EFT L 124 af 23.5.1996, s. 1), som senest ændret ved Rådets direktiv 98/76/EF af 1. oktober 1998 (EFT L 277 af 14.10.1998, s. 17).

BILAG 2

TEKNISKE NORMER FOR BUSSER

Artikel 1

Fra Interbus-aftalens ikrafttrædelsesdato for den enkelte aftalepart skal busser, der udfører international lejlighedsvis personbefordring opfylde bestemmelserne i følgende retsakter:

a) Rådets direktiv 96/96/EF af 20. december 1996 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om teknisk kontrol med motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil (EFT L 46 af 17.2.1997, s. 1).

b) Rådets direktiv 92/6/EØF af 10. februar 1992 om montering og anvendelse af hastighedsbegrænsende anordninger i visse klasser af motorkøretøjer i Fællesskabet (EFT L 57 af 2.3.1992, s. 27).

c) Rådets direktiv 96/53/EØF af 25. juli 1996 om fastsættelse af de største tilladte dimensioner i national og international trafik og største tilladte vægt i international trafik for visse vejkøretøjer i brug i Fællesskabet (EFT L 235 af 17.9.1996, s. 59).

d) Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport (EFT L 370 af 31.12.1985, s. 8) senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2135/98 af 24.9.1998 (EFT L 274 af 9.10.1998, s. 1) eller tilsvarende bestemmelser fastsat af AETR-aftalen med tilhørende protokoller.

Artikel 2

Fra Interbus-aftalens ikrafttrædelsesdato for den enkelte aftalepart, skal disse aftaleparter, dog ikke Det Europæiske Fællesskab — hvad angår busser, der anvendes til lejlighedsvis international personbefordring — overholde de tekniske krav i følgende EF-direktiver eller tilsvarende FN-ECE-forordninger om ensartede bestemmelser vedrørende typegodkendelse for nye køretøjer og deres udstyr.

Udstyr	FN-ECE Forordning/sidste ændring	EF-Direktiv (oprindeligt-seneste)	Gennemførelsesdato i EU
Udstødningsgas	49/01 49/02, godkendelse A 49/02, godkendelse B	88/77 91/542 trin 1 91/542 trin 2 96/1	1.10.1993 1.10.1996
Røg	24/03	72/306	2.8.1972
Støj	51/02	70/157 84/424 92/97	1.10.1989 1.10.1996
Bremsesystem	13/09	71/320 88/194 91/422 98/12	1.10.1991 1.10.1994
Dæk	54	92/23	1.1.1993
Lys	48/01	76/756 91/663 97/28	1.1.1994

Artikel 3

For busser, der udfører følgende kørsel:

a) kørsel fra enhver EF-medlemsstat (undtagen Grækenland) til enhver part til Interbus-aftalen;

b) kørsel fra enhver part til Interbus-aftalen til enhver EF-medlemsstat (undtagen Grækenland);

c) kørsel fra enhver part til Interbus-aftalen til Grækenland i transit gennem en EF-medlemsstat, der udføres af transportvirksomheder, der er etableret i en part til Interbus-aftalen,

gælder følgende bestemmelser:

1. Busser registreret første gang før 1.1.1980 kan ikke anvendes til lejlighedsvis kørsel i henhold til nærværende aftale.

2. Busser registreret første gang mellem 1.1.1980 og 31.12.1981 kan kun anvendes til 31.12.2000.

3. Busser registreret første gang mellem 1.1.1982 og 31.12.1983 kan kun anvendes til 31.12.2001.

4. Busser registreret første gang mellem 1.1.1984 og 31.12.1985 kan kun anvendes til 31.12.2002.

5. Busser registreret første gang mellem 1.1.1986 og 31.12.1987 kan kun anvendes til 31.12.2003.

6. Busser registreret første gang mellem 1.1.1988 og 31.12.1989 kan kun anvendes til 31.12.2004.

7. Kun busser registreret første gang fra 1.1.1990 (EURO 0) kan anvendes fra 1.1.2005.

8. Kun busser registreret første gang fra 1.10.1993 (EURO 1) kan anvendes fra 1.1.2007.

Artikel 4

For busser, der udfører følgende kørsel:

a) kørsel fra Grækenland til parter til Interbus-aftalen

b) kørsel fra parter til Interbus-aftalen til Grækenland

gælder følgende bestemmelser:

1. Busser registreret første gang før 1.1.1980 kan ikke anvendes til lejlighedsvis kørsel i henhold til nærværende aftale.

2. Busser registreret første gang mellem 1.1.1980 og 31.12.1981 kan kun anvendes til 31.12.2000.

3. Busser registreret første gang mellem 1.1.1982 og 31.12.1983 kan kun anvendes til 31.12.2001.

4. Busser registreret første gang mellem 1.1.1984 og 31.12.1985 kan kun anvendes til 31.12.2003.

5. Busser registreret første gang mellem 1.1.1986 og 31.12.1987 kan kun anvendes til 31.12.2005.

6. Busser registreret første gang mellem 1.1.1988 og 31.12.1989 kan kun anvendes til 31.12.2007.

7. Kun busser registreret første gang fra 1.1.1990 (EURO 0) kan anvendes fra 1.1.2008.

8. Kun busser registreret første gang fra 1.10.1993 (EURO 1) kan anvendes fra 1.1.2010.

Artikel 5

For EF-busser i bilateral trafik mellem Grækenland og andre EF-medlemsstater i transit gennem parter til Interbus-aftalen gælder nærværende bestemmelser om tekniske normer ikke, men derimod EF-bestemmelser.

Artikel 6

1. Bestemmelser om tekniske normer i bilaterale aftaler eller ordninger mellem EF-medlemsstater og parter til Interbus-aftalen om bilateral trafik og transit, som er strengere end bestemmelserne i nærværende aftale kan anvendes til 31. december 2006.

2. De pågældende EF-medlemsstater og parter til Interbus-aftalen oplyser det fælles udvalg i henhold til artikel 23 om aftalen og om indholdet af sådanne bilateraler aftaler eller ordninger.

Artikel 7

1. Et dokument, der viser køretøjets første registreringsdato medføres på køretøjet og forelægges på en godkendt inspektørs anmodning. I dette bilag betyder udtrykket »køretøjets første registreringsdato« den dato, køretøjet første gang blev registreret efter konstruktion. Hvis denne registreringsdato ikke foreligger, henvises til konstruktionsdatoen.

2. Hvis bussens oprindelige motor er blevet udskiftet med en ny motor, udskiftes det i stykke 1 nævnte dokument med et dokument, der beviser den nye motors overensstemmelse med de relevante typegodkendelsesbestemmelser, som nævnt i artikel 3.

Artikel 8

1. Med forbehold af den bestemmelse, der henvises til i punkt a) i artikel 1 i dette bilag, kan aftaleparterne foretage stikprøvekontrol for at kontrollere at de pågældende busser opfylder bestemmelserne i direktiv 96/96/EF. Udtrykket »stikprøvekontrol« betyder i dette bilag en uanmeldt og dermed uventet kontrol af en bus, der færdes på en aftaleparts territorium, og som udføres af myndighederne på vejen.

2. Aftaleparternes kompetente myndigheder anvender ved udførelsen af stikprøvekontrol i henhold til dette bilag den checkliste, der foreligger i bilag 2a og 2b. En kopi af denne checkliste udfyldt af den kontrollerende myndighed gives til føreren af bussen og vises efter anmodning, så senere kontroller inden for en urimelig kort tidsperiode forenkles eller om muligt undgås.

3. Hvis den motorsagkyndige mener, at bussens vedligeholdelsestilstand er så dårlig, at der er grund til yderligere undersøgelser, kan bussen sendes til kontrol hos et godkendt kontrolcenter i overensstemmelse med artikel 2 i direktiv 96/96/EF.

4. Hvis det ved stikprøvekontrollen konstateres, at bussen ikke opfylder kravene i direktiv 96/96/EF, og derfor må anses for at udgøre en alvorlig risiko for personer i køretøjet og andre trafikanter, kan bussen — med forbehold af andre eventuelle sanktioner — pålægges et øjeblikkeligt køreforbud på offentlige veje.

5. Kontrol ved vejsiden udføres uden forskelsbehandling, hvad angår bussens og førerens nationalitet, etableringssted eller registrering.

BILAG 2a

CHECKLISTE

1. Kontrolsted ..... 2. Dato ..... 3. Tid .....

4. Køretøjets nationalitetsmærke og registreringsnummer .....

5. Køretøjstype

☐ Bus (1)

6. Virksomhed, der udfører transporten/adresse .....

7. Nationalitet .....

8. Fører .....

9. Afsender, adresse, lastested .....

10. Modtager, adresse, lossested .....

11. Bruttovægt .....

12. Årsag til nægtet godkendelse:

☐ Bremsesystem og komponenter
☐ Styreapparat
☐ Lamper, lygter og lyssignaler
☐ Hjul/nav/dæk
☐ Udstødningssystem
☐ Røgtæthed (diesel)
☐ Gasformige emissioner (benzin)

13. Andet .....

14. Kontrol udført af myndighed/inspektør .....

15. Kontrolresultat

☐ godkendt
☐ godkendt med små mangler
☐ alvorlige mangler
☐ køreforbud

Inspektørs underskrift/titel

(1) Motorkøretøjer med mindst fire hjul, som anvendes til passagertransport og har mere end 8 siddepladser foruden førerens (klasse M2 og M3).

BILAG 2b

TEKNISKE KRAV VED STIKPRØVEKONTROL

Busser, som defineret i artikel 3, skal holdes i en stand, som myndighederne anser for at være trafiksikker.

Kontrolpunkterne omfatter også punkter, der anses for vigtige for køretøjets sikre og miljøvenlige drift. Foruden enkle funktionskontroller (lygter, lyssignaler, dækkenes tilstand osv.), udføres der særlig kontrol og/eller inspektion af køretøjets bremser og emissioner således:

1. BREMSER

Det kræves, at hver enkelt del af bremsesystemet og dets betjeningsanordninger holdes i god og funktionsdygtig stand samt er korrekt justeret.

Bussens bremser skal kunne præstere følgende tre bremsefunktioner:

a) På busser og påhængskøretøjer dertil skal der være en driftsbremse, som kan standse køretøjet på en sikker, hurtig og virksom måde under alle lastningsforhold og uanset vejens stigning eller fald;

b) På busser og påhængskøretøjer dertil skal der være en parkeringsbremse som kan holde bussen stationær under alle lastningsforhold og uanset vejens stigning eller fald, idet de virksomme bremsekomponenter fastholdes i bremsestilling ad rent mekanisk vej;

c) På busser skal der være en sekundær (nød-) bremse, som kan standse bussen under alle lastningsforhold inden for en rimelig afstand, hvis driftsbremsen svigter.

Hvis der opstår tvivl om bussens vedligeholdelsestilstand, kan kontrolmyndighederne kontrollere køretøjets bremsevirkning i henhold til enkelte eller alle bestemmelser i punkt I i bilag II til direktiv 96/96/EF.

2. UDSTØDNING

2.1. **Emissioner fra udstødningssystemet**

2.1.1. *Busser, der er udstyret med styret tænding (benzinmotor)*

a) Hvis udstødningen ikke kontrolleres af et avanceret emissionskontrolsystem, såsom en trevejskatalysator med lambdasonde:

1. Visuel inspektion af udstødningssystemet med henblik på en kontrol af, at der ikke findes nogen utætheder.

2. Visuel inspektion af emissionskontrolsystemet, hvis et sådant forefindes, med henblik på en kontrol af, at det nødvendige udstyr forefindes.

Når motoren under hensyntagen til fabrikantens henvisninger er blevet driftsvarm, måles udstødningens indhold af kulilte (CO) med motoren i tomgangshastighed (ubelastet).

Udstødningsgassens maksimalt tilladte CO-indhold skal svare til det, der er angivet af motorkøretøjsproducenten. Hvis oplysningerne herom ikke foreligger, eller hvis medlemsstaternes kompetente myndigheder beslutter ikke at anvendes disse oplysninger som referenceværdi, må udstødningens indhold af CO ikke overstige følgende:

— for busser, der er registreret eller taget i brug første gang mellem den dato, hvor aftaleparterne krævede, at busserne skulle være i overensstemmelse med direktiv 70/220/EØF [1] og den 1. oktober 1986: CO –4,5 volumenprocent

— for busser, der er registreret eller taget i brug første gang efter den 1. oktober 1986: CO –3,5 volumenprocent.

[1] Council Directive 70/220/EEC of 20 March 1970 on the approximation of the laws of the Member States relating to measures to be taken against air pollution by emissions from motor vehicles (OJ L 76, 9.3.1970, p. 1) and corrigendum (OJ L 81, 11.4.1970, p. 15), as last amended by European Parliament and Council Directive 94/12/EC (OJ L 100, 19.4.1994, p. 42).

b) Hvis udstødningen kontrolleres af et avanceret emissionskontrolsystem såsom en trevejskatalysator med lambdasonde:

1. Visuel inspektion af udstødningssystemet med henblik på kontrol af, at der ikke findes nogen utætheder, og at alle dele er komplette.

2. Visuel inspektion af emissionskontrolsystemet med henblik på konstatering af, at det nødvendige udstyr forefindes.

3. Bestemmelse af effektiviteten af bussens emissionskontrolsystem ved måling af lambdaværdien og CO-indholdet af udstødningsgassen i overensstemmelse med punkt 4 eller i overensstemmelse med de af fabrikanten valgte og godkendte fremgangsmåder på tidspunktet for typegodkendelsen. Motoren bør forinden gøres driftsvarm i henhold til motorkøretøjsfabrikantens anvisninger for hver enkelt kontrol.

4. Emissioner fra udstødningsrøret — grænseværdier.

Måling ved tomgangshastighed:

Udstødningsgassens maksimalt tilladte CO-indhold svarer til det, der er angivet af busfabrikanten. Hvis disse oplysninger ikke foreligger, må de maksimalt tilladte CO-indhold ikke overstige 0,5 volumenprocent.

Måling ved et højere tomgangsomdrejningstal med ubelastet motor, idet motorens omdrejningstal mindst skal være 2 000 min^{-1}:

CO-indhold: må ikke overstige 0,3 volumenprocent.

Lambda: 1 ± 0,03 eller i overensstemmelse med fabrikantens anvisninger.

2.1.2. *Busser, der er udstyret med kompressionstændingsmotor (dieselmotor)*

Måling af udstødningsgassens røgtæthed ved et højere omdrejningstal, (ubelastet, dvs. motoren accelereres fra tomgangsomdrejningstallet op til det højeste regulerede omdrejningstal). Røgtæthedsniveauet må ikke overstige det niveau, der er angivet på skiltet i overensstemmelse med direktiv 72/306/EØF [1]. Hvis disse oplysninger ikke foreligger, eller hvis aftaleparternes kompetente myndigheder beslutter sig til ikke at anvende denne referenceværdi, må følgende grænseværdier for den maksimale absorptionskoefficient ikke overskrides:

— indsugningsdieselmotorer: 2,5 m^{-1},

— turboladede dieselmotorer: 3,0 m^{-1}

eller tilsvarende værdier, hvis der anvendes en anden form for udstyr end det, der anvendes ved EF-typegodkendelsen.

2.1.3. *Kontroludstyr*

Kontrollen med bussers emissioner kræver anvendelse af kontroludstyr, der gør det muligt at foretage en nøjagtig kontrol af, om køretøjerne overholder de foreskrevne eller af fabrikanten angivne grænseværdier.

2.2. Hvis det forefindes, kontrol af funktionen af det indbyggede diagnosticeringssytstem (OBD) til overvågning af emissioner.

---

[1] Rådets direktiv 72/306/EØF af 2. august 1972 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emissionen af forurenende stoffer fra dieselmotorer til fremdrift af køretøjer (EFT L 190 af 20.8.1972, s. 1). Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 89/491/EØF (EFT L 238 af 15.8.1989, s. 43).

BILAG 3

MODEL TIL KONTROLDOKUMENT TIL LEJLIGHEDSVIS KØRSEL, DER IKKE KRÆVER TILLADELSE

(grønt papir: DIN A4 = 29,7 x 21 cm)

(Forside)

(Affattes på det eller et af de officielle sprog i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret)

Stat hvor kontroldokumentet er udstedt (Landets kendingsmærke) [1]

Angivelse af den kompetente myndighed eller det godkendte organ

Hæfte nr .....

INTERBUS

HÆFTE MED KØRSELSBLADE

For international lejlighedsvis passagerbefordring med bus i henhold til:

Artikel 6 og 10 i aftale om lejlighedsvis international personbefordring med bus — Interbus-aftalen.

Transportvirksomhedens navn eller firmanavn: .....

.....

Adresse: .....

.....

..... (Sted og dato for udstedelsen)

..... (Den udstedende myndigheds eller det udstedende organs underskrift og stempel)

[1] Belgien (B), Danmark (DK), Tyskland (D), Grækenland (GR), Spanien (E), Frankrig (F), Irland (IRL), Italien (I), Luxembourg (L), Nederlandene (NL), Portugal (P), Det Forenede Kongerige (UK), Finland (FIN), Østrig (A), Sverige (S), Bulgarien (BG), Den Tjekkiske Republik (CZ), Estland (EST), Ungarn (H), Litauen (LT), Letland (LV), Polen (PL), Rumænien (RO), Den Slovakiske Republik (SK), Slovenien (SLO).

(grønt papir: DIN A4 = 29,7 × 21 cm)

(Omslagets anden side)

(Affattes på det eller et af de officielle sprog i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret)

VIGTIGT

1. **Følgende kørsel er omfattet af Interbus-aftalen:**

   1) International lejlighedsvis befordring ad vej af personer, uafhængig af nationalitet:

      — mellem to aftaleparters territorier, eller med udgangspunkt og afslutning på samme aftaleparts territorium og, hvis dette er nødvendigt under sådan kørsel, i transit gennem en anden aftaleparts territorium eller gennem en stats territorium, som ikke har tiltrådt aftalen;

      — erhvervsmæssig transport, som udføres af en transportvirksomhed, der er etableret på en aftaleparts territorium i henhold til dens love, og som har tilladelse til at foretage transport med bus som international lejlighedsvis kørsel;

      — som bruger busser, der er registreret i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret, og som i kraft af deres indretning og udstyr kan befordre mere end ni personer, føreren medregnet, og som er bestemt til sådant brug.

   2) Tomkørsel med de busser, der anvendes til disse kørsler.

   3) I Interbus-aftalen forstås ved udtrykket »en aftaleparts territorium« hvad angår Det Europæiske Fællesskab de territorier, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse og i henhold til betingelserne i denne traktat.

   4) Muligheden for at transportvirksomheder, der er etableret i en anden aftalepart, kan foretage national lejlighedsvis kørsel på en anden aftaleparts territorium er udelukket fra Interbus-aftalen.

   5) Busser, der er beregnet til passagerbefordring, og som anvendes til at transportere gods med kommercielt formål, er udelukket fra denne aftale.

   6) Interbus-aftalen vedrører ikke lejlighedsvis kørsel for egen regning.

2. **I henhold til Interbus-aftalen kan en transportvirksomhed foretage følgende former for lejlighedsvis kørsel uden særlig tilladelse på andre aftaleparters territorium end det, hvor virksomheden selv er etableret:**

   1) Kørsel med lukkede døre (rundture uden optagning af nye passagerer undervejs). Kørsel der udføres med et og samme køretøj, som på hele strækningen befordrer den samme gruppe passagerer og bringer dem tilbage til afgangsstedet. Afgangsstedet er beliggende på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret.

   2) Kørsel, hvor udturen foretages med passagerer, og hjemturen som tomkørsel. Afgangsstedet er beliggende i den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

   3) Kørsel, hvor udturen foretages som tomkørsel, og alle passagerer optages på samme sted, forudsat en af følgende betingelser er opfyldt:

      a) passagererne udgør grupper på en ikke-aftaleparts territorium eller en anden aftalepart end den, hvor transportvirksomheden er etableret eller hvor passagererne optages; gruppen er blevet dannet i henhold til en kørselskontrakt før gruppen ankom til sidstnævnte aftaleparts territorium. Passagererne transporteres på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret.

      b) passagererne er tidligere, af samme transportvirksomhed, under de i punkt 2 nævnte forhold, blevet transporteret ind på den aftaleparts territorium, hvor de igen optages og transporteres ind på den aftaleparts territorium, hvori transportvirksomheden er etableret.

      c) passagererne har modtaget invitation om at rejse ind på territoriet af en anden aftalepart, idet transportomkostningerne oppebæres af den person, der har udstedt invitationen. Sådanne passagerer skal udgøre en homogen gruppe, som ikke er blevet dannet udelukkende med henblik på at foretage denne bestemte rejse, og som transporteres ind på den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

   4) Transitoperationer gennem aftaleparters territorium, der er forbundet med lejlighedsvis kørsel, der er undtaget fra godkendelse, undtages ligeledes fra godkendelse.

   5) Tomkørsel med busser, der anvendes udelukkende til at erstatte en bus, der er beskadiget eller brudt sammen under international kørsel, som er omfattet af denne aftale, er også undtaget fra godkendelse.

   For kørsel, der leveres af transportvirksomheder, der er etableret i Det Europæiske Fællesskab, kan afgangsstedet og/eller destinationen for kørslen være beliggende i enhver af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, uafhængigt af den medlemsstat, hvori bussen er registreret eller den medlemsstat, hvori transportvirksomheden er etableret.

3. **Betingelser, der gælder for busser**

   Busser, der anvendes til at udføre international lejlighedsvis kørsel i henhold til Interbus-aftalen skal opfylde de tekniske normer i aftalens artikel 5 og bilag 2.

4. **Oplysninger om udfyldelse af kørselsbladet**

   1) For ture, der udføres som lejlighedsvis kørsel, udfyldes kørselsbladet i to eksemplarer af transportvirkomheden inden hver turs påbegyndelse.

      Hvad angår passagerernes navne kan transportvirksomheden anvendes en tidligere udfyldt liste på et særskilt ark, som tilføjes kørselsbladet. Transportvirksomhedens stempel eller, i påkommende tilfælde, transportvirksomhedens underskrift eller buschaufførens underskrift påføres både listen og kørselsbladet.

      For kørsel omfattende udturen som tomkørsel kan passagerlisten, som tidligere nævnt, udfyldes, når passagererne optages.

      Originalen af kørselsbladet medføres i bussen under hele turen og forevises på forlangende af en hertil bemyndiget kontrollør.

   2) For kørsel, hvor udturen foretages som tomkørsel — punkt 4 C på kørselsbladet — skal transportvirksomheden vedlægge kørselsbladet følgende dokumenter:

      — for 4 C1: genpart af rejsehjemmel, i det omfang nogle lande kræver det, eller et lignende dokument, som angiver de vigtigste oplysninger i en sådan kontrakt (navnlig oprindelsessted, -land og -dato, passageroptagelsessted, -land og -dato samt destinationssted og -land);

      — for 4 C2: kørselsbladet for den tilsvarende tur, der af transportvirksomheden blev foretaget som udtur med passagerer og tilbagetur som tomkørsel med henblik på at transportere passagererne til den aftaleparts territorium, hvor de igen optages;

      — for 4 C3: brevet med invitation fra den inviterende person eller fotokopi heraf.

   3) Ved lejlighedsvis kørsel må passagerer ikke optages eller afsættes på turen, undtagen når det drejer sig om undtagelser, der er godkendt af den kompetente myndighed. Godkendelse i så tilfælde er påkrævet.

   4) Det er transportvirksomheden ansvar, at kørselsbladene er korrekt udfyldt. Kørselsbladet udfyldes på uudslettelig måde med blokbogstaver.

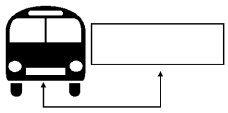
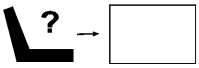
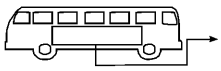
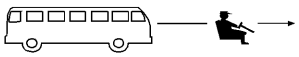
   5) Hæftet med kørselsblade kan ikke overdrages.

(Grønt papir — DIN A4 = 29,7 × 21 cm)

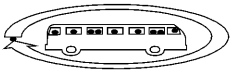
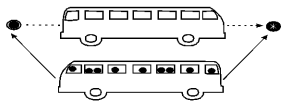
(Kørselsblad — forside)

INTERBUS

(Udstedningsstat — Landets kendemærke)	(Affattes på det eller flere af de officielle sprog i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret)	Hæfte nr. ..... Kørselsblad nr. .....

	Registreringsnummer 	Antal passagersiddepladser
2	 Transportvirksomhedens navn eller firmanavn	.....
3	 Chaufførens/chaufførernes navn(e)	1 ..... 2 ..... 3 .....

Kørslens art (det relevante felt afkrydses og de nødvendige supplerende oplysninger tilføjes)

A	 Kørsel med lukkede døre (kørsel uden optagning eller afsætning af passagerer undervejs)	B	 Udkørsel med passagerer/Returkørsel som tomkørsel ✪ Afsætningssted landets kendemærke .....
C	Udkørsel som tomkørsel, alle passagerer optages samme sted og transporteres til det land, hvor transportvirksomheden er etableret. ✪ Afsætningssted landets kendemærke		

4	C1	a) Passagergruppen er dannet i henhold til befordringskontrakt , den ..... (Dato) Med ..... (rejsebureau, sammenslutning osv..) b) Passagergruppen er dannet på følgende område: a) ikke-aftalepart ..... (Land) b) aftalepart, hvor transportvirksomheden ikke er etableret ..... (Land) c) Sted og aftalepart, hvor passagerer er taget op ..... (Land) d) Rejsen foretages til transportvirksomhedens etableringssted (aftalepart) ..... (Land) ☐ Genpart af befordringsaftalen eller tilsvarende dokument er vedlagt (jf. vigtigt, punkt 4).
	C2	Passagererne er tidligere af samme transportvirksomhed med den i punkt B nævnte kørsel blevet befordret til den aftalepart, hvor de igen er taget op og befordret til den aftalepart, hvori transportvirksomheden er etableret ☐ Kørselsbladet fra den forudgående udrejse med passagerer og hjemrejse som tomkørsel er vedlagt.
	C3	Passagererne er blevet inviteret til at tage til ..... (Sted og land) Befordringsudgifterne afholdes af den inviterende person, og passagererne udgør en homogen gruppe, som ikke udelukkende er blevet dannet med henblik på denne rejse. Invitationen eller fotokopi heraf er vedlagt. Gruppen er blevet bragt ind på den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

(Kørselsblad — bagside)

5	Rejseprogram	Dagsetaper				
	Dato	Fra Sted/land	Til Sted/land	Km med passagerer	Km Tomkørsel	Grænseovergange
6	Passagerliste					
	1		22		43	
	2		23		44	
	3		24		45	
	4		25		46	
	5		26		47	
	6		27		48	
	7		28		49	
	8		29		50	
	9		30		51	
	10		31		52	
	11		32		53	
	12		33		54	
	13		34		55	
	14		35		56	
	15		36		57	
	16		37		58	
	17		38		59	
	18		39		60	
	19		40		61	
	20		41		62	
	21		42		63	
7	Udfyldelse af kørselsbladet (dato)			Transportvirksomhedens underskrift		
8	Uforudsete ændringer					
9	Eventuelle kontrolstempler					

(Punkt 6 kan, om nødvendigt, udfyldes på særskilt ark, som fastgøres forsvarligt til dette kørselsblad).

BILAG 4

MODEL TIL ANSØGNING OM TILLADELSE TIL INTERNATIONAL LEJLIGHEDSVIS KØRSEL

(Hvidt papir - A4)

(Affattes på det eller et af de officielle sprog i den aftalepart, hvor ansøgningen indgives)

ANSØGNING OM TILLADELSE TIL AT PÅBEGYNDE EN INTERNATIONAL LEJLIGHEDSVIS KØRSEL

med bus mellem aftaleparter i henhold til artikel 7 i aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus (Interbus-aftalen)

(Den kompetente myndighed i den aftalepart, hvorfra kørslen afgår, dvs. det første sted, hvor passagerer optages)

1. Oplysninger om ansøgeren:

Navn eller firmanavn: .....

Adresse: .....

Land: .....

Tlf.: .....

Fax: .....

(Side 2 — ansøgning)

2. Formålet med, grundene til og beskrivelse af den lejlighedsvise kørsel:

.....

.....

.....

.....

3. Oplysninger om ruten:

a) Afgangssted: ..... Land .....

b) Bestemmelsessted: ..... Land .....

Kørslens hovedrute og grænseovergange:

.....

.....

.....

.....

Lande, hvis territorium gennemkøres uden at passagerer optages eller afsættes:

....

....

....

4. Dato for kørslen: .....

5. Bussens registreringsnummer .....

.....

.....

6. Eventuelle yderligere oplysninger:

.....

.....

.....

.....

7. ....

(Sted og dato) (Ansøgerens underskrift)

(Side 3 — ansøgning)

Vigtigt

1. Ansøgningen udfyldes af transportvirksomheden, som vedlægger bevis for, at ansøgeren har tilladelse til at foretage international lejlighedsvis befordring med bus i henhold til artikel 1, stk. 1, litra a), anden sætning i Interbus-aftalen.

2. Anden lejlighedsvis kørsel end den i Interbus-aftalens artikel 6 nævnte kræver denne tilladelse, dvs. anden kørsel end følgende:

   1) Kørsel med lukkede døre, dvs. kørsel, der udføres med et og samme køretøj, som på hele strækningen befordrer den samme gruppe passagerer og bringer dem tilbage til afgangsstedet. Afgangsstedet er beliggende på den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

   2) Kørsel, hvor udturen foretages med passagerer og hjemturen som tomkørsel. Afgangsstedet er beliggende på den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

   3) Kørsel, hvor udturen foretages som tomkørsel og alle passagerer optages samme sted, forudsat en af følgende betingelser er opfyldt:

      a) passagererne udgør grupper, som befinder sig på en ikke-aftaleparts territorium eller på en anden aftaleparts territorium end transportvirksomhedens etableringssted eller hvor passagererne optages. Denne gruppe er blevet dannet i henhold til en befordringskontrakt, som er indgået før deres ankomst på sidstnævnte aftaleparts territorium. Passagerne befordres til den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

      b) passagererne er tidligere af samme transportvirksomhed under de i punkt 2 nævnte forhold blevet bragt ind på den aftaleparts territorium, hvor de tages op og befordres til den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

      c) passagererne er blevet inviteret til at tage til en anden aftaleparts territorium, idet befordringsudgifterne afholdes af den inviterende person. Passagerne skal udgøre en homogen gruppe, som ikke udelukkende er dannet med henblik på denne rejse, og som er befordret til den aftaleparts territorium, hvor transportvirksomheden er etableret.

   4) Transitoperationer gennem aftaleparters territorium forbundet med lejlighedsvis kørsel, der er undtaget fra tilladelse, er ligeledes undtaget fra tilladelse.

   5) Busser uden passagerer, som udelukkende skal erstatte en bus, der er brudt sammen eller beskadiget under international kørsel i henhold til denne aftale, er ligeledes undtaget fra tilladelse.

   For kørsler, der foretages af en transportvirksomhed, der er etableret i Det Europæiske Fællesskab, kan afgangssted og/eller bestemmelsessted forekomme i enhver af Fællesskabets medlemsstater, uafhængigt af, hvilken medlemsstat bussen er registreret i eller hvilken medlemsstat, transportvirksomheden er etableret i.

3. Ansøgningen stiles til den kompetente myndighed i den aftalepart, hvorfra kørslen udgår, dvs. det første sted, hvor passagerer optages.

4. Busser skal være registreret i den aftalepart, hvor transportvirksomheden er etableret.

5. Busser, der anvendes til international lejlighedsvis kørsel i henhold til Interbus-aftalen skal opfylde de tekniske normer i denne aftales bilag 2.

BILAG 5

MODEL TIL TILLADELSE FOR IKKE-LIBERALISERET LEJLIGHEDSVIS KØRSEL

(Første side - tilladelse)

(Lyserødt papir — A4)

(Affattes på det, de eller et af de officielle sprog i den udstedende aftalepart)

UDSTEDENDE AFTALEPART
Internationalt kendingsmærke ([1])

KOMPETENT MYNDIGHED
Stempel

TILLADELSE Nr ...

til en international lejlighedsvis kørsel med bus mellem aftaleparter i henhold til artikel 7 i aftalen om lejlighedsvis international personbefordring med bus (Interbus-aftalen)

til: .....
(Transportvirksomhedens efternavn, fornavn eller firmanavn)

Adresse: .....

Land .....

Tlf: .....

Fax: .....

....
(Udstedelsessted og dato) (Den udstedende myndigheds underskrift og stempel)

([1]) Belgien (B), Danmark (DK), Tyskland (D), Grækenland (GR), Spanien (E), Frankrig (F), Irland (IRL), Italien (I), Luxembourg (L), Nederlandene (NL), Portugal (P), Det Forenede Kongerige (UK), Finland (FIN), Østrig (A) Sverige (S), Bulgarien (BG), Den Tjekkiske Republik (CZ), Estland (EST), Ungarn (H), Litauen (LT), Letland (LV), Polen (PL), Rumænien (RO), Slovakiet (SK), Slovenien (SLO).

(Side 2 — tilladelse)

1. Formålet med, grundene til og beskrivelse af den lejlighedsvise kørsel:

.....

.....

.....

.....

2. Oplysninger om ruten:

a) Afgangssted: ..... Land .....

b) Bestemmelsessted:..... Land .....

Kørslens hovedrute og grænseovergang:

.....

.....

.....

.....

3. Dato for kørslen: .....

4. Bussens registreringsnummer: .....

.....

.....

5. Andre forhold:

.....

.....

6. Passagerliste vedlagt.

.....

(Den udstedende myndigheds stempel)

(Tilladelse — side 3)

Affattes på det eller de officielle sprog eller et af de officielle sprog i den aftalepart, der udsteder tilladelsen

Vigtigt

1. Denne tilladelse gælder for hele rejsen. Den kan kun anvendes af en transportvirksomhed, hvis navn er anført herpå, med en bus, hvis registreringsnummer er anført herpå.

2. Tilladelsen skal medføres på bussen under hele rejsen og forevises på bemyndigede personers anmodning.

3. Denne tilladelse vedlægges passagerliste.

MODEL TIL ERKLÆRING, SOM FORETAGES AF AFTALEPARTERNE TIL INTERBUS-AFTALEN VEDRØRENDE ARTIKEL 4 OG BILAG 1

Betingelser, der gælder for transportvirksomheder, der udfører personbefordring ad vej

Erklæring afgivet af ..... (aftalepartens navn) vedrørende artikel 4 og bilag 1

1. De tre betingelser, der er fastsat i afsnit I i Rådets direktiv 96/26/EF af 29. april 1996 om adgang til erhvervet godstransport ad landevej og erhvervet personbefordring ad landevej samt om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser, som skal lette den faktiske udøvelse af etableringsfrihed for de pågældende udøvere af transportvirksomhed inden for indenlandsk og international transport (EFT L 124 af 23.5.1996, s. 1), senest ændret ved Rådets direktiv 98/76/EF af 1. oktober 1998 (EFT L 277 af 14.10.1998. s. 17)

   a) er blevet indført i national lovgivning ved ..... (henvisning til loven);

   b) indføres i den nationale lovgivning den ..... (dato)

2. Hvad angår betingelsen om »passende økonomisk evne« fastsætter den eksisterende lovgivning, at transportvirksomheden skal råde over en kapital og reserver på mindst:

   — ..... EURO (eller tilsvarende i national valuta) pr. køretøj eller

   — ..... EURO (eller tilsvarende i national valuta) pr. passagersiddeplads i de af virksomheden benyttede busser.

   Det er planen, at beløbet for »passende økonomisk evne« tilpasses til kravene i direktiv 96/26/EF den .....
   ..... (dato, eller senest 1.1.2005).

Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1683/95 om ensartet udformning af visa

(2002/C 51 E/03)

KOM(2001) 577 endelig udg. — 2001/0232(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 9. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 62, stk. 2, litra b), nr. iii),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets forordning (EF) nr. 1683/95 [1] indførte en ensartet udformning af visa.

(2) Det er nødvendigt at indføre bestemmelser om fastsættelse af fælles standarder for gennemførelsen af den ensartede udformning, særlig fælles regler om de tekniske metoder og standarder, der skal anvendes ved udfyldelsen af blanketten.

(3) Integreringen af et fotografi, der er fremstillet i overensstemmelse med høje sikkerhedsstandarder, er et første skridt hen imod anvendelsen af elementer, der etablerer en mere pålidelig forbindelse mellem indehaveren og visummets udformning, hvilket er et vigtigt bidrag til at sikre, at den ensartede udformning af visa beskyttes mod selv svigagtig brug. Der vil blive taget hensyn til de specifikationer, der er fastsat i ICAO-dokumentet om maskinlæsbare visa.

(4) Fælles standarder for gennemførelsen af den ensartede udformning af visa er afgørende for, at man kan sikre et højt teknisk niveau og lette afsløringen af efterligninger eller forfalskninger af visummærkater.

(5) Beføjelserne til at vedtage disse fælles standarder bør tillægges det udvalg, der er nedsat ved artikel 6 i forordning (EF) nr. 1683/95, som bør tilpasses for at tage hensyn til Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen [2].

(6) Forordning (EF) nr. 1683/95 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.

(7) De foranstaltninger, der er omhandlet i denne foranstaltninger med henblik på at gøre den ensartede udformning af visa mere sikker, påvirker ikke reglerne for anerkendelse af rejsedokumenters gyldighed.

(8) Denne forordning berører ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til anerkendelse af stater og territoriale enheder samt pas og rejse- og identitetsdokumenter udstedt af deres myndigheder.

(9) I relation til gennemførelsen af associeringsaftalen med Norge og Island udgør denne forordning en udbygning af Schengen-reglerne som omhandlet i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1683/95 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 affattes således:

»*Artikel 2*

1. Supplerende tekniske specifikationer for den ensartede udformning af visa i relation til nedenstående skal indføres i overensstemmelse med den procedure, der er nævnt i artikel 6, stk. 2:

a) yderligere elementer og sikkerhedskrav, herunder forbedrede standarder til bekæmpelse af efterligning og forfalskning

b) tekniske metoder og standarder, der skal anvendes ved udfyldelsen af det ensartet udformede visum.

2. Papirets farver kan ændres efter proceduren i artikel 6, stk. 2.«

2) Artikel 6 affattes således:

»*Artikel 6*

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne og har Kommissionens repræsentant som formand.

[1] EFT L 164 af 14.7.1995, s. 1.

[2] EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

2. Når der henvises til bestemmelserne i denne artikel, finder forskriftsproceduren i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse, jf. denne afgørelses artikel 7.

3. Den i artikel 5, stk. 6, omhandlede frist er på to måneder.«

3) I artikel 8 indsættes følgende stykke:

»Integreringen af det fotografi, der er nævnt i punkt (2a) i bilaget, gennemføres senest fem år efter vedtagelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 2.«

4) I bilaget indsættes følgende punkt:

»2a. I venstre side af mærkatet er der et integreret fotografi, der er fremstillet i overensstemmelse med høje sikkerhedsstandarder.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civilluftfart

(2002/C 51 E/04)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 575 endelig udg. — 2001/0234(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 11. oktober 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 80, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

i henhold til proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) De kriminelle handlinger, der blev begået i New York og Washington den 11. september 2001 viser, at terrorisme er en af de største trusler for de idealer forbundet med demokrati og frihed og de værdier forbundet med fred, som udgør selve kernen i Den Europæiske Union.

(2) Den europæiske borger sikres til enhver tid et højt, ensartet beskyttelsesniveau inden for civil luftfart gennem forebyggelse af ulovlige handlinger.

(3) Med forbehold af foranstaltninger der træffes på grundlag af afsnit 6 i traktaten om Den Europæiske Union, opnås et sådant mål ved vedtagelse af fælles sikkerhedsbestemmelser for civil luftfart og ved foranstaltninger der sikrer, at de anvendes effektivt og ensartet i Fællesskabet; udøvelsesbeføjelser delegeres til Kommissionen med henblik på vedtagelse af de dermed forbundne detaljerede gennemførelsesforanstaltninger.

(4) Fælles luftfartssikkerhedsbestemmelser bør i fuldt omfang være i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

(5) Forskellige typer luftfartsaktiviteter er ikke udsat for samme type trussel; gennemførelsesforanstaltninger må derfor tilpasses de særlige forhold forbundet med hver enkelt aktivitet.

(6) Konventionen angående international civil luftfart, som blev undertegnet i Chicago den 7. december 1944, fastsætter minimumskrav med henblik på at sikre sikkerhed inden for civil luftfart.

(7) I betragtning af, at de parter, der er involveret i gennemførelsen af sikkerhedsforanstaltningerne på nationalt plan, er så forskellige, må den enkelte medlemsstat udpege en kompetent myndighed, der har ansvaret for at koordinere og overvåge gennemførelsen af luftfartssikkerhedsprogrammer.

(8) Medlemsstaterne får den nødvendige fleksibilitet til at tilpasse deres sikkerhedsprogram til særlige omstændigheder, efter at Kommissionen har undersøgt sådanne foranstaltninger for at sikre, at de ikke går ud over, hvad der under de pågældende omstændigheder er nødvendigt og forholdsmæssigt.

(9) Effektiv og ensartet gennemførelse af sikkerhedsforanstaltninger kræver oprettelse på nationalt niveau af hensigtsmæssige kvalitetskontrolsystemer og tilrettelæggelse af gensidig vurdering (»peer review«) under Kommissionens ledelse for at kontrollere de enkelte nationale systemers effektivitet.

(10) I henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, vedtages foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning ved anvendelse af procedurerne i nævnte afgørelses artikel e eller 5, alt efter tilfældet.

(11) I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet i traktatens artikel 5 kan målene med den foreslåede handling, dvs. fastsættelse og ensartet anvendelse af fælles bestemmelser inden for luftfartssikkerhed, ikke i tilstrækkelig grad opnås af medlemsstaterne og kan derfor bedre på grund af denne forordnings Europa-omfattende anvendelsesområde opnås af Fællesskabet. Denne forordning begrænser sig til det minimum, der er nødvendigt, for at nå disse mål, og går ikke ud over, hvad der i den forbindelse er nødvendigt —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Formål

1. Denne forordning har til hovedformål at sikre et højt sikkerhedsniveau ved at træffe foranstaltninger med henblik på at forebygge ulovlige handlinger over for civil luftfart.

2. Yderligere formål:

a) at lette varers og personers frie bevægelighed gennem ensartet håndhævelse af fælles krav

b) at skabe grundlaget for ensartet gennemførelse af de beslægtede bestemmelser i Chicago-konventionen ved at sikre, at der i denne forordning og foranstaltninger til forordningens gennemførelse tages tilbørligt hensyn til bestemmelserne i Chicago-konventionens bilag 17.

3. Midlerne til at nå de i stk. 1 og 2 anførte mål er:

a) fastsættelse af fælles krav til sikkerhedsforanstaltninger i lufthavne og tekniske specifikationer for udstyr til at støtte luftfartssikkerhed

b) oprettelse af hensigtsmæssige mekanismer til kontrol med overholdelse.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

a) »Luftfartsanlæg«: en fysisk enhed, som anvendes til at yde de nødvendige tjenester til at lette luftfart, f.eks. lufttrafikstyring, flyvevejrtjeneste, luftfartens telekommunikationstjeneste.

b) »Lufthavn«: ethvert område i en medlemsstat, som er åben for erhvervsmæssige lufttransportoperationer.

c) »Chicago-konventionen«: konventionen angående international civil luftfart, som blev undertegnet i Chicago den 7. december 1944, samt bilagene hertil

d) »sikkerhed«: kombinationen af foranstaltninger og menneskelige og naturlige ressourcer, som har til formål at beskytte civil luftfart mod ulovlige handlinger.

Artikel 3

Anvendelsesområde

De i denne forordning foreskrevne foranstaltninger gælder for enhver lufthavn og andre luftfartsanlæg, der er beliggende på medlemsstaternes territorium.

Artikel 4

Fælles krav

1. De fælles krav til sikkerhedsforanstaltninger i lufthavne og de tekniske specifikationer for udstyr til støtte af luftfartssikkerhed fastlægges i bilaget.

2. De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse og den tekniske tilpasning af de fælles krav og de tekniske specifikationer, som anført i stk. 1, vedtages i henhold til proceduren i artikel 8, stk. 3, med tilbørlig hensyntagen til de forskellige typer operationer.

Artikel 5

Nationale sikkerhedsprogrammer for civil luftfart

1. Hver enkelt medlemsstat vedtager et nationalt sikkerhedsprogram for at sikre anvendelsen af de fælles krav, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, og de foranstaltninger der vedtages i henhold til artikel 4, stk. 2, før denne i disse foranstaltninger specificerede dato.

2. Hver enkelt medlemsstat udpeger en kompetent myndighed, der har ansvaret for koordinering og overvågning af sikkerhedsprogrammets gennemførelse.

Artikel 6

Strengere foranstaltninger

Medlemsstaterne kan anvende foranstaltninger, der er strengere end de i denne forordning fastsatte. I så fald meddeler de Kommissionen og de andre medlemsstater arten af disse foranstaltninger og grundene hertil. Hvis Kommissionen mener, at disse foranstaltninger er diskriminerende eller unødvendigt restriktive og ikke berettiges af de særlige omstændigheder, kan den, i henhold til procedurerne i artikel 8, stk. 2, beslutte, at foranstaltningerne tilbagetrækkes.

Artikel 7

Kontrol med overholdelse

1. Specifikationerne for det kvalitetskontrolsystem, der skal indføres af medlemsstaterne vedtages i henhold til proceduren i artikel 8, stk. 3. Et sådant system bygger på bedste praksis og gør det muligt hurtigt at opdage og korrigere svigt.

2. Kommissionen udfører i samarbejde med de kompetente myndigheder inspektioner for at overvåge medlemsstaternes anvendelse af bestemmelserne i denne forordning. Proceduren for at udføre sådanne inspektioner vedtages i henhold til proceduren i artikel 8, stk. 3.

3. De tjenestemænd, som Kommissionen giver beføjelse til at udføre inspektioner i henhold til stk. 2, udøver deres beføjelse ved fremvisning af en skriftlig fuldmagt, der specificerer genstanden og formålet med inspektionen og begyndelsesdatoen for denne. Kommissionen informerer i god tid før inspektionen den pågældende medlemsstat om inspektionen og om de befuldmægtigede tjenestemænds identitet. Den pågældende medlemsstat skal acceptere sådanne inspektioner og sikre, at de involverede organer og personer også accepterer inspektionerne.

4. Kommissionen meddeler inspektionsrapporterne til den pågældende medlemsstat, som inden for tre måneder efter meddelelsen angiver de foranstaltninger, der er truffet, for at udbedre eventuelle mangler. Rapporten og den kompetente myndigheds svar meddeles det udvalg, der oprettes ved artikel 8, stk. 1.

5. Inspektionsrapporterne og medlemsstaternes svar er fortrolige.

Artikel 8

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af medlemsstaternes repræsentanter med en repræsentant for Kommissionen som formand.

2. Når der henvises til dette stykke, gælder forskriftsproceduren i artikel 3 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med artikel 7 og 8 deri.

3. Når der henvises til dette stykke, gælder forskriftsproceduren i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med artikel 7 og 8 deri.

4. Den i artikel 5, stk. 6 i afgørelse 1999/468/EF fastsatte tidsfrist er en måned.

Artikel 9

Offentliggørelse af oplysninger

Kommissionen offentliggør hvert år en rapport om gennemførelse af denne forordning og om situationen i Fællesskabet, hvad angår luftfartssikkerhed med konklusioner fra inspektionsrapporterne.

Artikel 10

Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder direkte i alle medlemsstater.

BILAG

FÆLLES KRAV TIL SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER OG TEKNISKE SPECIFIKATIONER FOR UDSTYR TIL STØTTE AF LUFTFARTSSIKKERHED

1. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER I LUFTHAVNE

1.1. **Krav til lufthavnenes planlægning**

Ved udformningen af lufthavne, passagerterminaler, fragtterminaler og andre lufthavnsbygninger med direkte adgang til airside, skal der tages hensyn til de væsentlige krav i forbindelse med:

a) sikkerhedsforanstaltninger for passagerer og herunder håndbagage, indtjekket bagage og identifikationen af dette

b) sikkerhedsforanstaltninger for fragt, eksprespakker, post og forsyninger

c) beskyttelse af og kontrolleret adgang til:

i) sterile terminalområder

ii) separate terminaladgange til kontrol og ombordstigning af passagerer, som udgør en stor risiko

iii) airside, og

iv) andre specifikke, sensitive områder og faciliteter og

d) effektiv brug af sikkerhedsudstyr.

1.2. **Kontrol med adgang til airside samt med andre lufthavnsområder og luftfartøjer, hvor adgangen begrænses**

1.2.1. ***Grænser mellem landside og airside***

Der skal etableres adgangsbegrænsning mellem landside og airside. Passagen af sådanne grænser skal sikkerhedskontrolleres ved bevogtede gates og/eller aflåste eller bevogtede døre, som inspiceres med uregelmæssige intervaller.

1.2.2. ***Terminalområder***

Alle terminalområder, hvor offentligheden har adgang, skal overvåges. Terminaler skal patruljeres, og passagerer og andre personer skal holdes under overvågning af sikkerhedspersonalet. Lufthavnsselskaberne skal pålægges at kontrollere de områder, de har fået tildelt på landside, og deres passagerer på airside med støtte fra sikkerhedspersonalet.

1.2.3. ***Andre områder med offentlig adgang***

Der skal stilles faciliteter til rådighed til kontrol med adgangen til offentlige områder der ligger tæt på manøvreområder for luftfartøjer (udsigtsplatforme, lufthavnshoteller og parkeringspladser). Der skal træffes foranstaltninger til at sikre, at sådanne offentlige områder kan lukkes af med kort varsel i tilfælde af et øget trusselsniveau. Sikkerhedsvagter skal afpatruljere disse områder, når de er åbne for offentligheden.

1.2.4. ***Kontrol med adgangen til airside***

1.2.4.1. Adgangen til airside og andre områder med adgangsbegrænsning skal løbende kontrolleres for at sikre, at ingen uautoriserede personer kan få adgang til disse områder, og at der ikke kan bringes genstande, som kan bruges til at begå ulovlige handlinger, om bord på et luftfartøj. En vejledende liste over sådanne genstande findes i tillæg A.

1.2.4.2. I alle lufthavne, hvor antallet af ansatte udelukker en umiddelbar personlig genkendelse af alt personale, skal der udstedes id-kort til alle, som arbejder i lufthavnen, eller som ofte besøger den (herunder ansatte i lufthavnen, luftfartsselskaberne og andre organisationer). Id-kortet skal være forsynet med et foto af indehaveren og en angivelse — i form af en farvekode eller lignende — af de områder af lufthavnen, indehaveren har adgang til. Det skal forsegles i et ubrydeligt gennemsigtigt omslag, der kan bæres som et badge. Gyldighedsperioden skal være begrænset. En sikkerhedsgodkendelse inden udstedelsen bør tilstræbes, men arbejdsgivere opfordres i alle tilfælde til at foretage egnede undersøgelser, inden de ansætter personale.

1.2.4.3. Id-kortet skal altid bæres synligt.

1.2.4.4. Lufthavnsledelsen skal udstede passérsedler til køretøjer, som både skal færdes på landside og airside. Passérsedlen skal gælde for det specifikke køretøj og placeres på dette på et synligt sted. Andre køretøjer med et berettiget ærinde kan kun få adgang til airside efter at være blevet inspiceret og have fået udstedt en midlertidig passérseddel. Det er alene beredskabskøretøjer på en redningsopgave, som kan undtages fra disse krav.

1.2.4.5. Id-kort og passérsedler skal kontrolleres ved alle adgangspunkter til airside, enten visuelt af sikkerhedspersonalet eller elektronisk med et automatiseret system, der skal være mindst lige så effektivt.

1.2.4.6. Køretøjer og forsyninger, der bringes ind på airside eller andre områder med begrænset adgang, skal inspiceres stikprøvevis.

1.2.5. ***Yderligere sikkerhedsforanstaltninger ved forpladser og andre områder med adgangsbegrænsning***

1.2.5.1. Der foretages en regelmæssig afpatruljering, men med variationer i tidspunkter, ruter og procedurer, af forpladser og andre operationelle områder, samt hegnet i grænsen mellem luftside og airside, de tilstødende områder uden for denne og områderne i umiddelbar nærhed af banetærskler og rullebaner.

1.2.5.2. Forpladser og parkeringsarealer skal være tilstrækkeligt oplyst, og særligt sårbare områder i omegnen af lufthavnen skal være belyst.

1.2.5.3. Tekniske områder og vedligeholdelsesområder skal være beskyttet med indhegning, vagter, patruljer og adgangskontrol ved hjælp af id-kort og passérsedler til køretøjer. Tilsvarende foranstaltninger skal træffes for at beskytte de tilstødende områder og anlæg som f.eks. kraftværker, transformerstationer, kontroltårne og andre bygninger, som anvendes af lufttrafiktjenester samt brændstof- og kommunikationsfaciliteter. Der skal træffes særlige forholdsregler mod forsøg på at sabotere brændstof- og kommunikationsfaciliteter.

1.2.6. ***Kontrol før afgang og i transit***

1.2.6.1. Sikkerhedskontrollen før afgang skal gennemføres med henblik på at opdage våben, sprængstoffer og sabotage eller andre farlige genstande, som kan være placeret om bord.

1.2.6.2. Der skal indføres egnede sikkerhedsforanstaltninger og -faciliteter for at sikre, at våben, sprængstoffer eller andre farlige genstande ikke er efterladt om bord på et luftfartøj af passagerer, som går fra borde ved mellemlandinger.

1.2.6.3. Der skal indføres kontrolsystemer, som gør det muligt at identificere passagerer i transit, der går fra borde i forbindelse med mellemlandinger og ikke stiger om bord igen. Sådanne passagerers håndbagage og indtjekkede bagage må ikke transporteres.

1.2.7. ***Kontrol med adgang til parkerede luftfartøjer***

Det fastsættes, hvem der har ansvaret for at føre kontrol med adgangen til parkerede luftfartøjer. Når de ikke er under opsyn, skal dørene være aflåste, trapper skal være fjernet, og luftbroer skal være trukket tilbage. Når det overvejes, hvordan der skal føres kontrol med adgangen til luftfartøjer, kan der tages hensyn til de forholdsregler, som lufthavnsmyndighederne har truffet for at beskytte det område, hvor luftfartøjet er parkeret (luftfartøjet skal så vidt muligt parkeres på belyste områder i god afstand fra den ydre indhegning eller andre let gennemtrængelige barrierer).

1.2.8. ***Sikkerhedsforanstaltninger for almen flyvning***

1.2.8.1. Luftfartøjer til almenflyvning (GA-luftfartøjer), som benytter internationale lufthavne, må ikke parkeres i umiddelbar nærhed af luftfartøjer, som er underlagt sikkerhedsprogrammer, for ikke at underminere bestemmelserne i disse programmer.

1.2.8.2. Der gennemføres bestemmelser for at holde sikkerhedsscreenede passagerer på rute- eller charterflyvninger adskilt fra personer i GA-luftfartøjer ud fra følgende principper og metoder:

a) i større lufthavne med rute- eller charterflyvninger skal der indføres fysiske og/eller sikkerhedsmæssige foranstaltninger for at undgå, at afrejsende og ankommende personer fra GA-luftfartøjer blandes med andre, allerede sikkerhedsscreenede passagerer

b) om muligt skal afrejsende og ankommende personer fra GA-luftfartøjer passere gennem en særskilt lufthavnsterminal for GA-luftfartøjer, og når de stiger om bord eller går fra borde på forpladsen, skal de enten holdes adskilt fra andre sikkerhedsscreenede passagerer, transporteres i en særlig bus/bil eller være under konstant overvågning

c) hvis der ikke findes en særskilt terminal, skal personer fra GA-luftfartøjer enten:

i) passere en særskilt del af terminalbygningen og eskorteres eller transporteres med bus/bil til og fra deres luftfartøjer på forpladsen eller

ii) når det ikke kan undgås at passere kontrollerede områder i terminalbygningen, skal der foretages en sikkerhedsscreening, inden der gives adgang til det kontrollerede område eller

iii) underkastes andre lokalt betingede sikkerhedsforanstaltninger, som giver det samme resultat.

1.3. **Sikkerhedsforanstaltninger for passagerer, baggage, post og fragt**

1.3.1. ***Sikkerhedsscreening af passagerer og håndbagage***

1.3.1.1. *Sikkerhedsscreening af passagerer*

Alle afrejsende passagerer og deres håndbagage skal sikkerhedskontrolleres inden afgangen på internationale rute- og charterflyvninger for at sikre, at der ikke medbringes genstande, som kan bruges til at begå ulovlige handlinger, om bord på luftfartøjet. En vejledende liste over sådanne genstande findes i tillæg A.

1.3.1.2. *Eftersyn eller screening af passagerer*

Screening af passagerer kan udføres manuelt eller med metaldetektorudstyr. Screening kan finde sted ved afgangsgaten eller centraliseres ved indgangen til et kontrolleret område. Centraliserede eftersynsprocedurer må dog ikke anvendes i terminaler, hvor ankommende passagerer, som ikke er blevet kontrolleret ved afgangen i overensstemmelse med de væsentlige krav i dette dokument, får adgang til de områder, hvor afrejsende og allerede kontrollerede passagerer befinder sig.

1.3.1.3. *Adskillelse af screenede og ikke-screenede passagerer*

Sikkerhedsforanstaltninger i lufthavne skal forebygge, at afrejsende, sikkerhedsscreenede passagerer blandes med ankommende passagerer. Når disse passagerer ikke kan adskilles fysisk, og ankommende passagerer er steget om bord på deres luftfartøj i en lufthavn, hvor sikkerhedsforanstaltningerne ikke opfylder de væsentlige krav i dette dokument, må ankommende passagerer ikke:

a) blandes med screenede, afrejsende passagerer, med mindre de selv er blevet screenet eller

b) stige om bord på et andet fly, inden de er blevet sikkerhedsscreenet.

1.3.1.4. *Sikkerhedsforanstaltninger over for potentielt urolige passagerer*

a) Specifikke sikkerhedsforanstaltninger skal indføres for lufttransport af tre kategorier af potentielt uregerlige passagerer som defineret nedenfor:

   i) Udviste personer

      Personer, som tidligere har haft opholdstilladelse i en stat eller er rejst illegalt ind i staten, og som nu er blevet formelt beordret til at forlade denne stat af den kompetente myndighed.

   ii) Afviste personer

      Personer, som ved indrejsen afvises af de kompetente myndigheder, og som transporteres tilbage til den stat, de kom fra, eller til enhver anden stat, hvor de ikke afvises.

   iii) Personer i politiets varetægt

      Personer, der enten er i arrest eller er dømt af en domstol, som skal transporteres til en anden stat af retlige årsager.

b) De kompetente myndigheder (politi, immigrations- og/eller fængselsmyndigheder) bør skriftligt og i tilstrækkelig god tid meddele det pågældende luftfartsselskab, hvornår de forventer at tage potentielt uregerlige passagerer med om bord. Det pågældende luftfartsselskab skal informere luftfartøjschefen på det pågældende luftfartøj i overensstemmelse hermed.

c) Den skriftlige meddelelse til luftfartsselskabet og til luftfartøjschefen, jf. litra b), skal indeholde følgende oplysninger:

   i) personens identitet

   ii) begrundelse for transporten

   iii) eventuel eskorte

   iv) de kompetente myndigheders risikovurdering

   v) om nødvendigt forudgående disposition af sæderne og

   vi) arten af de(t) foreliggende dokument(er)

d) De supplerende sikkerhedsforanstaltninger skal overholdes:

   i) et stringent eftersyn af potentielt uregerlige passagerer og deres bagage

   ii) ombordstigning før alle andre passagerer

   iii) de må ikke optage et sæde nærmest gangen eller ved nødudgangene

   iv) de må ikke drikke alkoholholdige varer

v) om nødvendigt en tilstrækkelig eskorte

vi) eskorten skal være i stand til at kommunikere med besætningen

vii) der må ikke offentliggøres oplysninger om, hvornår potentielt uregerlige passagerer transporteres og

viii) fastholdelsesanordninger må medbringes om nødvendigt.

1.3.1.5. *Manuel visitering eller screening af håndbagage*

Håndbagage bør screenes manuelt eller med røntgenudstyr. Når der anvendes røntgenudstyr:

a) skal operatøren forvisse sig om, at der ikke findes mistænkelige genstande. Er vedkommende i tvivl, skal den pågældende genstand i bagagen undersøges manuelt

b) mindst 10 % af den bagage, der kontrolleres med røntgen, bør stikprøvevis undersøges manuelt og

c) personalet bør ikke overvåge røntgenbillederne i mere end 20 minutter ad gangen, og de må ikke genoptage overvågningen i de efterfølgende 40 minutter.

1.3.2. ***Håndtering af indtjekket bagage***

1.3.2.1. Indtjekket bagage skal beskyttes mod uvedkommende adgang mellem indtjekningsskranken og flyet.

1.3.2.2. Med forbehold af punkt 1.3.7 gælder følgende sikkerhedskrav for alle direkte flyvninger:

a) Passagerer skal underrettes om, at elektrisk og elektronisk udstyr ikke må medtages i den indtjekkede bagage, med mindre dette er deklareret, og at deres indtjekkede bagage kan blive sikkerhedskontrolleret.

b) Passagerer skal advares om, at hvis sikkerhedskontrollen af deres indtjekkede bagage afslører ikke-deklarerede elektriske eller elektroniske genstande, vil denne bagage måske ikke blive transporteret.

c) Passagerer, som indtjekker bagage, skal anmodes om at bidrage til sikkerheden på flyvningen ved at afgive erklæringer om ejerforhold, opsynet med og indholdet af deres bagage, og navnlig om, hvorvidt deres bagage indeholder elektriske eller elektroniske genstande. Hvis resultatet af denne forespørgsel gør det nødvendigt, skal passageren og dennes bagage underkastes en sikkerhedskontrol. Det personale, som gennemfører denne forespørgsel, skal være uddannet til at løse denne opgave.

d) Indtjekket bagage skal screenes med røntgenudstyr, andre tekniske redskaber eller manuelt for at skabe størst mulig vished for, at bagagen ikke indeholder eksplosive anordninger.

1.3.2.3. Transfer- og transitbagage skal underkastes sikkerhedskontrol som specificeret i ovennævnte punkt 2, hvis dette ikke er sket ved afgangs- eller transitstedet på en måde, der svarer til den af de væsentlige krav forskrevne. I andre tilfælde bør mindst 5 % af al online og interline transferbagage screenes med røntgenudstyr, andre tekniske midler eller manuelt.

1.3.3. ***Identifikation af indtjekket bagage***

1.3.3.1. Luftfartsselskaberne skal forpligtes til:

a) kun at acceptere og transportere indtjekket bagage, hvis det af den ydre mærkning fremgår, hvilken passager den tilhører

b) at verificere, at den passager, som bagagen tilhører, har billet til den pågældende flyvning og

c) at påse, at indtjekket bagage, inden det pakkes i flyet, opbevares i et område af lufthavnen, hvor ingen uvedkommende personer kan få adgang.

1.3.3.2. Det skal sikres, at passagerer, som har indtjekket deres bagage, efterfølgende stiger om bord på flyet. Bagage, der er bortkommet fra dens ejer, må kun tages om bord på et fly, efter at det er blevet identificeret af ejeren eller underkastet sikkerhedskontrol.

1.3.3.3. Når indtjekket bagage i særlige tilfælde — på grund af en risikovurdering eller ekstraordinære omstændigheder i en lufthavn — underkastes andre sikkerhedskontrolforanstaltninger for at forhindre, at våben eller genstande, som vil kunne bruges til at begå en ulovlig handling, medbringes, er det ikke påkrævet at sammenholde passagererne med deres indtjekkede bagage endnu en gang.

1.3.4. ***Fragt, kurerpost, eksprespakker og post***

1.3.4.1. *Fragt, kurerpost og eksprespakker*

1.3.4.1.1. Anvendelse

Fragt, kurerpost og eksprespakker, der medføres på passager- og fragtluftfartøjer, skal underkastes sikkerhedskontrol, inden det bringes om bord på luftfartøjet.

1.3.4.1.2. Sikkerhedskontrol

Sikkerhedskontrollen skal tilstræbe:

a) at sikre, at modtagelse, behandling og håndtering af fragt udføres af dertil ansat og uddannet personale og

b) så vidt muligt sikre, at fragten ikke indeholder forbudte genstande, jf. punkt iv) og v) i tillæg A, ved:

i) manuelt eftersyn eller fysisk kontrol eller

ii) screening med røntgenudstyr eller

iii) afprøve det i et trykkammer eller

iv) anvende andre tekniske og biosensoriske midler (f.eks. sniffere, spordetektorer, hunde o.s.v.)

Hvis ingen af de ovennævnte sikkerhedsscreeningsmidler og -metoder kan anvendes som følge af varens art, kan en 24-timers sikkerhedsopbevaring accepteres.

1.3.4.1.3. Undtagelser

Sikkerhedskontrollerne i punkt 2 b) kræves ikke anvendt på:

— fragt med en passende sporbarhed, så det sikres, at målet med punkt 2 b) ovenfor opfyldes

— fragt, som er modtaget fra en kendt afsender

— omladningsfragt som defineret i punkt 4 nedenfor

— afdøde mennesker, der stammer fra en kendt afsender

— levende dyr

— autentiske forsendelser af livreddende udstyr for internationale humanitære organisationer

— varer af høj værdi, som er screenet efter en standard, der mindst svarer til disse væsentlige krav

— særlige nukleare materialer.

1.3.4.1.4. Omladningsfragt

Omladningsfragt, der ankommer ad luftvejen, behøver ikke at blive screenet under forudsætning af, at det beskyttes mod uvedkommendes adgang på transitstedet. Anden omladningsfragt, som ikke har været underkastet sikkerhedskontroller ved afgangsstedet eller undervejs, skal screenes i henhold til punkt 2 b) ovenfor og beskyttes mod uvedkommendes adgang.

1.3.4.2. *Post*

1.3.4.2.1. Anvendelse

Post, der medføres på fragt- og postluftfartøjer, skal underkastes sikkerhedskontrol, inden det bringes om bord på luftfartøjet.

1.3.4.2.2. Definitioner

Post skal forstås som forsendelser af korrespondance og andre genstande, der med henblik på udbringning er overladt til en postmyndighed/administration som defineret af medlemsstaterne.

1.3.4.2.3. Sikkerhedskontrol

a) Hastende post

For hastende post (d.v.s op til 48-timers levering) er målet med sikkerhedskontrollen at:

i) sikre, at modtagelse, behandling og håndtering af post udføres af dertil ansat og uddannet personale

ii) så vidt muligt sikre, at posten ikke indeholder forbudte genstande, jf. punkt iv) og v) i tillæg A, ved:

— manuelt eftersyn eller fysisk kontrol eller

— screening med røntgenudstyr eller

— afprøve det i et trykkammer eller

— anvende andre tekniske og biosensoriske midler (f.eks. sniffere, spordetektorer, hunde o.s.v.) og

iii) sikre, at enkeltheder vedrørende flyvningen og ruteplanlægningen hemmeligholdes.

b) Anden post

For ikke-hastende post skal sikkerhedskontrollen i punkt a) ii) ovenfor kun udføres stikprøvevist i en del af posten.

1.3.4.2.4. Undtagelser

Sikkerhedskontrollerne i punkt 3 a) ii) kræves ikke anvendt på:

— post med en passende sporbarhed, så det sikres, at målene med punkt 2 ovenfor opfyldes

— breve under en specificeret vægt

— afdøde mennesker, der stammer fra en kendt afsender

— levende dyr

— autentiske forsendelser af livreddende udstyr for humanitære organisationer

— varer af høj værdi, som er screenet til et niveau, der mindst svarer til disse foranstaltninger og

— omladningspost som defineret i punkt 4 nedenfor.

1.3.4.2.5. Omladningspost

Omladningspost, der ankommer ad luftvejen, behøver ikke at blive screenet under forudsætning af, at det beskyttes mod uvedkommendes adgang på transitstedet. Anden omladningspost, som ikke har været underkastet sikkerhedskontroller ved afgangsstedet eller undervejs, skal screenes og beskyttes mod uvedkommendes adgang.

1.3.5. ***Screening af diplomater og andre VIP'er***

1.3.5.1. Med forbehold af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser skal diplomater og andre VIP'er samt deres personlige bagage — med undtagelse af »diplomatpost« — underkastes en kontrol af hensyn til sikkerheden. Luftfartsselskabernes personale med ansvar for at modtage diplomatpost skal forvisse sig om, at denne rent faktisk er sendt af behørigt udnævnte tjenestemænd fra den pågældende delegation. Diplomatkurerer og deres personlige bagage er ikke undtaget fra sikkerhedsscreening.

1.3.5.2. Følgende personer kan undtages fra normal sikkerhedsscreening:

a) Statsoverhoveder

b) gæster på officielt besøg inviteret af regeringen og

c) med forbehold af punkt 3.1.4: personer med behørig tilladelse ledsaget af bevæbnet eskorte.

1.3.6. ***Beskyttelse af sikkerhedskontrolpunkter***

Der skal gøres mest muligt for at beskytte det personale, som foretager sikkerhedsscreening. Om muligt bør bevæbnede vagter posteres ved eller patruljere i umiddelbar nærhed af hvert sikkerhedskontrolpunkt i lufthavnsterminaler.

1.3.7. ***Luftfartsselskabernes catering, oplagring og forsyninger***

1.3.7.1. *Anvendelse og mål*

Det skal sikres, at luftfartsselskabernes catering, oplagring og forsyninger om bord på passagerluftfartøjer ikke indeholder forbudte genstande, som kunne bringe luftfartøjets sikkerhed i fare.

1.3.7.2. *Sikkerhedskontrol*

1.3.7.2.1. Leverandører til luftfartsselskaberne af catering, rengøring, lagerfaciliteter og forsyninger skal indføre de sikkerhedsforholdsregler, der er nødvendige for at forhindre, at våben, eksplosive stoffer og andre anordninger anbringes i cateringleverancer til passagerflyvninger.

Følgende sikkerhedsregler udgør et minimum:

a) Der udnævnes en sikkerhedsmedarbejder med ansvar for gennemførelsen og overvågningen af sikkerheden i virksomheden

b) der ansættes kun meget pålideligt personale

c) alt personale, som har adgang til kontrollerede og/eller sikrede områder, skal følge lufthavnsmyndighedens instrukser

d) virksomheden skal forhindre uautoriseret adgang til sine faciliteter

e) hvis virksomheden befinder sig uden for lufthavnen, skal cateringleverancer transporteres i aflåste eller forseglede køretøjer og

f) det sikres, at behandling og håndtering af cateringleverancer udføres af dertil ansat og uddannet personale.

1.3.7.2.2. Efter modtagelsen af cateringleverancer skal besætningen foretage stikprøvevis kontrol af forsyningerne for at sikre, at de ikke indeholder forbudte genstande, og — hvis de er forseglede — at forseglingen ikke er brudt.

1.3.7.2.3. Forsyninger fra en virksomhed, som ikke opfylder sikkerhedskontrolforanstaltninger i ovennævnte punkt 1, bør ikke tages om bord på et luftfartøj.

1.4. **Sikkerhedspersonale**

Personale, der udelukkende eller delvis er ansat til at varetage sikkerhedsopgaver, skal opfylde følgende krav.

1.4.1. ***Sikkerhedspersonalets kvalifikationer***

a) Personalet skal opfylde fastsatte mindstekrav til fysisk og psykisk egnethed

b) det skal inden ansættelsen underkastes en kontrol af god vandel.

1.4.2. ***Uddannelse af sikkerhedspersonalet***

a) Personalet skal uddannes, inden det påbegynder det arbejde, det vil få pålagt

b) det skal regelmæssigt efteruddannes og om nødvendigt omskoles til nyt udstyr og nye procedurer.

1.4.3. ***Motivation af sikkerhedspersonalet***

Med egnede foranstaltninger skal det sikres, at sikkerhedspersonalet er meget motiveret, så det udfører sit arbejde på en effektiv måde.

1.5. **Andet personale**

Sikkerhedsuddannelse af og sikkerhedsbevidsthed hos det personale, der arbejder på landjorden

Der skal gennemføres et sikkerhedsuddannelsesprogram, som afholdes regelmæssigt, for alt lufthavnspersonale og de blandt luftfartsselskabernes personale, som arbejder på landjorden. Uddannelsen skal bidrage til at øge sikkerhedsbevidstheden og forbedre de eksisterende sikkerhedssystemer. Den skal inddrage følgende komponenter:

i) sikkerhedssystemer og adgangskontrol og

ii) kommunikationslinjer og

iii) sikkerhed på landjorden og under flyvning og

iv) screening før ombordstigningen og

v) sikkerhed i forbindelse med bagage og fragt og

vi) luftfartøjssikkerhed og ransagninger og

vii) beredskab og

viii) våben og andre forbudte genstande og

ix) overvågning af tjenesterne på landjorden og

x) oversigt over terrorisme og

xi) andre sikkerhedsrelaterede områder og foranstaltninger, som skønnes egnede til at øge bevidstheden omkring sikkerhed.

2. TEKNISKE SPECIFIKATIONER FOR UDSTYR

Udstyr, som anvendes til støtte af luftfartssikkerhed, skal opfylde de specifikationer, der er skitseret i denne del.

2.1. **Metaldetektorudstyr**

2.1.1. ***Metaldetektorkarme***

Metaldetektorkarme, der anvendes til screening af passagerer i lufthavne, skal opfylde følgende krav:

a) Sikkerhed

1) Udstyret skal under alle forhold kunne detektere selv de mindste metalgenstande, der indeholder jern.

2) Udstyret skal kunne detektere metalgenstande uafhængig af, hvordan de vender og hvor de befinder sig inden for karmen.

3) Udstyrets følsomhed skal være så ensartet og stabil som muligt i hele rammen, og den bør kontrolleres regelmæssigt.

b) Driftskrav

Udstyrets drift må ikke påvirkes af det omgivende miljø.

c) Alarm

Metaldetekteringen skal udløses automatisk, så intet er overladt til operatørens vurdering (go/no go-indikatorsystemer).

d) Kontrolpanel

1) Udstyret skal kunne justeres, så det opfylder alle specificerede detektionskrav, og desuden skal alarmens lydvolumen kunne justeres.

2) Betjeningsanordninger til at justere detektionsniveauet skal være designet på en sådan måde, at uvedkommendes adgang forhindres. Indstillingen skal klart angives.

e) Kalibrering

Kalibreringsproceduren må ikke stilles til rådighed for uvedkommende personer.

2.1.2. ***Håndholdte metaldetektorer***

Håndholdte metaldetektorer, der anvendes til screening af passagerer, skal opfylde følgende krav:

a) Udstyret skal under alle forhold kunne detektere meget små metalmængder uden at være i direkte kontakt med genstanden. Det skal kunne detektere 5 g metal i en afstand af 5 cm.

b) Udstyret skal kunne detektere såvel jernholdige som ikke-jernholdige metaller.

c) Detektorspolen skal designes på en sådan måde, at metallet let kan lokaliseres.

d) Udstyret skal forsynes med en akustisk og/eller visuel alarmindikator.

2.2. **Standarder og prøvningsprocedurer for røntgenudstyr**

2.2.1. ***Anvendelsesområde***

a) Udstyr

Disse krav og retningslinjer vedrørende røntgensikkerhedsudstyr gælder for alt røntgenbaseret screeningudstyr, som genererer et billede, der skal fortolkes af en operatør. Dette omfatter konventionel røntgenscanning såvel som EDS/EDDS anvendt i indikativ tilstand.

b) Genstande

Tilsvarende gælder disse krav og retningslinjer vedrørende røntgensikkerhedsudstyr for enhver screenet genstand uanset type eller størrelse.

Enhver genstand, som medbringes om bord på et luftfartøj, skal screenes efter samme standard.

2.2.2. ***Krav til brugsegnetheden***

a) Sikkerhed

Røntgenudstyret skal kunne udføre den nødvendige detektion, målt i forhold til opløsning, gennemtrængningsevne og nuancering, så genstande opført i tillæg A ikke medbringes om bord på luftfartøjer.

b) Prøvning

Brugsegnetheden skal vurderes med hensigtsmæssige prøvningsprocedurer.

c) Driftskrav

Røntgenudstyret skal vise et komplet billede af enhver genstand, som kan passere tunnelen. Hjørner må ikke skæres af.

Forvrængning af den viste genstand skal holdes på et minimum.

Maskinens fremføringsbælte skal markeres for at angive, hvor tasker skal placeres på bæltet for at optimere billedkvaliteten.

Kontrastfremhævning: røntgenudstyret skal kunne vise grupper af gråtoner (scanne et mindre område).

Billedet af enhver del af den screenede genstand skal vises på skærmen i mindst 5 sekunder. Operatøren skal endvidere have mulighed for at stoppe fremføringsbæltet og om nødvendigt lade det køre tilbage, hvis en yderligere undersøgelse er påkrævet.

Skærmstørrelse: monitorens skærm skal være tilstrækkelig stor af hensyn til operatørens bekvemmelighed (typisk 14 tommer og derover).

Skærmkarakteristik: skærmen skal være flimmerfri og have mindst 800 linjer (typisk 1024 × 1024 pixel, dvs. højopløsningsskærme).

Når der anvendes dobbelt skærm, skal den ene være monokrom.

Røntgenudstyret skal visuelt markere materialer, det ikke kan trænge igennem.

Røntgenudstyret skal kunne skelne organiske og uorganiske materialer (stripping).

Systemerne skal automatisk kunne genkende farlige genstande for at lette operatørens opgave.

d) Vedligeholdelse

Der må ikke foretages uautoriserede ændringer, og herunder vedligeholdelse og reparation. Der må ikke ændres i maskinens hardware eller software uden at verificere, at dette ikke påvirker maskinens billedkvalitet i negativ retning.

Bæltematerialets sammensætning må ikke ændres uden at verificere, at dette ikke ændrer billedkvaliteten.

Hvis der er adgang til vedligeholdelse og opgradering via modem, skal denne adgang kontrolleres og overvåges.

Tillæg A

Retningslinjer for klassificering af våben, farligt gods og forbudte genstande, som ikke må medbringes i sterile lufthavnsområder og luftfartøjer

I disse retningslinjer findes eksempler på udformning af våben og forbudte genstande, men almindelig sund fornuft er dog det bedste middel til at vurdere, om en genstand kan bruges som et våben.

i) skydevåben: ethvert våben, som kan affyre et skud med eksplosionskraft eller trykluft, og herunder start- og signalpistoler.

ii) Knive og skæreværktøjer: inklusive sabler, sværd, hobbyknive, jagtknive, souvenir-knive, martial arts-våben, professionelle værktøjer og knive med en klinge på 6 cm eller derover og/eller knive, der er illegale ifølge den lokale lovgivning.

iii) Slagvåben: totenschlægere, knipler, baseballbat eller lignende slagstokke.

iv) Eksplosive stoffer/ammunition/brændbare væsker/ætsende væsker: enhver eksplosionsfarlig eller brændbar komponent, som alene eller sammen med andre genstande kan resultere i en eksplosion eller brand. Dette omfatter eksplosive materialer, fænghætter, fyrværkeri, benzin, andre brændbare væsker, ammunition o.s.v. eller enhver kombination af disse. Enhvert ætsende eller giftigt stof, og herunder gasser, uanset om det er i trykbeholder eller ej.

v) Genstande, der kan paralysere eller bedøve: alle former for tåregas, mace og lignende kemikalier og gasser, uanset om disse findes i pistoler, dåser eller andre beholdere, samt andre bedøvende anordninger som f.eks. elektrochokapparater.

vi) Andre genstande: genstande, som f.eks. issyle, vandrestave, barberknive og sakse med lang klinge, der skønt de ikke almindeligvis opfattes som dødbringende eller farlige våben, kunne bruges som våben. Dette gælder også legetøj eller attrapper, der ligner våben og granater.

vii) Genstande af enhver art, som kunne skabe rimelig mistanke om, at de kunne bruges til at efterligne et dødbringende våben. Disse kunne bl.a. omfatte genstande, som ligner eksplosive anordninger og våben, eller som virker farlige.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport

(2002/C 51 E/05)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 573 endelig udg. — 2001/0241(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 12. oktober 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 71,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport [1] tog sigte på at harmonisere vilkårene for konkurrencen mellem de forskellige former for landtransport, navnlig vejtransporten, og at forbedre arbejdsvilkårene og færdselssikkerheden. De fremskridt, der er opnået på disse områder, bør sikres og udbygges.

(2) I artikel 17a, stk. 2, i Rådets direktiv 93/104/EF [2] om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/34/EF [3], er det fastsat, at medlemsstaterne skal sikre, at mobile arbejdstagere har ret til »tilstrækkelig hvile«.

(3) Erfaringen viser, at det er vanskeligt at fortolke, anvende og håndhæve visse bestemmelser i forordning (EØF) nr. 3820/85 om køretid, pauser og hviletid for førere, som udfører national og international vejtransport i Fællesskabet, på en ensartet måde i alle medlemsstaterne, fordi de pågældende bestemmelser er udtrykt i generelle vendinger.

(4) En effektiv og ensartet håndhævelse af disse bestemmelser kan bidrage til gennemførelsen af de mål, de tilsigter, og hindre, at anvendelsen af bestemmelserne bringes i miskredit. Det er derfor nødvendigt at fastsætte klarere og enklere regler, som både vejtransportindustrien og de retshåndhævende myndigheder har lettere ved at forstå, fortolke og anvende.

(5) De i denne forordning fastsatte bestemmelser om arbejdsvilkår må ikke begrænse arbejdsmarkedsparternes ret til gennem kollektive forhandlinger eller på anden måde at vedtage regler, der er mere gunstige for arbejdstagerne.

(6) Det vil være hensigtsmæssigt at definere forordningens gyldighedsområde meget nøjagtigt ved at specificere de hovedkategorier af køretøjer, der er omfattet af forordningen.

(7) Alle nøgleudtryk bør defineres udførligt for at lette fortolkningen og for at sikre, at forordningen anvendes ensartet.

(8) Bestemmelserne i Den europæiske overenskomst af 1. juli 1970 om arbejde, der udføres af det kørende personale i international Vejtransport (AETR) som ændret bør fortsat gælde på hele strækningen, hvis det drejer sig om godstransport og personbefordring ad vej, der udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som er kontraherende part i AETR-overenskomsten, eller via et sådant tredjeland, med køretøjer registreret i en medlemsstat eller i et sådant tredjeland.

(9) Udføres transporten med køretøjer registreret i et tredjeland, som ikke er kontraherende part i AETR-overenskomsten, gælder disse bestemmelser kun for den del af strækningen, der tilbagelægges inden for Fællesskabet.

(10) Da genstanden for AETR-overenskomsten falder ind under denne forordnings gyldighedsområde, har Fællesskabet kompetence til at forhandle og indgå denne overenskomst.

(11) Hvis en ændring i Fællesskabets interne regler på det pågældende område kræver en tilsvarende ændring i AETR-overenskomsten, tager medlemsstaterne i fællesskab skridt til at få ændret AETR-overenskomsten efter den deri fastsatte fremgangsmåde.

---

[1] EFT L 370 af 31.12.1985, s. 1.

[2] EFT L 307 af 13.12.1993, s. 18.

[3] EFT L 195 af 1.8.2000, s. 41.

(12) Listen over undtagelser bør ajourføres, således at den afspejler udviklingen i vejtransportsektoren i de sidste femten år.

(13) De grundlæggende bestemmelser om køretid bør præciseres og forenkles, således at de kan håndhæves effektivt og ensartet ved hjælp af digitale fartskrivere, jf. forordning (EØF) nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport [1], ændret ved forordning (EØF) nr. 2135/98 [2].

(14) Med de nuværende regler har det været muligt at tilrettelægge de daglige køretider og pauser på en sådan måde, at førerne har kunnet køre i alt for lang tid uden pause, hvilket har resulteret i nedsat færdselssikkerhed og en forringelse af førernes arbejdsvilkår. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at indføre længere minimumspauser og at reducere intervallerne mellem pauserne.

(15) De nuværende bestemmelser om kompensation for reducerede hviletider, både de daglige og de ugentlige, har vist sig at være så elastiske og uensartede, at de praktisk taget er umulige at håndhæve. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at indføre en enklere og mere afbalanceret ordning, som både er smidig og sikrer føreren bedre vilkår, og som resulterer i en brugbar beregningsmetode. Den normale daglige hviletid bør øges og muligheden for at opdele hviletiden bortfalde. Reduceret hviletid bør ikke give anledning til kompensation, og det bør kun være tilladt at holde en reduceret ugentlig hviletid én gang mellem to hele ugentlige hviletider.

(16) Vejtransporttjenester i Fællesskabet indbefatter i mange tilfælde transport med færge eller med jernbane. Der bør derfor fastsættes klare regler for de daglige hviletider og pauser i forbindelse med udførelsen af sådanne tjenester.

(17) Da antallet af godstransport- og personbefordringstjenester på tværs af grænserne stiger støt, bør vejkontrollen af hensyn til færdselssikkerheden og håndhævelsen af reglerne også omfatte køre- og hviletider i andre medlemsstater eller i tredjelande.

(18) Bestemmelserne om transportvirksomhedernes ansvar bør i det mindste omfatte transportvirksomheder, som er juridiske eller fysiske personer, og bør ikke udelukke retsforfølgning af fysiske personer, som begår, tilskynder til eller medvirker til overtrædelser af denne forordning.

(19) Det er nødvendigt, at førere, som arbejder for flere transportvirksomheder, giver samtlige transportvirksomheder alle relevante oplysninger, således at de hver især kan opfylde deres forpligtelser i henhold til denne forordning.

(20) De enkelte medlemsstater skal fortsat have ret til at vedtage visse relevante bestemmelser med henblik på at fremme udviklingen på det sociale område og forbedre færdselssikkerheden.

(21) Nationale undtagelser bør afspejle ændringerne i vejtransportsektoren og begrænses til de områder, der ikke er udsat for konkurrence i øjeblikket.

(22) Medlemsstaterne bør fastsætte bestemmelser for køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer på en strækning, der ikke overstiger 50 km. Bestemmelserne bør yde tilstrækkelig beskyttelse med hensyn til tilladte køretider og påbudte pauser og hvileperioder.

(23) Af hensyn til håndhævelsen af reglerne vil det være hensigtsmæssigt, at al national og international rutekørsel med personer kontrolleres ved hjælp af standardkontrolapparatet.

(24) Medlemsstaterne bør fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordnings bestemmelser og sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have præventiv virkning. Medlemsstaterne bør også have mulighed for at beslaglægge køretøjet i tilfælde af alvorlige overtrædelser.

(25) Af hensyn til håndhævelsen af reglerne bør der fastsættes ensartede bestemmelser om virksomhedernes og førernes ansvar for overtrædelser at bestemmelserne i denne forordning. Dette ansvar kan resultere i strafferetlige, civilretlige eller administrative sanktioner, afhængigt af, hvad de enkelte medlemsstater bestemmer.

(26) Målet om indførelse af klare, fælles regler for køretid og hviletid for førere, der udfører vejtransport, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, på grund af behovet for en samordnet aktion på tværs af grænserne bedre gennemføres på fællesskabsplan. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, begrænser nærværende forordning sig til de minimum, der er nødvendigt for at nå dette mål.

(27) I henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen [3], bør foranstaltningerne til gennemførelse af denne forordning vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 3 i den nævnte afgørelse.

[1] EFT L 370 af 31.12.1985, s. 8.

[2] EFT L 274 af 9.10.1998, s. 1.

[3] EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

(28) Af hensyn til klarheden og overskueligheden bør forordning (EØF) nr. 3820/1985 ophæves og erstattes af nærværende forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

INDLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1

Ved denne forordning fastsættes regler for køretid, pauser og hviletid for førere, der udfører godstransport og passagerbefordring ad vej, med det formål at harmonisere vilkårene for konkurrencen mellem de forskellige former for landtransport, navnlig vejtransporten, og at forbedre arbejdsvilkårene og færdselssikkerheden.

Artikel 2

1. Denne forordning gælder for følgende former for vejtransport:

a) godstransport med et køretøj, hvis højest tilladte vægt inklusive påhængsvogn eller sættevogn overstiger 3,5 ton, eller

b) personbefordring med et køretøj, der er konstrueret eller indrettet til at befordre mere end ni personer, inklusive føreren, og er beregnet til dette formål.

Forordningen gælder for køretøjer registreret i Fællesskabet, hvis

a) vejtransporten udelukkende udføres inden for Fællesskabet, eller hvis

b) vejtransporten udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som ikke er kontraherende part i Den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international Vejtransport (AETR), eller via et sådant tredjeland.

2. AETR-overenskomsten gælder:

a) på hele strækningen, hvis vejtransporten udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som er kontraherende part i AETR-overenskomsten, eller via et sådant tredjeland, med et køretøj registreret i en medlemsstat eller i et sådant tredjeland, eller

b) på den del af strækningen, der tilbagelægges inden for Fællesskabet, hvis vejtransporten udføres med et køretøj registreret i et tredjeland, som ikke er kontraherende part i AETR-overenskomsten.

Artikel 3

Med forbehold af artikel 6, stk. 6, gælder denne forordning ikke for transport med:

1) køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer på en strækning, der ikke overstiger 50 km;

2) køretøjer med en højest tilladt hastighed på ikke over 30 km i timen;

3) køretøjer, der ejes eller lejes uden fører af de væbnede styrker, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten;

4) køretøjer, der anvendes i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer;

5) specialkøretøjer, der ejes eller lejes uden fører af staten og anvendes til lægelige opgaver;

6) specialkøretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr;

7) specialkøretøjer til vejhjælp inden for en radius af 50 km fra deres hjemsted;

8) køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug;

9) køretøjer med en højeste tilladt totalvægt på ikke over 7 500 kg, der benyttes til ikke-erhvervsmæssig varetransport.

Artikel 4

I denne forordning forstås ved:

1) »vejtransport«: al kørsel på vej med et til personbefordring eller godstransport bestemt køretøj i tom eller lastet stand;

2) »køretøj«: motorkøretøj, trækkende køretøj, påhængsvogn og sættevogn i overensstemmelse med følgende definitioner:

— »motorkøretøj«: ethvert motordrevet køretøj, der kører på vej og normalt anvendes til personbefordring eller godstransport, og som ikke til stadighed bevæger sig på skinner

— »trækkende køretøj«: ethvert motordrevet køretøj, der kører på vej og er specielt indrettet til at trække, skubbe eller drive påhængsvogne, sættevogne, redskaber eller maskiner, og som ikke til stadighed bevæger sig på skinner

— »påhængsvogn«: ethvert køretøj, der er bestemt til at blive koblet til et motorkøretøj eller et trækkende køretøj

— »sættevogn«: en påhængsvogn uden foraksel, der tilkobles således, at en betydelig del af dens egen vægt og vægten af dens ladning bæres af det trækkende køretøj eller af motorkøretøjet;

3) »fører«: enhver person, som fører køretøjet, selv om det kun er i et kort tidsrum, eller som befinder sig i køretøjet for i givet fald at kunne føre et køretøj;

4) »pause«: enhver periode, i hvilken en fører ikke må udføre andet arbejde;

5) »andet arbejde«: enhver arbejdsperiode, som ikke er hviletid, pause eller kørsel. Ventetid og perioder, der ikke anvendes til kørsel, og som tilbringes i et køretøj, der er i bevægelse, eller om bord på en færge eller et tog, skal ikke betragtes som »andet arbejde«;

6) »hviletid«: enhver sammenhængende periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid;

7) »daglig hviletid«: den daglige periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker »normal daglig hviletid« eller »reduceret daglig hviletid«;

— »normal daglig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst tolv timer

— »reduceret daglig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst ni timer, men mindre end tolv timer;

8) »ugentlig hviletid«: den ugentlige periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker »normal ugentlig hviletid« eller »reduceret ugentlig hviletid«;

— »normal ugentlig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst 45 timer

— »reduceret ugentlig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst 24 timer, men mindre end 45 timer, som tilbringes et andet sted end der, hvor køretøjet har sit normale hjemsted, eller hvor føreren har sit hjemsted;

9) »fleksibel uge«: tidsrummet fra slutningen af én ugentlig hviletid til begyndelsen af den næste ugentlige hviletid;

10) »daglig køretid«: summen af køretiderne mellem to på hinanden følgende daglige hviletider eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid;

11) »ugentlig køretid«: summen af køretiderne i løbet af en uge;

12) »højest tilladt vægt«: den højest tilladte vægt af det køreklare køretøj inklusive nyttelast;

13) »rutekørsel med personer«: indenlandsk og international personbefordring som defineret i artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 684/92 ([1]);

14) »flermandsbetjening«: en fører deltager i flermandsbetjening af et køretøj, hvis der i alle køretider mellem to på hinanden følgende daglige hviletider eller mellem en daglig hviletid og et ugentlig hviletid er mindst én anden fører om bord på køretøjet;

15) »transportvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der arbejder med eller uden gevinst for øje, enhver sammenslutning eller kreds af personer uden status som juridisk person, der arbejder med eller uden gevinst for øje, samt ethvert organ, der henhører under en offentlig myndighed, hvad enten det selv har status som juridisk person eller er undergivet en myndighed med en sådan status, og som udfører vejtransport.

KAPITEL II

MEDFØLGENDE PERSONALE, KØRETID, PAUSER OG HVILETID

Artikel 5

1. Minimumsalderen for konduktører er 18 år.

2. Minimumsalderen for hjælpere er 18 år. Medlemsstaterne kan dog nedsætte minimumsalderen for hjælpere til 16 år, hvis

a) vejtransporten udføres inden for én medlemsstat i en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted, herunder i de kommuner, hvis centrum ligger inden for denne radius;

b) det sker af hensyn til den faglige uddannelse, og

c) de grænser, der er fastsat i de nationale arbejdsretlige regler, overholdes.

([1]) EFT L 74 af 20.3.1992, s. 1, ændret ved forordning (EF) nr. 11/98 (EFT L 4 af 8.1.1998, s. 1).

Artikel 6

1. Den daglige køretid må ikke overstige ni timer.

Dog må den daglige køretid højst to gange i løbet af den fleksible uge sættes op til højst ti timer.

2. Den fleksible uge må ikke overstige 144 timer.

3. Den ugentlige køretid må ikke overstige 56 timer.

4. Summen af køretiderne i to på hinanden følgende fleksible uger må ikke overstige 90 timer.

5. Den daglige og den ugentlige køretid omfatter al køretid på Fællesskabets eller et tredjelands område.

6. En fører af et køretøj henhørende under denne forordning, som mellem to daglige hviletider eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid også fører et køretøj, der falder ind under undtagelsesbestemmelserne i artikel 3 eller i artikel 13 og 14, skal registrere den samlede daglige køretid.

Artikel 7

1. Efter højst tre timers kørsel skal føreren holde en pause på mindst 30 minutter, medmindre han påbegynder en hviletid.

2. Pausen kan dog holdes efter højst fire og en halv times kørsel, hvis den forlænges til mindst 45 minutter, medmindre føreren påbegynder en hviletid.

Artikel 8

1. Føreren skal have daglige og ugentlige hviletider.

2. Føreren skal afslutte en ny daglig hviletid senest 24 timer efter afslutningen af den foregående daglige eller ugentlige hviletid.

Hvis den daglige hviletid, som falder inden for 24 timers perioden, er på mindst ni timer, men mindre end tolv timer, skal den betragtes som reduceret daglig hviletid.

3. Føreren kan have højst tre reducerede daglige hviletider i løbet af en fleksibel uge.

4. Uanset stk. 2 skal en fører, der deltager i flermandsbetjening, afslutte en ny daglig hviletid senest 30 timer efter afslutningen af den foregående daglige hviletid.

5. Føreren skal påbegynde en ny normal ugentlig hviletid senest efter tretten på hinanden følgende 24 timers perioder efter afslutningen af den foregående normale ugentlige hviletid.

6. Daglige og ugentlige hviletider kan tilbringes i køretøjet, hvis dette er udstyret med passende sovefaciliteter til hver fører, og køretøjet holder stille.

Artikel 9

1. Uanset artikel 8 må en normal daglig hviletid, som holdes, mens føreren ledsager et køretøj om bord på færge eller tog, højst afbrydes én gang af andre aktiviteter i sammenlagt højst én time.

2. I den i stk. 1 nævnte daglige hviletid skal føreren have adgang til en soveplads eller en liggeplads.

KAPITEL III

VIRKSOMHEDENS ANSVAR

Artikel 10

1. Transportvirksomhederne må ikke give førere, som er ansat af eller stillet til rådighed for dem, nogen betaling, heller ikke i form af præmier eller løntillæg, i forhold til den tilbagelagte strækning og/eller den transporterede godsmængde, hvis betalingen er af en sådan art, at den udgør en fare for færdselssikkerheden.

2. Transportvirksomhederne skal tilrettelægge de i stk. 1 nævnte føreres arbejde på en sådan måde, at førerne er i stand til at overholde bestemmelserne i kapitel II i denne forordning og i forordning (EØF) nr. 3821/85. Transportvirksomhederne skal indformere førerne på rette måde og føre regelmæssig kontrol for at sikre overholdelsen af bestemmelserne i kapitel II i denne forordning og i forordning (EØF) nr. 3821/85.

3. Det betragtes som en overtrædelse, hvis en fører bryder de i kapitel II fastsatte regler på en medlemsstats område eller dels inden for, dels uden for en medlemsstats område. Det betragtes som en overtrædelse, hvis en fører kører på en medlemsstats område efter at have brudt de nævnte regler på et givet tidspunkt efter den seneste ugentlige hviletid, selv om føreren ikke befandt sig på den pågældende medlemsstats område, da reglerne blev brudt.

4. En transportvirksomhed, der er etableret i en medlemsstat, er ansvarlig for de i stk. 3 nævnte overtrædelser, som en fører har begået til fordel for transportvirksomheden, selv om den pågældende fører ikke befandt sig på medlemsstatens område, da overtrædelserne fandt sted.

5. En transportvirksomhed er ikke ansvarlig i henhold til stk. 4, hvis den beviser, at —

a) overtrædelsen skyldes, at føreren havde undladt at rette sig efter virksomhedens instrukser, eller at

b) den ikke var klar over og ikke med rimelighed kunne forventes at blive klar over, at føreren var ansat af eller stod til rådighed for flere arbejdsgivere og derfor havde modtaget flere forskellige instrukser, som ville føre til overtrædelse af bestemmelserne i kapitel II.

6. En fører, som er ansat af eller står til rådighed for mere end én transportvirksomhed, skal give samtlige virksomheder tilstrækkelig information til, at de kan overholde bestemmelserne i kapitel II.

KAPITEL IV

UNDTAGELSER

Artikel 11

En medlemsstat kan anvende længere minimumspauser og hviletider eller kortere maksimumskøretider end dem, der er fastsat i artikel 6-9, når det drejer sig om vejtransport, som udelukkende udføres inden for dens område med køretøjer registreret i medlemsstaten.

Artikel 12

Hvis det er foreneligt med hensynet til færdselssikkerheden, kan føreren for at nå frem til en egnet holdeplads fravige bestemmelserne i artikel 6-9 i det omfang, hvori det er nødvendigt af hensyn til sikkerheden for personer eller for køretøjet eller dets last. Føreren skal på kontrolapparatets diagramark eller på arbejdstidsplanen angive årsagen til fravigelsen af bestemmelserne.

Artikel 13

1. For så vidt som det er foreneligt med de i artikel 1 fastsatte mål, kan enhver medlemsstat på sit eget område eller på en anden medlemsstats område, såfremt denne anden medlemsstat er indforstået hermed, tillade, at transport, der udføres ved hjælp af følgende køretøjer, undtages fra bestemmelserne i artikel 5-9:

a) køretøjer, som offentlige myndigheder ejer eller lejer uden fører for at udføre vejtransporttjenester, som ikke konkurrerer med tjenester, der udføres af private transportvirksomheder;

b) køretøjer, som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs- og fiskerivirksomheder anvender til godstransport inden for en radius af 50 km fra deres hjemsted;

c) køretøjer med en højest tilladt vægt på ikke over 7 500 kg, som inden for en radius af 50 km fra virksomhedens hjemsted anvendes til transport af materiel eller udstyr, som føreren benytter under udøvelsen af sit erhverv, forudsat at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet;

d) køretøjer, der udelukkende anvendes på øer med et areal på højst 2 300 km^2, som ikke er forbundet med resten af landet med en bro, et vadested eller en tunnel med adgang for motorkøretøjer;

e) køretøjer, som anvendes til godstransport inden for en radius af 50 km fra virksomhedens hjemsted og fremdrives ved hjælp af naturgas eller flydende gas eller elektricitet, og hvis højest tilladte vægt inklusive påhængsvogne eller sættevogne ikke overstiger 7 500 kg;

f) køretøjer, der anvendes til køreundervisning med henblik på erhvervelse af kørekort, forudsat at de ikke anvendes til erhvervsmæssig godstransport eller personbefordring;

g) køretøjer, der benyttes i forbindelse med kloakering, beskyttelse mod oversvømmelse, vandforsyning, vedligeholdelse og kontrol af veje samt renovation.

2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de undtagelser, de har givet tilladelse til i henhold til stk. 1, og Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.

Artikel 14

For så vidt som det er foreneligt med de i artikel 1 fastsatte mål, kan medlemsstaterne efter bemyndigelse fra Kommissionen tillade, at transport, der udføres under ekstraordinære omstændigheder, undtages fra bestemmelserne i artikel 6-9 i denne forordning.

I nødstilfælde kan medlemsstaterne for en periode af højst 30 dage udstede en midlertidig tilladelse, hvorom Kommissionen straks skal underrettes.

Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater om enhver undtagelse, hvortil der er givet tilladelse i henhold til denne artikel.

Artikel 15

Medlemsstaterne sikrer, at førere af køretøjer som nævnt i artikel 3, stk. 1, er omfattet af nationale bestemmelser, der yder tilstrækkelig beskyttelse med hensyn til tilladte køretider og påbudte pauser og hvileperioder.

KAPITEL V

KONTROL OG SANKTIONER

Artikel 16

1. Er køretøjet ikke udstyret med et kontrolapparat i henhold til forordning (EØF) nr. 3821/85, gælder bestemmelserne i stk. 2 og 3 i denne artikel indtil den 31. december 2006 for:

a) indenlandsk rutekørsel med personer og

b) international rutekørsel med personer, såfremt rutens endestationer ligger inden for en afstand af 50 km i fugleflugtslinje fra en grænse mellem to medlemsstater og rutens længde ikke overstiger 100 km.

2. Virksomheden opstiller en fartplan og en arbejdstidsplan, som for hver fører angiver navn og hjemsted samt den forud fastsatte tidsplan for de forskellige køretider, perioder med andet arbejde, pauser og rådighedstid.

Enhver fører, der udfører en i stk. 1 omhandlet tjeneste, medfører et uddrag af arbejdstidsplanen og et eksemplar af fartplanen.

3. Arbejdstidsplanen

a) indeholder alle de i stk. 2 nævnte oplysninger for en periode, som mindst omfatter de 28 foregående dage;

b) underskrives af transportvirksomhedens leder eller af dennes befuldmægtigede og

c) opbevares af transportvirksomheden i et år efter udløbet af den periode, som den omfatter. Transportvirksomheden udleverer et uddrag af arbejdstidsplanen til den berørte fører på dennes anmodning. Arbejdstidsplanen forevises og udleveres på anmodning af en godkendt inspektør.

Artikel 17

Medlemsstaterne sender Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for, at den hvert andet år kan udarbejde en rapport om gennemførelsen af denne forordning og af forordning (EØF) nr. 3821/85 og om den udvikling, der har fundet sted på de forskellige områder, og benytter hertil den i Kommissionens beslutning 93/173/EØF ([1]) fastsatte standardformular.

Oplysningerne skal være Kommissionen i hænde senest den 30. september efter udløbet af den toårsperiode, som rapporten omfatter.

Kommissionen fremsender rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet senest tretten måneder efter udløbet af den toårsperiode, som rapporten omfatter.

Artikel 18

Medlemsstaterne vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre denne forordning.

Artikel 19

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordnings bestemmelser og sikrer, at de finder anvendelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have præventiv virkning. De kan være af civilretlig, administrativ eller strafferetlig art.

De omfatter også mulighed for beslaglæggelse af køretøjet i tilfælde af alvorlige overtrædelser.

Artikel 20

1. Medlemsstaterne bistår hinanden med at gennemføre forordningen og kontrollere, at den overholdes.

De underretter den medlemsstat, i hvilken transportvirksomheden er etableret, om enhver overtrædelse af de i kapitel II fastsatte bestemmelser, begået i eller uden for deres område, herunder enhver overtrædelse, der har fundet sted forud for den seneste ugentlige hviletid.

Denne underretning skal gives inden for en rimelig frist og indbefatte oplysninger om de sanktioner, der er iværksat.

2. Medlemsstaternes myndigheder udveksler regelmæssigt alle disponible oplysninger om:

a) overtrædelser af de i kapitel II fastsatte bestemmelser, begået af personer, der er bosat eller har hjemsted i en anden medlemsstat, og de sanktioner, overtrædelserne har givet anledning til;

b) sanktioner, som en medlemsstat har iværksat over for personer, der er bosat eller har hjemsted i den pågældende medlemsstat, på grund af overtrædelser begået i andre medlemsstater.

Artikel 21

Fællesskabet indleder sådanne forhandlinger med tredjelande, som måtte vise sig at være nødvendige for gennemførelsen af denne forordning.

Artikel 22

Udvalgsprocedurer

1. Kommissionen bistås af det i artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 3821/85 nævnte udvalg, som består af repræsentanter for medlemsstaterne og har Kommissionens repræsentant som formand.

([1]) EFT L 72 af 25.3.1993, s. 33.

2. Når der henvises til dette stykke, finder rådgivningsproceduren i artikel 3 i Rådets afgørelse 1999/468/EF anvendelse, jf. dog bestemmelserne i artikel 7 og 8 i samme afgørelse.

Artikel 23

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Medlemsstaterne kan forelægge Kommissionen ethvert spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning. Afgørelserne træffes i overensstemmelse med den i artikel 22, stk. 2, nævnte rådgivningsprocedure.

2. På anmodning af en medlemsstat eller på eget initiativ skal Kommissionen:

a) undersøge de tilfælde, hvor der viser sig at være forskel i anvendelsen og håndhævelsen af forordningens bestemmelser;

b) præcisere forordningens bestemmelser og sikre en ensartet anvendelse heraf;

c) i konkrete sager vedrørende køretid, pauser og hviletid træffe afgørelse i overensstemmelse med den i artikel 22, stk. 2, nævnte rådgivningsprocedure. Kommissionen meddeler sin afgørelse til Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne.

3. Uden at dette berører artikel 226 i traktaten, kan enhver medlemsstat indbringe Kommissionens afgørelse for Rådet inden en måned. Rådet kan med kvalificeret flertal i særlige tilfælde træffe en anden afgørelse inden for en frist af to måneder.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 24

Forordning (EØF) nr. 3820/85 ophæves.

Artikel 25

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes fra januar 2004.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

BILAG

SAMMENLIGNENDE OVERSIGT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 1	*Artikel 4*
I denne forordning forstås ved:	I denne forordning forstås ved:
1) »vejtransport«: al kørsel på vej med et til personbefordring eller godstransport bestemt køretøj i tom eller lastet stand;	1) »vejtransport«: al kørsel på vej [. . .] med et til personbefordring eller godstransport bestemt køretøj i tom eller lastet stand;
2) »køretøjer«: motorkøretøjer, traktorer, påhængsvogne og sættevogne i overensstemmelse med følgende definitioner:	2) »køretøj«: motorkøretøj, trækkende køretøj, påhængsvogn og sættevogn i overensstemmelse med følgende definitioner:
a) »motorkøretøj«: ethvert køretøj med motor som drivkraft, der kører på vej ved egen kraft og normalt tjener til person- eller godsbefordring med undtagelse af dem, der bevæger sig på skinner	a) »motorkøretøj«: ethvert motordrevet køretøj, der kører på vej og normalt anvendes til personbefordring eller godstransport, og som ikke til stadighed bevæger sig på skinner
b) »traktor«: ethvert køretøj med motor som drivkraft med undtagelse af dem, der bevæger sig på skinner, og som kører på vej ved egen kraft, og som særlig er indrettet til at trække, skubbe eller drive påhængsvogne, sættevogne, redskaber eller maskiner;	b) »trækkende køretøj«: ethvert motordrevet køretøj, der kører på vej og er specielt indrettet til at trække, skubbe eller drive påhængsvogne, sættevogne, redskaber eller maskiner, og som ikke til stadighed bevæger sig på skinner
c) »påhængsvogn«: ethvert køretøj, der er bestemt til at blive koblet til et motorkøretøj eller en traktor;	c) »påhængsvogn«: ethvert køretøj, der er bestemt til at blive koblet til et motorkøretøj eller et trækkende køretøj
d) »sættevogn«: en påhængsvogn uden foraksel, der tilkobles således, at en betydelig del af dens egen vægt og vægten af dens ladning bæres af traktoren eller motorkøretøjet;	d) »sættevogn«: en påhængsvogn uden foraksel, der tilkobles således, at en betydelig del af dens egen vægt og vægten af dens ladning bæres af det trækkende køretøj eller af motorkøretøjet;
3) »fører«: enhver person, som fører køretøjet, også selv om det kun er i et kort tidsrum, eller som befinder sig i køretøjet for i givet fald at kunne føre det;	3) »fører«: enhver person, som fører køretøjet, selv om det kun er i et kort tidsrum, eller som befinder sig i køretøjet for i givet fald at kunne føre et køretøj;
4) »uge«: perioden mellem mandag kl. 00.00 og søndag kl. 24.00.	Udgår
Ny	4) »pause«: enhver periode, i hvilken en fører ikke må udføre andet arbejde.
Ny	5) »andet arbejde«: enhver arbejdsperiode, som ikke er hviletid, pause eller kørsel. Ventetid og perioder, der ikke anvendes til kørsel, og som tilbringes i et køretøj, der er i bevægelse, eller om bord på en færge eller et tog, skal ikke betragtes som »andet arbejde«;
4) »hviletid«: ethvert uafbrudt tidsrum på mindst en time, inden for hvilket føreren kan disponere frit over sin tid;	6) »hviletid«: enhver sammenhængende periode [. . .], i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid;

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Ny	7) »daglig hviletid«: den daglige periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker »normal daglig hviletid« eller »reduceret daglig hviletid«; »normal daglig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst tolv timer »reduceret daglig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst ni timer, men mindre end tolv timer;
Ny	8) »ugentlig hviletid«: den ugentlige periode, i hvilken føreren frit kan disponere over sin tid; dette begreb dækker »normal ugentlig hviletid« eller »reduceret ugentlig hviletid«; »normal ugentlig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst 45 timer »reduceret ugentlig hviletid«: enhver sammenhængende hviletid på mindst 24 timer, men mindre end 45 timer, som tilbringes et andet sted end der, hvor køretøjet har sit normale hjemsted, eller hvor føreren har sit hjemsted;
Ny	9) »fleksibel uge«: tidsrummet fra slutningen af én ugentlig hviletid til begyndelsen af den næste ugentlige hviletid;
Ny	10) »daglig køretid«: summen af køretiderne mellem to på hinanden følgende daglige hviletider eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid;
Ny	11) »ugentlig køretid«: summen af køretiderne i løbet af en uge;
6) »største tilladte totalvægt«: den største tilladte vægt af det køreklare køretøj inklusive nyttelast;	12) »højest tilladt vægt«: den højest tilladte vægt af det køreklare køretøj inklusive nyttelast;
7) »rutekørsel med personer«: indenlandsk og international personbefordring som defineret i artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 117/66/EØF af 28. juli 1966 om indførelse af fælles regler for den internationale personbefordring ad landevej med omnibusser.	13) »rutekørsel med personer«: indenlandsk og international personbefordring som defineret i artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 684/92;
Ny	14) »flermandsbetjening«: en fører deltager i flermandsbetjening af et køretøj, hvis der i alle køretider mellem to på hinanden følgende daglige hviletider eller mellem en daglig hviletid og et ugentlig hviletid er mindst én anden fører om bord på køretøjet;
Ny	15) »transportvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der arbejder med eller uden gevinst for øje, enhver sammenslutning eller kreds af personer uden status som juridisk person, der arbejder med eller uden gevinst for øje, samt ethvert organ, der henhører under en offentlig myndighed, hvad enten det selv har status som juridisk person eller er undergivet en myndighed med en sådan status, og som udfører vejtransport.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 2	*Artikel 1 & 2*
Ny (gentagelse af første betragtning)	Ved denne forordning fastsættes regler for køretid, pauser og hviletid for førere, der udfører godstransport og passagerbefordring ad vej, med det formål at harmonisere vilkårene for konkurrencen mellem de forskellige former for landtransport, navnlig vejtransporten, og at forbedre arbejdsvilkårene og færdselssikkerheden.
1. Denne forordning gælder for vejtransport som omhandlet i artikel 1, stk. 1, der foregår inden for Fællesskabet.	1. Denne forordning gælder for følgende former for vejtransport: a) godstransport med et køretøj, hvis højest tilladte vægt inklusive påhængsvogn eller sættevogn overstiger 3,5 ton, eller b) personbefordring med et køretøj, der er konstrueret eller indrettet til at befordre mere end ni personer, inklusive føreren, og er beregnet til dette formål. Forordningen gælder for køretøjer registreret i Fællesskabet, hvis a) vejtransporten udelukkende udføres inden for Fællesskabet, eller hvis b) vejtransporten udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som ikke er kontraherende part i Den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international Vejtransport (AETR), eller via et sådant tredjeland.
2. I stedet for disse regler finder Den europæiske overenskomst om arbejde, der udføres af det kørende personale i international vejtransport (AETR), anvendelse på international vejtransport: — til eller fra eller i transit gennem tredjelande, som er parter i overenskomsten, for hele strækningens vedkommende, hvis transporten foretages med køretøjer, der er indregistreret i en medlemsstat eller i et af disse tredjelande, — til eller fra et tredjeland, som ikke er part i overenskomsten, med køretøj, der er indregistreret i et sådant land, for så vidt angår enhver strækning, der tilbagelægges inden for Fællesskabet.	2. AETR-overenskomsten gælder: a) på hele strækningen, hvis vejtransporten udføres mellem Fællesskabet og et tredjeland, som er kontraherende part i AETR-overenskomsten, eller via et sådant tredjeland, med et køretøj registreret i en medlemsstat eller i et sådant tredjeland, eller b) på den del af strækningen, der tilbagelægges inden for Fællesskabet, hvis vejtransporten udføres med et køretøj registreret i et tredjeland, som ikke er kontraherende part i AETR-overenskomsten.
Artikel 3	*Artikel 21*
Fællesskabet optager de forhandlinger med tredjelande, som måtte være nødvendige for gennemførelsen af denne forordning.	Fællesskabet indleder sådanne forhandlinger med tredjelande, som måtte vise sig at være nødvendige for gennemførelsen af denne forordning.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 4	*Artikel 3*
Denne forordning gælder ikke for transport med:	Med forbehold af artikel 6, stk. 6, gælder denne forordning ikke for transport med:
1) køretøjer, der benyttes til godstransport, såfremt den største tilladte totalvægt inklusive påhængsvogne eller sættevogne ikke overstiger 3,5 tons;	Udgår (flyttet til anvendelsesområde)
2) køretøjer, der benyttes til personbefordring, og hvis indretning og udstyr gør dem egnet til befordring af højst ni personer, føreren iberegnet, og som er konstrueret til dette formål;	Udgår (flyttet til anvendelsesområde)
3) køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer, såfremt rutens længde ikke overstiger 50 km;	1) køretøjer, der benyttes til rutekørsel med personer på en strækning, der ikke overstiger 50 km;
4) køretøjer, hvis hastighed ikke må overstige 30 km/time;	2) køretøjer med en højest tilladt hastighed på ikke over 30 km i timen;
5) køretøjer, der benyttes af forsvaret, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten, eller køretøjer, som er under disses kontrol;	3) køretøjer, der ejes eller lejes uden fører af de væbnede styrker, civilforsvaret, brandvæsenet og ordensmagten;
6) køretøjer, der benyttes af vandbygningsvæsenet eller af vandværker, gas- eller elektricitetsvæsenet, af vejvæsenet, til renovation, af telegraf- og telefonvæsenet, af postvæsenet eller af radio og fjernsyn, samt radio- og fjernsynspejlevogne;	Udgår (flyttet til Nationale undtagelser)
7) køretøjer, der anvendes i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer;	4) køretøjer, der anvendes i katastrofetilfælde eller under redningsoperationer;
8) specialkøretøjer, der anvendes til lægelige opgaver;	5) specialkøretøjer, der ejes eller lejes uden fører af staten og anvendes til lægelige opgaver;
9) køretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr;	6) specialkøretøjer, der benyttes til transport af cirkus- og tivoliudstyr;
10) specialkøretøjer til vejhjælp;	7) specialkøretøjer til vejhjælp inden for en radius af 50 km fra deres hjemsted;
11) køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug;	8) køretøjer, der prøvekøres på veje med henblik på teknisk udvikling, reparation eller vedligeholdelse, og nye eller ombyggede køretøjer, som endnu ikke er taget i brug;
12) køretøjer, der benyttes til ikke-erhvervsmæssig varetransport i privat øjemed;	9) køretøjer med en højest tilladt totalvægt på ikke over 7 500 kg, der benyttes til ikke-erhvervsmæssig varetransport [. . .];
13) køretøjer, der benyttes til indsamling af mælk fra gårde og til returnering af mælketransportspande eller af mælkeprodukter til foderbrug.	Udgår

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 5	*Artikel 5*
1. Minimumsalderen for førere af køretøjer i godstransport fastsættes:	Udgår
a) for køretøjer, herunder i givet fald påhængsvogne og sættevogne, hvis største tilladte totalvægt er mindre end eller lig med 7,5 tons, til det fyldte 18. år;	
b) for andre køretøjer til	
— det fyldte 21. år, eller	
— det fyldte 18. år, såfremt føreren er i besiddelse af et af en medlemsstat anerkendt kvalifikationsbevis for en tilfredsstillende afslutning af en uddannelse for førere af køretøjer i godstransport ad vej i henhold til fællesskabsreglerne om minimumsniveauet for uddannelse af førere af køretøjer i vejtransport.	
2. Førere af køretøjer i personbefordring skal være fyldt 21 år.	Udgår
Førere af køretøjer i personbefordring på strækninger, hvis radius er over 50 km fra køretøjets hjemsted, skal ligeledes opfylde en af følgende betingelser:	
a) i mindst ét år have virket som fører af køretøjer i godstransport med en største tilladt totalvægt på over 3,5 tons;	
b) i mindst ét år have virket som fører af køretøjer i personbefordring på strækninger inden for en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted eller som fører af køretøjer i andre former for personbefordring, som ikke omfattes af denne forordning, såfremt den kompetente myndighed finder, at føreren derved har opnået den nødvendige erfaring;	
c) være i besiddelse af et af en medlemsstat anerkendt kvalifikationsbevis for en tilfredsstillende afslutning af en uddannelse for førere af køretøjer i personbefordring ad vej i henhold til fællesskabsreglerne om minimumsniveauet for uddannelse af førere af køretøjer i vejtransport.	
3. Minimumsalderen for hjælpere og konduktører fastsættes til det fyldte 18. år.	1. Minimumsalderen for [. . .] konduktører er 18 år.
4. Førere af køretøjer i personbefordring undtages fra at opfylde de i stk. 2, andet afsnit, litra a), b) og c), nævnte betingelser, hvis de har udøvet deres virksomhed i mindst et år inden 1. oktober 1970.	Udgår

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
5. Hver medlemsstat kan af hensyn til den faglige uddannelse inden for rammerne af de nationale arbejdsretlige bestemmelser nedsætte minimumsalderen for hjælpere til det fyldte 16. år, for så vidt angår indenlandske transporter i en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted, herunder i de kommuner, hvis centrum ligger inden for denne omkreds.	2. Minimumsalderen for hjælpere er 18 år. Medlemsstaterne kan dog nedsætte minimumsalderen for hjælpere til 16 år, hvis a) vejtransporten udføres inden for én medlemsstat i en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted, herunder i de kommuner, hvis centrum ligger inden for denne radius; b) det sker af hensyn til den faglige uddannelse, og c) de grænser, der er fastsat i de nationale arbejdsretlige regler, overholdes.
Artikel 6	*Artikel 6*
1. Den samlede køretid mellem to daglige hviletider eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid, i det følgende benævnt »daglig køreperiode«, må ikke overstige ni timer. Dog kan den to gange om ugen sættes op til ti timer.	1. Den daglige køretid må ikke overstige ni timer. Dog må den daglige køretid højst to gange i løbet af den fleksible uge sættes op til højst ti timer.
Efter højst seks daglige køreperioder skal føreren tage en ugentlig hvileperiode som defineret i artikel 8, stk. 3.	Udgår
Den ugentlige hvileperiode kan udsættes indtil afslutningen af den sjette dag, hvis den samlede køretid i disse seks dage ikke overstiger det maksimum, der svarer til seks daglige køreperioder.	2. Den fleksible uge må ikke overstige 144 timer. 3. Den ugentlige køretid må ikke overstige 56 timer.
For så vidt angår international personbefordring bortset fra rutekørsel ændres tallet »seks« i andet og tredje afsnit til tallet »tolv« og ordet »sjette« i tredje afsnit til ordet »tolvte«.	Udgår
Medlemsstaterne kan lade det foregående afsnit finde anvendelse på anden indenlandsk personbefordring end rutekørsel.	Udgår
2. Den samlede køretid må ikke overstige 90 timer inden for to på hinanden følgende uger.	4. Summen af køretiderne i to på hinanden følgende fleksible uger må ikke overstige 90 timer.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Ny	5. Den daglige og den ugentlige køretid omfatter al køretid på Fællesskabets eller et tredjelands område.
Ny	6. En fører af et køretøj henhørende under denne forordning, som mellem to daglige hviletider eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid også fører et køretøj, der falder ind under undtagelsesbestemmelserne i artikel 3 eller i artikel 13 og 14, skal registrere den samlede daglige køretid.
Artikel 7	*Artikel 7*
Ny	1. Efter højst tre timers kørsel skal føreren holde en pause på mindst 30 minutter, medmindre han påbegynder en hviletid.
1. Efter en køretid på 4½ time skal føreren afbryde kørslen i mindst 45 minutter, medmindre han påbegynder en hvileperiode.	2. Pausen kan dog holdes efter højst fire og en halv times kørsel, hvis den forlænges til mindst 45 minutter, medmindre føreren påbegynder en hviletid.
2. Denne afbrydelse kan erstattes af afbrydelser på mindst femten minutter hver, som indskydes i køretiden eller straks efter denne på en sådan måde, at bestemmelserne i stk. 1 overholdes.	Udgår
3. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne for så vidt angår indenlandsk rutekørsel med personer fastsætte afbrydelsens mindste varighed til 30 minutter efter en køretid på højst fire timer. En sådan fravigelse kan kun indrømmes i de tilfælde, hvor kørselsafbrydelser på over 30 minutters varighed vil kunne forstyrre trafikken i bymæssig bebyggelse, og hvor det ikke er muligt for førerne at indskyde en afbrydelse på 15 minutter i den 4 timers køretid, der måtte gå forud for afbrydelsen på 30 minutter.	Udgår
4. Under disse afbrydelser må føreren ikke udføre andet arbejde. Ventetid og tid, der ikke anvendes til at føre et køretøj, men som tilbringes i et kørende køretøj, på en færge eller i et tog, betragtes ikke som »andet arbejde« i henhold til denne artikel.	Udgår
5. De afbrydelser, som sker i overensstemmelse med denne artikel, kan ikke betragtes som daglig hviletid.	Udgår

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 8	*Artikel 8*
1. Inden for hvert tidsrum af 24 timer skal føreren have en daglig hviletid på mindst elleve sammenhængende timer, som kan nedsættes til mindst ni sammenhængende timer højst tre gange inden for en uge, såfremt der inden udgangen af den følgende uge gives en til nedsættelsen svarende hviletid.	1. Føreren skal have daglige og ugentlige hviletider.
	2. Føreren skal afslutte en ny daglig hviletid senest 24 timer efter afslutningen af den foregående daglige eller ugentlige hviletid.
De dage, hvor hviletiden ikke nedsættes i henhold til første afsnit, kan den inden for et tidsrum af 24 timer opdeles i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skal være på mindst otte sammenhængende timer. I så fald udvides den minimale hviletid til tolv timer.	Hvis den daglige hviletid, som falder inden for 24 timers perioden, er på mindst ni timer, men mindre end tolv timer, skal den betragtes som reduceret daglig hviletid.
	3. Føreren kan have højst tre reducerede daglige hviletider i løbet af en fleksibel uge.
2. Hvis der er mindst to førere i køretøjet, skal de begge have en daglig hviletid på mindst otte sammenhængende timer inden for enhver periode på 30 timer.	4. Uanset stk. 2 skal en fører, der deltager i flermandsbetjening, afslutte en ny daglig hviletid senest 30 timer efter afslutningen af den foregående daglige hviletid.
3. I løbet af hver uge skal en af de i stk. 1 og 2 nævnte hvileperioder forlænges til i alt 45 sammenhængende timers ugentlig hviletid. Denne hvileperiode kan afkortes til mindst 36 sammenhængende timer, hvis den tages på køretøjets eller på førerens hjemsted, eller til mindst 24 sammenhængende timer, hvis den tages et andet sted. For enhver afkortelse gives der en tilsvarende hviletid, som skal tages samlet inden tre uger efter udløbet af den pågældende uge.	5. Føreren skal påbegynde en ny normal ugentlig hviletid senest efter tretten på hinanden følgende 24 timers perioder efter afslutningen af den foregående normale ugentlige hviletid.
4. En ugentlig hvileperiode, som påbegyndes i en uge og fortsætter ind i den følgende uge, kan henføres til den ene eller den anden af disse.	Udgår
5. For så vidt angår personbefordring, på hvilke artikel 6, stk. 1, fjerde og femte afsnit, finder anvendelse, kan en ugentlig hvileperiode overføres til den uge, der følger efter den uge, i hvilken hvileperioden er indtjent, og tages sammen med denne anden uges ugentlige hviletid.	Udgår
6. Hviletid, der tages som kompensation for nedsættelse af daglig og/eller ugentlig hviletid, skal tages sammen med et andet hvil på mindst otte timer og skal på anmodning af den pågældende fører tillades afholdt på køretøjets eller førerens hjemsted.	Udgår
7. Daglig hviletid kan holdes i køretøjet, hvis dette er udstyret med en soveplads og holder stille.	6. Daglige og ugentlige hviletider kan tilbringes i køretøjet, hvis dette er udstyret med passende sovefaciliteter til hver fører, og køretøjet holder stille.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 9	*Artikel 9*
Uanset artikel 8, stk. 1, kan den daglige hviletid, såfremt føreren inden for gods- eller personbefordring følger med et køretøj, der transporteres med færge eller jernbane, afbrydes kun en gang, for så vidt følgende betingelser overholdes:	1. Uanset artikel 8 må en normal daglig hviletid, som holdes, mens føreren ledsager et køretøj om bord på færge eller tog, højst afbrydes én gang af andre aktiviteter i sammenlagt højst én time.
— den del af den daglige hviletid, der tilbringes på fast grund, bør ligge før eller efter den del af den daglige hviletid, der tilbringes om bord på færge eller i tog,	Udgår
— tidsrummet mellem de to dele af den daglige hviletid bør være så kort som muligt og må i intet tilfælde overstige en time før indladningen eller efter udladningen af køretøjet, idet toldbehandlingen medregnes i indladnings- eller udladningsprocessen,	Udgår
— under begge de to dele af den daglige hviletid skal føreren kunne disponere over en seng eller en køje.	2. I den i stk. 1 nævnte daglige hviletid skal føreren have adgang til en soveplads eller en liggeplads.
— Den daglige hviletid, der afbrydes på denne måde, forlænges med to timer.	Udgår
Forbud mod visse former for aflønning	**Virksomhedens ansvar**
Artikel 10	*Artikel 10*
Førere, som er lønnede arbejdstagere, må ikke, ej heller i form af præmier eller løntillæg, vederlægges i forhold til den tilbagelagte strækning og/eller den transporterede godsmængde, medmindre sådanne præmier eller løntillæg er af en sådan art, at de ikke kan bringe færdselssikkerheden i fare.	1. Transportvirksomhederne må ikke give førere, som er ansat af eller stillet til rådighed for dem, nogen betaling, heller ikke i form af præmier eller løntillæg, i forhold til den tilbagelagte strækning og/eller den transporterede godsmængde, hvis betalingen er af en sådan art, at den udgør en fare for færdselssikkerheden.
Ny Indføjelse af den tidligere artikel 15, stk. 2.	2. Transportvirksomhederne skal tilrettelægge de i stk. 1 nævnte føreres arbejde på en sådan måde, at førerne er i stand til at overholde bestemmelserne i kapitel II i denne forordning og i forordning (EØF) nr. 3821/85. Transportvirksomhederne skal informere førerne på rette måde og føre regelmæssig kontrol for at sikre overholdelsen af bestemmelserne i kapitel II i denne forordning og i forordning (EØF) nr. 3821/85.
Ny	3. Det betragtes som en overtrædelse, hvis en fører bryder de i kapitel II fastsatte regler på en medlemsstats område eller dels inden for, dels uden for en medlemsstats område. Det betragtes som en overtrædelse, hvis en fører kører på en medlemsstats område efter at have brudt de nævnte regler på et givet tidspunkt efter den seneste ugentlige hviletid, selv om føreren ikke befandt sig på den pågældende medlemsstats område, da reglerne blev brudt.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Ny	4. En transportvirksomhed, der er etableret i en medlemsstat, er ansvarlig for de i stk. 3 nævnte overtrædelser, som en fører har begået til fordel for transportvirksomheden, selv om den pågældende fører ikke befandt sig på medlemsstatens område, da overtrædelserne fandt sted.
Ny	5. En transportvirksomhed er ikke ansvarlig i henhold til stk. 4, hvis den beviser, at — a) overtrædelsen skyldes, at føreren havde undladt at rette sig efter virksomhedens instrukser, eller at b) den ikke var klar over og ikke med rimelighed kunne forventes at være klar over, at føreren var ansat af eller stod til rådighed for flere arbejdsgivere og derfor havde modtaget flere forskellige instrukser, som kunne føre til overtrædelse af bestemmelserne i kapitel II.
Ny	6. En fører, som er ansat af eller står til rådighed for mere end én transportvirksomhed, skal give samtlige virksomheder tilstrækkelig information til, at de kan overholde bestemmelserne i kapitel II.
Artikel 11	*Artikel 11*
Hver medlemsstat kan anvende højere minimumsgrænser eller lavere maksimumsgrænser end dem, der er fastsat i artikel 5 til 8. Denne forordning gælder dog fortsat for førere, som udfører international transport med køretøjer, der er indregistreret i en anden medlemsstat.	En medlemsstat kan anvende længere minimumspauser og hviletider eller kortere maksimumskøretider end dem, der er fastsat i artikel 6-9, når det drejer sig om vejtransport, som udelukkende udføres inden for dens område med køretøjer registreret i medlemsstaten.
Artikel 12	*Artikel 12*
Hvis det er foreneligt med færdselssikkerheden, kan føreren for at nå frem til en egnet holdeplads fravige denne forordning i det omfang, hvori det er nødvendigt for at garantere personers, køretøjets eller lastens sikkerhed. Føreren skal på kontrolapparatets diagramark eller på sin arbejdstidsplan notere arten af og grunden til, at fravigelse er sket.	Hvis det er foreneligt med hensynet til færdselssikkerheden, kan føreren for at nå frem til en egnet holdeplads fravige bestemmelserne i artikel 6-9 i det omfang, hvori det er nødvendigt af hensyn til sikkerheden for personer eller for køretøjet eller dets last. Føreren skal på kontrolapparatets diagramark eller på arbejdstidsplanen angive årsagen til fravigelsen af bestemmelserne.
Artikel 13	*Artikel 13*
1. Hver enkelt medlemsstat kan på sit eget område eller efter aftale med vedkommende anden medlemsstat på dennes område meddele undtagelser fra enhver af denne forordnings bestemmelser om transport, som udføres ved hjælp af et køretøj af en eller flere af følgende kategorier:	1. For så vidt som det er foreneligt med de i artikel 1 fastsatte mål, kan enhver medlemsstat på sit eget område eller på en anden medlemsstats område, såfremt denne anden medlemsstat er indforstået hermed, tillade, at transport, der udføres ved hjælp af følgende køretøjer, undtages fra bestemmelserne i artikel 5-9:
a) køretøjer til personbefordring, hvis indretning og udstyr gør dem egnet til befordring af højst 17 personer, føreren iberegnet, og som er konstrueret til dette formål;	Udgår

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
b) køretøjer, der anvendes af offentlige myndigheder til egen kørsel, som ikke konkurrerer med erhvervstransportvirksomheder;	a) køretøjer, som offentlige myndigheder ejer eller lejer uden fører for at udføre vejtransporttjenester, som ikke konkurrerer med tjenester, der udføres af private transportvirksomheder;
c) køretøjer, der af virksomheder inden for landbrug, gartneri, skovbrug eller fiskeri anvendes til godstransport inden for en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted, herunder i kommuner, hvis centrum ligger inden for denne radius;	b) køretøjer, som landbrugs-, gartneri-, skovbrugs- og fiskerivirksomheder anvender til godstransport inden for en radius af 50 km fra deres hjemsted;
d) køretøjer, der anvendes til transport af slagteaffald eller af dyrekroppe, som ikke er bestemt til konsum;	Udgår
e) køretøjer, der anvendes til transport af levende dyr fra gårde til lokale markeder og omvendt eller fra markeder til lokale slagterier;	Udgår
f) køretøjer, der anvendes som butikker til betjening af lokale markeder eller til dørsalg, til ambulante bank- og sparekasseforretninger, til gudstjenester, til udlån af bøger, plader eller kassetter samt til kulturelle formål eller udstillinger, og som specielt er indrettet hertil;	Udgår
g) køretøjer, der inden for en radius af 50 km fra køretøjets hjemsted anvendes til transport af materiel eller udstyr, som benyttes ved udførelsen af førerens erhverv, såfremt kørsel ikke er førerens hovedvirksomhed, og såfremt undtagelsen ikke i alvorlig grad strider mod de med denne forordning tilstræbte mål. Medlemsstaterne kan gøre denne undtagelse betinget af, at der meddeles en individuel tilladelse;	c) køretøjer med en højest tilladt vægt på ikke over 7 500 kg, som inden for en radius af 50 km fra virksomhedens hjemsted anvendes til transport af materiel eller udstyr, som føreren benytter under udøvelsen af sit erhverv, forudsat at kørslen af køretøjerne ikke er førerens hovedaktivitet;
h) køretøjer, der udelukkende anvendes på øer med et areal på højst 2 300 km^2, som ikke er forbundet med fastlandet med en bro, et vadested eller en tunnel, der er åbne for motorkøretøjer;	d) køretøjer, der udelukkende anvendes på øer med et areal på højst 2 300 km^2, som ikke er forbundet med resten af landet med en bro, et vadested eller en tunnel med adgang for motorkøretøjer;
i) køretøjer, der anvendes til godstransport, og som fremdrives ved gas, der produceres på køretøjet, eller ved elektricitet, eller som er udstyret med en automatisk virkende, hastighedsmaksimerende anordning, såfremt disse køretøjer i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er indregistreret, sidestilles med køretøjer, der fremdrives ved benzin- eller dieselmotorer, og hvis største tilladte totalvægt inklusive påhængsvogne eller sættevogne ikke overstiger 3,5 tons;	e) køretøjer, som anvendes til godstransport inden for en radius af 50 km fra virksomhedens hjemsted og fremdrives ved hjælp af naturgas eller flydende gas eller elektricitet, og hvis højest tilladte vægt inklusive påhængsvogne eller sættevogne ikke overstiger 7 500 kg;

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
j) køretøjer, der anvendes i køreskoler med henblik på erhvervelse af kørekort;	f) køretøjer, der anvendes til køreundervisning med henblik på erhvervelse af kørekort, forudsat at de ikke anvendes til erhvervsmæssig godstransport eller personbefordring;
k) traktorer, der udelukkende anvendes til land- og skovbrugsarbejde.	Udgår
Fra artikel 4	g) køretøjer, der benyttes i forbindelse med kloakering, beskyttelse mod oversvømmelse, vandforsyning, vedligeholdelse og kontrol af veje samt renovation.
Medlemsstaterne underretter Kommissionen om undtagelser, som de meddeler i henhold til dette stykke.	2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de undtagelser, de har givet tilladelse til i henhold til stk. 1, og Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.
2. Medlemsstaterne kan med Kommissionens godkendelse fra anvendelsen af denne forordning undtage køretøjer, som udfører transport under ekstraordinære omstændigheder, hvis sådan undtagelse ikke i alvorlig grad strider mod forordningens målsætning. I nødstilfælde kan de i højst 30 dage meddele en midlertidig tilladelse, hvorom Kommissionen straks skal underrettes. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater om undtagelser, der meddeles i henhold til dette stykke.	*Artikel 14* For så vidt som det er foreneligt med de i artikel 1 fastsatte mål, kan medlemsstaterne efter bemyndigelse fra Kommissionen tillade, at transport, der udføres under ekstraordinære omstændigheder, undtages fra bestemmelserne i artikel 6-9 i denne forordning. I nødstilfælde kan medlemsstaterne for en periode af højst 30 dage udstede en midlertidig tilladelse, hvorom Kommissionen straks skal underrettes. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater om enhver undtagelse, hvortil der er givet tilladelse i henhold til denne artikel.
Ny	*Artikel 15* Medlemsstaterne sikrer, at førere af køretøjer som nævnt i artikel 3, stk. 1, er omfattet af nationale bestemmelser, der yder tilstrækkelig beskyttelse med hensyn til tilladte køretider og påbudte pauser og hvileperioder.
Artikel 14 1. Ved rutekørsel med personer — i indenlandsk trafik, — i international trafik, når rutens endestationer befinder sig inden for en radius af 50 km i lige linje fra en grænse mellem to medlemsstater, og når den samlede rutestrækning ikke overstiger 100 km, der omfattes af denne forordning, skal befordringsvirksomheden opstille en fartplan og en arbejdstidsplan.	*Artikel 16* 1. Er køretøjet ikke udstyret med et kontrolapparat i henhold til forordning (EØF) nr. 3821/85, gælder bestemmelserne i stk. 2 og 3 i denne artikel indtil den 31. december 2006 for: a) indenlandsk rutekørsel med personer og b) international rutekørsel med personer, såfremt rutens endestationer ligger inden for en afstand af 50 km i fugleflugtslinje fra en grænse mellem to medlemsstater og rutens længde ikke overstiger 100 km.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
2. Arbejdstidsplanen skal for hver fører angive navn og hjemsted samt den forud fastsatte tidsplan for de forskellige køretider, perioder med andet arbejde og den tid, hvori føreren i øvrigt er til rådighed.	2. Virksomheden opstiller en fartplan og en arbejdstidsplan, som for hver fører angiver navn og hjemsted samt den forud fastsatte tidsplan for de forskellige køretider, perioder med andet arbejde, pauser og rådighedstid. Enhver fører, der udfører en i stk. 1 omhandlet tjeneste, medfører et uddrag af arbejdstidsplanen og et eksemplar af fartplanen.
3. Arbejdstidsplanen skal indeholde samtlige i stk. 2 nævnte oplysninger for et minimumstidsrum af den løbende samt den forudgående og den følgende uge.	3. Arbejdstidsplanen a) indeholder alle de i stk. 2 nævnte oplysninger for en periode, som mindst omfatter de 28 foregående dage; b) underskrives af transportvirksomhedens leder eller af dennes befuldmægtigede og c) opbevares af transportvirksomheden i et år efter udløbet af den periode, som den omfatter. Transportvirksomheden udleverer et uddrag af arbejdstidsplanen til den berørte fører på dennes anmodning. Arbejdstidsplanen forevises og udleveres på anmodning af en godkendt inspektør.
4. Arbejdstidsplanen skal være underskrevet af virksomhedens leder eller hans befuldmægtigede.	Se stk. 3, litra b).
5. Enhver fører, der udfører en i stk. 1 omhandlet tjeneste, medfører et uddrag af arbejdstidsplanen og et eksemplar af fartplanen.	Se stk. 2.
6. Virksomheden skal opbevare arbejdstidsplanen i et år efter udløbet af det tidsrum, som den omfatter. Den skal på en førers anmodning udlevere denne et uddrag af arbejdstidsplanen.	Se stk. 3, litra c).
7. Såfremt køretøjet er udstyret med et kontrolapparat, som anvendes i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport, omfattes føreren ikke af denne artikel.	Flyttet til stk. 1.
Artikel 15	Artiklen udgår
1. Virksomheden skal tilrettelægge førernes arbejde på en sådan måde, at de er i stand til at overholde de pågældende bestemmelser i denne forordning og i forordning (EØF) nr. 3821/85.	Flyttet til artikel 10

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
2. Virksomheden skal regelmæssigt kontrollere, om de to forordninger er blevet overholdt. Konstateres der overtrædelser, skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger til at forhindre gentagelse.	Flyttet til artikel 10
Artikel 16	*Artikel 17*
1. Kommissionen udarbejder hver andet år en beretning om gennemførelsen i medlemsstaterne af denne forordning og om den udvikling, der er sket på de pågældende områder. Kommissionen fremsender beretningen til Rådet og Europa-Parlamentet senest tretten måneder efter udløbet af den toårsperiode, som beretningen vedrører.	Medlemsstaterne sender Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for, at den hvert andet år kan udarbejde en rapport om gennemførelsen af denne forordning og af forordning (EØF) nr. 3821/85 og om den udvikling, der har fundet sted på de forskellige områder, og benytter hertil den i Kommissionens beslutning 93/173/EØF [1] fastsatte standardformular. Oplysningerne skal være Kommissionen i hænde senest den 30. september efter udløbet af den toårsperiode, som rapporten omfatter. Kommissionen fremsender rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet senest tretten måneder efter udløbet af den toårsperiode, som rapporten omfatter.
2. For at sætte Kommissionen i stand til at udarbejde den i stk. 1 nævnte beretning fremsender medlemsstaterne hvert andet år de nødvendige oplysninger til Kommissionen på grundlag af en standardmodel. Disse oplysninger skal være Kommissionen i hænde senest den 30. september efter udløbet af den toårsperiode, som beretningen vedrører.	Se stk. 1, første og tredje afsnit.
3. Kommissionen udarbejder en standardmodel efter samråd med medlemsstaterne.	Se stk. 1, første afsnit.
Artikel 17	*Artikel 18*
1. Medlemsstaterne udsteder efter høring af Kommissionen rettidigt de til gennemførelse af denne forordning nødvendige administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser. Disse bestemmelser skal bl.a. omfatte tilrettelæggelse af samt fremgangsmåde og midler til kontrollens gennemførelse samt de i tilfælde af overtrædelse gældende sanktioner.	1. Medlemsstaterne vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre denne forordning. *Artikel 19* Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordnings bestemmelser og sikrer, at de finder anvendelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have præventiv virkning. De kan være af civilretlig, administrativ eller strafferetlig art. De omfatter også mulighed for beslaglæggelse af køretøjet i tilfælde af alvorlige overtrædelser.
2. Medlemsstaterne yder hinanden bistand til forordningens gennemførelse og kontrollen dermed.	*Artikel 20* 1. Medlemsstaterne bistår hinanden med at gennemføre forordningen og kontrollere, at den overholdes. De underretter den medlemsstat, i hvilken transportvirksomheden er etableret, om enhver overtrædelse af de i kapitel II fastsatte bestemmelser, begået i eller uden for deres område, herunder enhver overtrædelse, der har fundet sted forud for den seneste ugentlige hviletid. Denne underretning skal gives inden for en rimelig frist og indbefatte oplysninger om de sanktioner, der er iværksat.

[1] EFT L 72 af 25.3.1993, s. 33.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
3. Inden for rammerne af denne gensidige bistand meddeler medlemsstaternes myndigheder regelmæssigt hinanden alle oplysninger om — overtrædelser af denne forordning, som begås af statsborgere i andre medlemsstater, og om de sanktioner, der er anvendt i tilfælde af sådanne overtrædelser, — sanktioner, som en medlemsstat har anvendt over for egne statsborgere, som har begået sådanne overtrædelser i andre medlemsstater.	2. Medlemsstaternes myndigheder udveksler regelmæssigt alle disponible oplysninger om: a) overtrædelser af de i kapitel II fastsatte bestemmelser, begået af personer, der er bosat eller har hjemsted i en anden medlemsstat, og de sanktioner, overtrædelserne har givet anledning til b) sanktioner, som en medlemsstat har iværksat over for personer, der er bosat eller har hjemsted i den pågældende medlemsstat, på grund af overtrædelser begået i andre medlemsstater.
	Artikel 22 **Udvalgsprocedurer**
Ny	1. Kommissionen bistås af det i artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 3821/85 nævnte udvalg, som består af repræsentanter for medlemsstaterne og har Kommissionens repræsentant som formand. 2. Når der henvises til dette stykke, finder rådgivningsproceduren i artikel 3 i Rådets afgørelse 1999/468/EF anvendelse, jf. dog bestemmelserne i artikel 7 og 8 i samme afgørelse.
	Artikel 23
Ny	1. Medlemsstaterne kan forelægge Kommissionen ethvert spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning. Afgørelserne træffes i overensstemmelse med den i artikel 22, stk. 2, nævnte rådgivningsprocedure. 2. På anmodning af en medlemsstat eller på eget initiativ skal Kommissionen: — undersøge de tilfælde, hvor der viser sig at være forskel i anvendelsen og håndhævelsen af forordningens bestemmelser; — præcisere forordningens bestemmelser og sikre en ensartet anvendelse heraf; — i konkrete sager vedrørende køretid, pauser og hviletid træffe afgørelse i overensstemmelse med den i artikel 22, stk. 2, nævnte rådgivningsprocedure. Kommissionen meddeler sin afgørelse til Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne. 3. Uden at dette berører artikel 226 i traktaten, kan enhver medlemsstat indbringe Kommissionens afgørelse for Rådet inden en måned. Rådet kan med kvalificeret flertal i særlige tilfælde træffe en anden afgørelse inden for en frist af to måneder.

Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85	Forslag
Artikel 18	*Artikel 24*
1. Forordning (EØF) nr. 543/69 ophæves. Dog . . .	Forordning (EØF) nr. 3820/85 ophæves.
2. Henvisninger til den i henhold til stk. 1 ophævede forordning skal betragtes som henvisninger til nærværende forordning.	Udgår
Artikel 19	*Artikel 25*
Denne forordning træder i kraft den 29. september 1986.	Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Den anvendes fra januar 2004. Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forslag til Rådets afgørelse til på vegne af Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) at godkende en international fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald

(2002/C 51 E/06)

KOM(2001) 520 endelig udg. — 2001/0225(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 15. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald kunne underskrives fra den 29. september 1997 og frem til den 18. juni 2001, hvor den trådte i kraft.

(2) Konventionen kan nu tiltrædes af regionale organisationer af integrerende eller anden art, forudsat at organisationens medlemmer er suveræne stater, og at den er kompetent til at forhandle, indgå og anvende internationale aftaler inden for områder, som er dækket af Konventionen, og Fællesskabet har valgt at tiltræde konventionen.

(3) På baggrund af de opgaver, der er overdraget Fællesskabet i medfør af Kapitel 3 »Sundhedsbeskyttelse« i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, bør Det Europæiske Atomenergifællesskabs tiltræden til Konventionen godkendes.

(4) Når Det Europæiske Atomenergifællesskab tiltræder den fælles konvention, vil det være nødt til at tage forbehold vedrørende den manglende overensstemmelse af artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/3/Euratom om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald mellem medlemsstaterne samt ind i og ud af Fællesskabet [1] med det særlige krav i den fælles konventions artikel 27, stk. 1, punkt i), om destinationslandets tilsagn i forbindelse med grænseoverskridende transporter.

(5) Ved tiltrædelse af Konventionen, pålægges organisationen i henhold til artikel 39, stk. 4, punkt iii), at fremsende en erklæring til depositaren med angivelse af, hvilke stater, der er medlemmer, hvilke af Konventionens artikler, der finder anvendelse på organisationen, og organisationens kompetence inden for områder, der dækkes af artiklerne —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

1. Hermed godkendes tiltrædelsen til den fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald.

2. Teksten til konventionen er knyttet til denne afgørelse.

3. Teksten til Det Europæiske Atomenergifællesskabs erklæring i henhold til bestemmelserne i artikel 39, stk. 4, punkt iii) i den fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald er knyttet til denne afgørelse.

[1] EFT L 35 af 12.2.1992, s. 24.

BILAG

UDKAST

Erklæring fra Det Europæiske Atomenergifællesskab i henhold til bestemmelserne i artikel 39, stk. 4, punkt iii) i den fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald

Følgende stater er i øjeblikket medlemmer af Det Europæiske Atomenergifællesskab: Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Hellenske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Fællesskabet erklærer, at artikel 1 til 16, 18, 19, 21 og 24 til 44 i Konventionen finder anvendelse på Fællesskabet.

Fællesskabet har kompetence på de områder, der dækkes af artikel 4 til 16, 18, 19, 21 og 24 til 28 i Konventionen i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs artikel 2, stk. b), og de relevante artikler i Afsnit II, kapitel 3, med titlen »Sundhedsbeskyttelse«.

Forslag til Rådets afgørelse til på vegne af Det Europæiske Fællesskab (EF) at tiltræde den internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald

(2002/C 51 E/07)

KOM(2001) 520 endelig udg. — 2001/0225(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 15. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 174, stk. 4, og artikel 300, stk. 2, første stykke, og stk. 3, første stykke,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald kunne underskrives fra den 29. september 1997 og frem til den 18. juni 2001, hvor den trådte i kraft.

(2) Konventionen kan nu tiltrædes af regionale organisationer af integrerende eller anden art, forudsat at organisationens medlemmer er suveræne stater, og at den er kompetent til at forhandle, indgå og anvende internationale aftaler inden for områder, som er dækket af Konventionen, og Fællesskabet har valgt at tiltræde konventionen.

(3) På baggrund af Fællesskabets miljøbeskyttelsespolitik, som er fastlagt i artikel 174 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, bør Det Europæiske Fællesskab tiltræde Konventionen.

(4) Ved tiltrædelse af Konventionen, pålægges organisationen i henhold til artikel 39, stk. 4, punkt iii), at fremsende en erklæring til depositaren med angivelse af, hvilke stater, der er medlemmer, hvilke af Konventionens artikler, der finder anvendelse på organisationen, og organisationens kompetence inden for områder, der dækkes af artiklerne —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

1. Det Europæiske Fællesskab tiltræder hermed den internationale fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald.

2. Teksten til konventionen er knyttet til denne afgørelse.

3. Teksten til Det Europæiske Fællesskabs erklæring i henhold til bestemmelserne i artikel 39, stk. 4, punkt iii) i den fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald er knyttet til denne afgørelse.

FÆLLES KONVENTION

om sikker behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald

PRÆAMBEL

DE KONTRAHERENDE PARTER,

i) som er klar over, at drift af atomreaktorer medfører brugt brændsel og radioaktivt affald, og at udnyttelse af andre former for atomteknologi også skaber radioaktivt affald;

ii) som er klar over, at behandling af både brugt brændsel og radioaktivt affald stiller de samme sikkerhedskrav;

iii) som kan bekræfte, at det er vigtigt for det internationale samfund at sikre, at de sikkerhedsforanstaltninger, som planlægges og træffes i forbindelse med behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald, er forsvarlige;

iv) som er klar over, at det er vigtigt at underrette offentligheden om sikkerhedsproblemer i forbindelse med behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald;

v) som ønsker at fremme effektiv nuklear sikkerhed over hele verden;

vi) som kan bekræfte, at det endelige ansvar for sikker behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald ligger hos den enkelte stat;

vii) som anser det for den enkelte stats egen opgave at opstille en politik for brændselskredsløbet, således at nogle stater kan betragte brugt brændsel som en værdifuld ressource, der kan oparbejdes, og andre kan vælge at deponere det;

viii) som mener, at brugt brændsel og radioaktivt affald, der ikke omfattes af denne konvention, fordi det hører under militær- eller forsvarsprogrammer, bør behandles i overensstemmelse med konventionens krav;

ix) som kan bekræfte, at internationalt samarbejde i form af bilaterale og multilaterale ordninger og med denne konvention som grundlag er vigtigt for at gøre behandlingen af brugt brændsel og radioaktivt affald mere sikker;

x) som er opmærksomme på udviklingslandenes og ikke mindst de mindre udviklede landes og overgangsøkonomilandenes behov og på behovet for at udbygge nuværende ordninger, så de kan bidrage til, at disse lande kan opnå denne konventions rettigheder og udføre dens forpligtelser;

xi) som er overbeviste om, at radioaktivt affald, i den udstrækning sikker behandling af det kan betrygges, bør deponeres i den stat, hvor det er opstået, men som også er klar over, at sikker og effektiv behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald under visse omstændigheder kan foregå på grundlag af aftaler mellem kontraherende parter om den ene parts anvendelse af den andens anlæg, især når affaldet stammer fra fælles projekter;

xii) som mener, at enhver stat har ret til at forbyde indførsel af brugt udenlandsk brændsel og udenlandsk radioaktivt affald;

xiii) som henviser til konventionen om nuklear sikkerhed (1994), konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld (1986), konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare (1986), konventionen om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (1980), konventionen om forhindring af havforurening ved dumpning af affald og andre stoffer (ændret 1994) og andre relevante internationale aftaler;

xiv) som henviser til principperne i de tværinstitutionelle »grundlæggende internationale sikkerhedsstandarder for beskyttelse mod ioniserende stråling og for strålingskilders sikkerhed« (1996), i IAEA's sikkerhedsgrundbegreber »principper for behandling af radioaktivt affald« (1995) og i de nuværende internationale standarder for sikker transport af radioaktivt materiale;

xv) som henviser til kapitel 22 i Agenda 21, der blev vedtaget af De Forenede Nationers konference for miljø og udvikling i Rio de Janeiro i 1992, hvori det fastslås, at sikker og miljømæssigt forsvarlig behandling af radioaktivt affald er af altovervældende betydning;

xvi) som finder det ønskeligt, at den særlige internationale kontrolordning for radioaktivt materiale i artikel 1, stk. 3, i Basel-konventionen om kontrol med grænseoverskridende transporter af farligt affald og bortskaffelse heraf (1989), styrkes;

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITEL 1

FORMÅL, DEFINITIONER OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Formål

Formålet med denne konvention er:

i) at skabe og fastholde et højt sikkerhedsniveau i forbindelse med behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald i hele verden ved at udbygge de nationale ordninger og det internationale samarbejde, herunder også relevant sikkerhedsorienteret teknisk samarbejde

ii) at sikre effektiv beskyttelse mod mulige risici på alle trin i behandlingen af brugt brændsel og radioaktivt affald, så enkeltpersoner, samfund og miljø nu og for fremtiden beskyttes mod skadelige virkninger af ioniserende stråling på en sådan måde, at den nuværende generations ønsker og behov opfyldes, uden at fremtidige generationers mulighed for at opfylde deres ønsker og behov sættes over styr

iii) at forhindre strålingsulykker og afhjælpe følgerne af dem, hvis de indtræffer på noget tidspunkt under behandlingen af brugt brændsel eller radioaktivt affald.

Artikel 2

Definitioner

I denne konvention forstås ved:

a) »lukning«, alle aktiviteters ophør nogen tid efter det brugte brændsels eller radioaktive affalds anbringelse på deponeringsanlægget. Det omfatter det sidste arbejde af teknisk eller anden art, som er nødvendigt for at gøre anlægget sikker på længere sigt;

b) »nedlukning«, alle foranstaltninger, som fører til, at et nukleart anlæg, dog ikke et deponeringsanlæg, kan frigives fra lovfæstet kontrol. Disse foranstaltninger omfatter dekontaminerings- og afmonteringsprocesserne;

c) »udledninger«, lovlig, planlagt og kontrolleret afgivelse til omgivelserne af flydende eller luftformigt radioaktivt materiale, der opstår på kontrollerede nukleare anlæg under normal drift inden for grænser, som kontrolmyndigheden har godkendt;

d) »deponering«, anbringelse af brugt brændsel eller radioaktivt affald på et dertil beregnet anlæg uden tanke på generhvervelse;

e) »tilladelse«, en godkendelse, fuldmagt eller bevilling fra kontrolmyndigheden til at udføre aktiviteter i forbindelse med behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald;

f) »nukleart anlæg«, et civilt anlæg og det dertil hørende område med bygninger og udstyr, hvor der fremstilles, forarbejdes, anvendes, behandles, opbevares eller deponeres radioaktivt materiale i et sådant omfang, at det er nødvendigt at træffe sikkerhedsforanstaltninger;

g) »driftslevetid«, det tidsrum, hvori et anlæg til behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald benyttes til sit formål. Hvis det drejer sig om et deponeringsanlæg, begynder tidsrummet, når brugt brændsel eller radioaktivt affald for første gang anbringes på anlægget, og det slutter, når anlægget lukkes;

h) »radioaktivt affald«, luftformigt, flydende eller fast radioaktivt materiale, som den kontraherende part eller en fysisk eller juridisk person, hvis afgørelse accepteres af den kontraherende part, ikke finder yderligere anvendelse for, og som i sin egenskab af radioaktivt affald kontrolleres af en kontrolmyndighed efter den kontraherende parts love og bestemmelser;

i) »behandling af radioaktivt affald«, alle aktiviteter, herunder nedlukningsaktiviteter, i forbindelse med behandling, forbehandling, emballering, opbevaring eller deponering af radioaktivt affald, dog ikke dets bortførsel. Også udledninger kan være omfattet;

j) »anlæg til behandling af radioaktivt affald«, et anlæg, hvis hovedformål er behandling af radioaktivt affald, herunder nukleare anlæg, som er under nedlukning, men kun hvis de af den kontraherende part benyttes som anlæg til behandling af radioaktivt affald;

k) »kontrolmyndighed«, et eller flere organer, som af den kontraherende part har fået juridisk myndighed til at tage sig af sikkerhedsaspekterne i forbindelse med behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald, herunder udstedelse af tilladelser;

l) »oparbejdning«, en proces eller aktivitet, hvis formål er at udvinde radioaktive isotoper af brugt brændsel med henblik på yderligere anvendelse;

m) »indkapslet kilde«, radioaktivt materiale, som er permanent indkapslet i en beholder eller tæt indesluttet og i fast form, dog ikke reaktorbrændselselementer;

n) »brugt brændsel«, nukleart brændsel, som er blevet bestrålet i en reaktorkerne og permanent fjernet fra den;

o) »behandling af brugt brændsel«, alle aktiviteter i forbindelse med behandling eller opbevaring af brugt brændsel, dog ikke dets bortførsel. Også udledninger kan være omfattet;

p) »anlæg til behandling af brugt brændsel«, et anlæg, hvis hovedformål er behandling af brugt brændsel;

q) »bestemmelsesland«, et land, hvortil grænseoverskridende flytning planlægges eller finder sted;

r) »oprindelsesland«, et land, hvorfra grænseoverskridende flytning planlægges eller iværksættes;

s) »transitland«, et andet land end oprindelses- eller bestemmelseslandet gennem hvis territorium en grænseoverskridende flytning planlægges eller finder sted;

t) »opbevaring«, forvaring af brugt brændsel eller radioaktivt affald på et anlæg, der sørger for dets indeslutning, med tanke på senere generhvervelse;

u) »grænseoverskridende flytning«, enhver transport af brugt brændsel eller radioaktivt affald fra oprindelseslandet til bestemmelseslandet.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Denne konvention gælder sikker behandling af brugt brændsel, som stammer fra drift af civile atomreaktorer. Brugt brændsel, der befinder sig på oparbejdningsanlæg som led i en oparbejdningsproces, omfattes ikke af denne konvention, medmindre den pågældende kontraherende part erklærer, at oparbejdning indgår i behandlingen af brugt brændsel.

2. Konventionen omfatter også sikker behandling af radioaktivt affald, der stammer fra civile anvendelser. Konventionen gælder dog ikke affald, som kun indeholder naturligt forekommende radioaktivt materiale, der ikke stammer fra det nukleare brændselskredsløb, medmindre det drejer sig om en ubrugt, indkapslet kilde, eller det af den pågældende kontraherende part erklæres for radioaktivt affald i denne konventions forstand.

3. Konventionen gælder ikke sikker behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald, der omfattes af militær- eller forsvarsprogrammer, medmindre det af den pågældende kontraherende part erklæres for brugt brændsel eller radioaktivt affald i denne konventions forstand. Konventionen gælder dog sikker behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald fra militær- eller forsvarsprogrammer, hvis dette materiale permanent overføres til civile programmer og behandles inden for dem.

4. Konventionen gælder også udledninger efter bestemmelserne i artikel 4, 7, 11, 14, 24 og 26.

KAPITEL 2

SIKKER BEHANDLING AF BRUGT BRÆNDSEL

Artikel 4

Almindelige sikkerhedsbestemmelser

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enkeltpersoner, samfund og miljø beskyttes i tilstrækkelig grad mod strålingsfarer på alle trin i behandlingen af brugt brændsel.

Samtidig træffer de kontraherende parter alle nødvendige foranstaltninger for

i) at sikre, at risikoen ved residualvarme, som opstår under behandlingen af brugt brændsel, og bortledningen af den, behandles forsvarligt

ii) at sikre, at dannelsen af radioaktivt affald i forbindelse med behandling af brugt brændsel, holdes på det mindst mulige i overensstemmelse med den vedtagne politik for brændselskredsløbet

iii) at tage hensyn til sammenhængen mellem de forskellige trin i behandlingen af brugt brændsel

iv) at sørge for effektiv beskyttelse af enkeltpersoner, samfund og miljø ved på nationalt plan at benytte formålstjenlige beskyttelsesmetoder, som på grundlag af den nationale lovgivning er godkendt af kontrolmyndigheden og bygger på internationalt anerkendte kriterier og standarder

v) at tage hensyn til biologisk, kemisk og anden risiko i forbindelse med behandlingen af brugt brændsel

vi) at søge at undgå aktiviteter, hvis følger for fremtidige generationer efter al sandsynlighed kan forventes at blive større end dem, den nuværende generation anser for tilladelige

vii) at søge at undgå at pålægge fremtidige generationer unødvendige byrder.

Artikel 5

Nuværende anlæg

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at gennemgå sikkerheden på alle anlæg til behandling af brugt brændsel, som forefindes på det tidspunkt, hvor konventionen træder i kraft for den pågældende kontraherende part, og for om nødvendigt at sikre, at alle praktisk mulige forbedringer for at øge disse anlægs sikkerhed foretages.

Artikel 6

Planlagte anlægs beliggenhed

1. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der for planlagte anlæg til behandling af brugt brændsel indføres og benyttes en procedure, hvorefter

i) alle lokalitetsbestemte forhold, der kan påvirke sikkerheden i anlæggets driftslevetid, vurderes

ii) anlæggets indflydelse på enkeltpersoners, samfundets og miljøets sikkerhed vurderes

iii) oplysninger om anlæggets sikkerhed stilles til rådighed for offentligheden

iv) der føres samråd med kontraherende parter, som kan påvirkes af anlæggets nære beliggenhed, og der efter anmodning overlades dem almindelige oplysninger om anlægget, så de kan bedømme dets sandsynlige følger for sikkerheden på deres territorium.

2. De kontraherende parter træffer samtidig alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sådanne anlæg anbringes efter de almindelige sikkerhedsbestemmelser i artikel 4, så de ikke får uacceptable virkninger for andre kontraherende parter.

Artikel 7

Anlæggets udformning og opførelse

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) der ved udformning og opførelse af anlæg til behandling af brugt brændsel træffes passende foranstaltninger for at begrænse eventuel strålings virkninger på enkeltpersoner, samfund og miljø, det gælder også virkninger som følge af udledninger eller ukontrollerede udslip

ii) der på udformningsstadiet tages hensyn til planudkast og eventuelt også tekniske bestemmelser for nedlukning af anlæg til behandling af brugt brændsel

iii) den teknologi, der benyttes ved udformning og opførelse af anlæg til behandling af brugt brændsel, bygger på erfaring, forsøg eller analyse.

Artikel 8

Vurdering af anlæggets sikkerhed

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) der, før et anlæg til behandling af brugt brændsel opføres, foretages en systematisk vurdering af den sikkerheds- og miljørisiko, anlægget indebærer i hele sin driftslevetid

ii) der, før et anlæg til behandling af brugt brændsel sættes i drift, udarbejdes detaljerede, ajourførte fremstillinger af sikkerheds- og miljøvurderingerne, hvis det anses for nødvendigt at supplere de vurderinger, der omtales i stk. i).

Artikel 9

Anlæggets drift

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) driftstilladelsen til et anlæg til behandling af brugt brændsel bygger på de nødvendige vurderinger i henhold til artikel 8 og gøres afhængig af et indkøringsprogram, som viser, at anlægget er opført i overensstemmelse med bestemmelserne for udformning og sikkerhed

ii) driftsbegrænsninger og driftsbetingelser fastsættes og ændres efter behov på grundlag af forsøg, driftsmæssige erfaringer og vurderingerne i artikel 8

iii) drift, vedligeholdelse, overvågning, inspektion og afprøvning af anlæg til behandling af brugt brændsel sker efter fastlagte procedurer

iv) anlæg til behandling af brugt brændsel kan få teknisk bistand på alle sikkerhedsområder i hele deres driftslevetid

v) tilladelsens indehaver i tide indberetter hændelser, som berører sikkerheden, til kontrolmyndigheden

vi) der udarbejdes programmer for indsamling og analyse af relevante driftserfaringer, og at væsentlige resultater tages til følge

vii) der på grundlag af oplysninger om anlægget til behandling af brugt brændsel, indsamlet i hele dets driftslevetid, udarbejdes nedlukningsplaner, som ajourføres efter behov og gennemgås af kontrolmyndigheden.

Artikel 10

Deponering af brugt brændsel

Hvis en kontraherende part har afsat brugt brændsel til deponering efter sin egen lovgivning, skal deponeringen være i overensstemmelse med bestemmelserne for deponering af radioaktivt affald i kapitel 3.

KAPITEL 3

SIKKER BEHANDLING AF RADIOAKTIVT AFFALD

Artikel 11

Almindelige sikkerhedsbestemmelser

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige bestemmelser for at sikre, at enkeltpersoner, samfund og miljø beskyttes i tilstrækkelig grad mod strålings- og andre farer på alle trin i behandlingen af radioaktivt affald.

Samtidig træffer de kontraherende parter alle nødvendige foranstaltninger for

i) at sikre, at risikoen ved residualvarme, som opstår under behandlingen af radioaktivt affald, og bortledningen af den, behandles forsvarligt

ii) at sikre, at dannelsen af radioaktivt affald holdes på det mindst mulige

iii) at tage hensyn til sammenhængen mellem de forskellige trin i behandlingen af radioaktivt affald

iv) at sørge for effektiv beskyttelse af enkeltpersoner, samfund og miljø ved på nationalt plan at benytte formålstjenlige beskyttelsesmetoder, som på grundlag af den nationale lovgivning er godkendt af kontrolmyndigheden og bygger på internationalt anerkendte kriterier og standarder

v) at tage hensyn til biologisk, kemisk og anden risiko i forbindelse med behandlingen af brugt brændsel

vi) at søge at undgå aktiviteter, hvis følger for fremtidige generationer efter al sandsynlighed kan forventes at blive større end dem, den nuværende generation anser for tilladelige

vii) at søge at undgå at pålægge fremtidige generationer unødvendige byrder.

Artikel 12

Nuværende anlæg og tidligere praksis

De kontraherende parter træffer til sin tid hver især alle nødvendige foranstaltninger for

i) at gennemgå sikkerheden på alle anlæg til behandling af radioaktivt affald, som forefindes på det tidspunkt, hvor konventionen træder i kraft for den pågældende kontraherende part, og om nødvendigt for at sikre, at alle praktisk mulige forbedringer for at øge disse anlægs sikkerhed foretages

ii) at gennemgå følgerne af tidligere praksis for at afgøre, om der er behov for indgreb af hensyn til strålingsbeskyttelsen ud fra den betragtning, at begrænsning af skader ved begrænsning af dosis bør være tilstrækkeligt til at begrunde de ulemper og omkostninger, herunder også samfundsmæssige omkostninger, indgrebet medfører.

Artikel 13

Planlagte anlægs beliggenhed

1. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der for planlagte anlæg til behandling af radioaktivt affald indføres og benyttes en procedure, hvorefter

i) alle lokalitetsbestemte forhold, der kan påvirke sikkerheden på anlægget i dets driftslevetid og på deponeringsanlægget efter dets lukning, vurderes

ii) anlæggets mulige indflydelse på enkeltpersoners, samfundets og miljøets sikkerhed, herunder de lokale forholds mulige udvikling på deponeringsanlægget efter dets lukning, vurderes

iii) oplysninger om anlæggets sikkerhed stilles til rådighed for offentligheden

iv) der føres samråd med kontraherende parter, som kan påvirkes af anlæggets nære beliggenhed, og der efter anmodning overlades dem almindelige oplysninger om anlægget, så de kan bedømme dets sandsynlige følger for sikkerheden på deres territorium.

2. De kontraherende parter træffer samtidig alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sådanne anlæg anbringes efter de almindelige sikkerhedsbestemmelser i artikel 11, så de ikke får uacceptable virkninger for andre kontraherende parter.

Artikel 14

Anlæggets udformning og opførelse

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) der ved udformning og opførelse af anlæg til behandling af radioaktivt affald træffes passende foranstaltninger for at begrænse eventuel strålings virkninger på enkeltpersoner, samfund og miljø, det gælder også virkninger som følge af udledninger og ukontrollerede udslip

ii) der på udformningsstadiet tages hensyn til planudkast og eventuelt også tekniske bestemmelser for nedlukning af anlæg til behandling af radioaktivt affald, der ikke benyttes som deponeringsanlæg

iii) der på udformningsstadiet udarbejdes tekniske bestemmelser for lukning af deponeringsanlæg

iv) den teknologi, der benyttes ved udformning og opførelse af anlæg til behandling af radioaktivt affald, bygger på erfaring, forsøg eller analyse.

Artikel 15

Vurdering af anlæggets sikkerhed

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) der, før et anlæg til behandling af radioaktivt affald opføres, foretages en systematisk vurdering af den sikkerheds- og miljørisiko, anlægget indebærer i hele sin driftslevetid

ii) der, før et deponeringsanlæg opføres, foretages en systematisk vurdering af sikkerheds- og miljørisikoen i tidsrummet efter lukningen, og at resultatet vurderes på grundlag af de kriterier, kontrolmyndigheden har opstillet

iii) der, før et anlæg til behandling af radioaktivt affald sættes i drift, udarbejdes detaljerede, ajourførte fremstillinger af sikkerheds- og miljøvurderingerne, hvis det anses for nødvendigt at supplere de vurderinger, der omtales i stk. i).

Artikel 16

Anlæggets drift

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) driftstilladelsen til et anlæg til behandling af radioaktivt affald bygger på de nødvendige vurderinger i henhold til artikel 15 og gøres afhængig af et indkøringsprogram, som viser, at anlægget er opført i overensstemmelse med bestemmelserne for udformning og sikkerhed

ii) driftsbegrænsninger og driftsbetingelser fastsættes og ændres efter behov på grundlag af forsøg, driftsmæssige erfaringer og vurderingerne i artikel 15

iii) drift, vedligeholdelse, overvågning, inspektion og afprøvning af anlæg til behandling af radioaktivt affald sker efter fastlagte procedurer. For deponeringsanlægs vedkommende benyttes de derved opnåede resultater til kontrol og korrektion af tidligere antagelser og til ajourføring af de vurderinger, der i henhold til artikel 15 foretages i tidsrummet efter lukningen

iv) anlæg til behandling af radioaktivt affald kan få teknisk bistand på alle sikkerhedsområder i hele deres driftslevetid

v) der benyttes procedurer for karakterisering og udskillelse af radioaktivt affald

vi) tilladelsens indehaver i tide indberetter hændelser, som berører sikkerheden, til kontrolmyndigheden

vii) der udarbejdes programmer for indsamling og analyse af relevante driftserfaringer, og at væsentlige resultater tages til følge

viii) der på grundlag af oplysninger om anlæg til behandling af radioaktivt affald, der ikke benyttes til deponering indsamlet i hele deres driftslevetid, udarbejdes nedlukningsplaner, som ajourføres efter behov og gennemgås af kontrolmyndigheden

ix) der på grundlag af oplysninger om deponeringsanlæg fra hele deres driftslevetid udarbejdes lukningsplaner, som ajourføres efter behov og gennemgås af kontrolmyndigheden.

Artikel 17

Institutionelle foranstaltninger efter lukningen

Når et deponeringsanlæg lukkes, træffer de kontraherende parter hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) alle rapporter om anlæggets beliggenhed, udformning og beholdninger, som kontrolmyndigheden har forlangt, bevares

ii) aktiv eller passiv institutionel kontrol, f.eks. overvågning eller adgangsbegrænsning, foretages, hvis det er nødvendigt og

iii) der foretages de nødvendige indgreb, hvis der under aktiv institutionel kontrol påvises et uforudset udslip af radioaktivt materiale til omgivelserne.

KAPITEL 4

ALMINDELIGE SIKKERHEDSBESTEMMELSER

Artikel 18

Gennemførelsesforanstaltninger

De kontraherende parter træffer i henhold til deres egen lovgivning hver især de nødvendige lovgivningsmæssige, administrative og andre foranstaltninger for at opfylde de forpligtelser, denne konvention pålægger dem.

Artikel 19

Lovgivning

1. De kontraherende parter indfører og opretholder hver især en lovgivning for sikker behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald.

2. Denne lovgivning skal indeholde bestemmelser om:

i) indførelse af nationale sikkerhedsforskrifter og regler for strålingsbeskyttelse

ii) en ordning for udstedelse af tilladelse til behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald

iii) en ordning for forbud mod at drive anlæg til behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald uden tilladelse

iv) en ordning for fyldestgørende institutionel kontrol, lovpligtig inspektion og dokumentation og rapportering

v) håndhævelse af gældende regler og af tilladelsens betingelser

vi) en klar ansvarsfordeling mellem de organer, som inddrages i behandlingen af brugt brændsel og radioaktivt affald på de forskellige trin.

3. Når de kontraherende parter overvejer at behandle radioaktivt materiale som radioaktivt affald, skal de tage tilstrækkeligt hensyn til denne konventions målsætninger.

Artikel 20

Kontrolmyndigheden

1. De kontraherende parter opretter eller udpeger hver især en kontrolmyndighed, som skal udføre den lovgivning, der omtales i artikel 19, og udstyres med tilstrækkelig myndighed, kompetence og finansielle og menneskelige ressourcer til at kunne udføre sine opgaver.

2. De kontraherende parter træffer i henhold til deres egen lovgivning alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at kontrolfunktionen reelt er uafhængig af opgaver, som inddrager andre organer i behandlingen af brugt brændsel eller radioaktivt affald og forskrifterne for det.

Artikel 21

Tilladelsesindehaverens ansvar

1. De kontraherende parter sikrer hver især, at hovedansvaret for en sikker behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald ligger hos den pågældende tilladelsesindehaver, og træffer hver især de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at alle tilladelsesindehavere opfylder deres forpligtelser.

2. Hvis der ikke findes nogen tilladelsesindehaver eller anden ansvarlig, ligger ansvaret hos den kontraherende part, der har den juridiske myndighed over det brugte brændsel eller det radioaktive affald.

Artikel 22

Menneskelige og finansielle ressourcer

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at

i) anlæg til behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald kan disponere over kvalificeret personale til sikkerhedsbetonede opgaver i hele deres driftslevetid

ii) anlæg til behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald kan disponere over tilstrækkelige finansielle midler til at opretholde sikkerheden i hele deres driftslevetid og garantere nedlukning

iii) der afsættes tilstrækkelige finansielle midler til, at de relevante institutionelle kontrol- og overvågningsordninger kan videreføres i det tidsrum, som anses for nødvendigt efter lukningen af deponeringsanlæg.

Artikel 23

Kvalitetssikring

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der indføres tilstrækkelige kvalitetssikringsprogrammer for sikker behandling af brugt brændsel og radioaktivt affald, og at de benyttes.

Artikel 24

Strålingsbeskyttelse under driften

1. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for, at det på anlæg til behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald i hele deres driftslevetid sikres, at

i) de ansattes og offentlighedens udsættelse for stråling fra anlægget holdes på så lavt et niveau, som det under hensyntagen til de økonomiske og samfundsmæssige forhold er praktisk muligt

ii) ingen enkeltpersoner under normale forhold udsættes for strålingsdoser, der overskrider nationale dosisgrænser, som bygger på internationalt anerkendte standarder for strålingsbeskyttelse og

iii) der træffes foranstaltninger for at forhindre uforudsete og ukontrollerede udslip af radioaktivt materiale til omgivelserne.

2. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at udledningerne begrænses,

i) så udsættelse for stråling holdes på så lavt et niveau, som det under hensyntagen til de økonomiske og samfundsmæssige forhold er praktisk muligt og

ii) så ingen enkeltpersoner under normale forhold udsættes for strålingsdoser, der overskrider nationale dosisgrænser, som bygger på internationalt anerkendte standarder for strålingsbeskyttelse.

3. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der, hvis der i et nukleart anlægs driftslevetid sker et uforudset eller ukontrolleret udslip af radioaktivt materiale til miljøet, træffes tilstrækkelige modforanstaltninger til at bekæmpe udslippet og afhjælpe dets virkninger.

Artikel 25

Katastrofeberedskab

1. De kontraherende parter sikrer hver især, at anlæg til behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald både før og under driften har tilstrækkelige beredskabsplaner for selve anlægget og om nødvendigt også for dets omgivelser. Disse beredskabsplaner afprøves med passende mellemrum.

2. De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at opstille og afprøve beredskabsplaner for deres territorium, hvis der er risiko for, at territoriet berøres af en strålingsulykke på et anlæg til behandling af brugt brændsel eller radioaktivt affald i dets nærhed.

Artikel 26

Nedlukning

De kontraherende parter træffer hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre betryggende nedlukning af nukleare anlæg. Disse foranstaltninger skal sikre, at

i) kvalificeret personale og tilstrækkelige finansielle midler står til rådighed

ii) bestemmelserne i artikel 24 om strålingsbeskyttelse under driften, udledninger og uforudsete og ukontrollerede udslip følges

iii) bestemmelserne i artikel 25 om katastrofeberedskab følges og

iv) datamateriale, som har betydning for nedlukningen, opbevares.

KAPITEL 5

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 27

Grænseoverskridende flytning

1. Kontraherende parter, som foretager en grænseoverskridende flytning, træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at flytningen sker i overensstemmelse med denne konventions og andre bindende internationale aftalers bestemmelser.

Det indebærer samtidig, at

i) den kontraherende part, som er oprindelsesland, træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den grænseoverskridende flytning er godkendt og kun finder sted efter anmeldelse til bestemmelseslandet og med dets samtykke

ii) grænseoverskridende flytning gennem transitlande følger de internationale bestemmelser, som gælder for det særlige transportmiddel, der benyttes

iii) den kontraherende part, som er bestemmelsesland, kun indvilger i grænseoverskridende flytning, hvis den har den administrative og tekniske kapacitet og det lovgivningsmæssige grundlag, der kræves for at kunne behandle brugt brændsel eller radioaktivt affald i overensstemmelse med denne konvention

iv) den kontraherende part, som er oprindelsesland, kun godkender en grænseoverskridende flytning, hvis den på grundlag af bestemmelseslandets indvilgelse kan godtgøre, at kravene i pkt. iii) er opfyldt, inden flytningen finder sted

v) den kontraherende part, som er oprindelsesland, træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tillade tilbageførsel til sit territorium, hvis en grænseoverskridende flytning ikke kan fuldføres i overensstemmelse med denne artikel, medmindre der kan træffes en anden sikker ordning.

2. De kontraherende parter tillader ikke, at deres brugte brændsel eller radioaktive affald sendes til opbevaring eller deponering på bestemmelsessteder, som ligger syd for 60 °'s sydlig bredde.

3. Intet i denne konvention er til hindring for:

i) at skibe og fly fra alle stater kan udnytte rettigheder og friheder, som er fastsat i forbindelse med hav- eller flodsejlads og luftfart i international ret

ii) at en kontraherende part, som modtager eksporteret radioaktivt affald til oparbejdning, kan tilbagesende eller træffe foranstaltninger til at tilbagesende det radioaktive affald og andre produkter fra det til oprindelseslandet efter oparbejdningen

iii) at en kontraherende part kan eksportere sit brugte brændsel med henblik på oparbejdning

iv) at en kontraherende part, som modtager eksporteret brugt brændsel til oparbejdning, kan tilbagesende eller træffe foranstaltninger til at tilbagesende det radioaktive affald og andre produkter, som skyldes oparbejdningen, til oprindelseslandet.

Artikel 28

Ubrugte indkapslede kilder

1. De kontraherende parter træffer på grundlag af deres egen lovgivning hver især alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at besiddelse, genbehandling eller deponering af ubrugte indkapslede kilder omgives af betryggende sikkerhed.

2. De kontraherende parter tillader, at ubrugte indkapslede kilder kan vende tilbage til deres territorium, når de på grundlag af deres egen lovgivning har accepteret, at de ubrugte indkapslede kilder kan sendes tilbage til en producent, som er i stand til at tage dem i forvaring.

KAPITEL 6

MØDER MELLEM DE KONTRAHERENDE PARTER

Artikel 29

Indledende møde

1. De kontraherende parter afholder et indledende møde senest seks måneder efter denne konventions ikrafttrædelsestidspunkt

2. På dette møde

i) fastsætter de kontraherende parter tidspunktet for det første af de rapportbehandlingsmøder, der omtales i artikel 30. Dette rapportbehandlingsmøde afholdes snarest muligt, dvs. senest 30 måneder efter denne konventions ikrafttrædelsestidspunkt

ii) udarbejder de kontraherende parter forretningsorden og finansieringsbestemmelser, som de vedtager ved konsensus

iii) opstiller de kontraherende parter i overensstemmelse med forretningsordenen

a) retningslinjer for udarbejdelse og udformning af de nationale rapporter, der skal indsendes i henhold til artikel 32

b) tidspunktet for disse rapporters indsendelse

c) proceduren for rapporternes behandling.

3. Enhver stat eller regional organisation med integrations- eller andre formål, som ratificerer, accepterer, godkender, tiltræder eller stadfæster denne konvention, kan, selv om konventionen for dens vedkommende endnu ikke er trådt i kraft, deltage i det indledende møde, som om den var part i konventionen.

Artikel 30

Rapportbehandlingsmøder

1. De kontraherende parter afholder møder for at behandle de rapporter, der indsendes i henhold til artikel 32.

2. På disse møder

i) fastsætter de kontraherende parter tidspunktet for det næste møde, dog må der højst gå tre år mellem hvert møde

ii) kan de kontraherende parter behandle de ordninger, som er truffet i henhold til artikel 29, stk. 2, og vedtage ændringer ved konsensus, medmindre andet er fastsat i forretningsordenen. De kan også ved konsensus ændre forretningsordenen og finansieringsbestemmelserne.

3. På rapportbehandlingsmøderne skal de kontraherende parter hver især have rimelig lejlighed til at drøfte de rapporter, de øvrige kontraherende parter har indsendt, og søge dem klarlagt.

Artikel 31

Ekstraordinære møder

Der afholdes ekstraordinært møde mellem de kontraherende parter

i) hvis det på et møde vedtages af et flertal af de tilstedeværende, stemmeafgivende kontraherende parter hvis en af de kontraherende parter skriftligt anmoder om det; eller

ii) mødet finder da sted senest seks måneder efter det tidspunkt, hvor de kontraherende parter er blevet underrettet om denne anmodning, og sekretariatet (jf. artikel 37), har fået meddelelse om, at den støttes af et flertal af de kontraherende parter.

Artikel 32

Rapportaflæggelse

1. I overensstemmelse med artikel 30 indsender de enkelte kontraherende parter en national rapport til hvert rapportbehandlingsmøde mellem de kontraherende parter. Denne rapport skal behandle de foranstaltninger, som er blevet truffet for at opfylde konventionens enkelte krav. Den skal desuden gøre rede for den pågældende kontraherende parts

i) politik for behandling af brugt brændsel

ii) praksis i forbindelse med behandling af brugt brændsel

iii) politik for behandling af radioaktivt affald

iv) praksis i forbindelse med behandling af radioaktivt affald

v) kriterier for bestemmelse og klassificering af radioaktivt affald.

2. Rapporten skal endvidere indeholde

i) en liste over anlæg, som behandler brugt brændsel, og som omfattes af denne konvention, deres beliggenhed, hovedformål og væsentligste karakteristika

ii) en opgørelse over brugt brændsel, som omfattes af denne konvention, og som dels er under opbevaring, dels blevet deponeret. Opgørelsen skal indeholde en beskrivelse af materialet med foreliggende oplysninger om dets masse og samlede aktivitet

iii) en liste over anlæg, som behandler radioaktivt affald, og som omfattes af denne konvention, deres beliggenhed, hovedformål og væsentligste karakteristika

iv) en opgørelse over radioaktivt affald, der omfattes af denne konvention, og som

a) opbevares på anlæg til behandling af radioaktivt affald og anlæg, der indgår i det nukleare brændselskredsløb

b) er blevet deponeret eller

c) skyldes tidligere praksis.

Opgørelsen skal indeholde en beskrivelse af materialet og andre relevante oplysninger som volumen eller masse, aktivitet og specifikke radionuklider

v) en liste over nukleare anlæg, som er under nedlukning, og nedlukningsaktiviteternes status på disse anlæg.

Artikel 33

Mødedeltagelse

1. De kontraherende parter deltager i de kontraherende parters møder, hvor de hver især repræsenteres af en delegeret og af stedfortrædere, eksperter og rådgivere efter behov.

2. De kontraherende parter kan ved konsensus indbyde enhver mellemstatslig organisation med kompetence inden for de områder, konventionen omfatter, til at overvære møder eller særlige samlinger som observatør. Observatørerne skal på forhånd skriftligt acceptere bestemmelserne i artikel 36.

Artikel 34

Mødeberetning

De kontraherende parter vedtager ved konsensus et dokument, som henvendes til offentligheden, hvori der gøres rede for de emner, som er blevet drøftet, og de konklusioner, som er nået på de kontraherende parters møder.

Artikel 35

Sprog

1. De kontraherende parters mødesprog er arabisk, engelsk, fransk, kinesisk, russisk og spansk, medmindre andet er fastsat i forretningsordenen.

2. De rapporter, der indsendes i henhold til artikel 22, udarbejdes på den pågældende kontraherende parts nationale sprog eller på et vedtaget fællessprog, som fastsættes i forretningsordenen. Udarbejdes rapporten på et andet sprog end fællessproget, vedlægger den pågældende kontraherende part en oversættelse til fællessproget.

3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 sørger sekretariatet mod vederlag for, at rapporter, der indsendes på andre mødesprog, oversættes til fællessproget.

Artikel 36

Fortrolighed

1. Denne konventions bestemmelser berører ikke de kontraherende parters rettigheder og forpligtelser til i henhold til deres egen lovgivning at beskytte oplysninger mod at komme til uvedkommendes kendskab. I denne artikel forstås ved »oplysninger« bl.a. oplysninger, som drejer sig om national sikkerhed eller fysisk beskyttelse af nukleart materiale, oplysninger, som beskyttes af intellektuelle ejendomsrettigheder eller industriel eller erhvervsmæssig fortrolighed, samt personlige oplysninger.

2. Når en kontraherende part på grundlag af denne konvention videregiver oplysninger, den betragter som beskyttede i overensstemmelse med stk. 1, må disse oplysninger kun benyttes til det formål, de er blevet stillet til rådighed for, og deres fortrolige karakter skal respekteres.

3. Når det gælder oplysninger om brugt brændsel eller radioaktivt affald, som i kraft af artikel 3, stk. 3, omfattes af denne konvention, berører konventionens bestemmelser ikke de kontraherende parters ret til selv at afgøre:

i) om disse oplysninger skal betragtes som hemmelige eller på anden måde beskyttes mod videregivelse

ii) om oplysninger af den i pkt. i) nævnte art skal videregives på grundlag af denne konvention og

iii) hvilke fortrolighedsbetingelser der skal knyttes til disse oplysninger, hvis de videregives på grundlag af denne konvention.

4. Drøftelserne på de møder, der afholdes i henhold til artikel 30 for at behandle de nationale rapporter, er fortrolige.

Artikel 37

Sekretariat

1. Den Internationale Atomenergiorganisation (i det følgende benævnt »organisationen«) varetager sekretariatsopgaverne i forbindelse med de kontraherende parters møder.

2. Sekretariatsopgaverne består i

i) at indkalde til de i artikel 29, 30 og 31 omtalte møder mellem de kontraherende parter, forberede dem og assistere ved dem

ii) at sende de kontraherende parter de oplysninger, som modtages eller udarbejdes i overensstemmelse med denne konvention.

Organisationens udgifter til udførelse af de i pkt. i) og ii) nævnte opgaver afholdes af organisationen selv over dens normale budget.

3. De kontraherende parter kan ved konsensus anmode organisationen om at bistå de kontraherende parters møder på andre måder. Organisationen kan yde denne bistand, hvis det kan ske inden for rammerne af dens program og normale budget. Er dette ikke muligt, kan organisationen kun være behjælpelig i så henseende, hvis der skaffes frivillige midler fra andre kilder.

KAPITEL 7

AFSLUTTENDE OG ANDRE BESTEMMELSER

Artikel 38

Bilæggelse af uoverensstemmelser

Opstår der uoverensstemmelse om denne konventions fortolkning eller anvendelse mellem to eller flere kontraherende parter, fører de samråd med hinanden på et af de kontraherende parters møder for at få uoverensstemmelsen bilagt. Fører samrådet ikke til noget resultat, kan den internationale rets mæglings- og voldgiftsordninger, herunder gældende regler og praksis i IAEA, benyttes.

Artikel 39

Underskrift, ratificering, accept, godkendelse, tiltrædelse

1. Denne konvention kan underskrives af alle stater i organisationens hovedsæde i Wien fra den 29. september 1997 til sin ikrafttrædelse.

2. Konventionen forudsætter de underskrivende staters ratificering, accept eller godkendelse.

3. Efter sin ikrafttrædelse kan konventionen tiltrædes af alle stater.

4. i) Denne konvention kan efter stadfæstelse eller tiltrædelse underskrives af regionale organisationer med integrations- eller andre formål, hvis disse organisationer består af selvstændige stater og har kompetence til at forhandle, indgå og anvende internationale aftaler på de områder, konventionen omfatter.

ii) Inden for deres kompetenceområde udøver og opfylder sådanne organisationer på egne vegne de rettigheder og forpligtelser, som konventionen giver kontraherende stater.

iii) Når en sådan organisation bliver part i konventionen, sender den depositaren (jf. artikel 43) en erklæring, som opregner dens medlemsstater og angiver, hvilke af konventionens artikler den omfattes af, og hvilken kompetence den har på det område, disse artikler gælder.

iv) En sådan organisation har ingen stemmer ud over dem, der tildeles dens medlemsstater.

5. Ratificerings-, accepterings-, godkendelses-, tiltrædelses- eller stadfæstelsesinstrumenterne deponeres hos depositaren.

Artikel 40

Ikrafttrædelse

1. Denne konvention træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter tidspunktet for det 25. ratificerings-, accepterings- eller godkendelseinstruments deponering hos depositaren, idet 15 af disse 25 instrumenter skal være afleveret af stater med af et virksomt atomkraftværk.

2. For stater eller regionale organisationer med integrations- eller andre formål, der ratificerer, accepterer, godkender, tiltræder eller stadfæster denne konvention efter tidspunktet for deponering af det sidste instrument, som kræves for at opfylde betingelserne i stk. 1, træder konventionen i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter tidspunktet for den pågældende stats eller organisations aflevering af det relevante instrument hos depositaren.

Artikel 41

Ændring af konventionen

1. Enhver kontraherende part kan foreslå ændring af konventionen. Ændringsforslag drøftes på et rapportbehandlingsmøde eller et ekstraordinært møde.

2. Teksten til ændringsforslag og begrundelsen for dem sendes til depositaren, der videresender forslaget til de kontraherende parter senest 90 dage før det møde, hvor forslaget skal behandles. Bemærkninger, som modtages til et sådant forslag, rundsendes af depositaren til de kontraherende parter.

3. De kontraherende parter afgør efter behandling af ændringsforslaget, om det skal vedtages ved konsensus, eller om det, på grund af manglende enighed, skal forelægges en diplomatisk konference. En beslutning om at forelægge ændringsforslag for en diplomatisk konference kræver afstemning med to tredjedeles flertal blandt de tilstedeværende, stemmeafgivende kontraherende parter, dog skal mindst halvdelen af de kontraherende parter være til stede på afstemningstidspunktet.

4. Den diplomatiske konference, som skal behandle og vedtage ændringer til denne konvention, sammenkaldes af depositaren og afholdes senest et år efter, at der er truffet beslutning herom i overensstemmelse med denne artikels stk. 3. Den diplomatiske konference søger på enhver måde at sikre, at ændringsforslagene vedtages ved konsensus. Er dette ikke muligt, vedtages de med to tredjedeles flertal blandt alle kontraherende parter.

5. Ændringer af denne konvention, som vedtages i overensstemmelse med stk. 3 og 4, ratificeres, accepteres, godkendes eller stadfæstes af de kontraherende parter og træder i kraft for de kontraherende parter, der har ratificeret, accepteret, godkendt eller stadfæstet dem, på den halvfemsindstyvende dag efter depositarens modtagelse af de relevante instrumenter fra mindst to tredjedele af de kontraherende parter. For en kontraherende part, som ratificerer, accepterer, godkender eller stadfæster de pågældende ændringer på et senere tidspunkt, træder de i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter tidspunktet for den pågældende kontraherende parts deponering af de relevante instrumenter.

Artikel 42

Opsigelse

1. Enhver kontraherende part kan opsige denne konvention ved skriftlig henvendelse til depositaren.

2. Opsigelsen træder i kraft et år efter tidspunktet for depositarens modtagelse af henvendelsen eller på et senere tidspunkt, som er angivet i den.

Artikel 43

Depositar

1. Organisationens generaldirektør er depositar for denne konvention.

2. Depositaren underretter de kontraherende parter om

i) konventionens underskrivelse og deponeringen af ratificerings-, accepterings-, godkendelses-, tiltrædelses- eller stadfæstelsesinstrumenter i overensstemmelse med artikel 39

ii) tidspunktet for konventionens ikrafttrædelse i overensstemmelse med artikel 40

iii) meddelelser om opsigelse af konventionen og tidspunktet for dem i overensstemmelse med artikel 42

iv) ændringsforslag til konventionen, som forelægges af de kontraherende parter, ændringer, som vedtages af den relevante diplomatiske konference eller på de kontraherende parters møder og tidspunktet for deres ikrafttrædelse i overensstemmelse med artikel 41.

Artikel 44

Gyldige tekster

Denne konventions original, hvis arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske tekst alle har samme gyldighed, deponeres hos depositaren, som sender bekræftede kopier af den til de kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Udfærdiget i Wien den femte september nittenhundredeogsyvoghalvfems.

Forslag til Rådets forordning om indgåelse af protokollen om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er fastsat i samarbejdsaftalen om havfiskeri mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien for perioden fra den 1. august 2001 til den 31. juli 2006

(2002/C 51 E/08)

KOM(2001) 590 endelig udg. — 2001/0246(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 17. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, og stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ifølge samarbejdsaftalen om havfiskeri mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien har de to parter ført forhandlinger for at fastlægge de ændringer eller tilføjelser, der skal indsættes i denne aftale.

(2) Som resultat af disse forhandlinger blev der den 31. juli 2001 paraferet en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i ovennævnte aftale, for perioden 1. august 2001 til 31. juli 2006.

(3) Det er i Fællesskabets interesse at godkende denne protokol.

(4) Det er vigtigt at fastsætte nøglen for fordeling af fiskerimulighederne mellem medlemsstaterne —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Protokollen om de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er fastsat i samarbejdsaftalen om havfiskeri mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien for perioden fra den 1. august 2001 til den 31. juli 2006 godkendes på Det Europæiske Fællesskabs vegne.

Teksten til protokollen er knyttet til denne forordning.

Artikel 2

De fiskerimuligheder, der er fastsat i protokollen, fordeles mellem medlemsstaterne på følgende måde:

Fiskerikategori	Medlemsstat	Tilladt tonnage/antal fartøjer
Krebsdyr undtagen languster (BRT)	Spanien	4 364
	Italien	1 091
	Portugal	545
Kulmule (BRT)	Spanien	8 500
Andre demersale arter end kulmule — andre redskaber end trawl (BRT)	Spanien	1 300
	Portugal	2 000
Demersale arter — trawl (BRT)	Spanien	4 000

Fiskerikategori	Medlemsstat	Tilladt tonnage/antal fartøjer
Blæksprutter (fartøjer)	Spanien	50
	Italien	5
Languster (BRT)	Portugal	200
Notfartøjer til tunfiskeri (fartøjer)	Spanien	18
	Frankrig	18
Stangfiskerfartøjer til tunfiskeri, Langlinefartøjer med flydeline (fartøjer)	Spanien	20
	Portugal	3
	Frankrig	8
Pelagiske arter (fartøjer)		15

Hvis licensansøgningerne fra disse medlemsstater ikke udtømmer de i protokollen fastsatte fiskerimuligheder, kan Kommissionen tage licensansøgninger fra andre medlemsstater i betragtning.

Artikel 3

De medlemsstater, hvis fartøjer fisker i henhold til denne protokol, har pligt til at meddele Kommissionen, hvor store mængder af hver bestand der er fanget i Mauretaniens fiskerizone, efter de nærmere bestemmelser i Kommissionens forordning (EF) nr. 500/2001 ([1]) af 14. marts 2001.

Artikel 4

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege de personer, der er beføjet til at undertegne protokollen med bindende virkning for EF.

Artikel 5

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

([1]) EFT L 73 af 15.3.2001, s. 8.

PROTOKOL

om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er fastsat i aftalen om samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Islamiske Republik Mauretanien om havfiskeri, for perioden fra den 1. august 2001 til den 31. juli 2006

Artikel 1

De fiskerimuligheder, der er omhandlet i aftalens artikel 5, er fastsat i specifikationsbladene i nærværende protokol for en periode på fem år fra den 1. august 2001.

Artikel 2

1. For denne protokols anvendelsesperiode fastsættes den samlede finansielle modydelse som omhandlet i aftalens artikel 7 årligt til 86 mio. EUR (hvoraf 82 mio. EUR som finansiel godtgørelse og 4 mio. EUR som finansiel støtte som anført i denne protokols artikel 5).

2. Anvendelsen af den samlede finansielle godtgørelse henhører udelukkende under den mauretanske regerings kompetence.

Artikel 3

1. Den samlede finansielle godtgørelse indbetales på en konto for Mauretaniens Centralbank, der åbnes i et pengeinstitut, der udpeges af Mauretanien.

2. Den samlede finansielle godtgørelse som fastsat i artikel 2, stk. 1, ovenfor betales for det første år senest den 31. december 2001. De årlige betalinger for de senere år foretages senest den 1. august hvert år.

Artikel 4

Fiskeressourcernes tilstand gennemgås periodisk i den blandede kommission på grundlag af de disponible videnskabelige data.

Afhængigt af fiskeressourcernes tilstand kan de i denne protokols artikel 1 omhandlede fiskerimuligheder justeres efter aftale mellem de to parter fra den 1. januar 2004. I så tilfælde tilpasses den samlede finansielle godtgørelse som omhandlet i denne protokols artikel 2 forholdsmæssigt efter fælles aftale.

Under protokollens varighed træffer Kommissionen og de mauretanske myndigheder alle foranstaltninger for at evaluere blæksprutte-bestandens tilstand i Mauretaniens fiskerizone. Med henblik herpå oprettes der en fælles videnskabelig arbejdsgruppe, der mødes regelmæssigt og mindst en gang om året under CNROP's ledelse. Denne gruppe vil blive sammensat af videnskabsmænd, der vælges af de to parter efter fælles aftale.

De to parter konsulterer på grundlag af den videnskabelige gruppes konklusioner og de bedste disponible videnskabelige udtalelser hinanden i den blandede kommission som fastsat i aftalens artikel 10 i andet halvår af 2003 for eventuelt og efter fælles aftale at tilpasse fiskerimulighederne og -betingelserne for blæksprutter. En eventuel tilpasning vil senest blive besluttet den 31. december 2003.

De to parter forpligter sig til at beslutte den videnskabelige gruppes sammensætning inden den 31. december 2001. De berammer endvidere et møde i den blandede kommission hurtigst muligt for at fastsætte de aktioner, der er nødvendige for en ny gennemgang af situationen, samt en præcis tidsplan.

Artikel 5

Følgende aktioner vil blive finansieret over den finansielle støtte som fastsat i artikel 2, stk. 1, med følgende fordeling:

a) Støtte til forskning, der skal forbedre kendskabet til fiskeressourcerne, tilsynet med udviklingen i fiskeriressourcerne i Mauretaniens fiskerizone samt CNROP's drift og forbedring af sundhedsforholdene på fiskeriområdet: 800 000 EUR om året

b) Støtte til overvågning af fiskeriet, der skal finansiere DSPCM's driftsudgifter og eventuelt anskaffelse af nye overvågningsmidler: 1,5 mio. EUR om året

c) Institutionel støtte til uddannelse af sømænd for at udvikle og styrke de menneskelige ressourcer: 300 000 EUR om året

d) Institutionel støtte til udvikling af fiskeristatistik: 50 000 EUR om året

e) Institutionel støtte til redning på havet: 50 000 EUR om året

f) Institutionel støtte til forvaltning af fiskerilicenser: 50 000 EUR om året

g) Støtte til forvaltning af sømænd: 50 000 EUR om året

h) Udgifter til tilrettelæggelse af og deltagelse i internationale seminarer og møder: 400 000 EUR om året

i) Støtte til udvikling af kystfiskeri: 800 000 EUR om året.

Ministeriet træffer beslutning om disse aktioner samt om de årlige beløb, der tildeles de enkelte aktioner, og underretter Europa-Kommissionen herom. Disse årlige beløb indbetales for det første år senest den 31. december 2001 på en konto for Mauretaniens Centralbank, der åbnes i et pengeinstitut, der udpeges af Mauretanien, og for de følgende år på protokollens fødselsdag.

Artikel 6

Ministeriet sender delegationen senest tre måneder efter protokollens fødselsdag en årsrapport om iværksættelse af aktionerne, om de opnåede resultater samt eventuelle konstaterede vanskeligheder.

Kommissionen forbeholder sig ret til at anmode de nationale myndigheder om alle supplerende oplysninger og eventuelt tage de pågældende betalinger op til ny overvejelse ud fra den faktiske iværksættelse af disse aktioner efter høring af de mauretanske myndigheder i den blandede kommission, der er fastsat i aftalens artikel 10.

Artikel 7

Undlader Kommissionen at foretage de i artikel 2 fastsatte årlige betalinger, forbeholder Mauretanien sig ret til at suspendere aftalen.

Artikel 8

De to parter fremmer fiskerisamarbejdet. De fremmer den private sektors interesser hos de to parter via joint ventures og andre former for partnerskab for udnyttelse af fiskeriressourcerne og for forarbejdning og afsætning af fiskerivarer.

Artikel 9

EF-rederne ejer deres fartøjers samlede tilladte fangster og træffer frit beslutning om deres afsætning. De to parter forpligter deres respektive erhvervsdrivende, der afsætter fiskerivarer, til at etablere et permanent samråd for at undgå al konkurrence, der kan forstyrre markedet. Rederne bestræber sig på at udnytte havnefaciliteterne og andre faciliteter i Mauretanien.

Artikel 10

EF-rederne kan frit vælge deres fartøjers repræsentanter under den forudsætning, at disse repræsentanter er af mauretansk nationalitet.

Disse repræsentanters navn og adresse skal meddeles ministeriet.

Artikel 11

Denne protokol og bilagene til den træder i kraft på den dato, hvor parterne meddeler hinanden, at de nødvendige procedurer i forbindelse hermed er afsluttet.

De anvendes fra den 1. august 2001.

Fiskerispecifikationer blad nr. 1

FISKERITYPE: FARTØJER TIL FISKERI EFTER KREBSDYR BORTSET FRA LANGUSTER

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°21'N: uden for den zone, der er afgrænset ved følgende punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°40'N	17°07,5'V
20°05'N	17°07,5'V
19°35,5'N	16°47'V
19°28'N	16°45'V
19°21'N	16°45'V

1.2. Syd for 19°21'N: vest for linjen på 6 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladt fiskeredskab**: Bundtrawl til rejefiskeri

Det er forbudt at fordoble trawlposen.

Det er forbudt at fordoble de tråde, der danner trawlposen.

3. **Mindste maskestørrelse**: 50 mm.

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: To (2) måneder: september og oktober

De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: 20 % fisk og 15 % blæksprutter

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	355	358	361	364	367

7. **Bemærkninger: —**

Fiskerispecifikationer blad nr. 2

FISKERITYPE: TRAWLERE ([1]) OG LANGLINEFARTØJER MED BUNDLINE TIL FISKERI EFTER KULMULE

1. **Fiskerizone**

1.1. Nord for 19°15,6'N: vest for den linje, der forbinder følgende punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°36'V
20°03'N	17°36'V
19°45,7°N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°49,6'V

1.2. Syd for 19°15,6'N indtil 17°50'N: vest for linjen på 18 sømil fra lavvandsgrænsen.

1.3. Syd for 17°50'N: vest for linjen på 12 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladte fiskeredskaber:**

— bundline

— bundtrawl til fiskeri efter kulmule.

Det er forbudt at fordoble trawlposen.

Det er forbudt at fordoble de tråde, der danner trawlposen.

3. **Mindste maskestørrelse**: 70 mm for trawlet.

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: september og oktober

De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: 25 % fisk for trawlere og 50 % fisk for langlinefartøjer med bundline, 0 % blæksprutter og 0 % krebsdyr

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	154	159	163	167	172

7. **Bemærkninger:**

([1]) Denne kategori udelukker enhver frysetrawler.

Fiskerispecifikationer blad nr. 3

FISKERITYPE: FARTØJER TIL FISKERI EFTER ANDRE DEMERSALE ARTER END KULMULE MED ANDRE REDSKABER END TRAWL

1. **Fiskerizone**

1.1. Nord for 19°48,5'N: fra 3 sømil fra basislinjen Cap Blanc-Cap Timiris

1.2. Syd for 19°48,5'N indtil 19°21'N: vest for meridianen 16°45'V

1.3. Syd for 19°21'N: fra 3 sømil fra lavvandsgrænsen

2. **Tilladte fiskeredskaber:** ([1])

— langline

— forankrede nedgarn, hvis kendetegn er en maksimal sidehøjde på 7 m og en maksimal længde på 100 m. Hildingsgarn, der er fremstillet af polyamidmonofilamenter, er tilladte

— håndline

— tejne

— vod til maddingsfiskeri

3. **Mindste maskestørrelse**: 120 mm for nedgarnet

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: To måneder: september og oktober

De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: 0 % blæksprutter og 0 % krebsdyr.

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	174	178	182	186	190
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	259	263	267	271	275

7. **Bemærkninger:**

([1]) Når der ansøges om licens, skal det oplyses, hvilket fiskeredskab der skal anvendes.

Hildingsgarn, der er fremstillet af polyamidmonofilamenter, er tilladte, hvis de ikke er forbudte i EF-lovgivningen eller i en medlemsstats lovgivning.

Voddet vil kun blive anvendt til maddingsfiskeri, der anvendes ved linefiskeri eller tejnefiskeri.

Anvendelsen af tejner er tilladt for højst syv fartøjer med en individuel tonnage på under 80 BRT.

Fiskerispecifikationer blad nr. 4

FISKERITYPE: FRYSETRAWLERE TIL DEMERSALT FISKERI

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°15,6'N: vest for den linje, der forbinder følgende punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°36'V
20°03'N	17°36'V
19°45,7'N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°49,6'V

1.2. Syd for 19°15,6'N indtil 17°50'N: vest for linjen på 18 sømil fra lavvandsgrænsen.

1.3. Syd for 17°50'N: vest for linjen på 12 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladt fiskeredskab**: trawl

Det er forbudt at fordoble trawlposen.

Det er forbudt at fordoble de tråde, der danner trawlposen.

3. **Mindste maskestørrelse**: 70 mm.

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: to måneder: september og oktober.

De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: 10 %, hvoraf højst 5 % rejer, 5 % tiarmede blæksprutter (0 % ottearmede blæksprutter)

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	203	207	211	215	219

7. **Bemærkninger: —**

Fiskerispecifikationer blad nr. 5

FISKERITYPE: BLÆKSPRUTTER

1. **Fiskerizone**: Identisk med den, der er fastsat i Mauretaniens lovgivning for landets egne fartøjer

   Nord for 19°15,6'N: uden for den zone, der er afgrænset ved følgende punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°40'N	17°07,5'V
19°57'N	17°07,5'V
19°28,2'N	16°48'V
19°18,5'N	16°48'V
19°18,5'N	16°40,5'V
19°15,6'N	16°38'V

   Syd for 19°15,6'N indtil 17°50'N: vest for linjen på 9 sømil fra lavvandsgrænsen.

   Syd for 17°50'N: vest for linjen på 6 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladt fiskeredskab**: bundline

   Det er forbudt at fordoble trawlposen.

   Det er forbudt at fordoble de tråde, der danner trawlposen.

3. **Mindste maskestørrelse**: 70 mm.

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: To (2) måneder: september og oktober

   De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: —

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500
Antal fartøjer:	55	55	55	55	55
Gebyrer i euro pr. BRT pr. år	447	450	453	456	459

7. **Bemærkninger:**

   ([1]) Den tilladte tonnage (BRT) kan variere med højst 2 %.

Fiskerispecifikationer blad nr. 6

FISKERITYPE: LANGUSTER

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°21'N: 20 sømil fra basislinjen Cap Blanc-Cap Timiris

1.2. Syd for 19°21'N: 15 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladt fiskeredskab**: kurv

3. **Mindste maskestørrelse**: —

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: to måneder: september og oktober

De to parter kan efter fælles aftale i den blandede kommission beslutte, at denne periode med biologisk betinget fiskeristop justeres, forøges eller formindskes.

5. **Bifangster**: 0 %

6. **Tilladt tonnage/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Tonnage (BRT) tilladt pr. år	200	200	200	200	200
Gebyrer i euro pr BRT pr. år	315	321	327	333	339

7. **Bemærkninger:** —

———

Fiskerispecifikationer blad nr. 7

FISKERITYPE: NOTFARTØJER MED FRYSEANLÆG TIL TUNFISKERI

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°21'N: 30 sømil fra basislinjen Cap Blanc-Cap Timiris

1.2. Syd for 19°21'N: 30 sømil fra lavvandsgrænsen

2. **Tilladt fiskeredskab**: — vod

3. **Mindste maskestørrelse**: de af ICCAT anbefalede normer

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: —

5. **Bifangster**: 0 %

6. **Antal fartøjer/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Antal tilladte fartøjer	36	36	36	36	36
Forskud i euro pr. BRT pr. år	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250

7. **Bemærkninger:** —

———

Fiskerispecifikationer blad nr. 8

FISKERITYPE: STANGFISKERFARTØJER TIL TUNFISKERI OG LANGLINEFARTØJER MED FLYDELINE

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°21'N: 15 sømil fra basislinjen Cap Blanc-Cap Timiris

1.2. Syd for 19°21'N: 12 sømil fra lavvandsgrænsen

2. **Tilladte fiskeredskaber**: Stang og flydeline uden forankring

3. **Mindste maskestørrelse**: —

4. **Biologisk betinget fiskeristop**: —

5. **Bifangster**: 0 %

6. **Antal fartøjer/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Antal tilladte fartøjer	31	31	31	31	31
Forskud i euro pr. BRT pr. år	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500

7. **Bemærkninger:** Fiskeri med levende agn.

7.1. Fiskerizone, hvor fiskeri med levende madding er tilladt:

— Nord for 19°48,5'N: fra 3 sømil fra basislinjen Cap Blanc-Cap Timiris

— Syd for 19°48,5'N: indtil 19°21'N: vest for meridianen 16°45'V

— Syd for 19°21'N: fra 3 sømil fra lavvandsgrænsen.

7.2. Mindste maskestørrelse for fiskeri med levende madding: 8 mm.

7.3. I henhold til ICCAT's og FAO's henstillinger på området er fiskeri efter arterne brugde (Cetorhinus maximus), stor hvid haj (Carcharodon carcharias), sandtigerhaj (Carcharias taurus) og gråhaj (Galeorhinus galeus) forbudt.

Fiskerispecifikationer blad nr. 9

FISKERITYPE: FRYSETRAWLERE TIL PELAGISK FISKERI

1. **Fiskerizone:**

1.1. Nord for 19°21'N: uden for den zone, der er afgrænset ved følgende punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°24,1'V
19°57'N	17°24,1'V
19°45,7'N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°21'N	16°45'V

1.2. Syd for 19°21'N til 17°50'N: 13 sømil fra lavvandsgrænsen.

1.3. Syd for 17°50'N til 16°04'N: 12 sømil fra lavvandsgrænsen.

2. **Tilladt fiskeredskab:** Flydetrawl

3. **Mindste maskestørrelse**: 40 mm

4. **Biologisk betinget fiskeristop:** —

5. **Bifangster**: 3 % fisk, 0 % blæksprutter og 0 % krebsdyr

6. **Tilladt tonnage/antal fartøjer/gebyrer:**

	1.8.2001 til 31.7.2002	1.8.2002 til 31.7.2003	1.8.2003 til 31.7.2004	1.8.2004 til 31.7.2005	1.8.2005 til 31.7.2006
Antal fartøjer, der har tilladelse til at fiske samtidigt	15	15	15	15	15
Gebyrer i euro pr. BT pr. måned	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

7. **Bemærkninger:**

Fartøjerne opdeles i tre kategorier:

— Kategori 1: bruttotonnage under eller lig med 3 000 BT; loft: 12 500 t om året pr. fartøj.

— Kategori 2: bruttotonnage over 3 000 BT, men under eller lig med 5 000 BT; loft: 17 500 t om året pr. fartøj.

— Kategori 3: bruttotonnage over 5 000 BT, men under eller lig med 9 500 BT; loft: 22 500 t om året pr. fartøj.

I protokollens første år vil de to parter undersøge muligheden for i denne fiskeriaftale at indlemme fartøjer med en tonnage på over 9 500 BT, der allerede har fisket i Mauretaniens EEZ inden den 31. juli 2001.

Beslutningen vil blive truffet på grundlag af bestandenes tilstand, den rationelle udnyttelse af dem, fartøjernes tekniske kendetegn og disse fartøjers fortid i Mauretaniens EEZ under hensyntagen til Mauretaniens fordele ved disse fartøjers adgang til zonen.

BILAG I

BETINGELSER FOR EF-FARTØJERS FISKERI I MAURETANIENS FISKERIZONE

KAPITEL I

Krævet dokumentation ved ansøgning om licens

1. I forbindelse med den første licensansøgning for hvert fartøj forelægger Kommissionen for hvert fartøj, der ønsker licens, ministeriet en udfyldt licensansøgning i overensstemmelse med modellen i tillæg 1 til dette bilag. Oplysningerne om fartøjets navn, tonnage i BRT, havnekendingsbogstaver og -nummer, radiokaldesignal, maskineffekt, længde overalt og hjemstedshavn skal svare til dem, der findes i Fællesskabets fortegnelse over fiskerfartøjer.

2. Rederen skal vedlægge sin første licensansøgning:

   — en kopi af målebrevet, der er bekræftet af medlemsstaten, med angivelse af fartøjets tonnage i BRT

   — et nyligt farvefoto, der er bekræftet, og som viser fartøjet fra siden i dets aktuelle tilstand. Dette foto skal mindst være 15 cm × 10 cm stort.

3. Enhver ændring af fartøjets tonnage medfører en forpligtelse for rederen til for det pågældende fartøj at fremsende en kopi af det nye målebrev, der er bekræftet af medlemsstaten, og til at fremsende dokumentation for begrundelsen for en sådan ændring, navnlig en kopi af den anmodning, som rederen har indgivet til myndighederne, disse myndigheders godkendelse og nærmere oplysninger om de foretagne ændringer.

   På samme måde skal der indgives et nyt foto, hvis der foretages ændringer af fartøjets struktur eller af dets ydre fremtræden.

4. Ansøgninger om fiskerilicenser indgives kun for fartøjer, som de i punkt 1, 2 og 3 ovenfor krævede dokumenter er fremsendt for.

5. Fra udgangen af 2003 forpligter parterne sig til i den blandede kommission i denne protokol at udskifte alle henvisninger til BRT med BT og derfor tilpasse alle de berørte bestemmelser. Inden udskiftningen vil der blive foretaget tekniske høringer blandt parterne.

KAPITEL II

Ansøgning om licenser, licensudstedelse og licensernes gyldighed

1. *Ret til fiskeri*

1.1. Ethvert fartøj, der ønsker at udøve fiskeri i henhold til denne aftale, skal være berettiget til fiskeri i Mauretaniens fiskerizone.

1.2. For at et fartøj er berettiget til fiskeri, må rederen, fartøjsføreren og selve fartøjet ikke have forbud mod fiskeri i Mauretanien. De skal have opfyldt deres forpligtelser over for de mauretanske myndigheder, dvs. de skal have afviklet alle tidligere forpligtelser som følge af deres fiskeri i Mauretanien i henhold til de fiskeriaftaler, der er indgået med Fællesskabet.

2. *Ansøgning om licenser*

2.1. For licenser for frysetrawlere til pelagisk fiskeri indgiver Kommissionen ansøgningerne til ministeriet mindst otte dage før indledningen af fiskeriet, ledsaget af bevisdokumenter for de tekniske kendetegn. For enhver anden type licens forelægger Kommissionen hvert kvartal ministeriet lister over de fartøjer, som ønsker at udøve fiskeri inden for de begrænsninger, der for hver fiskeritype er fastsat i specifikationsbladene i protokollen, senest 30 dage inden begyndelsen af gyldighedsperioden for de ønskede licenser. Disse lister ledsages af beviser for betalingen. Licensansøgninger, der ikke er nået frem inden for ovennævnte tidsfrister, behandles ikke.

2.2. I listerne oplyses der klart for hver fiskeritype om tonnage, antallet af fartøjer og for hver enkelt fartøj, de væsentligste kendetegn, herunder fiskeredskaberne, størrelsen af gebyrerne, udgifter til videnskabelige observatører for den pågældende periode og antallet af mauretanske sømænd.

   I en tillægsliste angives de ændringer i oplysninger om fartøjer, der måtte være indtrådt enten siden fremsendelsen af licensansøgningen eller siden den sidste ansøgning om licenser for disse fartøjer. Ændringer af oplysninger fra Fællesskabets fortegnelse over fiskerfartøjer kan først foretages, når denne fortegnelse er blevet ajourført.

2.3. En datafil med alle de oplysninger, der er nødvendige for udstedelsen af fiskerilicenserne — herunder eventuelle ændringer af oplysningerne om fartøjerne — vedlægges ligeledes licensansøgningen i et format, der er kompatibelt med den software, der anvendes i ministeriet.

2.4. Ansøgninger om licenser kan kun accepteres for fartøjer, der er berettigede til fiskeri, og som har opfyldt alle de formaliteter, der er fastsat i punkt 2.1, 2.2 og 2.3 ovenfor.

2.5. For at lette kontrollen ved indsejling og udsejling kan fartøjer, der er i besiddelse af fiskerilicenser i landene i delregionen, på ansøgningen om licens anføre land, art(er) og gyldighedsperiode for disse licenser.

3. *Udstedelse af licenser*

3.1. Ministeriet udsteder fartøjslicenserne, når det har indkasseret betalingen herfor som angivet i kapitel IV, senest ti dage inden begyndelsen af licensernes gyldighedsperiode. Denne frist nedsættes til fem dage i tilfælde af fartøjer, der driver pelagisk fiskeri. Licenserne er til rådighed hos ministeriets afdelinger i Nouadhibou eller Nouakchott.

3.2. Licenserne udstedes i overensstemmelse med oplysningerne i specifikationsbladene i protokollen. De skal desuden indeholde oplysninger om gyldighedsperioden, fartøjets tekniske kendetegn, antallet af mauretanske sømænd og referencer til betalinger af gebyrer.

3.3. Der kan kun udstedes fiskerilicenser for fartøjer, der har opfyldt alle de formaliteter, der er nødvendige for licensudstedelsen.

3.4. Der gives delegationen meddelelse om licensansøgninger, som Mauretanien ikke har imødekommet. I givet fald beregner ministeriet et tilgodehavende vedrørende eventuelle betalinger i denne forbindelse efter at have sikret sig dækning for eventuelle ubetalte bøder.

4. *Licensernes gyldighedsperiode og anvendelse*

4.1. Licensen er kun gyldig i den periode, der er betalt gebyr for, og kun for den fiskerizone, de redskaber og den fiskerikategori, der er angivet i den pågældende licens.

Licenserne udstedes for perioder på 3, 6 eller 12 måneder. De kan fornys.

For trawlere, der driver pelagisk fiskeri, kan licenserne være månedlige.

Licensernes gyldighedsperiode fastsættes på basis af nedenstående etårige perioder:

første periode: fra 1. august 2001 til 31. december 2001

anden periode: fra 1. januar 2002 til 31. december 2002

tredje periode: fra 1. januar 2003 til 31. december 2003

fjerde periode: fra 1. januar 2004 til 31. december 2004

femte periode: fra 1. januar 2005 til 31. december 2005

sjette periode: fra 1. januar 2006 til 31. juli 2006

Licensers gyldighedsperiode kan ikke begynde i én årsperiode og slutte i den følgende årsperiode.

4.2. Hver licens udstedes for et bestemt fartøj og kan ikke overdrages. På anmodning fra Kommissionen vil en licens, der er udstedt for et bestemt fartøj, dog i tilfælde af force majeure, der er behørigt konstateret af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvis flag fartøjet fører, hurtigst muligt blive erstattet af en licens for et andet fartøj inden for samme fiskeritype, uden at den tilladte tonnage for denne type dog må overskrides.

4.3. En licens, der skal erstattes, afleveres til ministeriet, som udsteder den nye licens.

4.4. Justeringer af betalte beløb, som viser sig nødvendige i tilfælde af afkald på licensen inden den første dag i dens gyldighedsperiode og i tilfælde af overførsel af en licens, sker inden udstedelsen af erstatningslicensen.

4.5. Licensen skal opbevares om bord på det fartøj, den gælder for, og skal ved enhver kontrol fremvises for kontrolmyndighederne.

KAPITEL III

Gebyrer

1. Gebyrerne beregnes for hvert fartøj efter de årssatser, der er fastsat i specifikationsbladene i protokollen. I tilfælde af kvartalsvise eller halvårlige licenser beregnes gebyrerne i forhold til tidsperioden og forhøjes med henholdsvis 3 % eller 2 %.

2. De betales for et eller flere kvartaler bortset fra kortere perioder, der er fastsat i denne aftale eller følger af anvendelsen af denne. For sådanne perioder betales de i forhold til licensens faktiske gyldighedsperiode.

3. Et kvartal svarer til en af de tremånedersperioder, der begynder enten den 1. oktober eller den 1. januar eller den 1. april eller den 1. juli, bortset fra protokollens første periode, der begynder den 1. august 2001.

KAPITEL IV

Betaling

1. Betalingerne foretages i euro på følgende måde:

a) gebyrer:

— ved overførsel til en af Mauretaniens centralbanks konti i udlandet med Trésor de la Mauritanie som modtager

b) udgifter til videnskabelige observatører:

— ved overførsel til en af Mauretaniens centralbanks konti i udlandet med ministeriet som modtager

c) bøder:

— ved overførsel til en af Mauretaniens centralbanks konti i udlandet med Trésor de la Mauritanie som modtager

2. De i punkt 1 omhandlede beløb betragtes som faktisk modtaget, hvis Trésor de la Mauritanie eller ministeriet bekræfter dette på grundlag af meddelelser fra Mauretaniens centralbank.

KAPITEL V

Meddelelse af fangstdata

1. Varigheden af et EF-fartøjs fangstrejse defineres således:

— enten perioden mellem en indsejling i og en udsejling af Mauretaniens fiskerizone

— eller perioden mellem en indsejling i Mauretaniens fiskerizone og en omladning

— eller perioden mellem en indsejling i Mauretaniens fiskerizone og en landing i Mauretanien.

2. *Fangstopgørelse*

2.1. Fartøjernes førere skal dagligt føre alle specificerede operationer ind i fangstopgørelsen, hvortil modellen findes i tillæg 2 til dette bilag. Dette dokument skal udfyldes læseligt og underskrives af fartøjets fører. For fartøjer, der fisker efter stærkt vandrende arter, anvendes bestemmelserne i kapitel XIV i dette bilag.

2.2. En fangstopgørelse, der fremviser udeladelser eller indeholder forkerte oplysninger, betragtes som ikke ført.

2.3. Ved afslutningen af hver fangstrejse afleverer fartøjets fører den originale fangstopgørelse direkte til overvågningsmyndigheden. Rederen skal sende en kopi af denne opgørelse til delegationen.

2.4. Manglende overholdelse af en af bestemmelserne i punkt 2.1, 2.2 og 2.3 ovenfor medfører automatisk suspension af fiskerilicensen, indtil rederen har opfyldt sine forpligtelser, uden at dette forhindrer, at sanktionerne i Mauretaniens lovgivning iværksættes.

3. *Tilknyttet fangstopgørelse*

3.1. Fartøjernes førere skal udfylde den tilknyttede fangstopgørelse, hvortil modellen findes i tillæg 3 til dette bilag. Den skal udfyldes læseligt ved landing eller omladning og underskrives af fartøjets fører.

3.2. Ved afslutningen af hver landing sender rederen pr. post originalen af den tilknyttede fangstopgørelse til overvågningsmyndigheden inden for en frist på højst 30 dage.

3.3. Ved afslutningen af hver tilladt omladning overdrager rederen øjeblikkeligt originalen af den tilknyttede fangstopgørelse til overvågningsmyndigheden.

3.4. Manglende overholdelse af bestemmelserne i punkt 3.1, 3.2 og 3.3 ovenfor medfører automatisk suspension af fiskerilicensen, indtil rederen har opfyldt disse forpligtelser.

4. *Kvartalsvise fangsterklæringer*

4.1. Kommissionen giver inden udløbet af den tredje måned i hvert kvartal ministeriet meddelelse om fangstmængderne i det foregående kvartal for alle EF-fartøjer.

4.2. Oplysningerne er månedlige og fordeles navnlig efter fiskeritype for alle fartøjer og alle arter.

5. *Oplysningernes pålidelighed*

Oplysningerne i de i punkt 1, 2, 3 og 4 ovenfor omhandlede dokumenter skal afspejle de faktiske fiskeriforhold, så de kan indgå i grundlaget for tilsynet med fiskeressourcernes udvikling.

KAPITEL VI

Bifangster

1. Procentsatserne for bifangster som fastsat i specifikationsbladene i protokollen fastlægges på ethvert tidspunkt under fiskeriet ud fra fangsternes samlede vægt i overensstemmelse med Mauretaniens lovgivning.

2. Enhver overskridelse af de tilladte procentsatserne for bifangster straffes efter Mauretaniens lovgivning og kan i tilfælde af manglende overholdelse føre til definitivt forbud mod enhver fiskeriaktivitet i Mauretanien både for fartøjsførere og fartøjer.

3. Det er forbudt at have languster om bord på fartøjer, bortset fra langusterfiskerfartøjer med tejner, og overtrædelse af dette forbud straffes efter Mauretaniens lovgivning.

KAPITEL VII

Landinger i Mauretanien

Fartøjerne har ikke pligt til at lande fiskerivarerne undtagen nedennævnte obligatoriske landinger:

Der er fastsat obligatoriske landinger i forbindelse med kategori 4: trawlere, der fisker efter demersale arter, efter følgende plan:

1. Protokollens 1. år: 8 landinger

2. Protokollens 2. år: 11 landinger

3. Protokollens 3. år: 14 landinger

4. Protokollens 4. år: 17 landinger

5. Protokollens 5. år: 20 landinger

Generelle betingelser og finansielle incitamenter

1. Landingerne foretages i den mauretanske havn Nouadhibou. Den reder, der lander, vælger landingsdatoen. Han underretter de mauretanske havnemyndigheder herom pr. telefax 72 timer inden den forventede ankomst til havnen med skøn over den samlede mængde, der vil blive landet. Havnemyndighederne bekræfter ligeledes pr. telefax over for repræsentanten eller rederen inden for 24 timer, at landingerne vil finde sted inden 24 timer efter ankomsten til havnen. Giver havnemyndighederne ikke den ønskede bekræftelse inden den fastsatte frist, anses forpligtelsen til landing for opfyldt for det pågældende fartøj.

2. Landingen varer ikke mere end 24 timer efter fartøjets ankomst til havnen. Overholdes denne frist ikke, har fartøjet ret til at forlade havnen, og forpligtelsen til landing anses for opfyldt for dette fartøj. Et certifikat, der svarer til det, der er fastsat i punkt 3, overgives til føreren.

3. Ved afslutningen af landingen overrækker havnemyndighederne føreren et landingscertifikat.

4. Nås det antal landinger, der er fastsat i denne protokol, ikke ved udgangen af det tredje kvartal i et igangværende år, meddeler Kommissionen ved ansøgningen om licenser for det fjerde kvartal ministeriet listen over de fartøjer, der skal lande fiskerivarer i dette kvartal.

5. Kan et fartøj, der er opført på listen som omhandlet i punkt 4, ikke lande fiskevarer, kan det enten udskyde sin landing til en senere fangstrejse eller lade et andet fartøj, der fisker i den samme kategori, erstatte det. Oplysningen herom sendes straks til Kommissionen, der straks meddeler den til ministeriet.

6. Et fartøj, der ikke overholder udsejlingspunktet, og som ikke har opfyldt sin pligt til af lande, straffes efter bestemmelserne i kapitel I i bilag II til denne protokol.

7. Sømændene omfattes af en ordning med fri gennemrejse med sømandsbog.

8. Fællesskabets fartøjer, der lander i Nouadhibou, opnår en nedsættelse af licensen for den periode, hvor landingen finder sted. Satsen for denne nedsættelse er på 25 % af udgifterne til den pågældende licens.

9. Gennemførelsesbestemmelser: Kopierne af landingscertifikatet eller landingscertifikaterne for et fartøjs operationer sendes til delegationen. Ved en ny licensansøgning for nævnte fartøj sender delegationen ministeriet kopierne af certifikaterne ledsaget af en ansøgning om nedsættelse af gebyret. Medmindre ministeriet meddeler noget andet, gælder nedsættelsen automatisk for gebyret for den nye licens.

   Inden udgangen af det første halvår, hvor denne protokol anvendes, meddeler ministeriet delegationen følgende oplysninger:

   — de generelle landingsbetingelser, herunder havneafgifterne

   — de virksomheder, der er godkendt efter EF-reglerne på området

   — toldoplag

   — den maksimale størrelse og det antal fartøjer, der dér kan få adgang

   — betingelserne og kapaciteten for oplagring af frosne (- 22° C), kølede og friske produkter

   — transportmidlerne og hyppigheden af transporterne med henblik på transport af fiskerivarerne til eksterne markeder

   — betingelserne og gennemsnitspriserne for forsyninger (brændstof, proviant osv.)

   — radiokaldesignal, numre på telefon, telefax og telex samt åbningstider for havnemyndighedernes kontorer

   — alle andre oplysninger, der kan lette landingen.

Skattemæssige og finansielle betingelser

Et EF-fartøj, der lander i Nouadhibou, er fritaget for enhver skat eller afgift med lignende virkning undtagen havneafgifter og -udgifter, der på samme betingelser gælder for mauretanske fartøjer.

Fiskerivarerne er underlagt en økonomisk toldordning ifølge gældende mauretansk lovgivning. De er derfor fritaget for enhver toldprocedure og told eller afgift med lignende virkning ved deres ankomst til den mauretanske havn eller ved udførsel og anses for varer under »midlertidig forsendelse« (»midlertidigt oplag«).

Rederen træffer beslutning om destinationen for varerne om bord på sit fartøj. Varerne kan forarbejdes, oplagres under en toldprocedure, sælges i Mauretanien eller udføres (i udenlandsk valuta).

Salg i Mauretanien til det mauretanske marked er underlagt de samme afgifter som mauretanske fiskerivarer.

Fortjenesten kan udføres uden yderligere afgifter (fritagelse for told og afgifter med lignende virkning).

Ud over de fartøjer, der har pligt til at lande fiskerivarer ifølge denne protokol, vil fartøjer, der lander fiskerivarer i Mauretanien på frivilligt grundlag, nyde godt af en favorabel behandling.

KAPITEL VIII

Påmønstring af mauretanske sømænd

1. Alle EF-fartøjer skal under fangstrejsens faktiske varighed obligatorisk påmønstre mauretanske søfolk, herunder officerer, officerselever og den videnskabelige observatør, i et antal af mindst:

1.1. — 4 sømænd for fartøjer med en tonnage på under 200 BRT

— 5 sømænd for fartøjer med en tonnage på 200 BRT eller derover, men under 250 BRT

— 6 sømænd for fartøjer med en tonnage på 250 BRT eller derover, men under 300 BRT

— 7 sømænd for fartøjer med en tonnage på 300 BRT eller derover, men under 350 BRT

— for fartøjer med en tonnage på 350 BRT eller derover skal de mauretanske sømænd udgøre 35 % af besætningen med mindst 7 sømænd.

1.2. Rederne bestræber sig på at påmønstre yderligere mauretanske sømænd.

1.3. Rederne vælger frit de mauretanske sømænd, officerer og officerselever, der skal påmønstres på deres fartøjer.

2. Sømændenes arbejdskontrakter indgås i Mauretanien mellem rederne eller deres repræsentanter og sømændene. Kontrakterne omfatter den socialsikringsordning, der gælder for de pågældende, herunder bl.a. livsforsikring og ulykkes- eller sygdomsrisiko.

3. Lønvilkårene kan ikke være ringere end dem, der gælder for besætningerne på mauretanske fartøjer. For at undgå forskelsbehandling betales den aftalte løn efter arbejdskontrakternes bestemmelser.

4. EF-fartøjernes redere skal sikre de mauretanske sømænd, officerer og officerselever de samme påmønstringsbetingelser og betro dem samme opgaver som dem, der gælder for de andre sømænd, officerer og officerselever.

5. Sømanden skal melde sig hos føreren af det udpegede fartøj dagen før den foreslåede dato for hans påmønstring. Møder sømanden ikke frem på den dato og det tidspunkt, der er fastsat for påmønstringen, har fartøjet ret til at forlade den mauretanske havn forsynet med en attest for sømandens fravær udstedt af overvågningsmyndigheden.

Rederen er forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at fartøjet senest på den næste fangstrejse påmønstrer det i denne aftale foreskrevne antal sømænd.

6. Rederne meddeler hvert halve år, den 1. januar og den 1. juli hvert år, ministeriet en liste pr. fartøj over de påmønstrede mauretanske sømænd.

I givet fald suspenderes udstedelsen af licensen, indtil denne meddelelse foreligger.

7. Manglende overholdelse af en af bestemmelserne i punkt 1 ovenfor straffes efter Mauretaniens lovgivning og kan medføre suspension eller definitiv tilbagetrækning af licensen i gentagelsestilfælde.

KAPITEL IX

Teknisk kontrol

1. Hvert EF-fartøj skal en gang om året og efter ændring af fartøjets tonnage eller ændring af fiskerikategorien med heraf følgende anvendelse af forskellige fiskeredskaber give møde i havnen i Nouadhibou for at underkaste sig den inspektion, der er fastsat i de gældende bestemmelser. Disse inspektioner skal finde sted inden 48 timer efter fartøjets ankomst til havnen.

   Uanset det foregående afsnit er bestemmelserne for teknisk kontrol af tunfiskerfartøjer, langlinefartøjer med flydeline og frysetrawlere til pelagisk fiskeri fastsat i kapitel XIV og XV i dette bilag.

2. Efter den tekniske kontrol udstedes der en attest til fartøjets fører for en gyldighedsperiode svarende til licensens løbetid, og denne gyldighedsperiode forlænges de facto for de fartøjer, der fornyer deres licens i løbet af året. Den maksimale gyldighedsperiode må ikke overstige et år. Denne attest skal til stadighed opbevares om bord.

3. Den tekniske kontrol tjener til at kontrollere, om de tekniske kendetegn og redskaberne om bord opfylder bestemmelserne, og om bestemmelserne om det mauretanske mandskab er opfyldt.

4. Udgifterne til kontrollen afholdes af rederne og fastlægges efter tariffen i Mauretaniens lovgivning. De kan ikke være højere end de beløb, der normalt betales af de øvrige fartøjer for de samme ydelser.

5. Manglende overholdelse af bestemmelserne i punkt 1 og 2 ovenfor medfører automatisk suspension af fiskerilicensen, indtil rederen har opfyldt disse forpligtelser.

KAPITEL X

Identifikation af fartøjerne

1. Ethvert EF-fartøjs identitetsmærkning skal være i overensstemmelse med Fællesskabets bestemmelser på området. Disse bestemmelser skal meddeles ministeriet inden denne protokols ikrafttræden. Enhver ændring af disse bestemmelser skal meddeles ministeriet senest 30 dage, inden den træder i kraft.

2. Ethvert fartøj, der tilslører sin udvendige mærkning, pålægges sanktioner ifølge den gældende lovgivning.

KAPITEL XI

Suspension eller tilbagekaldelse af licenser

Træffer de mauretanske myndigheder beslutning om suspension eller definitiv inddragelse af en licens for et EF-fartøj i medfør af denne protokol og Mauretaniens lovgivning, er fartøjets fører forpligtet til at indstille fiskeriet og opsøge havnen i Nouadhibou. Ved ankomsten til havnen i Nouadhibou er han forpligtet til at aflevere den originale licens til myndighederne. Når de krævede formaliteter er afsluttet, underretter ministeriet Kommissionen om suspensionens ophævelse, og licensen leveres tilbage.

KAPITEL XII

Andre overtrædelser

1. Bortset fra de tilfælde, der udtrykkeligt er fastsat i denne protokol, straffes alle andre overtrædelser efter Mauretaniens lovgivning.

2. I forbindelser med alvorlige og meget alvorlige fiskeriovertrædelser som defineret i Mauretaniens lovgivning forbeholder ministeriet sig ret til midlertidigt eller definitivt at forbyde alt fiskeri i Mauretanien for de pågældende fartøjer, fartøjsførere og i givet fald redere.

KAPITEL XIII

Bøder

Størrelsen af den bøde, der opkræves af et EF-fartøj, fastsættes inden for et interval, der omfatter et minimum og et maksimum, som er fastsat i Mauretaniens lovgivning. Dette beløb fastsættes i overensstemmelse med proceduren i kapitel VII, punkt 3, i bilag II.

KAPITEL XIV

Bestemmelser for fartøjer, der fisker efter stærkt vandrende arter (Tunfiskefartøjer og langlinefartøjer med flydeline)

1. Uanset bestemmelserne i bilag I, kapitel I og II, udstedes licenserne for notfartøjer til tunfiskeri for perioder på tolv måneder.

   Den originale licens skal til stadighed opbevares om bord på fartøjet og forevises på enhver anmodning fra de mauretanske myndigheder.

   Så snart de mauretanske myndigheder har modtaget den meddelelse om betaling af forskuddet, som Kommissionen sender dem, opfører de dog det pågældende fartøj på en liste over fartøjer med tilladelse til fiskeri, der sendes til de mauretanske kontrolmyndigheder. I afventning af originallicensen kan der i øvrigt rekvireres en telefaxkopi af den allerede udstedte licens, og denne kopi skal opbevares om bord.

2. Hvert fartøj skal, før det modtager sin licens, underkastes de inspektioner, der er fastsat i de gældende bestemmelser. Uanset bestemmelserne i kapitel IX i dette bilag kan disse inspektioner finde sted i en udenlandsk havn efter aftale. Samtlige udgifter i forbindelse med denne inspektion afholdes af rederen.

3. Det gebyr, der skal betales af rederen, fastsættes til 25 EUR pr. t fanget i Mauretaniens fiskerizone.

4. Licenserne udstedes efter betaling ved overførsel til en af den mauretanske centralbanks konti i udlandet med Trésor de la Mauritanie som modtager af et fast beløb svarende til det forskud, der er anført i specifikationsbladene i protokollen.

5. Fartøjerne skal føre en logbog i overensstemmelse med ICCAT-modellen i tillæg 4 til dette bilag for hver fiskeriperiode i mauretanske farvande. Logbogen udfyldes også, selv om der ikke tages fangster.

   For de perioder, hvor et fartøj som omhandlet i foregående afsnit ikke har befundet sig i mauretanske farvande, skal ovennævnte logbog udfyldes med angivelsen »Uden for Mauretaniens eksklusive økonomiske zone«.

   De i dette punkt omhandlede logbøger fremsendes til de mauretanske myndigheder inden 15 arbejdsdage efter ankomsten til en havn.

   En kopi af disse dokumenter sendes til de i punkt 6, tredje afsnit, omhandlede videnskabelige institutter.

6. Mauretanien udarbejder en opgørelse over de gebyrer, der skal betales for det forløbne kalenderår, på grundlag af fangsterklæringerne pr. EF-fartøj og enhver anden information i landets besiddelse.

   Opgørelsen meddeles inden den 31. marts for det forløbne år Kommissionen, der inden den 15. april videresender den til rederne og samtidig til de berørte medlemsstaters nationale myndigheder.

   Anfægter rederne Mauretaniens opgørelse, kan de konsultere de videnskabelige institutter, der er kompetente til at kontrollere fangstdata, f.eks. Institut français de Recherche pour le Développement (IRD), det spanske oceanografiske institut (IEO) og det portugisiske institut for havforskning (IPIMAR), hvorefter de fører samråd med de mauretanske myndigheder om den endelige opgørelse inden den 15. maj i det pågældende år. Har rederne ikke fremsat bemærkninger inden denne dato, betragtes den af Mauretanien udarbejdede opgørelse som endelig. Medlemsstaterne sender Kommissionen den endelige opgørelse om deres egen fiskerflåde.

   Rederne foretager enhver eventuel supplerende betaling i forhold til forskuddet til Mauretaniens fiskerimyndigheder senest den 31. maj samme år.

   Er den endelige opgørelse lavere end det i punkt 4 omhandlede forskud, kan rederen ikke kræve det tilsvarende overskydende beløb tilbage.

7. Uanset bestemmelserne i bilag II, kapitel I, skal fartøjerne inden tre timer efter hver indsejling i og udsejling af zonen give de mauretanske myndigheder direkte meddelelse om deres position og om fangsterne om bord, fortrinsvis pr. telefax eller, hvis dette ikke er muligt, pr. radio.

   Telefaxnummeret og radiofrekvensen meddeles af overvågningsmyndigheden.

   De mauretanske myndigheder og rederne opbevarer en kopi af faxmeddelelserne eller af optagelsen af radiomeddelelserne, indtil hver af parterne har godkendt den i punkt 6 omhandlede endelige opgørelse over gebyrerne.

8. Uanset bestemmelserne i kapitel VIII i dette bilag skal notfartøjer til tunfiskeri bestræbe sig på at påmønstre mindst én mauretansk sømand pr. fartøj, og stangfiskerfartøjer til tunfiskeri skal obligatorisk påmønstre tre mauretanske sømænd pr. fartøj, heri medregnet officerer, officerselever og den videnskabelige observatør, under fangstrejsens faktiske varighed.

9. Uanset bestemmelserne i bilag II, kapitel V, punkt 1, kan notfartøjer til tunfiskeri på anmodning af de mauretanske myndigheder og efter fælles aftale med de pågældende redere tage en videnskabelig observatør ombord pr. fartøj for en nærmere aftalt periode.

KAPITEL XV

Bestemmelser vedrørende frysetrawlere til pelagisk fiskeri

1. Fiskerilicensen skal opbevares om bord på hvert fartøj. Har den originale licens af praktiske grunde ikke kunnet sendes frem til fartøjet, er det tilstrækkeligt at have en kopi eller fax om bord.

2. Uanset bestemmelserne i kapitel IX i dette bilag finder de forudgående inspektioner af fartøjerne sted i Europa. Rejse- og opholdsudgifterne for to personer, der udpeges af ministeriet til at gennemføre disse inspektioner, afholdes af rederne.

3. Gebyret inklusive alle nationale og lokale skattelignende gebyrer samt fangstloftet pr. fartøjstype er anført i specifikationsbladene i protokollen.

   For hver ton, der fanges ud over det loft, som er fastsat pr. fartøjstype, betaler rederne et beløb på 19 EUR til Mauretaniens Trésor Public. Fangstopgørelserne fastsættes ved fælles aftale senest en måned efter hvert års slutning.

   Gebyrerne og eventuelle supplerende beløb indbetales til en af den mauretanske centralbanks konti i udlandet med Mauretaniens Trésor Public som modtager.

4. Uanset bestemmelserne i bilag II, kapitel I, giver alle fartøjer overvågningsmyndigheden meddelelse om dato og klokkeslæt samt position ved hver indsejling i og udsejling af den mauretanske fiskerizone: tolv timer i forvejen for indsejling og 24 timer i forvejen for udsejling.

5. Uanset bestemmelserne i kapitel VIII i dette bilag skal fartøjerne i protokollens første tre år påmønstre mauretanske sømænd i et omfang af mindst:

   — fem, herunder en videnskabelig observatør, på hvert fartøj, hvis samlede besætning er mindre end eller lig med 30 medlemmer

   — seks, herunder en videnskabelig observatør, på hvert fartøj, hvis samlede besætning er større end 30 medlemmer.

   For protokollens to sidste år forøges disse tal med en.

6. Rederne træffer de nødvendige foranstaltninger for de mauretanske sømænds og videnskabelige observatørers rejse for deres regning.

7. Der foretages mindst femten omladninger om året i Mauretaniens territorialfarvande under overholdelse af proceduren i bilag II, kapitel III, til protokollen.

8. Konstateres der ved en kontrol overtrædelse af bestemmelserne, skal fartøjets fører underskrive rapporten. Uanset bestemmelserne i bilag II, kapitel VII, punkt 2, kan fartøjet herefter fortsætte sit fiskeri. Rederne kontakter straks ministeriet for at finde en løsning på overtrædelsen. Hvis spørgsmålet ikke er afgjort inden 72 timer, skal rederne stille en bankgaranti til dækning af eventuelle bøder.

Tillæg 1

FISKERIAFTALEN MAURETANIEN — DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

ANSØGNING OM FISKERILICENS

I. ANSØGER

1. Rederens navn: .....

2. Navn på rederens sammenslutning eller repræsentant: .....

3. Adresse for rederens sammenslutning eller repræsentant: .....

.....

4. Telefon: ..... Fax: ..... Telex: .....

5. Førerens navn: ..... Nationalitet: .....

II. FARTØJET OG DETS IDENTIFIKATION

1. Fartøjets navn: .....

2. Flagstat: .....

3. Ekstern registreringsnr.: .....

4. Hjemstedshavn: .....

5. Byggeår og -sted: .....

6. Radiokaldesignal: ..... Radiokaldefrekvens: .....

7. Byggemateriale: Stål ☐ Træ ☐ Polyester ☐ Andet ☐

III. TEKNISKE KENDETEGN FOR FARTØJET OG DETS UDSTYR

1. Længde overalt: ..... Bredde: .....

2. Tonnage (udtrykt i BRT): .....

3. Hovedmotorens maskineffekt i hk: ..... Mærke: ..... Type: .....

4. Type fartøj: ..... Fiskeritype: .....

5. Fiskeredskaber: .....

6. Samlet besætning: .....

7. Opbevaringsmetode om bord: Frisk ☐ Kølet ☐ Blandet ☐ Frosset ☐

8. Frysekapacitet pr. 24 timer (tons): .....

9. Lastekapacitet: ..... Antal lasterum: .....

Udfærdiget i ....., den .....

.....

(Ansøgerens underskrift)

Tillæg 2

RUBRIK nr. 1

DEN ISLAMISKE REPUBLIK MAURETANIEN

FISKERILOGBOG

			Dag	Måned	År	Klokkeslæt
Fartøjets navn (1)	Afsejling (4)	Dato (6)				
Radiokaldesignal (2)						
Førerens navn (3)	Hjemkomst (5)	Dato (6)				

Fiskeredskab (7) Kode for fiskeredskab (8) Maske (9) Redskabsdimens. (10)

....
Førerens underskrift (11)

RUBRIK nr. 2				RUBRIK nr. 3 Overstreg den ubrugte liste »A« eller »B«															RUBRIK nr. 4		
Dato (12)	Sektor Statistik (13)	Antal fiskeritrans-aktioner (14)	Fangst-tidspunkt (15)	Skøn over fangede mængder pr. art (i kg) (16) (eller kommentarer om afbrydelse af fiskeri)															Samlet vægt af fangster (kg) (17)	Samlet vægt af fisk (kg) (18)	Samlet vægt af fiskemel (kg) (19)
				A Hestemakrel	Sardin	Sardinel	Ansjos	Makrel	Strømpe-båndsfisk	Tunfisk	Kulmule	Almindelig blankesten i.a.n.	Blæk-sprutte i.a.n.	Tiarmet blæk-sprutte	Otteармet blæk-sprutte	Reje	Languster	Andre fisk			
				B Languster	Roskilde-reje	Alstado	Carabi-neros	Andre rejer	Hvid tun	Rød languster	Andre krebsdyr	Havtaske	Kulmule	Andre fisk	Diverse blæk-sprutter	Diverse skaldyr					

Tillæg 3

DEN ISLAMISKE REPUBLIK MAURETANIEN

LANDINGS-/OMLADNINGSOPGØRELSE

(A) Fartøjets navn (1) ..... Afsejling (4) ..... Dato (6) Dag Måned År Klokkeslæt

Radiokaldesignal (2) .....

Førerens navn (3) ..... Hjemkomst (5) ..... Dato (6)

Nationalitet	Radiokaldesignal	Modtagerfartøjets navn

.....
Fartøjsførerens underskrift

ANGIV VÆGTEN I KG

Art (B)	Handelsklasse (C)	Præsentation (D)	Nettovægt (E)	Salgspris (F)	Valuta (G)	Art (B)	Handelsklasse (C)	Præsentation (D)	Nettovægt (E)	Salgspris (F)	Valuta (G)

Tillæg 4

ICCAT-LOGBOG FOR TUNFISKERI

	Langline
	Maddingsfiskeri
	Snurpenot
	Trawl
	Outros (Andet)

Fartøjets navn:	Bruttoregistertonnage:		Måned	Dag	År	Havn
Flagstat:	Kapacitet — (MT):	Udsejling				
Registreringsnummer:	Fører:	Hjemkomst				
Reder:	Antal besætningsmedlemmer:					
Adresse:	Rapporteringsdato:					
	(Rapport udarbejdet af):					

Antal dage på havet		Antal fiskedage		Rejse nr.	
		Antal sæt:			

Dato		Område		Overflade-vandets temperatur (°C)	Fiskeindsats	Capturas (fangster)																				Isco usado na pesca (Anvendt madding)			
Måned	Dag	Breddegrad N/S	Længdegrad Ø/V		Antal brugte kroge	Almindelig tun *Thunnus thynnus eller maccoyii*		Gulfinnet tun *Thunnus albacares*		Storøjet tun *Thunnus obesus*		Hvid tun *Thunnus alalunga*		Sværdfisk *Xiphias gladius*		Spydfisk Hvid marlin *Tetraptunus Audax eller albidus*		Sort marlin *Makaira indica*		Sejlfisk *Istiophorus albicane eller platypterus*		Bugstribet bonit *Katsuwonus pelamis*		Diverse fisk		I alt pr. dag (I vægt, kun i kg)		Makrelgedde	Blæksprutter	Levende madding	Andre
						Antal fisk	Vægt (kg)	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg	Antal fisk	kg				
LANDINGSVÆGT (i kg)																													

Bemærkninger:

1 — Brug ét ark pr. måned og én linje pr. dag.

2 — Efter hver rejse sendes en kopi af log-optegnelserne til Deres korrespondent eller til ICCAT, Calle Corazón de María, 8, 28002 Madrid Spanien.

3 — Med «dag» menes den dag, linerne blev sat.

4 — Med fiskeområde menes fartøjets position. Afrund minutter og notér breddegrad og længdegrad. Sørg for at notere N/S og Ø/V.

5 — Den nederste linje — landingsvægt — skal først udfyldes ved rejsens afslutning. Det er den faktiske vægt ved losning, der skal registreres.

6 — Alle oplysninger i denne logbog vil blive behandlet strengt fortroligt.

BILAG II

SAMARBEJDE OM KONTROLLEN MED EF-FARTØJERS FISKERI I DEN ISLAMISKE REPUBLIK MAURETANIENS FISKERIZONE

KAPITEL I

Indsejling i og udsejling af Mauretaniens fiskerizone

1. Med undtagelse af tunfiskerfartøjer og langlinefartøjer med flydeline og frysetrawlere til pelagisk fiskeri skal EF-fartøjer, der driver fiskeri i henhold til denne aftale, sejle ind i og ud af Mauretaniens fiskerizone via et af følgende passagepunkter under overvågningsmyndighedens tilstedeværelse:

   — det nordlige passagepunkt defineret ved koordinaterne 20°40'N — 17°04'V

   — det sydlige passagepunkt defineret ved koordinaterne 16°20'N — 16°40'V

2. Rederne giver overvågningsmyndigheden meddelelse om deres fartøjers indsejlinger i og udsejlinger af Mauretaniens fiskerizone pr. telex, telefax eller post til de numre (telex og telefax) og den adresse, der er anført i tillæg 1 til dette bilag.

   Enhver ændring af fremsendelsesnumre og adresser meddeles delegationen senest 15 dage, inden den træder i kraft.

3. De i punkt 2 omhandlede meddelelser sendes på følgende måde:

   a) *indsejlinger:*

      Der skal gives meddelelse om indsejlinger mindst 24 timer i forvejen, og meddelelsen skal indeholde følgende oplysninger:

      — fartøjets position på tidspunktet for meddelelsen

      — det passagepunkt, hvor indsejlingen finder sted

      — dag, dato og tidspunkt for passagen af dette punkt

      — de fangster pr. art, der findes om bord på tidspunktet for meddelelsen, for de fartøjer, der tidligere har meddelt, at de er i besiddelse af en fiskerilicens for en anden fiskerizone i delregionen. I så fald har overvågningsmyndigheden adgang til fangstopgørelsen om denne anden fiskerizone, og kontrollens varighed må overskride den frist, der er fastsat i punkt 5 i dette kapitel.

   b) *udsejlinger:*

      Der skal gives meddelelse om udsejlinger mindst 48 timer i forvejen for det nordlige passagepunkt og mindst 72 timer i forvejen for det sydlige passagepunkt, og meddelelsen skal indeholde følgende oplysninger:

      — fartøjets position på tidspunktet for meddelelsen

      — det passagepunkt, hvor udsejlingen finder sted

      — dag, dato og tidspunkt for passagen af dette punkt

      — de fangster pr. art, der findes om bord på tidspunktet for meddelelsen.

4. Inden hver indsejling eller udsejling indstiller fartøjerne deres radio på overvågningsmyndighedens frekvens mindst seks timer inden det tidspunkt, der er oplyst i meddelelsen.

5. Kontrollen må normalt ikke vare over en time ved indsejling og ikke over tre timer ved udsejling.

6. Hvis overvågningsmyndigheden er forsinket eller ikke møder frem, kan fartøjerne fortsætte deres sejlads efter udløbet af de i punkt 5 nævnte frister.

   Hvis fartøjerne er forsinkede eller ikke møder frem, kan overvågningsmyndigheden betragte meddelelsen om indsejling eller udsejling som bortfaldet efter udløbet af de i punkt 5 nævnte frister.

7. I tilfælde af indsejling eller udsejling i stort omfang fremskyndes kontrollen.

8. Manglende overholdelse af bestemmelserne i punkt 1-6 ovenfor giver anledning til følgende sanktioner:

   a) første gang:

      — fartøjet omdirigeres

      — fangsten om bord landes og konfiskeres til fordel for Trésor de la Mauritanie

      — fartøjet betaler en bøde, der er lig med minimumsbeløbet i det bødeinterval, som er fastsat i Mauretaniens lovgivning

   b) anden gang:

      — fartøjet omdirigeres

      — fangsten om bord landes og konfiskeres til fordel for Trésor de la Mauritanie

      — fartøjet betaler en bøde efter Mauretaniens lovgivning

      — licensen annulleres for den resterende del af dens gyldighedsperiode

   c) tredje gang:

      — fartøjet omdirigeres

      — fangsten om bord landes og konfiskeres til fordel for Trésor de la Mauritanie

      — licensen inddrages definitivt

      — fartøjsføreren og fartøjet får forbud mod fiskeriaktivitet i Mauretanien.

KAPITEL II

Gennemsejling

Benytter EF-fiskerfartøjer deres ret til gennemsejling af og sejlads i Mauretaniens fiskerizone i medfør af De Forenede Nationers havretskonvention samt national og international lovgivning herom, skal de have fiskeredskaberne stuvet til side, så de ikke umiddelbart kan anvendes.

KAPITEL III

Omladning

1. Omladninger af EF-fartøjernes fangster skal ske på de mauretanske havnes red.

2. Ethvert EF-fartøj, som ønsker at omlade fangster, underkaster sig proceduren i punkt 3 og 4 nedenfor.

3. Disse fartøjers redere sender senest 24 timer i forvejen overvågningsmyndigheden følgende oplysninger ved hjælp af de kommunikationsmidler, der er fastsat i kapitel I, punkt 2, i dette bilag:

   — navnet på det fiskerfartøj, der skal foretage omladning

   — navnet på transportfartøjet

   — tonnage pr. art, der skal omlades

   — dag, dato og tidspunkt for omladningen.

4. Omladningen betragtes som udsejling af Mauretaniens fiskerizone. Fartøjerne skal derfor aflevere den originale fangstopgørelse og den tilknyttede fangstopgørelse til overvågningsmyndigheden og meddele, om de agter at fortsætte fiskeriet eller at sejle ud af Mauretaniens fiskerizone.

5. Al omladning af fangster, der ikke er omhandlet i punkt 1-4 ovenfor, er forbudt i Mauretaniens fiskerizone. Enhver, der overtræder denne bestemmelse, udsætter sig for sanktionerne i den gældende mauretanske lovgivning.

KAPITEL IV

Inspektion og kontrol

1. Førerne på EF-fartøjer skal tillade, at mauretanske embedsmænd, der har til opgave at inspicere og kontrollere fiskeriet, kommer om bord og udfører deres opgaver, og de skal være dem behjælpelige dermed.

   Embedsmændene må ikke opholde sig længere om bord end den tid, det tager dem at varetage deres opgave.

   Efter inspektionen udstedes der en attest til fartøjets fører.

2. Fællesskabet forpligter sig til at opretholde det særlige kontrolprogram i Fællesskabets havne. Der fremsendes regelmæssigt resuméer af rapporterne om den foretagne kontrol til ministeriet.

KAPITEL V

Mauretanske videnskabelige observatører om bord på EF-fartøjer

Der indføres en observationsordning om bord på EF-fartøjerne.

1. Ethvert EF-fartøj, der er i besiddelse af en licens til fiskeri i Mauretaniens fiskerizone, bortset fra notfartøjer til tunfiskeri, skal tage en mauretansk videnskabelig observatør om bord. I alle tilfælde kan der kun tages én videnskabelig observatør om bord ad gangen på det enkelte fartøj.

   Ministeriet sender hvert kvartal, inden licenserne udstedes, Kommissionen en liste over de fartøjer, der er udpeget til at tage en videnskabelig observatør om bord.

2. En videnskabelig observatørs ophold om bord på et fartøj varer en fangstrejse. På udtrykkelig anmodning fra ministeriet kan opholdet dog udstrækkes til flere fangstrejser afhængigt af den planlagte gennemsnitstid for et givet fartøjs fangstrejser. Ministeriet fremsætter en sådan anmodning samtidig med meddelelsen af navnet på den videnskabelige observatør, der er udpeget til at være om bord på det pågældende fartøj.

   I tilfælde af afkortede fangstrejser kan den videnskabelige observatør ligeledes være nødt til at deltage i en ny fangstrejse på samme fartøj.

3. Ministeriet meddeler Kommissionen navnene på de udpegede videnskabelige observatører, som er i besiddelse af de fornødne dokumenter, mindst syv arbejdsdage inden den planlagte dato for deres ombordtagning.

4. Alle omkostninger ved de videnskabelige observatørers arbejde, herunder løn, honorarer og godtgørelser for den videnskabelige observatør, afholdes af ministeriet. Går den videnskabelige observatør om bord eller fra borde i en udenlandsk havn, afholder rederen rejseudgifterne og dagpengene, indtil observatøren ankommer henholdsvis til fartøjet eller til den mauretanske havn.

5. Førere på fartøjer, der er udpeget til at modtage en videnskabelig observatør om bord, træffer alle forholdsregler for at lette ombordtagningen og ilandsætningen af den videnskabelige observatør.

   Vilkårene for den videnskabelige observatørs ophold om bord skal være de samme som for fartøjets officerer.

   Den videnskabelige observatør har krav på al nødvendig bistand til udøvelsen af sine funktioner. Føreren giver observatøren adgang til de kommunikationsmidler, der er nødvendige for arbejdets udførelse, til de dokumenter, der direkte vedrører fartøjets fiskeriaktiviteter, dvs. fangstopgørelse, tilknyttet fangstopgørelse og navigationsbog samt til de dele af fartøjet, hvortil adgang er nødvendig for at lette observatøren udførelsen af hans observationsopgaver.

6. Ombordtagning eller ilandsætning af den videnskabelige observatør finder i almindelighed sted i en mauretansk havn og sker ved begyndelsen af den første fangstrejse, efter at der er givet meddelelse om listen over de udpegede fartøjer, en meddelelse, der skal finde sted 20 dage inden fangstrejsens begyndelse.

Rederne giver senest 15 dage efter denne meddelelse ministeriet meddelelse om de planlagte datoer og havne for ombordtagningen af den videnskabelige observatør ved hjælp af de i kapitel I i dette bilag nævnte kommunikationsmidler.

7. Den videnskabelige observatør melder sig til fartøjets fører på det udpegede fartøj dagen før den foreslåede dato for ombordtagningen. Møder den videnskabelige observatør ikke op på datoen og tidspunktet for ombordtagningen, har fartøjet ret til at forlade den mauretanske havn forsynet med en attest for den videnskabelige observatørs fravær udstedt af overvågningsmyndigheden.

8. Rederne bidrager til udgifterne til videnskabelig observation med 3,5 EUR/BRT/kvartal pr. fartøj. Dette bidrag betales samtidig med gebyrerne og som supplement til disse.

   For de pelagiske fartøjer betaler rederne uafhængigt af de videnskabelige observatørers tilstedeværelse om bord et bidrag til afgifterne til videnskabelige observatører på 350 EUR pr. måned og pr. fartøj.

9. Rederens manglende overholdelse af ovennævnte bestemmelser om den videnskabelige observatør medfører automatisk suspension af fiskerilicensen, indtil rederen har opfyldt disse forpligtelser.

10. Den videnskabelige observatør skal være i besiddelse af:

   — en faglig uddannelse

   — et passende kendskab til fiskeri, og

   — et indgående kendskab til bestemmelserne i denne protokol og i den gældende mauretanske lovgivning.

11. Den videnskabelige observatør overvåger, om EF-fartøjer, der opholder sig i Mauretaniens fiskerizone, overholder bestemmelserne i denne protokol.

   Han udfærdiger en rapport herom. Han har navnlig til opgave at:

   — observere fartøjernes fiskeriaktiviteter

   — kontrollere positionen for de fartøjer, der driver fiskeri

   — tage biologiske stikprøver som led i videnskabelige programmer

   — konstatere, hvilke fiskeredskaber og maskestørrelser der anvendes

   — kontrollere oplysningerne i fangstopgørelsen.

12. Alle observationsopgaverne er begrænsede til fiskeriaktiviteterne og til de tilknyttede aktiviteter, som er omhandlet i denne protokol.

13. Den videnskabelige observatør

   — træffer alle passende foranstaltninger for at sikre, at hans ombordtagning og ophold om bord ikke medfører, at fiskeriet afbrydes, eller at der lægges hindringer i vejen for fiskeriet

   — anvender de i forbindelse med denne aftale godkendte måleinstrumenter og -procedurer til måling af maskestørrelser

   — respekterer de goder og det udstyr, der befinder sig om bord, samt tavshedspligten, for så vidt angår alle dokumenter, der tilhører nævnte fartøj.

14. Ved observationsperiodens udløb udfærdiger den videnskabelige observatør, inden han forlader fartøjet, en rapport efter modellen i tillæg 2 til dette bilag. Han underskriver den i nærværelse af fartøjets fører, som kan tilføje eller lade tilføje de bemærkninger, han finder hensigtsmæssige, inden han underskriver rapporten. En kopi af rapporten udleveres til føreren, når den videnskabelige observatør går fra borde.

15. De myndigheder, der modtager de videnskabelige observatørers rapporter, skal snarest muligt kontrollere deres indhold og konklusioner.

Konstaterer myndighederne, at der er begået overtrædelser, træffer de de nødvendige forholdsregler, herunder iværksættelse af administrativ procedure mod de ansvarlige fysiske eller juridiske personer efter den nationale lovgivning. De iværksatte procedurer skal være af en sådan art, at de i overensstemmelse med den nationale lovgivnings bestemmelser herom effektivt fratager de ansvarlige den økonomiske fordel ved overtrædelsens grovhed, så de effektivt afholder folk fra andre overtrædelser af samme art.

Ligger landingshavnen i en anden medlemsstat end flagstaten, underretter førstnævnte medlemsstat flagstaten om de trufne foranstaltninger.

KAPITEL VI

Gensidig observation af kontrollen i havne

De to parter beslutter med henblik på en mere effektiv kontrol at indføre gensidig observation af kontrollen i havne.

1. *Mål*

Overværelse af kontrol og inspektioner, som de nationale kontrolmyndigheder foretager, med henblik på at sikre overholdelsen af denne protokol.

2. *Observatørernes status*

Hver kontraherende parts myndigheder udpeger deres observatør og meddeler den anden kontraherende part observatørens navn.

Observatøren skal have:

— en faglig uddannelse

— en passende erfaring med fiskeri, og

— et indgående kendskab til bestemmelserne i aftalen og i denne protokol.

Når observatøren overværer inspektioner, foretages disse af de nationale kontrolmyndigheder, og observatøren kan ikke på eget initiativ udøve de kontrolbeføjelser, der er tillagt de nationale embedsmænd.

Når observatøren ledsager de nationale embedsmænd, skal han have adgang til de fartøjer, lokaler og dokumenter, som disse embedsmænd inspicerer.

3. *Observatørernes opgaver*

Observatøren ledsager de nationale kontrolmyndigheder ved deres besøg i havne, om bord på skibe i havn, i auktionshaller, hos fiskehandlere, i fryselagre og andre lokaler i forbindelse med landinger og opbevaring af fisk inden første salg på det område, hvor den første markedsføring finder sted.

Observatøren udarbejder og fremsender hver fjerde måned en rapport om de kontrolbesøg, han har deltaget i. Rapporten sendes til myndighederne. Disse myndigheder sender en kopi til den anden kontraherende part.

4. *Gennemførelse*

En kontraherende parts kontrolmyndighed giver løbende med ti dages varsel den anden kontraherende part meddelelse om de kontrolbesøg, den har besluttet at gennemføre i sin havn.

Den anden kontraherende part meddeler med fem dages varsel, hvis den har til hensigt at sende en observatør.

Varigheden af observatørens besøg bør ikke overstige 15 dage.

5. *Tavshedspligt*

Observatøren behandler ting og udstyr om bord på fartøjerne samt andre installationer ordentligt og har tavshedspligt med hensyn til alle de dokumenter, som han har adgang til.

Observatøren meddeler kun resultaterne af sit arbejde til sine egne myndigheder.

6. *Sted*

Dette program finder anvendelse i de EF-havne, hvor der finder landing sted, og i de mauretanske havne.

7. *Finansiering*

Hver kontraherende part bærer alle omkostninger ved sin observatør, herunder udgifter til rejser og ophold.

KAPITEL VII

Procedurer i tilfælde af opbringning og pålæggelse af sanktioner

1. *Underretning*

Ministeriet underretter inden 48 timer delegationen om enhver opbringning og sanktion af et EF-fiskerfartøj i Mauretaniens fiskerizone og sender en kortfattet rapport om de nærmere omstændigheder ved opbringningen og om årsagerne hertil.

2. *Rapport om opbringning*

Efter at den mauretanske overvågningsmyndighed har optaget rapport, underskriver fartøjets fører rapporten.

En sådan underskrivelse indskrænker ikke de rettigheder og det forsvar, fartøjets fører kan gøre gældende i forbindelse med den overtrædelse, der lægges ham til last.

Føreren sejler sit fartøj til havnen i Nouadhibou. I tilfælde af mindre overtrædelser kan overvågningsmyndigheden tillade, at det pågældende fartøj fortsætter sit fiskeri.

3. *Løsning af opbringningen*

3.1. Efter denne protokol og Mauretaniens lovgivning kan overtrædelsessager afvikles enten ved en administrativ afgørelse eller ved en domstolsafgørelse.

3.2. I tilfælde af en administrativ afgørelse fastlægges bødens størrelse inden for et minimum og et maksimum, der er fastsat i Mauretaniens lovgivning.

3.3. Har sagen ikke kunnet afvikles ved en administrativ afgørelse, og indbringes den for en retsinstans, stiller rederen over for en bank, der udpeges af ministeriet, en bankgaranti i euro svarende til modværdien af det maksimum, der er fastsat i Mauretaniens lovgivning.

3.4. Bankgarantien kan ikke frigives, før retssagen har ført til en afgørelse. Den frigives af ministeriet, hvis og når proceduren afsluttes uden domfældelse. Pålægges der i tilfælde af domfældelse en bøde, der er mindre end sikkerheden, frigives saldoen ligeledes af ministeriet.

3.5. Fartøjet frigives, og besætningen kan forlade havnen:

— efter opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af mæglingsproceduren,

— eller når den i punkt 3.3 ovenfor omhandlede bankgaranti er stillet og accepteret af ministeriet i afventning af en domstolsafgørelse.

KAPITEL VIII

Genudsætning

De to parter undersøger problematikken vedrørende genudsætning fra fiskerfartøjer og undersøger mulighederne for udnyttelse af sådanne ressourcer.

KAPITEL IX

Bekæmpelse af ulovligt fiskeri

For at forebygge og bekæmpe ulovligt fiskeri i Mauretaniens fiskerizone, som skader forvaltningen af fiskeressourcerne, har de to parter aftalt regelmæssigt at udveksle oplysninger om sådant fiskeri.

Ud over de foranstaltninger, som de to parter anvender på grundlag af deres gældende lovgivning, konsulterer de hinanden om supplerende foranstaltninger, som de hver især eller i fællesskab måtte træffe. De udbygger i denne forbindelse deres samarbejde, navnlig om bekæmpelsen af ulovligt fiskeri.

Tillæg 1

FISKERIAFTALEN MAURETANIEN — DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

OVERVÅGNINGSMYNDIGHEDENS ADRESSE m.v.

1. Adresse:	Boîte Postale (BP) 260 Nouadhibou Mauretanien
2. Telefon	(222) 574 57 01/574 56 26
3. Fax	(222) 574 63 12/574 90 94
4. E-mail:	dspcm@toptechnology.mr

Tillæg 2

FISKERIAFTALEN MAURETANIEN — DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

RAPPORT FRA DEN VIDENSKABELIGE OBSERVATØR

Observatørens navn: .....

Fartøj: ..... Nationalitet: .....

Registreringsnummer og hjemstedshavn: .....

Kendetegn: ....., tonnage: ..... BT, Effekt: ..... hk

Licens: ..... nr.: ..... Type: .....

Førerens navn: ..... Nationalitet: .....

Observatørens ombordtagning: Dato: ....., Havn: .....

Observatørens ilandsætning: Dato: ....., Havn: .....

Tilladt fangstmetode: .....

Anvendte fiskeredskaber: .....

Maskestørrelse og/eller mål: .....

Besøgte fiskerizoner: .....

Afstand fra kysten: .....

Antal påmønstrede mauretanske sømænd: .....

Meddelelse om indsejling i: ...../...../..... og udsejling ...../...../.....af fiskerizonen

Observatørens vurdering

Samlet fangst (kg): ....., angivet i fangstopgørelsen/logbogen: .....

Bifangster: arter ....., Anslået procentsats: ..... %

Genudsætninger: arter: ....., Mængde (kg): .....

Arter beholdt om bord						
Mængde (kg)						
Arter beholdt om bord						
Mængde (kg)						

Forhold konstateret af observatøren:		
Arten af de konstaterede forhold	Dato	Position

Observatørens bemærkninger (generelle bemærkninger): .....

.....

.....

.....

Udfærdiget i ....., den .....

.....

(Observatørens underskrift)

Førerens bemærkninger: .....

.....

.....

.....

Kopi af rapporten modtaget den ....

(Førerens underskrift)

Rapporten fremsendt til .....

Stillingsbetegnelse: .....

Ændret forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et særprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 med henblik på integration og styrkelse af det europæiske forskningsrum

(2002/C 51 E/09)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 594 endelig udg. — 2001/0122(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 18. oktober 2001)

Den 30. maj 2001 (EFT . . . — KOM(2001) 279 — 2001/0122(CNS)) vedtog Kommissionen sit forslag til beslutning om særprogrammet »Integration og styrkelse af det europæiske forskningsrum« som led i rækken af forslag til særprogrammer for gennemførelse af rammeprogrammet 2002-2006.

Dette forslag ændres herved således:

1) Bilag I, afsnit 1.2, (indledning) og afsnit 1.2 i), afløses af teksten i dette ændringsforslags bilag I.

2) Bilag I, afsnit 1.2, underafsnit ii) »*Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder*« får ændret nummereringen til:

   »1.2.2. **Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder**«

3) Bilag I, afsnit 1.2, underafsnit iii) »*Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter*« får ændret nummereringen til:

   »1.2.3. **Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter**«

4) Forslagets bilag II afløses af dette ændringsforslags bilag II.

BILAG I

1.2. **Særlige aktiviteter, som dækker et bredere forskningsfelt**

Tiltagene under denne rubrik skal supplere forskningen inden for de udvalgte forskningstemaer og omfatte følgende:

— Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi

— Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder

— Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter

1.2.1. ***Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi***

Disse aktiviteter spiller en særskilt rolle i hele opbygningen af rammeprogramet 2002-2006. De omfatter fælles gennemførelsesordninger og den kritiske masse, der kræves for at sikre effektiv og fleksibel udførelse af forskning, som er afgørende for Fællesskabets forskningsmål og dækker en lang række behov, der ikke kan opfyldes inden for de udvalgte forskningstemaer. De skal have følgende særlige målsætninger

— At underbygge udarbejdelsen og gennemførelsen af Fællesskabets politik med sigte på såvel unionens eventuelle fremtidige som dens nuværende medlemmers interesser og at overvåge denne politiks virkninger

— At udforske nye videnskabelige og teknologiske problemer og muligheder, herunder navnlig tværfaglige forskningsområder, hvor en europæisk indsats er påkrævet for at kunne udvikle en strategisk position, når det gælder frontviden og nye markeder, eller for at kunne foregribe vigtige problemer, det europæiske samfund vil blive stillet overfor.

Fælles for disse tiltag er, at de gennemføres over en flerårig periode, hvor der tages direkte hensyn til de vigtigste aktørers (politiske beslutningstagere, erhvervsmæssige brugergrupper, førende forskerhold osv.) behov og synspunkter. De vil blive udført efter en årlig programlægningsordning, hvor der vil blive opstillet særlige prioriteter, som svarer til de behov, der er blevet påvist i tilknytning til ovennævnte målsætninger.

De således opstillede prioriteter kommer derpå til at indgå i arbejdsprogrammet for særprogrammet sammen med de prioriteter, der opstilles i forbindelse med målsætningerne for programmets øvrige dele, og bliver regelmæssigt ajourført. Det betyder en løbende tildeling af midler fra disse aktiviteters budget til de opstillede prioriteter i hele udførelsesperioden.

Programlægningen skal foretages af Kommissionen og bygge på forslag, der fremsættes som resultat af et omfattende samråd med de berørte kredse i EU og i de lande, som er associeret rammeprogrammet, om de emner, der skal medtages.

Der vil blive afsat et budget på 440 mio. EUR til de forskningsaktiviteter, der beskrives i det følgende og bygger på de for øjeblikket forekommende behov. Det svarer til 50 % af det beløb, som er blevet afsat til samtlige aktiviteter under denne rubrik. De øvrige 50 % vil blive tildelt forskningsaktiviteter, som skal fastsættes under særprogrammets gennemførelse.

i) *Forskning orienteret mod politikker*

Aktiviteterne i denne rubrik går især ud på understøttelse af:

— gennemførelse af fælles politik, ikke mindst den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik

— opfyldelse af Fællesskabets politiske målsætninger, ikke mindst dem, der er opstillet i sjette miljøhandlingsprogram ([1]), i grønbogen »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed« ([2]) og i hvidbogen om europæisk transportpolitik ([3]) samt målsætningerne på områder som sundhed og forbrugerbeskyttelse, ligestilling, regionaludvikling, handel, udvidelsen, forbindelser udadtil, udviklingsstøtte, retsvæsen og indre anliggender.

— opfyldelse af Fællesskabets øvrige vigtige målsætninger, f.eks. dem, Europa-Kommissionen har opstillet for sin femårige mandatperiode, og dem, der bygger på det europæiske råds politiske retningslinjer, inkl. Lissabon-strategien, for den økonomiske politik, informationssamfundet, e-europa, erhvervslivet, det indre marked, konkurrencen, socialpolitikken, beskæftigelsen og uddannelses- og kulturområdet, herunder de nødvendige statistiske metoder og hjælpemidler.

([1]) KOM(2001) 31.

([2]) KOM(2000) 769.

([3]) KOM(2001) 370.

Flerårig programlægning

Den flerårige programlægning af disse aktiviteter skal tage hensyn til udtalelser fra de relevante videnskabelige udvalg for de pågældende politikområder. Programlægningen skal udføres med bistand fra en brugergruppe, som består af forskellige af Kommissionens tjenestegrene, og som om nødvendigt også skal have adgang til et uafhængigt samrådsorgan, der skal bestå af højtstående eksperter fra videnskaben og industrien. Brugergruppen skal vurdere forslagene til de emner, der skal medtages, efter følgende kriterier:

— deres bidrag til udarbejdelse og udvikling af politik (f.eks. tilknytning til lovgivningsforslag under forberedelse eller afgørende begivenheder)

— deres potentielle bidrag til EU's konkurrenceevne, til styrkelse af dets videnskabelige og teknologiske grundlag og til etableringen af det europæiske forskningsrum, herunder effektiv integrering af ansøgerlandene

— europæisk værditilvækst, under hensynstagen til den forskning, der udføres på de relevante områder i medlemsstaterne

— de foreslåede forskningsemners og -metoders videnskabelige relevans og anvendelighed

— sikring af passende arbejdsdeling og samvirke mellem disse aktiviteter og Det Fælles Forskningscenters direkte aktioner til støtte for Fællesskabets politikker.

Programlægningen kan ændres ved hjælp af en hasteprocedure, som følger de samme evalueringskriterier, hvis der i krisetilfælde opstår pludselige og uforudsete forskningsbehov.

De første forskningsprioriteter

Den programlægningsmetode, der beskrives i det foregående, benyttes til opstilling af forskningsprioriteter, orienteret mod politikker og svarer til behov, der allerede kan påvises. Den bygger i første omgang på emneforslag, som er blevet fremsat af Kommissionens policytjenestegrene efter råd fra de relevante videnskabelige udvalg og under hensyntagen til unionens overordnede målsætninger, således som de fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder. De således opstillede prioriteter skal indgå i arbejdsprogrammet ved programmets start.

De er blevet opdelt i følgende aktivitetskategorier efter en struktur, som skaber det bedst mulige samvirke mellem de politiske behov og de videnskabelige bidrag, og som går på tværs af de prioriterede emner og supplerer dem:

— Bæredygtig forvaltning af Europas naturressourcer. Forskningen under denne rubrik svarer til politiske behov i forbindelse med modernisering og bæredygtig udvikling af den fælles landbrugs- og fiskeripolitik og af landdistrikterne, herunder skovbruget. Den skal især dreje sig om:

  Udvikling af det politiske grundlag for fremme af et bæredygtigt, kvalitetsbaseret landbrug; opstilling af alsidige modeller for bæredygtig forvaltning af landbrug og skovbrug, og for vurderingen af betydningen af udbytte og afsætning; bedre hjælpemidler til opstilling af prognoser for og vurdering af international landbrugspolitik, internationale markeder, markedsaftaler og den fælles landbrugspolitik; de miljømæssige følger af landbrugets, fiskeriets og akvakulturens produktionssystemer, herunder landbrugsproduktion, som ikke fremstiller levnedsmidler, og vekselvirkningerne mellem dem; karakterisering af fysiske enheder og drivkræfterne bag forandring for at kunne vurdere landdistrikternes udvikling og skaffe hjælpemidler til støtte for vurdering af virkningerne på miljøet; udvikling af hjælpemidler til evaluering og overvågning af dyresundhed og dyrevelfærd.

  Udvikling af alternative metoder til forvaltning af fiskeriet ved bedre forståelse af de afgørende biologiske og økologiske udvælgelsesparametre, inddragelse af flerårige synsvinkler og aspekter, der berører flere arter og socioøkonomiske forhold samt vurdering af usikkerhedsmomenter; forbedring af kontrol- og overvågningsmetoderne; udvikling af det politiske grundlag for fremme af bæredygtig akvakultur ved hjælp af sygdomsforebyggelse, differentiering af produktionssystemerne og bedre forvaltning af ressourcerne.

  Bedre forståelse af land- og havøkosystemers struktur og virkemåde, herunder vurdering af jordbundsfunktioner og jordforringelsesprocesser; hjælpemidler til vurdering af vandkvalitet, koncentration af forurenende stoffer og forbedringsmuligheder; integreret vurdering af luftforurening; strategisk støjkortlægning.

— Sikring af de europæiske borgeres sundhed, sikkerhed og muligheder. Forskningen i denne kategori svarer til politiske behov, som især gælder udførelsen af Europas sociale dagsorden, dvs. sundheds- og forbrugerbeskyttelse og udvikling af et område, som præges af frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den skal især dreje sig om:

Metoder til evaluering af behovet for social- og forbrugerpolitiske foranstaltninger og deres effektivitet og resultater, herunder spørgsmål som forbrugertilfredshed, uredelig forretningspraksis og virkningerne af Fællesskabets øvrige politikker, arbejdsmarkedets forandring, omkostningerne ved et »velfærdsløst Europa«, udvikling af samordnede fremgangsmåder og en sammenlignende europæisk videnbase for de former for politik, der skal sikre bæredygtige pensions- og sundhedsordninger, ikke mindst når virkningerne af demografiske forskydninger og ældning tages i betragtning; udvikling af bedre metoder til risikovurdering, herunder metoder til afprøvning af kemiske stoffer uden brug af forsøgsdyr, produktsikkerhedsforanstaltninger og oplysning om mulige risici for forbrugernes og arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Sammenlignende vurdering af de afgørende sundhedsfaktorer, herunder ernæring, kønsbestemte og socioøkonomiske forhold, sundhedsvæsen og e-sundhedsordninger og metoder til vurdering af præstationernes kvalitet; Udvikling af bedre måling af sygdommes forekomst og udbredelse og bedre forståelse af nye, sjældne og smitsomme sygdommes overførselsveje, også i international sammenhæng; udvikling af sikre procedurer for afgivelse, opbevaring og udnyttelse af blod og organer; metoder til vurdering af udbredelsen af handicaps og deres socioøkonomiske betydning.

Sammenlignende undersøgelse af de faktorer, som skaber udvandrings- og flygtningestrømme og som ligger til grund for illegal indvandring og menneskesmugling, bedre muligheder for at forudse kriminelle handlingsmønstre og deres årsager og for at kunne vurdere effektiv kriminalitetsforebyggelsespolitik, vurdering af nye problemer i forbindelse med narkotikamisbrug.

— Underbyggelse af en større og mere integreret europæisk unions samhørighed og økonomiske muligheder. Forskningen i denne kategori svarer især til en række behov inden for de politikker, der beskæftiger sig med den europæiske økonomis konkurrenceevne, dynamik og integration i tilknytning til udvidelsen, globaliseringen og Europas handelsmæssige forbindelser med den øvrige verden. Den skal især dreje sig om:

Bedre midler til vurdering af økonomisk effektivitet og af penge- og skattepolitikkens sociale virkninger, de integrerede finansieringsmarkeders bidrag til den økonomiske udvikling i euro-området, samhørighedspolitikkens betydning for bæredygtig regionaludvikling, bæredygtig udviklingspolitiks effektivitet i betydningsfulde erhvervssektorer, vurdering af bioteknologiens økonomiske og industrielle følger, standardiseringsmetoder til støtte for den indre markedspolitik og underbyggelse af Fællesskabets handelspolitiske positioner og gensidig anerkendelse af aftaler.

Udvikling af grundlaget for en samlet tilgang til transportsikkerhed (ikke mindst inden for luftfarten), udvikling af metoder til og indikatorer og parametre for vurdering af bæredygtige transport- og energisystemers resultater (i økonomisk og miljø- og samfundsmæssig henseende) og tilsyn med målsætningernes opfyldelse i et udvidet Europa, udvikling af prognosticeringsmetoder, som inddrager socioøkonomiske og teknologiske aspekter og omkostningseffektiv levering af energi- og transportdata, så påtænkte foranstaltninger, herunder teknologiske og markedsbaserede foranstaltninger kan vurderes, og som bidrager til udarbejdelsen af innovativ politik og politiske pakkeløsninger, der kan sikre bæredygtigheden på mellemlangt og langt sigt.

Vurdering af de midler, hvormed digital identitet og digitale aktiver forvaltes og beskyttes; vurdering af politik, hjælpemidler og den bedste praksis, der fremmer omfattende og sikker adgang til informationssamfundet, benchmarking af den bedste praksis for omlægning af offentlige processer med henblik på forbedring af offentlige tjenester, e-uddannelse og tilsvarende undervisningsformer, herunder livslang uddannelse, forbrugerbeskyttelse i forbindelse med informations- og kommunikationstjenester; metoder til vurdering af beskadigelser af kulturarven og strategier for beskyttelse af den, udvikling af avancerede metoder og teknikker, som kan give statistikker, der fremstilles af det europæiske statistiksystem, bedre kvalitet og større tilgængelighed og udbredelse.

En samordnet fremgangsmåde for behandling af de forskningsspørgsmål, der er fælles for forskellige politikområder, skal sikres, ikke mindst når det gælder måling og vurdering af demografiske forskydninger og mere generel udvikling af relevante statistikker og indikatorer.

ii) *Forskning med sigte på at udforske nye videnskabelige og teknologiske problemer og muligheder*

Forskningen under denne rubrik skal svare til behovene på nye tvær- og flerfaglige områder eller på avancerede videnområder, som indgår i Fællesskabets forskning, og den skal kunne reagere på vigtige, uventede udviklinger. Ved at samle ressourcer fra hele EU skal den bringe europæisk forskning i en førerstilling og bane nye veje eller skabe nye videnskabelige og teknologiske udviklinger. Den skal stimulere idéudvekslingen mellem universiteterne og industrien og give Europa bedre muligheder for at udnytte sine forskningsaktiviteter under opbygningen af et dynamisk, videnbaseret samfund.

Til at begynde med skal følgende aktivitetsområder støttes:

— forskning med sigte på hurtigt at vurdere nye opdagelser eller nyligt observerede fænomener, som kan indebære afgørende risici eller problemer for det europæiske samfund, og finde frem til en effektiv reaktion på dem

— forskning i nye videnområder og fremtidig teknologi, ikke mindst på tværfaglige områder, som er stærkt innovative og indebærer tilsvarende høj (teknisk) risiko. Forskningen skal være åben for alle nye idéer med afgørende mulighed for industriel og/eller samfundsmæssig indflydelse eller for at udvikle Europas forskningskapacitet på længere sigt.

Forslagene vil blive bedømt på grundlag af forskningens karat, dens mulighed for fremtidig indflydelse og, især på det første af de nævnte områder, dens innovative karakter.

Flerårig programlægning

De særlige emner, som forskningen under programmets udførelse skal koncentrere sig om inden for disse kategorier, vil blive udvalgt ved hjælp af en flerårig programlægning på grundlag af deres uopsættelige karakter eller eventuelle fremtidige samfundsmæssige, industrielle eller økonomiske relevans samt under hensyntagen til de forskningsaktiviteter, som allerede er igang under denne rubrik. Emnerne vil blive bedømt med bistand fra et uafhængigt samrådsorgan, der skal bestå af højtstående videnskabelige og industrielle eksperter og benytte følgende kriterier:

— de foreslåede forskningsemners mulighed for at bidrage til innovation og EU's konkurrenceevne, styrke dets videnskabelige og teknologiske grundlag og etablering af det europæiske forskningsrum, herunder effektiv integrering af ansøgerlandene

— de foreslåede forskningsemners og fremgangsmåders videnskabelige relevans og betimelighed.

Programlægningen kan ændres ved hjælp af en hasteprocedure, som følger de samme evalueringskriterier, hvis der i krisetilfælde opstår pludselige og uforudsete forskningsbehov.

iii) *Udførelse*

De planlagte aktiviteter skal udføres ved indkaldelse af forslag. De skal fortrinsvis være udformet som:

— Særlige målrettede projekter, som regel af begrænset omfang, der udføres af partnerskaber, hvis størrelse svarer til de behov, der skal dækkes.

— Netværksdannelse mellem de forskningsaktiviteter, der udføres på nationalt plan, når de opstillede mål kan nås ved at mobilisere den kapacitet, som findes i medlemsstaterne, ansøgerlandene og de associerede lande.

I særlige berettigede tilfælde kan der gøres begrænset brug af de hjælpemidler, der benyttes i forbindelse med udvalgte forskningstemaer, hvis de opstillede mål bedre kan nås på denne måde.

Forslagene udvælges af Kommissionen efter en bedømmelse, som foretages af uafhængige eksperter.

BILAG II

VEJLEDENDE FORDELING AF BELØBET

Aktivitetstype	Beløb (mio. EUR)
Integration af forskningen (1)	**12 055 (2)**
Udvalgte Forskningstemaer	**10 425**
Genomforskning og bioteknologi i sundhedens tjeneste	2 000
Teknologi til informationssamfundet	3 600
Nanoteknologi, intelligente materialer og nye produktionsprocesser	1 300
Luftfart og rumfart	1 000
Fødevaresikkerhed og sundhedsrisici	600
Bæredygtig udvikling og globale ændringer	1 700
Borgere og styresystemer i det europæiske vidensamfund	225
Særlige aktiviteter, som dækker et bredere forskningsfelt	**1 630**
Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi	880 (3)
Specifikke forskningsaktiviteter for SMV	450
Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter	300
Styrkelse af grundlaget for det europæiske forskningsrum	**450**
Støtte til koordinering af aktiviteterne	400
Støtte til sammenhængende udvikling af de forskellige former for politik	50
I alt	**12 505**

(1) Det er hensigten at afsætte mindst 15 % af de samlede finansieringsmidler under denne rubrik til SMV.

(2) Iberegnet 600 mio. EUR til internationale samarbejdsaktiviteter og eventuelle beløb, der afsættes i Europa-Parlamentets og Rådets beslutninger i henhold til traktatens artikel 169.

(3) Heraf 440 mio. EUR til forskningsaktiviteter, som er angivet under denne rubrik i bilag I, og 440 mio. EUR til forskningsaktiviteter, som fastlægges under særprogrammets udførelse.

Forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Fællesskabets holdning på den ministerkonference, der er oprettet ved overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, vedrørende Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen

(2002/C 51 E/10)

KOM(2001) 517 endelig udg. — 2001/0218(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 19. oktober 2002)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37, artikel 44, artikel 47, artikel 55, artikel 71, artikel 80, stk. 2, artikel 95, artikel 133 og artikel 308 sammenholdt med artikel 300, stk. 3, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 10. juli 1986 anmodede Folkerepublikken Kinas regering om genoptagelse af sin status som kontraherende part i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT 1947).

(2) Den 7. december 1995 ansøgte Folkerepublikken Kinas regering om tiltrædelse af overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO) i henhold til artikel XII i den pågældende overenskomst.

(3) Der blev den 4. marts 1987 nedsat en arbejdsgruppe vedrørende Kinas status som kontraherende part i GATT 1947, og denne blev den 7. december 1995 omdannet til en arbejdsgruppe vedrørende tiltrædelse af WTO med den opgave at nå til enighed om tiltrædelsesvilkår, der er acceptable for Folkerepublikken Kina og alle WTO's medlemmer.

(4) Kommissionen har på Fællesskabets og dets medlemsstaters vegne ført forhandlinger om en omfattende række tilsagn fra Folkerepublikken Kinas side om markedsliberalisering af særlig betydning for Fællesskabet, som er omhandlet i den bilaterale aftale mellem Folkerepublikken Kina og Fællesskabet, der blev undertegnet den 19. maj 2000.

(5) Disse tilsagn indgår nu i protokollen om Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af WTO.

(6) Tiltrædelsen af WTO ventes at yde et positivt og varigt bidrag til processen med økonomisk reform og bæredygtig udvikling i Folkerepublikken Kina.

(7) Den vil også bringe handelsforbindelserne mellem Folkerepublikken Kina og Fællesskabet ind i stabile og retligt bindende rammer.

(8) Tiltrædelsesprotokollen bør derfor godkendes.

(9) Artikel XII i overenskomsten om oprettelse af WTO indeholder en bestemmelse om, at tiltrædelsesvilkårene aftales mellem det tiltrædende medlem og WTO, og at WTO's ministerkonference godkender tiltrædelsesvilkårene på WTO's vegne.

(10) Det er derfor nødvendigt at fastlægge den holdning, som Fællesskabet skal indtage på ministerkonferencen.

(11) For nogle af Fællesskabets mål, som Kinas tiltrædelse af WTO vil bidrage til at føre ud i livet, findes der i traktaten kun de i artikel 308 hjemlede beføjelser —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Fællesskabet støtter ved sin holdning på den ministerkonference, der er oprettet ved overenskomsten om oprettelse af WTO, vedrørende Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af WTO det udkast til ministerkonferencens beslutning, der går ind for tiltrædelsen (der henvises til den tilknyttede tekst).

BILAG

Udkast til beslutning

FOLKEREPUBLIKKEN KINAS TILTRÆDELSE

Beslutning af [. . . november 2001]

[Ministerkonferencen har —

under henvisning til artikel XII, stk. 2, og artikel IX, stk. 1, i Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen og beslutningsprocedurerne i henhold til artikel IX og XII i Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen som aftalt af Det Almindelige Råd (WT/L/93),

under henvisning til Folkerepublikken Kinas ansøgning af 7. december 1995 om tiltrædelse af Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen,

under henvisning til resultaterne af forhandlingerne med henblik på fastlæggelse af vilkårene for Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen og efter at have udarbejdet en protokol om Folkerepublikken Kinas tiltrædelse (WT/ACC/. . ./. . .),

truffet følgende beslutning:

Folkerepublikken Kina kan tiltræde Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen på de vilkår og betingelser, der er fastsat i den protokol, der er tilknyttet denne beslutning.] [1]

[1] Dokumentet er kun disponibelt på engelsk.

Forslag til Europa-Parlamentets og rådets forordning om forlængelse og ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1659/98 om decentraliseret samarbejde

(2002/C 51 E/11)

KOM(2001) 576 endelig udg. — 2001/0243(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 23. oktober 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 179, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets forordning (EF) nr. 1659/98 af 17. juli 1998 om decentraliseret samarbejde [1] udløber den 31. december 2001.

(2) Forordning (EF) nr. 1659/98 bør forlænges til den 31. december 2003, og beløbsangivelsen og den herfor gældende frist i artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1659/98 bør tilpasses.

(3) Forordning (EF) nr. 1659/98 bør ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1659/98 foretages følgende ændringer:

1. Artikel 4, stk. 1, affattes således:

»1. Fællesskabet finansierer de i artikel 1 omhandlede foranstaltninger i fem år (1999-2003). Der afsættes et rammebeløb på 24 millioner EUR til gennemførelsen af programmet i tidsrummet fra 1999 til 2003. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for de rammer, der sættes af de finansielle overslag.«

2. Artikel 9 affattes således:

»1. Hvert andet år fastsætter Kommissionen ifølge proceduren i artikel 8, stk. 2 og 3, hvilke strategiske retningslinjer og hvilken prioritering der skal lægges til grund for gennemførelsen af foranstaltningerne i de følgende år. Kommissionen giver Europa-Parlamentet meddelelse herom.

2. Ved planlægningen af den støtte, der ydes på grundlag af nærværende forordning, tilstræbes det, at den så vidt muligt supplerer og afpasses efter den støtte, der ydes via Fællesskabets andre ordninger for udviklingssamarbejdet, herunder navnlig politikken for samarbejde med det pågældende land eller den pågældende region.«

3. Artikel 10, afsnit 1 og 2, affattes således:

»Som led i årsrapporten til Rådet og Parlamentet om gennemførelsen af udviklingspolitikken forelægger Kommissionen en redegørelse for, hvilke foranstaltninger der er finansieret, hvordan denne forordning er blevet iværksat i løbet af året, og hvem der er indgået kontrakter med som led i det decentrale samarbejde.«

4. Artikel 12 affattes således:

»Otte måneder forud for udløbet af denne forordning forelægger Kommissionen og Europa-Parlamentet en helhedsbedømmelse af de foranstaltninger, som Fællesskabet har finansieret på grundlag af denne forordning, samt forslag til, hvad der videre bør ske med denne forordning.«

5. Artikel 13, andet afsnit, affattes således:

»Den anvendes til den 31. december 2003.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

[1] EFT L 213 af 30.7.1998, s. 6.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 70/156/EØF og 80/1268/EØF for så vidt angår måling af N_1-køretøjers CO_2-emissioner og brændstofforbrug

(2002/C 51 E/12)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 543 endelig udg. — 2001/0255(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 24. oktober 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets direktiv 80/1268/EØF af 16. december 1980 om motorkøretøjers CO_2-emissioner og brændstofforbrug ([1]), er et af særdirektiverne under den typegodkendelsesprocedure, der er fastsat ved Rådets direktiv 70/156/EØF af 6. februar 1970 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om godkendelse af motordrevne køretøjer og påhængskøretøjer dertil ([2]).

(2) I »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om EU's politikker og foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissionerne: Mod et europæisk klimaændringsprogram« ([3]) foreslås en gennemførelsesstrategi til at reducere emissionen af drivhusgasser, herunder foranstaltninger inden for transportsektoren. I grønbogen »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed« ([4]) opfordres der også til at gøre en indsats for at forbedre motorkøretøjers brændstoføkonomi.

(3) I henhold til Fællesskabets strategi til reduktion af CO_2-emissionerne fra personbiler, som beskrevet i Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet — En fællesskabsstrategi til nedsættelse af personbilers CO_2-emission og forbedring af brændstoføkonomien ([5]), anvendes den harmoniserede målemetodologi, som fastsat i direktiv 80/1268/EØF, som et grundlæggende instrument. Med henblik på at muliggøre efterfølgende foranstaltninger til at reducere brændstofforbruget og CO_2-emissionerne inden for sektoren lette erhvervskøretøjer er det nødvendigt at udvide anvendelsesområdet for dette direktiv til også at omfatte køretøjer i kategori N_1.

(4) Som omtalt i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1753/2000/EF af 22. juni 2000 om en overvågningsmekanisme for de gennemsnitlige specifikke CO_2-emissioner fra nye personbiler ([6]), har Kommissionen gennemført en undersøgelse for at afdække mulighederne i og virkningerne af en harmoniseret procedure til at måle specifikke CO_2-emissioner fra kategori N_1-køretøjer. I den henseende anses det for teknisk acceptabelt og mest omkostningseffektivt også at anvende den allerede eksisterende emissionsprøvning i Rådets direktiv 70/220/EØF af 20. marts 1970 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod luftforurening forårsaget af emissioner fra motorkøretøjer ([7]) til måling af brændstofforbrug og CO_2-emissioner for denne køretøjskategori.

([1]) EFT L 375 af 31.12.1980, s. 36. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 1999/100/EF (EFT L 334 af 28.12.1999, s. 36).

([2]) EFT L 42 af 23.2.1970, s. 1. Direktivet er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/40/EF (EFT L 203 af 10.8.2000, s. 9).

([3]) KOM(2000) 88 endelig.

([4]) KOM(2000) 769 endelig.

([5]) KOM(1995) 689 endelig.

([6]) EFT L 202 af 10.8.2000, s. 1.

([7]) EFT L 76 af 6.4.1970, s. 1. Direktivet er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/1/EF (EFT L 35 af 6.2.2001, s. 34).

(5) Mange fabrikanter af et mindre antal køretøjer køber motorer, som er typegodkendt med hensyn til emissioner i henhold til Rådets direktiv 88/77/EØF af 3. december 1987 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra motorer med kompressionstænding til fremdrift af køretøjer og emission af forurenende luftarter fra køretøjsmotorer med styret tænding, som benytter naturgas eller autogas (LPG) som brændstof [1], hos leverandører. Et betydeligt antal af disse fabrikanter råder ikke over den nødvendige infrastruktur eller ekspertise til at foretage emissions- eller CO2-prøvningen. Det er derfor nødvendigt at indrømme dispensation til fabrikanter, der producerer et mindre antal køretøjer, da de ekstra omkostninger, der er forbundet med at skulle efterkomme dette direktiv, ville være uforholdsmæssigt store.

(6) Disse foranstaltninger har indvirkning på bestemmelserne i bilagene til direktiv 70/156/EØF.

(7) Direktiv 70/156/EØF og 80/1268/EØF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Række 39 i del I i bilag IV til direktiv 70/156/EØF affattes således:

Emne	Direktiv	Henvisning til EF-tidende	M_1	M_2	M_3	N_1	N_2	N_3	O_1	O_2	O_3	O_4
39. Brændstofforbrug	80/1268/EØF	L 375 af 31.12.1980, s. 36	X			X						

Artikel 2

Bilag I til direktiv 80/1268/EØF ændres som anført i bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 3

1. Fra den 1. maj 2003 kan medlemsstaterne for køretøjer i kategori N_1 ikke med begrundelse i CO_2-emissioner eller brændstofforbrug:

a) nægte EF-typegodkendelse eller national typegodkendelse af en køretøjstype

b) forbyde registrering, salg eller ibrugtagning af et køretøj i henhold til artikel 7 i direktiv 70/156/EØF

hvis CO_2-emissions- og brændstofforbrugstallene er bestemt efter forskrifterne i direktiv 80/1268/EØF, som ændret ved nærværende direktiv.

2. Fra den 1. juli 2003, for så vidt angår en ny køretøjstype af kategori N_1:

a) kan medlemsstaterne ikke længere meddele EF-typegodkendelse i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 70/156/EØF

b) skal medlemsstaterne nægte national typegodkendelse, undtagen hvis bestemmelserne i artikel 8, stk. 2, i direktiv 70/156/EØF bringes i anvendelse

hvis CO_2-emissions- eller brændstofforbrugstallene ikke er bestemt efter forskrifterne i direktiv 80/1268/EØF, som ændret ved nærværende direktiv.

3. Fra den 1. januar 2006, for så vidt angår køretøjer af kategori N_1, klasse I, og fra den 1. januar 2007, for så vidt angår køretøjer af kategori N_1, klasse II og klasse III:

a) anser medlemsstaterne typeattester, som ledsager fabriksnye køretøjer i henhold til direktiv 70/156/EØF, for ugyldige til det i artikel 7, stk. 1, i samme direktiv nævnte formål

b) nægter medlemsstaterne registrering, salg og ibrugtagning af fabriksnye køretøjer, der ikke er ledsaget af en gyldig typeattest i henhold til direktiv 70/156/EØF, undtagen hvis bestemmelserne i artikel 8, stk. 2, i samme direktiv bringes i anvendelse

hvis CO_2-emissions- og brændstofforbrugstallene ikke er bestemt efter forskrifterne i direktiv 80/1268/EØF, som ændret ved nærværende direktiv.

[1] EFT L 36 af 9.2.1988, s. 33. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/27/EF (EFT L 107 af 18.4.2001, s. 10).

Artikel 4

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. april 2003. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG

Bilag I til direktiv 80/1268/EØF ændres således:

1. Punkt 1 affattes således:

»1. ANVENDELSESOMRÅDE

Dette direktiv finder anvendelse på måling af CO_2-emissionerne og brændstofforbruget for motorkøretøjer af kategori M_1 og N_1.

Direktivet finder ikke anvendelse på en N_1-køretøjstype hvis:

— den motortype, der er monteret i denne type køretøj, er typegodkendt i henhold til direktiv 88/77/EØF, og

— fabrikantens samlede årlige produktionsmængde på verdensplan af N_1-køretøjer er under 2 000 enheder.«

2. Punkt 2.3 affattes således:

»2.3. Til den prøvning, der er beskrevet i punkt 6, leveres der et køretøj, der er repræsentativt for den køretøjstype, der skal godkendes, når den for typegodkendelsesprøvningerne ansvarlige tekniske tjeneste selv udfører prøvningerne. For så vidt angår M_1-køretøjer og N_1-køretøjer, der er typegodkendt med hensyn til deres emissioner i henhold til direktiv 70/220/EØF, kontrollerer den tekniske tjeneste under prøvningen, at dette køretøj overholder de grænseværdier, der gælder for denne type, som beskrevet i direktiv 70/220/EØF.«

3. Følgende nye afsnit tilføjes til punkt 6.1:

»Køretøjer, som ikke når op på de i prøvecyklussen krævede accelerations- og maksimumhastighedsværdier, skal køres med speederen trykket helt ned, indtil de igen når den krævede arbejdskurve. Afvigelser fra prøvecyklussen skal registreres i prøvningsrapporten.«

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs bidrag til den globale fond til bekæmpelse af HIV/AIDS, tuberkulose og malaria

(2002/C 51 E/13)

KOM(2001) 612 endelig udg. — 2001/0251(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 25. oktober 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 179,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Der er voksende uro over de katastrofale følger af de tre større overførbare sygdomme HIV/AIDS, tuberkulose og malaria for menneskers sundhed og for den økonomiske og sociale udvikling og dermed indsatsen for at nedbringe fattigdom, særlig blandt de mest sårbare befolkningsgrupper i udviklingslandene.

(2) På G8-topmødet på Okinawa i juli 2000 blev der givet tilsagn om, at der ville blive ydet et væsentligt bidrag til bekæmpelsen af overførbare sygdomme og til at bryde den onde cirkel af sygdom og fattigdom.

(3) Rådet (almindelige anliggender) godkendte i maj 2001 et EF-program for en indsats mod overførbare sygdomme i forbindelse med fattigdomslempelse.

(4) Rådet og Kommissionen noterede sig i deres fælleserklæring af 31. maj 2000 med tilfredshed forslaget fra FN's generalsekretær om at oprette en global fond til at bekæmpe HIV/AIDS, tuberkulose og malaria, i det følgende benævnt »den globale fond«.

(5) På topmødet i Genova i juli 2001 bebudede Kommissionen med støtte fra Fællesskabet og medlemsstaterne, at den agtede at bevilge 120 mio. EUR som svar på appellen fra FN's Generalforsamling.

(6) Denne fond oprettes på vegne af det internationale donorsamfund og modtagerlandene. Den skal administreres af den globale fonds trustee i overensstemmelse med fondens formål som anført i dens styrings- og forvaltningsregler.

(7) Fondens formål er at tackle de overførbare sygdomme HIV/AIDS, tuberkulose og malaria i udviklingslandene efter en afbalanceret tilgang med fokus i første række på forebyggelse.

(8) Fællesskabet er indforstået med at bevilge et bidrag på 60 mio. EUR fra Fællesskabets budget. Dette bidrag vil blive forvaltet sammen med andre bidrag til fonden i overensstemmelse med principperne for forsvarlig og effektiv forvaltning —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Fællesskabet yder et bidrag på 60 mio. EUR til den globale fond.

2. Dette bidrag til den globale fond ydes på basis af en finansieringsaftale, som skal indgås mellem Kommissionen og den globale fonds trustee.

3. Bidraget administreres efter de regler og procedurer, som skal fastlægges for den globale fond, som er aftalt med Kommissionen, og som knyttes som bilag til finansieringsaftalen.

Artikel 2

Kommissionen fremsender alle relevante oplysninger til Revisionsretten og anmoder den globale fond om alle yderligere oplysninger, som Revisionsretten måtte ønske om den globale fonds finansielle drift. Kommissionen og Revisionsretten kan foretage enhver form for kontrol og inspektion, som skønnes nødvendig til at beskytte Det Europæiske Fællesskabs finansielle interesser mod svig og uregelmæssigheder.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen. Den offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Forslag til Rådets afgørelse om ændring af Rådets afgørelse 1999/325/EF om makrofinansiel bistand til Bosnien-Hercegovina

(2002/C 51 E/14)

KOM(2001) 610 endelig udg. — 2001/0250(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 26. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets forordning 1999/325/EF ([1]) fastsætter, at der ydes makrofinansiel bistand til Bosnien-Hercegovina i form af et lån på højst 20 mio. EUR og en gavebistand på højst 40 mio. EUR.

(2) På grund af forsinkelser i gennemførelsen af de nødvendige politiske reformer i henhold til Den Internationale Valutafonds (IMF) beredskabsarrangement har man hidtil kun været i stand til at udbetale første rate (25 mio. EUR) og anden rate (20 mio. EUR). Den tredje og sidste rate på 15 mio. EUR er stadig udestående.

(3) Bosnien-Hercegovina er fast besluttet på at videreføre den økonomiske stabiliserings- og reformproces og har fortsat behov for ekstern finansiel støtte ud over, hvad de internationale finansielle institutioner kan tilvejebringe.

(4) Den nuværende rådsafgørelse 1999/325/EF giver ikke hjemmel til at yde gavebistand efter 2000.

(5) Kommissionen har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg inden fremlæggelsen af sit forslag —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Afgørelse 1999/325/EF ændres således:

1. Artikel 1, stk. 3, affattes således: »Gaveelementet i bistanden beløber sig til højst 40 mio. EUR«.

2. Følgende indsættes som artikel 6: »Denne afgørelse udløber den 31.12.2002.«

([1]) EFT L 123 af 13.5.1999, s. 57.

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/68/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke-vejgående maskiner [1]

(2002/C 51 E/15)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 626 endelig udg. — 2000/0336(COD)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2 den 26. oktober 2001)

1. **Baggrund**

Fremsendelse af forslaget til Rådet og Europa-Parlamentet (KOM(2000) 840 endelig udg. — 2000/0336(COD)) i henhold til EF-traktatens artikel 251: 18. december 2000

Offentliggørelse af Kommissionens oprindelige forslag 26. juni 2001

Udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg 11. juli 2001

Europa-Parlamentets udtalelse — førstebehandling 2. oktober 2001

2. **Formål med Kommissionens forslag**

Forslaget har til formål at udvide anvendelsesområdet for det gældende direktiv om emissioner fra motorer med kompressionstænding til montering i ikke-vejgående maskiner (direktiv 97/68/EF) så det også kommer til at omfatte gnisttændingsmotorer (plæneklippere, kædesave, hækklippere, kanttrimmere, pumper, generatorer mv.). Der produceres årligt ca. 25 mio. af sådanne motorer på verdensplan og de tegner sig for 10-15 % af de samlede VOC emissioner i Fællesskabet. Ændringsforslaget bidrager til at nå målene for luftkvaliteten, især hvad angår ozondannelse.

Forslagets hovedelementer er:

— En totrinsmetode for grænseværdier vil gælde efter direktivets ikrafttrædelse (trin I) og 2004-2010 afhængig af motorklasse (trin II)

— Et udjævnings- og hensættelsessystem samt særordninger for små fabrikanter og små motorkategorier, for at opnå ensartethed på verdensplan.

3. **Kommissionens holdning til Europa-Parlamentets ændringer**

3.1. *Ændringsforslag, som Kommissionen har accepteret*

Ændringsforslag 19 tydeliggør definitionen på »markedsføring«. Det ændrer ikke på indholdet.

Ændringsforslag 20 erstatter et tidligere ændringsforslag fra Miljøudvalget. Dermed accepteres Kommissionens oprindelige forslag.

Ændringsforslag 18 og 22 giver medlemsstaterne mulighed for at bruge mærkning og økonomiske incitamenter. Formuleringen er på linje med hvad der allerede er accepteret i tilsvarende direktiver.

Ændringsforslag 23 gør teksten tydeligere men ændrer ikke på indholdet.

Ændringsforslag 25 fastslår, at medlemsstaterne skal gennemføre direktivet i den nationale lovgivning inden 18 måneder efter direktivets ikrafttræden i stedet for på en bestemt dato. Det er ikke en væsentlig ændring.

Ændringsforslag 26 fastslår, at Kommissionen skal undersøge, om der er behov for yderligere lovgivning på området.

Ændringsforslag 28 fremrykker datoerne for gennemførelse af trin II en lille smule.

---

[1] EFT C 180 E af 26.6.2001, s. 31.

Ændringsforslags 21, 24 og 27 flytter de alternative typegodkendelsesmåder fra artikel 7 til et nyt bilag. Det ændrer ikke noget indholdsmæssigt men øger klarheden.

Ændringsforslag 30 (del 1) bemyndiger Kommissionen til, gennem udvalget for tilpasning til den tekniske udvikling, at undtage visse produkter, som i teknisk henseende ikke kan opfylde trin II.

3.2. *Ændringsforslag, som Kommissionen ikke har accepteret*

Ændringsforslag 2, 3, 6, 7, 8, 12, 15 og 17 omhandler udjævnelses- og hensættelsessystemet, og fjerner det fra forslaget. Skønt Kommissionen afviser ændringsforslaget, har den indikeret, at den er villig til at finde løsninger til udjævnelses- og hensættelsessystemet, der indeholder den tilsigtede fleksibilitet, globale overensstemmelse og miljøfordele.

Ændringsforslag 29 undtager på ubestemt tid et stort antal gnisttændingsmotorer fra direktivets anvendelsesområde, og ikke blot fra trin II. Det undergraver fuldstændigt forslagets miljøfordele.

3.3. *Ændret forslag*

Under hensyntagen til EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag som anført ovenfor.

Forslag til Rådets afgørelse om ændring af Rådets afgørelse 2001/549/EF af 16. juli 2001 om makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien

(2002/C 51 E/16)

KOM(2001) 618 endelig udg. — 2001/0258(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 29. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kommissionen har konsulteret Det Økonomiske og Finansielle Udvalg forud for fremsættelsen af sit forslag.

(2) Rådets afgørelse 2001/549/EF [1] fastsætter, at der ydes makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien for at hjælpe landet til at dække dets eksterne finansieringsbehov og for at støtte myndighedernes reformindsats.

(3) Forbundsrepublikken Jugoslavien vil sandsynligvis få behov for et betydeligt supplerende eksternt finansieringsbehov ud over den officielle finansiering, der formodentlig kan tilvejebringes via Den Internationale Valutafond, Verdensbanken og bilaterale donorer.

(4) En forøgelse af gaveelementet i Fællesskabets makrofinansielle bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien er en hensigtsmæssig foranstaltning til, sammen med andre donorer, at afhjælpe landets eksterne finansieringsproblemer.

(5) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for vedtagelsen af denne afgørelse end artikel 308 —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Artikel 1, stk. 3, i afgørelse 2001/549/EF affattes således:

»3. Bistandens gaveelement beløber sig til højst 120 mio. EUR.«

---

[1] EFT L 197 af 21.7.2001, s. 38.

Forslag til Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse

(2002/C 51 E/17)

KOM(2001) 510 endelig udg. — 2001/0207(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 30. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, stk. 1, nr. 1), litra c), nr. 2, litra a), og nr. 3), litra a),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Udformningen af en fælles politik på asylområdet, herunder et fælles europæisk asylsystem, udgør en integrerende del af Den Europæiske Unions målsætning om gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er åbent for personer, som, tvunget af omstændighederne, legitimt søger beskyttelse i Den Europæiske Union.

(2) Det Europæiske Råd nåede på sit særlige møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 til enighed om at arbejde for oprettelsen af et fælles europæisk asylsystem, som bygger på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genève-konventionen om flygtninges retsstilling af 28. juli 1951, som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967, således at princippet om non-refoulement overholdes, og det garanteres, at ingen sendes tilbage til forfølgelse.

(3) Genève-konventionen og den tilhørende protokol udgør hovedhjørnestenen i det internationale retssystem til beskyttelse af flygtninge.

(4) Det hedder i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at et fælles europæisk asylsystem på kort sigt bør omfatte en indbyrdes tilnærmelse af bestemmelserne om anerkendelse af flygtningestatus og indholdet af denne status.

(5) Det hedder endvidere i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at bestemmelser om flygtningestatus bør suppleres med foranstaltninger vedrørende subsidiære former for beskyttelse, som giver enhver person, der har behov for en sådan beskyttelse, en passende status.

(6) Hovedformålet med dette direktiv er at sikre, at der findes et minimum af beskyttelse i alle medlemsstater for personer med et reelt behov herfor, fordi de ikke med rimelighed kan regne med beskyttelse fra deres oprindelsesland eller det sædvanlige opholdsland.

(7) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og følger de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Direktivet tilsigter navnlig, at asylansøgeres og deres ledsagende familiemedlemmers menneskelige værdighed og ret til asyl respekteres fuldt ud, og at de nyder beskyttelse i tilfælde af flytning, udvisning eller udlevering, samt at anvendelsen af charterets artikel 1, 18 og 19 fremmes.

(8) Dette direktiv skal gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes eksisterende internationale forpligtelser i henhold til menneskerettighedsinstrumenterne.

(9) Dette direktiv anfægter i øvrigt ikke protokollen om asyl for statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater, der findes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

(10) Anerkendelsen af flygtningestatus er deklaratorisk.

(11) The Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status (håndbogen om procedurer og kriterier for fastslåelse af flygtningestatus) fra De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge giver medlemsstaterne en værdifuld vejledning i forbindelse med anerkendelse af flygtningestatus i henhold til Genève-konventionens artikel 1.

(12) Der bør fastsættes minimumsstandarder for definitionen og indholdet af flygtningestatus som en vejledning til medlemsstaternes kompetente nationale myndigheder i forbindelse med anvendelse af Genève-konventionen.

(13) Det er nødvendigt at indføre en fælles begrebsfastsættelse af kriterierne for anerkendelse af asylansøgere som flygtninge i overensstemmelse med Genève-konventionens artikel 1.

(14) Det er navnlig nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af begreberne: beskyttelsesbehov, der opstår på stedet (sur place); årsager til overlast og beskyttelse; national beskyttelse; og forfølgelse, herunder grunde til forfølgelse.

(15) Det er navnlig nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af forfølgelsesgrunden »tilhørsforhold til en given social gruppe«, hvis fortolkning skal omfatte såvel grupper, der kan være defineret i forhold til visse fundamentale egenskaber, f.eks. køn og seksuel orientering, som grupper, f.eks. fagforeninger, bestående af personer, som har fælles baggrund eller karaktertræk, der er så grundlæggende for identitet eller bevidsthed, at sådanne personer ikke bør tvinges til at opgive deres tilhørsforhold.

(16) Det er navnlig nødvendigt, at medlemsstaterne ved vurderingen af mindreåriges ansøgning om international beskyttelse tager højde for børnespecifikke former for forfølgelse, f.eks. indrullering af børn i hære, handel med henblik på seksuel udnyttelse og tvangsarbejde.

(17) Der bør også fastsættes minimumsstandarder for definition og indhold af subsidiær beskyttelsesstatus. Ordningen med subsidiær beskyttelse bør være et supplement og en tilføjelse til beskyttelsesordningen for flygtninge som indeholdt i Genève-konventionen.

(18) Det er nødvendigt at indføre kriterier for anerkendelse af personer, der søger om international beskyttelse, som berettiget til subsidiær beskyttelsesstatus. Kriterierne bør hentes fra de internationale forpligtelser i henhold til menneskerettighedsinstrumenter og eksisterende former for praksis i medlemsstaterne.

(19) Den indbyrdes tilnærmelse af reglerne for anerkendelse og indhold af flygtningestatus og subsidiær beskyttelse bør medvirke til at begrænse asylansøgeres sekundære bevægelser mellem medlemsstaterne, hvor sådanne bevægelser udelukkende sker på grund af forskelle i de retlige rammer.

(20) Direktivet bør ikke berøre de betingelser, hvorunder medlemsstaterne i overensstemmelse med deres egen nationale lovgivning kan give personer tilladelse til indrejse eller fortsat ophold på deres område, hvis de pågældendes sikkerhed ville være i fare ved en tilbagevenden til deres eget land på grund af omstændigheder, som ikke er omfattet af dette direktiv.

(21) Det ligger i sagens natur, at medlemsstaterne, da der er tale om minimumsstandarder, har beføjelser til at indføre eller opretholde gunstigere bestemmelser for personer, der søger om international beskyttelse, når en sådan ansøgning anses for at være begrundet med, at den pågældende enten er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller på anden måde har behov for international beskyttelse.

(22) I overensstemmelse med traktatens artikel 2 og artikel 3, stk. 2 sigter dette direktiv med hensyn til formål og indhold mod at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

(23) Medlemsstaterne bør først og fremmest tage hensyn til »barnets tarv« ved gennemførelsen af dette direktiv.

(24) Anvendelsen af dette direktiv bør evalueres regelmæssigt.

(25) Målene for dette direktiv, nemlig indførelse af minimumsstandarder for indrømmelse af international beskyttelse til tredjelandsstatsborgere og statsløse i medlemsstaterne kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens omfang eller virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke udover, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Emne

Formålet med dette direktiv er at fastsætte minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

a) »international beskyttelse«: flygtningestatus og subsidiær beskyttelsesstatus

b) »Genève-konventionen«: konventionen om flygtninges retsstilling, undertegnet i Genève den 28. juli 1951, som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967

c) »flygtning«: en tredjelandsstatsborger eller statsløs, der opfylder kravene i Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, og i dette direktivs kapitel II og III

d) »flygtningestatus«: den status, en medlemsstat indrømmer en person, der er flygtning, og som får adgang til og/eller tilladelse til at forblive og opholde sig som sådan på denne medlemsstats område

e) »person, der er berettiget til subsidiær beskyttelse«: en person, der ikke kan opnå flygtningestatus, men som på anden måde opfylder bestemmelserne vedrørende international beskyttelse som beskrevet i kapitel II og IV i dette direktiv

f) »subsidiær beskyttelsesstatus«: den status, en medlemsstat indrømmer en tredjelandsstatsborger eller statsløs, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og som på det grundlag kan indrejse og/eller opholde sig i denne medlemsstats område

g) »ansøgning om international beskyttelse«: en anmodning fra en tredjelandsstatsborger eller statsløs om beskyttelse fra en medlemsstat, når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning eller berettiget til subsidiær beskyttelse. Enhver ansøgning om international beskyttelse formodes at være en asylansøgning, medmindre ansøgeren udtrykkeligt anmoder om anden form for beskyttelse, som kan søges særskilt

h) »asylansøgning«: en anmodning fra en tredjelandsstatsborger eller statsløs om international beskyttelse fra en medlemsstat, når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A

i) »ansøgning om subsidiær beskyttelse«: en anmodning fra en tredjelandsstatsborger eller statsløs om international beskyttelse fra en medlemsstat, når der ikke er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller hvis der er givet afslag på en anmodning herom, og når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er berettiget til subsidiær beskyttelse

j) »familiemedlem«:

   i) ægtefællen eller samleveren, som har et varigt forhold til ansøgeren, hvis ugifte par i den pågældende medlemsstats lovgivning eller praksis sidestilles med gifte par

   ii) børn af det par, der er nævnt i led i), eller af ansøgeren alene, på betingelse af, at de er ugifte og afhængige, men uden hensyn til om de er født i eller uden for ægteskab eller er adopteret

   iii) andre nære slægtninge, som levede sammen som en del af familieenheden på tidspunktet for udrejse fra oprindelseslandet, og som var helt eller hovedsagelig afhængige af ansøgeren på det pågældende tidspunkt

k) »ledsagende familiemedlemmer«: de familiemedlemmer til ansøgeren, der befinder sig i samme medlemsstat i forbindelse med asylansøgningen

l) »uledsagede mindreårige«: tredjelandsstatsborgere og statsløse under 18 år, som rejser ind i en medlemsstats område uden at være ledsaget af en myndig person, der er ansvarlig for dem enten retligt eller efter sædvane, og så længe de ikke i praksis er i en sådan persons varetægt; begrebet omfatter også mindreårige, der efterlades uden ledsagelse, efter at de er rejst ind på medlemsstaternes område

m) »opholdstilladelse«: en hvilken som helst formel tilladelse, udstedt af en medlemsstats myndigheder og som foreskrevet af medlemsstatens lovgivning, som giver en tredjelandsstatsborger eller statsløs ret til at opholde sig på medlemsstatens område

n) »oprindelsesland«: det land, hvor ansøgeren er statsborger eller har haft sædvanligt opholdssted.

Artikel 3

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på alle tredjelandsstatsborgere og statsløse, der søger om international beskyttelse ved grænsen til eller på en medlemsstats område, disses ledsagende familiemedlemmer samt alle, der modtager en sådan beskyttelse.

Artikel 4

Gunstigere bestemmelser

Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde gunstigere standarder for fastsættelse af, hvem der kan anerkendes som flygtninge eller som personer med behov for subsidiær beskyttelse, og for fastsættelse af indholdet af international beskyttelse, for så vidt som disse standarder er forenelige med dette direktiv.

KAPITEL II

RET TIL INTERNATIONAL BESKYTTELSE

Afsnit 1

International beskyttelse

Artikel 5

Elementerne i international beskyttelse

1. Flygtningestatus indrømmes alle tredjelandsstatsborgere, som i kraft af en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe eller politisk anskuelse opholder sig uden for det land, hvor den pågældende er statsborger, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil påberåbe sig dette lands beskyttelse, og alle statsløse personer, som opholder sig uden for det land, hvor de tidligere har haft sædvanligt ophold, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil vende tilbage til dette land.

2. Medmindre andet er fastsat i eksisterende forfatningsmæssige forpligtelser, indrømmes der subsidiær beskyttelse til alle tredjelandsstatsborgere og statsløse, som ikke kan anerkendes som flygtninge i henhold til kriterierne i dette direktivs kapitel III, eller hvis ansøgning om international beskyttelse udtrykkeligt er indgivet på et grundlag, der ikke omfattede Genèvekonventionen, og som i kraft af en velbegrundet frygt for alvorlig og uberettiget overlast, som beskrevet i artikel 15, har været tvunget til at flygte eller opholde sig uden for oprindelseslandet og ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil underkaste sig dette lands beskyttelse.

3. Ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast i oprindelseslandet skal vurderes i henhold til afsnit 2.

Artikel 6

Udvidelse af international beskyttelse til at omfatte ledsagende familiemedlemmer

1. Medlemsstaterne sikrer, at ledsagende familiemedlemmer er berettiget til samme status som den, der søger om international beskyttelse.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis det ledsagende familiemedlem er udelukket fra flygtninge- eller subsidiær beskyttelsesstatus i henhold til kapitel III og IV.

Afsnit 2

Vurdering af ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast

Artikel 7

Vurdering af ansøgninger om international beskyttelse

Ved vurdering af en ansøgers frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast tager medlemsstaterne som et minimum højde for følgende forhold:

a) Alle relevante kendsgerninger vedrørende oprindelseslandet på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen.

b) Hvorvidt ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast i oprindelseslandet er objektivt godtgjort, i og med at der er rimelig sandsynlighed for, at ansøgeren vil blive forfulgt eller på anden måde lide alvorlig og uberettiget overlast, hvis den pågældende sendes tilbage til oprindelseslandet.

c) Hvorvidt ansøgeren allerede har været udsat for forfølgelse, anden alvorlig og uberettiget overlast eller direkte trusler om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast, i og med at dette indebærer en stærk formodning for at ansøgeren kan blive udsat for yderligere forfølgelse eller overlast i fremtiden.

d) Ansøgerens personlige stilling og forhold, herunder faktorer som baggrund, køn, alder, helbredstilstand og handicap med henblik på at vurdere forfølgelsens eller overlastens alvor. I tilfælde, hvor forfølgelsesmetoden er kønsspecifik eller børnespecifik, skal der tages højde for den kendsgerning, at forfølgelse som omhandlet i Genève-konventionen kan tage form af seksuel vold eller andre kønsspecifikke midler.

e) Hvorvidt der er troværdig dokumentation for, at der i oprindelseslandet gælder eller rent faktisk anvendes love eller andre retsforskrifter, som tillader eller tolererer, at ansøgeren forfølges eller udsættes for anden alvorlig og uberettiget overlast.

Artikel 8

Behov for international beskyttelse, som opstår på stedet

1. En velbegrundet frygt for forfølgelse eller alvorlig og uberettiget overlast kan være baseret på begivenheder, der har fundet sted, efter at ansøgeren har forladt oprindelseslandet.

2. En velbegrundet frygt for forfølgelse eller alvorlig og uberettiget overlast kan være baseret på aktiviteter, som ansøgeren har deltaget i, efter at den pågældende har forladt oprindelseslandet, medmindre det er godtgjort, at sådanne aktiviteter udelukkende havde til formål at skabe de nødvendige betingelser for at indgive ansøgning om international beskyttelse. Dette er ikke tilfældet, hvis de tilgrundliggende aktiviteter er et udtryk for og en videreførelse af holdninger, som ansøgeren havde i oprindelseslandet, og vedrører grundene til anerkendelse af behovet for international beskyttelse.

Artikel 9

Årsager til overlast og beskyttelse

1. Medlemsstaterne skal anse frygt for forfølgelse eller på anden måde uberettiget overlast som velbegrundet, uanset om truslen om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast stammer fra:

a) staten

b) parter eller organisationer, der kontrollerer staten

c) ikke-statslige aktører, hvor staten ikke kan eller ikke vil yde effektiv beskyttelse.

2. Ved vurdering af den statslige beskyttelses effektivitet i forbindelse med trusler om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast fra ikke-statslige aktørers side tager medlemsstaterne i betragtning, om det pågældende land tager rimelige skridt til at forhindre forfølgelse eller tilføjelse af overlast, og om ansøgeren har rimelig adgang til en sådan beskyttelse. Der skal være etableret et system til beskyttelse i hjemlandet og et maskineri til påvisning, retsforfølgning og afstraffelse af handlinger, der udgør forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast. Hvis der er en effektiv statslig beskyttelse, anses en sådan frygt for forfølgelse eller anden alvorlig, uberettiget overlast for at være ubegrundet, og medlemsstaterne anerkender ikke behovet for beskyttelse i disse tilfælde.

3. I forbindelse med dette direktiv kan »statslig« beskyttelse også ydes af internationale organisationer og stabile statslignende myndigheder, som kontrollerer et klart afgrænset område af betydelig størrelse og stabilitet, og som kan og vil håndhæve rettigheder og beskytte en person mod overlast på linje med en internationalt anerkendt stat.

Artikel 10

National beskyttelse

1. Når medlemsstaterne har fastslået, at frygten for forfølgelse eller på anden måde alvorlig og uberettiget overlast er velbegrundet, kan de undersøge, om denne frygt er klart begrænset til en specifik del af oprindelseslandets område, og i så fald om ansøgeren med rimelighed kan sendes tilbage til en anden del af landet, hvor der ikke vil være velbegrundet frygt for forfølgelse eller på anden måde alvorlig og uberettiget overlast.

Gennemførelsen af denne undersøgelse bør være baseret på en kraftig formodning om, at national beskyttelse ikke er et velegnet alternativ til international beskyttelse, hvis forfølgeren er den nationale regering eller er tilknyttet denne.

2. Ved undersøgelsen af om en ansøger med rimelighed kan sendes til en anden del af landet i overensstemmelse med stk. 1, tager medlemsstaterne højde for de sikkerhedsmæssige, politiske og sociale forhold, der hersker i den del af landet, herunder overholdelsen af menneskerettighederne, samt for ansøgerens personlige forhold, herunder alder, køn, helbred, familiesituation og etniske, kulturelle og sociale tilhørsforhold.

KAPITEL III

ANERKENDELSE AF FLYGTNINGESTATUS

Artikel 11

Forfølgelsens art

1. Ved afgørelsen af, om en velbegrundet frygt for forfølgelse er objektivt godtgjort, omfatter begrebet forfølgelse som et minimum en af følgende situationer:

a) Udsættelse for alvorlig og uberettiget overlast eller diskrimination på grund af race, religion, nationalitet, politisk anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe, som er tilstrækkelig alvorlig i kraft af sin karakter, eller fordi den finder sted gentagne gange, og derved udgør en betydelig risiko for ansøgerens liv, frihed eller sikkerhed eller forhindrer ansøgeren i at leve i oprindelseslandet.

b) Juridiske, administrative, politimæssige og/eller retlige foranstaltninger, hvis disse er udformet eller gennemføres på en diskriminatorisk måde på grund af race, religion, nationalitet, politisk anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe, samt hvis de udgør en betydelig risiko for ansøgerens liv, frihed eller sikkerhed eller forhindrer ansøgeren i at leve i oprindelseslandet.

c) Retsforfølgning eller straf for en forbrydelse på grundlag af race, religion, nationalitet, politiske anskuelser eller tilhørsforhold til en given social gruppe i tilfælde, hvor:

i) ansøgeren nægtes adgang til retsmidler eller idømmes en uforholdsmæssig eller diskriminatorisk straf

ii) forbrydelsen, for hvilken ansøgeren risikerer retsforfølgning eller straf, er et udslag af, at udøvelsen af grundlæggende frihedsrettigheder gøres strafbar.

d) Retsforfølgning eller straf for at nægte at indfri en generel forpligtelse til at gøre militærtjeneste med begrundelser i race, religion, nationalitet, politiske anskuelser eller tilhørsforhold til en given social gruppe:

i) hvis betingelserne i litra c), led i) er opfyldt

ii) i krigs- eller konfliktsituationer, hvis ansøgeren kan godtgøre, at udførelse af militærtjeneste vil kræve deltagelse i militære handlinger, som er uforenelige med hans eller hendes inderlige moralske, religiøse eller politiske overbevisninger, eller hvis der er andre gyldige samvittighedsgrunde.

2. Følgende principper lægges som et minimum til grund for afgørelsen af, om en velbegrundet frygt for forfølgelse bør resultere i anerkendelsen af en ansøger som flygtning:

a) Det er irrelevant, om forfølgelsen har sit udspring i staten, parter eller organisationer, der kontrollerer staten, eller i ikke-statslige aktører, hvor staten ikke kan eller vil yde effektiv beskyttelse.

b) Det er irrelevant, om ansøgeren faktisk er i besiddelse af racemæssige, religiøse, nationale, sociale eller politiske egenskaber, der afstedkommer forfølgelsen, hvis den forfølgende part tillægger ansøgeren sådanne egenskaber.

c) Det er irrelevant, om ansøgeren kommer fra et land, hvor mange eller alle indbyggere risikerer at blive udsat for udbredt undertrykkelse eller vold.

Artikel 12

Årsagerne til forfølgelse

Ved fastslåelse af, om en velbegrundet frygt for forfølgelse er begrundet med race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe eller politiske anskuelser, skal der som et minimum tages højde for følgende elementer:

a) Begrebet race omfatter overvejelser med hensyn til hudfarve, afstamning eller tilhørsforhold til en given etnisk gruppe.

b) Begrebet religion omfatter teistiske, ikke-teistiske og ateistiske overbevisninger, deltagelse i, eller undladelse af deltagelse i privat eller offentlig gudstjeneste, enten alene eller i fællesskab med andre, andre religiøse handlinger eller udtryk for synspunkter eller former for personlig eller fællesskabspræget adfærd baseret på eller bestemt af en religiøs overbevisning.

c) Begrebet nationalitet omfatter ikke udelukkende statsborgerskab, men også tilhørsforhold til en gruppe, der defineres ved sin kulturelle, etniske eller sproglige identitet, sin fælles geografiske eller politiske oprindelse eller sit tilhørsforhold til befolkningen i en anden stat.

d) Begrebet social gruppe omfatter grupper, som kan være defineret ved visse grundlæggende egenskaber, som for eksempel seksuel orientering, alder eller køn, såvel som grupper af personer med fælles baggrund eller karaktertræk, der er så grundlæggende for identitet eller bevidsthed, at sådanne personer ikke må tvinges til at opgive deres tilhørsforhold. Begrebet omfatter også grupper af individer, der behandles som »mindreværdige« i lovens øjne.

e) Begrebet politisk anskuelse omfatter det forhold, at en person nærer eller tillægges en bestemt holdning til anliggender i forbindelse med staten, dens regering eller dens politik, uanset om ansøgeren har handlet i overensstemmelse med denne holdning.

Artikel 13

Bortfald af flygtningestatus

1. Medlemsstaterne opretholder flygtningestatus, indtil eller medmindre flygtningen:

a) på ny frivilligt har påberåbt sig beskyttelse i det land, hvor den pågældende er statsborger, eller

b) efter at have mistet sit statsborgerskab frivilligt har generhvervet det

c) har erhvervet nyt statsborgerskab og nyder beskyttelse i det land, hvor den pågældende nu er blevet statsborger

d) frivilligt har genbosat sig i det land, som den pågældende forlod, eller uden for hvilket, den pågældende opholdt sig af frygt for forfølgelse

e) ikke længere kan nægte at påberåbe sig den beskyttelse, der ydes i det land, hvor den pågældende er statsborger, fordi de forhold, som har gjort, at den pågældende er blevet godkendt som flygtning, ikke mere er til stede

f) som statsløs kan vende tilbage til det tidligere sædvanlige opholdsland, fordi de forhold, der lå til grund for anerkendelsen som flygtning, ikke længere eksisterer.

I de i litra a)-f) nævnte tilfælde kan opholdstilladelsen trækkes tilbage.

I forbindelse med litra e) tager medlemsstaterne højde for, om ændringen af forholdene er af så gennemgribende og varig art, at flygtningens frygt for forfølgelse ikke længere kan anses for velbegrundet.

2. Den medlemsstat, som har indrømmet en flygtning status som sådan, har bevisbyrden for at fastslå, at en person ikke længere har behov for international beskyttelse af en af de i stk. 1 omhandlede grunde.

Artikel 14

Udelukkelse fra flygtningestatus

1. Medlemsstaterne skal udelukke enhver ansøger fra flygtningestatus:

a) der i øjeblikket nyder beskyttelse eller bistand fra andre FN-organer eller -agenturer end De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge

b) der af de kompetente myndigheder i det land, hvor de har taget ophold, anerkendes som personer, der har de rettigheder og pligter, der er knyttet til besiddelse af statsborgerskab i det land

c) hvor der er alvorlig grund til at antage, at:

i) ansøgeren har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet med henblik på foranstaltninger mod sådanne forbrydelser

ii) ansøgeren har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse forud for indrejse som flygtning i det pågældende land

iii) ansøgeren har begået handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

2. Grundene til udelukkelse baseres ene og alene på ansøgernes personlige og bevidste adfærd.

3. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der således udelukkes, har ret til at anke en afgørelse om udelukkelse fra international beskyttelse ved en domstol.

4. Anvendelsen af udelukkelse som omhandlet i stk. 1 berører på ingen måde medlemsstaternes forpligtelser i henhold til international lovgivning.

KAPITEL IV

RET TIL SUBSIDIÆR BESKYTTELSE

Artikel 15

Begrundelser for subsidiær beskyttelse

I overensstemmelse med artikel 5, stk. 2 yder medlemsstaterne subsidiær beskyttelsesstatus til personer, som søger om international beskyttelse, som befinder sig uden for deres oprindelsesland, og som ikke kan vende tilbage dertil på grund af velbegrundet frygt for følgende typer alvorlig og uberettiget overlast:

a) tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller

b) krænkelse af en menneskerettighed, som er tilstrækkelig alvorlig til, at medlemsstatens internationale forpligtelser træder i kraft, eller

c) en trussel mod deres liv, sikkerhed eller frihed som følge af vilkårlig vold i forbindelse med væbnet konflikt, eller som følge af systematisk eller udbredt krænkelse af menneskerettighederne.

Artikel 16

Bortfald af subsidiær beskyttelsesstatus

1. Medlemsstaterne sikrer at subsidiær beskyttelsesstatus opretholdes indtil det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder fastslår, at en sådan beskyttelse ikke længere er påkrævet, i hvilket tilfælde opholdstilladelsen kan tilbagekaldes.

2. Subsidiær beskyttelse kan fratages, hvis de forhold i oprindelseslandet, der førte til indrømmelse af en sådan status i henhold til artikel 15, ikke længere eksisterer, eller hvis en ændring af forholdene er af så gennemgribende og varig art, at behovet for subsidiær beskyttelse bortfalder.

Artikel 17

Udelukkelse fra subsidiær beskyttelsesstatus

1. Medlemsstaterne skal udelukke enhver ansøger fra subsidiær beskyttelsesstatus, hvor der er alvorlig grund til at antage, at:

a) ansøgeren har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet med henblik på foranstaltninger mod sådanne forbrydelser

b) ansøgeren har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse forud for indrejse som flygtning i det pågældende land

c) ansøgeren har begået handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

2. Grundene til udelukkelse baseres ene og alene på ansøgernes personlige og bevidste adfærd.

3. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der således udelukkes, har ret til at anke en afgørelse om udelukkelse fra international beskyttelse ved en domstol.

4. Anvendelsen af udelukkelse berører på ingen måde medlemsstaternes forpligtelser i henhold til international lovgivning.

KAPITEL V

FLYGTNINGESTATUS OG SUBSIDIÆR BESKYTTELSESSTATUS

Artikel 18

Indholdet af international beskyttelse

1. Bestemmelserne i dette kapitel berører ikke de rettigheder, der er fastsat i Genève-konventionen.

2. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på såvel flygtninge som personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, medmindre andet er anført. De rettigheder, der er knyttet til en beskyttelsesstatus, skal mindst være de samme, som de rettigheder ansøgeren var berettiget til i løbet af sagsbehandlingsproceduren, og ansøgerens ledsagende familiemedlemmer skal være berettiget til tilsvarende rettigheder.

3. Ved gennemførelsen af bestemmelserne i dette kapitel tager medlemsstaterne højde for, at nogle mennesker har særlige behov, f.eks. mindreårige generelt, uledsagede mindreårige, handicappede, ældre, enlige forældre med mindreårige børn, ofre for tortur og seksuelt misbrug eller udnyttelse, gravide kvinder og mennesker med skavanker, såvel psykiske som fysiske. Medlemsstaterne tager endvidere højde for den særlige situation, hvor enlige kvinder er genstand for betydelig kønsrelateret diskrimination i oprindelseslandet.

Artikel 19

Beskyttelse mod refoulement og udvisning

Medlemsstaterne overholder princippet om non-refoulement og udviser ikke personer, der nyder international beskyttelse, såfremt dette ikke er i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser.

Artikel 20

Information

Straks efter indrømmelse af international beskyttelsesstatus forsyner medlemsstaterne personer, der er berettiget til international beskyttelse, med klare oplysninger om bestemmelserne vedrørende de forskellige beskyttelsesordninger på et sprog, som de med sandsynlighed forstår.

Artikel 21

Opholdstilladelser

1. Så snart flygtninge og deres ledsagende familiemedlemmer har fået indrømmet deres status, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst fem år, og som automatisk fornys.

2. Så snart personer, der nyder subsidiær beskyttelse, og deres ledsagende familiemedlemmer har fået indrømmet deres status, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst ét år. Denne tilladelse skal automatisk fornys med intervaller på mindst ét år indtil det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder fastslår, at subsidiær beskyttelse ikke længere er påkrævet.

Artikel 22

Status som fastboende udlænding

Uanset artikel 3, stk. 2, litra b), i Rådets direktiv [. . ./. . ./EF] [om tredjelandsstatsborgere med status af fastboende udlændinge], indrømmer medlemsstaterne modtagere af subsidiær beskyttelsesstatus som fastboende udlændinge på de samme betingelser, som gælder flygtninge i henhold til det direktiv.

Artikel 23

Rejsedokumenter

1. Medlemsstaterne skal udstede rejsedokumenter til personer, der har fået indrømmet flygtningestatus, i overensstemmelse med den model, der er opstillet i tillægget til Genève-konventionen, til brug ved rejse uden for deres område, medmindre tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

2. Medlemsstaterne udsteder rejsedokumenter til personer, der nyder subsidiær beskyttelse, og som ikke kan skaffe sig et nationalt pas.

Artikel 24

Adgang til beskæftigelse

1. Straks efter at flygtninge har fået indrømmet status som sådanne, giver medlemsstaterne dem tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed på de samme betingelser som landets egne borgere.

2. Medlemsstaterne sikrer, at flygtninge tilbydes aktiviteter, såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddannelsesmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på de samme betingelser som landets egne borgere.

3. Medlemsstaterne giver personer, der nyder subsidiær beskyttelse, tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed på de samme betingelser som landets egne borgere, og senest 6 måneder efter indrømmelse af en sådan status.

4. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der har subsidiær beskyttelsesstatus, tilbydes aktiviteter, såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddannelsesmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på de samme betingelser som landets egne borgere, og senest et år efter indrømmelse af en sådan status.

5. Når der er givet adgang til arbejdsmarkedet i overensstemmelse med stk. 1 og 3, har flygtninge og personer, der har subsidiær beskyttelsesstatus, ret til ligestilling med landets egne borgere med hensyn til løn, adgang til socialsikringsordninger vedrørende aktiviteter som lønmodtager eller selvstændig og andre beskæftigelsesrelaterede forhold.

Artikel 25

Adgang til uddannelse

1. Medlemsstaterne giver mindreårige, der nyder international beskyttelse, adgang til undervisningssystemet på de samme betingelser som landets egne borgere.

2. Medlemsstaterne indrømmer voksne, der nyder international beskyttelse, adgang til det almindelige undervisningssystem, videreuddannelse eller omskoling på de samme betingelser som landets egne borgere.

3. Medlemsstaterne sikrer ligestilling mellem personer, som nyder international beskyttelse, og landets egne borgere med hensyn til anerkendelse af diplomer, certifikater og andre kvalifikationsdokumenter udstedt af en kompetent myndighed.

Artikel 26

Socialsikring

Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder af international beskyttelse, får den nødvendige bistand i form af socialsikring og midler til underhold på de samme betingelser som borgerne i den medlemsstat, der har indrømmet beskyttelsen.

Artikel 27

Læge- og psykologbehandling

1. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder international beskyttelse, får adgang til læge- og psykologbehandling på de samme betingelser som borgerne i den medlemsstat, der har indrømmet dem denne status.

2. Medlemsstaterne yder den nødvendige læge- og psykologhjælp til modtagere af international beskyttelse med særlige behov, f.eks. ledsagede eller uledsagede mindreårige, ofre for tortur, voldtægt eller andre alvorlige former for psykisk, fysisk eller seksuel vold.

3. Medlemsstaterne sørger for, at børn, der har været udsat for misbrug, vanrøgt, udnyttelse, tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling, eller som har lidt under følgerne af væbnede konflikter, får adgang til revalideringsforanstaltninger. For at fremme deres restitution og reintegration skal de tilbydes den nødvendige psykiatriske behandling og kvalificeret psykosocial rådgivning, hvis der er behov for det.

Artikel 28

Uledsagede mindreårige

1. Medlemsstaterne træffer snarest muligt de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at uledsagede mindreårige, der nyder international beskyttelse, repræsenteres af en officiel værge eller en organisation, der er ansvarlig for mindreåriges pleje og velfærd, eller at de på anden måde får behørig repræsentation.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mindreåriges behov, i forbindelsen med gennemførelsen af dette direktivs bestemmelser, opfyldes behørigt af den værge, der udpeges. De kompetente myndigheder foretager regelmæssige evalueringer.

3. Medlemsstaterne sikrer, at uledsagede mindreårige anbringes:

a) hos myndige familiemedlemmer

b) hos en plejefamilie

c) i særlige centre for mindreårige eller

d) i andre former for indkvartering, der er egnede for mindreårige.

4. Medlemsstaterne sikrer, at søskende anbringes sammen. Flytninger af uledsagede mindreårige begrænses til et minimum.

5. Hvis det stemmer overens med barnets tarv, bestræber medlemsstaterne sig på hurtigst muligt at opspore familiemedlemmerne til uledsagede mindreårige.

6. Medlemsstaterne sikrer, at de, der tager sig af uledsagede mindreårige, modtager en oplæring, der tager specielt sigte på denne opgave.

Artikel 29

Adgang til passende indkvartering

Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder international beskyttelse, har adgang til passende indkvartering eller, om nødvendigt, modtager midler, der gør dem i stand til at skaffe sig en bolig.

Artikel 30

Fri bevægelighed inden for medlemsstaten

Medlemsstaterne må ikke begrænse bevægelsesfriheden inden for deres område for personer, der nyder international beskyttelse.

Artikel 31

Adgang til integrationsfaciliteter

1. Med henblik på at lette flygtninges integration i samfundslivet sørger medlemsstaterne for specifikke støtteprogrammer, der er skræddersyet til flygtningenes behov på områder som f.eks. beskæftigelse, uddannelse, sundhed og social velfærd.

2. Medlemsstaterne giver personer, der nyder subsidiær beskyttelse, adgang til ækvivalente programmer senest et år efter, at denne status er indrømmet.

Artikel 32

Frivillig tilbagevenden

Medlemsstaterne giver personer, der nyder international beskyttelse, og som ønsker at vende tilbage til oprindelseslandet, adgang til programmer for frivillig tilbagevenden.

KAPITEL VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel 33

Samarbejde

Hver medlemsstat udpeger et nationalt kontaktpunkt, hvis adresse den meddeler Kommissionen, der videresender den til de andre medlemsstater.

Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen alle nødvendige foranstaltninger til at etablere et direkte samarbejde, herunder informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder.

Artikel 34

Personale og ressourcer

1. Medlemsstaterne sikrer, at de myndigheder og andre organisationer, der står for gennemførelsen af dette direktiv, har modtaget den nødvendige grundlæggende oplæring med henblik på opfyldelse af behovene hos både mandlige og kvindelige ansøgere og deres ledsagende familiemedlemmer samt mindreårige, navnlig uledsagede mindreårige.

2. Medlemsstaterne afsætter de nødvendige ressourcer i forbindelse med de nationale bestemmelser, der indføres til gennemførelse af dette direktiv.

KAPITEL VII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 35

Diskriminationsforbud

Medlemsstaterne gennemfører dette direktivs bestemmelser uden forskelsbehandling på grund af køn, race, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe, helbredstilstand, hudfarve, etnisk eller social herkomst, genetiske egenskaber, sprog, religion eller tro, politisk eller anden anskuelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.

Artikel 36

Rapporter

Senest den 30. april 2006 aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne og foreslår i givet fald de nødvendige ændringer. Medlemsstaterne sender Kommissionen alle de oplysninger, der er hensigtsmæssige for udarbejdelsen af denne rapport. Efter at have fremlagt den nævnte rapport aflægger Kommissionen mindst hvert femte år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne.

Artikel 37

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 30. april 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 38

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 39

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Forslag til Rådets forordning om bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget og om ændring af forordning (EF) nr. 1258/1999

(2002/C 51 E/18)

KOM(2001) 617 endelig udg. — 2001/0256(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 31. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den biologiske og genetiske mangfoldighed i landbruget udgør en uerstattelig faktor for udviklingen af landbrugsproduktionen og landdistrikterne. Der bør derfor træffes alle fornødne foranstaltninger til at bevare den.

(2) Bevarelsen af genressourcer i landbruget bidrager også til at gennemføre målene for konventionen om beskyttelse af den biologiske mangfoldighed, som blev godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets afgørelse 93/626/EØF [1].

(3) Med henblik på at bidrage til gennemførelsen af disse mål blev der ved Rådets forordning (EF) nr. 1467/94 af 20. juni 1994 om bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genetiske ressourcer i landbruget [2] vedtaget et femårigt EU-handlingsprogram. Programmet udløb den 31. december 1999. Det bør derfor erstattes med en ny EU-foranstaltning.

(4) Ifølge EU-foranstaltningen skal bevarelsen af genressourcer omfatte alle plante- og dyregenetiske ressourcer, der viser sig eller vil kunne vise sig at være til gavn for udviklingen af landbruget og landdistrikterne, herunder genressourcer i skovbruget.

(5) De mange tiltag, der er gennemført af medlemsstaterne, internationale organisationer som f.eks. De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO), det europæiske kooperative program for netværk af afgrødegenressourcer (ECP/GR) og det europæiske program for genressourcer i skovbruget (Euforgen) indebærer, at der permanent skal udveksles oplysninger og koordineres med henblik på at bevare genressourcerne, så deres positive virkninger for den fælles landbrugspolitik kan øges.

(6) Kendskabet til de disponible genressourcer i Europa og deres oprindelse og kendetegn er fortsat utilstrækkeligt. Oprettelsen af en permanent, decentraliseret og bredt tilgængelig fortegnelse vil kunne bidrage til at øge kendskabet og sikre adgangen til genressourcerne.

(7) Der bør ydes støtte til permanent bevarelse af *in situ*- og *on-farm*-samlinger af genressourcer i landbruget, herunder til deres registrering og distribution for at øge anvendelsen af sjældne arter i landbrugsproduktionen. Der bør derfor fastsættes foranstaltninger, som overskrider rammerne for Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikter fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) og om ophævelse af visse forordninger [3].

(8) Foranstaltningerne til bevarelse af genressourcer skal ledsages af informations- og oplysningsforanstaltninger med henblik på at udbrede de opnåede resultater.

(9) Arbejdet med at bevare genressourcer i landbruget har en tværnational dimension og berører alle medlemsstater. Der bør derfor kunne udarbejdes projekter til bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget, og de bør omfatte alle eller en betydelig del af medlemsstaternes og økoregionernes områder.

(10) Nationale og multinationale handlingsprogrammer for bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget udgør passende rammer for at gennemføre og forvalte forskellige foranstaltninger i snævert samarbejde med de forskningsaktiviteter, der gennemføres enten på nationalt plan eller som led i aktiviteter på grundlag af artikel 163 i traktaten.

(11) Der bør opstilles regler for udarbejdelse af sådanne programmer, herunder regler for udvælgelse af multinationale projekter.

(12) EU bør yde støtte til gennemførelse af nationale og multinationale programmer.

[1] EFT L 309 af 13.12.1993, s. 1.

[2] EFT L 159 af 28.6.1994, s. 1.

[3] EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80.

(13) Medlemsstaterne bør yde deres bidrag til gennemførelse af de i et program fastsatte foranstaltninger med henblik på deres indsats for at bevare genressourcer i landbruget.

(14) Af budgetmæssige grunde bør EU yde støtte gennem EUGFL, Garantisektionen. Det er derfor nødvendigt at tilpasse Rådets forordning (EF) nr. 1258/1999 af 17. maj 1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik ([1]).

(15) For at sikre, at de EU-midler, der afsættes til at gennemføre nationale og multinationale programmer, anvendes effektivt, bør det fastsættes, at startbevillingerne til medlemsstaterne fastlægges ud fra objektive kriterier, herunder efter behov og ud fra allerede opnåede resultater.

(16) Da de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre forordningen, udgør forvaltningsforanstaltninger som omhandlet i artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ([2]), bør foranstaltningerne vedtages efter forvaltningsproceduren i afgørelsens artikel 4.

(17) Kommissionen bør i sit arbejde med at gennemføre og opfølge forordningen kunne gøre brug af videnskabelige og tekniske rådgivere.

(18) Forholdet mellem de aktiviteter, der gennemføres som led i medlemsstaternes, EU's eller andre parters forskningsprogrammer, og aktiviteterne på grundlag af denne forordning bør være kendetegnet ved gennemsigtighed og praktisk samarbejde. I samme ånd bør foranstaltningerne kun vedrøre de arter, som EU-landene anvender i deres landbrug —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

For at bidrage til opfyldelsen af målsætningerne i den fælles landbrugspolitik og gennemførelsen af konventionen om beskyttelse af den biologiske mangfoldighed og Fællesskabets politik for beskyttelse af genressourcer i landbruget indføres der en femårig EU-foranstaltning med henblik på at koordinere og fremme medlemsstaternes tiltag vedrørende bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget på EU-plan.

Artikel 2

1. Ved anvendelse af denne forordning omfatter genressourcer i landbruget både plantegenetiske og dyregenetiske ressourcer.

2. I denne forordning forstås ved:

a) plantegenetiske ressourcer: genressourcer i forbindelse med landbrugsplanter, herunder vinstokke, foderplanter, havebrugsplanter, herunder grøntsagsplanter og prydplanter, lægeplanter og krydderurter, frugtavls- og skovbrugsplanter, svampe og mikroorganismer, samt den vilde flora, der er eller vil kunne være til gavn på landbrugsområdet

b) dyregenetiske ressourcer: genressourcer i forbindelse med husdyr (hvirveldyr og hvirvelløse dyr) og mikroorganismer samt den vilde fauna, der er eller vil kunne være til gavn på landbrugsområdet.

Artikel 3

Foranstaltningen i artikel 1 omfatter følgende:

a) gensidig information om programmer for nationale foranstaltninger og deres gennemførelse med henblik på at koordinere dem indbyrdes, med foranstaltninger på EU-plan og med udviklingen i internationale forhandlinger, herunder konventionen om beskyttelse af den biologiske mangfoldighed, de af De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO) gennemførte foranstaltninger og ECP/GR programmerne (det europæiske kooperative program for netværk af afgrødegenressourcer) og Euforgen (det europæiske program for genressourcer i skovbruget)

b) oprettelse og opfølgning af en decentraliseret permanent europæisk fortegnelse over disponible genressourcer, deres oprindelse og kendetegn, herunder det biologiske materiale, som opbevares i både *ex situ*-samlinger og *in situ*- og *on farm*-samlinger

c) foranstaltninger til bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer, der kan omfatte *ex situ*-, *in situ*- og *on farm*-bevarelsesdomæner, og som skal bistå eller supplere de koordineringsforanstaltninger, som er iværksat på EU-plan eller i medlemsstaterne på disse områder

d) koordinerings- og informationsforanstaltninger, herunder tilrettelæggelse af seminarer, tekniske konferencer og periodiske møder med ikke-statslige organisationer (NGO) og andre interesserede organer.

Artikel 4

1. De i artikel 3, litra a), omhandlede nationale og multinationale programmer kan vedrøre følgende:

a) gennemførelse af multinationale projekter med omkostningsdeling til bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget

([1]) EFT L 160 af 26.6.1999, s. 103.

([2]) EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

b) foranstaltninger i forbindelse med oprettelsen af fortegnelsen i artikel 3, litra b)

c) foranstaltninger til fremme af bevarelsen af *in situ*- og *on-farm*-samlinger af genressourcer i økoregioner, der skal fastlægges nærmere. Foranstaltningerne kan ikke omfatte støtte til bevarelse af naturbeskyttelsesområder eller foranstaltninger, der gennemføres i henhold til forordning (EF) nr. 1257/1999

d) foranstaltningerne i artikel 3, litra d).

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen programmerne og eventuelle ændringer heraf.

2. Programmerne kan have en varighed på højst 5 år fra ikrafttrædelsen af forordningen.

Artikel 5

Programmerne i artikel 3, litra a), omfatter følgende:

a) beskrivelse af foranstaltninger, der er eller vil blive truffet med henblik på at sikre udvælgelse og forvaltning af projekterne i artikel 4, stk. 1, herunder betingelserne for indkaldelse af forslag til udvælgelse af projekterne

b) beskrivelse af foranstaltninger, der er eller vil blive truffet med henblik på at oprette den permanente fortegnelse

c) beskrivelse af foranstaltninger, der er eller vil blive truffet med henblik på at gennemføre foranstaltningerne i artikel 4, stk. 1, litra c) og d), herunder støtte og slægtslisten over de plante- og dyregenetiske ressourcer, der kan ydes støtte til, samt forbindelsen med nævnte permanente fortegnelse.

Artikel 6

Kommissionen kan afholde informationsudveksling, herunder i form af seminarer.

Artikel 7

1. Medlemsstaternes bidrag til gennemførelsen af programmerne i artikel 3, litra a), er på mindst 15 %.

2. Fællesskabets finansielle bidrag til foranstaltninger som led i programmerne er på 35 %.

Fællesskabet refunderer endvidere 100 % af udgifterne til foranstaltningerne i artikel 6.

Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, deltager i finansieringen af de foranstaltninger, som medlemsstaterne og Kommissionen gennemfører i henhold til forordningen.

Artikel 8

1. Kommissionen fastsætter de årlige startbevillinger til medlemsstaterne på grundlag af objektive kriterier, der tager hensyn til medlemsstaternes tiltag vedrørende bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget.

Startbevillingerne skal mindst svare til de gennemsnitlige beløb, der blev afsat til multinationale projekter i henhold til forordning (EF) nr. 1467/94.

2. Startbevillingerne tilpasses i forhold til de faktiske udgifter og de reviderede udgiftsprognoser, der forelægges af medlemsstaterne, idet der tages hensyn til målene for de nationale programmer og størrelsen af de disponible bevillinger.

Artikel 9

I artikel 1, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1258/1999 indsættes som litra f):

»f) foranstaltninger til bevarelse, beskrivelse, indsamling og udnyttelse af genressourcer i landbruget«.

Artikel 10

Kommissionen varetager gennemførelsen af EU-foranstaltningen og koordineringen og opfølgningen af den. Den kan gøre brug af videnskabelige eller tekniske rådgivere.

Artikel 11

Gennemførelsesbestemmelserne til denne forordning vedtages efter proceduren i artikel 12, stk. 2.

Artikel 12

1. Kommissionen bistås af et udvalg, Udvalget for Bevarelse, Beskrivelse, Indsamling og Udnyttelse af Genressourcer i Landbruget, der består af repræsentanter for medlemsstaterne og har en repræsentant for Kommissionen som formand.

2. Når der henvises til proceduren i dette stykke, anvendes forvaltningsproceduren i artikel 4 i afgørelse 1999/468/EF, idet bestemmelserne i afgørelsens artikel 7 overholdes.

3. Den periode, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, i beslutning 1999/468/EF, er på en måned.

4. Formanden kan indbringe ethvert andet relevant spørgsmål, herunder vedrørende koordinering, for udvalget enten på eget initiativ eller efter anmodning fra en medlemsstats repræsentant.

Artikel 13

Inden foranstaltningens udløb udpeger Kommissionen en gruppe bestående af uvildige eksperter, der skal evaluere resultaterne. Rapporten fra denne gruppe forelægges sammen med Kommissionens bemærkninger Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Kommissionen foreslår i givet fald, at Rådet vedtager, at foranstaltningen videreføres.

Artikel 14

Forordning (EF) nr. 1467/94 ophæves.

Den gælder dog fortsat for de foranstaltninger, der iværksættes, inden denne forordning træder i kraft.

Artikel 15

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/25/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fritidsfartøjer [1]

(2002/C 51 E/19)

KOM(2001) 636 endelig udg. — 2000/0262(COD)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2 den 31. oktober 2001)

1. **Baggrund**

Fremsendelse af forslaget til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(2000) 639 — 2000/0262(COD)) i overensstemmelse med artikel 251, stk. 2, og artikel 95 i traktaten: 12. oktober 2000

Udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg: 28. og 29. marts 2001

Udtalelse fra Europa-Parlamentet — førstebehandling: 5. juli 2001

2. **Formålet med Kommissionens forslag**

Formålet med forslaget er at indføre harmoniserede bestemmelser om grænseværdier for udstødnings- og støjemission fra motorer beregnet til fritidsfartøjer. Forslaget indeholder ligeledes en række ændringer vedrørende konstruktionen af de fritidsfartøjer, der er omfattet af direktivet (f.eks. tilføjelsen af jetski til det oprindelige direktivs anvendelsesområde).

3. **Kommissionens holdning til Europa-Parlamentets ændringsforslag**

3.1. *Ændringsforslag, som Kommissionen accepterer fuldt ud (1, 6, 14, 18, 44, 22, 28, 29, 37, 39 og 41)*

Ændringsforslag 1, 6 og 39 accepteres som nyttige præciseringer.

Ifølge ændringsforslag 22 undtages ekstreme vejrforhold, såsom orkaner, fra de vejrforhold, der er nævnt under fartøjskonstruktionskategori A. Det accepteres som en logisk præcisering.

Ændringsforslag 18 medfører en forenkling af procedurerne for støjmåling. Dette ændringsforslag indfører en alternativ metode til at påvise overensstemmelse med støjkravene med henblik på at nedbringe overensstemmelsesomkostningerne for små bådfabrikanter, der fremstiller lavhastighedsfartøjer.

Ændringsforslag 28 medfører en logisk tilpasning af det oprindelige direktiv til den tekniske udvikling. Det er en kendsgerning, at flammepunktet for benzin og diesel i fritidsfartøjer har nærmet sig hinanden, og at en grænseværdi på 55 °C derfor ikke længere er relevant.

Ændringsforslag 14 og 29 udgør redaktionelle forbedringer.

Ændringsforslag 37 og 41 vedrører sondringen mellem to typer hækmotorer. Disse ændringsforslag accepteres som en logisk konsekvens af ændringsforslag 8, der accepteres i princippet.

Ifølge ændringsforslag 44 slettes henvisningen til CE-mærkning på motorer til personlige fartøjer. Dette ændringsforslag accepteres, fordi motorer til personlige fartøjer udgør en integrerende del af dette produkt, og derfor er det kun nødvendigt at anbringe CE-mærkning på det personlige fartøj.

3.2. *Ændringsforslag, som Kommissionen accepterer delvist eller i princippet (43 (første del), 3, 5, 7, 8, 10 (anden del), 12, 13, 45 (første del), 21, 23, 35 og 36)*

Kommissionen kan acceptere første del af ændringsforslag 43, hvormed formuleringen forbedres.

Kommissionen kan acceptere anden del af ændringsforslag 10, hvormed fartøjer, der er bygget til eget brug, kan undtages fra støjkravene i direktivforslaget. Denne undtagelse bør fremgå af et nyt andet led under artikel 1, stk. 2, litra c), med følgende ordlyd: »fartøjer, der er bygget til eget brug, såfremt de ikke inden for en periode på 5 år efter bygningen markedsføres i Fællesskabet«.

Kommissionen kan acceptere første del af ændringsforslag 45, hvormed nævnes de produkter, der skal forsynes med en CE-mærkning, eftersom der herved opnås en nyttig præcisering.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 3, såfremt den sidste sætning i den nye betragtning 11a ændres som følger: »Ved revision af dette direktiv kan indførelse af foranstaltninger i hele Fællesskabet i givet fald overvejes«.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 5, såfremt det præciseres, at motorer, som er genstand for større motorændringer, vil være omfattet af det foreslåede direktiv med hensyn til udstødningsemissioner, hvis de først markedsføres og/eller tages i brug efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato.

[1] EFT C 62 E af 27.2.2001, s. 139.

Kommissionen kan også acceptere princippet i ændringsforslag 7 om støjemissioner, såfremt det præciseres, at det foreslåede direktiv finder anvendelse på produkter, der først markedsføres og/eller tages i brug efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato.

Hvad angår ændringsforslag 5 og 7 skal ovenstående præciseringer angives i et særskilt litra d) under artikel 1, stk. 1, som følger:

»for produkter, der er omfattet af artikel 1, stk. 1, litra a), nr. ii), litra b) og litra c), finder bestemmelserne i dette direktiv kun anvendelse fra første markedsføring og/eller ibrugtagning efter dette direktivs ikrafttrædelsesdato.«

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 8, hvormed der indføres en sondring mellem to typer hækmotorer, nemlig hækmotorer med integreret udstødning og hækmotorer uden integreret udstødning. Denne sondring ændrer ikke ved direktivforslagets formål. Dette ændringsforslag kan derfor accepteres, såfremt artikel 1, stk. 1, litra c), nr. iv), ændres til følgende: »udenbordsmotorer og hækmotorer med integreret udstødning bestemt for montering i fritidsfartøj«. Af hensyn til konsistensen og tydeligheden bør der i overensstemmelse hermed også foretages en ændring af artikel 1, stk. 1, litra c), nr. i), for at sondre mellem de to typer motorer som følger: »fritidsfartøjer med hækmotor uden integreret udstødning eller indenbordsmotorer«.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 12, såfremt det omformuleres i overensstemmelse med ændringsforslag 10 ovenfor.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 13, hvormed der indføres en sondring mellem en udskiftning af motoren, en større motorændring og en større fartøjsombygning, og hvormed ordet »enten« og ordene »eller udskiftning af motoren med en motor af en anden type eller størrelse« slettes fra artikel 1, stk. 3, litra e).

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 21 (der hænger sammen med ændringsforslag 46 nedenfor) med hensyn til muligheden for at fastsætte yderligere grænseværdier. En tilfredsstillende formel vil kunne nås, hvis muligheden for yderligere at reducere emissionsgrænseværdierne undersøges i den rapport, der er nævnt under artikel 2 i Kommissionens forslag.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 23, såfremt bilag I, afsnit 2.1, omformuleres som følger:

— Titlen bør være: »Fartøjsidentifikation«.

— Den indledende sætning skal ændres til følgende: »Alle fartøjer skal være forsynet med et identifikationsnummer omfattende følgende oplysninger«.

Kommissionen kan acceptere princippet i ændringsforslag 35, hvormed der indføres en alternativ metode til at påvise, at støjkravene overholdes. Kommissionen ønsker imidlertid at foretage en yderligere analyse af de foreslåede grænseværdier.

Kommissionen kan af samme årsager acceptere princippet i ændringsforslag 36, som definerer de i ændringsforslag 35 nævnte formler.

3.3. *Ændringsforslag, der ikke kan accepteres af Kommissionen (2, 4, 9, 10 (første del), 11, 15, 16, 17, 20, 24, 30, 31, 33, 34, 38, 40, 42, 43 (andel del), 45 (anden del), 46 og 48)*

Ændringsforslag 2 indebærer en forpligtelse om, at foranstaltningerne skal være forenelige med andre foranstaltninger til at nedbringe emissionerne, hvilket er i strid med Kommissionens initiativret. Det kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 4 og 16 kræver, at bestemmelserne vedrørende udvalgsprocedure slettes, og er derfor i strid med de principper, der gælder for Kommissionens udøvende beføjelser. Kommissionen holder fast ved sin beslutning om at nedsætte et forskriftsudvalg i henhold til Rådets afgørelse 1999/468/EF, som vil være nødvendigt med henblik på at rådgive Kommissionen om foranstaltninger til ændring af de tekniske forskrifter. Disse ændringsforslag kan derfor ikke accepteres, heller ikke, når Kommissionens kommentarer under ændringsforslag 21 om muligheden for at træffe yderligere foranstaltninger til fastsættelse af grænseværdier for udstødningsemission tages i betragtning.

Ifølge ændringsforslag 9 skal dampskibe ikke være omfattet af direktiv 94/25/EF. Dette er en helt ny problemstilling, som ikke er tilstrækkeligt underbygget. Dette ændringsforslag kan derfor ikke accepteres.

Ifølge ændringsforslag 10 (første del) skal motorer på fartøjer, der er bygget til eget brug, undtages fra de pågældende udstødningsemissionskrav. Da ansvaret for overensstemmelsesprøvningen, for så vidt angår udstødningsemission, ligger hos motorfabrikanterne og ikke hos bådfabrikanten, kan denne del af ændringsforslaget ikke accepteres.

Ændringsforslag 11 indfører en mindre specifik definition af klassiske motorer og er i modstrid med hensigten i Kommissionens forslag om kun at undtage oldtimer-motorer i unikt design monteret på eller i et historisk fartøj. Kommissionen finder, at karakteristikaene ved reproduktioner af motorer ville være ugyldige, hvis disse motorer er monteret på eller i et nyt fartøj, og at en mere generel undtagelse risikerer at skabe markedsforvridninger. Dette ændringsforslag kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 15 kræver anvendelse af strengere grænseværdier i specifikke indre farvande på nationalt plan. Formålet med Kommissionens forslag var ikke at regulere anvendelsen af både og motorer i specifikke farvande på nationalt plan. Dette henhører under medlemsstaternes kompetence i henhold til nærhedsprincippet. Dette ændringsforslag kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 17 kræver selvcertificering eller begrænset inddragelse af tredjemand ved vurderingen af personlige fartøjers overenstemmelse med konstruktionskravene i Kommissionens forslag. Kommissionen har oprindeligt forkastet dette ændringsforslag.

Ændringsforslag 20 kræver, at Kommissionen to år efter ikrafttrædelsen af det foreslåede direktiv forelægger et forslag til et nyt direktiv om, hvordan og hvornår man skal anvende et system for overensstemmelsesprøvning af ibrugtagne motorer. Dette ændringsforslag kan ikke accepteres, da det er i strid med Kommissionens initiativret.

Ændringsforslag 24 forkastes af Kommissionen for at undgå en for restriktiv formulering.

Ændringsforslag 30 kræver strengere krav med hensyn til grænseværdierne for udstødningsemission i forbindelse med sejlads i økologisk følsomme farvande. Dette ændringsforslag er i modstrid med hensigten i Kommissionens forslag om at etablere harmoniserede forhold i hele EU og at undgå markedsfragmentering. Det kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 31 henviser til et andet EF-direktiv end det, der er angivet i Kommissionens forslag til referencebrændstoffer anvendt til dieselmotorer. Da både benzin- og dieselbrændstoffer er dækket af samme direktiv, dvs. direktiv 98/69/EF, som fastsat i Kommissionens forslag, kan dette ændringsforslag ikke begrundes tilstrækkeligt og kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 33 og 34 vedrører en sondring mellem to typer hækmotorer (som kan accepteres af Kommissionen). Ændringsforslagene forkastes imidlertid, da denne sondring ikke er nødvendig, specielt i denne bestemmelse i det foreslåede direktiv (bilag A, punkt 6, bilag I.C), da alle hækmotorer skal opfylde støjemissionskravene.

Ændringsforslag 38 kræver, at udstyr, som er sikret mod at antænde, kun refererer til benzinmotorer. Dette ændringsforslag kan ikke accepteres, fordi der i alle installationer, både benzin- og dieselinstallationer, kan konstateres risici for antænding.

Ændringsforslag 40 indfører en ny fortolkning af direktiv 94/25/EF, som ikke kan begrundes tilstrækkeligt. Det kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 42 indfører en yderligere bestemmelse, som er ukorrekt. Fabrikanter af hækmotorer med integreret udstødning skal, ligesom fabrikanter af udenbordsmotorer, anbringe CE-mærkning og ikke afgive en overensstemmelseserklæring. Derfor kan dette ændringsforslag ikke accepteres.

Ændringsforslag 43 (anden del) giver mulighed for at fastsætte strengere grænseværdier for visse farvandes vedkommende, navnlig indvand. Det forkastes, fordi det anses som værende i modstrid med hensigten i Kommissionens forslag, som er at indføre harmoniserede bestemmelser i hele EU.

Ændringsforslag 45 (anden del) vedrørende registreringserklæringen fra fabrikanten eller dennes autoriserede repræsentant i Fællesskabet er overflødig og kan derfor ikke accepteres. En sådan bestemmelse eksisterer allerede i artikel 1, punkt 2, vedrørende artikel 4, stk. 3a, og artikel 1, punkt 13, bilag XV.3.

Ændringsforslag 46 indfører ændringer af definitionen af fartøjskonstruktionskategori D. Der er ikke meget, der tyder på, at disse specielle tekniske ændringer vil fremme gennemførelsen af direktiv 94/25/EF. Dette ændringsforslag kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 48 fjerner tolerancen på 3 dB for enheder med to motorer eller flere motorer. Det forkastes, fordi de fastsatte grænseværdier forventes at være teknisk opnåelige for fartøjer med én motor, og det er umuligt at begrænse enheder med to eller flere motorer inden for samme støjniveau.

4. **Ændret forslag**

I henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag som angivet ovenfor.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3528/86 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod luftforurening

(2002/C 51 E/20)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 634 endelig udg. — 2001/0267(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 7. november 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Anvendelsesperioden for den fællesskabsaktion, der er omhandlet i Rådets forordning (EØF) nr. 3528/86 [1], udløber den 31. december 2001.

(2) Efter artikel 11, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 3528/86 skal Kommissionen inden udløbet af anvendelsesperioden forelægge Parlamentet og Rådet et forslag til revision, der navnlig skal indeholde oplysninger om økologiske, økonomiske og sociale aspekter og resultatet af en costbenefit-analyse.

(3) Da arbejdet med at forberede revisionsforslaget ikke er afsluttet, kan forslaget endnu ikke forelægges, og Parlamentet og Rådet vil derfor ikke kunne træffe beslutning om de fremtidige bestemmelser for fællesskabsaktionen til beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod luftforurening, inden den nuværende anvendelsesperiode udløber.

(4) Det er derfor nødvendigt at forlænge anvendelsesperioden med et år, så aktionen kan videreføres i 2002.

(5) Finansieringsrammen for gennemførelsen af aktionen, som udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren, der blev fastsat til 35,1 mio. EUR i artikel 11, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 3528/86, skal ændres til det beløb, der er opført i det foreløbige budgetforslag for 2002.

(6) Forordning (EØF) nr. 3528/86 bør ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Artikel 11, stk. 1 og 2, i forordning (EØF) nr. 3528/86 affattes således:

»1. Aktionen skal løbe i 16 år fra den 1. januar 1987.

2. Finansieringsrammen for gennemførelsen af aktionen fastsættes for perioden 1997-2002 til 41,75 mio. EUR.

De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag«.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

---

[1] EFT L 326 af 21.11.1986, s. 2. Forordning senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1484/2001 (EFT L 196 af 20.7.2001, s. 1).

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning og ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2158/92 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod brande

(2002/C 51 E/21)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 634 endelig udg. — 2001/0268(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 7. november 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Anvendelsesperioden for den fællesskabsaktion, der er omhandlet i Rådets forordning (EØF) nr. 2158/92 [1], udløber den 31. december 2001.

(2) Efter artikel 10, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 2158/92 skal Kommissionen inden udløbet af anvendelsesperioden forelægge Parlamentet og Rådet et forslag til revision, der navnlig skal indeholde oplysninger om økologiske, økonomiske og sociale aspekter og resultatet af en costbenefit-analyse.

(3) Da arbejdet med at forberede revisionsforslaget ikke er afsluttet, kan forslaget endnu ikke forelægges, og Parlamentet og Rådet vil derfor ikke kunne træffe beslutning om de fremtidige bestemmelser for fællesskabsaktionen til beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod brande, inden den nuværende anvendelsesperiode udløber.

(4) Det er derfor nødvendigt at forlænge anvendelsesperioden med et år, så aktionen kan videreføres i 2002.

(5) Finansieringsrammen for gennemførelsen af aktionen, som udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren, der blev fastsat til 49,4 mio. EUR i artikel 10, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 2158/92, skal ændres til det beløb, der er opført i det foreløbige budgetforslag for 2002.

(6) Forordning (EØF) nr. 2158/92 bør ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Artikel 10, stk. 1 og 2, i forordning (EØF) nr. 2158/92 affattes således:

»1. Aktionen skal løbe i 11 år fra den 1. januar 1992.

2. Finansieringsrammen for gennemførelsen af aktionen fastsættes for perioden 1997-2002 til 58,75 mio. EUR.

De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag«.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

---

[1] EFT L 217 af 31.7.1992, s. 3. Forordning senest ændret ved Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1485/2001 (EFT L 196 af 20.7.2001, s. 4).

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om statistiske undersøgelser, der skal foretages for at bestemme produktionskapaciteten i plantager med visse arter af frugttræer [1]

(2002/C 51 E/22)

KOM(2001) 649 endelig udg. — 2000/0291(COD)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2 den 8. november 2001)

1. Baggrund

— Rådets direktiv 76/625/EØF om statistiske undersøgelser, der skal foretages for at bestemme produktionskapaciteten i plantager med visse arter af frugttræer [2], har gjort det muligt for medlemsstaterne at foretage fem femårige undersøgelser på dette område.

— Erfaringerne fra direktivets gennemførelse viser, at der er et påtrængende behov for at indføre mere fleksible regler for den praktiske gennemførelse af undersøgelsen.

— Kommissionen har på baggrund heraf fundet det hensigtsmæssigt at benytte lejligheden til at udarbejde et nyt direktiv, som vil være lettere at forstå og gennemføre end et direktiv, der er blevet ændret flere gange.

— Især på følgende punkter er bestemmelserne mere fleksible:

  — Undersøgelsesmetodologien: den faste tærskelværdi erstattes af et krav om, at stikprøven skal være repræsentativ (forslagets artikel 3).

  — Tidspunktet for undersøgelsens gennemførelse: det tidligere faste tidspunkt (foråret) er ophævet. Den eneste faste betingelse er fristen for indberetning af resultaterne til Kommissionen (forslagets artikel 4). Medlemsstaterne kan på grund af fleksibiliteten vælge det mest hensigtsmæssige tidspunkt til gennemførelse af undersøgelsen.

— Kommissionen vedtog den 23. november 2000 et forslag til et nyt direktiv (KOM(2000) 753) [1] og fremsendte det til Europa-Parlamentet og Rådet.

— Rådets landbrugsstatistikgruppe og specialkomité for landbrug, som afholdt møde i henholdsvis december 2000 og januar 2001, har gennemgået Kommissionens forslag uden at foretage væsentlige ændringer heri.

— Europa-Parlamentet vedtog på plenarmødet den 13. juni 2001 Kommissionens forslag med 2 ændringsforslag. Kommissionen kan delvis acceptere ændringsforslagene.

— Rådets landbrugsstatistikgruppe og specialkomité for landbrug, der afholdt møde i september 2001, har afgivet en udtalelse, som ligger meget tæt på, hvad der gives udtryk for i dette dokument.

2. Gennemgang af ændringsforslagene

På plenarmødet den 13. juni 2001 vedtog Europa-Parlamentet Kommissionens forslag med 2 ændringsforslag. Kommissionen kan delvis acceptere ændringsforslagene.

Ændringsforslag 1 (artikel 1, stk. 2):

Kommissionen accepterer, at eksemplerne på små citrusfrugter udgår.

Kommissionen accepterer den del, der vedrører muligheden for gennem en udvalgsprocedure at ændre tabellen over de arter, der skal undersøges. Tabellen er anført i bilaget til forslaget. Dette ændringsforslag indebærer, at forslaget bliver mere fleksibelt, hvilket vil være hensigtsmæssigt.

Ændringsforslag 2 (artikel 2, stk. 1):

Kommissionen accepterer den del, der vedrører ophævelsen af bestemmelserne om »dobbeltpodning« og »nettoareal«. Dette vil gøre det muligt at få mere pålidelige resultater.

3. Konklusion

I henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag til direktiv i overensstemmelse med ovenstående.

---

[1] EFT C 96 E af 27.3.2001, s. 212.

[2] EFT L 218 af 11.8.1976, s. 10.

Forslag til Rådets afgørelse om indførelse af et rammeprogram på grundlag af afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union — Politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager

(2002/C 51 E/23)

KOM(2001) 646 endelig udg. — 2001/0262(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 9. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 31 og artikel 34, stk. 2, litra c),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Unionen har som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager og gennem forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

(2) I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors opfordres der til at udbygge samarbejdet om forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, herunder de former for kriminalitet, som udnytter den nye informations- og kommunikationsteknologi, for at skabe et ægte europæisk område med retfærdighed.

(3) Ifølge Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [1] beskyttes de borgerlige, politiske, økonomiske og sociale rettigheder for EU-borgere og alle andre, der bor på EU's område.

(4) Projekternes europæiske dimension skal udvides, således at de skal omfatte tre medlemsstater eller to medlemsstater og et kandidatland for at fremme oprettelsen af partnerskaber og udveksling af oplysninger og god national praksis.

(5) Programmerne Grotius II — det strafferetlige område/kriminalsager [2], Stop II [3], Oisin II [4], Hippokrates [5] og Falcone [6], som er indført af Rådet, har været med til at styrke samarbejdet mellem politi- og retsmyndighederne i medlemsstaterne og forbedre den gensidige forståelse af medlemsstaternes politimæssige, retlige og administrative systemer.

(6) Efter at Det Europæiske Råd i Feira i juni 2000 godkendte EU's narkotikahandlingsplan (2000-2004), omfatter rammeprogrammet også aktioner til bekæmpelse af narkotikahandel.

(7) Indførelsen af et samlet rammeprogram, som Europa-Parlamentet [7] og Rådet udtrykkeligt har udtrykt ønske om ved vedtagelsen af de tidligere programmer, vil gøre det muligt at forbedre dette samarbejde yderligere gennem en koordineret, tværfaglig fremgangsmåde, der inddrager de forskellige tjenester, der har ansvaret for forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet på EU-plan.

(8) Det er ønskeligt, at man sikrer en vis kontinuitet i de aktioner, som programmet støtter, ved at fastsætte, at de skal koordineres inden for en samlet referenceramme, som gør det muligt at rationalisere procedurerne, forbedre forvaltningen og opnå stordriftsfordele.

(9) Det er nødvendigt at give kandidatlandene mulighed for at deltage i rammeprogrammet, både som partnere og som deltagere i de projekter, som programmet støtter.

(10) De foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne afgørelse, skal vedtages efter de procedurer, der er nævnt i afgørelsen, med bistand af et udvalg.

(11) For at øge merværdien af de aktioner, der gennemføres inden for rammerne af denne afgørelse, skal der sikres sammenhæng og komplementaritet mellem disse aktioner og de øvrige fællesskabsforanstaltninger.

(12) Der skal sikres regelmæssig opfølgning og evaluering af dette program for at gøre det muligt at vurdere, hvor effektive de gennemførte aktioner er i forhold til målsætningerne, og at foretage eventuelle tilpasninger af prioriteterne —

([1]) EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

([2]) EFT L 287 af 8.11.1996, s. 3 (Grotius) og EFT L 186 af 7.7.2001, s. 1 (Grotius II — det strafferetlige område/kriminalsager).

([3]) EFT L 322 af 12.12.1996, s. 7 (Stop) og EFT L 186 af 7.7.2001, s. 7 (Stop II).

([4]) EFT L 7 af 10.1.1997, s. 7 (Oisin) og EFT L 186 af 7.7.2001, s. 4 (Oisin II).

([5]) EFT L 186 af 7.7.2001, s. 11.

([6]) EFT L 287 af 8.11.1996, s. 3.

([7]) Lovgivningsmæssig beslutning vedtaget af Europa-Parlamentet den 5.4.2001. Endnu ikke offentliggjort i EFT.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Indførelse af programmet

1. Ved denne afgørelse indføres der et rammeprogram vedrørende politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager inden for rammerne af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. Programmet indføres for perioden fra og med den 1. januar 2003 til og med den 31. december 2007, hvorefter programmet kan forlænges.

Artikel 2

Programmets målsætninger

1. Programmet bidrager til opfyldelsen af den generelle målsætning om at give borgerne i Den Europæiske Union et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Det tager navnlig sigte på:

a) at udvikle, gennemføre og evaluere EU's politikker på dette område

b) at fremme og styrke oprettelsen af netværk, gensidigt samarbejde om generelle emner af fælles interesse for medlemsstaterne, udveksling og videreformidling af oplysninger, erfaring og god praksis, lokalt og regionalt samarbejde samt forbedring og tilpasning af uddannelserne og den videnskabelige og tekniske forskning

c) at fremme en styrkelse af medlemsstaternes samarbejde med kandidatlandene, andre tredjelande og de kompetente internationale og regionale organisationer.

2. Programmet støtter projekter på følgende områder:

a) generelt retligt samarbejde og strafferetligt samarbejde, herunder videreuddannelse af retsembedsmænd

b) samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder

c) samarbejde mellem disse myndigheder og andre offentlige eller private organer i medlemsstaterne, der beskæftiger sig med forebyggelse og bekæmpelse af organiseret og anden kriminalitet

d) bistand til ofre for kriminalitet.

Artikel 3

Adgang til programmet

1. Programmet samfinansierer projekter med en maksimal varighed på to år, der er indgivet af offentlige eller private institutioner og organer, herunder erhvervssammenslutninger, ikke-statslige organisationer, foreninger, organisationer, der repræsenterer erhvervslivet, forskningsinstitutter, grund- og videreuddannelsesinstitutter og de retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne og kandidatlandene, til fordel for de målgrupper, der er nævnt i stk. 2.

2. Programmet henvender sig til følgende målgrupper:

a) aktører inden for retsvæsenet: dommere, offentlige anklagere, advokater, offentligt ansatte, embedsmænd ved kriminalpolitiet, fogeder, sagkyndige, retstolke og andre erhverv med tilknytning til retsvæsenet

b) embedsmænd og andre ansatte ved de retshåndhævende myndigheder: medlemsstaternes kompetente offentlige myndigheder, der i henhold til national lov har ansvaret for at forebygge, afsløre og bekæmpe kriminalitet

c) embedsmænd fra andre offentlige myndigheder og repræsentanter for foreninger, erhvervssammenslutninger, forskning og erhvervslivet, som beskæftiger sig med bekæmpelse og forebyggelse af organiseret og anden kriminalitet

d) repræsentanter for de tjenester, der yder bistand til ofre, herunder immigrationsmyndighederne og de sociale myndigheder.

3. For at kunne modtage samfinansiering skal projekterne omfatte mindst tre medlemsstater eller to medlemsstater og et kandidatland og tage sigte på at opfylde de målsætninger, der er fastlagt i artikel 2.

4. Programmet kan herudover finansiere:

a) specifikke aktioner, der er indgivet i overensstemmelse med stk. 1, og som er af særlig interesse i forhold til programmets prioriteter eller samarbejdet med kandidatlandene

b) supplerende foranstaltninger, såsom seminarer, ekspertmøder eller andre initiativer til videreformidling af de resultater, der opnås i forbindelse med programmet.

Artikel 4

Programmets aktioner

Programmet omfatter følgende former for aktioner:

a) uddannelse

b) oprettelse og igangsætning af udvekslings- og praktikprogrammer

c) undersøgelser og forskning

d) videreformidling af de resultater, der opnås i forbindelse med programmet

e) støtte til oprettelse af netværk

f) konferencer og seminarer.

Artikel 5

Programmets finansiering

1. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

2. Samfinansiering af et projekt under programmet udelukker enhver finansiering under et andet program finansieret af De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

3. Finansieringsafgørelserne indebærer, at der indgås finansieringsaftaler mellem Kommissionen og de projektansvarlige. Både afgørelserne og aftalerne er underlagt Kommissionens finanskontrol og revision ved Revisionsretten.

4. Det tilskud, der ydes over De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, må ikke overstige 70 % af de samlede projektomkostninger.

5. De specifikke aktioner og supplerende foranstaltninger, der er nævnt i artikel 3, stk. 4, kan dog finansieres 100 % inden for det loft på 10 % af det årlige rammebeløb, der er afsat til hver af disse to kategorier.

Artikel 6

Gennemførelse af programmet

1. Kommissionen er ansvarlig for forvaltningen og gennemførelsen af programmet i samarbejde med medlemsstaterne.

2. Programmet forvaltes af Kommissionen i overensstemmelse med finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

3. I forbindelse med gennemførelsen af programmet:

a) udarbejder Kommissionen et årligt arbejdsprogram, der omfatter de specifikke målsætninger og tematiske prioriteter samt eventuelt en liste over specifikke aktioner og supplerende foranstaltninger

b) evaluerer og udvælger Kommissionen de indgivne projekter og varetager forvaltningen af dem.

4. Behandlingen af projekterne foregår efter rådgivningsproceduren, jf. artikel 8. Behandlingen af det årlige arbejdsprogram, de specifikke aktioner og de supplerende foranstaltninger foregår efter forvaltningsproceduren, jf. artikel 9.

5. Kommissionen vurderer og udvælger projekter indgivet af de projektansvarlige, der er forenelige med de relevante politikker, efter følgende kriterier:

a) overensstemmelse med programmets målsætninger

b) den europæiske dimension og kandidatlandenes muligheder for at deltage

c) foreneligheden med det arbejde, der er påbegyndt eller planlagt i forbindelse med EU's politiske prioriteter inden for det retlige samarbejde om generelle spørgsmål og spørgsmål vedrørende det strafferetlige område/kriminalsager

d) komplementariteten med andre tidligere, igangværende eller kommende samarbejdsprojekter

e) den projektansvarliges evne til at gennemføre projektet

f) projektets kvalitet med hensyn til udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater

g) størrelsen af den støtte, der anmodes om fra programmet, og dens overensstemmelse med de forventede resultater

h) de forventede resultaters indvirkning på gennemførelsen af programmets målsætninger.

Artikel 7

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand, i det følgende benævnt »udvalget«.

2. Udvalget vedtager sin forretningsorden på forslag af formanden på grundlag af den standardforretningsorden, der er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

3. Kommissionen kan indbyde repræsentanter for kandidatlandene til informationsmøder efter udvalgsmøderne.

Artikel 8

Rådgivningsprocedure

1. Når der henvises til denne artikel, forelægger Kommissionens repræsentant udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver, eventuelt ved afstemning, udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte alt efter, hvor meget spørgsmålet haster.

2. Udvalgets udtalelse optages i mødeprotokollen; desuden har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

3. Kommissionen tager størst muligt hensyn til komitéens udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen.

Artikel 9

Forvaltningsprocedure

1. Når der henvises til denne artikel, forelægger Kommissionens repræsentant udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Komitéen afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Udvalget udtaler sig med det flertal, der efter artikel 205, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab gælder for afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget vægtes de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, som anført i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

2. Kommissionen vedtager foranstaltninger, der straks finder anvendelse. Hvis disse foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, underretter Kommissionen straks Rådet om dem. Kommissionen kan i så fald udsætte anvendelsen af de foranstaltninger, den har vedtaget, i et tidsrum på tre måneder regnet fra datoen for denne meddelelse.

3. Rådet kan med kvalificeret flertal træffe anden afgørelse inden for det tidsrum, der er fastsat i stk. 3.

Artikel 10

Sammenhæng og komplementaritet

Kommissionen sørger i samarbejde med medlemsstaterne for, at der er sammenhæng og komplementaritet mellem aktionerne og de øvrige fællesskabspolitikker.

Artikel 11

Kontrol og evaluering

1. Kommissionen sørger for en regelmæssig opfølgning af dette program og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet:

a) en foreløbig evalueringsrapport om gennemførelsen af programmet senest den 30. juni 2005

b) en meddelelse om videreførelsen af dette program, i givet fald ledsaget af et passende forslag senest den 30. september 2006

c) en endelig evalueringsrapport om hele programmet senest den 30. juni 2008.

2. En gang om året aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om programmets gennemførelse. Første rapport aflægges senest den 30. juni 2005.

Artikel 12

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Ændret forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002

(2002/C 51 E/24)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 669 endelig udg. — 2001/0208(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 9. november 2001)

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —	Uændret
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 128, stk. 2,	
under henvisning til forslag fra Kommissionen,	
under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,	
under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,	
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,	
under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget, og	
ud fra følgende betragtninger:	
(1) Luxembourg-processen, der er baseret på gennemførelsen af den koordinerede europæiske beskæftigelsesstrategi, blev iværksat på Det Europæiske Råds ekstraordinære møde om beskæftigelse den 20. og 21. november 1997. Ved Rådets resolution af 15. december 1997 om retningslinjerne for beskæftigelsen i 1998 [1] blev der iværksat en meget synlig proces, der er præget af et stærkt politisk engagement og bred enighed blandt alle berørte parter.	
(2) På Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 blev der fastlagt en ny strategisk målsætning for EU, nemlig at blive verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi med kapacitet til at sikre en bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed. Virkeliggørelsen af dette mål vil sætte Den Europæiske Union i stand til igen at skabe betingelser for fuld beskæftigelse.	

[1] EFT C 30 af 28.1.1998, s. 1.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
(3) Det Europæiske Råd i Nice den 7., 8. og 9. december 2000 vedtog den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, hvori det hedder, at en tilbagevenden til fuld beskæftigelse kræver ambitiøse politiske planer for at øge erhvervsfrekvensen, nedbringe de regionale og kønsbetingede uligheder samt forbedre jobkvaliteten.	
(4) På Det Europæiske Råds møde i Stockholm den 23.-24. marts 2001 blev det vedtaget at supplere de mål for erhvervsfrekvenserne, som blev fastlagt på topmødet i Lissabon med frist til 2010, med midtvejsmål for to af erhvervsfrekvenserne, som skal nås i 2005, og et nyt mål med frist til 2010, som går ud på, at erhvervsfrekvensen for ældre mænd og kvinder skal øges.	
(5) På Det Europæiske Råds møde i Stockholm var der desuden enighed om, at indsatsen for at nå op på fuld beskæftigelse ikke alene skulle koncentrere sig om flere job, men også om bedre job, og at der til dette formål skulle fastlægges fælles strategier for at opretholde og forbedre kvaliteten i arbejdet, og at kvalitet i arbejdet skulle indføjes som en generel målsætning i beskæftigelsesretningslinjerne.	
(6) Der var også enighed på Det Europæiske Råds møde i Stockholm om, at der er behov for at tilskynde til modernisering af arbejdsmarkederne og fremme arbejdskraftens mobilitet, så man ved at fjerne eksisterende hindringer giver såvel virksomhederne som arbejdsstyrken bedre mulighed for at tilpasse sig ændrede vilkår.	
(7) På Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15.-16. juni 2001 erkendte man, at traktatens grundlæggende mål om en bæredygtig udvikling forudsætter, at de forskellige aspekter såsom beskæftigelse, økonomiske reformer, social- og arbejdsmarkedspolitikker samt miljøpolitikker gribes an på en sådan måde, at de gensidigt understøtter hinanden, og opfordrede medlemsstaterne til at opstille strategier for bæredygtig udvikling; disse strategier skulle omfatte fremme af beskæftigelsen på miljøområdet.	
(8) I forbindelse med gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen bør medlemsstaterne sigte mod en høj grad af overensstemmelse med to andre prioriterede områder, der blev fremhævet på topmødet i Lissabon, nemlig modernisering og forbedring af den sociale beskyttelse og fremme af social integration, samtidig med at det sikres, at det kan betale sig at arbejde, og at socialsikringsordningerne på lang sigt er bæredygtige.	
(9) På Det Europæiske Råds møde i Lissabon blev det fremhævet, at der er behov for at tilpasse de europæiske uddannelsessystemer til såvel kravene i det videnbaserede samfund som til behovet for at hæve niveauet og kvaliteten i beskæftigelsesmulighederne, og medlemsstaterne, Rådet og Kommissionen blev opfordret til at sigte mod en betydelig årlig stigning i investeringerne pr. person i menneskelige ressourcer. Især bør medlemsstaterne styrke indsatsen for at fremme anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologi i undervisningen.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
(10) På Det Europæiske Råds møde i Santa Maria da Feira den 19.-20. juni 2000 blev arbejdsmarkedets parter opfordret til at spille en mere fremtrædende rolle i forbindelse med fastlæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af de retningslinjer for beskæftigelsen, som afhænger af dem, idet der navnlig skal fokuseres på modernisering af tilrettelæggelsen af arbejde, livslang uddannelse og højere erhvervsfrekvens, navnlig for kvinder.	
(11) Rådets afgørelse af 19. januar 2001 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2001 [1] virkeliggør de nye politiske budskaber, som vandt tilslutning på topmøderne i Lissabon og Santa Maria da Feira.	
(12) I den fælles beskæftigelsesrapport for 2001, der er udarbejdet af Rådet og Kommissionen, beskrives beskæftigelsessituationen i Fællesskabet, og der ses nærmere på medlemsstaternes indsats i forbindelse med gennemførelsen af deres beskæftigelsespolitik i overensstemmelse med retningslinjerne for beskæftigelsen for 2001 og Rådets henstilling af 19. januar 2001 om gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitik [2].	
(13) Der bør sikres overensstemmelse og synergi mellem retningslinjerne for beskæftigelsen og de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik.	
(14) Beskæftigelsesudvalgets udtalelse er udarbejdet sammen med Udvalget for Økonomisk Politik.	
(15) Den [. . .] vedtog Rådet endnu en henstilling om gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitik.	
(16) Hvordan retningslinjerne gennemføres kan variere afhængigt af deres art, hvem de henvender sig til og de forskellige forhold i medlemsstaterne. De bør respektere nærhedsprincippet og medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til beskæftigelsen.	
(17) Ved gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen bør medlemsstaterne være i stand til at tage hensyn til regionale forhold, samtidig med at de fuldt ud opfylder de nationale mål og respekterer princippet om ligebehandling.	
(18) For at Luxembourg-processen kan blive effektiv, må gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen nødvendigvis afspejle sig i bl.a. de finansielle bevillinger. Med henblik herpå bør de nationale rapporter i relevante tilfælde indeholde budgetoplysninger, så der kan foretages en effektiv vurdering af, hvordan gennemførelsen af retningslinjerne forløber i de enkelte medlemsstater under hensyn til deres virkning og omkostningseffektivitet.	

[1] EFT L 22 af 24.1.2001, s. 18.

[2] EFT L 52 af 25.2.2000, s. 32.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
(19) Der bør tilskyndes til partnerskab på alle niveauer, herunder med arbejdsmarkedets parter, regionale og lokale myndigheder og repræsentanter for civilsamfundet, så de på deres respektive ansvarsområder kan bidrage til at fremme et højt beskæftigelsesniveau.	
(20) Det er nødvendigt yderligere at konsolidere og udvikle sammenlignelige indikatorer, så det bliver muligt at evaluere gennemførelsen og virkningerne af retningslinjerne i bilaget og at præcisere målene heri samt at gøre det lettere at identificere og udveksle god praksis.	
(21) Medlemsstaterne bør styrke deres indsats for at inddrage og synliggøre kønsaspektet på tværs af alle søjler.	
(22) At sikre kvalitet i arbejdet er et vigtigt mål for den europæiske beskæftigelsesstrategi. Begrebet går både på det konkrete arbejdes karakteristika og den bredere arbejdsmarkedskontekst, og indsatsen bør foregå på tværs af alle søjler —	
VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:	
Eneste artikel	
Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002, jf. bilaget, vedtages. Medlemsstaterne skal tage hensyn til dem i forbindelse med deres beskæftigelsespolitikker.	
BILAG	Uændret
RETNINGSLINJERNE FOR BESKÆFTIGELSEN FOR 2002	
Generelle målsætninger — at skabe betingelserne for fuld beskæftigelse i et vidensbaseret samfund	
Den omhyggelige opbygning gennem de seneste ti år af makroøkonomiske rammer for stabilitet og vækst har sammen med en vedvarende indsats for at reformere arbejds- og kapitalmarkedet og markedet for varer og tjenesteydelser samt en forbedring af arbejdsmarkedssituationen i løbet af de sidste par år betydet, at virkeliggørelsen af nogle af de væsentligste mål i den europæiske beskæftigelsesstrategi nu er inden for rækkevidde. Derfor har Det Europæiske Råd valgt fuld beskæftigelse som det overordnede mål for EU's beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitik. Det har forpligtet medlemsstaterne til at arbejde mod det strategiske mål at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
For at nå disse mål er det nødvendigt, at Fællesskabet og medlemsstaterne gør en samtidig indsats. Det kræver også en løbende gennemførelse af en række sammenhængende foranstaltninger, der tilstræber vækst og makroøkonomisk stabilitet, yderligere strukturelle reformer, der skal få det europæiske arbejdsmarked til at fungere bedre, nyskabelser og konkurrenceevne samt en aktiv velfærdsstat, der fremmer udviklingen af de menneskelige ressourcer, medbestemmelse, social integration og solidaritet. Fremgangen fortsætter imidlertid ikke af sig selv, men forudsætter en styrket indsats i betragtning af de knap så lyse udsigter for økonomien og beskæftigelsen.	
Hovedudfordringerne i Luxembourg-processen er at forberede overgangen til den videnbaserede økonomi, høste fordelene af informations- og kommunikationsteknologien og modernisere den europæiske samfundsmodel gennem investeringer i mennesker, bekæmpelse af social udstødelse og fremme af lige muligheder. På Lissabon-topmødet enedes man om at tilstræbe fuld beskæftigelse. For at nå dette mål bør medlemsstaterne koordinere de foranstaltninger, de iværksætter i medfør af retningslinjerne under de fire søjler, i en sammenhængende, overordnet strategi, der omfatter følgende generelle mål:	
A. At øge beskæftigelsesmulighederne og skabe tilstrækkeligt incitament for alle, der er villige til at påtage sig lønnet arbejde, med henblik på at skabe fuld beskæftigelse, idet det erkendes, at medlemsstaterne har forskellige udgangspunkter, og at fuld beskæftigelse er et mål for den generelle nationale økonomiske politik. I denne sammenhæng bør medlemsstaterne opstille nationale mål for at øge erhvervsfrekvensen og bidrage til virkeliggørelsen af de overordnede europæiske mål:	
— en samlet erhvervsfrekvens på 67 % og en erhvervsfrekvens for kvinder på 57 % i januar 2005	
— en samlet erhvervsfrekvens på 70 % og en erhvervsfrekvens for kvinder på over 60 % i 2010	
— en erhvervsfrekvens for ældre personer (aldersgruppen 55-64 år) på 50 % i 2010.	
B. Med henblik på at øge erhvervsfrekvenserne, konkurrenceevnen og produktiviteten samt at forbedre den måde, arbejdsmarkedet fungerer på, sørger medlemsstaterne for, at alle politikker, på tværs af de fire søjler, bidrager til at forbedre kvaliteten i arbejdet. Disse politikker bør tage hensyn til både det konkrete arbejdes karakteristika (såsom arbejdets iboende kvaliteter, de nødvendige færdigheder, efteruddannelses- og karrieremuligheder) og den bredere arbejdsmarkedskontekst, som omfatter ligestillingsspørgsmålet, arbejdsmiljø, fleksibilitet og tryghed i ansættelsen, social integration og adgang til arbejdsmarkedet, arbejdets tilrettelæggelse og balancen mellem arbejde og privatliv, dialogen mellem arbejdsgivere og arbejdstagere og arbejdstagerrepræsentation, forskelligartethed i modsætning til forskelsbehandling og den generelle arbejdsindsats og produktivitet.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
C. Medlemsstaterne fastlægger overordnede og sammenhængende strategier for livslang uddannelse for derved at hjælpe befolkningen med at tilegne sig og ajourføre de kvalifikationer, der er nødvendige for at klare økonomiske, sociale og arbejdsmarkedsmæssige forandringer gennem et helt liv. Strategierne bør navnlig omfatte udvikling af ordninger for undervisning i grundskole, overbygningsklasser og på ungdomsuddannelserne samt videregående uddannelse, efteruddannelse og erhvervsuddannelse for unge og voksne for at forbedre deres beskæftigelsesegnethed, tilpasningsevne og kvalifikationer samt deres deltagelse i det videnbaserede samfund. I forbindelse med disse strategier bør det tilstræbes, at de offentlige myndigheders, virksomhedernes, arbejdsmarkedets parters og enkeltpersoners fælles ansvar koordineres med relevante bidrag fra civilsamfundet med henblik på virkeliggørelsen af det videnbaserede samfund. Arbejdsmarkedets parter bør i den forbindelse drøfte og aftale foranstaltninger til forbedring af efteruddannelsen af voksne for at øge arbejdstagernes tilpasningsevne og virksomhedernes konkurrenceevne. Medlemsstaterne bør derfor opstille en række nationale mål med det formål at øge investeringerne i menneskelige ressourcer og få flere involveret i efteruddannelse (såvel formel som uformel) og jævnligt kontrollere, at man nærmer sig målene.	
D. Medlemsstaterne etablerer et overordnet partnerskab med arbejdsmarkedets parter om gennemførelsen, overvågningen og opfølgningen af beskæftigelsesstrategien. Arbejdsmarkedets parter på alle niveauer opfordres til at øge deres indsats til støtte for Luxembourgprocessen. Inden for de generelle rammer og målsætninger, der er fastsat i disse retningslinjer, opfordres arbejdsmarkedets parter til i overensstemmelse med national tradition og praksis at iværksætte deres egen proces for gennemførelse af de retningslinjer, de har hovedansvaret for, indkredse de emner, de vil forhandle om, og regelmæssigt rapportere om de fremskridt, der gøres, hvilket om ønsket kan indgå som led i de nationale handlingsplaner, samt om virkningerne af deres indsats på beskæftigelsen og arbejdsmarkedets funktion. Arbejdsmarkedets parter på europæisk plan opfordres til at fastlægge deres egen indsats og til at overvåge, fremme og støtte den indsats, der gøres på nationalt plan.	
E. Ved omsættelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen i de nationale politikker skal medlemsstaterne tage behørigt hensyn til alle fire søjler og de generelle målsætninger. De skal derfor foretage en afbalanceret prioritering og respektere, at retningslinjerne hænger nøje sammen og har samme værdi. I de nationale handlingsplaner fastlægges beskæftigelsesstrategien (med inddragelse af ligestillingsaspektet), som bl.a. omfatter en redegørelse for, hvordan politikkerne under de fire søjler og de generelle målsætninger kombineres, og hvordan de politiske initiativer under de forskellige retningslinjer struktureres for at nå de langsigtede mål. Ved gennemførelsen af strategien tager medlemsstaterne hensyn til den regionale dimension og de regionale forskelle ved hjælp af differentierede politikker eller mål, samtidig med at de fuldt ud opfylder de nationale mål og respekterer princippet om ligebehandling. Tilsvarende bør medlemsstaterne, uden at det i øvrigt berører den generelle ramme, navnlig koncentrere sig om visse af strategiens aspekter med henblik på at imødekomme de særlige behov, der følger af situationen på deres arbejdsmarked.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
F. Medlemsstaterne og Kommissionen bør styrke udviklingen af fælles indikatorer for på en hensigtsmæssig måde at evaluere de fremskridt, der gøres under alle fire søjler, bl.a. for så vidt angår kvalitet i arbejdet, og støtte fastsættelsen af benchmarks og indkredsningen af god praksis. Arbejdsmarkedets parter opfordres til at fastsætte hensigtsmæssige indikatorer og benchmarks og udvikle statistiske databaser til brug for vurderingen af, hvordan den indsats, de har ansvaret for, forløber. Medlemsstaterne skal navnlig evaluere og rapportere om effektiviteten af deres politiske foranstaltninger målt i resultater på arbejdsmarkedet.	F. Medlemsstaterne og Kommissionen bør styrke udviklingen af fælles indikatorer for på en hensigtsmæssig måde at evaluere de fremskridt, der gøres under alle fire søjler, bl.a. for så vidt angår kvalitet i arbejdet, og støtte fastsættelsen af benchmarks og indkredsningen af god praksis. Arbejdsmarkedets parter opfordres til at fastsætte hensigtsmæssige indikatorer og benchmarks og udvikle statistiske databaser til brug for vurderingen af, hvordan den indsats, de har ansvaret for, forløber. Medlemsstaterne skal navnlig evaluere og rapportere om budgetbevillinger til politiske foranstaltninger og disses effektivitet målt i resultater på arbejdsmarkedet.
I. FORBEDRING AF ARBEJDSSTYRKENS BESKÆFTIGELSESEGNETHED	Uændret
Bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og forebyggelse af langtidsarbejdsløshed	
For at påvirke tendenserne i ungdomsarbejdsløsheden og langtidsledigheden øger medlemsstaterne deres indsats for at udvikle forebyggende og beskæftigelsesegnethedsfremmende strategier, som tager udgangspunkt i en tidlig indkredsning af den enkeltes behov. Inden der er gået et år — selv om denne periode kan blive udvidet i medlemsstater med særlig stor arbejdsløshed, og uden at det berører revisionen af retningslinjerne, som vil finde sted i 2002 — har medlemsstaterne indført ordninger, som sikrer at:	
1. Der tilbydes alle arbejdsløse en ny start — for unges vedkommende inden de har været arbejdsløse i seks måneder, og for voksnes vedkommende inden de har været arbejdsløse i 12 måneder — i form af uddannelse, omskoling, jobtræning, arbejde eller andre beskæftigelsesforanstaltninger, herunder, mere generelt, ledsagende individuel erhvervsvejledning og rådgivning, som kan fremme deres integration på arbejdsmarkedet. Disse forebyggende og beskæftigelsesegnethedsfremmende foranstaltninger bør kombineres med foranstaltninger, der har til formål at mindske antallet af langtidsledige ved at fremme deres reintegration på arbejdsmarkedet. I den forbindelse bør medlemsstaterne fortsætte moderniseringen af deres offentlige arbejdsformidlinger, idet de navnlig overvåger, hvilke fremskridt der gøres, fastsætter klare tidsfrister og sørger for passende efteruddannelse af de ansatte. Medlemsstaterne bør fremme samarbejde med andre tjenesteydere, så strategien for forebyggelse af arbejdsløshed og for aktivering bliver mere effektiv.	
En mere beskæftigelsesvenlig strategi: de sociale ordninger, skattesystemet og uddannelsessystemet	
De sociale ordninger, skattesystemet og uddannelsessystemet bør — hvor det viser sig nødvendigt — gennemgås og tilpasses med henblik på aktivt at forbedre de arbejdsløses beskæftigelsesegnethed. Endvidere bør der være et passende samspil mellem disse systemer, så personer, som ikke er erhvervsaktive, men som er villige og i stand til at tage arbejde, tilskyndes til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Der bør lægges særlig vægt på at fremme incitamenter for arbejdsløse eller andre ikke erhvervsaktive personer for at få dem til at søge og tage arbejde samt på at forbedre arbejdsstyrkens kvalifikationer og øge beskæftigelsesmulighederne, navnlig for dem, der har de største problemer.	

OPRINDELIGT FORSLAG

2. Medlemsstaterne:

— reviderer og omlægger eventuelt deres sociale ordninger og skattesystemet for at begrænse fattigdomsfælderne og tilskynde ledige og andre uden for arbejdsmarkedet til at søge og tage arbejde eller træffer foranstaltninger med henblik på at forbedre deres beskæftigelsesegnethed og tilskynde arbejdsgiverne til at skabe nye arbejdspladser

— bestræber sig på at få langt flere ledige og andre ikke erhvervsaktive personer i gang med aktive beskæftigelsesforanstaltninger, der kan forbedre deres beskæftigelsesegnethed, for at sikre en effektiv integration på arbejdsmarkedet, og forbedrer resultaterne, effekten og omkostningseffektiviteten af sådanne foranstaltninger

— fremmer en række foranstaltninger for arbejdsløse og andre ikke erhvervsaktive personer, således at de får lejlighed til at erhverve eller ajourføre deres færdigheder, herunder inden for informations- og kommunikationsteknologi, for derved at lette deres adgang til arbejdsmarkedet og mindske kløften mellem arbejdstagernes kvalifikationer og de kvalifikationer, der efterspørges på arbejdsmarkedet; hver medlemsstat fastsætter med henblik herpå et mål for aktive beskæftigelsesforanstaltninger, herunder uddannelse af arbejdsløse eller tilsvarende foranstaltninger, for gradvis at nå op på gennemsnittet i de tre medlemsstater, der er længst fremme, og mindst 20 %.

Fastlæggelse af en strategi til forlængelse af den erhvervsaktive alder

Der er behov for tilbundsgående ændringer i den fremherskende holdning på arbejdsmarkedet til ældre arbejdstagere samt for en revision af skattesystemerne og de sociale ordninger for at sikre fuld beskæftigelse, bidrage til at garantere, at de sociale sikringsordninger er rimelige og bæredygtige, og for bedst muligt at udnytte de ældre arbejdstageres erfaringer. Indsatsen for at fremme kvalitet i arbejdet bør også anses for at være et centralt led i bestræbelserne for at fastholde de ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet.

3. Medlemsstaterne vil derfor — eventuelt i samarbejde med arbejdsmarkedets parter — udvikle strategier for at forlænge den erhvervsaktive alder med henblik på at øge ældre arbejdstageres evne og incitament til at blive længere på arbejdsmarkedet, navnlig ved:

— at vedtage positive særforanstaltninger for at bevare ældre arbejdstageres arbejdsevne og kvalifikationer, ikke mindst på et vidensbaseret arbejdsmarked, især ved at sikre tilstrækkelig adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse, ved at indføre fleksible arbejdsordninger som f.eks. deltidsarbejde, hvis arbejdstagerne ønsker det, og ved at skabe øget bevidsthed hos arbejdsgiverne om de ældre arbejdstageres potentiale og

— at revidere skattesystemerne og de sociale ordninger for at fjerne motivationsdæmpende faktorer og gøre det mere attraktivt for ældre arbejdstagere at blive på arbejdsmarkedet.

ÆNDRET FORSLAG

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
Udvikling af kvalifikationer til det nye arbejdsmarked inden for rammerne af livslang uddannelse	
Effektive og velfungerende uddannelsessystemer, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov, er af afgørende betydning for udviklingen af en vidensbaseret økonomi og for at hæve niveauet og kvaliteten i beskæftigelsesmulighederne. De spiller også en væsentlig rolle i forbindelse med livslang uddannelse, hvor deres opgave består i at bane vejen for en problemfri overgang fra skole til arbejde, danne grundlaget for udvikling af produktive menneskelige ressourcer med grundlæggende og specifikke kvalifikationer og give borgerne de nødvendige forudsætninger for i en positiv ånd at kunne tilpasse sig de sociale, arbejdsmarkedsmæssige og økonomiske forandringer. At skabe en arbejdsstyrke, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov, indebærer, at borgerne skal have mulighed for at tilegne sig kvalifikationer, der sætter dem i stand til at deltage aktivt i og udnytte fordelene ved det videnbaserede samfund, at der tages fat på problemet med kløften mellem arbejdstagernes kvalifikationer og de kvalifikationer, der efterspørges på arbejdsmarkedet, og at det forhindres, at kvalifikationerne bliver ubrugelige som følge af arbejdsløshed og udstødelse et helt liv igennem.	Effektive og velfungerende uddannelsessystemer, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov, er af afgørende betydning for udviklingen af en vidensbaseret økonomi og for at hæve niveauet og kvaliteten i beskæftigelsesmulighederne. De spiller også en væsentlig rolle i forbindelse med livslang uddannelse, hvor deres opgave består i at bane vejen for en problemfri overgang fra skole til arbejde, danne grundlaget for udvikling af produktive menneskelige ressourcer med grundlæggende og specifikke kvalifikationer og give borgerne de nødvendige forudsætninger for i en positiv ånd at kunne tilpasse sig de sociale, arbejdsmarkedsmæssige og økonomiske forandringer. At skabe en arbejdsstyrke, der er tilpasset arbejdsmarkedets behov, indebærer, at borgerne skal have mulighed for at tilegne sig kvalifikationer, der sætter dem i stand til at deltage aktivt i og udnytte fordelene ved det videnbaserede samfund, at der tages fat på problemet med kløften mellem arbejdstagernes kvalifikationer og de kvalifikationer, der efterspørges på arbejdsmarkedet, og at det forhindres, at kvalifikationerne bliver ubrugelige som følge af arbejdsløshed og udstødelse et helt liv igennem. Voksne arbejdstageres såvel som jobsøgendes adgang til faglig efteruddannelse skal sikres af medlemsstaterne gennem udviklingen af hensigtsmæssige rammer efter aftale med arbejdsmarkedets parter.
4. Medlemsstaterne opfordres derfor til at forbedre deres uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer samt de relevante undervisningsplaner, bl.a. skal de sikre passende vejledning i forbindelse med såvel grunduddannelse som livslang uddannelse, at modernisere og effektivisere lærlinge- og arbejdspladsuddannelserne og fremme etableringen af lokale uddannelsescentre for:	Uændret
— at sikre unge mennesker de grundlæggende færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedet, og som er nødvendige, for at man kan deltage i livslang uddannelse	
— at begrænse analfabetisme blandt unge og voksne og i betydelig grad mindske antallet af unge, der tidligt går ud af skolen; der bør i særlig grad tages hensyn til unge med indlæringsvanskeligheder og uddannelsesmæssige problemer; medlemsstaterne skal i den forbindelse udvikle foranstaltninger med henblik på i 2010 at have halveret antallet af de 18 til 24-årige, som kun har afsluttet den obligatoriske skolegang, og som ikke længere er under uddannelse	
— at fremme mulighederne for voksnes adgang til livslang uddannelse, herunder arbejdstagere med atypiske kontrakter, for at øge andelen af voksne i den erhvervsaktive alder (25 til 64-årige), der på et givet tidspunkt deltager i uddannelseskurser; medlemsstaterne bør fastsætte mål med henblik herpå.	
For at lette mobiliteten og fremme livslang uddannelse bør medlemsstaterne forbedre anerkendelsen af kvalifikationer og af den viden og de færdigheder, der er erhvervet.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
5. Medlemsstaterne sigter mod at udvikle internetbaseret undervisning for alle borgere. Medlemsstaterne fortsætter navnlig indsatsen for at sikre, at alle skoler har adgang til Internettet og til multimediefaciliteter, og at det nødvendige antal lærere inden udgangen af 2002 er uddannet i at anvende disse teknologier, så alle elever kan få mulighed for at erhverve sig et bredt kendskab til IT.	
Aktive politikker for at udvikle »jobmatching« og forebygge og bekæmpe flaskehalsproblemer på de nye europæiske arbejdsmarkeder.	
I alle medlemsstaterne findes der arbejdsløshed og udstødelse fra arbejdsmarkedet, sideløbende med at der i bestemte sektorer, erhverv og regioner er mangel på arbejdskraft. Med den forbedrede beskæftigelsessituation og de stadig hurtigere teknologiske forandringer vokser disse flaskehalsproblemer. En utilstrækkelig aktiv politik for at forebygge og bekæmpe den begyndende mangel på arbejdskraft vil være til skade for konkurrenceevnen, øge faren for inflation og betyde en fortsat høj grad af strukturel arbejdsløshed. Det skal være lettere at tage arbejde i de andre EU-lande, og arbejdstagerne bør tilskyndes til at rejse ud, så potentialet i det åbne og tilgængelige europæiske arbejdsmarked kan udnyttes bedst muligt.	I alle medlemsstaterne findes der arbejdsløshed og udstødelse fra arbejdsmarkedet, sideløbende med at der i bestemte sektorer, erhverv og regioner er mangel på arbejdskraft. Med den forbedrede beskæftigelsessituation og de stadig hurtigere teknologiske forandringer vokser disse flaskehalsproblemer. En utilstrækkelig aktiv politik for at forebygge og bekæmpe den begyndende mangel på arbejdskraft vil være til skade for konkurrenceevnen, øge faren for inflation og betyde en fortsat høj grad af strukturel arbejdsløshed. Det skal være lettere at tage arbejde i de andre EU-lande, og arbejdstagerne bør tilskyndes til at rejse ud, så potentialet i det åbne og tilgængelige europæiske arbejdsmarked kan udnyttes bedst muligt, samtidig med at der tages rimeligt hensyn til en regional ligevægt i økonomisk og social udvikling.
6. Medlemsstaterne øger, i det omfang det er hensigtsmæssigt i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, indsatsen for at indkredse og forebygge de begyndende flaskehalse, navnlig ved at: — udvikle arbejdsformidlingernes evne til at finde arbejdstagere med de kvalifikationer, der passer til jobbene — tilrettelægge strategier for at undgå mangel på kvalifikationer — fremme erhvervsmæssig og geografisk mobilitet — forbedre arbejdsmarkedernes måde at fungere på ved at forbedre databaserne over job og uddannelsesmuligheder, som bør være koblet sammen på europæisk plan, og anvende de moderne informationsteknologier og de erfaringer, der allerede findes på europæisk plan.	Uændret
Bekæmpelse af forskelsbehandling og fremme af social integration gennem adgang til beskæftigelse	
Mange grupper og enkeltpersoner har særlige problemer med at erhverve relevante kvalifikationer og med at få adgang til og forblive på arbejdsmarkedet. Dette kan øge risikoen for udstødelse. Der er behov for en sammenhængende politik, der fremmer den sociale integration ved at støtte dårligt stillede gruppers og enkeltpersoners integration på arbejdsmarkedet, og som giver dem mulighed for at finde beskæftigelse i job med et mere kvalitativt indhold. Forskelsbehandling i forbindelse med adgang til arbejdsmarkedet og på arbejdsmarkedet bør bekæmpes.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
7. Medlemsstaterne:	
— indkredser og bekæmper enhver form for forskelsbehandling i forbindelse med adgang til arbejdsmarkedet og til uddannelse	
— iværksætter effektive forebyggende og aktive politiske foranstaltninger for at fremme indslusningen på arbejdsmarkedet af grupper og enkeltpersoner, der er i risikogruppen eller er dårligt stillede, for derved at undgå marginalisering, tilblivelsen af en »arbejdende underklasse« og et skred hen imod udstødelse	
— gennemfører hensigtsmæssige foranstaltninger for at dække de handicappedes, de etniske minoriteters og de vandrende arbejdstageres behov i forbindelse med deres integration på arbejdsmarkedet og fastsætter efter behov nationale målsætninger i denne henseende.	
II. UDVIKLING AF EN IVÆRKSÆTTERKULTUR OG JOBSKABELSE	
Start og drift af egen virksomhed må gøres lettere	
Af hensyn til jobskabelsen og de unges uddannelsesmuligheder er det vigtigt, at der etableres nye virksomheder, i særdeleshed små og mellemstore virksomheder. For at hjælpe denne udvikling på vej bør iværksættertanken gøres mere markant i såvel samfundet som helhed som i undervisningen, det bør sikres, at lovgivningen på området er klar og pålidelig, og vilkårene for udvikling af og adgang til markederne for risikovillig kapital må forbedres. Medlemsstaterne bør endvidere mindske og forenkle de administrative byrder og skattetrykket for små og mellemstore virksomheder. Det er nødvendigt at forbedre forebyggelsen af sort arbejde.	Af hensyn til jobskabelsen og de unges uddannelsesmuligheder er det vigtigt, at der etableres nye virksomheder, i særdeleshed små og mellemstore virksomheder. For at hjælpe denne udvikling på vej bør iværksættertanken gøres mere markant i såvel samfundet som helhed som i undervisningen, det bør sikres, at lovgivningen på området er klar og pålidelig, og vilkårene for udvikling af og adgang til markederne for risikovillig kapital må forbedres. Medlemsstaterne bør endvidere mindske og forenkle de administrative byrder og skattetrykket for små og mellemstore virksomheder. Det er nødvendigt at forbedre forebyggelsen og bekæmpelsen af sort arbejde.
8. Medlemsstaterne skal være særlig opmærksomme på, at der er behov for i betydeligt omfang at mindske de faste omkostninger og administrative byrder for virksomheder, navnlig i forbindelse med virksomhedens etablering og ved ansættelse af nyt personale. Medlemsstaterne bør desuden ved udformningen af nye bestemmelser vurdere disses potentielle virkninger for virksomhedernes administrative byrder og faste omkostninger.	Uændret
9. Medlemsstaterne fremmer iværksætteraktiviteter	
— ved at undersøge og mindske alle hindringer i skatte- og socialsikringssystemerne for at slå sig ned som selvstændig og etablere små virksomheder	
— ved at fremme uddannelse med henblik på iværksætteraktiviteter og arbejde som selvstændig, målrettede støttetjenester samt uddannelse af nuværende og fremtidige virksomhedsejere	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
— ved i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at bekæmpe sort arbejde og fremme omdannelsen af dette arbejde til normalt arbejde ved brug af alle relevante midler, herunder lovgivningsmæssige foranstaltninger, incitamenter og reform af skattesystemer og sociale ordninger.	
Nye beskæftigelsesmuligheder i det videnbaserede samfund og i servicesektoren	
Hvis Den Europæiske Union skal have held med at løse beskæftigelsesproblemet, skal alle potentielle kilder til beskæftigelse og ny teknologi udnyttes effektivt. Det er nødvendigt at skabe gunstige rammer for innovative virksomheder, da de kan yde et væsentligt bidrag til at mobilisere jobskabelsespotentialet i det videnbaserede samfund. Især i servicesektoren er der gode muligheder for at skabe arbejdspladser og for at forbedre kvaliteten i arbejdet. Især kan miljøsektoren rumme store muligheder for at få lavt kvalificerede arbejdstagere ud på arbejdsmarkedet, og der er gode muligheder for at opgradere arbejdstagernes kvalifikationer ved en hurtig indførelse af moderne miljøteknologi. Med henblik herpå	
10. fjerner medlemsstaterne hindringerne for levering af tjenesteydelser og skaber betingelserne for fuldt ud at udnytte beskæftigelsespotentialet i hele rækken af tjenester inden for servicesektoren til at skabe flere og bedre job; navnlig bør beskæftigelsespotentialet i det videnbaserede samfund og i miljøsektoren udnyttes.	
En regional og lokal indsats for beskæftigelsen	
For at gennemføre den europæiske beskæftigelsesstrategi er det nødvendigt at mobilisere alle aktører på regionalt og lokalt plan, herunder arbejdsmarkedets parter, som skal bistå med at indkredse mulighederne for at skabe job på lokalt plan og indgå partnerskaber til dette formål.	
11. Medlemsstaterne:	
— tager i påkommende tilfælde hensyn til den regionale udviklingsdimension i deres samlede beskæftigelsespolitik	
— opfordrer lokale og regionale myndigheder til at udvikle beskæftigelsesstrategier for fuldt ud at udnytte mulighederne for jobskabelse på lokalt plan og med henblik herpå fremme partnerskaber mellem alle de berørte aktører, herunder repræsentanter for civilsamfundet	
— fremmer foranstaltninger til at forbedre den tredje sektors konkurrenceevne og dens muligheder for at skabe flere og bedre job, navnlig levering af varer og tjenesteydelser i tilknytning til behov, som markedet endnu ikke kan tilfredsstille, og undersøger og mindsker hindringerne for disse foranstaltninger	
— styrker de offentlige arbejdsformidlingers rolle på alle niveauer i indkredsningen af lokale beskæftigelsesmuligheder og forbedringen af de lokale arbejdsmarkeders funktion.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
Skattereformer til fordel for beskæftigelse og uddannelse	
Det er vigtigt at uddybe undersøgelsen af skattetrykkets indvirkning på beskæftigelsen og gøre skattesystemet mere beskæftigelsesvenligt ved at vende den langsigtede tendens til højere skatter og afgifter på arbejde. I forbindelse med skattereformer skal der desuden tages hensyn til behovet for at øge erhvervslivets, de offentlige myndigheders og enkeltpersoners egne investeringer i menneskelige ressourcer med henblik på de langsigtede virkninger heraf for beskæftigelsen og konkurrenceevnen.	
12. Medlemsstaterne:	
— fastsætter om nødvendigt et mål for en gradvis sænkning af det overordnede skattetryk under hensyntagen til det aktuelle niveau, og hvor det er hensigtsmæssigt også et mål for en gradvis sænkning af skattetrykket på både arbejde og indirekte lønomkostninger, især i forbindelse med lavt kvalificeret arbejde og lavtlønsarbejde; ved gennemførelsen af sådanne reformer bør det undgås, at de offentlige finanser eller socialsikringsordningers langsigtede holdbarhed bringes i fare	
— skaber incitament til og fjerner skattemæssige hindringer for investering i menneskelige ressourcer	
— undersøger, om det lader sig gøre at anvende alternative skatteindtægter, bl.a. afgifter på energi og forurenende emissioner, og udarbejder i givet fald forskellige løsninger, idet der tages hensyn til erfaringerne med skattereformer på miljøområdet i en række medlemsstater.	
III. FREMME AF VIRKSOMHEDERNES OG DE ANSATTES TILPASNINGSEVNE	
De muligheder, som den videnbaserede økonomi og udsigterne til kvalitativt bedre beskæftigelsesmuligheder skaber, skal følges op af en tilpasning af tilrettelæggelsen af arbejdet, og alle aktører, herunder virksomhederne, skal bidrage til gennemførelsen af strategierne for livslang uddannelse for derved at imødekomme arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov.	
Modernisering af arbejdets tilrettelæggelse	
For at fremme moderniseringen af tilrettelæggelsen af arbejdet og arbejdsformerne, der bl.a. bidrager til at forbedre kvaliteten i arbejdet, bør der udvikles et stærkt partnerskab på alle relevante niveauer (europæisk, nationalt, sektorbestemt og lokalt samt i virksomhederne).	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
13. Arbejdsmarkedets parter opfordres til:	
— på alle relevante niveauer at forhandle og gennemføre aftaler til modernisering af arbejdets tilrettelæggelse, herunder også muligheden for fleksible arbejdsordninger, for at gøre virksomhederne produktive, konkurrencedygtige og i stand til at tilpasse sig industrielle ændringer, samtidig med at der opnås den nødvendige ligevægt mellem fleksibilitet og tryghed i ansættelsen, og jobbenes kvalitet øges; de emner, der kan komme på tale, er f.eks. indførelse af ny teknologi, nye arbejdsformer og arbejdstidsspørgsmål som f.eks. opgørelse af arbejdstiden på årsbasis, nedsættelse af antallet af arbejdstimer, mindre overarbejde, udvikling af deltidsarbejde, mulighed for afbrydelser i karrieren samt andre spørgsmål vedrørende tryghed i ansættelsen og	
— som led i Luxembourg-processen at udarbejde årsrapporter om, hvilke aspekter af moderniseringen af tilrettelæggelsen af arbejdet, de har ført forhandlinger om, hvor langt man er nået med gennemførelsen, og hvordan beskæftigelsen og arbejdsmarkedet reagerer på moderniseringsprocessen.	
14. Medlemsstaterne skal, hvor det anses for hensigtsmæssigt i samarbejde med arbejdsmarkedets parter eller på grundlag af overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter:	
— revidere de nuværende lovgivningsmæssige rammer og se nærmere på forslag til nye bestemmelser og incitamenter, der skal sikre, at de bidrager til at mindske beskæftigelsesmæssige hindringer, lette indførelsen af en moderniseret arbejdstilrettelæggelse og bistå arbejdsmarkedet med at tilpasse sig til de strukturelle forandringer i økonomien	
— samtidig, under hensyntagen til at beskæftigelsesformerne i stadig højere grad er forskellige, undersøge mulighederne for at indføre mere fleksible aftaleformer i den nationale lovgivning og sikre, at de, der arbejder under de nye fleksible aftaler, nyder godt af en passende sikkerhed og en højere erhvervsmæssig status, der er forenelig med erhvervslivets behov og arbejdstagernes ønsker	
— bestræbe sig på at sikre en bedre anvendelse på arbejdspladsen af den nuværende arbejdsmiljølovgivning ved at øge og styrke håndhævelsen af den, ved at yde vejledning for at hjælpe virksomhederne, navnlig små og mellemstore virksomheder, med at overholde gældende lovgivning, ved at forbedre uddannelsen på arbejdsmiljøområdet og ved at fremme foranstaltninger til mindskelse af erhvervsulykker og -sygdomme i de sektorer, der traditionelt er højrisikosektorer.	
Støtte til at øge virksomhedernes tilpasningsevne som et led i livslang uddannelse	
For at forny kvalifikationerne i virksomhederne som et centralt led i livslang uddannelse:	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
15. opfordres arbejdsmarkedets parter til, når det anses for hensigtsmæssigt, at indgå aftaler på alle relevante niveauer om livslang uddannelse for at forbedre tilpasningsevnen og lette innovationen, navnlig inden for informations- og kommunikationsteknologi; i den forbindelse bør betingelserne for, hvordan man agter at virkeliggøre princippet om, at hver enkelt arbejdstager skal have mulighed for at tilegne sig IT-færdigheder inden udgangen af 2003, fastsættes.	
IV. STYRKELSE AF LIGESTILLINGSPOLITIKKEN	
Integrering af ligestillingsaspektet i alle politikker og aktioner	
For at skabe en situation med ligestilling og øget erhvervsfrekvens blandt kvinder i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon bør medlemsstaternes ligestillingspolitikker styrkes og omfatte alle relevante forhold, der påvirker kvinders beslutning om at tage arbejde.	
Kvinder har stadig særlige problemer med at få adgang til arbejdsmarkedet, med karrieremuligheder, med lønnen og med at forene arbejde og familieliv. Det er derfor vigtigt bl.a.:	
— at sikre, at der findes aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for kvinder i forhold til deres del af ledigheden	
— at være særlig opmærksom på, hvilke virkninger skattesystemerne og de sociale ordninger har set i et ligestillingsperspektiv; skattesystemer og sociale ordninger, der påvirker kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet negativt, bør ændres	— at være særlig opmærksom på, hvilke virkninger skattesystemerne og de sociale ordninger har set i et ligestillingsperspektiv; skattesystemer og sociale ordninger, der påvirker kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet negativt, bør reformeres
— at lægge særlig vægt på at sikre gennemførelsen af princippet om samme løn for samme eller tilsvarende arbejde	Uændret
— at være særlig opmærksom på hindringer, som gør det vanskeligt for kvinder at etablere nye virksomheder eller nedsætte sig som selvstændige	— at være særlig opmærksom på hindringer, som gør det vanskeligt for kvinder at etablere nye virksomheder eller nedsætte sig som selvstændige, med henblik på at fjerne disse hindringer
— at sikre, at kvinder har mulighed for at nyde godt af fleksible former for arbejdstilrettelæggelse på frivillig basis, og uden at jobkvaliteten mindskes	Uændret
— at sikre, at forudsætningerne er til stede for, at kvinder kan få adgang til livslang uddannelse, især IT-uddannelse.	

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
16. Medlemsstaterne vedtager derfor en strategi, hvorefter der tages hensyn til ligestillingsaspektet, når de gennemfører retningslinjerne på tværs af alle fire søjler:	
— udvikling og styrkelse af høringsordningerne med ligestillingsorganer	
— anvendelse af procedurer til vurdering af virkningerne for mænd og kvinder af hver retningslinje	
— udvikling af indikatorer for at måle de fremskridt, der gøres på ligestillingsområdet for hver retningslinje.	
For meningsfuldt at kunne vurdere fremskridtene må medlemsstaterne sørge for passende dataindsamlingssystemer og -procedurer samt en kønsbaseret opdeling af beskæftigelsesstatistikkerne.	
Bekæmpelse af forskelsbehandling af mænd og kvinder	
Medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter bør være opmærksomme på bestående uligevægte i kvinders eller mænds repræsentation i bestemte økonomiske sektorer og inden for bestemte erhverv samt på at forbedre kvinders karrieremuligheder.	
17. Medlemsstaterne skal i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, når dette er hensigtsmæssigt:	
— styrke indsatsen for at mindske forskellen mellem mænds og kvinders arbejdsløshedsprocent ved aktivt at støtte øget beskæftigelse blandt kvinder og overveje at fastsætte nationale mål i overensstemmelse med de mål, der er fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon	— styrke indsatsen for at mindske forskellen mellem mænds og kvinders arbejdsløshedsprocent ved aktivt at støtte øget beskæftigelse blandt kvinder og fastsætte nationale mål i overensstemmelse med de mål, der er fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon
— træffe foranstaltninger til at sikre en ligelig repræsentation af mænd og kvinder i alle sektorer og erhverv	Uændret
— vedtage en flerstrenget strategi for at få indført ligeløn for mænd og kvinder i både den offentlige og den private sektor og overveje at opstille mål for at udrydde lønforskelle; en sådan strategi kunne bl.a. omfatte en revision af stillingskategorier og lønsystemer for at udrydde kønsdiskriminerende forhold, forbedring af statistiske systemer og overvågningssystemer samt information og åbenhed om lønforskelle	— vedtage en flerstrenget strategi for at få indført ligeløn for mænd og kvinder i både den offentlige og den private sektor, herunder opstilling af mål for at udrydde lønforskelle; en sådan strategi kunne bl.a. omfatte en revision af stillingskategorier og lønsystemer for at udrydde kønsdiskriminerende forhold, forbedring af statistiske systemer og overvågningssystemer samt information og åbenhed om lønforskelle
— overveje mere aktive indgreb for at forbedre kvindernes situation og dermed mindske ulighederne mellem mænd og kvinder.	Uændret

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
Mulighed for at forene arbejde og familieliv	
Politikkerne vedrørende orlov, forældreorlov og deltidsarbejde samt fleksible arbejdsordninger, som er i både arbejdsgivernes og arbejdstagernes interesse, er af stor betydning for både mænd og kvinder. Gennemførelsen af de forskellige direktiver og aftaler mellem arbejdsmarkedets parter på dette område bør fremskyndes og regelmæssigt følges op. Der skal være passende pasningsmuligheder af god kvalitet for børn og andre pasningskrævende personer for at støtte kvinders og mænds adgang til og fortsatte deltagelse på arbejdsmarkedet. En ligelig fordeling af de familiemæssige forpligtelser er af afgørende betydning i denne forbindelse. De personer, der vender tilbage til arbejdsmarkedet efter en fraværsperiode, har måske forældede kvalifikationer og har vanskeligt ved at få adgang til uddannelse. Det skal gøres lettere at reintegrere mænd og kvinder på arbejdsmarkedet efter en fraværsperiode. For at øge ligestillingen:	
18. skal medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter:	
— udforme, gennemføre og fremme familievenlige politikker, herunder pasningsmuligheder for børn og andre pasningskrævende personer, der er af høj kvalitet, økonomisk overkommelige og tilgængelige, samt forældreorlovsordninger og andre orlovsordninger	
— overveje at fastsætte et nationalt mål i overensstemmelse med deres nationale situation for at forbedre adgangen til pasningsordninger for børn og andre med pasningsbehov	— fastsætte et nationalt mål i overensstemmelse med deres nationale situation for at forbedre adgangen til pasningsordninger for børn og andre med pasningsbehov
— være særlig opmærksomme på mænd og kvinder, der igen ønsker at tage lønnet beskæftigelse efter et fravær, og med henblik herpå undersøge, hvordan hindringer for en sådan tilbagevenden gradvis kan ryddes af vejen.	Uændret

Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 4045/89 om medlemsstaternes kontrol med de foranstaltninger, der indgår i ordningen for finansiering gennem Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen

(2002/C 51 E/25)

KOM(2001) 663 endelig udg. — 2001/0264(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 13. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Reglerne for udvælgelse af de virksomheder, der skal kontrolleres, jf. artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 4045/89 [1], senest ændret ved forordning (EF) nr. 3235/94 [2], bør ændres for at tage hensyn til udviklingen i anvendelsen af risikoanalyseteknik i forbindelse med andre kontrolforanstaltninger for at tage hensyn til inflationen siden den seneste ændring af forordning (EØF) nr. 4045/89 og for at give medlemsstaterne større smidighed ved udvælgelsen af virksomheder.

(2) Der bør fastsættes bestemmelser for de tilfælde, hvor medlemsstaterne udfører fælles aktioner vedrørende gensidig bistand mellem medlemsstater.

(3) Bestemmelserne vedrørende meddelelsen af anmodninger om gensidig bistand i henhold til artikel 7 i forordning (EØF) nr. 4045/89 bør forenkles.

(4) Bestemmelserne vedrørende Fællesskabets finansielle deltagelse i medlemsstaternes udgifter som følge af anvendelsen af forordning (EØF) nr. 4045/89 er blevet forældede og bør ophæves.

(5) Forordning (EØF) nr. 4045/89 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EØF) nr. 4045/89 foretages følgende ændringer:

1. I artikel 2, stk. 2, foretages følgende ændringer:

a) i første afsnit ændres beløbet 100 000 ECU til 150 000 EUR

b) i fjerde afsnit ændres beløbet 300 000 ECU til 350 000 EUR

c) i femte afsnit ændres beløbet 30 000 ECU til 40 000 EUR.

2. I artikel 7 foretages følgende ændringer:

a) I stk. 1 indsættes følgende afsnit:

»Når to eller flere medlemsstater i det program, der fremsendes i henhold til artikel 10, stk. 1, foreslår en fælles aktion, der vedrører gensidig bistand, kan Kommissionen efter anmodning tillade en nedsættelse på højst 25 % af det minimumsantal kontroller, der i henhold til artikel 2, stk. 2, er fastsat for den pågældende medlemsstat.«

b) Stk. 2, sidste punktum, affattes således:

»Der skal fremsendes en kvartalsoversigt til Kommissionen over disse anmodninger senest en måned efter udgangen af hvert kvartal. Kommissionen kan anmode om en kopi af enkelte anmodninger.«

c) Stk. 4 affattes således:

»4. Hvis virksomhedskontrol foretaget i overensstemmelse med artikel 2 kræver, at der indhentes yderligere oplysninger fra en anden medlemsstat, bl.a. i form af krydskontrol, jf. artikel 3, kan der fremsættes særlige behørigt begrundede anmodninger om kontrol. Der skal fremsendes en kvartalsoversigt til Kommissionen over disse anmodninger senest en måned efter udgangen af hvert kvartal. Kommissionen kan anmode om en kopi af enkelte anmodninger.

Anmodningen om kontrol skal være efterkommet inden seks måneder efter modtagelsen; kontrolresultaterne meddeles snarest muligt den anmodende medlemsstat og Kommissionen. Meddelelsen til Kommissionen skal være på kvartalsbasis og fremsendes senest en måned efter udgangen af hvert kvartal.«

[1] EFT L 388 af 30.12.1989, s. 18.

[2] EFT L 338 af 28.12.1994, s. 16.

3. Artikel 12, 13, 14, 15, 16, 16a og 17 udgår.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den skal anvendes med virkning fra kontrolperioden 2002/2003.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1868/94 om en kvoteordning for produktionen af kartoffelstivelse

(2002/C 51 E/26)

KOM(2001) 677 endelig udg. — 2001/0273(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 16. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 36 og 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

ud fra følgende betragtninger:

(1) I artikel 2, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 1868/94 ([1]) er der fastsat kvoter for kartoffelstivelse, som producentmedlemsstaterne skal overholde i produktionsårene 2000/01 og 2001/02.

(2) Efter artikel 3, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1868/94 fordeles den treårige kvote mellem producentmedlemsstaterne på grundlag af Kommissionens beretning til Rådet om samme emne. Kvoterne for produktionsåret 2001/02 bør videreføres i tre år.

(3) På baggrund af Revisionsrettens rapport om stivelsessektoren og den evalueringsundersøgelse, der er ved at blive udarbejdet, forbeholder Kommissionen sig ret til at forelægge andre relevante forslag til kvoteordningen for kartoffelstivelse.

(4) Producentmedlemsstaterne skal for en periode på tre år fordele deres kvoter mellem alle stivelsesvirksomheder på grundlag af kvoterne for produktionsåret 2001/02.

(5) De mængder, der er anvendt ud over de disponible delkvoter i produktionsåret 2001/02, skal fratrækkes kvoten for produktionsåret 2002/03, jf. artikel 6, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1868/94.

(6) Da Rådets forordning (EØF) nr. 1766/92 ([2]) blev ændret ved forordning (EF) nr. 1253/1999 ([3]), blev formuleringen af de i artikel 8 fastsatte betalinger tilpasset. Den samme formulering bør anvendes i nærværende forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1868/94 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 affattes således:

»*Artikel 2*

1. Der tildeles kvoter for produktionen af kartoffelstivelse til følgende producentmedlemsstater inden for følgende mængder for produktionsårene 2002/03, 2003/04 og 2004/05:

Danmark: 168 215 tons

Tyskland: 656 298 tons

Spanien: 1 943 tons

Frankrig: 265 354 tons

Nederlandene: 507 403 tons

Østrig: 47 691 tons

Finland: 53 178 tons

Sverige: 62 066 tons

I alt: 1 762 148 tons

2. Producentmedlemsstaterne fordeler de i stk. 1 omhandlede kvoter til virksomheder, der fremstiller kartoffelstivelse, for produktionsårene 2002/03, 2003/04 og 2004/05 på grundlag af de delkvoter, som hver virksomhed havde til rådighed i 2001/02, inden der i givet fald anvendes en korrektion som omhandlet i artikel 6, stk. 2.

De delkvoter, som hver stivelsesvirksomhed har til rådighed i produktionsåret 2002/03, vil blive ændret for at tage hensyn til enhver mængde, der anvendes ud over kvoten i produktionsåret 2001/02, jf. artikel 6, stk. 2.«

2) Artikel 3 affattes således:

»*Artikel 3*

1. Senest den 30. september 2004 og derefter med tre års mellemrum forelægger Kommissionen Rådet en beretning om kvotetildelingen i Fællesskabet, om fornødent ledsaget af relevante forslag. I beretningen redegøres der for eventuelle ændringer af betalingerne til kartoffelproducenterne og for udviklingen på markedet for kartoffelstivelse og kornstivelse.

([1]) EFT L 197 af 30.7.1994, s. 4. Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 1252/1999 (EFT L 160 af 26.6.1999, s. 15).

([2]) EFT L 181 af 1.7.1992, s. 21. Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 1666/2000 (EFT L 193 af 29.7.2000, s. 1).

([3]) EFT L 160 af 26.6.1999, s. 18.

2. Senest den 31. december 2004 og derefter med tre års mellemrum fordeler Rådet i medfør af traktatens artikel 37 kvoten for de følgende tre produktionsår mellem medlemsstaterne på grundlag af den i stk. 1 nævnte beretning.

3. Senest den 31. januar 2005 og derefter med tre års mellemrum giver medlemsstaterne de berørte nærmere oplysninger om kvotetildelingerne for de følgende tre år.«

3) Artikel 7 affattes således:

»*Artikel 7*

Denne forordning omfatter ikke kartoffelstivelse, der fremstilles af virksomheder, som ikke køber kartofler, hvortil der er ydet de i artikel 8 i forordning (EØF) nr. 1766/92 omhandlede betalinger eller ydes den i forordningens artikel 7 omhandlede restitution.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på syvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes fra den 1. juli 2002.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forslag til Rådets beslutning om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at ratificere den internationale konvention om erstatningsansvar for skader forvoldt i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer, 1996 (»HNS-konventionen«)

(2002/C 51 E/27)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 674 endelig udg. — 2001/0272(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 19. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c), artikel 67, stk. 1, og artikel 300,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den internationale konvention om erstatningsansvar for skader forvoldt i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer, 1996 (»HNS-konventionen«), har til formål at sikre, at personer, der lider skade som følge af udslip af farlige og skadelige stoffer i forbindelse med søtransport, har adgang til passende, hurtig og effektiv erstatning. Konventionen udfylder et vigtigt hul i lovgivningen om erstatningsansvar ved havforurening.

(2) Fællesskabet og medlemsstaterne har delt kompetence på områder, der omfattes af HNS-konventionen, idet Fællesskabet har enekompetence med hensyn til HNS-konventionens artikel 38, 39 og 40.

(3) HNS-konventionens artikel 38, 39 og 40 berører Fællesskabets afledte ret om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, som fastsat i Rådets forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

(4) Teksten til konventionen blev vedtaget i 1996, og der er ikke på kort sigt udsigt til genåbning af forhandlingerne med henblik på at tilgodese Fællesskabets kompetence og uoverensstemmelserne mellem konventionen og Fællesskabets lovgivning.

(5) Rådet kan undtagelsesvist bemyndige medlemsstaterne, undtagen Danmark, til at ratificere HNS-konventionen i Fællesskabets interesse, under forudsætning af fremsættelse af et passende forbehold.

(6) Danmark har en forpligtelse til at høre de andre medlemsstater i Rådet om dette spørgsmål —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Medlemsstaterne bemyndiges herved til at ratificere eller tiltræde den internationale konvention om erstatningsansvar for skader forvoldt i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer, 1996, på de i artikel 2 og 3 fastsatte betingelser.

Artikel 2

Når medlemsstaterne ratificerer eller på anden måde tilkendegiver deres samtykke til at være bundet af HNS-konventionen, fremsætter de følgende forbehold:

»Retsafgørelser som omhandlet i konventionens artikel 40, der træffes af en ret i en medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab, som er underlagt Fællesskabets bestemmelser på dette område, anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab i overensstemmelse med disse fællesskabsbestemmelser.«

Artikel 3

Ved ratifikation eller tiltrædelse af HNS-konventionen meddeler medlemsstaterne skriftligt Den Internationale Søfartsorganisations sekretariat, at ratifikationen eller tiltrædelsen har fundet sted i overensstemmelse med denne beslutning.

Artikel 4

Medlemsstaterne træffer ved første givne lejlighed foranstaltninger til at sikre, at HNS-konventionen ændres, således at Fællesskabet kan blive kontraherende part deri.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne med undtagelse af Danmark.

Forslag til Rådets beslutning om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Det Europæiske Fællesskabs interesse at undertegne og ratificere den internationale konvention om civilretligt ansvar for skader forvoldt af bunkerolieforurening fra 2001 (bunkeroliekonventionen)

(2002/C 51 E/28)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 675 endelig udg. — 2001/0271(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 19. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c), artikel 67, stk. 1, og artikel 300,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den internationale konvention om civilretligt ansvar for skader forvoldt af bunkerolieforurening fra 2001 (»bunkeroliekonventionen«) blev vedtaget på en diplomatisk konference i Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) den 23. marts 2001. Formålet hermed var at sikre, at personer, der lider skade som følge af udslip af olie, der medføres som brændsel i skibenes bunker, har adgang til passende, hurtig og effektiv erstatning. Konventionen udfylder et vigtigt hul i lovgivningen om erstatningsansvar ved havforurening.

(2) Fællesskabet og medlemsstaterne har delt kompetence på områder, der omfattes af bunkeroliekonventionen, idet Fællesskabet har enekompetence med hensyn til bunkeroliekonventionens artikel 9 og 10.

(3) Bunkeroliekonventionens artikel 9 og 10 berører Fællesskabets afledte ret om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, som fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

(4) Teksten til bunkeroliekonventionen er vedtaget, og der er ikke på kort sigt udsigt til genåbning af forhandlingerne med henblik på at tilgodese Fællesskabets kompetence og uoverensstemmelserne mellem konventionens artikel 9 og 10 og Rådets forordning (EF) nr. 44/2001.

(5) Rådet kan undtagelsesvist bemyndige medlemsstaterne, undtagen Danmark, til at undertegne og ratificere bunkeroliekonventionen i Fællesskabets interesse, under forudsætning af fremsættelse af et passende forbehold.

(6) Danmark har en forpligtelse til at høre de andre medlemsstater i Rådet om dette spørgsmål —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Medlemsstaterne bemyndiges herved til at undertegne og ratificere den internationale konvention om civilretligt ansvar for skader forvoldt af bunkerolieforurening, 2001, på de i artikel 2 og 3 fastsatte betingelser.

Artikel 2

Når medlemsstaterne undertegner, ratificerer eller på anden måde tilkendegiver deres samtykke til at være bundet af bunkeroliekonventionen, fremsætter de følgende forbehold:

»De medlemsstater af Det Europæiske Fællesskab, der er underlagt Fællesskabets bestemmelser på dette område, anvender Fællesskabets regler om retternes kompetence i deres indbyrdes forbindelser, for så vidt som forureningsskaden er forvoldt i et geografisk område, som omhandlet i konventionens artikel 2, i en medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab og sagsøgte har bopæl i en medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab.

Retsafgørelser som omhandlet i konventionens artikel 10, stk. 1, der træffes af en ret i en medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab, som er underlagt Fællesskabets bestemmelser på dette område, anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab i overensstemmelse med disse fællesskabsbestemmelser.«

Artikel 3

Ved ratifikation eller tiltrædelse af bunkeroliekonventionen meddeler medlemsstaterne skriftligt Den Internationale Søfartsorganisations sekretariat, at ratifikationen eller tiltrædelsen har fundet sted i overensstemmelse med denne beslutning.

Artikel 4

Medlemsstaterne træffer ved første givne lejlighed foranstaltninger til at sikre, at bunkeroliekonventionen ændres, således at Fællesskabet kan blive kontraherende part deri.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne med undtagelse af Danmark.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om edb-registrering af punktafgiftspligtige varers bevægelser og kontrollen hermed

(2002/C 51 E/29)

KOM(2001) 466 endelig udg. — 2001/0185(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 19. november 2001)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, især artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Efter Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt kontrol hermed [1] skal varer, der omsættes under en ordning med suspension af punktafgifter mellem de enkelte medlemsstater, være ledsaget af et dokument udarbejdet af afsenderen.

(2) Med Kommissionens forordning (EØF) nr. 2719/92 af 11. september 1992 om det administrative ledsagedokument ved omsætning af punktafgiftspligtige varer under afgiftssuspensionsordninger [2] indføres anvendelsen af det administrative dokument, som omhandles i direktiv 92/12/EØF.

(3) På baggrund af konklusionerne og anbefalingerne i rapporten af 24. april 1998 fra en højtstående gruppe om tobaks- og alkoholafgiftsbedrageri bør papirdokumentationen erstattes af et edb-system til kontrol af punktafgiftspligtige varers bevægelser, der giver medlemsstaterne mulighed for løbende at følge disse varebevægelser og udføre den påkrævede kontrol, herunder under omsætningen i betydningen i artikel 15 i direktiv 92/12/EØF.

(4) Indførelsen af et edb-system skal endvidere gøre det muligt at forenkle omsætningen inden for Fællesskabet af varer under ordningen med suspension af punktafgifter.

(5) Med henblik på gennemførelsen af denne beslutning skal Kommissionen varetage koordinationen mellem medlemsstaterne for at sikre, at det indre marked fungerer tilfredsstillende. Endvidere skal den bistå ved informationsanvendelsen som led i bedrageribekæmpelsen, navnlig ved hjælp af risikoanalyser på fællesskabsplan.

(6) På grund af dette edb-systems kompleksitet og omfang vil det kræve meget betydelige menneskelige ressourcer og finansielle investeringer både fra Kommissionens og fra medlemsstaternes side. Det er derfor vigtigt at fastsætte, at Kommissionen og medlemsstaterne stiller de ressourcer til rådighed, der er nødvendige for at udvikle og etablere systemet.

(7) Det er endvidere nødvendigt at præcisere, hvilke dele af edb-systemet der er fællesskabsmæssige, og hvilke ikke-fællesskabsmæssige, samt hvilke opgaver der skal udføres af Kommissionen, og hvilke af medlemsstaterne i forbindelse med udviklingen og etableringen af systemet. I den forbindelse skal Kommissionen spille en afgørende rolle ved koordineringen, tilrettelæggelsen og forvaltning.

(8) Der skal indføres evalueringsmekanismer i forbindelse med gennemførelsen af edb-systemet til kontrollen med punktafgiftspligtige varers bevægelser.

(9) Finansieringen af systemet fordeles mellem Fællesskabet og medlemsstaterne, og Fællesskabets finansielle bidrag opføres som en særskilt konto på Den Europæiske Unions almindelige budget.

(10) I henhold til denne beslutning etableres for hele systemets udviklings- og opstartsfase en finansieringsramme, der for budgetmyndigheden udgør det primære referencegrundlag, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren [3].

(11) Da gennemførelsesbestemmelserne til denne beslutning er forvaltningsforanstaltninger, jf. artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen [4], bør de vedtages efter forvaltningsproceduren i artikel 4 i nævnte afgørelse —

---

[1] EFT L 76 af 23.3.1992, s. 1, senest ændret ved direktiv 2000/47/EF (EFT L 197 af 29.7.2000, s. 73).

[2] EFT L 276 af 19.9.1992, s. 1, ændret ved forordning (EØF) nr. 2225/93 (EFT L 198 af 7.8.1993, s. 5).

[3] EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

[4] EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

1. Der oprettes et edb-system til kontrol af bevægelserne af punktafgiftspligtige varer som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 92/12/EØF, i det følgende benævnt »edb-systemet«.

2. Edb-systemet skal:

a) muliggøre elektronisk fremsendelse af det administrative ledsagedokument, der omhandles i forordning nr. 2719/92/EØF, og forbedre kontrollen

b) bidrage til bedrageribekæmpelsen, idet medlemsstaterne får mulighed for at udføre en øjeblikkelig kontrol af de punktafgiftspligtige varers bevægelser og om nødvendigt foretage en nødvendig supplerende kontrol

c) forenkle omsætningen inden for Fællesskabet af varer under ordningen med suspension af punktafgifter, navnlig ved at give mulighed for en lettere og hurtigere frigivelse af varerne.

Artikel 2

Medlemsstaterne etablerer edb-systemet inden for en frist på højst 5 år fra datoen for denne beslutnings ikrafttrædelse.

Arbejdet med at udvikle edb-systemet påbegyndes senest 9 måneder efter datoen for denne beslutnings ikrafttrædelse.

Kommissionen og medlemsstaterne stiller de nødvendige menneskelige, budgetmæssige og tekniske ressourcer til rådighed med henblik på at igangsætte edb-systemet og gøre det operationelt.

Artikel 3

Edb-systemet omfatter fællesskabselementer og ikke-fællesskabselementer.

Fællesskabselementerne er fælles specifikationer, tekniske produkter, netværkstjenesterne CCN/CSI (Common Communication Network/Common Systems Interface) og koordineringsydelser, der er fælles for alle medlemsstaterne, dog ikke afvigelser eller individualiseringer heraf med det formål at opfylde nationale behov.

Ikke-fællesskabselementerne er de nationale specifikationer, de nationale databaser, der indgår i systemet, nettets forbindelser mellem fællesskabselementerne og ikke-fællesskabselementerne samt den software og hardware, som de enkelte medlemsstater finder det hensigtsmæssigt at anvende med henblik på en maksimal udnyttelse af systemet overalt i den nationale administration.

Artikel 4

1. Kommissionen koordinerer etableringen og anvendelsen af fællesskabs- og ikke-fællesskabselementerne af edb-systemet bl.a. for så vidt angår:

a) infrastrukturen og de værktøjer, der er nødvendige med henblik på at sikre, at alle systemets dele kan tilsluttes hinanden og fungere sammen

b) informationsanvendelsen i forbindelse med bedrageribekæmpelsen, navnlig gennem anvendelse af risikoanalyser på fællesskabsniveau.

2. Med henblik på gennemførelsen af stk. 1 indgår Kommissionen de nødvendige kontrakter og udarbejder i samarbejde med medlemsstaterne de forvaltningsplaner, der er nødvendige for etablering og drift af systemet.

Disse forvaltningsplaner beskriver, hvilke opgaver Kommissionen og de enkelte medlemsstater har ansvaret for at udføre dels i opstartfasen dels løbende, når systemet er taget i brug. De angiver, inden for hvilke frister disse opgaver skal være fuldført, samt hvilken dokumentation, der kan kræves som bevis for, at opgaverne er løst.

Artikel 5

1. Medlemsstaterne sørger for at udføre de opgaver, der er pålagt dem både i opstartsfasen og efter at systemet er taget i brug, inden for de frister, der er fastlagt i forvaltningsplanerne som omhandlet i artikel 4, stk. 2.

De aflægger rapport til Kommissionen om udførelsen af disse opgaver og fremlægger dokumentation for datoen for arbejdets fuldførelse.

2. Medlemsstaterne undlader at træffe foranstaltninger i forbindelse med etableringen og anvendelsen af edb-systemet, som kan få følger for systemets enkelte deles mulighed for at kobles eller fungere sammen eller for dets samlede drift.

Enhver foranstaltning, som en medlemsstat ønsker at træffe, og som risikerer at få følger for edb-systemets enkelte deles mulighed for at kobles eller fungere sammen eller for dettes samlede drift, kan kun gennemføres med Kommissionens forudgående godkendelse.

3. Medlemsstaterne underretter regelmæssigt Kommissionen om foranstaltninger, de har truffet med henblik på at udnytte edb-systemet fuldtud overalt i den nationale administration.

Artikel 6

Kommissionen vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne beslutning i overensstemmelse med proceduren i artikel 7. Gennemførelsesbestemmelserne berører ikke fællesskabsreglerne for opkrævning og kontrol, det administrative samarbejde eller den gensidige bistand hvad angår indirekte beskatning.

Artikel 7

1. Kommissionen bistås af Det Stående Udvalg for Administrativt Samarbejde inden for Området Indirekte Skatter, oprettet ved artikel 10 i Rådets forordning (EØF) nr. 218/92 ([1]).

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes forvaltningsproceduren i artikel 4 i afgørelse 1999/468/EF under hensyn til samme afgørelses artikel 7 og artikel 8.

3. Det tidsrum, der nævnes i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til tre måneder.

Artikel 8

1. Kommissionen træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at kontrollere, at de tiltag, der finansieres over fællesskabsbudgettet, er korrekt udført under overholdelse af denne beslutning.

Den kontrollerer regelmæssigt i samarbejde med medlemsstaterne, hvorledes udviklingen og etableringen af edb-systemet forløber med henblik på at bedømme, om målsætningerne herom overholdes og fastlægge retningslinjer for effektivisering af de foranstaltninger, der skal sikre, at systemet bliver etableret.

2. Kommissionen forelægger det udvalg, der omhandles i artikel 7, en midtvejsrapport om kontrolforanstaltningerne tredive måneder efter datoen for denne beslutnings ikrafttrædelse. Der kan i denne rapport redegøres for, hvordan edb-systemet fungerer, og for kriterierne for senere evalueringer heraf.

3. Ved udgangen af de fem år, der omhandles i artikel 2, stk. 1, forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af edb-systemet. Heri redegøres der bl.a. for, hvordan edb-systemet fungerer, og for kriterierne for senere evalueringer heraf.

Artikel 9

Kommissionen kan informere de lande, der ansøger om tiltrædelse af Den Europæiske Union, om, hvorledes udviklingen og etableringen af edb-systemet forløber, og disse lande kan deltage i de tests, der foretages.

Artikel 10

1. Udgifterne til opbygningen af edb-systemet deles mellem Fællesskabet og medlemsstaterne i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

2. Fællesskabet afholder udgifterne til udformning, køb, installering og vedligeholdelse af edb-systemets fællesskabselementer samt de løbende driftsudgifter til de fællesskabselementer, der er installeret i Kommissionens (eller en udpeget underleverandørs) lokaler.

3. Medlemsstaterne afholder udgifterne til oprettelse og drift af edb-systemets ikke-fællesskabselementer samt de løbende driftsudgifter til de fællesskabselementer, der er installeret i deres (eller en udpeget underleverandørs) lokaler.

Artikel 11

1. Finansieringsrammen på fællesskabsbudgettet til gennemførelsen af edb-systemet for den periode, der omhandles i artikel 2, stk. 1, andrager 35 mio. EUR.

Budgetmyndigheden godkender inden for rammerne af de finansielle overslag de årlige bevillinger, herunder bevillingerne til systemets drift efter ovennævnte opstartsperiode.

2. Medlemsstaterne vurderer de budgetmæssige og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for opfyldelsen af de forpligtelser, der omhandles i artikel 5, og stiller dem til rådighed.

Artikel 12

Denne beslutning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 13

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

([1]) EFT L 24 af 1.2.1992, s. 1.

BILAG

TEKNISKE ASPEKTER

Edb-netværket opbygges således, at den enkelte medlemsstat har ansvaret for alle telefoncentraler og elektroniske centraler i det pågældende land, der anvendes i forbindelse med modtagelse og afsendelse af data mellem virksomheder og medlemsstater og for al udveksling af oplysninger med andre medlemsstater. Der vil ikke blive anvendt nogen ekstern mellemmand på dette område.

For at give mulighed for at gennemføre handelsmæssige operationer skal systemet udstyres med meget strenge sikkerhedskrav. Systemet skal kunne garantere absolut fortrolighed for de indgivne oplysninger og være tilgængeligt uafbrudt 24 timer i døgnet 365 dage om året med en meget kort restitutionstid, hvis systemet går ned.

1. **Opbygning**

Med udgangspunkt i feasibilitets-undersøgelsen og på grund af de valgte informationskanaler, gælder følgende principper for den valgte løsningsmodel:

— Alle opgivne virksomheder (oplagrende virksomheder og deres afgiftsoplag, de registrerede virksomheder og virksomhedernes skatterepræsentant) skal være forbundet med systemet.

— Enhver informationsoverførsel mellem forbundne virksomheder passerer igennem mindst én medlemsstat.

— Visse andre dele af erhvervslivet, navnlig de ikke-registrerede (lejlighedsvise) modtagere, har ikke direkte adgang til systemet. I sådanne tilfælde cirkulerer oplysningerne direkte mellem virksomhederne.

— Hvis oplysninger cirkulerer direkte mellem virksomheder, er det én enkelt virksomhed (sædvanligvis afsenderen), der har ansvaret for oplysningernes indførsel i systemet.

— De opgivne virksomheder er ansvarlige for fremlæggelsen af alle oplysninger vedrørende vareomsætning, bl.a. meddelelse om og eventuel ajourføring af oplysninger om bevægelser (elektronisk ledsagedokument [1]) og tilbagesendelse af afvisningsmeddelelser.

— Alle administrative data, undtagen informationer om varebevægelser, overføres direkte mellem medlemsstaterne. De overføres aldrig af virksomhederne.

— Offentligt tilgængelige oplysninger kan åbnes for konsultering i et offentligt tilgængeligt oplysningscenter.

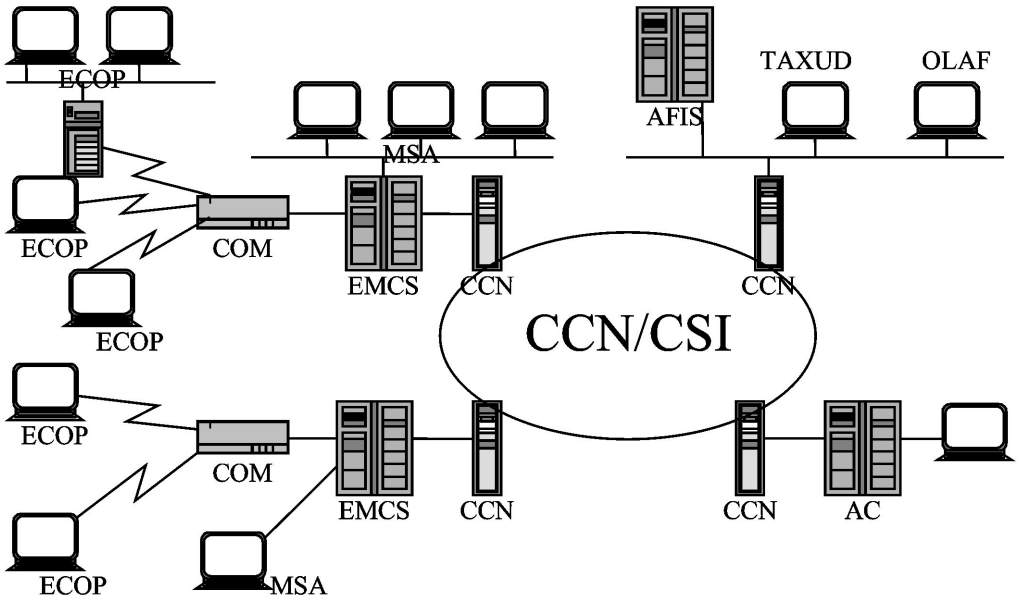
— I edb-systemet til kontrol med punktafgiftspligtige produkters bevægelser kommunikerer erhvervslivet kun direkte med den relevante medlemsstat via afsendelses- eller modtagelsesstedet alt efter omstændighederne.

Anvendelsen af CCN/CSI-infrastrukturen, der i øjeblikket bruges til at forbinde medlemsstaterne, betragtes som en hovedhjørnesten i det nuværende system. I en overgangsperiode foreslås AFIS-infrastrukturen som støtte til kontrol med varebevægelserne og gensidig bistand samt supplerende udvekslinger.

---

[1] Det administrative ledsagedokument.

Dette medfører nedenstående tekniske opbygning:

Hver medlemsstat råder over en applikationsserver (et edb-system til kontrol med punktafgiftspligtige varers bevægelser) til behandling af meddelelser, der offentliggøres af de nationale tjenestemænd og erhvervslivet. Hver server er forbundet med CCN/CSI ([1])-nettet ved en CCN-port. De nationale tjenestemænds arbejdsstationer er forbundet med serveren i systemet gennem det interne AEM-netsystem. Desuden er de forskellige assistancecentre og helpdeske forbundet med serveren i systemet og/eller CCN-porten (ikke vist på tegningen).

Virksomhederne er forbundet til den pågældende medlemsstat via en række dobbelte kommunikationsdatamater, således at hvis en af dem af en eller anden grund holder op med at fungere, kan den anden sikre, at der stadig er adgang. I de fleste tilfælde anvender en virksomhed kun en enkelt arbejdsstation eller en uafhængig PC, men de største virksomheder har deres egen server og deres eget net.

Europa-Kommissionens kontorer, dvs. TAXUD (Generaldirektoratet for Beskatning og Toldunion) og OLAF (Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig) er direkte forbundet til en CCN-port, og AFIS ([2])-serveren er forbundet til den samme port.

Applikationscentret er forbundet gennem sin egen CCN-port.

Den enkelte medlemsstat er ansvarlig for alle funktioner inden for dens lokale domæne.

2. **Funktioner**

Med henblik på at sikre en etapevis udvikling og ibrugtagning inddeles systemet i 3 former for funktioner; nemlig:

— Gruppe I: forhåndsbetingelser for systemet med elektroniske ledsagedokumenter, der udgøres af et referencemodul. Det drejer sig hovedsageligt om basisinformationer, der er genstand for særlige specifikationer i direktivet, og med gensidige forpligtelser for informationsudveksling. Adgangen til VIES ([3])-systemet kan inkluderes i denne gruppe.

— Gruppe II: Selve det elektroniske system, herunder alle de oplysninger, der er nødvendige for etableringen af denne type bevægelser.

— Gruppe III: Supplerende moduler, der er afhængige af det elektroniske ledsagesystem (gruppe II) for at kunne virke, men som ikke selv har indflydelse på det elektroniske ledsagesystem.

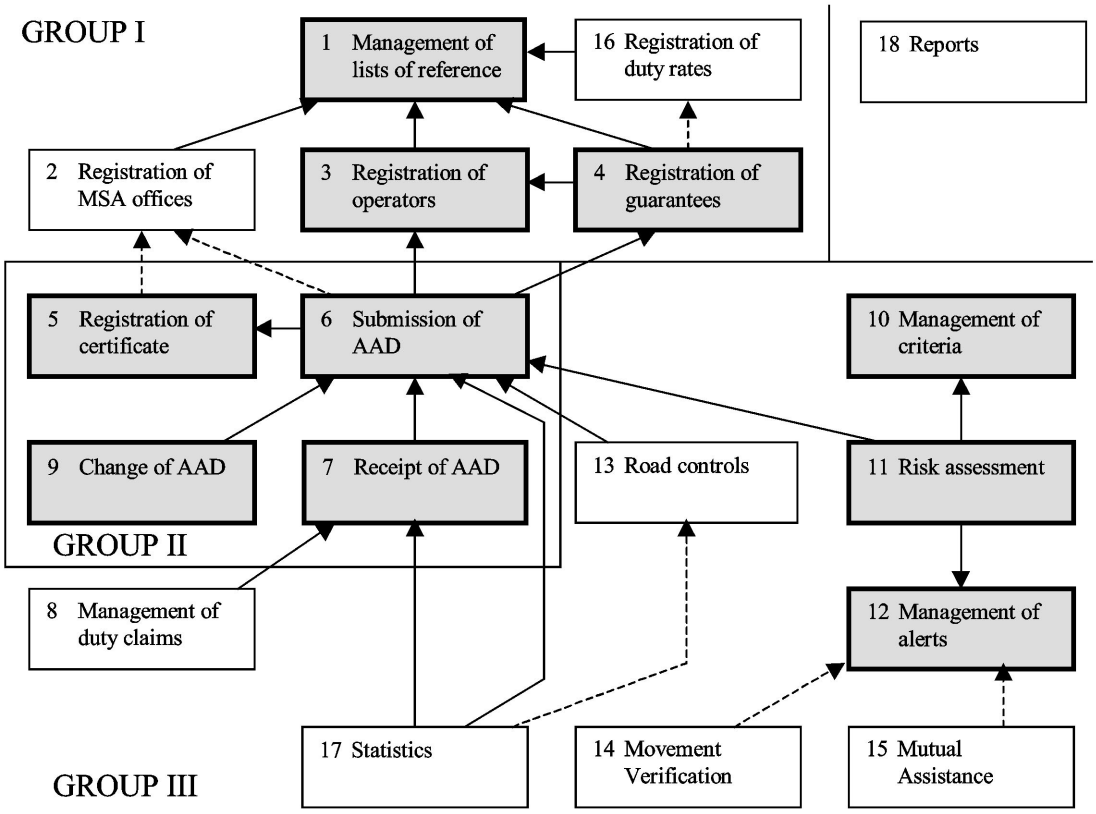
([1]) Common Communication Network/Common Systems Interface.

([2]) Edb-systemet for bedrageribekæmpelse.

([3]) Systemet til udveksling af momsoplysninger.

De funktionelle moduler, der udgør grupperne, er beskrevet nedenfor i hierarkisk rækkefølge. De fuldt optrukne pile viser, at det modul, pilen angiver, ikke kan fungere uden at referencemodulet er operationelt, medens de punkterede pile angiver, at referencemodulet kan udelades midlertidigt, selv om det er ønskeligt, at det udvikles. De grå moduler er af medlemsstaterne og virksomhederne blevet angivet som de vigtigste.

Af overskuelighedshensyn er alle mellemstadierne udeladt.

De følgende afsnit indeholder en kort oversigt over de undersystemer, der til sammen udgør de enkelte grupper.

Gruppe I: Forudsatte funktioner (udviklingsfase på $2^1/_2$ år, påbegyndes ved projektets start)

Denne gruppe indeholder de funktioner, der er nødvendige for at hele systemet kan fungere, nemlig:

— udarbejdelse af referencelister (kodelister, liste over de punktafgiftskontorer, der deltager i systemet, strukturen for de punktafgiftspligtige, tesaurus)

— tilsyn med og konsultering af de opgivne virksomheder

— forvaltning og konsultering i forbindelse med garantier

— forvaltning af og konsultering i forbindelse med punktafgiftssatserne

— konsultering i forbindelse med oplysninger vedrørende merværdiafgifter

— rapporter vedrørende ovenstående.

Det skal bemærkes, at visse af referencelisterne, nemlig kodelisten og listen over kontorerne i medlemsstaterne så vidt det er muligt er fælles med listerne i det nye edb-baserede forsendelsessystem.

Gruppe II: Selve det elektroniske ledsagesystem (udviklingsperiode på 4 år, arbejdet påbegyndes et år efter projektets start)

I denne gruppe indgår de funktioner, der understøtter forvaltningen af det elektroniske ledsagedokument. Det drejer sig om:

— forvaltning af garanticertifikaterne

— indlevering og registrering af det elektroniske ledsagedokument

— ajourføring og opdeling af det elektroniske ledsagedokument under varebevægelserne

— modtagelse og afvisning af det elektroniske ledsagedokument

— forbindelsen til toldordningerne for vareeksport

— tabsreklamationer

— konsultering og indsamling af varebevægelsesdata

— automatiske påmindelser

— rapporter vedrørende ovenstående.

Gruppe III: Efterfølgende funktioner (udviklingsperiode: 2 år, arbejdet påbegyndes 3 år efter projektets start)

Denne gruppe omfatter senere led i kæden, nemlig:

— registrering af rapporter om kontroller foretaget under transporten

— risikovurdering

— advarselsforvaltning

— automatiske påmindelser

— statistikker

— varebevægelseskontroller og gensidig bistand

— udveksling af meddelelser i anvendeligt format.

Anvendelsesområder

Ud over de funktioner, der er nævnt ovenfor, bør der udarbejdes supplerende aspekter med henblik på at:

— tildele brugernavne

— ændre passwords

— kontrollere forbindelserne

— konsolidere statistikkerne

— give støttepersonale adgang til relevante data

— give støttepersonale mulighed for at foretage rettelser og tilslutte udstyr.

3. **Opgaver**

Arbejdsprogrammet fordeles mellem Europa-Kommissionen og medlemsstaterne efter følgende principper:

— Europa-Kommissionen koordinerer arbejdet mellem alle partnerne og det fælles program, den kontrollerer de overordnede specifikationer i systemet og udviklingen af fælles funktioner, og den stiller et applikationscenter til rådighed for parterne med henblik på at kontrollere operationerne og evaluere de forskellige elementer.

— Hver medlemsstat opretter et edb-netværk, udvikler sit eget program, stiller det til rådighed for erhvervslivet og deltager i de for den relevante dele af det fælles program.

3.1. *Europa-Kommissionen*

I forbindelse med Fællesskabets politik hvad angår udvikling, bør edb-registrering af punktafgiftspligtige varers bevægelser udvikles i 3 etaper i overensstemmelse med den klassiske V-udviklingsform. Europa-Kommissionens hovedansvarsområder er:

Et centralt projektkontor, der udover at skulle koordinere støtteprogrammet og føre kontrol med implementeringen af programmet vil få følgende ansvarsområder:

— De fælles specifikationer.

— De tekniske produkter.

— Tjenesterne under CCN/CSI-nettet.

— De koordineringstjenester, der er fælles for alle medlemsstaterne.

I ovennævnte fællesskabsmæssige elementer er enhver afvigelse fra normerne, der har til hensigt at opfylde specifikke nationale behov, udelukket.

Det skal bemærkes, at medlemsstaternes erfaringer er nødvendige som input til systemspecifikationen. Europa-Kommissionen anmoder derfor om medlemsstaternes deltagelse og bidrag i forbindelse med udarbejdelse af systemets specifikationer.

Endvidere evaluerer Kommissionen regelmæssigt i samarbejde med medlemsstaterne systemets udviklingsetaper.

3.2. *Medlemsstaterne*

Medlemsstaterne skal udvikle og gennemføre deres eget systemprogram inden for rammerne af de funktionelle og tekniske rammer, som Europa-Kommissionen udstikker.

Det står alle medlemsstater frit for at udvælge de værktøjer, det tekniske miljø, det udstyr, etc. som de finder nødvendige for at opfylde deres interne behov, og de kan udvikle deres program med udgangspunkt i en allerede eksisterende platform. Slutresultatet skal imidlertid i fuldt omfang opfylde de specifikationer, der ved fælles aftale er accepteret af såvel Europa-Kommissionen som medlemsstaterne, bl.a. skal de interne EU-interfaces være fuldt ud kompatible med de systemer, der er udviklet af de øvrige medlemsstater, både i form og indhold.

Med henblik på at bistå medlemsstaterne med kontrollen af kompatibiliteten og forberedelsen af valideringen (godkendelsen) af deres systemer, forsyner Europa-Kommissionen medlemsstaterne med de påkrævede valideringsværktøjer.

De aktiviteter, som medlemsstaterne har ansvaret for er:

— Udarbejdelsen af de nationale specifikationer.

— Deltagelse i udarbejdelsen af fælles funktionelle specifikationer og udarbejdelse af interfacer.

— Oprettelsen af et nationalt projektkontor.

— Kvalitetsforvaltningen.

— Sikkerheds- og forvaltningspolitikken.

— Udviklingen af gruppe I-programmer.

— Godkendelse af gruppe I-programmer.

— Udviklingen af gruppe II-programmer.

— Godkendelse af gruppe II-programmer.

— Udviklingen af gruppe III-programmer.

— Godkendelse af gruppe III-programmer.

— Informationsprogrammet.

— Uddannelsesprogrammet.

— Støtteprogrammet.

— Implementeringen.

Kommissionen opmuntrer til fælles initiativer, der har til formål at udvikle produkter af fælles interesse for visse eller alle medlemsstater. Der udvælges i sådanne tilfælde én national administration som projektleder.

Forslag til Rådets forordning om videreførelse af finansieringen af de planer for forbedring af kvalitet og fremme af afsætningen af visse nødder og johannesbrød, der blev godkendt i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72, og om et særligt tilskud til hasselnødder

(2002/C 51 E/30)

KOM(2001) 667 endelig udg. — 2001/0275(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 22. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I afsnit IIa i Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 af 18. maj 1972 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager [1] er der fastsat en række særlige foranstaltninger, som skal afhjælpe de utilstrækkelige produktions- og afsætningsfaciliteter for visse nødder og johannesbrød. Der ydes støtte til producentorganisationer, der har modtaget en særlig anerkendelse, og som har indgivet en af myndighederne godkendt plan om at forbedre kvaliteten og fremme afsætningen af deres produkter.

(2) Den særlige støtte til at udfærdige og gennemføre en plan for forbedring af kvalitet og fremme af afsætning, jf. artikel 14, litra d), nr. 2), i forordning (EØF) nr. 1035/72, ydes i højst ti år, hvorefter det finansielle ansvar overgår til producenterne.

(3) Forordning (EØF) nr. 1035/72 blev ophævet ved Rådets forordning (EF) nr. 2200/96 af 28. oktober 1996 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager [2]. I artikel 53 i forordning (EF) nr. 2200/96 blev det dog fastsat, at rettigheder, som producentorganisationer har erhvervet i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72, skal bestå, indtil de udløber.

(4) En række planer udløb i 2000, som var det tiende år i disse planers tiårsforløb. Ved Rådets forordning (EF) nr. 558/2001 af 19. marts 2001 om videreførelse i op til et år af finansieringen af visse planer for forbedring af kvalitet og fremme af afsætning, der blev godkendt i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72 [3] blev der åbnet mulighed for at videreføre støtten til disse planer i et elvte år.

(5) En række andre planer udløb i 2001, som var det tiende år i de pågældende planers tiårsforløb.

(6) I henhold til forordning (EF) nr. 2200/96 forelagde Kommissionen Rådet en rapport om gennemførelsen af forordning (EF) nr. 2200/96 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager [4]. Rapporten indeholder også en vurdering af resultaterne af de særlige foranstaltninger for nødder og johannesbrød, der gennemføres i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72.

(7) I betragtning af nøddesektorens store miljømæssige og sociale betydning bør de producentorganisationer, hvis forbedringsplaner udløber i 2001, og som fortsat opfylder anerkendelseskriterierne, kunne få finansieringen af deres planer videreført for 2001 på budgettet for 2002. Dette bør også gælde producentorganisationer, hvis oprindelige forbedringsplaner udløb i 2000, men blev videreført ved forordning (EF) nr. 558/2001.

(8) Også områder, der indgår i en plan godkendt i 1990 eller 1991, og som senere er blevet optaget i/overført til en anden plan ved sammenslutning eller overtagelse af producentorganisationer, bør kunne være støtteberettigede.

(9) Kun støtteansøgninger for arbejder, der gennemføres indtil den 15. juni 2002, bør kunne finansieres. Planer, hvis tiende år udløb efter den 15. juni 2000, var kun berettigede til et elvte år med EF-støtte indtil den 15. juni 2001 ifølge forordning (EF) nr. 558/2001. Af hensyn til kontinuiteten bør disse planer være berettigede til EF-støtte i perioden 15. juni 2001-31. december 2001.

---

[1] EFT L 118 af 20.5.1972, s. 1. Forordning senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1363/95 (EFT L 132 af 16.6.1995, s. 1).

[2] EFT L 297 af 21.11.1996, s. 1. Forordning senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2001 (EFT L 129 af 11.5.2001, s. 3).

[3] EFT L 84 af 23.3.2001, s. 1.

[4] KOM(2001) 36 endelig.

(10) For at forenkle forvaltningen bør der kun kunne ydes støtte for arealer, for hvilke der blev indgivet en støtteansøgning i planens sidste år.

(11) En periode på op til et år er ikke tilstrækkelig til at afslutte rydningsforanstaltninger, efterfulgt af genplantning og/eller sortsomstilling som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 790/89 af 20. marts 1989 om fastsættelse af den faste tillægsstøtte til oprettelse af producentorganisationer samt af maksimumsbeløbet for støtten til forbedring af kvaliteten og fremme af afsætningen i sektoren for nødder og johannesbrød [1]. Den maksimale hektarstøtte bør derfor også betales for andre foranstaltninger, jf. artikel 2, stk. 2, i samme forordning, og EF's bidrag bør højst udgøre 75 %.

(12) Kommissionens forordning (EØF) nr. 2159/89 af 18. juli 1989 om fastsættelse af gennemførelsesbestemmelser til de særlige foranstaltninger for nødder og johannesbrød, der er fastsat i afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72 [2] bør anvendes i den periode, hvor støtten videreføres.

(13) For at rette op på den økonomiske situation for hasselnødder bør der ydes et fast tilskud for hasselnødder, som høstes i produktionsåret 2001/02, til producentorganisationer, som ikke er berettiget til at videreføre forbedringsplaner i medfør af denne forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Anerkendte producentorganisationer, som producerer og afsætter nødder og/eller johannesbrød og modtager støtte i henhold til afsnit IIa i forordning (EØF) nr. 1035/72, og hvis planer for forbedring af kvalitet og fremme af afsætning blev godkendt i 1990 eller 1991 eller omfatter arealer, der blev godkendt i 1990 eller 1991, kan ansøge om, at støtten til de pågældende arealer videreføres i op til et år, på de betingelser, der er fastsat i artikel 2 og 3 i nærværende forordning.

I den periode fortsætter producentorganisationerne med at gennemføre planen i den form, den havde, da den blev godkendt for det sidste år.

I denne forordning forstås ved »planens sidste år«: det tiende år for arealer, der blev godkendt i 1991, og det elvte år for arealer, der blev godkendt i 1990 og videreført i henhold til forordning (EF) nr. 558/2001.

Artikel 2

Støtten:

a) ydes for og begrænses til arealer, for hvilke der er indgivet en støtteansøgning for planens sidste år,

b) må højst udgøre 241,50 EUR/ha, hvoraf EF-bidraget højst må udgøre 75 %,

c) ydes for en periode på op til et år umiddelbart efter, at planens sidste år er udløbet, dog ikke længere end til den 15. juni 2002.

Planer, der videreføres i henhold til forordning (EF) nr. 558/2001, og hvis sidste år begynder efter den 15. juni 2000, er berettiget til EF-støtte i perioden fra den 15. juni 2001 til udgangen af det sidste år.

Artikel 3

Forordning (EØF) nr. 2159/89 gælder med de fornødne ændringer for planer, hvortil der ydes støtte i henhold til artikel 1.

Om nødvendigt vedtages der yderligere gennemførelsesbestemmelser efter proceduren i artikel 46 i forordning (EF) nr. 2200/96.

Artikel 4

Artikel 55 i forordning (EF) nr. 2200/96 affattes således:

»For hasselnødder, der høstes i produktionsåret 2001/02, ydes der et tilskud på 15 EUR/100 kg til producentorganisationer, der er anerkendt i henhold til forordning (EØF) nr. 1035/72 eller i henhold til nærværende forordning, og som iværksætter en plan for forbedring af kvaliteten som omhandlet i artikel 14d i forordning (EØF) nr. 1035/72 eller et driftsprogram som omhandlet i artikel 15, og som ikke modtager den støtte, der er fastsat i artikel 1 og 2 i forordning (EF) nr. . . ./2001.«

Artikel 5

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

---

[1] EFT L 85 af 30.3.1989, s. 6.

[2] EFT L 207 af 19.7.1989, s. 19. Forordning senest ændret ved forordning (EF) nr. 1363/95 (EFT L 132 af 16.6.1995, s. 8).

Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af præmier og garantitærskler for tobak i blade efter sortsgruppe og medlemsstat for høsten 2002, 2003 og 2004 og om ændring af forordning (EØF) nr. 2075/92

(2002/C 51 E/31)

KOM(2001) 684 endelig udg. — 2001/0276(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 22. november 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 36 og 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 2075/92 af 30. juni 1992 om den fælles markedsordning for råtobak [1] fastsættes præmier og tillægsbeløb under hensyntagen til de tidligere og forventede afsætningsmuligheder for de forskellige tobakker under normale konkurrencevilkår. Det er nødvendigt at fastsætte præmierne og at binde dem til de garantitærskler, der er fastsat for 2002, 2003 og 2004.

(2) Med henvisning til artikel 8, andet afsnit, og artikel 9, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 2075/92 bør der fastsættes garantitærskler for de enkelte sortsgrupper og medlemsstater for høstårene 2002, 2003 og 2004 under hensyntagen til bl.a. markedsbetingelserne og de socio-økonomiske og agronomiske forhold i de berørte produktionsområder. Tærsklerne bør fastsættes i tide, så producenterne får mulighed for at planlægge deres produktion i ovennævnte år.

(3) Ifølge artikel 6, stk. 5, i forordning (EØF) nr. 2075/92 har medlemsstaterne mulighed for at anvende en ordning, hvorefter der bydes på dyrkningskontrakterne. Hvis denne ordning anvendes, skal den i henhold til de gældende bestemmelser dække alle grupper af tobakssorter, der dyrkes i en medlemsstat. Ordningen har indtil videre ikke været anvendt, da medlemsstaterne er af den opfattelse, at auktionsordningen kun vil være berettiget for visse sortsgrupper. For at fremme anvendelsen af auktion til at øge handelsprisen for råtobak bør der indføres større smidighed i lovbestemmelserne, så medlemsstaterne får mulighed for at begrænse anvendelsen af denne mekanisme udelukkende i forbindelse med visse sortsgrupper.

(4) Det er ikke ved hjælp af den nationale kvotereserve, som er oprettet i henhold til artikel 9, stk. 5, i forordning (EØF) nr. 2075/92, lykkedes at opnå den omstilling hos producenterne og omlægning af brugene, som var målet for dens oprettelse. Medlemsstaternes anvendelse af reserven har vist sig at være for upræcis til at sikre de ønskede virkninger, bl.a. på grund af kriterierne for redistribution af den af medlemsstaterne opbyggede reserve og den lille procentdel af mængderne, der indgår i reserven. Herudover kan det konstateres, at de administrative bestemmelser vedrørende forvaltningen af den nationale reserve har tynget det administrative arbejde og medført unødige komplikationer i forvaltningen af kvoterne, hvilket er årsagen til de store forsinkelser, der er opstået i fordelingen af kvoter. Ordningen bør derfor forenkles gennem en afskaffelse af denne mekanisme.

(5) Ifølge Kommissionens meddelelse »En bæredygtig udvikling i Europa for en bedre verden: En EU-strategi for bæredygtig udvikling« [2] planlægges der følgende foranstaltninger: »Omdirigering af støtten fra den fælles landbrugspolitik, så der ydes støtte til kvalitet og ikke kvantitet i produktionsmetoder og produkter; fra 2002 vurdering af markedsordningen for tobak, tilpasning af ordningen med henblik på udfasning af tobaksstøtte, samtidig med at der træffes foranstaltninger til udvikling af alternative indtægtskilder og erhvervsmuligheder for tobaksarbejdere og -producenter; fastsættelse af den tidligst mulige frist under hensyntagen til forholdene«.

(6) Med henvisning til denne nye prioritering foreslås det derfor, at aktivitetsområdet for Fællesskabsfonden for tobak ændres, og at den agronomiske forskning udskiftes med en støtteforanstaltning, der skal fremme særinitiativer vedrørende omlægning af tobaksproduktionen til andre afgrøder og omstilling til andre jobskabende aktivitetsområder. Tilbageholdelsen til Fonden bør desuden forhøjes til 3 % i 2003 og 5 % fra 2004, så det bliver muligt at øge budgetmidlerne til finansiering af dels informationskampagner om tobakkens skadelige virkninger, dels initiativer til omstilling af produktionen. Omstillingsinitiativerne, som er et nyt prioriteret område, vil kunne gennemføres i medlemsstaterne som led i særlige omstillingsforanstaltninger, og de skal ikke blot ledsage tilbagekøbsprogrammet for kvoter, men også indgå i udviklingen af synergier med dette program.

(7) Forordning (EØF) nr. 2075/92 bør derfor ændres —

[1] EFT L 215 af 30.7.1992, s. 70. Forordningen er senest ændret ved forordning (EF) nr. 1336/2000 (EFT L 154 af 27.6.2000, s. 2).

[2] KOM(2001) 264 endelig.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Præmiebeløbene for de enkelte grupper råtobak og tillægsbeløbene, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EØF) nr. 2075/92, er for høstårene 2002, 2003 og 2004 fastsat i bilag I til nærværende forordning.

Artikel 2

De garantitærskler, der er angivet i artikel 8 og 9 i forordning (EØF) nr. 2075/92 efter sortsgruppe og medlemsstat, er for høstårene 2002, 2003 og 2004 fastsat i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 3

Forordning (EØF) nr. 2075/92 ændres som følger:

1. Artikel 6, stk. 5, affattes således:

»5. Medlemsstaten kan, hvis dens strukturer taler for det, anvende en ordning, hvorefter der bydes på dyrkningskontrakterne; ordningen skal omfatte alle de i stk. 1 omhandlede kontrakter for en given sortsgruppe, der er indgået inden begyndelsen af leveringen af tobakken.«

2. Artikel 9, stk. 5, udgår.

3. Artikel 13 affattes således:

»*Artikel 13*

1. Der oprettes en Fællesskabsfond for tobak, som finansieres med en tilbageholdelse på:

— 2 % af præmien for høståret 2002

— 3 % af præmien for høståret 2003

— 5 % af præmien med virkning fra høståret 2004.

2. Fonden finansierer følgende former for foranstaltninger:

a) fremme af borgernes kendskab til de skadelige virkninger af tobaksforbrug i enhver form, bl.a. gennem oplysning og uddannelse, støtte til indsamling af oplysninger med henblik på kortlægning af tendenserne i tobaksforbruget og udarbejdelse af epidemiologiske undersøgelser vedrørende tobaksforbruget på EF-plan og undersøgelse vedrørende forebyggelse af tobaksafhængigheden

b) som led i det i artikel 14, stk. 1, omhandlede program gennemføres der særlige foranstaltninger med henblik på at få produktionen af råtobak omstillet til andre afgrøder og til andre jobskabende aktivitetsområder, og der gennemføres undersøgelser af, hvorvidt det for producenterne af råtobak er muligt at omstille til andre afgrøder og aktiviteter.«

Artikel 4

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning anvendes fra 2002-høsten.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

BILAG I

Præmier for tobak i blade for høstårene 2002, 2003 og 2004

	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	VI Basmas	VII Katerini	VIII Kaba Koulak
EUR/kg	2,98062	2,38423	2,38423	2,62199	2,14581	4,12957	3,50395	2,50377

Tillægsbeløb

Sorter	EUR/kg
Badischer Geudertheimer, Pereg, Korso	0,5509
Badischer Burley E og hybrider deraf	0,8822
Virgin D og hybrider deraf, Virginia og hybrider deraf	0,5039
Paraguay og hybrider deraf, Dragon vert og hybrider deraf, Philippin, Petit Grammont (Flobecq), Semois, Appelterre	0,4112

BILAG II

Garantitærskler for høståret 2002 (ton)

Medlemsstat	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	Andre			I alt
						VI Basmas	VII Katerini	VIII K. Koulak	
Italien	49 008	49 436	16 267	6 253	9 377		498		130 839
Grækenland	35 781	12 276			7 192	27 114	24 014	16 696	123 073
Spanien	29 472	5 748	6 621	30					41 871
Portugal	4 705	1 114							5 819
Frankrig	10 650	9 602	5 359						25 611
Tyskland	4 800	2 683	3 868						11 351
Belgien		153	1 511						1 664
Østrig	30	442	99						571
	134 446	81 454	33 725	6 283	16 569	27 114	24 512	16 696	340 799

Garantitærskler for høståret 2003 og 2004 (ton)

Medlemsstat	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	Andre			I alt
						VI Basmas	VII Katerini	VIII K. Koulak	
Italien	48 269	47 689	15 692	6 253	9 045		498		127 446
Grækenland	35 242	11 842			6 938	27 114	24 014	16 696	121 846
Spanien	29 028	5 545	6 386	30					40 989
Portugal	4 634	1 074							5 708
Frankrig	10 490	9 262	5 170						24 922
Tyskland	4 728	2 588	3 731						11 047
Belgien		148	1 457						1 605
Østrig	29	426	96						551
	132 420	78 574	32 532	6 283	15 983	27 114	24 512	16 696	334 114

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om syvende ændring af Rådets direktiv 76/768/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kosmetiske midler [1]

(2002/C 51 E/32)

KOM(2001) 697 endelig udg. — 2000/0077(COD)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2 den 22. november 2001)

1. **Baggrund**

Fremsendelse af forslaget til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(2000) 189 endelig udg. — 2000/0077(COD)) i overensstemmelse med traktatens artikel 175, stk. 1: 6. april 2000

Udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg: 20. september 2000

Udtalelse fra Europa-Parlamentet — første behandling: 3. april 2001.

2. **Formålet med Kommissionens forslag**

Hovedformålet med det oprindelige forslag var at få en endelig løsning på spørgsmålet om dyreforsøg i kosmetiksektoren. De nuværende lovbestemmelser, som indeholder forbud mod markedsføring af kosmetiske midler indeholdende bestanddele eller forbindelser heraf, der er blevet afprøvet på dyr efter den 30. juni 2000 (den 30. juni 2002 som følge af den anden udsættelse ved Kommissionens direktiv 2000/41/EF), vil blive ændret for at bringe dem i overensstemmelse med WTO-reglerne og for at sikre deres håndhævelse juridisk og i praksis. Dette indebærer en virkelig forbedring af dyrs velfærd.

De vigtigste elementer i det oprindelige forslag var:

— indførelse af et permanent og definitivt forbud mod prøvning af færdige kosmetiske midler på dyr;

— ændring af forbuddet mod markedsføring til et forbud, som er i overensstemmelse med WTO-reglerne, mod prøvning på dyr af bestanddele og forbindelser heraf, som anvendes i kosmetiske midler. Datoen for gennemførelsen af dette forbud er fastsat til tre år efter datoen for gennemførelsen af det foreslåede direktiv. Forbuddet bør dog højst kunne udsættes i to år, hvis der ikke er gjort tilstrækkelige fremskridt med at udvikle tilfredsstillende videnskabeligt validerede alternative forsøgsmetoder, der kan anvendes i stedet for dyreforsøg;

— forpligtelse til, at EU vil bestræbe sig på at opnå international anerkendelse af alternative metoder, navnlig ved godkendelse af bilaterale aftaler og forhandlinger på OECD-plan;

— tilladelse til brugen af anprisninger, som angiver, at der ikke er foretaget dyreforsøg. For dog at sikre, at en sådan anprisning ikke vildleder forbrugeren, vil Kommissionen i samråd med medlemsstaterne offentliggøre retningslinjer for brugen heraf.

I sit ændrede forslag har Kommissionen medtaget mange af Europa-Parlamentets forslag, som sigter mod at forbedre sundhed og forbrugerbeskyttelse.

3. **Kommissionens holdning til Europa-Parlamentets ændringsforslag**

3.1. *Ændringsforslag, som Kommissionen accepterer delvist eller i princippet: 1 (1. del), 2, 4, 5, 7 (2. del), 9-12, 14 (2. og 3. del), 15 (2. del — med undtagelse af den foreslåede høring af Europa-Parlamentet), 16-19, 23 (2. del), 26, 30, 32 og 49 (2. del)*

Kommissionen kan i princippet acceptere første del af ændringsforslag 1 og ændringsforslag 2, hvori det foreslås, at der indsættes en henvisning til direktiv 86/609/EØF om beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål. Men den henvisning, der foreslås i ændringsforslag 2, ville være mere relevant i betragtning 2 (som foreslået i ændringsforslag 1) end i betragtning 3, som vedrører forbud mod prøvning af færdige kosmetiske midler. Derfor bør betragtning 2 ændres således:

»Rådets direktiv 86/609/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål, har til formål at sikre, at der ikke anvendes flere dyr til forsøg end højst nødvendigt. I overensstemmelse med Rådets direktiv 93/35/EØF om sjette ændring af direktiv 76/768/EØF er det vigtigt, at det mål, der går ud på at afskaffe dyreforsøg, forfølges, og at forbuddet mod sådanne forsøg får virkning på medlemsstaternes områder«.

Kommissionen kan i princippet acceptere ændringsforslag 4 og 5 (under forbehold af følgende omformulering:

»For at fremme en hurtig udvikling af alternative forsøgsmetoder, der ikke indebærer anvendelse af dyr, navnlig sådanne forsøgsmetoder, som finder almen anvendelse i andre sektorer, og hvis anvendelse Fællesskabets forskrifter indeholder krav om, er der behov for mere samordnet handling på fællesskabsplan og på nationalt plan, herunder finansiering af relevant videnskabelig forskning.«.

[1] EFT C 311 E af 31.10.2000, s. 134.

»Kommissionen har øremærket 17,5 mia. EUR til det nye rammeprogram for forskning og innovation i Europa for perioden 2003-2006. Som led heri vil politikken med begrænsning, forfining og erstatning af dyreforsøg blive fortsat«.

Kommissionen kan i princippet acceptere 2. del af ændringsforslag 7, eftersom alle de berørte parter, herunder NGO'erne, høres i forbindelse med udarbejdelsen af retningslinjerne, under forbehold af følgende omformulering:

»Ved udviklingen af disse retningslinjer vil Kommissionen høre alle de berørte parter, herunder de relevante NGO'er«.

I direktiv 76/768/EØF kræves der allerede en sikkerhedsvurdering af midler baseret på deres tilsigtede og forudseelige anvendelse. Kommissionen kan dog i princippet acceptere ændringsforslag 9, som sigter mod at specificere sikkerhedskravene til kosmetiske midler beregnet til børn, under forbehold af følgende omformulering:

»Der bør udarbejdes særlige retningslinjer af Den Videnskabelige Komité for Kosmetiske Produkter og Andre Forbrugsvarer end Levnedsmidler, for så vidt angår sikkerheden af produkter beregnet til børn.«

Kommissionen kan i princippet acceptere ændringsforslag 10 og tredje del af ændringsforslag 14, der vedrører stoffer, som er kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktions-toksiske i henhold til direktivet om farlige stoffer. I henhold til direktiv 76/768/EØF kræves det allerede af kosmetiske midler, at de ikke må være skadelige for menneskets sundhed, idet den obligatoriske evaluering af sikkerheden, jf. artikel 7a, stk. 1, omfatter potentielt mutagene, kræftfremkaldende eller reprotoksiske virkninger. Endvidere har Kommissionen allerede taget højde for dette spørgsmål på horisontal basis i den foreslåede hvidbog om en ny kemikaliepolitik, hvori det foreslås at forbyde brugen af stoffer, som er klassificeret i kategori 1 eller 2 som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske i henhold til bilag 1 i direktiv 67/548/EØF, undtagen når der anvendes en procedure for godkendelse, som indebærer, at virksomhederne påviser, at stoffernes anvendelse til visse formål er sikker. Der er derfor ikke behov for en særlig bestemmelse i direktiv 76/768/EØF.

Kommissionen kan i princippet acceptere ændringsforslag 11, 32 og 30, som sigter mod at forbedre informationen til forbrugerne om de kosmetiske midlers mindsteholdbarhed, under forbehold af følgende omformulering:

I betragtningen: »For at forbedre informationen til forbrugerne skal kosmetiske midler påføres mere præcise angivelser vedrørende deres holdbarhed.«

Artikel 6, stk. 1, litra c) ændres således:

»c) datoen for mindsteholdbarhed.

Datoen for et kosmetisk middels mindsteholdbarhed er den dato, indtil hvilken midlet under hensigtsmæssige opbevaringsvilkår bibeholder sin oprindelige virkning og, i særdeleshed, fortsat er i overensstemmelse med artikel 2.

Datoen for mindsteholdbarhed angives ved selve datoen efterfulgt af symbolet »+«. Datoen består af en ukodet angivelse af enten måned og år eller af dag, måned og år i nævnte rækkefølge.

Om nødvendigt angives derudover de betingelser, på hvilke den anførte holdbarhed kan sikres.«

Kommissionen kan i princippet acceptere ændringsforslag 12, anden del af ændringsforslag 23 og ændringsforslag 49, hvori det kræves, at der gives oplysning om forekomsten i kosmetiske midler af duftstoffer, som er kendt for at kunne forvolde kontaktallergi. Sådanne oplysninger vil gøre det muligt for forbrugere, som er overfølsomme over for disse stoffer, at undgå kosmetiske midler, som er uegnede for dem. Ved at ændre den nuværende artikel 6, stk. 1, litra g), og anføre sådanne bestanddele, løses dette problem. Med henblik herpå foreslås følgende omformulering:

I betragtningen: »Det er påvist, at visse stoffer indebærer en betydelig risiko for kontaktallergireaktioner hos forbrugere, som er overfølsomme over for duftstoffer. For at sikre, at disse forbrugere informeres hensigtsmæssigt, er det derfor nødvendigt at ændre bestemmelserne i direktivet, således at det kræves, at disse stoffer anføres i den liste, der henvises til i artikel 6, stk. 1, litra g), uanset kilden til stoffet eller dets funktion. Sådan information vil forbedre diagnosen af kontaktallergier hos denne population og vil gøre det muligt for overfølsomme forbrugere at undgå produkter, de muligvis ikke tåler«.

Artikel 6, stk. 1, litra g), ændres således:

»g) en liste over bestanddele opstillet i rækkefølge efter aftagende vægt på det tidspunkt, de tilsættes det kosmetiske middel. Denne liste indledes med ordet »bestanddele«. Hvis dette i praksis er umuligt, skal bestanddelene anføres på vedlagt meddelelse eller etiket eller et vedlagt bånd eller kort, idet forbrugerens opmærksomhed henledes på nævnte bestanddele enten ved en angivelse i forkortet form eller ved det i bilag VIII viste symbol på omslagskartonen.

Følgende anses dog ikke for at være bestanddele:

— urenheder i de anvendte råvarer

— tekniske hjælpestoffer, der anvendes ved fremstillingen, men som ikke indgår i det færdige produkt

— stoffer, der i de strengt nødvendige mængder anvendes som opløsningsmiddel eller som bærer af parfumerende og aromatiske forbindelser.

Parfumerende og aromatiske forbindelser og råmaterialerne hertil angives med ordet »parfume« eller »aroma«. Dog skal forekomsten af stoffer, som kræves anført i kolonnen »yderligere begrænsninger og krav« i bilag III, del 1, angives i listen, uanset hvilken funktion de har i produktet.

Bestanddele i en koncentration på under 1 % kan nævnes i vilkårlig rækkefølge efter de bestanddele, hvis koncentration er højere end 1 %.

Farvestoffer kan nævnes i vilkårlig rækkefølge efter de øvrige bestanddele, med colour index-nummer eller en betegnelse fra bilag IV.

For sminkeprodukter, der markedsføres i en række farvenuancer, kan alle de farvestoffer, der er anvendt i rækken, anføres, når blot ordene »kan indeholde« eller symbolet »±« tilføjes.

Bestanddelene angives ved deres almindelige betegnelse, jf. artikel 7, stk. 2, eller, hvis en sådan ikke findes, ved en af betegnelserne eller numrene i artikel 5a, stk. 2, første led.

Kommissionen kan efter fremgangsmåden i artikel 10 tilpasse de kriterier og betingelser, hvorefter en fabrikant under påberåbelse af forretningshemmeligheden kan anmode om, at en eller flere bestanddele ikke anføres på ovennævnte liste, som er fastlagt ved Kommissionens direktiv 95/17/EF af 19. juni 1995 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 76/768/EØF for så vidt angår dispensation til, at en eller flere bestanddele ikke opføres på den liste, der er fastsat for etikettering af kosmetiske midler.«

Kommissionen kan i princippet godt acceptere, at de anerkendte duftstofallergener optages på listen i bilag III i overensstemmelse med ændringsforslag 49 (fastsættelse af tærskelværdier som foreslået af Den Videnskabelige Komité for Kosmetiske Produkter og Andre Forbrugsvarer end Levnedsmidler) i lighed med den foreslåede ændring af artikel 6, stk. 1, litra g). Men i henhold til artikel 8, stk. 2, i direktiv 76/768/EØF skal den foreslåede tilpasning af bilag III, del 1, ske via et kommissionsdirektiv, som skal vedtages i henhold til udvalgsproceduren. Derfor skal en sådan teknisk tilpasning ske efter den endelige vedtagelse af direktivet med ændring af artikel 6, stk. 1, litra g), som vil udgøre det retlige grundlag for en sådan teknisk tilpasning.

Kommissionen kan acceptere princippet om at indføre en undtagelse fra forbuddet mod forsøg af hensyn til sikkerheden, som foreslås i anden del af ændringsforslag 15 (bortset fra den foreslåede høring af Europa-Parlamentet), for at sikre den centrale målsætning hvad angår forbrugerbeskyttelse og den offentlige sundhed, under hensyntagen til de forventede fremskridt med hensyn til udvikling af tilfredsstillende metoder, der kan anvendes i stedet for dyreforsøg. Dog bør ordningen med, at en sådan undtagelse er begrænset til eksisterende bestanddele, revideres, således at den gennemføres på en ikke-diskriminerende måde.

Kommissionen kan i princippet acceptere ændringsforslag 16 vedrørende definitionen af færdige midler under forbehold af følgende omformulering: »Ved »færdigt kosmetisk middel« forstås det kosmetiske middel i den endelige sammensætning, som markedsføres og gøres tilgængeligt for den endelige forbruger.«

Kommissionen kan i princippet acceptere anden del af ændringsforslag 14 og ændringsforslag 17, 18 og 19, hvori det kræves, at der indføjes yderligere oplysninger i den årlige rapport, der udarbejdes af Kommissionen, således at der tages højde for at det arbejde, der sker på OECD-plan, allerede indgår i den eksisterende årlige rapport. Men for at sikre, at der kan ske en grundig vurdering af de fremskridt, der er gjort, og for at sikre indsamlingen af hensigtsmæssige data, foreslås det at forelægge rapporten på en treårlig basis. Derfor foreslås følgende omformulering af den bestemmelse, der vedrører rapporten:

»Kommissionen forelægger hvert tredje år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport. Denne rapport skal indeholde:

a) en redegørelse for de fremskridt, der er gjort med hensyn til udvikling, validering og juridisk godkendelse af metoder, der kan anvendes i stedet for dyreforsøg. Rapporten skal indeholde nøjagtige data om antallet og typen af dyreforsøg i forbindelse med kosmetiske midler. Medlemsstaterne er forpligtet til at indsamle disse oplysninger ud over de statistiske oplysninger, som kræves i henhold til direktiv 86/609/EØF om beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål

b) en redegørelse for de fremskridt, Kommissionen har gjort i sine bestræbelser for at opnå godkendelse fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) af alternative metoder, der er blevet valideret på fællesskabsplan, og inden for rammerne af bilaterale aftaler med tredjelande at få anerkendt resultaterne af de forsøg, der er gennemført i Fællesskabet ved hjælp af alternative metoder, for ikke at hindre eksporten af kosmetiske midler, for hvilke der er gjort brug af sådanne metoder

c) en redegørelse for de fremskridt, der er gjort inden for internationale forummer, navnlig Verdenshandelsorganisationen, for at fremme beskyttelsen af dyrs velfærd

d) en forklaring på, hvorledes der ved gennemførelsen af artikel 4a er taget hensyn til navnlig små og mellemstore virksomheders økonomiske og konkurrencemæssige behov.«

I henhold til direktivets bestemmelser kræves der allerede en evaluering af de kosmetiske midlers sikkerhed på basis af deres tilsigtede og forudseelige brug. Men for specielt at henlede opmærksomheden på kosmetiske midler for børn og intimhygiejneprodukter kan Kommissionen i princippet acceptere ændringsforslag 26 under forbehold af følgende omformulering: »d) en evaluering af sikkerheden med hensyn til menneskets sundhed ved brug af det færdige produkt. Med henblik herpå tager fabrikanten følgende i betragtning: bestanddelenes generelle toksikologiske profil, deres kemiske struktur og de vilkår, hvorunder de anvendes. Fabrikanten tager navnlig hensyn til de særlige indvirkningsmæssige kendetegn ved de områder af kroppen, hvor produktet vil blive anvendt, eller hos den befolkningsgruppe, det er beregnet til. Der bør navnlig foretages en specifik evaluering af de kosmetiske midler, der udelukkende er beregnet til anvendelse på børn under 3 år og af kosmetiske midler, der udelukkende er beregnet til anvendelse i intimhygiejne.«

3.2. *Ændringsforslag, der ikke kan accepteres af Kommissionen: 1 (2. del), 3, 7 (1. del), 13 og 14 (1. del), 15 (1. del), 20 og 21, 23 (1. del), 27 og 28, 36 og 37, 39, 43, 47 og 49 (1. del)*

Kommissionen kan ikke acceptere anden del af ændringsforslag 1 og ændringsforslag 36, hvori Kommissionen anmodes om at forelægge andre forslag, da dette er i modstrid med Kommissionens initiativret.

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 3 og første del af ændringsforslag 15, som vedrører forbud på EU-plan mod at afprøve bestanddele. Kommissionen kan ikke acceptere at lade forlængelsen af fristen falde bort, da denne forlængelse har til formål at sikre de vigtigste målsætninger i forbindelse med forbrugerbeskyttelse og offentlig sundhed under hensyntagen til de forventede fremskridt med hensyn til udvikling af tilfredsstillende videnskabeligt validerede forsøgsmetoder, der kan anvendes i stedet for dyreforsøg, og som yder samme beskyttelse for forbrugeren. Kommissionen er nødt til at sikre en høj grad af forbrugerbeskyttelse og derfor bevare muligheden for en forlængelse i tilfælde af, at der ikke foreligger validerede alternative forsøgsmetoder for denne sektor.

Kommissionen kan ikke acceptere første del af ændringsforslag 7 og ændringsforslag 47, som vedrører brugen af anprisninger vedrørende dyreforsøg. Disse ændringsforslag er i modstrid med hensigten med Kommissionens forslag, som er at undgå brugen af sådanne anprisninger, som vildleder forbrugerne ved at give dem indtryk af, at ingen af de bestanddele, der er indeholdt i midlet, er blevet prøvet på dyr, skønt sådanne forsøg nødvendigvis er blevet foretaget for næsten hver enkelt bestanddel mindst én gang af en eller anden. Kommissionen sigter mod at undgå vildledende anprisninger og give forbrugerne fuldstændige oplysninger. De nærmere detaljer bør behandles som led i udarbejdelsen af vejledninger, hvor alle de berørte parter vil blive inddraget.

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 13, 21 og 28, som sigter mod at offentliggøre alle data vedrørende hvert enkelt kosmetisk middel i fortegnelsen. Denne type oplysning er en del af den produktoplysning, der er nødvendig for et effektivt kontrolsystem inden for det indre marked; dette system er etableret ved det 6. ændringsforslag for at sikre fri bevægelighed for varer, samtidig med at forbrugersikkerheden garanteres. Dette er ikke formålet med den fortegnelse over kosmetiske bestanddele, som offentliggøres af Kommissionen. Endvidere ville et sådant forslag rejse spørgsmål om industriens ejendomsrettighed og forretningshemmelighed og kunne føre til unfair konkurrence uden dermed at forbedre forbrugeroplysningen.

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 20 og første del af ændringsforslag 23, som sigter mod at opnå en fuldstændig oversigt over bestanddele, herunder parfumerende forbindelser. En sådan fuldstændig etikettering af alle duftstoffer vil hverken være gennemførlig eller være til hjælp for overfølsomme forbrugere eller dermatologer, og den vil være urimelig i forhold til de forventede risici. Desuden er disse ændringsforslag i modstrid med ændringsforslag 12, anden del af ændringsforslag 23 og ændringsforslag 49, som tager sigte på at indføre et etiketteringssystem for duftstoffer, som er kendt for at kunne forvolde kontaktallergi, og som Kommissionen i princippet har accepteret.

Kommissionens oprindelige forslag indeholdt en bestemmelse om at ændre forbuddet mod markedsføring til et forbud, som er i overensstemmelse med WTO-reglerne mod forsøg på EU-plan, som kan håndhæves juridisk og i praksis, og som indebærer en virkelig forbedring af dyrs velfærd. Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 37 og første del af ændringsforslag 14, som genindfører forbuddet mod markedsføring, når og hvis der findes alternative metoder, med fastsættelse af en definitiv dato, hvorefter ingen midler kan markedsføres, hvis de er prøvet på dyr, uanset om der findes validerede alternative metoder. Det er ikke i overensstemmelse med WTO-reglerne, og der vil sandsynligvis blive gjort indsigelse. Som allerede anført i betragtning 5 i det oprindelige forslag vil Kommissionen fortsat bestræbe sig på hurtigt at opnå international godkendelse af alternative metoder på OECD-plan. Kommissionen er klar over, at disse spørgsmål ligger offentligheden på sinde, og den vil fremme drøftelser om handel og dyrs velfærd i et multilateralt forum. Et unilateralt forbud mod markedsføring på fællesskabsplan ville være i modstrid med en politik, som går ud på en multilateral holdning til dyrs velfærd og handel. Fællesskabet har indtaget den holdning, at drøftelser om handel og dyrs velfærd (og andre spørgsmål vedrørende fremstillings- og produktionsmetoder) bør ske i et multilateralt forum. En ensidig fællesskabsforanstaltning som det forslåede forbud mod markedsføring ville undergrave denne multilaterale fremgangsmåde. Kommissionen understreger, at den har forpligtet sig til at anvende internationale standarder som basis for foranstaltninger, som har indvirkning på handelen. Fællesskabet ville handle i modstrid med sine internationale forpligtelser til at acceptere resultater af dyreforsøg i tredjelande på grund af aftalen om gensidig accept af data. Endvidere er den foreslåede tidsramme for gennemførelsen ikke realistisk i betragtning af udviklingen af alternative metoder. Forslaget bør tage hensyn til udviklingen og den internationale accept af alternative metoder for at sikre, at forbrugersikkerheden ikke bringes i fare. Kun en koordineret fremgangsmåde på internationalt plan vil kunne forbedre dyrs velfærd i større skala.

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 27, hvori det foreslås, at yderligere oplysninger om udførte dyreforsøg medtages i den produktinformation, der kræves for hvert kosmetisk middel, som markedsføres. Dette ekstra krav, som forpligter producenten til at undersøge, om nogle af de anvendte bestanddele tidligere er blevet afprøvet på dyr et eller andet sted i verden, er umuligt at opfylde og kunne give anledning til indsigelse i henhold til aftalen om tekniske handelshindringer (artikel 5.2.3).

Kommissionen kan ikke acceptere det yderligere krav om obligatorisk mærkning med »afprøvet på dyr«, som kræves i ændringsforslag 37 og 39. En sådan ændring står ikke i et rimeligt forhold til det tilsigtede mål og kan give anledning til indsigelse, blandt andet i henhold til aftalen om tekniske handelshindringer, da de fleste importerede kosmetiske midler så skulle påføres denne angivelse.

Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 43, som sigter mod at undgå brugen af duftstoffer i visse kategorier, undtagen når de opfylder et væsentligt formål. Det foreslåede forbud ville være i modstrid med principperne om nødvendighed og proportionalitet. Kommissionen har allerede accepteret at styrke sikkerhedskravene for visse kategorier af kosmetiske midler, herunder midler beregnet til børn og til intimhygiejne, som foreslået i ændringsforslag 26.

3.3. *Ændret forslag*

I overensstemmelse med EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag som anført ovenfor.

Ændret forslag til Rådets forordning om fastlæggelse af en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at fremme gennemførelsen af et europæisk civilretligt område [1]

(2002/C 51 E/33)

KOM(2001) 705 endelig udg. — 2001/0109(CNS)

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2 den 22. november 2001)

[1] EFT C 213 E af 31.7.2001, s. 271.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —	Uændret
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c),	
under henvisning til forslag fra Kommissionen,	
under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,	
under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og	
ud fra følgende betragtninger:	
(1) Den Europæiske Union har som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. For at få skabt et sådant område bør Fællesskabet bl.a. vedtage de foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde, som er nødvendige for, at det indre marked kan fungere hensigtsmæssigt.	
(2) Den 3. december 1998 vedtog Rådet Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres (handlingsplanen fra Wien) [1].	
(3) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 15. og 16. oktober 1999 i Tammerfors konklusionerne: »Hen imod en Union med frihed, sikkerhed og retfærdighed: Tammerfors som milepæl«.	
(4) Den 30. november 2000 vedtog Rådet Kommissionens og Rådets fælles program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område [2].	

[1] EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

[2] EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
(5) Ved Rådets fælles aktion 96/636/RIA [1] blev der for perioden 1996-2000 vedtaget et tilskyndelses- og udvekslingsprogram for aktørerne inden for retsvæsenet (Grotius).	
(6) Ved Rådets forordning (EF) nr. 290/2001 [2] forlængedes tilskyndelses- og udvekslingsprogrammet for aktørerne inden for retsvæsenet for så vidt angår det civilretlige område (Grotius-programmet, civilret), for en etårig overgangsperiode i afventning af resultatet af en grundig undersøgelse af, hvorledes Fællesskabets foranstaltninger og tilskud bør orienteres i fremtiden.	
	(6a) Ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1496/98/EF af 22. juni 1998 indførtes et program for forbedring af praktiserende juristers indsigt i fællesskabsretten (Robert Schuman-aktionen) for en periode af tre år.
(7) En fleksibel og effektiv generel ramme for aktiviteter på det civilretlige område er nødvendig, hvis de ambitiøse målsætninger i EF-traktaten, i handlingsplanen fra Det Europæiske Råds møde i Wien og i konklusionerne fra Tammerfors skal kunne opfyldes.	Uændret
(8) Aktivitetsrammen bør give mulighed for initiativer, der træffes af Kommissionen i overensstemmelse med nærhedsprincippet, for foranstaltninger til støtte for organisationer og organer, der fremmer og letter det civilretlige samarbejde, og for foranstaltninger til støtte for specifikke projekter.	
(9) En række foranstaltninger vil være nødvendige for den yderligere udvikling af et europæisk retligt område og bør derfor gennemføres på fællesskabsplan. Planlægningen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger vil lettes ved, at foranstaltningerne samles inden for en generel aktivitetsramme.	
(10) En ramme for aktiviteter, der skal forbedre medlemsstaternes gensidige forståelse af deres juridiske og retlige systemer, vil bidrage til at fjerne hindringerne for retligt samarbejde i civilsager, hvilket vil forbedre det indre markeds funktion.	
(11) Det er nødvendigt at træffe foranstaltninger til at sikre en korrekt gennemførelse og anvendelse af Fællesskabets instrumenter på området civilretligt samarbejde, og foranstaltningerne vil være mest effektive, hvis de koordineres inden for en generel aktivitetsramme.	

[1] EFT L 287 af 8.11.1996, s. 3.

[2] EFT L 43 af 14.2.2001, s. 1.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
(12) I overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5, kan målene for det foreslåede tiltag ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af den europæiske dimension, der er nødvendig for at gennemføre dets målsætninger, samt de forventede stordriftsfordele og de kumulative virkninger, som de planlagte foranstaltninger vil medføre, bedre gennemføres på fællesskabsplan. Denne forordning omfatter kun det, der er nødvendigt for, at målene kan nås, og den er ikke mere vidtrækkende end nødvendigt i forhold til de fastsatte mål.	
(13) For de lande, der ansøger om tiltrædelse af Den Europæiske Union, vil deltagelsen i denne aktivitetsramme være en nyttig forberedelse af tiltrædelsen, specielt hvad angår disse landes evne til at anvende den gældende fællesskabsret.	
	(13a) Den finansielle ramme for denne aktivitetsramme skal være forenelig med det nuværende loft under udgiftsområde 3 i de finansielle overslag, uden at dette medfører restriktioner for andre programmer, der finansieres i øjeblikket.
	(13b) Administrationsudgifterne dækkes gennem bevillinger under udgiftsområde 5 inden for rammerne af de beslutninger, der vil blive truffet i løbet af den årlige budgetprocedure.
(14) I overensstemmelse med artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbestemmelser, der tillægges Kommissionen [1], bør der vedtages foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning efter forskriftsproceduren i henhold til nævnte afgørelses artikel 3.	Uændret
(15) Det Forenede Kongerige og Irland deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland.	
(16) Danmark deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark —	

[1] EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

MÅLSÆTNINGER OG AKTIVITETER

Artikel 1

Indhold

1. Med denne forordning fastsættes for perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at lette gennemførelsen af et europæisk civilretligt område.

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige.

Artikel 2

Målsætninger

Aktivitetsrammen har følgende målsætninger:

1. at fremme retligt samarbejde, der bl.a. tager sigte på:

   a) at sikre retssikkerheden og forbedre adgangen til domstolene

   b) at fremme den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og domme

   c) at fremme den nødvendige tilnærmelse af lovgivningerne, og

   d) at fjerne hindringer, der skyldes forskelle mellem civilret og civilretlige procedurer

2. at fremme kendskabet til de andre medlemsstaters juridiske systemer og retssystemer

3. at sikre en korrekt gennemførelse og anvendelse af Fællesskabets instrumenter på området civilretligt samarbejde samt

4. at forbedre informationen til offentligheden om adgangen til domstolene, retligt samarbejde og medlemsstaternes retssystemer.

Artikel 3

Aktivitetsformer

De aktiviteter, der kan støttes eller gennemføres under denne aktivitetsramme, skal opfylde mindst en af målsætningerne i artikel 2 og bestå i:

1. foranstaltninger truffet af Kommissionen, eller

OPRINDELIGT FORSLAG

2. foranstaltninger, hvormed der ydes finansiel bistand til driftsudgifter for europæiske ikke-statslige organisationer, på de betingelser, der er fastsat i artikel 5, eller

3. foranstaltninger, hvormed der ydes finansiel bistand til specifikke projekter af interesse for Fællesskabet, på de betingelser, der er fastsat i artikel 6.

Artikel 4

Deltagelse af tredjelande

Aktivitetsrammen er åben for deltagelse af:

1. ansøgerlandene i Central- og Østeuropa i henhold til de betingelser, der er fastsat i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne til disse aftaler og i de afgørelser, som er truffet af de respektive associeringsråd

2. Cypern, Malta og Tyrkiet på grundlag af de bilaterale aftaler, som skal indgås med disse lande, og

3. andre lande, når aftaler og procedurer giver mulighed herfor.

Artikel 5

Ikke-statslige organisationers aktiviteter

Der kan ydes finansiel bistand til de foranstaltninger, der omhandles i artikel 3, nr. 2, til støtte for europæiske ikke-statslige organisationer, der opfylder følgende kriterier:

1. de skal være ikke-kommercielle organisationer

2. de skal udøve aktiviteter med en europæisk dimension og inddrage normalt mindst to tredjedele af medlemsstaterne

3. deres hovedformål skal være at fremme civilretligt samarbejde.

Artikel 6

Specifikke projekter

1. De i artikel 3, nr. 3, omhandlede specifikke projekter skal bestå i:

a) uddannelse

b) udveksling og praktikophold

c) undersøgelser og forskning

d) møder og seminarer

e) formidling af oplysninger.

ÆNDRET FORSLAG

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
2. Der kan også ydes finansiel bistand til projekter, der tager sigte på oprettelse af nye organisationer, hvis formål er at opfylde de kriterier, der er anført i artikel 5.	
3. Projekter kan indgives af institutioner og offentlige eller private organisationer, herunder erhvervssammenslutninger, forskningsinstitutter og institutioner, der er ansvarlige for juridisk eller retslig grunduddannelse eller videreuddannelse for aktører inden for retsvæsenet.	Betegnelsen »aktører inden for retsvæsenet« omfatter dommere, offentlige anklagere, advokater, akademisk og videnskabeligt personale, ministerielle embedsmænd og andre embedsmænd, der er tilknyttet retsvæsenet, fogeder, retstolke og andre professioner med tilknytning til det civilretlige område.
4. For at være berettigede til samfinansiering skal projekterne omfatte mindst tre lande, der deltager i denne aktivitetsramme. Projekterne kan også have deltagere fra Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige, fra ansøgerlandene, hvis dette bidrager til deres forberedelse til tiltrædelsen, eller fra andre lande, der ikke deltager i aktivitetsrammen, hvis dette støtter projekternes formål.	Uændret

KAPITEL II

FINANSIERING, GENNEMFØRELSE OG PROCEDURER

Artikel 7

Finansiering

1. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

2. Samfinansiering af aktiviteter under denne aktivitetsramme udelukker enhver finansiering under et andet program finansieret over De Europæiske Fællesskabers budget.

3. Den finansielle bistand, der ydes over Fællesskabets budget, kan principielt højst dække 50 % af driftsomkostningerne vedrørende de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, nr. 2, eller af udgifterne til de projekter, der er omhandlet i artikel 3, nr. 3.

Artikel 8

Gennemførelse af aktivitetsrammen

1. Kommissionen offentliggør, om muligt inden den 30. juni hvert år, et årligt arbejdsprogram, der beskriver de prioriterede målsætninger og typer af aktiviteter for det følgende år, herunder giver en beskrivelse af udvælgelses- og tildelingskriterier og procedurer for indgivelse og godkendelse af forslag.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG
2. Kommissionen vedtager det årlige arbejdsprogram efter proceduren i artikel 12, stk. 2.	
3. Ved evalueringen og udvælgelsen af forslag lægger Kommissionen særlig vægt på følgende kriterier:	
a) forslagets bidrag til målsætningerne i artikel 2	
b) forslagets problemløsende karakter	
c) forslagets europæiske dimension	
d) forudsete foranstaltninger til formidling af resultater	
e) komplementariteten med andre tidligere, aktuelle eller kommende aktiviteter og	
f) foranstaltningens omfang, specielt i relation til stordriftsfordele og omkostningseffektivitet.	
4. Kommissionen vedtager de foranstaltninger, der skal træffes efter proceduren i artikel 12, stk. 2.	
Artikel 9	
Finansieringsafgørelser	
1. Kommissionens finansieringsafgørelser på grundlag af artikel 3, nr. 2 og 3, efterfølges af støtteaftaler mellem Kommissionen og modtagerne.	
2. Både afgørelserne og aftalerne er underlagt Kommissionens finanskontrol og revision ved Revisionsretten.	
Artikel 10	
Overvågning	
1. Kommissionen foretager en regelmæssig kontrol af og overvåger gennemførelsen af de foranstaltninger, der finansieres af Fællesskabet. Kontrollen og overvågningen foregår på grundlag af rapporter efter procedurer, der fastlægges efter aftale mellem Kommissionen og støttemodtageren. Der kan også foretages stikprøvekontrol på stedet.	
2. Modtageren forelægger Kommissionen en rapport for hver foranstaltning senest tre måneder efter gennemførelsen. Kommissionen bestemmer, hvilken form og hvilket indhold denne rapport skal have.	
3. I kontroløjemed opbevarer modtageren af den finansielle bistand alle udgiftsbilag i fem år fra datoen for den sidste udbetaling i forbindelse med en foranstaltning.	

OPRINDELIGT FORSLAG

ÆNDRET FORSLAG

Artikel 11

Informationsformidling

1. Kommissionen sikrer, at der hvert år offentliggøres en liste over støttemodtagere og over de aktiviteter, der er finansieret under denne aktivitetsramme, herunder en angivelse af støttebeløbet.

2. Hvis projekter, der finansieres i henhold til artikel 3, nr. 3, ikke omfatter formidling af resultaterne, og hvis dette kunne bidrage til en af målsætningerne i artikel 2, kan Kommissionen træffe sådanne foranstaltninger.

3. Ved hvert års begyndelse tilstiller Kommissionen det udvalg, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, oplysninger om de aktiviteter, der er gennemført i henhold til artikel 3, nr. 1, i det foregående år.

Artikel 12

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes den rådgivningsprocedure, der er omhandlet i artikel 3 i Rådets afgørelse 1999/468/EF, i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7.

Artikel 13

Sanktioner

1. Kommissionen kan nedsætte eller suspendere den finansielle bistand eller kræve bistanden tilbagebetalt, såfremt den konstaterer, at der foregår uregelmæssigheder, eller at den pågældende foranstaltning uden Kommissionens samtykke har undergået en væsentlig forandring, som gør den uforenelig med målsætningerne i de fastsatte gennemførelsesbestemmelser.

2. Hvis fristerne ikke overholdes, eller anvendelsen af de tildelte midler kun delvis er berettiget, i betragtning af hvor langt man er kommet med gennemførelsen af foranstaltningen, anmoder Kommissionen modtageren om at afgive forklaring inden for en bestemt frist. Hvis modtagerens svar ikke er tilfredsstillende, kan Kommissionen annullere den resterende del af støttebeløbet og kræve, at de allerede udbetalte beløb omgående tilbagebetales.

3. Ethvert uberettiget modtaget beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Der kan lægges morarenter til beløb, som ikke tilbagebetales i rette tid.

OPRINDELIGT FORSLAG	ÆNDRET FORSLAG

Artikel 14

Overvågning og evaluering

1. Kommissionen aflægger senest den 30. juni 2004 rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af denne aktivitetsramme, herunder om resultaterne af kontrollen, rapporterne og overvågningen af aktiviteterne.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport om denne aktivitetsramme, som skal være til rådighed i god tid inden en eventuel fornyelse af rammen eller senest den 31. december 2005. Rapporten skal indeholde en evaluering af omkostningseffektiviteten og en vurdering baseret på resultatindikatorer af, om målsætningerne er nået.

Artikel 15

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.